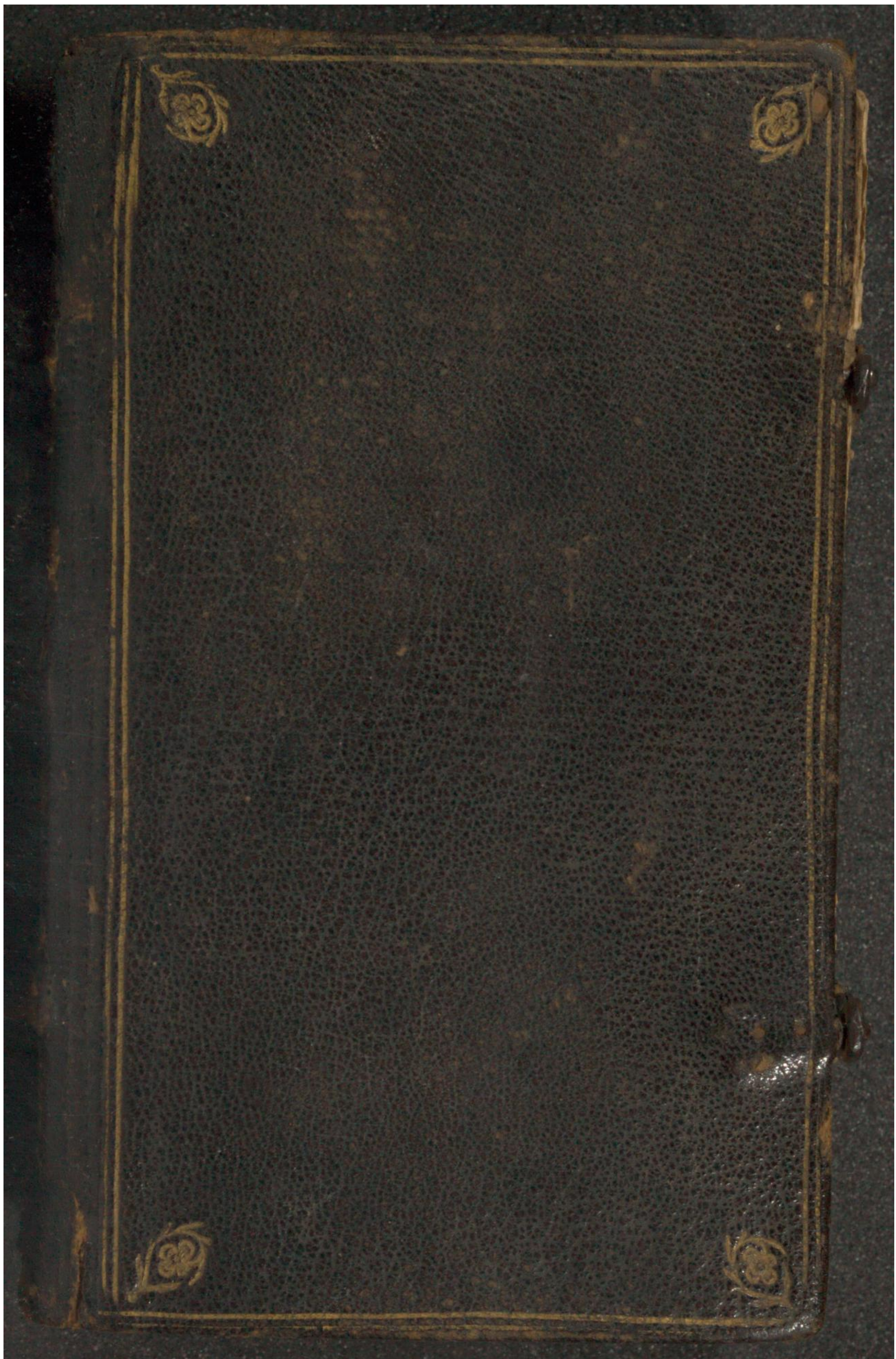
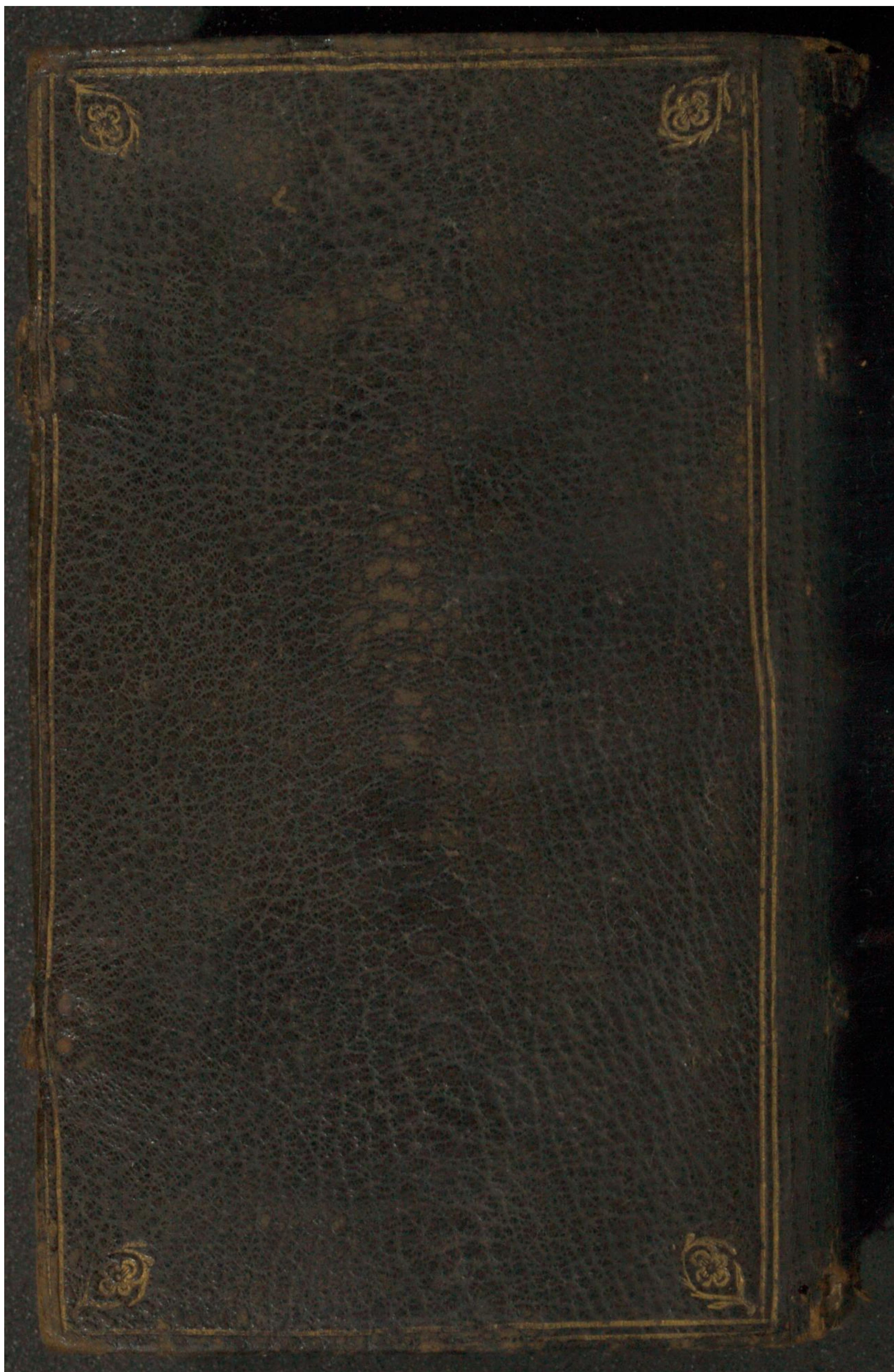

DR. ERNST DARMSTAEDTER
No. 31B, 32B
COLLECTION

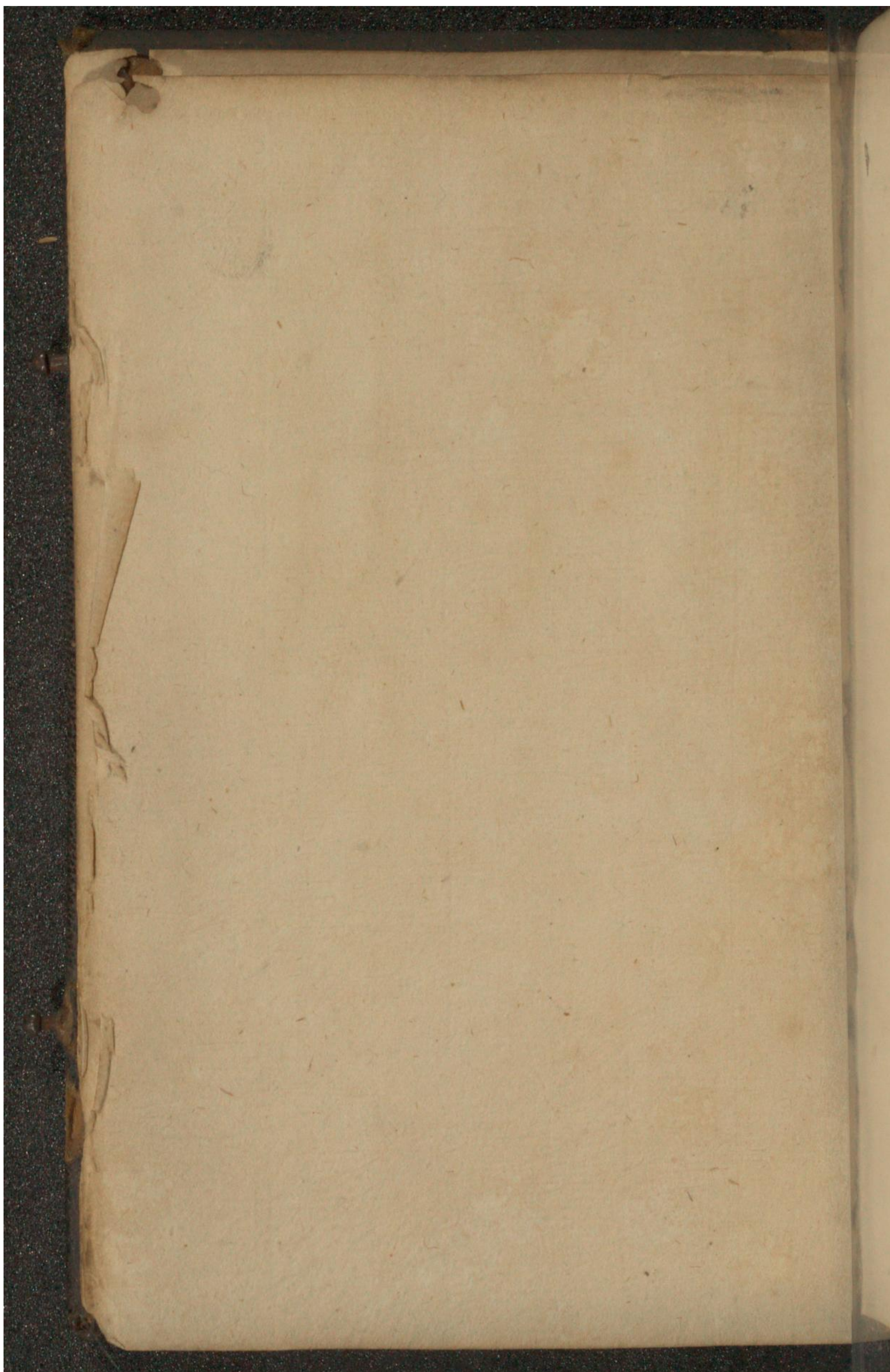

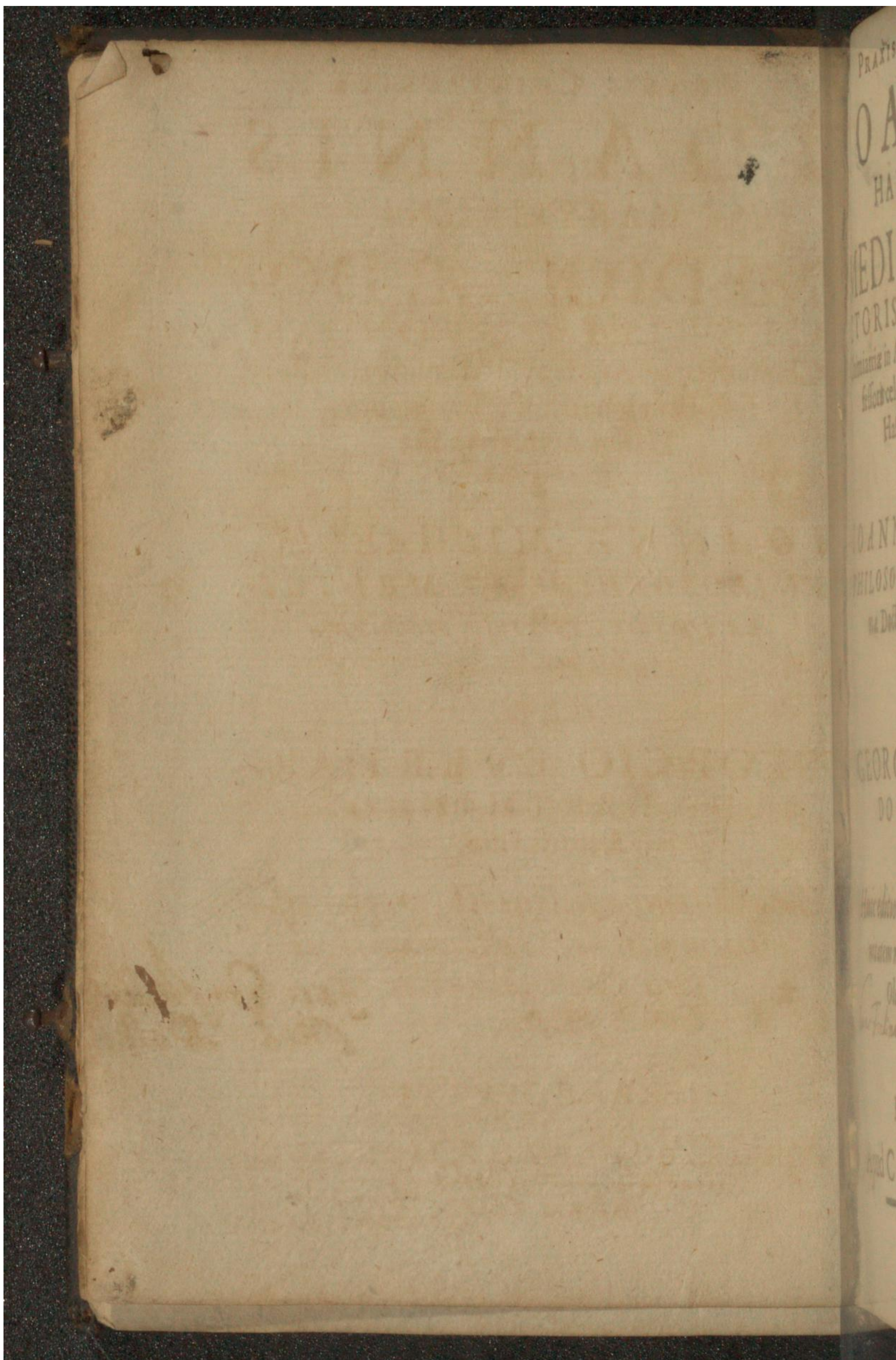

PRAXIS CHIMIATRICA

IOANNIS HARTMANNI

MEDICINÆ DOCTORIS ET QVONDAM Chimiatriæ in Academia Marpurgensi Professoris celeberrimi, Principumq; Hassiæ Archiatri edita

à

IOANNE MICHAELIS, PHILOSOPHIAE ET MEDICINÆ Doctore, & Professore ibidem extraordinario

ET

GEORGIO EVERHARDO HARTMANNO Autoris Filio.

Huic editioni adiectus est, propter affinitatem materiæ, Tractatus nouus, de Oleis variis chimice destillatis.

Nunc Ferdinandi Slaby.

FRANCOFVRTI
Apud CASPARVM RÖTELIVM
ANNO 1634.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

ILLVSTRISSIMO AC CELSISSIMO PRINCIPI, AC DOMINO, DOMINO

VVILHELMO

Hassiæ Landgrauio,

COMITI CATINELBOCI, DECIÆ, ZYGENhainæ & Niddæ, &c. Reginæ, Regnique SVECIÆ Generali, Germanicæ libertatis Defensori acerrimo, Bonorum Studiorum fautori & promotori singulari,

Domino meo clementissimo.

MAgnum quidem esse ingenue fateor, Illustrissime & Celsissime Princeps, Domine clementissime, quod T. Celsitudinē pau-

culis hiſce adire & chymiatrico hoc munuſculo ſalutare audeam. Sed ſi res æqua rationis ponderetur lance, propendere meum inſtitutum liquido apparebit. Cognitũ namque eſt & more peruulgato receptum, quod cuncti, qui opus aliquod in lucem publicam emittere contendunt, illud Magnati & Mæcenati cuidam ſummo, aut amico Phyladæo, aut Patrono inſcribere & conſecrare ſoleant, idque quatuor principaliter ob cauſas; Vt nimirum hoc ipſo non modo ſua nomina, ſed & ipſius patroni memoriam immortalitati quaſi deuoueant. Deinde vt patrocinium aduerſus liuidos caninosque dentes, qui ſemper Theonino dente aliena rodere ſolent, ſua vero cernere, ac nihil, niſi quod ipſi faciunt,

unt, rectum putare assolent, sibi comparent & acquirant. Vt porro illustre aliquod operi ipsi præfixum nomen sit, instar hederæ, sub cuius signo, tanquam generosum vinum reposcatur, collaudetur & vendatur. Vt tandem obseruantiæ & gratitudinis debitæ pro acceptis beneficiis testandæ publicum sit monumentum, & patroni humanitas & munificentia elucescat.

Hæ ipsæ causæ & me impulerunt vt T.C. praxin hanc chymiatricam parentis mei piæ memoriȩ inscribere & consecrare animum inducerem. Nam si tanta tamque varia in parentem meum piæ memoriæ, inque me collata ingentia beneficia Alexandrina recensere vellem, dedicatoria hæc in volumen concresceret. Quare vt ali-

qua ex parte ſaltem, (quandoqui-
dem ex toto impoſſibile eſt) gra-
tum me erga T. C. exhibeam, pra-
xin hanc chymiatrciam inſcri-
bo, dico, dedico & conſecro,
ſubmiſſe rogitans, vt ſub T. C. pa-
trocinio prodire, permittere &
contra aduerſorum Myſochymi-
corum obtrectationes & calum-
nias praxin hanc ea, qua pollet au-
thoritate & poteſtate, defendere
velit. Valeat T. C. ad Neſtoris an-
nos ad Dei gloriam, Reipublicæ
Chriſtianæ, libertatis germanicæ
defenſionem, patriæ protectio-
nem, ſub indeſinenti DEI Ter.
Opt. Max. tutela, qui ſolus gu-
bernationes felices efficere pot-
eſt, qui ſapientiam, per quam
principes regunt, fortitudinem,
per quam hoſtibus Eccleſiæ & li-
bertatis germanicæ ſe opponunt,
oppu-

oppugnant, largitur. Cassellis Anno 1633.

Ill^mæ Celsitudinis

Subiectißimus & obseruantissimus cliens

Georgius Euerhardus Hartmannus Phylochymicus.

PRÆFA-

Ad Lectorem.

CVm praxis isthæc chimiatrica clarissimi & excellentissimi Domini Doctoris Ioannis Hartmanni à diuersis & etiam exteris nationibus maxime desiderata, modo autem impressa ad manus meas peruenerit, exemplaria autem in copia propter tumultus bellicos, præsertim in inferiore Germania, Anglia & Gallia haberi non potuerint, consultum fore putaui, amice Lector, illam ipsam annexo de oleis arte chimica destillandis tractatu nouo, in nullius tamen præiudicium vel fraudẽ, sed potius ad maiorem autoris laudem & Reipubl. cõmodum ob materiæ præstantiam & affinitatem in hanc cõmodiorem formam coniicere & typis recudere. Quod vt æque bonique consulas, obnixe rogo.

PROOE-

PROOEMIVM.

FELICITER in praxi chymiatrica processuro ad 2. respiciendum. 1. vt benè cognoscat morbum. 2. vt remedia conuenientia & selectiora in promptu habeat. Prius cognoscitur ex Pathologia; Alterum ex Therapeusi; quæ tamen præcipuè est chymica. In Pathologicis doctissimus Fernelius est consulendus: In Therapeusi quæ imprimis Pharmaciam spectat hoc loco præstant chymica, scilicet specifica & quidem εὐπόριστα, in quibus duobus tota ratio medendi chymica consistit. Antequam igitur ad singularum partium morbos & symptomata perueniamus, non erit inutile præmittere vniuersalia medicamenta in certas classes redacta, ex quibus vniuersales curationes particularium morborum petendæ. Cum autem in Medica Praxi frequẽtissima intentio sit Euacuatio: Medicum eandem per medicamenta cita,

tuta & iucunda ritè administrare callentem principalem Praxeos neruum callere meritò arbitramur. Igitur de morborum principalium cura tractaturi, operæ precium erit, vniuersalia illa euacuantia, quæ in singulis quasi morbis offerenda, præmittere.

Cum autem Natura per 4. vias ordinariè morbi mineram expellere soleat. 1. per superiora: 2. per inferiora: 3. per vesicam vrinariam, & 4. per ambitum corporis; Medicus naturæ minister eam in his meritò imitatur, & propterea 4. euacuantium medicamentorum classes constituit, scilicet. Vomitoriorũ, purgantium, diureticorum & diaphoreticorum, atque hæc pro diuersitate subiecti & morbi scilicet ex vegetabilibus, nunc ex mineralibus depromit.

QVemadmodum autem in singulis morbis hæc in vsum veniunt, ita sæpius ob virium imbecillitatem, aut doloris vehementiam nunc æger confortandus, nunc dolor mitigandus, nunc confortantia & anodyna adhibet, quæ particularibus curis præmittenda.

DIGESTIVA.

INter Digeſtiua familiaria præter cætera in dogmatica Medicina vſitata interdũ etiã ab ipſis ægrotis requiſita maximè in vſu ſunt: Tartarus Vitriolatus imprimis à Crollio deſcriptus, ex quo eſt digeſtiuum ibid. Iſtud eo modo in vino ſc. diſſolutum, cum paſſulis & cinnamomo coctum, quem docet Crollius, paratum, etiam oſtenſum vnicum eſt, quod debito modo exhibitum, in morbis contumacibus & chronicis digeſtione & mitigatione egentibus, plurimum poteſt.

II. Eſt Cryſtallus Tartari à Quercet. ſæpe laudatus, & hactenus vſu quoq; confirmatus, vulgò vocant Cremorem Tartari. Eius vſus quoq; valdè conueniens morbis multis, digeſtione opus habentibus: imprimis verò ad calculum renum vel veſicæ, de quo infrà maximè eſt accommodatus. Doſis huius eſt à ℈ß à ℈j. In melancholia ſummum eſt deoppilatiuum tàm alui, quàm Tartari in venis Meſeraicis ſtabulantis. Datur in iuſculo carnium vel vino ſæpius doſin reiterando. ***Tartari Chryſtall.***

VOMITORIA.

Inter Vomitoria primum tenet locum *aq. Benedicta* à Martin. Rulando propriè ita dicta.

II. Eſt *Syrupus ex* ▽ *Benedict.* de quo in notis ad Crollium.

III. Sal album: hujus autem vſus ratior; à ʒß. ad ʒj. in ▽ menthæ aut hordei diſſoluta vomitum mouet *Vitriolum album* ſi purius deſideras, diſſolue illud in ▽ cent. min. ſolutum ***Sal albũ.***

filtra, coagula, iterum ſolue, filtra & coagula idque tertia vice. Vltimo diſſolue in aq.roſ.ſolutum filtra, & in cineribus calidis per 6. ♀ digere, fæces fundum petentes ſepara, quod clarum euapora ad ſiccitatem. Doſis ℈ij cum Conſ.Roſ.vino, hydromel. vel ptiſana addito ad libitum Syr.acetoſ.vel oxymell.

IV. Gilla Paracelſi, vt exſtat ap. Croll.

Vomitum Plateri.

V. Vomitorium Plateri ex nucibus viridibus, Raphano & acet.vini.

℞.*nuc.jugland.circa feſt. Ioh. collectar.*
rad. rapham.an.part.ij.
acetum vini diſtillat.part.iij

Conquaſſatis nucibus & raphano fiat digeſtio leni calore per dies 5.vel 6. poſtea diſtilla per Alemb.ex B.Dos: ℥iii.ʒß fortificatur cum aq. Bened.dimidia doſi, vel etiam 3.aut 4.parte.

Vomitiu. Conradinum.

VI. Vomitiuum Conradinum, de quo ad Croll.

Ramenta Vnguium.

VII. Ramenta vnguium in vino vel alio liquore.

NB. In hydrope ſi ſegmenta vnguium digitorum & pedum vmbilico ægri imponantur, miraculosè dicunt aquam expellere, D.C.H.Baſil.

Coagulũ Aſari.

VIII. Coagulum Aſari, ex aſaro toto, h.e. rad. & fol. cum ſpir. vini extrahitur tinctura, quæ cum Sale purificato eiuſdem coniungitur, & facta in MB. lento △ digeſtione ſp. vini in B. abſtrahitur ad conſiſtentiam vel coagulum.

GLA-

CLARIVS: Menſe Majo ℞. rad. aſar. q.ſ.cum folijs, quæ in vmbra diligenter exſic-centur & earum pars quarta conquaſſetur, poſtea & ipſi in phiola affundatur ſp.vini recti-ficatus, vt 4.dig.emineat: Phiola optimè obtu-ſa in loco calido ponatur, vt ſpiritus vini colore è viridi flauo tingatur. Spiritus tinctus decanta-tur à fæcibus & in vaſe clauſo ſeruatur. Ex par-tibus reſiduis tribus in cinerem combuſtis a-qua calida Salē extrahe, hic ſiccatus in Cruci-bulo ad △ patentem funditur. Remotus fluens ab △ ſoluitur in aq. calida & digeritur, i-terumque exſiccatur. Huic ſali tinctura ſuprà (pag.præced.) parata, prius per chartam bibu-lam filtrata, ſuperfunditur, & in cucurbita ſp. vini △ lento abſtrahitur ad conſiſtentiam mel-lis. Huius ℈j ad ℈ ij vel ʒj in ptiſanæ juſculo ex-hibetur, hydromel) hydroleo in morbis, vbi vomitiuis opus eſt. Alii tantum folia Aſari non iiij in vino per horas 6. aut 8. macerant, vi-numque leniter expreſſis foliis exhibent ſine moleſtia vomunt.

Alia præparatio.

fol. Aſari.

(IX. ℞. ♁ ℔j. ſucci berber. ℔vj. ſtent in ✹ aut loco calido per menſem vnum, poſtea ſuc-cum effunde, extrahe aq. ad conſiſtentiam ſy-rupi, quem reſerua ad exſiccanda vlcera. Olei reſidui gut. 20. ad ſummum mouent vomitum abſque violentia: Frequens eſt Wertenberge-ro Baſileæ.

Oleum ♁nii cum Berber.

X. Aqua Vomitoria præſtantiſſima: ℞. Vi-tri ♁ hyacinthi more Matthiol. præparati & in

aq. Vomitoria præſtātiſſima.

puluerem ſubtilem redacti, Salis Carduiben. gutt.an.gr.XL.aq.Veron.℥v.aq. Cinam.xxx.infundantur in B.tepido per hor. 24. poſtea colentur per chartam & ſeruentur. De quo patienti 3.4.5. vel 6.℥ ſecundùm quod repletus, robuſtus, facilis, vel difficilis fuerit ad purgandum, dentur.

Vitriolum vomitiuum. *XI.* Vitriolum vomitiuum ſimul & purgans in febribus laudatiſſimum remedium, & purgãs frigidũ Angeli Salæ, vide notas ad Croll.

Aqua Bened. Ruland. præparatio. *XII.* Aqua Benedicta Rulandi etiam inſigne Vomitorium eſt, quod ita paratur. ℞. epar ♁; ex ♁ & Vitriolo part.æq. facti per hor.5. in aq. ebulliat, hinc reſideat & ▽ clara à fæcibus ſeparata per pannum laneum traiiciatur & relinquatur per noctẽ, vt reſideat rubedo in fundo, aut inſpargãtur gutt. aliquot aceti, vt rubedo ad fundũ præcipitetur. Aqua Vitriolo imprægnata ſeparetur, aliaq; affuſa lauetur, vt omnẽ ſalſedinem Corpus deponat, aqua decantata exſiccetur crocus. Eius ℈j maceratur in ℥iiij vel v vini albi, alteriuſve liquoris conuenientis in loco calido per noctẽ, aut ſi ſtatim opus habeat, bulliat eodem liquore, Colatura propinetur calida vel frigida. Vires & vſum, cautelaſq; huius vide in notis ad Crollium.

Extract. Ellbori. *XIII.* Extractum Hellebori.

℞. *Rad. cyclam. bryoniæ an.* ℥ij.

Ellebori albi ℥j.

probe mundatas, lotas, viciſſimque exſiccatas comminue in puluerem, cui affunde ſp. V. ad eminent. 4. digit. digerantur in loco calido per

3. dies

3. dies, dein lentissimo △ Sp. V. distilla, & caue, ne △ vehementia materia comburatur. Quare præstat eam, cùm ad mellis consistentiã distillata est, eximere, & in scutella vitrea leni calore exsiccare. Materiam exsiccatam vicissim comminue, & spiritum V. antea abstractum reaffunde, relinque in calido per 2. noctes, postea filtra, liquorem filtratum vsui reserua. Eius gutt. 6. vel 8. in haustu ▽ tepidæ, vini, aut si fortius desideres vomitorium, decocti sem. Raphani cum syr. acetosæ simpl. ad libitum exhibentur, ad excitandum sine animi molestia vomitum.

XIV. Electuarium Antimonij. *Electuar. Antimonii.*

℞. Vitri antimonii per se sine borrace fusi in tenuissimum puluerem redacti ℥ij instilla sp. vitrioli ʒij, ac misce diligenter in mortario vel super porphyrium, & postea puluerem in scutella ad lentum △ exsicca. Hunc puluerẽ misce cum specieb. enumeratis à Crollio in Electuario ♁.

XV. Non dissimili virtute præditi sunt fl. antimonii & vitrum eiusdem si per noctẽ infundantur in vino vel alio liquore conuenienti (v. g. in aq. Cardui bened. ℥iij Cinam. ℥j) à ℈ß ad ℈j & mane vinũ clarum decantatum exhibeatur: si v. in promtu vomitiuum habere animus sit, infundi possunt ℥j flor. antimonii vel Croci vel vitri, in ℔iiij vel circiter vini albi, aut aq. Cardui bened. addita pauca aq. Cinam. & in vase bene clauso adseruari. Liquoris, cum opus, dabis ℥iij vel iiij. Colentur & exhibeantur vel per se, vel cum syr. acetosæ vel oxymell. simpl. *flor. antimonii & vitrum.*

XVI. Alii Gummi guttæ gr. aliquot (3) cum *Gummi guttæ.*

gut.ij.ol. Cinam. aut aq. ejuſdem in pingui iuſculo exhibent.

NB.

Si vomitus vt purgatio à datis his medicamentis nimium ſubſequatur, præſentaneum eſt remedium potus lactis coacti cum pane, aut cochleari. Syr. de maſtich. aut Theriaca antiqua ſtatimq; cibum aut panem tantum vino groſſo exhibere. Prodeſt etiam Emplaſtrum de cruſta panis ventriculo imponere, & plantis pedum: Præſentaneum quoque remedium eſt, ſi offeratur pil. j. laudani opiati. Interdum prodeſt, ſi æger ad vomitum non admodum procliuis eſt, naturam iuuare iuſculo exhibito ſine pane, aut aq. hordeacea hydroleo:

CATHARCTICA

Vegetabilia.

Puluis Diaſenæ.

I. Puluis Diaſenæ laxatiuus,
℞. *fol. ſen. mund.*
Crem. Tartari aniſa ℥.
Sem. aniſi,
Caryophyll.
Caſſiæ ligneæ
Galang.
Diagr. an ʒ j.
pulueriſa ſubtiliſſime, doſis à ʒß. ad ʒß. in ſubſtantia ad ſummum in conuenienti liquore. In infuſione dos. eſt ad ℥ß.

Panchymagon vegetabile.

II. Panchymagoga vegetabilia Crollii, & illud quod à me additum eſt, aut aliud, quod ex vtroq; componitur, Doſis à ʒß. ad gr. xvj. videatur in notis Crollianis.

III. Ex-

III. Extractum Rhabarbari, quod nullo alio modo fit, quam per aq. Cichor. vel Endiu. aut Cent. min. cum gutt. aliquot ol. tartari sine vlla compositione alia. Acui tamen illud potest necessitate requirente cum diagr. it. cum guttæ gum. Elaterio, preparatis, nempe per leuigationem in marmore cum gutt. aliquot sp. vitrioli & ol. anisi fœnic. Cinam. angelic. citri pro ratione morbi & patientis. *Extractũ Rhabarbari.*

IV. Tale quoque est extractum senæ cum aq. Cinam. eodem modo cum extr. Rhabarb. paratum, dosis horum à ℈j ad ℈ij. *Extractũ Senæ.*

V. Extractum Mechoacannæ cum aceto factum, & ad piceam substantiam redactum.

VI. Extr. radic. Esulæ min. eodem modo paratum. vide notas ad Crollium.

VII. Extr. rad Elleb. nigri veri cum aq. maior. vel melis. & ol. tartari Dos. à ℈ß. ad gr. XVI. vel etiam XX. nonnulli extrahunt cum vino bono, vide Crollianas notas. *Elleb. nigri.*

VIII. His annumerantur rad. Ellebor. præparatæ per phlegma vitrioli quod absoluitur hoc modo:

℞. Rad. helleb. veri, irrora cum phlegmate vitrioli, quod nempe in rectificatione sp. vitrioli primo loco prodit, pone in scutella vitrea ad lentum calorem cinerum, subinde cum spatula lignea mouendo. Fœtor nimium exhalans ex ipsis radicibus earum venenositatem secum rapit: perge irrorando amplius, & desinendo in leni calore, donec nempe fœtor omnis abact⁹, radices relinquat grati odoris, & summe nigri- *Radicum hellebori præparatio.*

cantes. Exſiccentur leniter, quanquam ſubinde quaſi madore perfuſæ maneant. Doſ. à ℈ß ad ℈j.

IX. Extract. Colocynthidos.

X. Scammonium ſimul cum aceto elaboratum, aut Extr. ſcamm. per ſe ſimpliciter cum aceto factum. Doſ. à gr. viij ad xij.

XI. Huc referendus eſt ſpir. vitæ aureus Rulandi, qui nil aliud eſt, quã eſſentia trochiſcor. Alhand. cum ſp. Vini Maluatici i. e. maluatico diſtillato extracta. Doſ. à ℥ß ad ℥j.

XII. Specificum purgans Paracelſi. Vide notas ad Crollium.

ELECTVARIVM DE foliis ſenæ.

℞. Cinam el. ʒvj, fol. ſen. Or. ſ. ſ. ℥v F. infuſio in vini generoſi ℔iiij per biduum in loco tepido. Hinc leuiter bulliant & exprimantur. Cum colatura extrahe pulpam paſſularum in aq. coctarum. ℥ix adde pulpæ caſſiæ ℥vj, & ſi fortius deſideras Elect. lenit. ℥ij pondere ol. nuc. moſch. per expreſs. fact. ʒß. F. Elect. Doſis ʒvj ad viij vel x per ſe, vel cum ʒß ad ℈j diatartari.

PANCHYMAGOGON Vegetabile.

℞. Colocynth. inueterat. ab arillis & nucleis purgatæ ʒvj. fol. ſen. orient. ſine ſtipitibus ℥iiij Rhab ℥ß ſem. Ebuli ℥iß rad. Elleb. nigr. præparat. agar. throchiſc. an. ℥j Cinam. Caryoph. an. ʒij. Contuſa infundatur in ſp. V. non rectificato ad eminent. 3. digit. matracio optime clauſo per 16. dies in loco calido digere, vt ſp. V. tingatur,

gatur, tinctum effunde, aliumque affunde toties, donec non amplius tingatur. Hinc ℞. Elaterii ℥ij aloes succotr. ℥j infunde in sp. V. bono additis aliquot guttis sp. vitrioli aut ol. Sulphuris per Camp. per 3. dies in loco calido, matracio exacte clauso. Hinc materia per filtrum traiiciatur, digitis exprimatur & inspissetur calore lento, atque cum extracto superius facto coniungatur. ℞. Etiam scammon. optm. q. v. in marmore tenuissime tere, & imbibe sp. vitrioli addendo gutt. aliquot ol. anisi (e. g. ad. ℥j scamm. additur sp. vitrioli vel olei sulphuris ℈ß ol. anis. gut. 6.) diligenter subige ad massam instar picis viscidam. Hæc tinctura optime corrigit scammonium. Nam cum exsuperante calefaciendi potestate polleat, quę à ☿ & Sale volatili dependet, hac via mordicans Sal per mortificationem ab actione contraria sp. vitrioli & ol. anisi profecta retunditur, & ad beneficam operationem redigitur. Massam dictam cum aq. rosf. aut Maioran. extractam ad siccitatem euapora. ℞. Nunc Extractum superius puluersatum & adde Extr. scam. ʒvj ol. nuc. mosch. per expr. ʒij M. in mortario & ad vsus serua. Dosis à gr. xiij ad ℈j vel ʒß in forma pilul. in prunis aut passulis vel pomo cocto. Potest etiam Extr. scammonii solum propinari à gr. xij ad xx. cum syr. Rosf. solut. in pilul. redactum. Purgat etiam leniter & sine molestia. Idem etiam Extr. potest vicem supplere Colocynth. ad incorporandum ☿ quouis modo præparatum.

EXTRA-

EXTRACTVM SEV RE-sina Scammonii.

℞. ſcamm. opt. ℥j in mortario, reduc in puluerem piſtillo oleo amygd. d. illito, in matracium pone ſuperfundendo ▽ Endiu. vel Roſar. ad emin. 3. dig. in loco calido per 3. ☉. vas optime clauſum reponatur. Aquã colore obſcuro tinctam decanta à fæcibus, filtra & in calore blandiſſimo aut MB. menſtruum aufer, vt remaneat Extract. Scamm. in forma pulueris. Huius gr. iiij. v. vj. cum ℈j tartari vitriolati exhibe, vel quod melius:

Tartarus vitriolatus Scammoniatus. Tartarus vitriolatus tincturâ ſcammonii imprægnatus. ℞. poſtquam tincturam ſcammonii filtraueris, eam cum ℥ij tartari vitriolati coniunge, coniuncta in B. loca, menſtruumque inde ac ſiccitatem euoca.

Purgat per inferiora, & omnes obſtructiones tollit, ſi miſceatur cum Catharctico v. gr. panchymagogo vel offeratur in ſyr. roſar. ſol. vel violarum vel melle roſar. ſolut. Vt: ℞. tartari vitriolati ℈j mell. roſ. ſolut. ℥j vini Enulati ℥ij. M.

In hydrope ad craſſos & ſeroſos humores expurgandos: in febribus Melancholicis & phlegmaticis commode datur cum oxymelle helleborato, & aq. vel decocto bugloſſæ. In Quartana præmiſſis vniuerſalibus vtiles ſunt pilulæ ſubſequentes:

Pillulæ in quartana.

℞. *Extr. Chamædr.*
Cent. min. an. ℈ß

Pip.nigr.gr.iiij
Ol.aniſ.g.iij
Cinam.g.ij.

M.accipe vnam atque alteram horis matutinis.

Cremor tartari aſſumitur in iuſculis conuenientibus, aut in quibus rad. fœnic. petroſelin. fuerint decoctæ, à ʒß ad ℈j ʒiiij. aut etiam ℈ij. Stimulus adiici poteſt ex ſale gem. vel diagr. Exempl. gr. ℞. Crem. tartari ʒj diagr. gr.iij. M. in iuſculo 3. horis ante cibum exhibeatur. Vel ℞. Gum.gutt.gr.vj. Crem.tartari ℈j M.

In Melancholia Hypochondriaca nihil felicius: Nam ſi aliquot diebus eius ʒß vel ℈ij in iuſculo cum Capparum decocto exhibeantur, & exterius ad hypochondr.ſiniſtra emplaſtrum ex Ammoniaco gummate in aceto ſquilitico applicetur, ſenibus maxime & qui obſtructâ ſunt aluo, conducit.

In obſtructionibus ℞. Crem. tartari ʒß tartari vitriolati ʒß. vel Crem. tartari ʒiiij. ſal. abſinth. ʒj. F. puluis.

Inſigne euadit Catharcticũ, ſi tartari Crem. ʒß. tart. vitriol. ℈j addatur in bile educenda, Extr. ſcamm. gr. viij. vel x. in iuſculo vel vino, non tantum omnes impuritates laxando aluum educit, ſed & ſummum eſt apperitiuum, vnde loco digeſtiui vel deobſtruentis, in quibuſuis obſtructionibus exhiberi poteſt, ante vſum Catharcticorum. Modus exhibendi talis eſt. ℞. Crem. tartari ʒß ad ʒj. tartari vitriolati à ℈j ad ʒß. Detur in iuſculo, ſi loco aperitiui vel digeſtiui vti ijs velis, dentur bis in die ad ʒj

tribus

tribus horis ante paſtum cum iuſculo vel Elect. de ſenna ℥ij aut cum ſyr. de Canella vel alio quocunque appropriato Electuario liquido aut ſyr. Patiens eo ſumto parum deambulando ſe exerceat.

Aniſum Laxatiuum.

ANISVM LAXAtiuum.

Aniſum laxatiuum fit, quando in Confect. aniſi ad ſingulas ℔ ℈ij ſcamm. pulueriſati (& ſi lubet ☿ vitæ aut dulcis ad libitum) Item non videtur incongruum, ſi cum infuſ. flor. ♁ aut croci Metall. aut vitri ♁ diſſoluatur ſaccharum, quo ad confectionem vtimur, ſed hoc modo Catharctica erunt) cum ſacch. roſ. vt docet Croll. inter conficiendum aſpergantur. Aut ſi vis præparetur ſcammonium h. m. Inter pulueriſandum inſpergantur gut. aliquot ſp. vitrioli, exacte trituretur, exſiccetur ſcamm. iterumque pulueriſetur. Doſis aniſi à ℥j infantibus & aliis.

PASSVLÆ LAXAtiuæ.

Paſſulæ laxatiuæ fiunt, ſi in decocto quocumque purgante paſſulę macerentur: maceratæ pro quantitate decocti imbibiti adſumuntur. Eas ſi fortiores deſideras, adde infus. flor. ♁ vel vitri ♁ aut quod melius, Croci Metall. ad libitum.

CATHAR-

CATHARCTICA
Mineralia.

I. ☿ Dulc.ſeu Panchymagog.Quercet.fortificatus cum ☿ vitæ, ita vt gr.xvj iſtius capiant gr.ij ☿ vitæ.

NB. Hæc mixtura diligenter marmore per aliquot II eſt læuiganda, ſic enim vis vomitiua ☿ vitæ torpet,& ille cum ☿ dulc. tantum per inferiora purgat blande.

II. Pilulæ ex flor. ♁ correctis tantum per inferiora purgantes.

III. Puluis Hemeticus ſeu ☿ vitæ vel flores butyri ♁ qui etiam inter vomitiua locum habent, quantum & vomitionibus & purgationibus indulgendum. Tales ſunt fl. antimonij correcti, ſeu in oleum butyraceum conuerſi,& in aq.communi præcipitati. Vis enim vomendi adimitur, ſi aliquamdiu cum Sale communi læuigentur in marmore, & poſteaquam Sal per edulcorationem cum aq. communi fuerit ablatum , puluis reſiduus in conſueta priori doſi exhibitus tantum aluum mouet.

IV. ✹ vitæ vel 🜿tat. à Rhenan. pag. 34. & 35. ✹ le puteo emergente deſcriptus.

V. ☿ Crollii.

VI. Arcanum Corallinum Paracelſi in Baſil.Crollij elaboratum.

VII. Oleum ♁ dulce. ♁ calcinetur ad ſummam albedinem , dein acetO n (alii ſp. vini ſumunt) in Baln. eſſentia ſalina extrahitur,

abſtrahitur acetum & aq. pluuiali de nouo eadem eſſentia extrahitur, traiicitur per chartam bibulam aliquoties. Hunc laborem repetendo fit Sal nitidiſſimum, quod in cella frigida liqueſcit, & ſoluitur in ol. rubicundum, quod inſtar ſacchari dulce. Huius gut. vij per aluum clementer purgant.

℞. ♄ fuſum cum ♂te, & poſtea calcina cum ſulphure, poſtea per ſe, vt pro vitro, & habes ol. ♄ dulce adſtrictiuum.

Succinum *VIII. Succinum* ♄. ☿rii vitæ vulgaris in retorta partes volatiles △ lēto euocari, & in oleo deſtillari poſſunt, reliquum ſi in Crucibulo fundatur, confit inde vitrum colore ſuccini fere. Doſ. gr. ij vel iij per ſe vel infuſo.

Vitrum ♄nii purgans. *IX. Vitrum purgans.* Vitrum ♄ in veram Chiliſtem laxatiuam abit modo ſequenti: ℞. Vitr. ♄ puluerſati ℥j inſtilla ſp. vitrioli opt. rectif. ℥j. M. diligenter in mortario & in catino ad △ lentum exſicca, & denuo eandem quantitatem ſp. vitrioli affunde, atque iterum exſicca, idque ſepties repete, ſemper prouidendo, vt puluis bene exſiccetur. Interim ℞. maſtich. ℥j affunde ille ſp. V. ℔j. digere per 4 hor. Hinc ſp. Vini decanta, atque in eo vitrum ♄ præparatum per ʒ ♄ macera. Hinc flores ſeu Vitrum cum ſp. V. in Crucibulum inde, & ſp. V. accende, vt totus flagret, quod vt eo rectius fiat, cum flammam non amplius cōcipit materia in igne rotæ colloca crubiculum, vt totus ſp. V. exhalet. Puluis reſiduus lento △ cinerum per 12. hor.

hor. in ſcutella vitrea exſiccetur. Dos. à gr. iiij.

Dicta hæc Medicamenta vt cum maiori voluptate aſſumantur, miſceri poterunt cum conſeru. Roſar. aut quacunque alia, aut Conſ. ſacch. roſat. ad iuſtam conſiſtentiam. Cum adhuc calet, ex catino eximatur, & ſuper tabulam mundam extendatur, & cum cultro deſignata magnitudine tabularum, in ſingulas tabulas inde iiij gr. vitri. aut fl. ♁ puluериſat. ſic apte formentur tabulæ, quas exſicca. Vel ℞. Sacch. roſat. cum pauca aq. roſ. in mortario contunde, vt fiat maſſa. Huius ℞. quantum libet, eique admiſce doſin ♁ præparati, & cum inſtrumento apto manu tabellam formas & ſic procede, donec habeatur quantitas. Vel ſubigatur farina cum aq. roſar. & Cinamon. addito, vt fiat maſſa. Ex hac dum placentulas in formam oblatæ formas, in inſtrumento proprio coque ſinguliſque inſperge doſin Vitri ♁ præparati. Vel pyra moſchatella conficimus, & in ſingulis fiat foramen, cui indatur doſis dicti purgantis, iterum proprio operculo exacte claudantur, & conficiatur Confectura humida ſicca. Idem in alijs fructibus conficiendis fieri poteſt.

X. Mercurius laxatiuus. ℞. ☿ viui q. v. ſuperfunde ol. Sulphur. per camp. facti, aut ol. vitrioli, vt digitum tranſuerſum ſupereminеat, hinc in arena calida tamdiu pone, donec materia calida in vaſe coaguletur, quod fiet intra 3. *☿rius laxatiuus.*

hor. matracium saltem papyro tegatur, quo spiritibus volatilibus exitus pateat. Hinc fracto matracio materiam aufer, vt si quid forte ☿ viui adhuc in fundo restat, illum separa, materiam puluerisatam in Crucibulo inde, & igne patenti per horam digere, vt totus rubeat in △. Hinc ab △ remoto Crucibulo materiam in aq. calidam iniice, & conuertetur in puluerem flauissimum, qui abiecta aq. alia adhuc affusa lauetur, & postea exsiccetur. Hinc in matracium indatur, & cum sp. V. digeratur per 15. dies. Hinc sp. V. decantetur, & super candens ferrum ☿ ponatur, vt optime exsiccetur. Dosis gr. vj ad x.

NB. ☿ dulcis sublimatus ad gr. xvj. exhibitus, in corpore valde cacochymico plus purgat, quam in alio non ita cacochymico gr. xxx.

Panacæa ☿rii alba.

XI. Panacæa ☿ alba vulgaris. ☿ in Aq. fort. dissoluitur, in solutionem ▽ salsa infunditur, vt ☿ ad fundum præcipitetur, qui ab omni salsedine per reiteratas ablutiones liberatus exhibetur cum Terebinth. à gr. ad x vel xvj.

Flores Antimonii Correcti.

XII. Flores antimonii correcti. Fiant primo flores antimonii albi seq. modo: sumatur olla aut cucurbita fictilis ampla, iuxta fundum perforata, cui in furnum locatę applicentur perforatæ aliæ 4. vel 5. inuicem se excipientes, in summitate apponatur Alembicus rostratus, accendatur △ lentus, donec per gradus vas inferius candescat. Hinc de antimonio puluerisato per

foramen

foramen in infima olla relictum iniiciatur ad ℥ß, quo iniecto statim eleuantur flores in superpositas ollas, foramen subinde exacte claudatur operculo apto: Relinquantur per hor. continuando △, vt olla inferior candeat, hora elapsa aliam ℥ß antimon. puluerisati iniice, iterumque per hor. relinque. Hic labor, quoties visum fuerit, repetatur. In principio semper aliquid phlegmatis per Alembicum distillare solet, quod cum stillarit, rostrum claudatur charta, & sublimatio, vt dictum, continuetur. Floribus h.m. præparatis destillatur ex melle ▽, lento cinerum calore aut Balnei, quæ primo exit, insipida (quæ enim hanc sequitur, instar aceti acris est) cum ęq. portione sp. V. rectificati misce, & in phiolam super flores affunde, ad emin. 4. dig. Circulentur h.m. flores in sole, vel alio loco calido per mensem; postea menstruo abiecto flores exsicca leni calore & serua. Videbis violentiam florum antimonii, quæ à cruditate erat per coctionem & nobilis menstrui præsentiam concoctam & sublatam esse, ac tantum sedes mouere sine omni vomitu. Dos. à gr. v. ad vj. vel vij.

XIII. ☿ cum ✵. ℞. ✵ fini part. j. ☿ viui part. vj. fiat secundum artem amalgama, ☿ ab amalgamate super △ lentum carbonum euolare sine in tigillo, remanebit Calx ✵ in fundo. Calcem iterum cum aliis part. vj. ☿ f. a. amalgama optime agitando, vt calx omnis in ☿ dissoluatur, & vnum corpus homogeneum appareat. Amalgama hoc inde retortæ par- *☿ rii e. ✵ præparatio.*

uæ lutatæ & ſuperfunde Aq. fort. ad eminent. 3. dig. retortam in cineribus loca per diē ad digerendum △ mediocri. Die ſeq. igne fortiori collige Aq. fort. in recipiens retortæ appoſitum, & △ ſub finem auge, vt fundus retortæ incandeſcat, & omnes ſp. Aq. fort. corroſiui deſtillent. Vaſis refrigeratis materiam exime, tere, iterumque retortæ inde, & ſuperfunde Aq. fort. ante abſtractam; iterumque △ forti aren: diſtilla, vt prius, vt retorta in fundo incandeſcat. Vaſis refrigeratis materiam in retorta contentam rubicundiſſimam exime, abiiciendo illud, quod forte ad latera retortæ ſublimatum eſt. Hinc ℞. laminam ferream quadratam, quam in igne, vt incandeſcat, tene. Cum optime candet, inſperge puluerem ☿ialem; vt optime exſiccetur, & quod volatile reſtet, euaporet; cum ferrum frigere incipit, materiam aufer; & in vaſe clauſo ad vſum adſerua. Lente ſine omni etiam vomitu; niſi ſcil. ſuperioris ventris regio ſiue ventriculus quibuslibet impuritatum mineris refertus ſit, per ſeceſſum purgat. Doſ. à gr. iij ad viij cum paucul. Terebinth aut Extr. colocynth. aut in horum defectu cum pil. Coch. min. aut aliis. Summum arcanum in hydrope, lue gallica, & omnibus cutaneis affectibus, & defluxionibus, & vbi corpus ſcatet pituitoſis humiditatibus.

Cautela in exhibitione ☿rialiū.

NB. In exhibitione ☿ quomodocunque parati notandum, 1. conuenientiſſimam omnium exhibendi formam eſſe pilulas, ne

ne ſcil. ☿ mora nimia in palato noxam adferat, mouendo ptyaliſmum, & tonſillarum tumorem inferendo, attractis ad palatum vndique humoribus tenuioribus propria quadam naturæ familiaritate.

2. Incorporando ☿ ſemper. conſultum eſt addere gut. 1. & alterum ol. Sulphur: quia hoc ipſius malignitatem compeſcit, volatilitatemque, quia ſurſum tendit, figit, & ſymptomata; quæ infert, corrigit.

3. Vt ad ſummum poſt ſumptum ☿ (hor. 2. poſt) detur iuſculum, & cibus dimidia hora poſt, ne diutius in ventriculo hæreat.

4. Ne exhibeatur frequentius bilioſis, quia educendo ſeroſam humiditatem frenum bilis nocumento illis eſſe poterit.

5. Vt exhibeatur cum Terebinth. aut Extr. Colocinth. ſeq. ℞. Colocynth. non recentis ſed ab annis aliquot reſeruatæ ſine interioribus arillis & nucleolis ℔ß ſcam. pur. ℥iiij inciſa extrahantur cum ſp. V. antea vſurpato, ſeu non rectificato; reiectis fæcibus menſtruum tinctum cucurbitæ indatur & per MB. ſp. V. vſque ad mellis ſeu pilularum conſiſtentiam reuocetur.

DIAPHORETICA.

Bezoard. simplex. I. Bezoardicum minerale ſimplex. Doſ. gr. vj ad xij vel plura, in vehiculo conuenienti, vino aq. Card. bened. Cinam aut Theriac. vide notas ad Crollium.

Bezoard. ☼re. II. Bezoardicum minerale ☼e, dos. eadem.

Bezoard. ☽re. III. Bezoardicum ☽re, quod fit hoc modo: ☽ in Aq. fort. ſoluitur, digeritur tamdiu, donec ſolutio fiat viridiuſcula, abſtrahe (per alembicum ad mellaginē) Aq. fort. & ex ☽ cum ſp. V. tincturam extrahe viridem, hanc extractam repete, donec non amplius tingatur. Viciſſim ſp. V. ablato remanētem tincturam proportione ſuboctupla ad butyrum (butyro antimon: in ſp. vitrioli ſoluto iunge, & l. a. diſtillando ad ſiccitatem bis terue fixa, eodem modo quo Bezoardicum commune figitur) Bezoardicum minerale ſimplex. Doſ. eadem.

Antimonium diaphoreticū. IV. Antimoniū Diaphoreticum ſeu fl. antimonii albi fixi. Doſis à ℈ß ad ℈j, nonnunquam etiam vltra cum conſeru. Roſar. vel aq. conuenienti cum particula Theriac. vet. vitioſos humores per ſudorem pellit optime.

Panacea ſeu ſulphur antimonii fixum. V. *Panacea ſeu ſulphur antimonii fixum* fit hoc modo: Ex Cinnabari antimonii poſt deſtillatum butyrum antimon: in collo retortæ collecto, primum eliciatur ſulphur rubrum h. m. Fiat lixiuium fortiſſimum ex cineribus clauellatis vel calce viua, vt moris eſt, cum quo exacte purificato perque filtrum traiecto cinnaberis antimon. pulueriſata ebulliat per 3. vel 4. hor.

in

in cacabo ferreo. Lixiuium redditur rubicundum (propter sulphur) argentum vero viuum in fundo fluit currens. Tinctum lixiuium per inclinationem separatum & adhuc calidum per chartam bibulam colatur & reponitur per hor. aliquot, atque ita sulphur antimonii fundum petet in forma pulueris rubri, quod à lixiuio separatum deinceps edulcorandum est aq. communi, postea lento calore exsiccandum. Huius sulphur: & Reguli antimon: ℞. an. v.gr. ℥j ol. Sulphur: per Camp. facti vel ol. vitrioli ʒiij, digere per aliquot noctes & dies in retorta vitrea in loco calido, deinde destilla ex aren:ter (ad minimum, & quinquies) cohobando, vrge postrema vice ignem quarti gradus per 12. hor. & erit totum fixum in igne manens, quod exime & cum ▽ rosʃ. laua. Huius ℞. ℥j. Salis seu mag. Corall. ʒij. M. exacte & F. puluis. Panacææ ex Sulphuris Antimon: dosʃ. à gr. x ad xv. Est egregium sudoriferum, præsertim in morbis malignis & epidemiis in aq. appropriatis sudoriferis. Datur in conseru. aliqua vel mithrid. vel cum decocto rasuræ C C.

VI. Aq. Theriacalis Croll. in specif. pestilentiali Dosis à cochl. ß ad j.

VII. Diaphoreticum in peracutis Paracelsi, seu Mixtura simplex, dosʃ. ʒj.

VIII. Spir. tartari Alcoholisatus, de quo in Croll. dosʃ. ʒj. ʒij.

IX. Lapis Bezoar. dosʃ. gr. vj. vij, si quotidie, vt in morbis diuturnis (cordis palpitatione) eo vtendum gr. ij. iij. in ▽ conuenientibus.

X. Cinnabaris ♁ cum ana Mag. Corall. & perlar. permixta. doſ. à gr. viij. ad xij. Si æquale pondus ad hanc mixturam addatur Magiſt. Cranii humani, fit egregium diaphoreticum in Epilepſia. Doſ. poſterioris ſunt gr. xvj vel xx.

XI. Arcanum Cardui bened. Doſ. gr. v. vj. viij. It. Sal. Cardui benedicti in ſp. Salis nitri ſolutus & iterum in Chryſtallos redactus, doſ. ℈j valde commendatur in quartana.

XII. Aurum potabile Anglicon: Doſ. gut. 1. ſolut. in Maluat. ℥1.

Laconicũ Hartmanni.

XIII. Laconicum D. Hart. tale eſt: Fiat cupa ex aſſeribus alta pedes quinque, lata duos, longa 4 vel 5. quadrata. In ſuperiori tegumento fiat foramen, per quod caput exſeri poſſit, (aſſerculis hinc inde mobilibus) in fundo fiat craticula lignea, in medio ſedile cum ſcabello pertingente ad craticulam ad ſubleuandos pedes. Antica parte fiat oſtiolum cum feneſtra vitrea quæ poterit aperiri & claudi. In partibus extremis fiant manubria ex ferro, quibus moueri & portari poterit. ſub craticula ad omnia 4. latera fiant feneſtræ mobiles (Schubfenſter) ligneæ, per quas in ſcutellis ferreis acetum poſſit (ſtanneæ enim aceto abſumuntur) vel vinum ardens ſubiici, cuius ardentis vel inflammati vapor per cupam totum corpus patientis in ea depoſitum, excepto capite tantum, ferire poſſit (interdum decoctum herbæ vel etiam aromat. pro neceſſitate nempe ipſius morbi adhuc feruens in fiſtula lignea ſimul imponendum, cuius vapores à ſp. Vin. ardente

lente melius ad sudandum exstimulari possint, simul in cupam reponitur, opus id tamdiu instituitur, quamdiu opus est & ratio dictitat.

XIV. Flores ♁. ℞. ♁ Calcinat. ℔ß. Salis tartari ℥j. sublimentur, vt flores ♁ semel cum Sale tartari secundo & tertio eleuentur, tandem abluuntur, in aq. simplici. 2. rosarum. Sic habebis flores diaphoreticos. *Flores antimonii.*

XV. ℞. *CC. præparat.* ℈iß.
Magist. perlar. ℈j.
lap. Bezoar. gr. v.
M. F. puluis, sumatur cum aq. Card. bened. ℥j.

XVI. Vtilissimum etiam ad omnes morbos malignos sudoriferum elicitur è tophis seu Cornibus recentibus ceruorum sanguine adhuc rigidis (Hirschkolben Wasser) si in tenuissima frustula concisa in retorta per MB. aut Roris distillentur, vel per se, vel pauco vino generoso, donec liquor omnis egrediatur. Dos. coch. ß. vel per se, vel cum opiata aliqua aut conserua flor. Citr. aurant. vel in liquore conuenienti in omnibus febribus ardentibus, malignis & Epidemiis. *Aqua Tophorum CC.*

XVII. Aqua Theriacalis.
℞. *rad. aristol. vtriusque,*
angelic.
Serpentariæ, Cyperi, tormētillæ, scorzoneræ, enulæ. penthaphylli, Valerianæ, diptamni alb. ana ℥ß. *Zedoariæ, pimpinellæ olsnicii an.* ʒiij.

bacc.lauri rec.℥iij
juniperi ℥vj
Sem.Citri ℥iß
Card.bened.
Siler.mont.an.℥j
galang.
Xyloaloes
Santal.Citrin.
an.℈iiij
Cort.aurant.
Citri an. ℥j
flor.Citri ℥vj
fol.ſcord.Mj
fol.Morſ.diabol.Veronic.Cardui bened.
ſcabioſ.ana Mß
flor.borrag.
bugloſſ.
hyperic.
an. Mß.
ſucci acetoſæ ℔iß
Salui.ſcabios.borrag.an.℔ß
Vini opt.℔iiij
Camphor.ʒiß. Mithrid.opt.
ʒiß Ther.Androm.ʒij
Vini granat.℔j ſp.Vini ʒiiij

incisa & contuſa infunde ſimul & digere in loco tepido per 8. dies, poſtea diſtilla in MB.

Acetum Theriacale.

XVIII. Acetum Theriacale:

℞.*rad.biſtort.*
gent.
pimpinell.

angel.

angel.
tormentill.an.℥x
bacc.lauri,
iuniper.an.℥j
nuc.mosch.℥v.
rasur.lign.S.℥iij
Zedoar.℥ß
Santal.alb.℥iij
fol.rut.
absinth.
scord.an.Mß
flor.tunic.
bugloss.an.Mjß
Theriac.Androm.
Mithridat.an.℥vj.

Contusis contundendis fiat omnium in aren: Vini iufusio per dies 8. postea distilla per MB.

DIVRETICA.

I. Aq.ex nucleis persic. & cum Maluat. vel alio vino generoso maceratorum per dies 5.6. destil.per B.vel ciner. eiusque Cochl.1.exhibitum efficacissimum est.

II. Silices albissimi è flumine collecti igniti in vino generoso extinguuntur toties, donec planè in puluerem redacti fuerint. Vini per filtrum traiecti haustus vnus subitò vrinam pellit propter sal silicum. Vrinæ enim sal restagnans in corpore per Salem alium curatur. *Vinũ diureticum.*

III. Oleum ceræ gut. ij.iij. aut iiij.in aq.rad. vrt. maior. vrinam pellit fortiter. Renum regio simul inungatur ol.de lateribus, scorpion. & Ceræ.Item peritonæum vngatur eodẽ oleo.

OLEVM

OLEVM CERÆ.

Oleum Ceræ. ℞. Ceræ ℔j Cinerum lotorum ℥iiij, distilla in cucurbita humili aut retorta in cineribus igne lento, quod primum exstillat, butyri instar coagulatur, vnde sæpius orificium alembici aut rostrum retortæ clauditur, quod adhibito carbone liquandum vt in recipientem descendat. Semel atq; iterum per retortam addita aq. communi rectificetur postea.

IV. Sal succini Volatile Crollii, vide notas in Crollium.

SAL SVCCINI.

Sal Succini. Fixum Sal succini fit ex capite mortuo post destillationem olei in fornace figulino calcinato & è calce Salis extract. dos. à ℈j ad ʒß in conuenienti liquore.

V. Spir. Salis, præsertim marini cum aquis vrinam mouentibus gut. iij ad vj vel x. cum aq. font. aut petrosel. aut halicacab.

VI. Spir. Vitrioli quemadmodum & Vitriolum ipsum dos. eadem cum aceti partibus duabus.

VII. Aqua Vitæ Cochl. j.

VIII. Tinctura seu Sulphur tartari, huius gut. 4. vel 8. cum vino vel alio liquore exhibitæ vehementer pellunt inferiorum viscerum morbos per vrinam, & quod mirari licet, alui segnitiem vel à medicamentorum vsu vel à natura contractam mirifice restituit senibus accommodatissimũ. Vide notas ad Crollium.

IX. Iulepus Diureticus.

Iulepus Diureticus. ℞. *Sal: prunell.* ʒß *ad* ʒj

aq.

aq. ononid.
petrosel. ab ℥iij ad ℥iiij
Syr. è flor. ononid. præparat. vel violae. tantum, vel de succo borrag. aut
Limonum ℥ij.

X. Oxymel diureticum est apud Medicos nonnullos in vsu frequentissimum. *Oxymel Diureticum.*

℞. *Rad. Valerian.*
vincetox.
Eryng. ana ℥ß
herb. origan.
hyssop.
Veron.
scabios.
marrub. an. Mj
rad. fœnic.
petrosel. an. ℥vj
sem. anisi.
fœnic.
an. ℥ij
flor. genistæ,
sambuc. an. p. iij.
Mel colat. ℔ij
acet squillit. ℔ß
aq. font. ℔ iiij

M. lente ebulliant & stent in loco calido cooperta, per dies 8. coque & exprime. F. l. a. oxymel. dos. ab ℥ij ad iiij vel vj vrgente necessitate.

CONFORTANTIA.

I. Sal Perlar. & Magisterium. Dos à gr. *6. 10.* ad 20. (NB. in notis ad Crollium, ne excedas gr. xv:)

II. Sy-

Syrupus Perlarũ.

II. Syrupus perlarum. Præparat Quercetanus ſyrupum è corallis, qui confortatiuus quoque cenſetur, ad cuius imitationem fieri poteſt ſyrupus è margaritis, ſi cum ſucco limonum depurato ad authoris mentem digerantur & ſoluantur perlæ, & ex ſolutione fiat ſyrupus, ſicut etiam de ſyrupo Corallorum docet.

III. Arcanum Perlarum, doſ. gr. xv. xx. (propter ſpir. Guaiaci, quo præparatur, ſanguinem egregiè purgat in lue ♀ ea.) Vide infra. Cur. ♀ rea.

IV. Sal Corallorum.

V. Magiſt. Corall.

VI. Tinctura Corall. Doſ. à gr. vj. ad x. vel xv. Vide notas ad Crollium.

VII. Elixir proprietatis Paracelſi à gut: vj. ad xxv. in conuenienti vehiculo. Vide notas ad Crollium.

VIII. Ol. Cinnam. doſ. à gr. iij ad iiij.

IX. Balſama confortantia, de quibus Crollianæ notæ videantur. Balſamus Cinnamomi.

Balſamus Cinnamomi.

℞. olei Nucis Moſchatæ per expreſſionem q. v. Tincturam cum ſpiritu vini extrahe donec oleum in fundo albidum & quaſi inodorum reſtet, hoc accipe eique adde extracti cinnamomi ℥vj. & in cineribus calidis ſine, vt in vnum corpus abeat, quo facto adiice olei cinnamomi diſtillati ℥ij optime miſce & ſerua. Doſis gr. vj. in aqua meliſſæ vel alia cordiali conſerua opiata cordiali. Omnia principalia membra confortat, imprimis ventriculum frigidum cor & cere-

cerebrum, vt & in deliquiis animi singulare est remedium, vbi cor etiam eo inungi potest.

X. Aurum potabile Anglicum.

XI. ☼ transparens, de quo Rhenan. in lib. ☼e è puteo emergente.

XII. Aq. Confortatiua.

XIII. Aqua Magnanimitatis, de qua in Medull. destillator. lib. 2. Tr. 8.

XIV. Ambra rectificata, qua sæpius vsum fuisse Rudolphum Imperatorem aiunt, eius compositionem ab Elisabetha Regina Angliæ accepit, quæ talis est. **Ambra rectificata.**

℞. Ambræ gryseæ puræ & probæ partes viij.

Moschi odoratissimi part. vnam.

Sacchari albissimi partem semis.

Omnia puluerisata cum spiritu rosarum ardente terantur optime, diutius sæpius aliquid de spiritu rosarum affundendo, attemperando, & rursum paulatim reponendo, vt quasi siccescat, hinc rursus vt prius teratur & ad vsum seruetur. Dosis instar pisi minoris in vino vel alio liquore conueniente. Omnium viscerum confortatiuum maximum & imprimis vim procreandi promouet.

XV. Spir. Fuliginis cum oleo eiusdem, qui talis: ℞. Fuliginis ex caminis elegantis & splendentis instar succini nigri Spiegelerus (quo propior fornaci adhæret, eo melior) Eius ℞. qv. (Spiegelerus) imple retortam vitream benè loricatam vel etiam terream vsq; ad collum, & apposi- **Spiritus Fuliginis.**

apposito receptaculo capacissimo distilla gradibus ignis aperti ab initio lentis, postmodum fortioribus, vt phlegma, omnes spiritus albicãtes, oleumq; simul primo flauum, vltimo rubeum transeat vna phlegmate per tritorium debile separato: Spiritum cum oleo aliquandiu in digestionis igne digere, postea affunde medietatem sp. Vini & distilla (sæpius.) Prodit cum sp. Vini sp. fuliginis, & simul etiã oleum rectificatissimum, odorem habens instar Camphoræ. cap. mortuum calcina & exinde extrahe Sale more communi; quem reserua tanq. præstantissimum curatiuum in cancro exulcerato.

Specificũ in cancro.

Hic Sal extrahitur cum acet. in quẽ liquorem in loco humido frigido rursum soluitur, eoque postea cancrosa vlcera semel atq; iterum inunguntur, venenositas instar vaporis visibiliter extrahitur. Tandem verò oleum suprà dictum leni adspergine sæpius illitum, crustam instar cuticulæ supra inducit, quæ sponte spacio 5. vel 6. dierum cadens vlcus consolidatum esse indicat.

Dosis spir. est à gr. vj ad ℈ß. Olei à gut. ij. ad iij. Exhibentur in vino vel alio vehiculo conuenienti. Eius guttæ iij agonisanti in † exhibitæ mirabiliter eum refocillando exsuscitãt. Vnde & hanc δοκιμασίαν imminentis mortis animaduertere licet. Si sudor post exhibitũ oleum copiosius emanarit, signum indubitatum sanitatis & conualescentiæ erit, sin secus, mortis. Quod si cũ fuligine vulgari nostrate fuligo laricis vel etiam quercus misceatur, exindeque more vsi-

tato

tato eliciatur oleum correctũ multum id præstabit in caduco & contractura, syncopen & lypothymias arcendo soluit; spiritusq; animales vehementer excitat & corroborat.

XV. *Essentia Margaritarum.* ℞. sal: perlar. per acetum facti q. v. affunde sp. V. rectificatissimũ ad emin. 3. digit. & vase hermeticè clauso illud ad digerendum in cineres calidos loca ad 8. vel 10. dies. Perlæ eo tempore essentiam suam ad instar olei spissi ad superficiem ipsius sp. V. remittunt. Hoc oleum per inclinationem separa cum sp. V. à subsidentia, inq; vase benè clauso serua. Remanentiæ olei sp. V. recentem affunde & vt prius digere, ac toties essentiam collige, cum priori coniunge, quoties visum fuerit. Essentiam omnem collectam in cucurbitam inde, & lentissimo igne sp. V. euoca, donec, in fundo instar olei essentia remaneat. Datur à gut. vj in cons. opiata, decocto quocunque. Hęc essentia vtilissimè exhiberi potest cum seq. mixtura: *Essentia Margaritarum.*

℞. *sem. meliß.* ℥j
lact. ℥ß.
aq. fœnic. ℥x.
rosar. ℥ iiij.

F. emulsio, cuius ℞. ℥iiij essent. Perlar. ʒij. M. dentur Cochl. iij. vel plura, (cochl. i. mane & vesperi, vel tempore quocunq; necessitate vrgente) Quod si cui dicta operatio nimis laboriosa videatur, is è citri malis abiectis corticibus succum exprimat, eumq; in MB. vt depuretur, per aliquot dies detineat. Tunc. ℞. perlas

contusas vino albo lotas, in matracio affunde succi dicti ad emin. 4. dig. in cineres calidos loca per 8. hor. Videbis perlas solui & quasi in liquorem butyraceum conuerti. Huic affunde rorem majalem destill. vel aq. Melis. vt soluatur in ea solutio perlarum, aq. effunde, iterumq; affunde succi dicti q.s. digere, affusaq; aqua quod solutum, aufer. Hunc laborem toties repete, donec pene totæ solutæ sint, relictis exiguis fæcibus. Hinc liquores omnes coniunge & in cineribus △ lento ▽ & succum exhalare permitte. Inuenies puluerem impalpabilem in quouis liquore resolubilem. Cuius vsus à gr. vj ad ℈ß ex aq. roris maialis cum manna distillata vel ex aq. Cin. cum aq. ros. destillata aut buglos. vel ex conseru. Cort. aut fl. Citri.

Liquor Hyacinthi.

XVI. Liquor Hyacinthi. ℞. Hyacinthi pulueris. q. v. cum æqua. pondere sulphur: viui (minerę adhuc coniuncti, non in magdaleones redacti) misce in crucibulo forti cum operculo tecto, sed non lutato △ circulari primum lento, deinde fortiori, & tandem fortissimo calcina, donec sulphur omne exhalet, & puluis ex △ extractus non spiret amplius odorem sulphureum. Hinc aq. communi diligenter lauetur & cum æq. portione vitrioli præparat. seu, salis prun. misceatur, & in igne circulari calcinetur, donec in massã cum sal: nitri abeat, in △ metalli instar rubescẽtem. Hinc in aq. calidam iniicitur, vt vitriol. soluatur, relicto in fundo puluere Hyacinth. Aq. calida eluendo, donec non amplius sapiat vitriolum, postea exsiccetur, eiq;

affundatur acetum ſequens. ℞. Acetum ℔ vj. Ciner. herb. Kali ℔ j. (ſi herba Kali deficiat, fiat acetum Terebinthinatum ex aceto & Terebin. per retortam ſimul diſtillatis, ol. & ſp. ab aqua ſeparatis) in retortam ſenſim ſuper cineres affundatur acetum, ne efferueſcat. Hinc in cineribus deſtilletur, fiatq; cohobatio: Acetum tribus vicibus fit dulce, nec adeò mordax, magnarum tamen virium in ſoluendis pretioſis lapidibus omnibus. Huius igitur acet. affunde pulueri, vt dictum, ad emin. 2. vel 3. digit. & vt ſoluatur, in cineres calidos loca per 2. ♁, materiam ſemper agitando. Elapſis 2. ♁ tincturam decanta, aliud acetum affunde, & tincturam collige, donec Hyacinthi ſint ſoluti, relictis exiguis fæcibus in fundo. Solutionem omnem filtra & ad ſiccitatem exhala, remanebit Sal Hyacinthi ſæpius aqua ſimpl. ſoluendum & coagulandum, donec omnis ſapor aceti abſumtus ſit: Aut inſperge in ſolutionem gut. aliquot olei tartari per deliquium facti, Sal ad fundum præcipitatur, quod affuſa quantitate aquæ ſimplicis ab omni acredine liberatur. Vſus eius eſt, vt ſolutionis Perlarum.

ACETVM TEREBINTHINÆ pro extrahendis lapidibus.

℞. Terebinth. ℔ iij, affunde aceti ℔ iij, deſtillato in aren: donec rubrum oleum adſcendat. Tunc muta Recipiens, ſepara ol. Terebinth. ab † per tritorium & ſolum † ſuper Zin. Zib. rectifica.

XVII. Extractum Alkermes. Granar. Kermes *Extractū Kermes.*

ſ. q. contundantur, ac affuſa aq. roſ. ſ. q. acidû=la reddita cum gut. aliquot. ſp. vitrioli aut ſulphur ad emin. 4. digit. digerantur in loco calido per dies 4. Aqua tincta auferatur, aliaq; affuſa tam diu tinctura extrahatur, donec aqua non tingatur amplius, tincturam in B. vel cineribus deſtilla. Poteſt idem Extr. fieri, inſtar aliorum Extractorum cum ſp. V. Vel ſuccum ex granis maturis ſub prelo exprime, per dies 4. in B. digere, donec clarus euadat, ſubſidentibus in fundo fæcibus. Succum clarum decanta, filtra atque in cucurbita inſpiſſetur, per B. deſtilletur. Aquam deſtillatam & ſuccum ſeorſim ſerua. Poſſunt enim hæc duo neceſſitatis tempore coniungi, vt inde liquor fiat. Idem ſuccus depuratus ad vſus ſeruari poteſt, ſi cum ſacchari candi parte dimidia ad conſiſt. ſyr. △ lento cinerũ per B. coquatur. Vſus eius à ℈j ad ℈ij.

AVRVM POTABILE ANGLICVM.

XVIII. Franciſci Antonii. Primùm diſſoluatur ☼ finum in Aq. Regis ſ. a. (Aq. Regis fit ex Aq. fort. ℔ 1. * ℥iiij ſimul per retortam in arena diſtillatis) ſolutionem claram in capax vitrum effunde, quod ſit colli amplioris & guttatim infunde ol. tartari per deliq. factum, donec Aq. Regis clara & alba euadat. Hoc ſignum ſi appareat, calcem totam ad fundum deſcendiſſe certum eſt, ſine acquieſcere per noctẽ, & manè liquore ablato calcẽ 4. vel 5. aq. cõmuni ablue, eamque leniſſimo △ exſicca.

☼ potabile Anglicum.

NB. Caue ne calor ſit excedens, quampri-

mum

mum enim calorem ignis calx ſentit, ſtatim cõcipit flammam & in auras abit, quare tutius eſt in hypocauſto vel aëre tantum exſiccare diligenter ſpatulâ ligneâ agitando. Calci adde dimidiam partem ſulphuris puluériſati, ſimul miſce & in crucibulo per △ patentem ſulphur cõflagrare permitte, adhibendo in principio △ lentum & in fine per hor. j. fortiſſimum, vt calx quodammodò reverberetur, & tenuiſſimus euadat, quam in phiola optimè clauſa ad vſum ſerua.

Iam fiat ſp. Vrinæ: Hominis ſani vinũ bibentis vrinam q.v. modice in cucurbita bene clauſa in fimo equino vel alio loco calido per 40. dies digere, finito putrefactionis tẽpore deſtilletur vrina ex arena per alembicum, adhibito recipiente ſatis amplo, donec omnis humiditas deſtillata fuerit. Deſtillatum tertiò rectificetur per Cohobia à capite mortuo, vt exinde poſtea ſp. iuſtè eleuentur. Ex phiola igitur longioris colli cum ſuo alembico & recipiente iuncturis bene vndiq; clauſis in arena deſtillatio inſtituatur, & eleuabitur ſp. inſtar Cryſtalli in alembicũ nulla concomitante aquea humiditate. Hęc deſtillatio continuanda, donec omnes ſpiritus aſcenderint. Quod ſublimatione prodiit, aqua pluuiali deſtillata ſoluitur, & ex phiola vt prius diſtillatur, idque ſexies repetitur, ſemper nouam aquam pluuialem accipiendo. Hinc in phiolam Hermeticè clauſam per 15. dies reconduntur Cryſtalli, & digeruntur lento calore B. donec in liquorem limpidiſſi- *Spiritus Vrinæ.*

mum abeant. Huic liquori additur æq. pondus ſp. V. è vino bono facti & quam optimè rectificati, & ſimul in B. per ♉ 12 digerantur & vniantur.

Nunc ℞ Calcem ☼ & ei affunde menſtrui è ſp. V. & vrinæ facti, vt 3. dig. emineat, in lento calore digere, donec ſanguinis inſtar rubicundum euadat. Tinctura decantata & ſæpius collecto in B. per aliquot dies digeritur (e. gr. 8. 10. 12) hinc lentiſſimo calore ſpiritus ſoluens abstrahitur adhuc ſemel cohobandus. Hinc remanet ſal in fundo cucurbitæ in forma rubicundiſſimi olei ſuauem odorem de ſe ſpargentis, in quolibet liquore reſolubilis. Propterea hoc oleum ☼lis veri ſuccedaneum eſſe poteſt. Eandem ſolutionem ſi non in B. ſed in arena diſtilles è retorta poſt partem menſtrui primam cum reliqua eius parte ☼ tinctura per alembicum tranſit, rubicunda inſtar ſanguinis, relicta in fundo vaſis terra, nigra, arida, ſpõgioſa, leui. Ipſũ a. menſtruum quod in tinctura ☼ prodiit, per B. tepidum ſeparandum eſt vt ol. ☼ in fundo reſtitans ſolum aſſeruari poterit. Hoc eſt illud ☼ potabile, quod in Anglia habetur ap. Franciſc. Antonium, Medicum Londinenſem: vnde ſæpius in Germ. & alia loca allatum.

Cuius gr. iiij ad vj vel viij modo quocunque exhibitæ vires mirifice reficiunt, & contra quẽvis morbum agunt, plerumque per ſudorem euacuando, licet nonnunquam per ſingula emunctoria noxium expellunt.

ALIVS

ALIVS MODVS.

☼ laminatum in sp. salis soluatur, abstrahe menstruum, remanebit calx in fundo, cui affundatur aliud menstruum ex sp. V. optimè rectificato, & sale vrinę paratum (menstruum hoc in leni calore per 15. ♁ stet, vt vniatur) ☼ ita soluitur, vt per alembicum cum menstruo simul destillari poterit in arena, qua facta destillatione menstruum leni B. calore separetur. Tinctura ☼ in fundo remanente.

XIX. Consumatum ℞ Caponem vel perdicem solum, vel cum parte aliqua carnis vitulinæ, in minutissimas partes conscinde, & ossa in mortario conquassata & in phiolam aptam vitream vel stanneam cum pauco cinnamomi, & si libet croco phiolam exactè claude & in catinum aqua feruente plenum pone, ignem continua vt per 3. horas bulliat aqua. Hinc carnem exime & liquorem exprime, qui est optimi saporis & odoris, statimq; congelatur, caro verò dura & insipida. Liquoris cochlear 1. vel pro se vel cum alio iusculo exhibetur. *Consumatum.*

ANODYNA.

I. Laudanum Opiatum generale (vide notas in Crollium, & opiologiam de Laud. opiat) tam cum opio, quam sine eodem, h. e. cum sulphure vitrioli anodyno correcto & fixo præparatum.

II. Laudanum Epilepticorum. Vide infra de Epilepsia.

III. Laudanum suffocationum. Quorum

omnium dosis est à gr. ij. iij. iiij. ad summum. Vide infrà de suffocatione vteri.

Laudanū sine opio.

LAVDANVM SINE OPIO.

℞. Limaturam Martis purissimæ sine omni puluere part. j. vitrioli Vngar. p. ij. Tere & misce omnia, postea in cucurbita superfunde acetū, vt superemineat digitum dimidiū transuersum, coque & coagula lento △ arenæ ad siccitatem, quo facto vrge △, vt omnia quodammodò rubeant. Vasis refrigeratis materiam exime, tere & affunde acetum ad emin. 3. vel 4. dig. digere donec acetum tingatur, quod fiet intra 3. vel circiter dies. Acetum tinctum sine fæcum perturbatione decāta, alioq; affuso tamdiu tincturam collige, donec non coloretur amplius. In acetum tinctum filtratum insperge gut. aliq. ol. tartari per deliq. facti & sulphur Narcoticū petet fundum, quod aq. communi sæpius ablue donec ▽ nō amplius acredine aut gustu vitrioli inficiatur. Hoc enim nisi fiat propter sal. vitrioli præsentiam, nauseam vel etiam vomitum causabit. Nunc ℞. pulu. santal. rub. & citrin. ana ℥j. pulu. mac. galang. piper. Cardamom. ana ʒiij F. l. a. cum sp. V. extractum. Extrahe etiam Mumiæ Ægypriacæ ℥j cum ▽ Cichor. tincturas diligenter collectas & filtratas coniunge cum sulphuris narcotici ʒij. Omnia simul in vase clauso per 15. dies calore lento digere, postea menstruum vsque ad mellaginem detrahe. Hinc adde Extr. croci ʒß. sal, siue Magist. perlar. ℥j. Massa vsui recondatur.

Anodynum est prestantissimum in omnibus doloribus ad conciliandum somnum accommodatum, præsertim intra corpus assumtum à gr. vj ad x. cum conserua aliqua aut liquore, aut forma pilularum.

Cum non rarò doloris & ipsius individui comitis vigiliarum & inquietudinis tanta sit vehementia, vt vires ipsæ resoluantur, nulloq; modo nisi symptomatibus ablatis, morbis ipsis occurri poterit, imò his ipsis ablatis sæpius leui cura morbus ipse tollitur, magna omninò danda opera, vt qui est amicus naturæ somnus introducatur. Summum in Medicina arcanum, quo introducto dolor & cruciatus enormes plerumq; consopiuntur, ac sæpè dum quiescit cum corpore morbus, simul dolorum caussæ extirpantur. Vt igitur essentiali aliquo Anodyno tanq. thesauro Attalico instructus sit Medicus oportet, qui in acie nouaculæ ad illud tempus ad sacram salutis anchoram confugere possit. Quod igitur Anodyna attinet, à Galenicis constituuntur Philonium Romanum Persicum, Athanasia magna, Aurea Alexandrina Theriaca recens, Trochiscide alkekengi, pilulæ de Cynoglossa, quæ omnia, si iusto tempore & iusto pondere cum convenientibus exhibeantur sæpius magno emolumento sunt. Verum his omnibus præstantiora omnino sunt laudata illa Chymicorum laudana, quæ opium principale anodynum somniferum, ab omni veneno & impuritate liberum, optime correctum & sulphur vitrioli anodynum recipiunt, id quod de

ſuperioribus affirmari nequit. Vnde & horum vis efficacior & vſus ſecurior.

LAVDANVM OPIATVM.

Laudanũ opiatum. ℞. opii opt. q. v. ſcinde in particulas parvas & tenues, ac in ſcutella vitrea igne lento cinerum exſicca, donec ſponte ſua in puluerem cum digitis comminui poterit, ac bene oleat, ſulphur. ſcil. fœtido, ob quod ab initio valde fœtet, per exhalationem abſumto. Poſtea extrahe cum aceto ſuperfundendo illud ad emin. 5. vel 6. dig. & digerendo in aren: per 3. dies. Coloratum acetum à fæcibus ſepara, filtra & in B. diſtilla ad mellaginem, quod iterum ſolue in ▽ roſ. filtra denuò, aquam per diſtillationem aufer. Extractum ſerua.

Extractũ Croci. ℞. Croci etiam q. v. Extrahe cum ſp. V. ſemper alium ſp. V. affundendo, donec amplius nõ coloretur, coloratus per alembicum diſtillatur, vt remaneat extractũ in fundo inſtar mellis. Iam ergò ℞. Extr. opii ℥j ſal perlar. ℥vj M. addendo in fine moſchi ℈j ambræ ʒj. ol. Caryophyll. gut. vj vel ℈ß. ſerua ad vſus in vaſe clauſo. Doſis à gr. 4. ad 6. in forma pilul. deaurat. Vel in aq. appropriata aut ſyr. de papauere, aut Confect. Cardiaca, ſi dolor ſit vehemens, vel vigiliæ, hor. iij à Cœna datur pill. vna, & ſi non remittat, circa dimidium noctis altera, & circa diluculum tertia.

Exterius etiam applicatur Vnguent. Alabaſtrin. ℞. Vngu. ʒij laud. op. ʒj. F. Vnguent: aut ſoluitur in aqua ſolatri, roſar. papau. rhæad; in ſoluto lintea intinguntur, vt patebit ſuo loco.

LAVDANVM
aliud.

℞. Spec. diambr. ℥j, affunde ſp. V. opt. rectif. vt 2. digit. ſupereмineat, ſtent in infuſ. per 14. dies, poſtea tincturæ dimidium effunde atque adde opii ʒiij, ſtent iterum in infuſione per 14. dies, poſtea quod clarum eſt, effundatur, atq; lentiſſimo calore ſp. V. ſeparetur, ad Syr. fluidioris conſiſtentiam. Extr. huic adde ſolut. Corall. margar. an ℈j, ſuccini opt. præparat. ℈ß. c. c. ℈j. & affunde reliquam tincturam diambræ ſpecierum, & ſtent in ſole, vel loco calido, adde ſub finem Moſch. ambr. an. gu. vj. Croci ℈ß. ol. Cinam. Chryoph. an gut. iiij M. doſ. à gr. ij. ad iij. *Laudanũ opiatum aliud.*

DOLOR CAPITIS.

I. In Cephalæa ſeu doloribus capitis quibuſcunque imprimis vſus Aq. Benedictæ Ventriculo ieiuno ſtata doſi exhibitæ multum prodeſt. Vide notas in Crollium.

II. Eiuſdem effectus quoque eſt Syr. ex aq. Benedicta,

III. Purgatio fit:

1. *Per diaſenam Laxatiuam*
2. *Per Panchymagum vegetabile*
3. *Radices Hellebori præparat.*
4. *Scamm. præparatum*
5. *☿ dulcis.*
6. *☿ vitæ.*
7. *Flores ♁ Correct.*
8. *Specificum purgans Paracelſi, quod maximè commendatur. Vide notas ad Crollium.*

IN-

INTERNA.

Pilulæ caput confortantes ex Ladano.

Inter INTERNA referuntur pilulæ Capitales non purgantes, ſed confortantes ex Ladano, ſunt tales: ℞. ol. Camphor. gr. vj. (ol. Camph. ſic fit: Camphora ſoluitur in oleo ſpicæ ana.)

Extr. Gumm. Ladan. cum ſp. V. facti ℈j Moſch. opt. gr. iij.

M. F. cum aq. Maior. & mucilag. Tragac. pilulæ ponderantes ſingulæ gr. iiij. Doſ. pil. 2. vel 3. ad ſummum reiteratis vicibus, ſi opus eſt. Dentur longè à paſtu circa veſperam. His rectè accenſetur ſpiritus vitrioli Philoſophicus in vino exhibitus.

Dolor tripliciter auferτur.

Cum dolor omnis tripliciter auferatur. 1. iis quæ cauſam doloris tollunt, eique hoc modo contraria ſunt. 2. Anodynis, quæ paregorica cauſam doloris mitigant, conſopiunt & æquabilem reddunt, leniterque rarefaciunt. 3. Narcoticis, quæ dolorem non percipi faciunt: Hæc propriè doloris cauſſam non tollunt, niſi per ſomnum fortè, quem interius aſſumta cauſant, mitigetur & concoquatur. Dolor vehemētiſſimus Narcoticum, mitior Anodynum indicat.

Si igitur dolor *ab intemperie aliqua calida* Cerebri vel vaporibus calidis exhalantibus fiat, vt in febri, cui occurri poterit premiſſa euacuatione per clyſterem, ſtatim vena ſecetur, ſi adſit præſertim Plethora aut totius corporis intemperies, aut quod magis tantum affectum ſpectat, applicentur Homoplatis cucurbitulæ cum ſcarificatione: imò ea ſæpius reiterata in

magnis

magnis doloribus eodem die ſine ſcarificatione applicentur. Hinc Frontale aliquod anodynum applicetur, quod tale: *Anodynum Frōtale.*

℞. *Laud. opiat.* ℈ß.
aq. ſolani.
roſar. an. ℥iij
acet. roſar. ℥jß.

M. & pannis linteis iis madefactis applicentur fronti. Olfaciat quoq; æger ſæpè aq. roſ. in qua Camphora ſoluta ſit; & faciem eadem lauet. Interius dentur, quæ intemperiem alterant, humores noxios educunt, quæq; vim habent anodynam, qualia ſunt Laudana ſupra dicta.

Quod ſi hoc modo non cedat dolor, ad Veſicatoria accedendum, quæ applicentur ſyncipiti, vel collo propè nucham.

Quod ſi verò *à frigida intemperie Cerebri* vel cum vel ſine materia oriatur dolor, à dictis medicamentis abſtinendum, & ad ea, quæ à Practicis vulgo præſcribuntur, accurrendum. Inter maxima ſibi accommodata habeat Medicus acet. & Oxymel ſquillit. aq. flor. ſambuc. ol. & aq. puleg: roriſmar. aneth. & petroſel. quæ extra applicata duo poſteriora vel ſola ſæpius, præmiſſis tamen præmittendis, dolorem eiuſmodi ſedant, materiam digerunt & diſſipant, vel ita diſponunt, vt poſtea ab Errhinis & Apophlegmatiſmis facile educi & diſſipari queat.

Ad tempora & frontem nec nō ad Coronalem futuram ſummopere prodeſt eorum inunctio. Proſunt etiam ol. nuc Moſch. expr. & Balſamus apoplecticus naribus illitus, it. Cinamo-

namomi, ſuccini Balſamus. Proſũt etiã vel maxime ſacculi in modum pileoli ex ſerico confecti, in quibus inſuuntur aromata cum herbis capitalibus, & illi, qui ex Milii part. iiij & ſal: toſti part. j. fiunt, capiti quotidie ter aut quater applicandi, prius tamen calefaciendi.

Et ſi his affectus non cedit remediis ordinariis, poſt aures in parte inferiore excitare veſicas licet, quæ vbi excitatæ rumpuntur, illisque ſuperimponuntur folia braſſicæ, veſicæ apertæ detinentur, & ſi eas conſolidare animus, inunguntur vnguento albo Rhaſis. Poſſunt etiam, ſi morbus ſit diuturnus & rebellis, applicari ſetaceum aut cauterium potentiale aut actuale.

Quod ſi *ob ventriculi vitium & conſenſum* oriatur capitis dolor, isq; continuus aut per interualla adfligat, ſæpius detur infuſio Croci Metall. vel flor. Antimonii in aqua betonicæ aut menthæ facta. Prodeſt, vt & in dolore à frigidis humoribus cauſato, ☿ cum. ♎, ☿ vitæ & panacæa. Proſunt in talibus etiam vel maxime pulueres groſſi ex aromatibus Coriandri præparati, aniſi confect. rotularum diarrhodon Abbatis diamoſch. & ſimilibus facti, poſt paſtum aſſumti, habita ſemper cura ventriculi, vt & Capitis, quod confortandum odoratis Balſamis & aliis, tam intra, quam extra aſſumtis & applicatis.

In omni dolore Capitis tanquam arcanum appropriatum aq. Verbenæ deſtillata commendatur, quæ ſæpe aſſumta pondere ℥iiij. cum ſpir. vitrioli gut. iiij. iuuat, & Verbena tota con-

tuſa

tusa & capiti imposita, vel particula eius, vel tota cum radice collo è filo suspensa, vt radix sursum vergat, amuletum est. *Verbena vis in capitis doloribus.*

NB. Verbena primum cum terra cui adhæret radix, eruenda, postea radix præhensa ipsa per terrã ordine inuerso ducatur.

EXTERNA IN dolore Capitis.

I. Epithema ex Gammaris.

II. Spir. V. opt. qui valet (quàm maxime) in dolore capitis ex Crapula, præsertim si testiculi cum spongia in aceto vini vel aq. communi macerata & expressa fomententur.

III. Epithema ex Zedoaria: puluis Zedoariæ irrigatur cum aqua florum sambuci (vel aq. communi) rosarum betonicæ, & applicetur ad nucham debite.

IV. In hemicrania, præsertim in clauo à proprietate iuuat Radix cucumeris assumta (31.) cum verbena & absinthio pontico ana p. j. (in febr. vngaricis) in Vino cum aq. rosf. cocta. F. Epithema.

V. Aqua composita talis;

℞. aq. rosf.
sambuci an. ℥iiij
Camph. ʒij
Mosch. opt. gr. iij vel vj
Extr. Carlinæ ʒß
ol. spicæ ʒij.

Dissolue Camphor. in ol. spicæ, postea omnia M. & applicentur in petiis dolenti capiti in magnis & ingentibus caloribus: in febribus verò ab

rô ab æſtu ✵ applicentur, it. ad tẽpora & Carpum.

VI. Eſt ſpecificum in doloribus capitis frigidis, quales ſæpè vexare ſolent mulierculas, pręſertim ſi credant, ſibi in occipitio frigida cum fluctuatione quadam hærere. ℞. piper. long. ℥iij (eſſent. pip. lon.) contunde in mortario in puluerẽ craſſũ, poſtea extrahe cum ſp. V. & ſerua. Vſus talis eſt: Fiat ſacculus ex ſuccino albo, puluerifato craſſiuſculè, interpaſſetur ſacculus, & in hac eſſentia piper. l. madefactus applicetur, calidè ſuturæ coronali (maximè prodeſt) ſi opus eſt, præmittatur Euacuatio vniuerſalis per aluum.

VII. In grauiſſimis doloribus capitis (cum vigiliis, vrgentibus imprimis deſtillationibus) recurrendum eſt ad Laudanum opiatum cæteris nimirum nihil proficientibus.

VIII. Cancri aliquot fluuiatiles acet. roſaceo irrigentur & contundantur, ac Emplaſtri loco circumplicentur.

IX. Radix Plantaginis collo ſuſpenſa dolori capitis à proprietate medetur.

X. Hederæ folia mollia cum Oxyrhodino torreantur & fronti temporibusq; apponantur. Optimum eſt in Cephalalgia bilioſa.

XI. Verbena vt ſuprà dictum eſt inſigne ſpecificum intus & extra vſurpata.

XII. Nuclei perſicorum cum aq. beton. vel Verbenæ contuſi & applicati iuuant mirabiliter in capitis dolore à cauſa frigida.

XIII. Vnguentum de Alabaſtro.

℞. Ci-

℞. Cimarum Rubi M ij
Fol. Rutæ P j
Florum Chamomillæ recentium ℥ iij
Lapidis Alabaſtrini
Subtiliſſimè pulueriſati ℔ ß
Olei Roſarum ℔ j
Ceræ ℥ ß
Vini albi ℔ ij

Vnguentũ de Alabaſtro.

Pone in olla vitreata noua per triduum, poſtea ebulliant ad conſumptionem vini refrigereſcant, addantur albumina ovorum No. iiij M.

DESIPIENTIA.

In eiuſmodi caſibus exhibeatur I. Cæteris paribus aq. Bened.

II. Succus ☽ viridis (aliàs liquor ☽ & ☽ potabilis, qualis quidem haberi poteſt. Vera enim tinctura menſtruum vniuerſale) qui fit hoc modo:

Luna potabilis.

℞ aq. tartari opt. purific. part. ij
terr. ſigill. alb. part. j.

pulueriſentur in porphyrio tenuiſſime poſtea in crucibulo ſuperius operculato (cum luto) gradibus △ ab initio obſeruatis in furno anemio ita ſtatuantur, vt tandem △ vehementiori ad fluxum quaſi vſque per hor. 24. maneant (propter terram ſigillatam non fluit materia, ſed quaſi fluere videtur) Vbi refrixerint omnia, aq. tartari reperitur in crucibulo inſtar vitri viridis, hoc exime & tenuiter reduc in puluerem. Huius ℞. part. j. Calc. ☽ finæ per Aq. fort. ſolutæ & communiter per ♀ ▽ atæ (in

aquæ copia) ac diligenter postea ab omni acrimonia edulcoratæ part. ij. Misce curiose inuicem, denuo in pyxide vel tigillo cæmentatorio perlutato pone in arenam & subministra ignem à primis gradibus lentum, postmodum etiam fortiorem subtus & supra, vt vasculum candeat & cęmentetur materia per 12. hor. ita tamen ne fluat; si forte fluxerit, laborē denuo repete. Refrigeratis vasis exime totum illud, & subtiliter tere, & in cucurbita lati fundi affuso sp. Vini opt, extra rubedinem, (rubedo non à luna quæ tantum cęruleū vel viridem colorem continet, sed à tartaro per dies 6. 7. vel 8. Decantato hoc spir. Vini alium affunde & in digestione vt antea repetitis vicibus rubedinem vel flauedinē extrahe. Extractiones omnes serua, luna verò in cucurbita post extractionem rubedinis apparebit cærulea aliquantulum. Hanc igitur paulatim exsicca, & in marmore terendo in puluerē reduc, serua diligenter. Extractiones verò rubeas collectas destilla per B. & prodibit sp. V. rubedo vero tota manebit in vitro instar sanguinis. Hanc cum luna illa cærulea reseruata tere minutissime, & cum iis iunge vel misce duplum silicum calcinatorum (quod fit, si igniti aliquoties in aqua extinguantur) diligenter misce, & ex sublimatorio fictili seu cucurbita humili ad sublimandum pone in arena obseruatis gradibus, △ tandem vehementiori, & ascendit seu eleuatur luna tota cærulea instar sapphyri, remanente in ipsius fundo Corpore crasso ni-

gro

gro. Hanc nigram materiam diligenter exemtam tere in marmore,& ▽ calida aliquoties elue,poſtea moderato △ calcina (in vaſe ferreo) vt abeat in calcem leuiſſimam (vt in Antimon. ſemper mouendo ſpatula) Ex hac Calce cum deſtillato antea à rubedine ſp. V. ad ſuperemin. 3. vel 4. dig. ſuperinfundendo illum extrahe ſal. digerendo ſcil. per 3. vel 4. dies in B. optime clauſo vaſe. Lacteſcente aliquantulum ſpir. Vini hunc ſpiritum aufer à fæcibus,& perge calcinando & extrahendo , donec ſatis eſt. h. e. donec nihil amplius ſalis prodierit nec lacteſcat ſpirit. Extractiones omnes collige , & ſp. V. inde euoca deſtillando in MB. donec circiter quarta duntaxat pars totius in fundo relicta fuerit. Pone in locum frigidum humidum & Sal Lunæ translucens inſtar Cryſtalli ſuccreſcit ſeu granulatur : Spiritum Vini reliquum collecto priore ſale denuò ad quartam vſque partem deſtilla, & ſal granulatum viciſſim collige, & ſic perge , donec omne ſal collegeris. Salia collecta omnia diligenter exſicca & ſerua. ℞. Cæruleæ ☽ ante ſublimatæ & eleuatæ part. ij. Salis iam collecti part. j. tere in marmore inuicem,&per retortam igne arenæ deſtilla in oleum vel liquorem cæruleum Lunarem (aliquantulum vireſcentem) quem liquorem collectum diligenter ſerua. Eius doſis eſt gut. iij ad iiij in conuenienti vehiculo in omnibus affectibus capitis, præſertim in phreniti de, Melancholia, Hypochondriaca, Para-

phrenitide, Mania & Apoplexia, Paralysi, Epilepsia, memoria deperdita seu debili, vertigine, Catarrho &c.

Principale certissimum & probatissimum remedium in omnibus affectibus cerebri, hoc mirabiliter restituti per annos multos catenis constricti.

INSANIA, MANIA, Melancholia.

III. In Insania, Mania, Melancholia etiam tanq. specificum laudatur sanguis Asini (asini sanguis durat annum tantum. Hoc æstate 1615. fabrum quendam lignarium restituit (ex venis post aures captus, in quem linteola munda, nulli vsui antea exposita, macerentur & exsiccentur.) NB. analogia, (asinus est animal melancholicum) Vsus: Ex his laciniis cape quantitatem 2. digitos latam & vnum pollicem longam, macera in haustu aq. fontanæ, donec color exeat. Hanc aquam da epotandam talem morbum passo, triduo integro mane semel, & quantum eius fieri potest, sudorem euoca (quē elicit hic sanguis.)

MANIA.

Maniæ cura perfecta talis est:

1. Exhibeatur Vomitorium, imprimis aq. Bened.

2. Post vomitorium per aliquot dies capiat decoctum Anagallidis flore purpureo (sine omni additamento) Vinum nullo modo exhibeatur.

3. Præparetur lixiuium tale : ℞. herbarum Cephalicarum cum floribus q.v. coque in aqua fontana deinde ℞. bacc. laur. & radic. helleb. Nigr. ana q. s. contundantur inuicem crasse, & insuantur sacculo interpassato & longiori. Sacculum coq. aliquantulum in prædicto lixiuio. Tandem per 9. dies continuos accipe singulis diebus istius lixiuii ℔ ij, calefac, & cum linteolis in eo madefactis & leuiter expressis foue caput rasum per integram horam, postea sacculum istum applica futuræ Coronali (quamdiu calet) cum bona ligatura patiens incumbat lecto, & si fieri potest, quiescat. Tunc mira expurgantur per omnia capitis emunctoria, & aluus simul aliquantum fluit. (Hinc colligitur à quibusdam vsum Hellebori apud veteres fuisse externum potius quàm internum.) Sic nimirum fuligines inhærentes cranio & cerebro mirabiliter dissoluuntur, quod sane nulla remedia alia præstare poterunt. *Lixiuium capitale.*

4. Commendantur in Mania folia Buxi (hoc nondum ratum, commendari tamen audiuit) Eius ℞. fol. IX. in minimas particulas cum cultro scissa exhibent in vno atque altero cochleari aq. lauendulæ ieiuno ventriculo, præmissis antea præmittendis, & si fieri potest, sudorem eliciunt, repete semel atq; iterum.

5. Vltimum in hoc morbo refugium est cranii apertio cum Trepano. Vide infra in fine capitis de Phrenitide & paraphrenitide.

MELANCHOLIA.

V. In Melancholia purgantia sunt præter Vomitoria.

1. Pulu. diasenæ laxatiuus.

2. Rad. hellebori præparat.

3 Optimũ est specificum purgans Paracelsi.

Pro Cerebri confortationibus est.

1. Elixir proprietatis Paracelsi.

2. Essentia Croci cum aq. vitis destillata (aqua vitis fit ex vitibus incisis, quæ postea destillatur propter conseruationem) extracta.

3. Liquor ☽ de quo supra.

4. Extractum Alkermes cum extracto gummi laudani adiecta particula Ambræ & moschi in forma pilularum.

Nota: Extr. Alkermes fit neque per spir. V. neque per aliud menstruum, solus succus pomorum redolentium præstat. Illud extractum postea diutius conseruatur, si post confectam præparationem spir. V. admisceatur, aliam præparationem vide supra de confortantibus.

Extractũ Lapidis Lazuli. 5. Extractum lapidis Lazuli, ℞ lap. Lazuli quantum placet, igniatur sexies vel septies, & toties extinguatur in sp. V. tandem in puluerem redigatur, & cum aq. melissæ ipsius recrementa terrea eluantur (abschliechen) redigantur in puluerem tenuissimum & cum spiritu vini digerantur in calore per septimanas 3. vel 4. postremo per destillationem aufer sp. Vini à toto & remanentiam diligenter serua, Est extractum lapid.

lapid. Lazuli doſis à ℈ß ad ℈j. in Melancholia, Epilepſia, Vertigine, Cephalalgia. Quartanæ medicamentũ pręſtans in liquore appropriato.

Medicinam Melancholiæ ſpecificam Paracelſus ponit in floribus Antimonii bis, ter quaterue pro morbi contumacia cum pauca Theriaca exhibitis.

Melancholicis puluis fumariæ ſæpius exhibeatur & liberantur. It. aqua & conſerua Elenii, Eſſentia Chelidoniæ minoris in Melancholia, Hypochondriaca mire confert.

Zuuingeri in Hypochondriaca ℞: *Hypochõdriacum Zuuingeri.*

℞. 5. rad. apertiu. an. ℥ß
bugloſſæ
Cardui bened.
an. pj
Abſinthii parum
ſem. fœnic. ℥j
Carthami ℥ß
fol. ſennæ ℥ijß
agaric.
tart. albi an. ℥ß
Zinzib.
Cinamomi an. ℥j

parentur omnia pro vino. Inde ſumantur quotidie 3. cyathi mane, per 3. hebdomad. vſq; ad ægri languorem.

Magni nominis Medici Aq. ſecreta Melancholiæ Hypochondriacæ conuenientiſſima. *Aqua antihypochõdriaca ſecreta.*

℞. flor. borraginis
bugloſſæ,

stœchados Arabicæ ana ℥ß
roris marini
maioranæ
melissæ an. ℥ijß
rad. buglossæ ℥ij
pœoniæ ℥j
aq. buglossæ
borraginis an. ℥iij
Syr. granat. ℥iiß
pulu. Cinam. grassi,
galangæ
Caryophyll.
Croci,
sem. basilicon. an. ℥j

superfunde Vini Rhen. ℔ iij, stent in infusione per 2. vel 3. dies, deinde destillentur in B.

Digestiuum excellens in Hypochondriaca.

℞. Sal. tart. Crystall. ℈i
Ol. vitrioli vel acidi sulph. gr. 20.

M. in iure prunorum vel alio iusculo, per biduum reiteretur vel triduum, postea purgetur cum apozemate ex Cholagogis & phlegmagogis cum suis correctoriis & carminatiuis.

HYDROPHOBIA.

VII. In Hydrophobia nobilissimum medicamentum est mixtura simplex, vt scil. sudet patiens.

PHILTRVM.

VIII. In Philtris (furore ex Philtris) 1. necessaria sunt vomitiua, aqua benedicta Electuarium, Vitr. Antimon. Croll.

2. Poste

2. Postea ℞. secundinam recentem (pulvis secundinæ vix vltra biennium durat) segrega venam vmbilicalem & cuticulam exteriorem, exsicca in Clibano, vt possit pulverisari. Huius pulveris exhibe (bis diebus duobus cõtinuis) patienti post vniversalia, à ʒj ad ℈iß cum Extr. Theriac. ℈ß, vel aqua aut spiritu Theriacali vel diaphoretico in acutis ʒj (cum cochl. j. atq; altero succi nasturtii aquatici, & Emplastrũ simul applicetur sequens ad ventriculum: *Pulveris secundinæ præparatio.*

℞. pulu. Colocynth. ʒij
sammon. ʒj
rad. imperat. ʒiß. sal. gemm.
Elleb. vtriusq; an ʒj
Cort. Cydon. ʒß.
pulverisentur omnia grosso modo, adde olei sambuci, Ceræ q. s. ana.

F. Empl. Extendatur particula super alutam & ventriculo applicetur, & non nisi per horam dimidiam ibidem relinquatur: postea provocetur sudor. Quibus omnibus absolutis per aliquot dies exhibeatur Electuarium sequens.

℞. Succi melissæ
hyperici an. ʒij
rad. Vincetoxici ʒß
magnetis lapidis boni & qui ferrum trahat ʒij
mellis despumati q. s.

F. Electuarii dos. est à ʒj. ad ʒjß ieiuno vẽtriculo aliquoties, donec remittat malum (potest et-

iam à meridie quotidie exhiberi aliquid de tin-ctura Corall. à gr vj ad x.)

PHRENITIS.

In Phrenitide cerebri membranarumque e-ius, inflammationem cum febre acuta coniun-cta curandi communes ſeu vſitatæ medicatio-nes locum habent, ideoq; non excutiendæ ini-tium fit curationis, vt in morbo acutiſſimo, re-ctiſſime à Venæ ſectione, (habita nulla ratione temporis & horæ, & ventriculi pleni, ad reuel-lendum & euacuandum: plethora ſi magna ſit, venæ ſectio ſequente die reiteranda: quæ ob vr-gentem neceſſitatem protinus & quidē copio-ſa, ſi vires ferant, ſanguisque redundet, admini-ſtranda eſt, non iniecto etiam clyſtere (emolli-entè & refrigerante) & ventriculo pleno. Si ve-ro ætas & viriū lapſus obſtent, cucurbitulæ ho-moplatis & ceruici cum ſcarificatione applicē-tur. Danda opera, vt ęger quieſcat, neq; huc ne-que illuc ſe iactando vires amittat. Phreniticis ſuccus conſolidæ cum melle miſtus & naribus infuſus prodeſt. Statim quoque in initio Oxy-rhodino caput madefaciendum: hoc nimirum ipſum depellit humorem & alterat. Fiat irriga-tio ſuper ſuturam Coronalem raſis capillis ex oleo roſarum ℥iij Chamomillæ ℥j acet. roſacei ℥iß tepidà admoueatur. Si inquietudines ma-gnæ imprimis moleſtæ ſint, præſertim cum pri-mis diebus vigiliæ admodū laborioſæ vires in-feſtarint & febrim auxerint, ſtatim exhibeatur Laudani Opiati doſis, poſtq; 8. horas repetatur,

donec

donec assumserit ℈ß, imò in defectu Laudani opiati tantum exsiccetur opium, donec in pulverem redigi possit, & eius gr. vj dissoluantur in aq. Nympheæ, vel lacte vel decocti refrigerantis ℥iij, addito syr. de papauere ℥j, Si vero quod semper fit, potum desideret ℞ ▽ nympheæ ℥iij rosar. buglossæ ana ℥vj. Syr. de ribibus aut Lim. ℥iiß, sal prunellæ ʒj aut ʒiß. M. vtatur pro potu. Ad vigilias non incongruum erit fronti applicare Epithema liquidum sæpius linteis exsiccatis renouandum.

℞. aq. solan.
lactucæ an. ℥ij
acet rosacei ℥ß
Laudani opiati ℈j
Camphoræ gr. vj

M. possunt quoq; nares inungi vnguento sequenti:

℞. Vnguenti populei ℥j
Essentiæ opij gr. iij.

M. Aut. *℞. olei nucis moschatæ per expreß. ℈j*
laudani opiati ℈ß.

M. pro conciliando somno.

Bilis feruore contemperato exhibeantur sæpe gr. x. sal. perlarum cum aqua borrag. vel buglossæ. Lauari quoq; poterunt crura & brachia decocto. seq.

℞. fol. sedi,
nymphieæ
vitis alb.
vini fortis,

rosa-

rosarum an. q. v.
Cap. papau. albi
& sem. lactuc. ad libitum.

F. decoctum. Cordi quoq; Epithemata applicentur refrigerantia, quibus vtiliter admiscetur Essentia seu extractum croci ℈iß seu crocus ipse & aliquot grana Camphoræ. Testibus quoq; adhibemus Epithemata, quibus addatur aliquid aceti vini ad penetrationem. Facies lauetur sæpius aceto rosaceo. Hinc corpus purgandum Extracto Rhabarbari aut infusione eius in aq. Cichorii. Hinc si morbus non remittat, præstat catulum à tergo incisum detractis intestinis calidum vertici applicare ad partem anteriorē declinando; aut in eius locum pulmonem animalis calidum, pullumuè à tergo incisum, quæ si refrixisse senseris aquæ calidæ, in qua incocta capita papaueris, & flores nymphex immersa, recalefacienda & aqua spongia abstersa iterum applicanda. Nam calor ille externus mitis humidus calorem internum temperat, humectando: imò gradui caloris nostri similia caussā doloris mitigant, concoquunt, æquabilemq; reddunt, dissipantq; calorem præter naturam leniter rarefaciendo. Vnde hoc tanquam primarium remedium præmissis his dictis sibi quiuis commendatum habeat. In reliquis progrediendum ad præscriptum practicantium, addendo semper medicamētis aliquid solutionis perlarum, & in declinatione gut. aliquot ☉ potabilis: quia hoc solet natura confortata plerum-

umque morbi reliquias per ſudorem expellere.

Cautela. NOTETUR etiam ne vſus ſtupefacientium ſit continuus, ne fiat tranſitus de phrenitide in Lethargum. Caute quoque applicentur in his, qui imbecilliũ iam ſunt virium, imprimis externa, ne materia in capite coaguletur, quæ propter imbecillitatem virium poſtea diſſipari & reſolui non poſſunt.

Paraphrenitis & Delirium. Eodem modo Paraphrenitis & Delirium ſimplex ac ſymptomata mitigantur, tolluntur que morbo curato, qui illorum cauſa.

Cautela. Illud tamen notetur, quod ſi ſint criſeos præſagia & ſymptomatica, ſi item Rheuma adſit, nulla adhibenda eſſe ſtupefacientia, ſed ſolum offerendam eſſe ſemel atque iterum doſin Laudani opiati.

Mania. Eadem medicamenta ſuo modo quoq; obſeruatis Practicantium regulis & Methodo in Mania exhibentur, in qua prodeſt ſæpius exhibere flor. ♁ & Antim. alia, cum purgantibus permixta. It. Extractum Hellebori nigri præparatum cum ſuis corrigentibus & aliis purgãtibus permixtum.

Vltimum in hoc morbo refugium eſt, ſi alias non cedat medicamentis, admouere capiti intra coronalem & ſagittalem ſuturam cauterium potentiale, quod relinquitur, donec tanta eroſio facta ſit, vt os nudum appareat. Hinc trepano aperiatur cranium, maneatque locus apertus

tus per mensem, & sanabitur à Mania æger. Hinc s. a. consolidetur vulnus.

EPILEPSIA IN PVERIS

Epilepsia & similes morbi, qui à paroxysmorũ vehementia & pernicie infames sunt, duplicem habent indicationem. 1. quæ paroxysmum respicit. 2. quæ ipsas morborum radices.

I. Aqua vitæ Mulierum (Weiber aqua vitæ, aliàs Balsamus Embryonatus. Vide Pharmac. August.) propinata prægnanti mensura cochl. j. cum spiritus Antepileptici nostri gut. iij vel iiij, singulis mensibus semel in Nouilunio à mense quarto ad partum vsq; fœtũ ab Epilepsia præseruat: præmissa illa maioris securitatis ergo datur hic puluis. ℞. Spinam dorsi viuæ mustelæ non coctæ, sed crudæ à capite ad caudam probe mundatam & exsiccatam, eamq; puluerisa, huius puluis ℞. & magist. Corall. & perlar. an. ℥ij. M. Dosis quantum cultelli mucro capit, in pulpa pomi assati.

Puluis præseruatiuus.

II. Præseruantur pueri ab Epilepsia, vel prorsus liberantur, ne vnquam succedente ætate tali passione capiantur, si recens iam natis, antequã lac sugant vel cibum comedant, ingeratur ol. amygd. dulcium recens cum saccharo fino permistũ, vtriusq; sit à ʒß à ʒij vel ʒiij. Sic enim vbi paulisper à sumto hoc absterſiuo quieuerint.

℞. Stercus de Vacca nigra adhuc calidũ, indatur ollæ noue, & calcinetur, de quo exhibeatur ℈j vel ʒß modo nato infanti (Electoris Saxoniæ Secretum) tandem euomunt pituitosam admo-

admodum copiam impuritatum in vtero materno ante exitum collectarum, (si præsertim in spiritu ducto aliquid menstrui hauserint) quæ impuritates sunt causæ multorum morborum in pueris, nominatim vero Epilepsiæ. Quod si non euomunt, per aluum saltem purgantur; deinceps vbi balneantur aliquandiu & imprimis per tempus puerperii coq. in B. cortices salicis recentes. Sic nimirum non ab Epilepsia tantum, sed etiam à tabe preseruantur (specificum in aridura puerorum.)

Spir. Antepilepticus puerorum (vide not. ad Croll.) Cuius gut. 6. 8. 9. cum aquis Epilepticis flor. tiliæ, rad. pœoniæ aq. hirundinum, cerasorum, Lauendulæ. It. cerasorum nigrorum cum aq. Langii Epileptica exhibitæ tum in paroxysmo, tum etiam post eundem mirificè puerorũ morbum tollunt, præsertim si in primo paroxysmo exhibeatur.

EPILEPSIA IN Adultis.

I. Præmittantur Vniuersalia Vomitiua, Cathartica, imprimis specificum purgans Paracelsi. Postea exhibeantur specifica, qualia sunt.

II. Epilepticum Crollii.

III. Puluis Antepilepticus ex Cinnab. Antim. qui talis est: ℞. Cinnab. Antim. magist. Corall. perl. ana: Alius ℞. Cinnab. natiui pellucidi & splendentis ʒß, puluerisa in marmore subtilissime: adde magist. Corall. perlar. ana ℈ij Croci ℈j fol. ☉ diligenter triti, super lapidem, reduc in pul- *Puluis Antepilepticus.*

puluerem, cuius gr. vij ad xviij in aq. salu. propinentur & sæpius repetatur. Vide supra de sudoriferis.

Pulvis epilepticus magnarũ virium.

Alius puluis epilepticus magnarũ virium. ℞. Cinnabaris Vngarici probè loti & depurat ℔ß imbibe cum spir. vitr. ℥iiij scobis cranii humani nunquam sepulti ℥ß imbibe cum spiritu vini relinque in loco calido per 15. dies & postea per retortam destilla liquorem, & illud quod restat seorsim serua. hinc ℞. scobis Vngulæ alcis ℥iß Myrrhæ rubrę ℥ß solue in sp. salis, solutum à fęcibus separa & serua, postea. ℞ croci ℥ß cum sp. vini tincturam extrahe, liquores omnes simul misce & in iis imbibe cinnabarim ante præparatam lotam & puluerisatam, calore lento semper exsiccando, donec omnem liquorem imbiberis & in puluerem siccum abierit dosis à gr. ij ad 4. cum vino generoso aut spir. vini vel aq. antiepileptica in, ante & post paroxysmum.

Spiritus cerebri humani.

IV. Spiritus cerebri humani, qui sic fit ℞ Cerębrũ hominis iuuenis integri bene sani (adolescentis infra annum 24) & bonæ constitutionis violenta morte peremti, collige frustulatim cũ omnibus membranis, arteriis, venulis & neruis cum medulla spinæ tota, conquassa in mortario lapideo, & adde in cucurbita vel phiola potius capaci aquarum capitalium scil. flor. tiliæ, pæoniæ, betonicę, cerasorum, lauendulę imprimis, adde diaphoretici in acutis ad supereminẽtiam 4. vel 5. dig. (plus quam de reliquis simplicibus aquis, addunt etiam spir. V.) claudatur her-

ermetice vas, & relinquatur aliquandiu, per
nnum 1.2.3.&c. postea per cohobia destillatur
x B.roris, vt tota (aliquota) cerebri substantia
mul transeat. Hanc aq. abjectis fæcibus curio-
e serua. Ex fæcibus post sextuplex cohobium
alcinatis elice sal, quem deinceps cum sp. facto
unge, & totum curiose serua. Dos. à ℈j ad ℥iij,
n vehiculis conuenientibus.

NB. Si initio non addita est mistura simplex propter defectum; postea phlegmate per B. leniter abstracto, adde misturæ simpl. partem dimidiam, & procede, vt monitum est. Dos. à ℈ j ad ℥iij.

V. Epata Ranarum, quæ sic parantur: Col- **Epatum Ranarum præparatio.**
ige epata de ranis viridibus aquaticis (non ter-
estribus) 40. quibus viuis jecinora exime & si-
gillatim pone supra folia brassicæ capitatæ ad
am partem, qua terram respiciunt, ita vt se in-
uicem contingant, postea in ollis devitreatis &
ecentibus (Irdene Bratpfanne) superius te-
ctis, exsiccentur ad lentum △, ita vt in pulue-
rem tenuissimum teri possint, à foliis cautius
separata. Postea diuide puluerem integrum in
ij. partes æquales & serua.

Partem vnam exhibe patienti præmissis vniuersalibus jejuno ventriculo in haustulo aquæ vel spiritus appropriati, cum ☽ ingressa est in ♋: Vesperi duabus horis à Cœna alteram partem, atque sic consequenter postero die mane tertiam, vesperi quartam; tertio die vltimam partem mane.

Vbi tamen obſeruandum, ſemper ante & post ſumtionem pulueris 2. horis ab omni cibo & potu eſſe abſtinendum. Si patiens præſertim adultus, poſt ſumtam hanc medicinã in fronte & temporibus ſudat, eſt teſtimonium operationis exquiſitæ. Itaq; ſi poſt 3. 4. & quintam exhibitionem ſudor prouocetur, vel in lecto, vel in laconico totius corporis, effectus ſperandi ſunt vberiores.

Caueant ſibi ab omni terrore, ab ira, ab aqua & igne, à vino, & ne videat Epilepticos cadentes: horum nimirum conſpectu morbus qui vel diu latuit, vel iam ſopitus erat redire potest. Præterea etiam ab eiaculatione tormentorum. Præcipue vero ſtudioſe euitet omnes animi motus vehementes, ebrietatem tanquam peſtem fugiat.

Diæta & cætera 6. res non naturales conuenienti admodum ratione & modo obſeruentur, ne aliquid accidat, quod iſti curæ impedimentum aliquod afferre poterit.

NB. 1. Ranæ virides tantum & non aliæ accipiendæ ſunt & quidem viuæ. 2. hic puluis Menſe Maio, Iunio & Iulio vſque ad medietatem Auguſti tantum confici poteſt, extra hæc tempora ranæ inutiles ſunt. 3. Cum exſiccata ſunt epata, vt poſſint pulueriſari, folia braſſicæ capitatæ diligenter ſunt ſegreganda & poſtea Epata in mortario contundenda. 4. Hic puluis vltra annum non durat, ideoque

ſingu

ſingulis annis, ſi opus eſt, de nouo præparandus.

Vix poteſt dici quantum emolumenti ab hac edicina ſimplici accidat. Inſtituenda eſt cura Iunio circa ſolſtitium, & ſi primo anno non orreſpondeat effectus, altero anno hæc cura iteranda. Hoc remedio reſtitutus eſt Fridericus IV. Palatinus, qui ab anno 15. ætatis ad 26. pilepticus fuit.

VI. Amuletum ex frutice ſambuci in ſalice uenti. 1. diligenter obſeruetur, vbinam in ſalibus præſertim antiquis ſubnaſcatur ſambucus, quod ſæpe fit, præſertim in ſalicetis, vbi non rocul ab iiſdem ad hortorum ſepes ſambucus antata fuerit. Hic nimirum grana matura ab ibus leguntur, præſertim à pico. Picus nimium excrementa ſua poſt comeſta grana ſambuci deponens ſuper ſalicem antiquum (cui terdum innaſci ſolent aliæ plantulæ vel frutices, nominatim vero Amara dulcis, vrtica, heldonia) exinde quaſi primordia figit & pot ſambuci exinde naſcẽtis. Picus autẽ quia Epilepſia laborat, hoc nobile periapton ad ſimilẽ orbum curandum facit. Colligatur frutex olibet menſe, melius tamen in Septembri & ctobri, quando maturuerint grana ſambuci nte plenilunium diebus duobus, & reſeruer vſui (ſeruari poteſt annos 12.) teneriores tem ſurculi ſufficiunt. *Amuletũ Antepilepticum.*

Vſus talis eſt: ſeca ſurculum vnum tenuiorẽ taleolos tenues, & quantum fieri poteſt integros.

tegros. Eorum 9. redigantur in nodulum vel e linteo, vel ex serico confectum, & cum simplici filo lineo **Das in demselben Hause gesponnen vnd von dem Patienten/** licet parum referat. Amuletum adpensile collo vsque ad orificium ventriculi, vt recte nodulus eo pertingat. Applica vero hunc nodulum post Vniuersalia exhibita ad mũdificandum corpus quolibet tempore seu ante, seu post paroxysmum. Nodulus relinquatur tamdiu, donec sponte sua citra omnem vehementiam rumpatur filum, & nodulus videatur cadere, quem deinceps neq; in patiens, neq; vllum animal nudis manibus vel pedibus tangat, sed mediante aliquo instrumento vel forcipe, vel alio sepeliatur subter terram, eo in loco, vbi neque homines neque animalia pertransire possint. Secus si tetigerit, morbus Epilepticus denuo inuadet eum: vel alios antea morbum non passos corrumpit, quod studiose est euitandum. Hoc amuleto curari possunt & ij, qui longissimo tempore hoc morbo laborarunt.

A curatione deinceps diligentissime præseruandi sunt ab omnibus causis externis, alioquin huic morbo infestis, de quibus diximus in præcedentibus.

Nota: in adultis soleo ex maioribus surculis excauatis facere cannas, per quas tempore gestationis amuleti omnem suum potum hauriunt.

VII. Spirit. Vitriol. volatilis duplex, c...

qu

co in notis ad Crollium (præsertim in ad-
(dis.)

IIX. Laudanum Epilepticorum, de quo in
ciologia & infra de Apoplexia.

IX. Radix Pœoniæ maris nimirum, seu ni- *Radicis Pœoniæ collectio.*
æ. Nam fœmina nullius efficaciæ, si suspenda-
r de collo pueri Epileptici, morbus cedit, sed
dix effodienda est in Iulio ☽ decrescente, so-
existente in ♌, in meridie & die solari.

X. Viscus quercinus ☽ decrescente inter *Visci quercini collectio.*
uo Mariæ festa, h.e. 15. die August. & 8. Septem.
llectus: nobilior autem habetur illa pars,
uæ quercui propior resecta est.

XI. Mixtura Antepileptica, quæ seq. m. *Mixtura Antepileptica.*
:

℞. *spir. Vitrioli viridis ex Vitriolo & vrina puerorum ℥j ℈j.*
cum aqua rad. pœon. & fl. til. ana ℥j.

. de hac mixtura exhibe in paroxysmo mem-
ris conuulsis & contortis cohl. ß guttatim, &
ulò post redibunt ad sese recollectis sensi-
us, quo animaduerso denuo aliquid exhibi-
, atque ita tertiò; quod si quidem rediturus
t paroxysmus, vt fieri potest, eundem proces-
m repete. Postea confortantia cerebrum
dhibeantur, ceu sunt Magist. Corall. perlar.
ranii humani, Multum possunt hæ Tabellæ.
. mag. Cranii humani ℥j (quod calcinatum
rimo, postea per aq. euaporatur, puluis instar
agisterii) gran. pæoniæ excortic. No. xvj sacch.
 aq. theriacali solut. F. s.a. tabulæ, quarum

vna atque altera tam mane ieiuno ventriculo quam vesperi longe à pastu & cœna exhibeantur.

Paroxysmus Epilepticus instans, vt auertatur, æger signa quædam præsentiens statim capiat pil.j. laudani antepilept. vel rotulam vnam antepilept. aut in horum defectu ol.succini gut j.& alteram.

Nares a. inungat Balsamo antapoplectico aut balsamo succini.

Præsens sedatur modo sequenti. Cadenti ori cuneus immittendus est, vt apertum maneat, nec linguam commoueat, alta voce inclamandus, nares constringendæ & sternutatorio seq. irritandus:

℞. *rad.ellobori alb.* ℥j
Castorei
Euphorb.ana ℥ß

F. pulu. suffitus etiam fieri potest ex succino albo.

Membra incuruata molliter ad rectitudinem reducenda, fricanda & continenda.

Fauces Extracto castorei, oleo succini aut Mithridatio Theriaca in aqua Epileptica solutis: nares autem & tempora balsamo apoplectico illinenda,

Et si suspicio sit, eam ob vitiosos humores in ventriculo collectos, & ad caput exhalantes fieri, vtile est excitare vomitum cum aq.Benedict aut Vitriolo albo in aqua pœoniæ, in qua scob visci quercini bullierit, dissoluta paroxysmo se

dato

..co, si metus sit, vt mox reuertatur, clysteres ..es iniiciendi ad auertendos humores acres, ..osque cerebrum irruentes.

Cucurbitæ item cum scarificatione hume.. applicandæ, & si plethora adsit, vena se..nda.

Quo facto ad radicis Epilepticæ excisionem ..ogrediendum, vbi præscripta bona viuendi ..gula ad vniuersalem totius corporis eua..ationem perueniendum, obseruatis hac in ..rte practicantium regulis. Nonnunquam v..le est admiscere purgantibus Extr. scammo..ii, aquam benedictam, Extr. Ellebori nigri, & ..epius præparatum corpus purgare ☿rio dul..i, ☿ vitæ, floribus Antimonii.

Hinc ad caput purgia, & ad ea, quæ à proprie..ate conferunt, accedendum, non neglectis iis, ..uæ caput exsiccant, & maxime roborant.

Tabulæ Antepilepticæ. *Tabulæ Antepileptica.*

℞. *rad. pœoniæ ʒj*
magist. perlarum
Corallorum an. ʒiß.
magist. Cranii humani. ʒß.
Sacch. in aq. florum tiliæ soluti q. s.

F. Tabulæ. Detur vna atq; altera mane ieiuno ventriculo & vesperi longe à cœna.

Aqua Epileptica. ℞. Fl. lil. conuallii Mii in- *Aqua Epileptica.* funde in s. q. Vini generosi, digere per 10. dies, vel donec habere poteris
Fl. Tiliæ recent. ℔ß
pœoniæ ℥iiij

distilletur in B.M. ad siccitatem, in destillato iterum infunde.

Rad. pæoniæ ℥j
Diptamni albi
Visci quercini ana ℥ß.
Cranii humani præparati ℥ß.
Rad. pyrethri ℥ß
Castorei ℈ij
Fol. Rutæ Mj.
Flor. stœchodos Arabicæ
Lauendulæ ana Piiij
Flor. Betronicæ Pvj
Cubebarum
Maceris ana ℥ij
Cinnamomi ℥j
Scyllæ præparatæ ℥iij

Digere iterum per 15. dies, hinc per alembicum in M.B. destillatur & aqua vsui reseruatur. Dosis ℥ß, ad ℥j.

Clysterem in epilepsiæ vide in capite seq.
Balsamum vide etiam in capite seq.

APOPLEXIA.

In Apoplexia qualicunque insignis est:

I. Spiritus cerebri humani de quo in Epilepsia.

II. Sanguinis arteriosi humani, spiritus, cuius vires insigniter commendat D. Graseccius Argentinensis in libro suo de vita humana nuper edito spiræ in quarto 1615. Germ. Vtriusque ope-

operationes & vires vide ibid in aliquot obseruationibus ab ipso habitis. Spiritum sanguinis arteriosi vocat *Aq. benedictam*: spir. cerebri humani vocat *Aq. auream*.

APOPLECTICOS excitant.

I. ☿ vitæ iusta dosi exhibitus: à crebris enim vomitionibus in robustioribus prima regione ventris expurgata, paulo post ad sese redeunt, præsertim si Epithema fiat ad futuram coronalem ex succino puluerisato, & in sacculum oblongiorem interpassatum conformato, prætereaque in aqua Vitæ vel spiritu Vini cum pipere longo essentificato, & cum ol. succini gut. aliquot adsperso, decenti ligatura suturæ coronali imposito multum prodest, si (in debilioribus scil.) præsertim vbi ☿ vitæ non est exhibitus, enemata primo leniora, postmodum & acriora iniecta fuerint.

II. Excitant sternutationes præsertim ex semine nigellæ & seniore nigra, h. e. Helleboro nigro Paracelsi (ex moscho & ambra) It. sem. lolii, sem. nigell. tutius & melius. e. gr. **Puluis sternutatorius.**

℞. *Fol. maioran.* ℥ij
Sem. nigell. ℥j
Rad. helleb. n. ℈ij
Mosch. opt. ℈ß
Ambr. gr. vj.

M. F. puluis dosis magnitudine pisi insufflatur in narem vtramque calamo fortiter.

III. Fumus pennarum perdicum. It. fumus

ſuccini, vel etiam ol. ſuccini intra nares ſæpiſſime cum penna perdicis ſumtum.

NB. In Apoplexia mirabilis eſt ille balſamus Vitæ ex nobiliſſimis illis balſamis, Orientali nempe & Turcico, itemq; oleis aromatũ diligenter confectus à nobili Chymico Ioh. Eich. tenacker/doſ. à gr. ij. ad iiij in miſtura ſimplici cũ aq. appropriata, de quo in notis ad Crollium.

In præſeruatione maxime conducit Balſamus Apoplecticus Crollii. It. aqua vitæ apoplectica eiuſdem.

Aqua Antapoplectica. Ad præſeruationem a. & curationem vnice prodeſt Aqua antapoplectica meæ compoſitionis, quæ ſic eſt:

℞. Flor. lilii conuallii menſe Maio cum exortu ☼ collectos (maturos & adhuc roridos ſtatim in vitrum ingere ſine lotione vlla) eoſq; recentes ſine apiculis, ſaltem protuberantes flores abſcerptos in vino generoſo, Maluatico vel alio dulci digere ad ſolem, in vitro optime clauſo, relinque tamdiu, donec etiam lauendula floreat, cuius flores cæruleos, ſine calicibus & apiculis diligenter ſeparatos æquali pondere coniunge cum floribus lilii conuallii in idem vitrum, quod firmiter clauſum relinque vſque ad menſem Septembrem. Tandem per alembicum ex B. deſtilletur, & quæ primo loco egreditur aqua ſpirituoſa diligenter reſeruetur. Eſt nimirum pretioſa & tam præſeruandõ quam curando Apoplecticis prodeſt (reliqua etiam vſui eſſe poteſt, ſed tam virtuoſa nõ eſt, facit imprimis

mis ad frictiones membrorum) Ex capite mortuo elici poteſt Sal. Hæc ▽ diu durat & fragrantiſſima eſt. Doſ. cochl. iß vel j. per ſe etiam iß vel ij pro ægri & morbi natura cum gut. vna atque altera ol. ſuccini ieiuno ſtomacho.

Aqua Apoplectica alia.

Aqua Apoplectica alia.

℞. *Fl. primulæ veris* ℔j
Lauendulæ
ſtœchodos Arabicæ ana ℥j
Tiliæ
bugloſſæ ana ℥iß
Anthos
Nymphea ana ℥ß
Rad. Pæoniæ
Caryophillatæ ana ℥x.
Zedoariæ
Macis
Spicæ Indicæ ana ℥iiij
Iridis Florentinæ
Viſci quercini ana ℥i
Galangæ
Caryophyllorum ana ℥vj
Pomorum citrior. recent. No. ij
Raſuræ ligni ſaſſaſar as ℥iß
Fol. Maioranæ
*Artemiſiæ ana M*iß
Roriſmarini Mj
Sem: Fœniculi
Sileris montani
Pæoniæ
Baſiliconis ana ℥iij

Confra-

Confractis & contusis, crasso modo affunde in matracio capaci.

Aquæ rosarum ℔j

Vini generosi. ℔ij

Simul per 3. dies vase bene clauso digerantur, hinc adde recenter expressi succi ex foliis saluiæ ℥vj

Betonicæ

Melissæ ana ℥iiij

Spiritus vini ℔iiij

Denuo per 3. dies digeratur & destilletur in B. M. per alembicum ad siccitatem. Fiat semel cohobium. Hinc per se in cineribus vel B. aqua illa rectificatur, destillando 3. partes, quarta relicta & inferendo rostro alembici

Moschi

Ambræ ana gr.vj

bombace inuoluta, tandem omnia in vitro bene clauso seruentur vsui.

His omnibus potest annumerari diaphoreticum in peracutis præsertim, si cum eiusmodi aquis appropriatis Apoplecticis mixtum exhibeatur, & sudor prouocetur.

LAVDANVM ANTEpilepticum.

Laudanũ Antepilepticum.

℞. *Laud nostri ex sulphur. vitriol. fact.* ℥j

Ol. Camph. ℥ß

M. & habetur Laudanum præstantissimum, cuius vsus tam in paroxysmo, quam ad curationem extra paroxysmum, dosi sæpius reiterata præmissis vniuersalibus.

OLEVM

OLEVM CAMPHORÆ verum.

Oleum Camphoræ verum

℞. Camphoræ part. j.
argill. præparatæ & ſiccatæ part. vj

Contunde inuicē & miſce exacte, donec Camphora nullibi appareat. Ex maſſa forma globulos, quos in vmbra exſiccatos deſtilla in arenæ per retortam lutatam in Excipulum, quod continebit aliquid aquæ pluuialis deſtillatæ, & prodibit Camphora partim oleaginoſa, partim ſublimata, quæ tamen ſeſe ſoluit. Hinc diſtillato cum ▽, adde ſpir. Vini part. iij, & deſtilla per Alembicum △ lento. Ita ſpiritus Vini tenuiſſimum oleum Camphoræ transferet, quod ſeparatim ſeruandum, ſeparato ſpiritu Vini per ſeparatorium aut per MB.

ALIO MODO.

Solue Camphoram in ſp. Antepileptico ex vitriolo & vrina puerorum leni calore, & Camphora eleuabitur in forma olei ad ſuperficiem. Hoc ſeorſim collige, & cum terra ſigillata ſicca, & pauco aceto forma globulos, deſtilla ex arena per retortam & prodibit ſpiritus ſeu oleum Camphoræ valde fugax.

Apoplecticis proſunt ſaluiæ decoctum, Extractum eiuſdem, ſemen carui & Erucæ. It. ℞. aquæ vitæ q. ſ. granorum Iuniperi Mij, contundantur & macerentur in aqua vitę per triduum, colenturque, imponantur deinde ſaluia, pulegium & Naſturcium & ʒj Croci. Detur patienti, & ſtatim loquelam recuperabit. Bal-

Balſamus Apoplecticus.

℞. *Olei Nucis Moſchatæ per expreſſionem* ℥j

Ambræ gryſeæ gr. xvj.

Moſchi optimi

Benzoes

ſtyracis calamitæ

Laudani optimi ana ℈ß

Olei ſtillat. caryophyllorum gut. xvj.

Lauendulæ

Ruthæ

Anthos

cinnamomi ana ℈ß

ſuccini gut. vj.

puluerifatis optime cum oleo Nucis Moſchatæ in ſcutella aliqua argentea vel orichalcea cũ piſtillo quam optime vniantur, vt in corpus vnum abeant. Hinc admiſcentur olea deſtillata pedetentim & Balſamus in vaſe bene clauſo ad vſum ſeruatur. Apoplecticis, Epilepticis, & vertiginoſis prodeſt, ſi extremitates manuum, tempora & vertex eo inungatur. Ratione præſeruationis ſingulis ſeptimanis bis aut ter ſaltem inunctio inſtituatur.

Clyſter. ad Apoplexiam, Epilepſiam, Paralyſin & Lethargum.

℞. *Rad. cyclam*

Colocynth. ana ℥iß

aſar. ℥j

helleb. nigr. præparati

ſem. Carthami ana ℥j.

Centaurii minoris ℥ß

Coque

Coque in ſ.q. aquæ ad ℔j. colaturæ adde mellis antholati ℥ij, & ſi æger robuſtus ſit Sal gem. ʒj. F. Clyſter.

Medicus Apoplecticum aggreſſurus ante omnia in principio conſideret, an in ægro adhuc ſigna & ſpes aliqua vitæ adſit, quibus cognitis ad curam ſeſe ſtatim accingat. Ægrum hinc inde agitare & membra eius fricare mandet, abraſis capillis verticem ſtatim inungat, & nuchã balſamo ſuccini aut oleo eiuſdem, ſtatimque ſi os clauſum ſit, illud aperiat, apertum conſeruet, palatumque cum balſamo dicto aut Mithridat. aut Theriaca inungat, nares & tempora balſ. apoplectico.

Capiti ſæpius admoueat laminam vel tabulam ferream oportet calefactam vel etiam ignitam.

Per os ſi fieri poteſt, exhibeatur ſtatim cochl. j. aq. apoplecticæ & ſi nimiam ſentit ſanguinis abundantiam, venam brachii immiſſo tamen prius clyſtere acriore aperiat.

Naribus item aliquid ex puluere per canalem vel culmum pyrethri helleboriue inflet.

Vmbilico adhibeat aut Vnguentum Arthanitæ aut hellebori in forma cataplaſmatis, poſſunt etiam ratione reuulſionis cucurbitæ applicari dorſo, lumbis.

Naribus clyſter acris iniiciatur, cui ʒß croci metallorum adiici poteſt vel ʒj bulliat in aqua vitæ & cum decocto apto iniiciatur.

Hinc ad vomitoria aquam ſcilicet benedictam

dictam confugiendum, vbi notandum, quod in duplici ſemper quantitate, prout ſopitæ vires, exhibenda. Interim continuanda exhibitio aquæ apoplecticæ, quemadmodum & reliqua dicta medicamenta.

Poſſunt & Veſicatoria brachiis & pedibus, ſyncipiti item: interdum etiam ad primam vertebram Cauterium actuale non ſine commodo applicari poteſt.

Ægro reſuſcitato cura ſecundum Practicos inſtituatur.

Nota. Clyſteres non tantum ante venæ ſectionem, ſed & poſt eam conueniunt, primum ex emollientibus, & ſtimulantibus calidis, capitique appropriatis, mox etiam ex fortiter irritantibus, quæ quoque cum non retineant diutius, repetenda, eoque frequentius quo morbus magis vrget. Plat. tom. 1. pag. 47.

Leuior itaque talis ab initio exhibeatur.

℞. *Maluæ*
mercurialis
ſaluiæ,
rutæ
pulegii an. Mi.
Rad. ireos recentis ℥iij
furfuris
flor. Chamomillæ
anthos an. pj.
ſem. carui ℥j
F. decoctum, in quo diſſolue
mellis ℥j

Elect.

Elect:benedicti laxatiui ℥ij
ol. laurin.
rutæ ana ℥j
Sal: ℥j.

F. Clyster.

Fortior, qui post primum, vel si malum vrgeat, statim in principio exhiberi potest.

℞. *Rad. ireos recentis*
sigilli salomonis
Cyclaminis ana ℥j.
rutæ,
thymi
saluiæ
lauri
pulegii
origani
Calamenthæ
hyssopi ana Mj.
flor. stœchados
anthos ana p.j.
sem. Citri,
Cumini ana ℥ij
Carthami
baccarum lauri,
juniperi ana ℥ß
Agarici in panno ligati ℥ij.

F. decoctum, in quo dissolue:

Hieræ Colocynthidos ℥iij
mellis anthosati ℥ij
succi mercurialis
betæ ℥j

fellis tauri ℥ß
ol. rutacei ℥ij.
de castoreo ℥ß
Sal fusilis ℥j.
F. Clyster.
Fortissimum in apoplexia:
℞. *Rad. ireos,*
pyrethri ana ℥j
aronis ʒß,
hellebori ℥j
rutæ,
saluiæ
thymi
Flor. Centaurii minoris
nasturtii ana Mj
Sem. Carui ʒß
vrticæ,
rutæ ana ℥j
synapi ℥ij
Colocynthidos in petias ligati ℥ß
anthos p. ij
F. decoctum, in quo dissolue:
Hieræ colocynthidos ʒß
mellis ʒj
olei, rutæ ʒiij
Castorii
Euphorbii an. ℈j
salis ℥j.
F. Clyster.

PARALYSIS.

In Paralysi curanda etiam ea, quæ in Apo-
plexia

…exia enumerata sunt, locum tenere possunt. …c igitur ☿ vitæ Enemata, aliaque purgantia, …nus neruosum respicientia, vtilia sunt.

In loquela restituenda maxime satisfacit a…a Apoplectica, etiam cum sanguine Turtu…r calente an. impræ gnata. Sic oleum anisi gut…tim linguæ Paralytici adspersum, loquelam …stituit & reducit. Talis est aq. fl. lil. conuallii …m vino facta. It. Essentia castorei per sp. Vini …tracta, sal perlarum Corall. It. succini mirifice …uant.

Ad sudores imprimis eliciendos vbi, quæ ab …itio erant necessaria, omnia præstita sunt, …æter hactenus enumerata singularis est vir…tis in Paralysi puluis seu magister. ex cinnab. …timon. & magisterio perlarum & Corall. de …o supra de sudoriferis & Epilepsia. Dos. à gr. …j ad xij vel xvj. Sudores autem melius, imo …time in Laconico, seu in diaphoretico enu…erato eliciuntur.

Inter externa maxime laudabilis est Essentia …liorum Tabaci (viridium) cum Maluatico fa…a (sola infusione sine destillatione) si præser…m à præmissis sudoribus membra paralytica …c Essentia diutius fricentur. Resoluta nimi…m membra facile restituuntur & redeunt. *Essentia foliorum Tabaci.*

Paralyseos curandæ ratio plerumque à venæ …ctione inchoatur præmisso clystere acriore, si …licet ætas & habitus corporis consenserint. …inc ad materiæ concoctionem & eductionẽ …cedimus, vbi semper admisceri debent aq.

destillatæ primulæ veris salu. aut melissæ in
Extr. ipsorum, & vel purgantia illis infund
extrahi possunt, adiectis gut. ij vel iiij ol. tar
per deliquium, statimque inungatur spina
Chamomillæ solo.

Quod si citius & rectius curam absolu
volueris, modo seq. progredere: ℞. Extr. sc
monii gr. iij, florum aut vitri antimon. gr. ij
nuissime puluerisata misce cum ℥ij conse
aut iij buglossæ, capiat manc cum custodia.
ad vomitum irritatur; detur iusculum ad
promouendum; purgabitur hoc modo
per superiora & inferiora: diebus duobus
quentibus vtatur apozemate aliquo vel syr
capitali & aperiente cum gut. aliquot sp. tar
aut in defectu eius tartar. vitriolat. ℈j. Hinc
rum dicto medicamẽto purgetur, à quo si
te propter vomitum abhorreat æger, F. inf
ex Agarico cum radice hellebori nigri pulu
sati & Ialapũ cum aq. fl. primulæ veris & mel
aut capiat Extr. Panchymagogi dosin: iteru
per 2. dies vtatur apozemate dicto vel syr
aliquo magistrali appropriato. Eadem med
menta repetantur ad 10. diem. Interim inu
tur spina oleo Chamomillæ, cui parum pe
lei sit admistum. Hinc ingrediatur stupham
cipiatque vaporem seq. decocti super ign
lapides affusi, & quam optime sudet:

℞. *Flor. saluiæ*
sambuci
lauri

roris

rorismarini
Chamomillæ
melissæ
stœchados Arabicæ.

oque in aceto vini, æger cōmoretur in stu-
ad horam 1. aut quantum vires permittunt:
quam egrediatur, assumat Mithridatii ℥ß
gut. iij. aut V. spir. tartari, aut solum assumat
hridatium. Postquam egrediatur linteis ca-
sudor omnis exsiccetur, & in lecto quie-
per horam semis; spina vero inungatur Gal-
netto Paracelsi, quod fit modo seq. ℞. Gal- *Galbanetum paratum.*
i ℔ß, inde in cucurbitam satis amplam, & ei
nde spiritus Terebinthinæ ℔j. digerantur
oco calido per 8. dies, postea per Alembi-
n ex cucurbita non nimis alta destillentur
iccitatem, quod si odoratius & præstantius
deres, rectifica ab aromatib. nuce moscha-
: Canella. Eodem balsamo omnia membra
alytica inungi debent: facta inunctione im-
natur radix symphyti maioris in aqua com-
ni ad pulticulam cocta instar cataplasmatis.
aplasmatis applicatio & inunctio repetatur
peri, præmissa partiū affectarum cum pan-
asperiore frictione, & adsperso post frictio-
m spiritu tartari, aut fricētur membra intin-
linteo in spiritu tartari, post inungantur, &
licetur cataplasma. Interim in quotidiano
habeat æger conseruam anthos & fl. saluiæ,
echados Arabicæ cum Mithridatio exrr. aut
luere castorei, confectione Anacardina cum

paucula solutione perlar. & ☼ potabili. Continuetur Balneum per 14. dies singulo mane aut ad minimum de biduo in biduum. Interim vtatur diæta tenui & bibat decoctum Guaiaci & Hydromel loco potus.

Si Medico proponatur Resolutus, qui membrum vnum tantum habeat resolutum, illud restituat modo sequenti

℞. *Summit. origani,*
fol. querc,
bacc. iuniperi ana M iiij.

Conorum abietis No. IX. cum aq. communi co[...] que ad crassitiem. Cum his herbis membrum [...] foue, donec frigescant. Hinc linteo calido dil[...] genter absterſa aqua inungatur seq. mixtura,

℞. *Spir. Salis*
Vitrioli
& therebinthinæ ana.

M. diligenter, guttatim infundendo sp. Terebinthinæ. Repetatur eadem inunctio bis in d[...] & restituetur membrum, sæpius quoque in d[...] rotulas seq. assumere debet.

℞. *Lilii conuallii*
flor. lauendulæ an. ℥iiij
sacch. alb. ℥v.

Coque ad perfectionem. Inde remotis ab [...] adde ol. succini rectificati ℈j Extr. saluiæ ʒij a[...] ol. ipsius ʒß, agitentur pistillo & fiant s. a. r[...] tulæ.

Præstat quoque in initio Paralyseos face[...] Embrochationem cum ol. copioso. It. balneu[...]

lacte & oleo ſolo, vel ex lacte cum aq. mixto
hydroleo.

Vtile quoq; eſt in omni paralyſi ad excitan-
m ſudorem in balneo vel lecto aſſumere ſeq.
luerem. ℞. Cinnab. antimon. in deſtillat. bu-
ri antimonii in collo retortę collecti q. v. pul- *Puluis*
riſa atque in cucurbita vitrea ſublima. Hinc *anteparalyticus.*

℞. *Cinabaris huius ter per ſe ſublimati part. j.*
Magiſterii, Corallorum, perlarum an. part. ß
Oſſium human: vſtor. part. ij.

. Doſis ℈ß in aq. Senecionis vel Cardui bened.
petitis vicibus exhibeantur.

PARALYSIS EX Colica.

Huius curationem vide in Theſibus meis
Iedico-Chymicis diſput. 1. pag 19. Cuius hæc
mma: Non diu hic cunctandum, morbus e-
im temporis ſucceſſu fit incurabilis, qui cæte-
quin præceps eſt.

Purgantia vehementia, quæ nimirum ægrũ
onuellunt, prorſus euitanda ſunt: materia ta-
nen ſubduci poteſt Extr. Eſulæ, ſennoris nigræ
iuſta doſ. Materia ſubducta quotidie (donec
ucceſſus reſpondeat) ieiuno ventriculo detur
pir. tartari gr. xx. vel xxv. Hinc tertio quouis
ie ſudores prouocentur.

Decoctum ſaſſafras multum hic poteſt. Iu-
at nimirum ventriculum & inteſtina, vnde
nali initia.

Dentur quoq; quotidie rotulæ confortantes: membra affecta primum linteo asperiore fricentur, deinde sp. tartari aspergantur, tandē Balsamo Galbani Terebinthinato inungantur quotidie ter, ab inunctione qualibet rad. symphyt. maior. in aq. fontan. decoctę, linteoq; in formam cataplasmatis super inductæ membris inunctis calide applicentur, reliqua naturæ committendo.

MEMORIA.

Puluis Trithemii ad memoriā. In memoria deperdita reuocanda, præsertim apud senes multum prodest puluis Trithemii, ita vocatus (vide miracula Chymica Mülleri p. 117. Ruland. cent. 5. p. 100.)

℞. *Macis,*
Cubebarum
Caryophyllorum an. ℥vj
Fol. Sennæ
Cryſtall. tartari
Zinziberis
Chamæpytis an. ℥v.
Rad. calami aromatici
gentianæ
Sem. Cumini
sileris montani
anisi,
ameos,
dauci,
petroseleni.
spicæ nardi Indici an. ℥ß
mag. Corallorum
perlarum an. ℥ij

Redi-

ᵹ
...edigantur s.a. in puluerem, dosis ʒj, quem accipiat primo mense mane & vesperi ante ci...um horis. 3. in vino vel etiam brodio; secun...o mense tantum mane: tertio mense mane ...er in hebdomade, quarto mense bis in septi...nana, & sic deinceps per aliquot menses.

2. In memoria confortanda & restauranda ...nirifice valet aqua Magnanimitatis repetenda ...x medullæ destillatoriæ parte secunda Con...radi. Elegantius valet, si cum ea extrahan...tur species Anacardinæ, cuius essentiæ gr. iij. iiij. v. vj. in septimana semel, bis vel ter exhi...bitæ in vino vel aq. lauendulæ vnice prosunt. *Aqua Magnanimitatis.*

NB. In biliosis & siccioribus hac aqua cir...cumspecte vtendum: valde nimirum exsiccat: ...rarior ergo eius vsus esto in eiusmodi homini...bus, qui in Melancholicis & pituitosis potissi...mum tutior est.

3. Insignis est liquor ☽ de quo supra in De...sipientia.

SOPOROSI AFFECTVS.

In sopore, Caro, veterno, comate, vigiliis, Cataphora, siphyla stricta, id est, noctambulonibus. It. Incubo in tremore, stupore, cæterisque vitiis cerebri, præter illa quæ hactenus enumerata sunt, potissimum prodest Liquor ☽, supra in desipientia descriptus, cuius excellentia in eiusmodi casibus satis commendari nequit.

NB. Sternutatoria in eiusmodi casibus esse necessaria, itaq; in curationibus istorum mor-

borum sternutationes sunt sæpius prouocandæ.

Prodest litus ex oleo de castoreo cum succo rutæ, fœniculi. It. ℞. succi apii, acet fortis q.s.& cum puluere castorei F. Emplastrum & capiti abraso superpone.

VIGILIÆ.

1. In vigiliis immoderatis vsitata sunt mihi pediluuia, præcipue vero hoc, quod

Pedilauium.

℞. *fol. salicis*
lactucæ
nymphea
violariæ an. M j
Chamomillæ
betonicæ an. M ß

Capit. papau. alb. sine semin. No. 5. 6. vel 7. Incisis capitibus reliqua bulliant in aqua fluuiatili. Hoc decocto primum madefiant tempora & manus, sponte exsiccandæ, tandem pedes per ἐγκαδισμα abluantur: somnum iucundissimum producit, præsertim si aliquot diebus vesperiante ingressum lecti illud vsurpetur.

2. Multum prodest Laud. opiat. intro sumtum dosi certa & exquisita. Vide opiologiam.

Valent item Epithemata ad caput, ex semine anthos, anisi, fœnic. & papaueris alb. in aqua decocta & fronti imposita seu temporibus.

PEDICVLI CEREBRI.

In pediculis Cerebri 1. prosunt purgationes cerebri partim à vulgaribus, (v. gr. pilulis cochiis) partim à specifico purgante Paracelsi.

2. Ster-

2. Sternutatoria aliquoties ieiuno ventriculo exhibita.

3. Vermiculos enecant suffimigia ex candelis, ex cera & cinabrio puluerisato confecta. Fumus autem excipiendus est in loco angustiori, emoriuntur vermiculi ab hoc fumo.

Citius cura absoluitur, si quotidie post sternutationes aliquid de ☿ dulci in axungia capi distemperetur cum turundis in naribus gestetur.

NB. In pediculis totius corporis, tum ex hoc, tum vestimentis abigendis valet cingulum sapientiæ Rulandi, quod ℞ nigredinem ☿ ex eius præparatione cum sp. Vini nimirum agitando in eundem spiritum vini, depositam q. s. Miscetur cum pulpa pomorum assorum, vt fiat instar Vnguenti. ℞. deinde linteum in fascias instar cinguli affabre sectum & in Extracto liquido croci aliquoties imbibe & sicca. In duas tales lacinias Vnguentum istud in forma Emplastri extendendum, tandem ab altera parte exteriore corium subtile adapta, & cingulum nudo corpori circa lumbos applica & gesta. *Cingulũ sapientiæ Rulandi.*

VERTIGO.

In Vertigine, præmissis vniuersalibus, specificus est puluis ex cinabrio natiuo confectus, cuius descript. habet Quercet. lib. de capitis affect. circa finem.

Stercus pauonis absque omni præpar tione in for-

in forma pulueris cum ſaccharo mixtum & exhibitum doſ.ʒj.vel ʒß. Vertiginem etiam inveteratam curat.idem ibid.

CONVVLSIO.

Eadem hic valent,quæ in Epilepſia.

IECTIGATIO.

1. Hæc curatur Vomitoriis aq. Bened. ☿ vitæ tanquam vniuerſalibus primum.

2. Poſtea confortantibus ventriculum,imprimis v.ſp. Vitriol, philoſophico.

3. Ad membra jectigata & imbecillia proſunt Laconica ex herbis (imprimis rubo idæo bis radicato) capitalibus, vel ſudatorium cum ſp.vini,quod maxime prodeſt.

Interdum ad confortationem exhibenda Magiſteria Corallorum,perlarum. It.lapis Bezoar & Balſamus vitæ,

CATARRHVS.

Aqua ſerpilli. In omnibus Catarrhis & defluxionibus tum prohibendis, tum etiam caput ab iiſdem præſeruandis prodeſt aqua ſerpilli cum vino deſtillata, eiuſq; particula quotidie ſumta doſ. cocl.j.ij, pro ratione ægri. Illa ſic fit: ℞.ſerpillum cum flore matutino tempore ante exortum ſolis decreſcente ☽ collectum, incide in particulas minimas ſuperfuſo Vino generoſo albo in ſole aliquandiu,poſtea per Alembicum deſtilla in B.

2. Prodeſt Vinum Medicatum ſequens, ℞. rad.Caryophyll.ʒvj.rad.acori ℥iiij. pulu.ſam-

buc.

buc.Mß.fol.maioran. Mj. Vini ℔ xvj, exhibeatur pro potu communi.

3. Catarrhum quemuis ſiſtit ſacculus ex ſuccino & ſp.vini paratus, de quo ſupra in Apoplexia. Huius itaque vſus eſt magni momenti in catarrho ſuffocatiuo. It. ex Chamæpithe pulueriſato ol.ſuccini aſperſo.

4. Catarrhos tenues delabentes ad partes interiores, præſertim pectus, feliciter ſiſtit laudanum opiatum, ſub ingreſſum lecti exhibitũ.

5. Præſentiſſimum in Catarrho remedium extat in Amuleto radicis verbaſci virginis, h.e. quod per eam æſtatem non floruit; quando colligendum eſt. Colligitur autem in die ♀ ris (ex his in vltima ♀ die optime ☽ decreſcente) ante exortum Solis à 15. Auguſt. vſq; ad 8. Sept. ☽ decreſcente: poſtea radix purificata exſiccatur in loco vmbroſo. Eius particula in auro ligata & collo poſtea appenſa mirifice contra omnes catarrhos qualeſcunque corporis præſeruat. Fœminis non prodeſt; conceptum impedit, quamdiu geſtatur, qui ea remota reſtituitur. Vide Dodonæum. Radix quo rectior, eo melior in parua quantitate. *Amuletũ in catarrho.*

CATARRHVS SVFFOCATIVVS.

Inter fluxiones, quæ à capite ad partes ſubiectas fiunt, nulla periculoſior illa, quæ ad pectus & cor fit, adeo interdum vehemens, vt hominem ſubito è medio tollat. Vnde huic ſtatim

occur-

occurrendum absque omni mora. Hinc Medicus vocatus, statim præsente magna sanguinis abundantia, præmisso Clystere forti eoq; reddito venam secet, fumum in cubiculo excitet è Mastiche, thure, succino per vices & acet. rosaceum super lapidem ignitum effundat:

Capiti rasis capillis applicet Emplastrum sequens.

℞. *Emplastri contra rupturam* ℥jß
gummi ammoniaci ℥ß
mastichis
succini ana ℥j
myrtillorum ℥ß.

M. simul & F. Emplastrum rotundum, suturæ coronali applicandum;

Nares inungat Balsamo succini, & vt æger sedeat in lecto, imperet; Exhibeat deinde syrupum ex aqua benedicta & paulo post acet. theriacale vel squilliticum destillatum cum radice iridis Florẽtinæ. Accipitur sc. ℔j. acet. squillitici pulueris rad. ireos Florentinæ ℥ij. simul per alembicum ad siccitatem destillando, imposito rostro alembici nodulo ex radice dicta. Accipiat item boli armeni loti in aqua rosarum ℈ij cum syrupo de tossi siccis & puluere diatragacanthi frig. ad ℨß. Sequens item gargarisma in vsum vocetur.

℞. *syr. papaueris*
diamor. ana ℥ij
Vini granatorum ℥ß
aq. plantaginis
scabiosæ an. ℥j

M. Hinc

M. Hinc ad materiam concoquentia Apozemata Syrupos, magisteria & Electuaria confugiendum.

Materia cocta repurganda tum iis, quæ sentinam in toto corpore respiciunt, tum iis, quæ caput ab humore liberant, qualia Errhina, sternutatoria, Apophlegmatismi, Gargarismi. Palmam inter hæc obtinet nigella Romana si subtilissimè pulucrisata cum aq. maioranæ è vola manus in nares attrahitur: imò hæc sæpius odorata proprietate occulta confert in quauis destillatione capitis.

Quæ caput confortant, sunt vel Electuaria vel conseruæ florum anthos, stœchados, rosarum vel cum puluere diamoschi dulcis, oxymelle squillitico & oleo nucis moschatæ mista, aut rotul. cum speciebus dictis & cum ol. succini & sacchara in aq. fl. sambuc. soluto, quibus addi potest flor. Sulphur: ʒj vel altera. Possunt quoque ad præcauendum fluxum humorum subitaneum in ore noctu præsertim inter dormiendum tempore stillatitionis detineri orbiculi sequentes.

℞. *spicæ nardi ℨj*
mastich. ℨij
sacch. ℨij

C. syrup. de ros. siccis F. orbiculi similes lupinis.

Exterius admoueantur sacculi vel pileoli capiti, qui recipiunt ea, quæ caput roborant, & materiam exsiccant.

℞. flor.

℞. *flor. melissæ*
maioranæ
betonicæ
summit origani ana M ß
Nuc. moschatæ ;
Caryophyll.
Benzoes ℥iij
Croci ;
macis an. ℥iß
thur.
mastich. an. ℥iij
rosar. rubr. p ij

In puluerem grossum redacta serico rubro in[c]ludantur, ac insuantur. F. pileolus.

Aut si æger hoc medicamentum recuset, pu[l]uis syncipiti inspergatur è mastiche, thure, su[c]cino, galliis moschatæ. Excipiatur linteo, qu[o] caput tegatur: linteum sæpius perfumetur [a]c capiti applicetur. Vel

℞. *mastichis*
olibani an. ℥ij
thymiam.
benzoes an. ℥j
succini ℥ß

Tacamahacæ q. s. ad incorporandum.

F. Trochisci pro fumo.

Prosunt & hic poma odorifera ac Balsamu[m] apoplecticus naribus illitus.

Quod si medicamentis dictis non cedat ca[t]tarrhus, parti capitis anteriori tonsæ vesicato[]rium admoueatur, vesica rumpatur & per die[m] vnu[m]

num & alterum aperta seruetur, tandem consolidetur: non neglectis interim, quæ ad catarrhum exterminandum faciunt medicamentis.

Alii candens ferrum vel cauterium potentiale applicant, vbi digitorum maximus desiit, capitis parti anteriori passa manu eius radice seu pollice extrema nasi radice admoto.

OCVLORVM AFFECTVS.

STRABISMVS.

Strabismus recens (inueteratus enim non curatur) in pueris (vniuersalia pro humore peccante præmittuntur) corrigitur, si larua faciei applicatur foraminibus ad locum oculorum perforata, vt per ea radios visiuos emittat patiens, vt propter situm ipsorum radii visiui ad genuinum oculorum situm reducendi conformentur: opus tamen est accurata diligentia, in hoc recte perficiendo.

PARALYSIS OCVLI.

Paralysis oculi raro occurrit sine resolutione aliarum partium: si tamen sola, vix curatur: & si cum reliquis partibus, vt in Hemiplexia, cura eadem instituitur, quæ in paralysi communi.

VISVS IMBECILLITAS & Caligo.

Ad visus imbecillitatem & caliginem, spiritusq; visiuos confortandos, cerebrum humoresque ipsius rectificandos, præmissis vniuersalib. mirificè prodest Euphrasia dextre parata. *Verbena vis in affectibus oculorum.*

G Vulgo

Vulgo vtuntur eadem in infuso vini in quoti-
diano victu cibis admista. It. in conseruis, aliis-
que formulis. Præstat ipsius essentia Chymic[e]
extracta gr. 2. 3. 4. 5. It. Sal eiusdem crebris so-
lutionibus & coagulationibus, præsertim si ci-
neres ab initio cum Sulphure ana calcinati fue-
rint sine △ (h.e. ne fluat in tigillo) ad summam
puritatem deductum & in vsu salimensario ad-
mixtum. Sic Euphrasiæ arcanum præstantissi-
mum est in visu recuperando gr. 2. ad 5. hinc ve-
re Augentrost/dicitur.

Aqua ocularis interna.

2. Aqua quoq; est efficax, quæ fit h.m.

℞. *fol. Euphrasiæ,*
Rutæ,
verbenæ
fœniculi an. M j
summit. rorismarini
saluiæ,
fl. ros. an. p j
bacc. juniperi ℥ j
Cassiæ ligneæ ℥ß
ligni aloes ℥ß
sem. fœniculi ℥ ij
sileris montani ℥ j
rutæ ℥ß.

Infunde c. vini Maluat. ℔ vj, macerentur p[er]
quindenam, postea destillentur. Huius cochl. [j]
vel j. mane jejuno ventriculo sumtum visum [e]-
leganter confortat.

Aqua ocularis externa.

Externa: est aqua Ocularis cum Vitriolo a[l]-
bo confecta, h.m.

℞. *lap*

℞. lapidis scissilis Schiferstein in frusta contusi ℔ß
aquæ fontanæ claræ vel pluviæ, quæ præstat ℔ iiij
Vitrioli albi ℥ j
ad summum vel ℥ vj
oque ebulliendo in olla & inter coquendum umam diligenter remoue ad casum 2. digitoim transuersorum, postea per filtrum mitte, vase benè clauso serua. Vsus quotidianus est nmittendo in oculum manè & Vesperi guttas iquot.

2. Ad externos vsus, it. in glaucomate mifice commendatur aqua destillata ex fellibus scium præsertim Lucii piscis. Vide infra acet. nguibus nebula & pterygia oculorum.

DIVVLSIO ET RVPTIO pupillæ.

In diuulsione & ruptione pupillæ, item corεæ omnium optima est aqua, quæ fit ex albuine ouorum. It. ex Cancris & chelidonia de ibus in notis ad Basilicam Crollii.

ALBVGO ET NEBVLA.

In Albugine & Nebula, præter illa commua cuiuis nota egregie valet pinguedo ex Epate ustelæ Germ. Quappen/Aalrauppen. Laua ex no, & statim ita implẽtetur vitro, ne fundum parietes ipsius vitri tangat, sed libere in codẽ ndeat. Vitrum optime claudatur, & exponar soli aliquandiu, & epar ferme totum in pinedinem flauam destillat, quam collectam ua. Vsus eius est externũs tantũ in vngendo *Pinguedo epatis mustelæ.*

palbebras eundo cubitum. Fortius operatu
si intro in cibis aliquoties exhibeatur puluis
le de carduis minoribus pratorum, Heyl
distel.

PHLYCTENÆ.

In Phlyctenis valet Aqua Vitrioli albi.

VLCVSCVLA Oculorum.

In Vlcusculis hinc (ex phlyctenis scilicet
tis) valet Aqua ex albumine ouor. infra
vngue, nebulaque oculorum.

CARCINOMA oculorum.

In carcinomate oculorum nihil melius
puluere illo cuticularum in ouis, è quibus p
excluduntur, simpliciter insperso. Cætera fia
vt in Cancro.

EPIPHORA.

Periapton oculare. In Epiphora vel Ophthalmia præstat Pe
pton ex radice maluæ simpl. (præmisso ca
purgio & auersionibus debitis) Radix coll
tur, quando Sol præcise est in is ♏ effodier
illam subtus cum exortu solis, ita vt radix
mum denudetur ad latus fodiendo, po
planta tota subtus eruatur. Applicetur radix
ad nucham alligando vel appendendo.

OPHTHALMIA.

In Ophthalmia mihi vsitatum est applic
ad nucham cæteris paribus, farinam Er
Senffmehl/ in sacculo interpassato & cum
no cocto repetitis vicibus eundem calide
gi

one oculi patientis apponendo. Mirabiliter
nirum ab oculo versus nucham trahit; quod
i esicæ ab hac applicatione fuerint excitatæ il-
l aliquandiu seruantur, aut rumpuntur, su-
trimposito folio brassicæ vel hederæ, postea
m mucilagine seminis cydoniorum in aqua
antaginis, extracta curantur. Oculus vero fo-
tur vel cum lacte muliebri, vel cum Sieff albo,
u opio in aqua rosarum dissoluto. Soleo sub-
de externe oculo applicare sacculum cum
oribus Chamomillæ repletum.

In Ophthalmia & plerisque oculorum affe-
ibus secreta est aqua ex florib. cæruleis de ci- *Aqua florum Cichorii.*
horio, quę fit hoc modo. Collige flores Cicho-
i, quando sol ♌ principium obtinet, recentes
n vitrum inde, & illud replendo, etiam forti-
er, quantum fieri potest comprimendo, post-
a orificium diligenter claude (subere vel vesi-
ula quintupla) & circumcirca applica farinam
subactam, ex qua panis pinsitur, ita vt 3. vel 4.
digitos æquet. Tandem in Clibano pinsę instar
lterius panis, sed tantum massa illa est super as-
serculum in clibano ponenda (ne rumpatur vi-
trum) & pro coctione fortiori relinque, donec
panis eximatur, prospice tamen, vt hæc massa
bene cocta sit. Exime & exprime & inuenies
flores in aquam rubentem & pinguiusculam
conuersos. Hanc destilla per alembicum ex B.
(aqua hæc nisi destillata non seruatur) & hac in
affectibus oculorum tantum palpebras exter-
ne singulis diebus bis illine (ituro cubitum &

 mane)

mane) albugines, nubeculas, vngues, suffusiones, caligo, imo ipsa cæcitas mirificè tolluntur.

DOLOR OCVLORVM.

In doloribus oculorum folia Nicotianæ applicentur, opiata hic vitanda externe, interne tantum dari possunt.

HORDEOLVM.

In hordeolo hordeum jeiuno ventriculo sæpius masticatum applicetur.

PROCIDENTIA Oculi.

In Procidentia oculi (vt & ani) ℞. scarabæos in stercore equino natos, mortifica in vitro clauso, ad Solem bene exsiccentur, & F. puluis tenuissimus, qui seruetur vsui: post mollificatas partes aspergatur tenuiter & fiat dextra repositio. Vide infra de procidentia ani.

LACRYMÆ.

In Lacrymis ℞. *Cort. granatorum* *℥iij vel ℥ß*
lapid. hæmatitis *℥j vel ℥iß*

Cortices coque in aq. rosarum, colentur sępius, postea in colatura lapidem puluerisatum terendo dissolue. Hæc compositio applicetur oculis in petiis: alioquin etiam applicant sacculum ex flor. Chamomillæ, vide Platerum in praxi.

PVSTVLÆ ET MACVLÆ. Oculorum.

Ad Phlyctenas, pustulas & maculas oculo-

n: fel anſerinum, gallinarum & piſcium ana p. æq. vitro inde, adde mellis modicum F. linimentum, quo oculi inungantur.

FISTVLA OCVLI.

Ad Oculi fiſtulam.

℞. *Suph. vini,*
acet. fortiſſimi.
aluminis
ſalis au. ℥j.
rad. lapathi acuti rec. ℥ß

Vnguentum.

VNGVES, NEBVLÆ, pterygia Oculorum.

Ad vngues, nebulas, pterygia oculorum feliciter adhibetur ſpecificum Lucii piſcis. ℞. fella Luciorum, q. v. deſtilla in cucurbita vſque ad craſſitiem, in aqua deſtillata ſolue aliquid camphoræ & poſtea ſerua. Craſſitiem relictam extrahe cum ſp. Vini & ſp. V. viciſſim ab Extracto per deſtillationem ſepara. Huius Extracti & aq. Saturn. an. gj diſſolue in prioris aquæ gut. 3. vel 4. ac cum pluma in oculum mane & veſperi immitte, videbis felicem progreſſum. *Specificũ Lucii piſcis.*

Alia aqua ex albumine ouorum præſtantiſſima præparatur, quæ qualiacunq; vulnera citra aliquam cicatricem conſolidat, eſtq; magnarum virium. Coquantur oua ad duritiem, dein per medium diſſectis (vngeſchelet) ouis eximantur vitelli, poſtea cum quibuſdam albuminib. ad duritiem coctis & tenuiter quaſi in pultem cũ cultello ſectis cauernas reliquorũ ouorum *Aqua albuminis ouorum.*

 rum

rum comple, partibusque debite coniunctis & filo colligatis in cucurbita præcise in medium ex filo suspende, ne spondilia ab iis tangantur. Obstructo orificio cucurbita in MB. collocetur & coquantur, videbis albumina facta paulatim in liquorem destillare, quem probe ex fundo cucurbitæ collectum (est nimirum satis exiguus) ad vulnera oculorum recentia cum pennæ pluma sæpius applica.

Ad reliqua quoque attende, quæ ab inflammationibus externis oculos muniunt: non dubium est, quin quauis oculorum vulnera violenter impressa, præsertim si solutio continui adfuerit (modo crystallinus humor cum retina tunica non læsus fuerit) citra visus perditionem sanari possint.

INFLAMMATIO Oculorum.

Ad oculorum inflammationem, dolorem, Epiphoram.

℞. *aquæ rosarum*
Euphrasiæ
verbenæ ana ℥ß
tutiæ præparatæ ʒj
matris perlarum subtilissime puluerisatæ ʒij

M. & vsus tempore præcipue misce probe instillando parum in oculum, nec non petias ex mistura illa madentes extrinsecus applicando.

Principio siue à causa calida, siue à crassis & flatulentis spiritibus nata sit Ophthalmia, præmissa

[m]issa euacuatione per clysterem seu lenitiuum [p]urgans, venæ sectio aut cucurbitulæ scapulis [a]pplicandæ.

Hinc statim ad corporis euacuationem die [se]quente properandum, & ad pillulas cochiæ [a]Lucis accedendum.

Interim statim collyrium in oculos mitten[d]um, solum scilicet lac muliebre recens mul[t]um cum aqua plantaginis & pauco croco; [h]oc nimirum humores ab oculo repellit, ante[q]uam vero applicetur, prodest lauare oculos [d]ecocto fænugræci, aut applicare pomum co[c]tum cum pauco feniculo sub cineribus in for[m]a Cataplasmatis. Repetatur lotio & cataplas[m]atis applicatio, dictique collyrii immissio sæ[p]ius. Hinc ad alia collyria & Ophthalmica pro[p]erandum.

Quod si affectus hic per interualla reuerta[tur], purgetur patiens cum ♀ cum ✱ aliquoties. ☿ *rio sublimato.*

Hinc Vena secetur & adhibeantur sequentia Ophthalmica.

Occipitio quoque setaceum seu cauterium applicetur, aut fiat Fontanellũ in brachio. Nam hoc maxime ex capite & oculis reuellit & ab ophthalmia præseruat.

Si vero *Hypochyma* adsit incipiens (facta nimirum suffusio & confirmata, solius ocularii Chirurgi ope curari potest) nisi adsit plethora, vena secanda non est, ne refrigeretur cerebrum & postea materiam largius cumulet, & in oculum transfundat: sed potius materia conco- *Hypochyma.*

quenda est & educenda, visus & caput confortandum & ne vapores è ventriculo ad caput ascendant, cauendum. Vnde pulueres post cibum præscribendi ex confectione, semine fœniculi, summitatib. Euphrasiæ vel tabellis cum ol. fœniculi & aqua Euphrasiæ, aut Extracto eius. Et si necessitas vrgeat, vesicatorium occipitio aut cauterium apponatur, quod ad minimum ad sex menses teneatur apertum.

Adhæc collyriis sequentibus vtendum, quæ antequam oculis indantur, non inutile erit, fouere oculos sacculo sequente aqua calida immerso.

℞. *Fænugræci aq. frigida loti* ℥iß
sem. lini ℥ß
maluæ
althea an. ℥ij

terantur & pannis lineis raris includantur insinuanturque.

Ad Collyria autem oculis immittenda mire prosunt aqua mellis Euphrasiæ, rorellæ, Chelidoniæ, fæniculi, valerianæ, succi dictarum herbarum per se depurati, quæ vel solæ adhibeantur, vel inter se permisceantur adiuncta paucula aqua rosarum lacte muliebri, decocto fœnugræci cum collyrio albo, croco & tutia præparata.

Si erosio vel vulnus subsequatur & adsit stupendum hocce ophthalmicum, oculos ad desperationem vsque læsos restituit virtuosissime, eiusque vulnera spatio 24. horarum glutinat.

Collige

ollige ſuccum florum & foliorum chelido-
æ, eiuſque bonam quantitatem in B.M. dige-
, vt ſponte ſua depuretur, donec nempe o-
nes impuritates ad fundum deiectæ fuerint;
einde ℞. Menſe Iunio ☉le & ☽na exſiſtentib.
♋ cancros fluuiatiles No. xx. reſectiſque ex-
emis ſeu durioribus pedibus & caudarum
cuſtis, contundantur in mortario, vt ſuccus in-
le exprimi poſſit, quem cum chelidoniæ ſucco
lepurato coniunctum deſtilla ex B. M. & reſer-
ua vſui. Eodem tempore collectionis alium
ancrum viuum integrum & nulla ſui parte
nancum in ollam inditum exſicca in clibano
ſque dum teri poſſit, exſiccatum reduc in pul-
ierem tenuiſſimum & ſubtiliſſimum, tum
erit cerniculum optimum traiiciendo. Huius
pulueris exiguam quantitatem ex canaliculo
pennæ præciſe in vulnus oculi inſtilla, atque ita
relinque per horas 24. ſuccedente tempore
eandem tantum aquam ſine puluere prædicto
ſæpius immitte, lauando & eluendo omnem
purulentiam, quæ tamen vel nulla, vel admo-
dum exigua apparebit, & optatus certe finis
ſubſequetur.

RVBOR OCVLORVM.

Ad ardorem & ruborem oculorum cum
dolore.

℞. *Butyri recentis nouies in aqua roſarum*
loti ℥ß
tutiæ præparat. ʒj
Camphoræ ʒß

M. &

M. & reserua in vitreo vase & parum oculo indatur.

Ad inflammationem, & rubedinem oculorum vt & pustulas faciei rubras dissoluatur saccharum ♄ ni aqua Euphrasiæ & rosarum ana, addito pauculo tutiæ præparatæ.

Ad caliginem, rubedinem, lacrymas & omnia fere vitia oculorum valet aqua Crollii Ophthalmica,& sequens.

℞. *Vini albi non adulterati,*
aq. rosarum an.℥ij
sacchari candi albi
vitrioli purificati an.℈iiij

M. postea ex hac aqua super cotem tere tamdiu Zinziberis digitum vnum, donec in aquam absumtus fuerit, cola per Chartam emporeticam per vitrum, tandem in S.V. Cochl.ij solue camphoræ tritæ ʒj. M. cum priori & eam probe seruatam ad quæuis oculorum vitia vsurpa, immittendo sæpe gut.j. atque alteram.

HYPOSPHAGMA.

Hyposphagma oculi tollunt summitates hyssopi aqua simplici coctæ, & in nodulo oculis tepide applicatæ. It. Radix sigilli Salomonis conquassata, oculo, partibusque vicinis in forma cataplasmatis apposita. Vulgo sanguinem è plumis columbarum pullorum expressum calide oculo indunt.

Ad rubores tollendos vtile ouum ad duritiem coctum per medium dissectum oculo per noctem calide apponere.

AVRIVM AFFECTVS.

PHLEGMONE ET VLCVS.

Phlegmone aurium interna communibus repellentibus curatur: Vlcus autem maturantibus.

FLVXVS AVRIVM.

In fluxu aurium perpetuo, inque colluuie laudatur vrina puerorum destillata, immissa in aurem gut. aliquot etiam vsque ad x. Relinquitur immissa vrinæ aliquandiu (mane quotidie ventriculo ieiuno) postea inclinato capite denuo emittitur.

In hoc casu necessariæ sunt purgationes capitis, vel medicamentis communibus pilulis vel etiam ex panchymagogo vegetabili. It. Specifico purgante Paracelsi. Datur præterea decoctum Guaiaci pro potu.

In pueris qui propter humiditatem potissimum huic morbo obnoxii sunt, non deproperandum ad curam, sed malum ętati crescenti relinquendum. Exemplum habui in Knidii filia.

VERMES AVRIVM.

In vermibus aurium tum enecandis, tum extrahendis, quemadmodum etiam in vermibus narium & cerebri præstant vnguentũ ex axungia capi & oleo coryli, cum pauxillo ☿ ⚍ vel ☿ dulcis mistum (gr. ij, ne fiat Eschara) & in orificio aurium cum bombace impositum.

DOLOR AVRIVM.

In doloribus aurium folia Nicotianæ viridia

dia vel etiam exsiceata, sed iterum humectata mirifice prosunt.

TINNITVS.

In tinnitu præstat Vapor absinthii & verbenæ ex lacte, vt ℞. absinthii crudi Mj. decoque in lacte vaccino, postea per tritorium, quod commode orificium ollæ istius decocti claudat, immittatur vapor decocti adhuc feruentis in aurem, absterfa aure & purgata gestetur gossypium, quod aliquandiu cum moscho fuit coniunctum (moschus nimirum capiti amicus) imprimis viris, mulieribus vero ratione vteri minus tutus est.

SONITVS, STREPITVS & sibilum.

In tinnitu, sonitu, strepitu, sibilo multum præstat panis recens coctus mitior, statim ex clibano sumtus & inferiore crusta ablata, immissoque Sp. V. bono si ad aurem applicetur (interiecto circulo lineo crassiore ad euitandam partis exustionem) vt vapor ille intro recipi possit.

NB. Continuetur curatio, donec cedat malum.

Possunt etiam adhiberi sternutatoria præmissis vniuersalibus.

OBAVDITIO ET FLVCTVATIO.

In obauditione itē fluctuatione, quæ si huic remedio cedere nolit, immittantur auri ol. amygdalarum amararum gut. ij. iij. quæ postea emittantur: ab oleo Iuniperi abstinendum.

Post

Post vniuersalia instituantur fotus, præsertim corroborantib. caput, qualis est decoctũ abnthii, verbenę, in lacte vel etiam cum pane ca-nte cum & sine sp. V. (si affectus lenior) foris antea applicatio. Tandẽ si non soluatur in B. nmittatur in aurem turunda ex radice rapha-i affabre sculpta & per dies aliquot in sp. Vini nacerata, ac in B. inter sudandum, in aurẽ im-nissa. Si neque hoc modo soluatur, eadem tu-unda tandem maceretur in ol. fœniculi stillat. & eodem modo in Balneis vsurpetur. Auri in-tilletur sępe oleum carui & illinatur post aures.

SVRDITAS.

Ad surditatem & tinnitum valent succi ra-phani, pinguedo anguillæ, axungia talpæ, oleũ amygdalarum amararum, pinguedo serpentis, succus expressus ex cæpa, imbuta sp. V. & sub cineribus cocta. It. ℞.cepam magnam rubram n medio cauatam, cuius cauitatem reple oleo rutæ, addendo puluerem cyperi, bacc. lauri, a-nisi, cumini ana ʒj Castor. puluerisat. ʒß. bul-liant omnia super prunas ardentes, postea ex-primantur, seruentur in phiola, de qua stillen-tur aliquot guttæ in aures mane & vesperi clau-dendo cottone moschato.

In surditate non connata pręmissis vniuersa-libus mirabiliter operatur Essentia fellis huma-ni cum sp. V. extracta (diu durat) & simili ratio-ne cum turundis Raphani inter sudandum applicata: tamen à proprietate innata in hoc casu præstat fel perdicum, si cum ol. succini albi

albi ana mixtum in aures guttatim immittatu
(dos.gut.iij.iiij ad plurimum) hæc vero aliquo
ties sunt repetenda.

PAROTIS.

In Parotide oleum fœtidum Guaiaci vel ta
tari iuuat, si adest exulceratio, mollificetur lo
cus, quo facto inspergatur puluere menthę(v
cere rupto) & vlcus sæpius eluatur aqua men
thæ, adhibito Emplastro conuenienti, quale e
Diasulphuris.

NARIVM AFFECTVS
OZÆNA.

In ozænis & reliquis fœtidis vlceribus præ
missis vniuersalibus mundificantia primum
necessaria, postea consolidantia.

Mundificantia sunt aquæ abstergentes, qua
lis est aqua aluminis ex arena sine spiritibus cu
curbita terrea simpliciter per alembicum de
stillata, & aq. plantaginis in qua aliquid de
dulci dissolutum fuerit & similia.

Aqua viridis Plateri. Deinde præstans est aqua viridis ex Auripig
mento confecta, quam ex aliis Platerus hab
in curatione doloris, quæ ℞. æruginis æris
auripigmenti ʒiß. terantur subtilissime, & co
que in Vini albi ℥iiij ad consumtionem part
mediæ, vbi refrixerint, adde Aquæ rosarum
solani an. ℥ij.

Aq. Viridis Hartmanni.

Aqua viridis Hartmanni. Præstantior est alia aqua viridis mihi vsitat
quæ non tam in ozænis, sed in omnibus vlcer

bu

is fœtidis narium, palati, vuulæ, gingiuarum, linguæ mirifice valet. Estque talis:

℞. *Mellis rosati* ℥ij
Sulph. viui
aluminis crudi
æruginis æris an. ℥j
albi græci,
comarum sabinæ an. ℥ß
sambuci ℥j.
fol. hyperici
rorismarini
rutæ,
plantaginis
saluiæ,
pulegij
an. M ß

Hæc coque in Vini & aquæ ℔ij ad consumtionem digiti transuersi vnius (in aphthis puerorum temperetur aqua tabaci, solani ana, secus nimirum acrior est) Nota: ærugo æris non simul coquatur, sed in fine addatur & relinquatur, donec refrixerit: postea coletur & seruetur vsui. Cuius cochlear calefiat supra candelam, postea cum penicillo eandem aquam intincto tangatur locus exulceratus.

In fœtidis vlceribus palati, faucium, Vuulæ, immittatur aqua hæc cum stuppis: mirabiliter non tantum mundificat, sed insuper etiam consolidat imprimis vlcera palati & faucium ex lue ♀rea orta:

Mirabilis quoque est scorbuto oris (inter-

dum applicetur cum goſſypio vel ſtuppis, n
noctu deglutiatur propter æruginem.) Pr
gargariſmate multum valet decoctum Vero
nicæ & mellis in aqua ſimplici vel decocto ſ
tureiæ in Vino.

Conſolidantia ſunt præter illam aquam V
tidem poſteriorem, quæ maxime ad conſolid
tionem facit, præſertim in ozænis.

1. Præſtantiſſimum eſt, quod reperitur apu
Rondeletium titulo de ozænis, quod

℞. *Ladani puri,*
hypociſtidis
maſtichis
myrrhæ an. ℥iij
ſtyrac. rubri
Calamithæ
Corticum thuris,
Sandarachæ
auripigm. rub. an. ℥ij

(Rondeletius habet ℥iij, ſed improbo) excip
antur omnia terebinthina & F. trochiſci, quib
fumigetur in cubiculo ſero & mane. Optimu
etiam eſt iis parare candelas, cum cera rub
(propter cinabrium, quod in cera rubra) & f
mum, qui ex candelis ſuccenſis in loco ang
ſtiori colligitur, excipere.

2. Eſt decoctum Myrrhæ & Olibani an. ℥
in Vino & acet. ana ℔ij & in petiis aliquoti
(de ſyndone) calide applicatum.

ERYS

ERYSIPELAS NARIVM.

ꝛrysipelata narium communi more instar ꝛysipelarum cæterorum restinguuntur. ꝛpecificum est menstruum virginis in acet. ꝛstillato rosaceo dissolutum, & in petiis ru- ꝛ calide applicatum, præsertim si sudores ꝛueantur.

CARCINOMA NARIVM.

Carcinomata narium curantur, vt alia carci- ꝛnata (carcinomata exulcerata tantum intel- ꝛuntur, reliqua quæ sine dolore & vlcere, ne ꝛgantur) mirifice tamen hic valet Aqua Arse- ꝛ, quæ fit hoc modo. ℞. arsenici albi, Salis ni- ꝛuri ana q. s. figantur inuicem in tigillo igne ꝛe, ita vt in fine omnia fuerint liquata (NB. ꝛetur fumus studiose, ideoque hæc operatio ꝛdio fiat) vbi omnia refrixerint, arsenicum e- ꝛandidissimum. Hæc autem operatio secun- ꝛ& tertia vice cum ana Salis nitri instituatur. ꝛhoc arsenicum per deliquium in loco humi- ꝛf. oleum. Huius tantum in aqua plantag. vel ꝛsicorum dissoluatur, vt mixtura ipsa ad gu- ꝛn linguæ tolerari possit.

Aqua Arsenici.

POLYPVS.

ꝛn Polypo præter cætera vulgaria præsentis- ꝛam medicationem (præmissis præmittendis) ꝛstant turundæ radicis gentianæ cum vn- ꝛnto sequenti illitæ, ℞. pinguedinis anseris ꝛ. foliorum maluæ, radicis altheæ q. s. coque

inuicem, postea exprimantur per laciniam & F. Vnguentum. Vel ℞. butyri recentis, pinguedinis capi, ol. oliuarum, q. omnium placet, ... ceræ exiguum. F. Vnguentum.

In alterutro horum vnguentor. misce ☿ ... aut arcanum Corallinum; vel etiam ☿ ... gr. in vnguenti ℥ß ☿ ℈ß vel etiam plus ... ad ℈j. Hoc vnguento parato inu... tur turundæ ex radice gentianæ factæ ... dantur naribus, si adhuc quandam cau... habuerint: sin minus, tantum polypus pr... dens inungatur aliquoties, idque fiat tam... donec totus absumtus fuerit.

FOETOR NARIVM.

Fœtor narium assiduus difficulter c... Fit ex abscessu vel putredine in ipso o... sensorio vel osse ethmoideo.

ODORATVS ABOLITVS.

In odoratu abolito specificum est Ex... Maioranę, singulis diebus ieiuno ventri... vesperi pręmissis vniuersalibus sumtum ... vel etiam ℈j. It. aq. maioranæ affabre fa... cum Extracto mixtus, aut per se gr. vj ... sæpius in vino sumtus. It. Balsamus M... vel etiam oleum moderate ad gr. ij. iij ... quando sumtum, penitus morbum toll...

Valent etiam sternutamenta, cum pr... vitium sit in obstructione ossiculi Ethm...

CORYZA.

De Coryza vide supra in Catarrho.

Hic etiam valet Gummi animæ vel oleum
idem pro suffitu super carbones. It. Taba-
i aliquot guttæ ol. anisi conspersum more
mmuni sumtum.

HÆMORRHAGIA
narium.

Hæmorrhagias narium excitat millefolium,
us succus recens expressus (puluis minus ef-
ax) item flammulæ (sed minori cum effica-
) constrictis leniter fascia venis iugularibus.
de P. Bayerum capite de polypo.

Eandem si sistere libet, proximum est: accipe
umum de pilis leporis sub ventre nascenti-
s, vel caudæ extremitates, die weissen Haar/
enia Paracelsi.

2. Hæmorrhagiam narium sistit puluis bu-
nis exsiccati in nares insufflatus, vel laciniis
ditus, aut bufo integer sub axillis gestatus.

3. Flor. Bellidis minoris in manu patientis
iquandiu detenti, sanguinem sistunt. Alio-
uin iidem flores sanguinem coagulatum &
utrescentem extra venas mira proprietate dis-
oluunt & consumunt, si in cibo vsurpentur
etiam in partibus distantissimis v. gr. sub vn-
uibus.)

4. Stipites Melanthii admoti, vel gestati et-
am idem faciunt sistendo sanguinem.

5. Laudanum opiatum vel intro sumtum,
vel etiam cum pilulis naribus intusum.

6. Lamina argentea (verbi gratia Thalerus)
inter cilia applicetur (fortissime) fascia, extem-
plo iuuat.

Extractũ Croci ♂ 7. Hæmorrhagiam ſiſtit Extractum croci ♂ ſequens, ſi eius gut. iiij cum aq. plantag. exhi- bentur. ℞. Limat. Martis ℥j, affundatur pauli- tim & ſucceſſiue ℥iiij ad viij. Aq. fort. digera- tur per noctem in cineribus vel arena: hinc p- alembicum Aq. fort. abſtrahitur ad ſiccitatem pulueri reſtitanti affundatur ſp. V. ad 2. digit- rum eminentiam digeratur totum, donec r- beſcat. Hinc à fæcibus decantatur, & in B. v- cineribus vſque ad oleitatem deſtillatur.

Lepus in Martio captus, exſiccatus pulue- ſatus, puluis in naſum vel vulnus immittatur.

HÆMORRHAGIA
Critica.

Hæmorrhagia narium Critica, niſi copia - res proſternat, non impedienda: morbo- vero mox in principio ſuccurrendum. Qua- ad ea, quæ ſanguinem auertunt ad alias corp- ris partes, accedendum, & ſi indicantia perm- tant, vena ſecetur brachii externa, nec mag- ſanguinis quantitas, vna detrahatur vice, - reiteratis vicibus, hora vna intermiſſa ſem- pro virium robore.

Cucurbitæ magnæ hypochondriis & in- ſcapulas applicentur. Omnia acria & calida- tet, vinum granatorum cum aqua Chalybe- dilutum bibat, ſuccum ribium inſpiſſatum: - ditum eorundem per interualla aſſumat: Sy- pis vtatur refrigerantibus, vt de Corallis Qu- cetani, dilutis cum aqua cichorii, Endiuiæ, p- tulacæ, nympheæ addita ℥j aut altera Sal: p-

ne-

ulæ. Aquam item è Typhis ceruorum assu-
...r., terram sigillatam, bolum armenum cum
...ciebus, diatrion santalon in forma aut aq.
...diacæ cum confectione de hyacintho aut in
...ma boli cum conserua.
Epithema item applicetur exterius Epati ex
...aEndiuiæ, cichorii, rosarum, nympheæ cum
...os. rubrarum, santalo camphora additis, se-
...ne portulacæ, oxalydis, cichorii cum pauco
...t, statim hinc sequente mane purgetur infu-
...ne Rhabarbari cum syrupo rosarum soluti-
... aut de cichorio cum Rhabarbaro.
Fronti quoque & temporibus adhibeantur
...edicamenta adstringentia & refrigerantia:
...primis fiat cataplasma ex bolo armeno aut
...nguine draconis cum albumine oui subactis,
...mittatur turunda e. gr. v. aut vj. cum panno
...o: aut fiant pilulæ duæ ex laudano occluden-
... illius narem vtramque. Aut stercus asini-
...m aut suillum acet. rosaceo dissolutum im-
...ittatur in nares, quod vel solo odoratu sępius
...tere compertum, si cum aqua rosarum &
...mphora mixtum sacculis includitur ad odo-
...ndum.
Ad Collum, vbi venæ iugulares ascendunt,
...plicantur lintea in aqua sperniolæ, in qua pa-
...m camphoræ & sacchari ℔ ni solutum sit, in-
...ncta.
Eadem aqua vtiliter ad Epithemata Epatis &
...stium, qui inuolui possunt linteis imbutis a-
...et. rosaceo, in quo sperniolæ compositum

diſſolutum, adhibeatur. Imo dicta aqua lauare faciem & nares commodum, quia coagula sanguinem: ita & in hæmorrhagiis quibuſui vulnerum applicari cum linteis commodiſſi me poteſt. Vide notas ad Crollium.

FACIEI ET ORIS VITIA.

RVBOR FACIEI.

In rubore faciei 1. fit reſpectus ad Epar, ex cu ius intemperie eiuſmodi rubores inſoliti pro uenire ſolent. Radix itaque cichorii cum toto præmiſſis vniuerſalibus, in infuſo aliquandi vſurpata, hepar corrigit. Idem faciunt aliæ.

Poſtea deſcendatur ad localia, quæ ſunt: ℞ maſtichis, thuris albi. Camphoræ ana ſolue cu ſp. Vini quo faciem mane & veſperi ablue p menſes 2. vel 3. ac ſimul fiat ſcarificatio auricul ſingulis menſibus ſemel, vel bis interdum pr ſertim vero ſingulis menſibus illinatur faci tota vnguento de ceruſſa camphorato, & al luatur viciſſim cum lixiuio ex cineribus ca lium braſſicæ facto & tandem deſinet rubo Eiuſmodi plura ſunt in antidot. VVeckeri.

PVSTVLÆ FACIEI.

In puſtulis faciei eadem valent, ſed præſta tius eſt menſtruum (virginis vel alias iuuenc læ boni habitus) in aqua calida ſolutum, quo per dies aliquot ſub veſperam eundo cubitu facies lauetur, tota & ſponte exſiccetur, puſt læ cadunt ſuccreſcente noua cuticula, & rub perit.

2. In iiſdem puſtulis & morphea tot

fac

ciei radicitus extirpādis mirifice valet oleum bufonum, quod fit hoc modo. ℞. bufones vivos (propter signaturam macularum in bufonibus) No. 3. vel 4. coque in oleo oliuarum ℔ ij per integram horam, postea cola. Hoc oleo illine faciem aliquoties, sed singulis diebus semel, post aliquot dies cadunt pustulæ & morphea natur. Omnium fortissimum est hoc oleum, eoq; cæteris nihil proficientibus ad id accedendum. *Oleum Bufonū.*

VARI.

In varis nihil præstantius oleo granorum auri sæpius illito.

SVGILLATIO.

In sugillationibus applicatio carnis bubulæ recentis vnicè prodest; sic Charta illa Emporetica crassior cum sputo applicata intra horas aliquot, sanat.

LENTIGO.

Lentigines feliciter curantur cum Oleo Ceræ (Honigflechten) & ol. Tartari per deliquium si ana permisceatur & lentigo faciei illinatur.

IMPETIGO, LICHEN.

Eodem modo impetigines, lichenes & volatica faciei curantur.

VERRVCÆ.

Verrucæ faciei tolluntur eo modo, quo in toto corpore.

SPASMVS CYNICVS.

Spasmi Cynici ratio eadem, quæ spasmi in communi.

PARALYSIS LABIORVM.

Paralyſis labiorum curatur, vt Paralyſis vulgaris, de quo ſuprà de Paralyſi.

FISSVRA LABIORVM.

In Fiſſuris labiorum curandis valet pinguedo, quæ ex cochlearibus lineis ad coquendum in culina vſitatis, ſi aliquantulum igni admouentur & torrentur, ediſtillat. Hac nimirum pinguedine fiſſuræ illitæ cito curantur.

STVPOR DENTIVM.

In ſtupore dentium fricentur dentes ſtupidi ſale, vel maſticetur pannus laneus vel piloſus pileus.

NIGREDO DENTIVM.

In nigredine dentium euitanda præſertim éuitetur acet. & cibi admodum calidi.

Remoueatur item ſæpius adnatus Tartarus & impuritates dentium, colluendo os à ſumto cibo, vel cum ▽ ſalſa vel etiam cum vino.

Deinde nigredo & colores dentium fœdi hoc modo commode auferuntur. ℞. aq. fontanam, dilue in eadē ſpiritum Vitriol: vel aquam ſeu ſpiritum aluminis q. ſ. ne ſcilicet nimium aceſcat. Cum hoc lauamento quotidie manè & veſperi cum lacinia lanea frica dentes diligenter, deinde eoſdem frica cum magiſterio Corallorum vel cum hoc puluere.

Puluis dētu fictus.

℞. *mandibularum Lucii piſcis,*
Corall. albi,
CC. vſti,
albuminis vſt.

radicis

radicis ireos
℥ß salgemmæ ℥j
F.M.F.puluis.

Nigredo dentium & linguæ, ex eſu ceraſorum vel myrtillorum extemplo tollitur ſuffitu candelarum Sulphurearum, Schwefelſtecken/ faucibus tamen propter fumos nociuos occluſis.

MOBILITAS DENTIVM.

Mobilitatem dentium aufert peculiare & ſpecificum remedium ſeq.

℞.gland.℥j
gallar.℥ß
aluminis vſti
ſucci acaciæ an.℥ß
fol.roſarum rubrarum Mß

Coque cum vino rub.℔ij ad caſum vnius pollicis, poſtea cola. Cum hoc decocto ſæpius quotidie eluantur dentes, rurſum figuntur & immobiles redduntur.

ODONTALGIA.

Odontalgiam ex quacunque cauſa ortam ex quadam ſpecifica proprietate tollit radix lapathi acuti (ante germinationem vere collecta præſtat, mihi familiaris) exſiccata & denti dolenti applicata.

Idem præſtat ſed remiſſius rad. lappæ, dolores ſubito aufert, humoremq; ſuperfluum extrahit maioris.

Si fiunt dolores ex deſtillationibus, decocto rad. vrticæ maioris, alii cum pauxillo nucis moſcha-

moſchatæ raſæ & croci in Vino aduſto & acet, ana paratum, & calidè in ore, locoue dolente retentum humores illapſos mirabiliter extrahit: ab initio quidem videtur dolor augeri, ſed paulo poſt mitigatur & deſinit.

Idem præſtat decoctum Guaiaci cum vino & aqua paratum. In eodem caſu præſtat decoctum ſerpilli (imprimis ſi ex deſtillatione) vel eiuſdem aqua, gargariſando nempe cum iiſdem.

DENTES CAVI DOLENTES.

Si dentes ſunt caui & dolent, vel etiam citra cauitatem in dentibus dolentibus præſtans eſt ol. Caryophyllorum in cuius ſcil. ℥j. Camphoræ ℈ß ſolutus fuerit. Huius compoſiti gut. j. vel altera in goſſypio (præſertim quod cum moſcho fuit) cauo denti immiſſa vel etiam dolenti alioquin applicata omnem dolorem aufert.

Externum eſt laudanum opiatum in forma pilularum dentibus illitum vel inditum, vel externè (in genis) cum vnguento Alabaſtrino (gr. j. laudani ad ℥j. vnguenti) diſſolutum. It. cum Emplaſtro de maſtiche & cera.

DENTES CORROSI.

Dentes corroſos iuuat ſuffimigium ex ſemine Hyoſcyami per tubulum vel tritorium ad dentem dolentem factum.

DENTES CARIOSI.

Dentes carioſi euelluntur promtius, ſi ducibus digitis madefactis, ac inſperſis puluer

exl

ex lacertis aquaticis exenteratis & in clibano calcinatis aliquandiu prehendantur. Lacertæ colliguntur Aprili & Maio.

Sic etiam dens ex maxilla mortui euulsus, & cum radice sua dentem cariosum sæpius tangens, tandem post aliquot dies frustulatim dentem cadere facit.

In eruptione difficili dentium apud pueros maxillæ sæpius inungantur butyro recenti & facilius prodeunt.

Quod si nec hoc modo prodire videantur, & necessitas vrgeat. ℞. sanguinem è crista gallinacei recentem, & cum digito semel tantum vel ad summum bis inunge gingiuas, & sine difficultate aliisque accidentibus tandem prodeunt.

EPVLIS.

In Epulide optima est sectio per forcipem, quam excipi & gargarisma ex myrrha & sale. Adi dogmaticos.

LAXITAS, PVTREDO & Exesio.

Laxitati, putredini & exesioni gingiuarum à proprietate quadam Aquilegia mederi videtur. Potest autem inde compositum tale fieri:

℞. *Pulueris fol. aquilegiæ*
saluiæ
menthæ crispæ
Nucis Moschatæ ana ℥ß
aluminis vsti ʒ j
mellis purissimi ℥ iiij

Mel

Mel incalescat ad ignem & leuiter decoquendo despumetur, deinde pulueres prædicti cum melle adhuc calente sensim aspergendo misceantur & seruentur ad vsum. Hoc vnguento illinantur gingiuæ bis quotidie (NB. Decoctum summitatum rubi idæi etiam valet hic) quod si cibus capiendus est, eluatur os aqua prunellæ vel infuso nasturtii aquatici in vino (imprimis in scorbuto.)

MVNDIFICATIO GINGIVARVM putrescentium.

Ad mundificationem autem gingiuarum putrescentium maximè valet aqua illa viridis mea composita secunda, de quo supra in Narium affectibus ozæna nimirum.

PARVLIS.

In Parulide citra inflammationem maxime commendatur Gargarismus ex prunella, foliis saluiæ & nasturtio aquatico paratus.

Si inflammatio accesserit ex aqua tabaci destillata cum lapide prunellæ dissoluta in eadem fit Gargarismus. (vel aqua prunellæ.)

Extrinsecus applicetur medulla panis tritici cum lacte cocta (doch nicht gar zerkocht.)

DESTILLATIO AD ARTICVlum maxillæ.

In destillatione ad articulum maxillæ, vbi presertim accessit immobilitas, sacculus puluere Tartari & Sale communi cōsutus & externe applicatus (calefiat prius ad fornacem) calide, destillationes prohibet. Ipsa vero immobilitas

ſertur oleo rutæ, vermium terreſtrium in
ibus flores Chamomillæ ebullierint. Vel ſi
uis addatur prioribus oleis oleum Chamo-
illæ, & locus affectus calidè inungatur.

APHTHA.

In Aphthis primò eſt decoctum ſatureiæ in
no, quo colluatur os ſæpius.

2. Decoctum Veronicæ præſtans præſer-
m ſi adiiciatur aliquid mellis roſati.

Nota: In Aphthis contumacibus hiſce de-
ctis adde aliquid ſpir. Vitriol & non re-
tent.

In Aphthis ex luce ♀ ea omnem abſoluunt
odũ aquæ virides ſupra de ozæna deſcriptæ,
primis ſi loco aquæ ſimplicis aſſumatur A-
ua perſicariæ, vel in ſecunda aqua foliis reli-
uis addantur folia perſicariæ.

CVRATIO DOLORVM dentium.

Dolor dentium quia plerumque fit à capitis
efluxionibus, ideoq; in curatione ipſius ſta-
m ad ea accedendum, quæ fluxionem inhi-
ent. Vnde ſtatim temporibus applicandum
mplaſtrum de Gummi Elemi vel etiam Ma-
iche factum, quod antequam applicetur, ca-
fiat optime.

Inter ſcapulas applicetur cucurbita magna
ne ſcarificatione.

Hinc ſtatim ad repellentia materiam fluxum-
ue euacuantia confugiendum, qualia ſunt
galla

galla matura in acet. cocta, ita vt acet. in ore ſu-
pra dentem dolentem detineatur calidè p
horam ß vel j.
Hinc ad topica, anodyna ex proprietate o
culta dolorem tollentia progrediendum.
Quod ſi continuus ſit dolor hiſce non c
dens, ſed ab aliqua intemperie vel capitis v
totius corporis, aut copia materiæ ad cap
fluentis, & inde ad dentes, capiti ſimul pro
dendum tum euacuantibus, tum alterantib
& confortantibus medicamentis, tum etia
toti corpori.
Topicorum quibus vel ſolis ſæpius do
omnis aufertur ſequentia ſunt præſtantia.
Laudanum opiatum cuius gr. iij. cum gu
ſp. Vitrioli denti dolenti applicentur, ſimulq
pil. j. in corpus aſſumatur: Dolor ſopitur, app
cato etiam Emplaſtro ad tempora, & ſi op
cucurbitulis.
Oleum Buxi. Similis plane effectus eſt oleum ex buxo
ſtillatum ℞. ſerrati buxi q. ſ. & repleantur
partes retortæ vitreæ, retortam in cineres lo
& deſtilla oleum & liquorem aqueum igne p
mum lento poſtremum fortiori, & tand
ſummo, & deſtillabit oleum. Idem oleum
ctius per deſcenſum aut per veſicam deſti
tur. Huius olei (è buxo) ℞. giij. & cum vi
ſi affectus à frigida defluxione veniat, aut c
acet. ſi à calida. M. Contineat æger mix
ram dictam in ore, poſt aliquot tempus
ſpuat. Si dolor nondum ceſſabit, repeta
do

hec ad sextam vicem, tandem abluat os vino
aceto, & sedabitur dolor.

Item puluis gallarum in succo radicis pyre-
li decies vel 12. imbibitus & exsiccatus cum
mento, M.F. globulus paruus, qui denti do-
ti impositus dolori medetur, dentes firmio-
reddit, vermiculos in ipsorum cauernis ge-
os necat, fluxiones omnes ad gingiuas dela-
s extrahit.

Tandem vltimum in omni & acerrimo do-
re perfugium, applicare vesicatorium post
res & ceruici.

Exterius inungi possunt maxillæ oleo amyg-
larum dulcium; & si tumor appareat, appli-
tur Emplastrum de meliloto. Si intus ore ad
ostema tendat dolor; Fiat cataplasma ex ficu
ata cum farina tritici: si aperiatur, dissolua-
r mel rosatum in aqua plantaginis atq; eo di-
atur os.

LINGVÆ, FAVCIumq; Affectus.

RANVLA.

In Ranula sub initium præsertim aperiatur
ena sub lingua: Quidam ranam viuam nuchæ
pplicant: non tamen semper respondet effe-
tus.

PARALYSIS Linguæ.

Paralysis linguæ præmissa vniuersali ipsius
ura, curatur frictione linguæ cum semine Eru-
æ & theriaca. It. oleo anisi in apicem linguæ

instillato. It. Balsamo vel ol. caryophyllorum
spiritus cerasorum nigrorum loquelam ami
sam ad miraculum vsq; restituit.

APHONIA.

Aphonia in genere curatur vt paralysis: i
specie autem laudatur (præmissa capitis vniue
sali purgatione) 1. Aqua liliorum conuallii.
Aqua Antapoplectica ex flor. lilii conualli & la
uendula de qua supra in Apoplexia. Quod
alterutri sanguis turturis fuit permixt⁹ (sangu
turturis vniuersus in ℥iij vel ℥iiij aquæ misce)
tandem in vsum reuocatus, aqua nempe colli
endo linguam aut diutius in ore terendo, fel
cius succedet vocis restitutio.

Vbi tamen semper ad causas fuerit respicien
dum, pro quarum varietate medicamentoru
farragines quoq; variant.

Præmissis igitur vniuersalibus pertinent
bus localia tum loco affecto, tum præterea i
vertebras colli, nucham & collum ipsum rel
qua sunt dirigenda, quæ petantur à practicis.

BALBUTIES.

Balbuties difficulter tollitur.

GUSTUS DEPRAUATUS, abolitus & imminutus.

Gustus deprauatus amarus corrigitur vsu ra
dicis cichorii conditi, sic etiam amaritiem lin
guæ tollit sal cichorii. It. rasura ipsius lingu
cum radice zedoariæ. Item gentianæ.

Si abolitus vel imminutus 1. tundantur ve
næ sub lingua. 2. Vtere gargarismate, quod i
affe

[af]fectibus oris communibus & angina est præ-
[se]ns.

℞. *herbæ maluæ hortensis Mj*
flor. rosarum rubrarum
prunellæ
Veronicæ
sal. an. Mß
rad. polypodii quercini ℥ij.

Coq. in aq. puræ ℔iiij & acet. vini ℥vj vsque
[ad] casum transuersi pollicis, postea colentur &
[co]latura leniter exprimatur.

3. Fiat talis mixtura. ℞. spirit. vitrioli ʒß, sp.
[vi]ni ʒij, mellis ℥j. M. instar linimenti: hoc lini-
[m]ento post adhibitum gargarismum illinatur
[li]ngua & imminutus gustus paulo post redibit.

TUMOR TONSIL-
larum.

In tumore tonsillarum ex causa frigida fi-
[an]t saltem externe inunctiones cum ol. amyg-
[da]larum dulcium, cui aliquid olei ceræ destilla-
[t]im mixtum sit (verbi gratia ad ℥j ol. ceræ ℈j.)
[in]terne fiant gargarisationes cum pipere longo
[in] aqua communi decocto, & eo sic gargarisato.

TONSILLARUM IN-
flammatio.

In tonsillarum inflammatione 1. Valet Gar-
[ga]rismus prædictus (de quo in gustu abolito.)
2. Externæ inunctiones cum oleo amygda-
[la]rum dulcium simplici (sine additione olei ce-
[ra]e) It. Cataplasma ex mica panis triticei cum
[m]elle, cito inflammationes sistit.

His omnibus præualet menstruum in aceto dissolutum & applicatum. It. folia raphani syluestris foris applicata.

ABSCESSVS TONsillarum.

In abscessu seu putredine & vlcerationibus tonsillarum Gargarismus supra de gustu deprauato & abolito traditus multum potest. Mundificat nimirum & consolidat, si præsertim cum reliquis adiiciantur folia plantaginis. Itaq; ipsius vsus in vlceribus internis maxime vtilis est.

In sordidis verò recurrendum est ad mundificationes fortiores, qualis exspectanda est a qua illa viridi secunda, de qua supra de ozæna dictum.

Postea decoctum Veronicæ & melle eadem vlcera facile consolidat.

LAXITAS VVULÆ.

In laxitate Vuulæ præstat Gargarismus compositus, supra de gustu abolito & deprauato præsertim si Vuularia adiecta fuerit, (propter signaturam) deinde F. puluis. ℞. piperis longi ℈j, succi acaciæ, radicis tormentillæ an. ℈ij M. F. puluis. Huius pulueris aliquid insuffletur Vuulæ post vsurpatum Gargarismum (instrumentum vide apud Fabricium Hildanum) vel verticis capillos sursum fortius paulatim trahe, donec nimirum facient sonitum: postea pauxillum de alumine vsto supra Vuulam sparge, & laxitas remittet. Idem præstat semen rosarum.

Quod si hæc omnia parum præstiterint ℞. o-um recens ad duritiem coctum , scinde per medietatem in longum & cum ligatura vertici pone (calidissime) per aliquot horas, donec nimirum laxitas fuerit sublata.

INFLAMMATIO
Vuulæ.

Inflammationem Vuulæ tollit Gargarismus uilibet modo capiat aliquid de sale nitro fixo.

c ▽ prunellæ destillata cum lapide prunellæ nixta & ad gargarisandum vsurpata inflammationem tollit.

NB. Hic vero mirifice operatur Gargarismus compositus supra, de gustu abolito & deprauato, descriptus.

VLCERA COLVMELLÆ.

Vlcera columellæ (sine malignitate) simplicia curantur facile , quemadmodum etiam inguæ & totius palati, item faucium.

Sic igitur decoctum Veronicæ & mellis cum aqua simplici, it. decoctum satureiæ cum Vino post debitas gargarisationes eiusmodi vlcera perfecte curant. (NB. potus sit non acris admodum, sed saccharo temperatus, quod etiam descendentem cum potu putrilaginem absumit.).

Interdum recurrendum est in contumacioribus ad spiritum vitrioli, qui eiusmodi aquis vel decoctis mundificantibus additur, ita tamen vt vix sentiatur, (per se nunquã) celerius & poten-

tius curat, præsertim si in ▽ plantaginis perm[...] stus applicetur.

Extremum vsus diamori, vel potius succ[...] expressus, aut sal mori multum hisce curatio[...]bus prosunt. (proprietate ad os, vnde Mau[...]beer, Germanis dicitur.)

VLCERA FOETIDA
& putrida.

In vlceribus fœtidis & putridis præter ia[...] dicta recurrendum est ad aquas illas virides, [...]pra de ozæna præscriptas, quæ omnia putre[...]nem & exulcerationem fœtidam funditus t[...]lunt, vt facilius elegans consolidatio subseq[...] possit.

Victus esto commodus, ne recrudescant [...]cera.

VLCERA EX LUE
Venerea.

In vlceribus ex lue Venerea in quacunq; o[...] & faucium parte. 1. Cognoscendus est morbu[...] de quibus signis infra de Lue Venerea vel mo[...]bo gallico. 2. descendendum ad vniuersalia [...] particularia in illo morbo & tali ratione fac[...] vlcera incipientia in istis locis simul cum mo[...]bo transeunt, sin secus, deueniendum est ad t[...]pica, primum mitiora, gargarismos nimirum [...] decocta vsitata.

Quod si nec sic quidem malum coerceri p[...]sit: deinceps aquæ virides supra de ozæna d[...]scriptæ accersendæ & applicandæ sunt, tange[...]do nimirum cum penicillo tantum affectu[...]

cum, & cum gargarismo postea eluendo, sic mirum facile cedunt.

In his vero omnibus mirabiliter operatur, vniversum morbum luis Venereæ ex toto corpore eliminando sp. ☿ rubeus, cuius præparationē & vsum docebimus infra de lue Venerea.

ANGINA.

Anginam vel incipientem vel etiam confirmatam, præsertim si febris vrgeat, subito vomitoria, imprimis Aqua benedicta tollunt. Sic nimirum inflammatio cedit, & vlcera vel apostemata rumpuntur. In omnibus vero hisce respiciendum ad naturā patientis & virium robur.

Quod si ergo vomitoria locum habere nequeunt, recurrendum statim est ad specifica, quæ nihiloserius etiam post vomitoria locum habere possunt, talia sunt.

1. Quod est apud Paracelsum in tractatu de pestilentia ad Sterzingenses, quod ℞. vj vel viij cancros viuos (cancri insigniter refrigerant) sedi maioris Miij. vel iiij, quæ inuicem contusa in mortario, & postmodum expressa succum tedunt, quo lingua & fauces sunt fouendæ, vel ipsa lingua radenda, imò eius (sed parum valde: gut. videlicet aliquot) in liquore conuenienti aliquid intro concedendum.

2. Est experimentum Anton. Kußmans ciuis Augustani, quod ℞. sedi maioris ℔j. Contunde in mortario & exprimatur succus. Huius ℞. ℔j adde ℥ß*, relinque in loco humido vsq; soluatur sal, postea destilla per alembicum.

Hac aqua sæpius ablue linguam calide & tepide. Est probatissimum. Vide Conradinum de lue ♀rea.

2. Gargarismus ille, de quo supra de gustu abolito & deprauato.

Nota:

In hoc casu aliquid addendum est ad plantas illius de sedo maiori.

Quod si gargarisare nequeat, siphunculo iniiciendus est Gargarismus: Post singulas gargarisationes. ℞. coriũ de lardo (Speckschwarten) duos digitos latum & assulatim incide, ex ea parte, qua adhuc lardum est, & pone ad linguam, vt aliquandiu detineatur. Sic nigerrima cuticula linguæ resoluitur, & tandem discedit, & curatio sequitur celerior.

Externe ad collum ipsum applicetur Emplastrum ex nidis hirundinum (integris & albo græco ana.) cum aqua ferrariorum coctum calide.

Pro potu dissolue vitriol: vel sal prunell. (vinum non detur) ℥j in aq. fontanæ mens. j.

Anginæ conferunt ea in quibus sal nitrosum Ammoniacum delitescit, vt stercus canis albi ossa rodentis, in aqua probe coctum & cum melle exhibitum.

Rasuræ dentis Apri ℥j cum oleo amygdalarum dulcium & saccharo.

Cinis cancrorum vstorum.

Cinis hirundinum.

Consolida media, prunella, Vuularia, ceruicaria, Mentha crispa, rubus idæus.

AN

ANGINA NOTHA.

Angina notha puerorum curatur Emplastro ..odo dicto.

Caput viperæ exsiccatum & collo appensum ..mmendatur pro amuleto.

℞. Noctuam vnam, cum pennis combure & .. puluis, cuius postea modicum in guttur im..ittatur aperit & rumpit apostema mirabiliter.

Spir. salis nitri tum in extinctione inflamma..onum, tum in resolutione Apostematis pluri..um valet.

Exhibetur eiusdem in haustu aquæ fontanæ ..alido ℥iiß. aquam misce cum spir. Vini & sp. ..alis an. ʒß. Vide Crollium:

℞. aq. semper viui,
prunellæ an. ℔j.
salis armoniaci ʒj.

M. F. Gargarisma.

Crystallum vel anodynum minerale, vt vo..cant, seu Lapis Prunellæ (quod Linguæ inflam..mationi, item faucium vicinarumq; partium ..speritati vnicè medeatur) insignis virtutis est, ʒß vel ʒj in qua aliqua appropriata resolutus & gargarisatus mire confert, post etiam parum huius misturæ cum saccharo iunctæ deglutiri, vel si mauis, sali prunellæ vulgari modo præpa..rato quantum placet adde sacchari candi vel crystallini tantundem, vel etiam plus vtrumq; puluerisatum coque cum aquæ rosarum quan..titate sufficiente, donec gutta lamellæ stanneæ superfusa consistentiam habeat, effunde in cō- *Anodynū Minerale.*

cham & repone relinquendo, donec instar lapidis induruerit, tandem exime & in particulas diffringe vel etiam in puluerem redige, vtere hoc sæpius.

PVLMONVM Affectus.

PVLMONES VENTOSI.

Pulmones ventosos, hoc est flatibus distensos, adeoq; respirationem impedientes restituunt Essentialia ex carminatiuis, citò ad locum affectum penetrantia.

Hic præstat Balsamus fœniculi, cuius descriptio in Crollio est dicta.

Sic sal stipitum carui dextre (hoc est per sulphur calcinatus, vt in sale Euphrasiæ dictum) & cum sale communi vsurpatus tum præseruando, tum curando ab eiusmodi morbo liberat.

Specificum in curatione est radicis Aaronis pulueris ℥j. It. fæculæ Aronis ad ℥j in ∇ appropriat. Syrupo vel Vino. It. in cibo; in præseruatione quotidie ℈ß ad ℈iß sed caute & raro tuto autem ℈j.

ASTHMA, ORTHOpnœa, Dispnœa.

Asthma, Orthopnoea, dispnoea facile curantur Vomitoriis, imprimis aqua benedicta. Idem facit præsertim in crassis humoribus bronchia pulmonum obstruentibus succus fecula etiam radicis ireos nostratis cuius ℥ß ad summum interdum tamen ℥ij vel ℥iij in conuenienti liquore datæ, imprimis v. in vino Maluati-

o citiſſime humorem craſſum expellit.

Confirmata Aſthmata difficulter vno atq; tero Vomitorio cedunt: Iraq; vſus.

I. Florum ſulphuris vel etiam ſulphur. viui um aſa dulci in ouis tremulis (ad ſulphur. vi- ℥j, Benzoes ℈j vel ʒj. huius compoſiti datur j in ouo tremulo, addito ſalis momento) per liquot dies exhibitus, pulmones infarctos à raſſis humoribus liberat.

Idem præſtat lac ſulphur. de quo vide notas d Crollium.

Præſtantiſſimum omnium ſunt flores ſul- huris albiſſimi, quorum præparationem vide n Exegeſi Chymiatrica Tenzelii.

II. Per puluerem Aſthmaticum purgantem, ui eſt apud Rulandum cent. 8. cent. 6. *Puluis Aſthmaticus Rulandi.*

℞. *fol. Cardui benedicti*
Carthami ana ℥ij
piperis longi ʒj
fol. ſennæ mundat.
rad. aronis exſiccat. an. ʒij
aniſi ʒß
Diagryd. ℈ß.

f. puluis ſubtiliſſimus qui diſtribuatur in partes ij æquales, ac per 6. dies continuos detur ea- um pars vna mane ieiuno ventriculo, pars al- era veſperi circa horam tertiam cum vino al- bo, iuſculo, &c. Quod ſi contumacior fuerit morbus aliquandiu, hoc eſt per aliquot dies deſiſtendum à cura, poſtea eadem repetenda,

vſq;

vsq; ad morbi declinationem, Dosis pro vna vi-
ce ferme ℈ß & gr. 2.

In Asthmate ▽ destillata ex fructibus Rub-
cum Rob nucum sumpta pro placito, Asthm-
resoluit mirabiliter. Potentius operatur, si a-
quæ, quæ fit ex compositione sacchari albi s-
cum raphani taleolis simul in duabus patini-
hinc inde commotis recenter facta (si nimirum
ad horam vnam vel alteram seruatur, fœtet)
cochl. j. manè seroq; exhibetur.

Plura de hisce affectibus vide infra de sput-
sanguinis.

CATARRHVS suffocatiuus.

Curatio catarrhi suffocatiui supra tradita est
quæ ibi videri potest.

ANGVSTIA PECTORIS.

Succus Bryoniæ. Angustiam pectoris morbosam succus Bryo-
niæ mirabiliter dilatat & omnibus præstat. Fi-
hoc modo: Radix eius crassa interne excaua-
tur (radix quo crassior, eo melior) vt nihilomi-
nus extremitates relinquantur spissiusculæ. Ra-
dix excauata recens superiori operculo propri-
admoto collocatur in locum humidum frigi-
dissimum Mense Maio, Iunio & Iulio: intr-
paucas horas cauitas radicis aqua repletur, qu-
effusa, denuoq; cooperculata & seposita, suc-
cus tamdiu colligitur, quam diu is presto fueri-
succus facillime exspirat. Huius aq. ℞. ℥vj v-
viij. M. cum spir. vitrioli vel ol. sulph. per camp-
℥ß & probe reseruetur vsui. Singulis diebu-
cochl

ꝫhl. j. iſtius compoſiti ſumtum, anguſtiam pe-
ꝫoris mirifice tollit (diu durat hæc aqua in fri-
gido ſeruata, rectius tamen annuatim paratur)
pulmones item impuritatibus repletos expe-
ꝫt. Ideoque in Aſthmate eius vſus vtiliſſimus
ꝫt: ſerum omne ex corpore educit, ergo eius
ꝫus eſſe etiam poteſt in Hydrope.

PERIPNEVMONIA.

Peripneumonia vera curatur vt Pleuritis : i-
ꝫq; Vomitoria ab initio multum iuuant, præ-
ꝫrtim aqua benedicta, poſtea expectorantia
ꝫultum valent de quibus tractabimus in pleu-
ꝫitide.

PULMONVM VOMICA.

In pulmonum vomica conſumenda lauda-
ꝫr Aqua Valerianæ cum ſp. vitr. aut ol. ſulph.
ꝫer campanam, ad gratam acetoſitatem tem-
ꝫerata, & quotidie mane & veſperi bibita: in-
ꝫnſibiliter conſumtiuum eſt.

Sic Antimonium diaphoreticum ſeu flores
ꝫxi Antim. comuniter quotidie quinquies vel
ꝫexies in vino, doſ. ℈ß, tandem omne apoſtema
ꝫterius vbicunque ſitum eſt, efficaciſſime ſed
ꝫnte tamen reſoluit.

PHTHISIS HÆREDITARIA.

Phthiſis hæreditaria difficulter curatur, imò
ꝫere nunquam propter altius impreſſas natiuæ
ꝫauitæ) conſtitutionis radices, quæ curationes
ꝫullas accipiunt, inducias quidem interdum
ꝫatiuntur, ne nempe grauius affligant, conſum-
ꝫiatas curationes autem nunquam.

Quia

Quia verò transplantatæ tabis plerunq; de-
stillationes comites & causæ sunt experienti
comprobatum est, radicem rheumaticam, d
qua supra, de catarrho suffocatiuo, ex collo ge
statam, bona insuper obseruata diæta, in eiu
modi tabescentibus multum profuisse. Ex eiu
itaq; vsu de tabe hæreditaria minuenda vel sal
tem impedienda, non est desperandum, plur
de phthisi vide infra de sputo sanguinis.

TABES INCIPIENS.

In incipiente tabe à destillationibus acribu
vix dici potest, quantum vomitiones præsten
præsertim ab aqua benedicta si simul cerebrum
tanquam membrum mandans suis specificis &
confortatiuis diligenter in suo vigore conser
vetur. Deinde respiciendũ quoq; est ad illapso
humores in ipsos pulmones, vt expectorant
bus mundificatiuis, aut si tenues sunt, incra
santibus domentur. Quod si nihilominus exu
ceratio ipsius pulmonis quæ exquisitam phth
sin constituit, suborta fuerit, si recens extiteri
vomitiones multum iuuant, ad mundificatio
nem & pectoris saburram subleuandam. Dein
de mundificantia apprime sunt necessaria, qua
lia sunt hydromelita, composita expectorant
bus, It. alia, quæ vsu quotidiano & praxi auto
rum sunt addiscenda.

Expectorantia sunt loch cum floribus sulph
It. flores sulph. albi, lac sulphuris. It. balsami
Balsamus sulphuris. fœniculi & alia quam plurima.

Ad consolidantia pulmonis vlcera tanquam

prä

...æstantissimum pertinet Balsamus sulphur. ℞. ...or. sulph. albi q. v. sublima adhuc semel atq; ...erum ab aloë & myrrha & olibano, vt docet ...rollius. Hos flores extrahe cum oleo anisi (vel ...iritu terebinthinæ balsamico) sine ebullitio-...e. & F. rubicundissimus balsamus. Huius gr. 6. ...d 20. in decoctis pectoralibus quotidie mane ...t vesperi (augendo dosin pro morbi processu) ...tro sumta, pulmones putridos & exulceratos, ...æmissis tamen mundificantibus & expecto-...antibus, mirabiliter restituunt, vlcera consoli-...ant, & ad perfectam curationem vnice dispo-...unt.

PULMONUM adhæsio.

Pulmonum adhæsio difficulter curatur in ad-...ltis.

PLEURITIS.

In pleuritide vera ante omnia & quidem sub ...itio vel etiam 3. aut 5. die exhibeo aquam be-...edictam ad vomitus ciendos. Sic nimi-...um influxus humoris & inflammatio sisti-...ur, ac pectus ipsum ab impuritatibus libera-...ur. Aqua benedicta exhibetur iusta dosi in ▽ ...ardui Mariæ vel rheados; aliquando descendo ...d venæ sectionem, si non morbus videtur re-...olutus, & plethora iusserit. Idq; facio vel an-...e vel post vomitum.

2. Vbi vel natura ipsa vel etiam patien-...es abhorrent à vomitu, ipsa sanguinis missio

prin-

principaliter præcedat, præſertim ex vena co[illegible] dis, (baſilica iſti⁹ lateris, quod affligitur.) Quo[illegible] ſi nec ſit quidem febris & ſymptomata remiſſi[illegible] ra fiunt, deſcendo ad alia magis appropriata[illegible] quorum prius eſt, ℞. ſp. ſalis nitri, ſp. Vini (ſpi[illegible] vini corrigitur à ſpir. ſalis nitri; datur præter[illegible] in perexigua doſi, alias omnis vſus hic nociuu[illegible] ana ℈j vel ʒß aut ʒij ad ſummum. Miſce cum [illegible] qua papaueris rheados tepida q. pl. (v. gr. ℥j. [illegible] iij) & patientem ad ſudandum in lecto; quan[illegible] tum fieri poteſt, diſpone.

3. Mox exhibeo diaphoreticum in peracut[illegible] ʒj. cum aqua Cardui Mariæ vel rheados.

4. Ruſticis vel robuſtioribus exhibeo ol[illegible] um lini ab ʒj ad ℥iij. poſthæc omnia deincep[illegible] adminiſtrantur expectorantia.

Nota: Specifica proprietate Pleuriſin ſolu[illegible] raſura dentis apri aliquoties exhibita in veh[illegible] culis appropriatis: melius eſt magiſterium eiu[illegible] dem (die Hawzeene.)

Extrinſecus ad doloris & puncturarum m[illegible] tigationem faciunt inunctiones ex vnguent[illegible] dialthæa, oleo amygdalarum dulcium & ſim[illegible] lium.

Confert quoq; Epithema ex melle & lac[illegible] inuicem decoctis & calide in veſica ſuilla late[illegible] dolenti applicatis. Huius loci ſunt cataplaſm[illegible] ta ex anodynis, quæ multa ſunt apud practico[illegible]

Specifica quoq; ſunt Priapus cerui, tauri [illegible] Ioel pag. 25. decoctum florum papaueris rhe[illegible] dos Valleriol. lib. 5. obſ. 10.

In Pleuritide notha eadem plerumque observantur, nisi quod à sp. Vini abstineamus.

Externe in flatulenta pleurisi mirifice valet pulvis seminis cymini in folia brassicæ butyro ...nita aspersus & foris loco dolenti applicatus (hoc vsus sum in filiolo meo Christophoro.)

In Empyicis præsertim à pleuritide consulto maturanda est suppuratio, postea sanies seu pus educendum; de quibus omnibus consulantur practici, imprimis Rondeletius & B. Fauentinus. Hoc nimirum loco chymica videntur vacillate, cum omnia lenioribus maturantibus extrinsecus & intrinsecus lenientibus sunt peragenda. Nihilominus decoctum Guaiaci cum pectoralibus exhibitum multum prodest. Fortius operabitur, si flores Antimonii fixi aliquoties, non singulis diebus, sed singulis septimanis pondere ʒj in decocto Guaiaci proponentur. ...c nimirum tum maturatio tum ruptio apostematis promouebitur. Rupto autem apostemate, nec dum sanie per purgationem expectorata, recurrendum est ad abstergentia. Inter cetera laudatur hoc: ℞. aquæ hordei ℔ij, mellis rosati ℥v. (intellige aquam hordei destillatam) radicis altheæ ℥j. M. & ebulliant ad consumtionem ʒ. partis, postea colatura detur ad bibendum; (syr. dialtheæ Fernelii hic etiam valet:) hoc abstergatur vlcus & pus ad inferiores partes corporis transfertur, mundaturque per spiritum. Interea dum hæc fiunt, patienti quater vel quinquies in die aquæ hederæ terre-

ſtris cum ſuo ſale acuati propinentur calide ℥ß vel iiij ſingulis vicibus. It. folia hederæ terreſt in cibos mixta ſuppurationem dextre ſana Felicior fit progreſſio ſi ex hedera terreſtri arcanum, cuius gut. iiij vel vj. in aqua propo exhibitæ omnem locum abſoluunt.

Serum in pectore fluctuans educit ſuc Bryoniæ vt ſupra de anguſtia pectoris. It. ſuc ireos noſtratis ad ſummum ℈ß. purgat nimiru per vomitum.

Plura vide infra de ſputo ſanguinis.

RAUCEDO.

Raucedo à clamore ſanatur rotulis Diat gacanthi frigidi cum oleo aniſi illitis, ſi pau tim in ore reſolutæ deglutiantur.

Quæ à frigore, tollitur hauſtu Vini cal cum ſaccharo diſtemperato.

In raucedine à deſtillatione etiam inuete tiſſima præſtans eſt ſyrupus compoſitus de E ſimo Lobelii.

TUSSIS.

Tuſſim cum recentem tum inueteratam p rumq; ſi non ſemper, curant Vomitus ab aq benedicta procurati. Hac nimirum ratio prima regio ventris ab omnibus impuritati liberatur, deſtillationes ſiſtuntur, & ſi poſ conuenientia pectoralia tum interna tum terna fuerint adhibita, rariſſime redit.

Interna ſunt omnis generis Loch ſeu ſyru pectorales, tum expectorantes, ſi opus ſit, tu

conf

confortantes & thoracem cum pulmonibus ab lapsu humorum præseruantes.

Inter expectorantia laudatur Oxymel & acet. squilliticum cum syrupo de iuiubis, de prasso mixtum.

Confortantia sunt syrupus de acetosa, de hyssopo, violarum liquiritiæ. His omnibus annumeratur syrup. dialtheæ Fernelii.

Externa sunt Vnguenta.

NOTA.

Præseruatio à tussi mirabilis est in zizyphis, hoc est maioribus illis vuis, quas **Sibeben** Germani vocant, macerantur in sp. Vini & turgeentibus valde, earum vna atq; altera mane & vesperi sumta à tussi præseruat,

II. Tussim mirabiliter resoluit Liquor sacchari cum raphani taleolis complosione præparatus, de quo supra de Asthmate & orthopnœa. It. oleum sacchari magistrale, quod vocant, fit hoc modo: Fundatur super saccharum candi albi sp. Vini semel correctus, relinquãtur inuicem per aliquot horas in loco tranquillo, postea succendatur sp. Vini, & saccharum cum aliquo phlegmate in liquorem crassum abit, qui in tussibus etiam inueteratis assumtus expectorationem promouet, & asperã arteriam cum pulmonibus leniendo corroborat, præsertim si aliquot guttæ extracti seu essentiæ croci huic admisceãtur. It. Extractio helenii per sp. Vini cũ saccharo mista spir. incensos deflagrat, manet ad tussim liquor perutilis. Huc refer puluerem *Oleum sacchari magistrale.*

illum Rulandi, de quo ante de asthmate & orthopnœa.

In puerulis & infantibus tusses soluunt species diatragacanthi frigidi in rotulis. It. si pedes quotidie bis vel ter, præcipuè ituris cubitum lauentur in cereuisia calida, & postea soleæ pedum inungantur cum axungia Lucii piscis. His omnibus annumerantur flor. sulphuris & lac sulphuris.

Tusses inueteratas à tenuibus destillationibus causatas sistit Laudanum opiatum, quod etiam in reliquis tussibus haud inutile est, modo dextre adhibeatur, thorace nempe à pituita crassa & lenta non prorsus infarcto, sed libero.

SPUTUM SANguinis.

Sputum sanguinis è pulmonibus imprimis curat semen Hyoscyami cum aliis pectoralibus & adstringentibus admixtum & tabulatum. Vide Platerum in praxi & obseruationibus.

Si vero copiosus sanguis simul excernitur adstringentia fortiora necessaria sunt.

R. aq. radicis urticæ destillatæ ℥j olei vitrioli q. s. ad mediocrem acetositatem.

F. mixtura, & frigide detur: hæc mixtura sanguineis vomitum etiam feliciter curat, vide infra de vomitu Vel

℞. ol. vitrioli ℈ß
aq. plantaginis ℥iij

M. F. potiuncula, subito sistit sanguinis profluxum.

uxum ex pulmonibus (vide ne guttur sit exul-
ratum) & sanguinis vomitum copiosum.

In casu ab alto, si febres accesserint, si-
num est, sanguinem extra vasa in corpore pu-
escere.

In hoc casu nihil melius aqua Benedicta in
ehiculo ▽ Chærefolii propinata. Febrem ni-
irum & inflammationes subito tollit (vena
uoq; secari potest) ac totum corpus ab impu-
itatibus liberat. Potest eadem exhiberi, etsi
ulla adhuc tum adsit febris, & quidem statim
o initio, facit nimirum ne febres facile succe-
ant, & si cætera fiant, quæ sanguinem coagu-
tum dissoluunt, qualia sunt Essentia sanguinis
rci. It. sanguinis lupi, mumiæ, imprimis v. ma-
sterium oculorum ♋. It. Carbones tiliæ (ʒj
l ʒij in ▽ Chærefolii vel aceto) Chærefolium
etur in cibis. Puluis in casu multum prodest,

℞. *Carbonum tiliæ*
oculorum ♋
Herbæ chærefolii ana.
F. l. a. puluis
dosis ʒij in acet.

Sic Diaphoreticum in peracutis seu mixtura
mplex (vel ▽ alia Theriacalis) singularis est
hoc casu, si intro sumta sudores prouocen-
r, qui admodum necessarii sunt, & interdum
externis promovendi.

Sic lodices in vino rubro stiptico (diaphore-
cis parum proficientibus) immersæ, & post-
expressæ, ac vniuersum corpus amicientes,

 sudo-

sudores in hoc casu mirifice promouent in le-
cto præsertim vbi conquassationes interiorum
viscerum metuuntur. Felix VVurzius in
sua Chirurgia laudat ☿ ♁ quem vide. Sunt a-
lii descripti pulueres ad casum vtiles, de quibus
vide practicos.

Sanguinem coagulatum in venis & extra ve-
nas resoluunt omnia illa, (interdum etiam ve-
na hic secari potest, de quibus iam diximus, in
primis verò sudores prolecti post sumta reso-
uentia cito id expediunt.

Extractum vel arcanum seu Essentia bellid-
minoris intro sumta innata quadam proprieta-
te omnem sanguinem coagulatum soluunt, &
per insensibilem quandam transpirationem e-
ducunt. Sic aqua Theriacalis & spiritus tarta-
ri idem præstant.

Vide etiã supra de asthmate.

Quamprimum ad Medicum Asthmaticus
defertur, statim purgans aliquod lenitiuum
prescribat, à fortioribus nimirum medicamen-
tis in principio temperandum. Hinc decoqua-
tur materia syrupis pectoralibus de prassio, hy-
sopo, liquiritia an. ℥iß. floribus sulph. opt. tri-
℈j succi liquiritiæ ℈iß aq. tussilaginis veronic-
an. ℥ij, capiat mane & tribus horis post prand-
um cohl. ij. vel iij. Hinc purgetur syrupo aut A-
pozemate, quod

℞. rad. Ellebori nigri præparati
Flor. irid. Florent. an. ℥iß
Rerb. tußilaginis c. toto
pulmonariæ maculosæ an. Mß

Co

Coq. in ſ. q. decocti pectoralis aut flor. &
ct. ab ℔j.

In Colaturæ ℥viij infunde
agarici
Rhabarb. elect. ana ʒiiß
Cinam. ʒß.

colatura reliqua ebulliant folia ſennæ ℥ij le-
ter, colaturam ſ. q. ſacchari aut ſyrupo aliquo
ctorali ad ſyrupi conſiſtentiam coque, cui in
ne coctionis adde infuſum ex agarico & Rha-
rbaro & F. apozema, aut ſyrupus liquidus,
e quo ſumat, ſi ſit Apozema, mane cum cuſto-
a ℥iiij. Si ſyrupus ℥iij quod ſi non ſatis reſpon-
eat aluus, tunc

℞. rad. mechoacannæ
agarici troch. an. ℈j
diagrid. gr. viij
Cinam. elect. gr. vj
ol. aniſi gutt. ij.

. puluis ſubtiliſſimus, detur media vel tertia
arte ſingulis vicibus cum doſibus ſuperiori-
us. Commendabiles quoq; ſunt flores Benzo-
s cum floribus ſulph. ſi miſceantur. It. Elixir
roprietatis Paracelſi cum aq. hyſſopi aut tuſſi-
aginis exhibitum à gut. vj. ad x. vel xij.

Fiat purgatio ſemper intermiſſis 2. diebus,
n quibus vtatur ſyrupo diluto ſuperius deſcri-
pto. Hinc ſi Plethoricus ſit æger, poteſt vena
ecari, ſed parce mittatur ſanguis: poteſt etiam
nungi pectus ſequenti unguento.

℞. Vn-

℞. *Vnguenti resumtiui*
dialtheæ an. ℥ß
ol. scorpionum ʒj
F. Vnguentum. Aut
℞. *olei amygdalarum dulcium*
butyri recentis loti an. ℥j
axungiæ anatis (aut in defectu eius olei Cha-
momillæ) ℥ß
ol. irini & Croci an. ℈j

cum pauca cera F. Vnguentum quo calide in-ungatur pectus mane & vesperi ante pastum: aut applicetur Emplastrum Diachylon.

Potest etiam in initio exhiberi nonnunquam Aqua benedicta aut infusio florum Antimonii: vt scilicet ventriculus bene euacuetur & regio thoracis commota in materiam morbificam exsurgat.

Quibus ita præmissis ad ea, quæ expectorationem iuuant, accedendum; non neglectis tamen iis, quæ à proprietate quadam morbum hunc exterminant. Inter quæ palmam tenent flores sulphuris, Extractum Elenii, oleum anisi, lac sulphuris & Balsamus sulphuris.

℞. *flor. sulphuris* ʒj
extracti elenii ℈j
sacchari albißimi in aq. tußilaginis soluti ℥ij
olei anisi gut. iij.

F. rotulæ.

Possunt autem flores sulphur. aut per se cum æquali parte iridos Florētinę, aut ę speciebus dia-tragacanthi frigidi assumi in ouo sorbili ad ʒj

au-

ut cum rob. Nucũ, quod ſingulare in hoc mo-
o remedium in forma Electuarii adhibito
auco ſpiritu Vini & ſaccharo roſato, vt fiat Lã-
itus cum aqua & fructu rubi, aut quod conue-
ientiſſimum, fiant rotulæ. Aut ſi propter Ex-
racti iniucunditatem, ipſius loco ſumatur pul-
is radicis ireos. Aut

℞. *diaireos ſ. ℥j*
diatragacanthi ʒß
balſ. ſulph. ʒß
ſacch. in aq. capill. Vener. aut farfura ſol. ℥ij.

. Rotulæ, illinantur ol. aniſi.

Lac ſulphuris exhiberi poteſt cum loch de
ino, de pulmone vulpis ſano & experto, ad-
nixtis bechicis albis, penidio & ſpeciebus dia-
ragacanthi.

Proſunt quoq; ac debent cum ſupra dictis
clegmatibus & ſyrupis pectoralibus exhiberi
c miſceri Cryſtalli Martis & flores Benzoes.

Cryſtalli Martis fiunt hoc
modo.

℞. limaturam Martis puram ac tenuem, ſu- *Cryſtalli Martis.*
erfunde guttatim oleum ſulph. per Campanã
atim incaleſcit & totus quaſi ſoluitur, ſine
uieſcere & refrigerari & intra duas noctes
oncreſcent Cryſtalli, qui per ▽ communem
leſtillatam ſoluti, & à fæcibus per filtrationem
eparati denuo aqua euaporata in Cryſtallos
edeunt, ſi ſcilicet exhalatur ▽ ad cuticulã. Hinc
n locum frigidũ locatur & regenerantur Chry-

 ſtalli,

ſtalli, aqua reſtitans ulterius vt prius, euapora-
tur, colliguntur que Cryſtalli toties, quoties
poſſunt. Doſ. gr. ij vel iij.

Prodeſt quoque fumum excipere per os ex
Benzoë, aut Benzoen cum flor. ſulph. ana mi-
ſceri pro fumo.

Quod ſi à materia tenui & aquoſa à cerebro
dilabente oriatur dictus morbus, tunc quæ in
capite præcedente de catarrho ſuffocatiuo di-
cta ſunt, cum his medicamentis coniungenda
obſeruatis iis, quæ à Practicis in hac cura anno-
tantur.

Pectoralibus iiſdem plane remediis Phthiſis
de qua etiam ſupra de phthiſi hæreditaria cura-
ri poteſt; propter febris tamen præſentiam ad-
dãtur, quæ humectant & refrigerant, & vt æger
vtatur pro potu ordinario, aut quam ſæpiſſime
in die decocto pectorali, eoque ſemper, ſi fieri
poteſt tepido communi aut ſimili in copia.

Eſſentia Mellis. It. rotulas frequenter aſſumat de floribus
ſulph. cum oleo, Balſamo & lacte ſulph. cum eſ-
ſentia mellis, quæ fit, ſi miſceatur, mel cum are-
na lota, vt fiat quaſi maſſa, cui ſuperfundatur ſpi.
Vini ad 2. dig. Hinc per 6. 5. digeratur, ſpiritus
tinctus per ad mellis conſiſtentiam iterum de-
ſtilletur. Teneat quotidie quoq; in ore Opia-
tum ſequens

℞. *conſeruæ roſarum ℥iß*
ſacch. roſati tabulati penidii
bechici albi an ʒß.
ſpec. diatragacanthi frigidi ℥iß.

Cur

Cum syr. violarum misce.

Ad pectus Emplastrum semper admotum sit pectorale aut cataplasma inuncto prius pectore Vnguento appropriato.

Ad confortationem paratur Piniolatum & Martius panis addito soluto perlarum.

Potest etiam fieri pasta regalis hoc modo:

℞. *amygdalarum Ambrosinarum pinearum an. ℥iij*
sacch. rosati tabulati ana ℔ß
sem. anisi.
pap. alb. an. ℥iß
bombacis
pulu. de pulmone vulpis an. ʒj
Carnis pectoris caponis j.
aut perdicis diligenter in mortario puluerisat.

M. & F. pasta, quæ in frusta tenuia ad lubitum secta coq. s. a. ad flauedinem. Vel

℞. *Carnium Testudinum*
Cancrorum ana ℥j
Nucum pinearum in aqua rosarum maceratarum ℥ij
Pulu. Diamargariti
Diatragacanthi frigidi ana ʒj
Fl. sulphuris
Rad. ireos ana ʒß
sacchari in aqua capillorum
Veneris aut eius decocto
soluti q. s. Fiat.
Pineolata.

Post-

Poſtquam materia optime expectorata vtiliter adhiberi poteſt decoctum ex herbis, quæ vim habent conſolidandi. Exempli gratia.

℞. plantaginis cum toto ℔j
Conſolidæ maioris
buglοſſæ ſeu conſolidæ mediæ
fœniculi
prunellæ cum totis an. ℥iiij
diptamni cretici ℥iiiß
flor. hyperici
bugloſſæ
violar. an. ℥iiij
Cinamomi ℥iß

F. decoctum: aut infundantur in lacte caprillo ad 3. digit. Hinc per ♌ deſtillentur ad ſiccitatem. Poſſunt etiam cum dictis herbis fieri conſummata.

Deſtillatum apud nonnullos in magno pretio eſt ex corde nempe, Epate & pulmone Vituli adiectis aliquot herbis.

Bezoardicum Animale. Prodeſt quoq; Viperarum Alcohol, vel Bezoardicum animale quod fit, cum poſt excoriationem viperarum dum adhuc viuunt inteſtinis, capite & cauda abiectis, caro reliqua vt & cor, epar, elota primum in aqua ſimplici, & poſtea in ſp. Vini exſiccatur lente in vmbra vel B. & in puluerem ſubtiliſſimum redigatur. Huius pulueris ℞. ℥j ſal. præparati (ſæpius fuſi) ℥ij. Aſſumitur puluis ad quemlibet cibum loco ſalis menſarii.

Quinta eſſentia perlarum ad gut. 4. vel 6.

quo-

ſotidie adhibita phthiſicis quoque ſummum
latium eſt; illos nimirum priſtinæ ſanitati re-
ſtuit, & morbum plane expellit, præſertim ſi
uttulæ aliquot olei cinamomi ipſi adiungãtur.
Ad Pleuritidem (plura vide ſupra de Pleuri-
de) laudant nonnulli aquam illam mucoſam,
uæ effluit ex ore Equorum, quando ex puro &
lido fonte aquantur, ſi patienti propinetur.

Tragæa Antipleuritica: Tragæa Antipleuritica.

℞. *Salprunellæ (quem anodynum vniuerſale vocant)*
pulueris flor. papaueris ℥ij
rheados
corallorum rubrorum an. ʒj
ſacchari violacei ℥ß

. Doſis ʒij cum aq. papaueris rheados bene-
ncti. Eſt ſingulare remedium ad pleuriſin.

Quemadmodum in omnis inflammationis,
& in pleuritidis curatione ſtudendum, vt fi-
inhibitio fientis, factæ fluxionis euacuatio &
oloris vrgentis ſedatio. Vt igitur fiens prohi-
atur, ſtatim ab initio, vt vocatus eſt medicus
portet autem vt ante 3. dies vocetur, alias ir-
a erunt omnia) iniecto clyſtere Vena ſecetur
edia vel interna lateris dolentis, & ſi magnus
affluxus & tenſio, cucurbitulæ brachiis &
uribus ſuper genua apponantur ſtatimq́; quia
lor vrget, fomentum fiat ex rebus anodynis
temperatis, quale eſt decoctum è meliloto,
hamomilla, fœnugręco, malua & roſis in lacte
l vino & aqua æqualibus partibus. Cum de-
cocto

cocto fomentetur latus cum ſpongiis, aut quod fere præſtat, lacte calido impleatur veſica & lateri dolenti applicetur per horas 3. Hinc ſuper pannum calefactum extendatur theriaca mediæ ætatis ſuperinſperſis ſpeciebus diambræ & calide applicetur.

Intra corpus vero aſſumat doſin laud. opiat.

Bibat ordinarie Iulepum

℞. ▽ *rheados* ℥vj *vel xij*
ſyrup.
De Endiuia
violarum an ℥ij
ſp. vitriol. gutt. vj
aut ℞. *aq. papaueris*
petroſelini
Halicacabi, an. ℔j
ſyr. de V. radicibus ℔ß
ſp. vitriol. ℈ß.

pellit vrinam & ſudores. Si fieri poteſt aſſumat totam ▽ ſpacio horæ. Matutinis vero temporibus aſſumat ſyr. de V. radicibus de cichorio cum Rhabarbaro an. ℥iij. aq. veronicæ ℥iiij pro xxvj. doſibus.

Die tertio ſi adhuc adſit plethora & dolor vrgeat, vena ſecetur iterum, & ſi ferant vires purgetur die ſequenti infuſione de agarico & Rhabarbaro, Electuario benedicto laxatiuo aut electuario de foliis ſennæ aut ſyrupo aliquo magiſtrali: Indeq; vtatur Oxymellite ſimplici & ſquillitico, verbi gratia.

℞. *eorum* ℥iß

ſyr.

ſyr. de liquiritia
iuiubis
hyſſopo an. ℥iij
aq. farfaræ.
capill. Vener. an. ℥iß.

um decocto pectorali ℥iij miſce, capiat ad libi-
um, imprimis mane & 3. horis poſt prandium.

Si Apoſtema ſentiatur, danda opera, vt illud d extra trahatur, ſi fieri poteſt. Ad rumpenlum vero abſceſſum cæteris præualet Cataplama ex herba Kaly, radicibus lilii albi recentis, xungia porci, quod lateri dolenti applicanum, ſubito rumpit abſceſſum ſiue interius ſiue xterius ſit.

Folia item hederæ in cibos mixta ſuppuraionem dextre ſanant, felicior fit proceſſus ſi ex edera fiat arcanum, cuius grana iiij vel 5. in aua appropriata exhibita omnem ſcopum abſoluunt.

Non inutiliter quoq; præſcribi poſſunt roulæ de floribus ſulph. cum ol. aniſi & tragac. ictæ.

Prodeſt quoq; ſulphur. vitrioli anodynum um ſyrupo violarum, aq. Cardui benedicti, ardui Mariæ & rheados, hæc enim à proprieate quadã naturali dicto morbo contrariatur. oteſt it. nonnunquam offerri ex mixtura, quæ t ex ſp. ſal. nitri & ſp. Vini æq. part. ℈j aut ℈iß, ſp. rt. etiam prodeſt cum aqua Cardui Mariæ aut eados addito aliquo ſyrupo, puluere ſeminis

vrti-

vrticæ ad ℈j cum ſyr. violar. lambat & paulat[im] deglutiat.

Notetur vt omnia illa, quæ aſſumit æger ſi[n]t actu calida, aut ad minimum tepida. Nam fri[gida], quæ inter bibendum ad pulmones ve[ni]unt, poros condenſant & reſolutionem imp[e]diunt.

Pectus inungendum vnguento, quod ℞. [ol.] amygd. dulcium, Chamomillæ an. ʒß, Croci [...] ceræ q. ſ. F. Vnguentum, quo inungatur p[ectus] fotum.

Maxime etiam commendantur Rotulæ [ſe]quentes.

℞. *Fl. ſulphuris* ℥x
Myrrhæ rubræ ℈iß
Aloes epaticæ ℥j
Croci ℥ß.

F. puluis qui poteſt dari per ſe à ℥ß ad ℥j aut [...] ſ. q. ex eo fiant rotulæ pro lubitu aſſumendæ.

Si hiſce non cedat, ſed protrahatur morb[us], ad ea accedēdum, quæ ad ſputi facilem excr[e]tionem faciunt, quæ materiam deterunt, at[te]nuant, & incidunt, aut ſi nimis tenuis ſit, incr[aſ]ſant: quæ vias pectoris dilatant, vt educi po[ſſit] materia, quæ tandem eam educunt. Vbi n[on] inutile, exhibere interdum doſin de ☿ laxa[ti]uo, reliquorum medicamentorum farrago [a]pud practicos extat.

CORDIS AFFECTUS.

VLCERA ET ERYSIPELATA.

Vlcera cordis, eiuſq; Eryſipelata incurabi[lia] ſunt.

LIPOTHYMIA.

Lipothymiam soluit oleum succini albi & eius balsamus naribus inditus vel ad odorandũ adhibitus: It. balsamus, oleum & aqua Cinamom. Balsamus rutæ, Caryophyllorum item & quidem celerius præstant. Sic Ambra & moschus feliciter lipothymias tollunt, præsertim viris. It. acet. florum tunicæ rutæ flor. sambuci commode huc accersuntur.

Spiritus Corallor. hic insignis est, de quo vide Crollii notas.

In lipothymia stomachica prosunt 1. vomitium. 2. confortantia, vt oleum zedoariæ. It. vinum & extractum eiusdem, Essentia melissæ cum sp. V. & aliquot guttis ol. iuniperi, Essentia melissæ ex plicis ventriculi pituitam crassam eiicit, vide etiam supra de capitis affectibus.

SYNCOPE.

In syncope folia & flores melissæ insuantur sacculo, qui postea cum sp. Vini aspersus applicatur mammillæ dextræ calide. Aqua perlarum

℞. *Aquarum 4. cordialium an. ℥ij* *Aqua Perlarũ.*
manus Christi cum vel sine perlis ℥j
magisterii perlarum ʒß
succini albi puluerisat. ℈ij (super marmore terendo)
aqua Langii ℥j
detur cochl. ß.

PALPITATIO.

In palpitatione cordis à quacunq; causa pro-

 fecta

fecta memorabilis est lapis Bezoar genuinus non adulterinus, eius gr.ij. vel iij. cum magisterio perlarum & Corallorum an.gr.vj.quotidie vsque ad remissionem morbi, exhibeantur in aqua Cinnamomi vel aqua cordiali composita.

Externe applicentur inunctiones ex balsamis cordialibus. It. Epithemata tum calida tum frigida.

Nota : Palpitationem cordis inueteratam penitus aufert Mumia hominis sani, aliquoties in aqua Cinnamomi exhibita : aqua theriacalis Crollii. It.aqua theriacalis Camphorata Crollii, quæ ingreditur compositionem mixturæ simplicis. It. liquor Margaritarum cum spiritu Guaiaci præparatus mirifice proficiunt, si suis dosibus intro dentur.

Vsus olei Cinnamomi in rotulis multum prodest.

VERMICVLI IN CORDE, SEV sub Capsula Cordis.

Subnasci in corde vel sub capsula Cordis vermiculos extra dubium est. (morbus hic virginibus familiaris.) Morbi dignotio sumitur 1.à puncturis & doloribus cordis 2. Lumbricis excretis vel non excretis. 3. Signum pathognomon, cum est Conuulsio.

Cordialia seu calida seu frigida seu etiã specifica (nisi quod lapis Bezoar ab initio, antequam cõuulsiones subsequantur, cum Sale Tanaceti vel diptamni Cretici aut vulgaris sumtus, dos.gr.4.5.6.8. interdum aliquid proficit) parum aut omnino nihil efficiunt.

Cu

Cura ſpecifica eſt talis: 1. Expurgantur lum-
bici per ☿ in cõſerua roſarum exhibitum hoc
odo: ℞. ☿ viui purgati verbi gratia vſq; ad
, diſtempera vel mortifica (☿ non mortifica-
r proprie) cum ſaliua ieiuni vel cum ſucco li-
onum: Miſce cum conſeruæ roſarum ℥ß adde
nzoes puluériſat. gr. ij; aut ſi ☿ crudus refor-
idetur, tantum eius ʒj vel ij infuſione in aquæ
gidæ hauſtum per noctem facta, tandem ex-
beatur ſine ☿ (qui non attrahitur quidem ab
ua, ſed odore ſuo eam efficit) aut aqua deſtil-
a ex cæpis vel allio quantitate ℥ij vel iij pro-
ietur. Lumbrici certo emoriuntur aut ex-
lluntur.

2. Lumbricis quidem excretis, ſed conuul-
nibus & paroxyſmis recurrentibus, vnde
tiſſimum ſignum vermiculi Cordialis de-
henditur, ſpecifica extracta allii, raphani ſyl-
tris & naſturtii aquatici exhibeantur, doſ. ℈ j
in brodio vel iuſculo, vbi raphanus ſylue-
s maceratus fuerit. Ab hac cura citiſſimè cu-
itur.

Nota: In defectu Extracti ſufficiunt ſucci
Cochl. j. ij. iij. in hoc ſalia prædictorum ſim-
ium dextre parata idem præſtant.

VENENA.

De præſeruatione & Curatione Veneno-
n diligenter notentur, quæ Crollius habet:
fectiora non dantur.

Balſamus vitæ Lichtenackeri egregia an... dotus eſt.

Bezoardicum minerale ✺ meum Matthe... radix ex Indiis nuper allata.

In dolore Cordis Bezoar & reliqua ſupr... confortantibus cor enumerata valent.

MAMMILLARVM
Vitia.

Inflammationem mammillarum præci... ſedant Epithemata externa.

Sic Epithema ex thure & myrrha coctis ... acet. & vino tepidè applicatum (ſi dolor ... hementior addantur Laudani opiati gr. i... iiij.) inflammationes incipientes tollit.

Sic Vernix præparata & emplaſtri loco ... plicata inflammationes tollit & abſceſſus ... hibet: Cicuta ſimpliciter tuſa inflammati... à lactis redundantia ſedat; abſceſſum ... hibet.

Internè in eiuſmodi inflammationibus ... to auxilium ferunt ſpecula illa pennarum ... uonis (die oberſte Spiegelfeder allein / vbi ſi... tura mammarum) quarum 3. vel 4. dilige... cultro in minimas partes ſciſſæ & aqua ... thæ exhibitæ ſeu abſorptæ ſtatim proſunt.

Abſceſſibus adhibeantur 1. diſcutienti... maturantia. Vlcera facilius non curantur ... ab oleo nucis iuglandis expreſſo & leniter ... ſartagine inſpiſſato) poſtea cum turundi... plicato.

Præſtantiſſimus eſt balſamus Sulph. R...

d...

qui ita fit. ℞. Sulph. vel florum Sulph. ℥ij. ol. paueris expressi ℔j. Vini boni ℥ iij. Maceren- per 8 dies & noctes leni △ aliquoties moué-, postea bulliant △ Carbonum lentissimo vsq; im Vinum consumtum fuerit semper mo-do. Tandem cola seu traiice per laciniam & ua. Vide curat. 29. cent. 1. Rulandi. It. Em-strum diasulph. ℞. olei Sulph. ℥iij Ceræ ℥ß. olophoniæ ℨiij, myrrhæ ad pondus omnium, a. Colophonia oleoq; liquefactis inspergatur myrrha subtilissime trita paulatim, igneque nto coquantur spatula semper agitãdo donec mixta fuerint bene, postea nimirũ post ho-partẽ ab △ deponantur & paulatim frigescãt. *Balsamus Sulphuris Rulandi.*

CANCER.

Cancer mammillarum in mulieribus ple-mq; subsequitur mẽsium obstructiones aut b alia causa procatarctica suum initium ha-erit, sæpe tamen menses subsistunt & ma-n fit deterius.

Non exulceratum satius est intactum relin-ere, hoc modo nihil proficientibus auxiliis, d malum exasperantibus. Mitius fit, si menses pristinum statum vel à natura vel medica-entis reuocati redeant, si per ætatem id licue-, aut si corpus alias Cacochymicum, purgan-bus & mundificantibus reddatur purius.

In mundificantibus præstat specificum pur-ns Paracelsi. It. ☿ dulcis & alia melanagoga m Chymica, tum vulgaria.

Vlceratus firmissime sanatur 1. aqua fuli-

ginis mundificante, donec nempe fiat Eschar
2. Valet oleum arsenici fixi in aqua plantagin
distemperatum, donec nempe mundificet
vlcus & Eschara sponte vel axungiis adiuta c
dat. Quod si fibrosæ radices per cauitates hi
inde disseminatæ fuerint, volsellis euellant
prudenter.

Interne sæpius magisterium occul. ♋ in
qua Empetri aut persicariæ exhibeatur.

Externe mundificato vlcere & cancro mo
tificato, consolidantia ex oleo balsamoq; Su
phur. eiusque emplastro procurentur.

Hæc autem cura celebris est in vlcere ca
croso vel carcinomate tantum incipiente.
Esthiomenon accesserit, seu si vlcus sordidu
& cauernosum redditum fuerit, præsertim si
thoracem vsq; propagatum, rarissime sana
vlla locum habere potest. Præstat post mun
ficantia sæpius vlceri aspergere puluerem
cuticulis ouorum internis pullorum exc
sorum.

Lactis redundantiam auferunt maxime
lia cicutæ vel menthæ apposita. It. caseation
lactis soluunt. Felicius operaberis, si menses
mul fluant, itaq; vel à natura vel arte mouen

Lac promouet semen fœniculi sępius co
stum. It. radix fœniculi gestata id præstat, pul
Crystalli lapidis tenuissimus intro semel at
iterum pondere ℈ß vel etiam ℈j datus in a
fœniculi à proprietate quadam lac augere
detur.

S

Sciſſuras mammillarum tollit axungia co-
cearium, de quo ſupra de fiſſuris labiorum.
m capi pomada.

Cancer eſt tumor inæqualis aſpectu teter,a-
liuando cum dolore. Nomen accepit à can-
s. Hoc vitium fit in omnibus humani corpo-
r partibus cum internis tum externis, quæ à
tura purgationem habent quod raræ & laxæ
t, quæ craſſiſſimam materiam melancholi-
m promptiſſimè excipiant. Generatur ex me-
ncholico humore efferueſcente, qui ſi ſit a-
or, exulcerationem efficit.

Sunt Cancrorum differentiæ ſpeciales. Nam
idam vlcere carent, quidam exulcerantur: ſi-
a ſunt tumor, magis phlegmone nigricat
ſq; tanta caliditate, venæq; in habitu intu-
eſcunt, quoniam ſanguis inutilis à profundo
trahitur, ideoque varicoſæ venæ redduntur.

Color cancri cinericius ſubliuidus, ad pur-
reum vergens, tactu duriſſimus, pungentes
terdum dolores inducere ſolet, & maxime
maxillis, mammillis, in aliquibus autem cor-
oris partibus dolorem infert, in aliquibus nō.

Diuerſiuicatur tum ratione loci, tum ratio-
e materiæ. Ratione materiæ cum ſunt humo-
s mixti, melancholici atq; biliosi ſimul; ratio-
e loci in facie, in labiis, in naſo, in fronte, in
anibus, digitis, vt experientia me docuit. Hæ
rtes immunes ſunt ab omni dolore; in
ammis autem dolorem pungentem habet;
virili parte quoque dolores habere ſolet.

Naſcuntur aliquando in labiis, naſo, in an gulis oculorum, in frõte, & in tota faciei part vt plurimum quaſi verrucæ in forma ciceri poſtea dilatantur & creſcunt ſicut fungi cũ la biis calloſis & inuerſis, ſolent ſanguinem v quiddam virulentum emittere. In fronte ſ lent vt plurimum corrodendo ſe dilatare.

Aliud genus ſeu ſpecies nullo modo ad v cus peruenit, ſed tumor ſcirrhuſque durus, l uidus & nunquam vlceratur & quotidie aug tur. Imò vt plurimum in collo, Epate, ſplene, vulua, in matrice naſci ſolent, raro in aliis co poris partibus, neminem vidi, niſi Patauii naſo cuiuſdam mulieris.

Primum huius vitii genus ſi vlceretur, iug ter erodit & profundum ſuffodit, ſaniem p tridiſſimam emittit, & dolorem abomina dum creat, qui ſufferri vix poteſt.

Incurabilis eſt, qui habet radices ſeu venul varicoſas, quæ ſanguinem è profundo attr hunt, in partibus thoracis. Alius eſt cur bilis.

In curatione Cancri 1. Inſtituatur victus r tio, in qua vitanda, quæ ſuccum melancholi generãt, vtendum ptiſana, hordeo, malua, at plice, beta & omnibus, quæ bonum genera ſanguinem & coctu facilem. Bibendum vinu tenue, album, non valde antiquum.

Vacuatio primum tentanda ſanguinis mi ſione, modo vires & ætas permiſerint.

Vena in gibbo media ſecanda & primo m

s prouocare, post humorem peccantem euacuare oportet.
Si hæmorrhoides in viris, quibus emanare consueuere, suppressæ sint, recludantur.
Purgantia erunt Epithymum, senna, polypodium, serum lactis & huiusmodi composita diaphœnicon, diabuglossum, pilulæ de lapide lazuli.
Post hæc humorem, qui in partem decubuit, repellere vel discutere, adhæc particulam, ne quid humorum abundantiæ ad eam confluat, firmare oportet cum aliquo repercussiuo circa locum affectum: post imponendus puluis Benedictus ab Altissimo mihi datus ad vtilitatem generis humani.
Hunc ordinem seruare oportet Medicum: mane ieiuno Medicus semper cum sputo bombacem apponat. Si cancer est vlceratus, accipiat puluerem absterso prius vlcere ab omni sanie & virulentia, post aspergat puluerem, vt aspergunt farinam super pisces cum parantur in sartagine, & cum prædicta bombace tegat ac cum sputo lineat circumcirca, vt adhæreat, cum adhæret, nunquam cadit, nisi vna radices secum eradicet. Solet hoc vt plurimum inferre dolorem interpolate, quando humor acris & mordax non potest purgari per vlcus, (etiam alioquin fit tumor magnus, eo tempore nec remouendum medicamentum, nec aliquid supra apponendum, sed circum oleo rosaceo illinendum, & postea dimittendum, vsque dum per se cadat) quando humor ille acris purgatur per *Puluis Benedictus.*

vlcus, nullum dolorem infert, postea purgatu sicut alia vlcera. Sed ego semper vsus sum pul uere incarnatiuo mũdificatiuo & digestiuo so lum ex Terebinthina & vitellis ouorũ cum vn guento de Lathargiro & Mumia, vt infra scribã

Semper aduertendum, ne aliquot radices re maneant, & si remanserint, iterum imponen dus puluis. Extant alioquin, dum absint radice varicosæ, vnus cancer super alium quasi stru mæ, tunc oportet iterare puluerem, vsque dun strumæ omnes euelluntur, & isti Cancri sun difficilimæ curationis, cum sint in thoracis par tib⁹, quia inter thoracem radices habent. Mul tas mulieres curaui solo hoc Emplastro, dum e rat in fieri vlcus. ℞. ammoniaci in acet. soluti & exquisitissime purgaui succum illum mali gnum tali modo, quod non fluebat ad locun affectum (expertus sum in mammillis) & sæp iteraui ad perfectam curationem. Hoc Empla strum post consolidationem vlceris per aliquo dies apposui, & feliciter curaui nonnullos.

Pulu. Benedicti conficiendi ratio.

℞. *Pulueris in signo* A. ℥ij
B. ℥j
C. ij

Subtilissime quantum sufficit inpalpabilis red datur super porphyritem, seruetur in loco be ne clauso, ne humiditatem recipiat, & quant magis inueteratur, tanto preciosior est. Ant annum ad vsum non erit bonus.

A. Acc

A. Accipe in mense Iunio, Iulio, & Augusto radices dracunculi maioris (quia eo tempore folia siccantur, & tota radix remanet in terra) radicem illam scinde in plures particulas, suspende in loco, vbi spirant venti, cum siccatæ sint, serua illas ad vsum in conficiendo puluere. Quando istæ radices non haberi possunt, in earum vicem radices dracunculi minoris, qui dicitur Aron, sed melior maior dracunculus, qui dicitur dracotium,

B. Sandaracha ab antiquis à vulgo dicta Arsenicum album, calcinosum, non splendidum quasi vitrum, non rubeum, quod in se habet quandam malignitatem, sed album calcinosum non habet tantam malignam qualitatem, præpara sequenti modo. ℞. illius q.v. subtilissime puluerisa per 15. dies de tertio in tertium, suppone aquam vitæ in loco caldo, vt recipiat illius virtutem & cooperiat aquam vitæ; ad illum puluerem post triduum iterum noua aqua vitæ supponatur, & illa, quæ prius adfuit, abiicienda. Misce simul cum aqua, & tunc erit preparatum.

C. ℞. Fuliginem, quæ reperitur in caminis, (supra de confortantibus de oleo fuliginis) non antiqua, neque arenosa, sed quæ in se habeat salsuginem, quia solet reperiri quasi tela araneorum, & hæc non est bona; & prudens operator poterit considerare sua diligentia & vt supra componat puluerem.

Puluis Incarnatiuus & mundificatiuus.

℞. Oliba-

℞. *Olibani*
Sarcocollæ
maſtichis
myrrhæ
aloes,
mumiæ,
ariſtolochiæ vtriuſque ana ℥iij
☿ ⩪ cum aqua calcinata compoſiti ʒiß.
F. puluis.

Ego vſus ſum præcipitato facto, cum ✸ amalgamato, in nobilibus vnguento ſequenti ℞. lithargiri auri ℥iij, mumiæ ʒiß ſubtiliter pulueriſat. cum oleo roſaceo & acet. roſac. F. Vnguentum in mortario plumbeo.

Vnguentum.

Quo vti ſoleo, tale eſt. ℞. Lithargiri affundo oleum & agitentur per quadrantem horę, poſt ea adde acet. roſaceum & ſic agitetur, poſtea iterum ſolum, ſemper agitando & fermentando per 3. vel 4. horas & erit optimum compoſitum.

VENTRICVLI AFFECTVS.

Inflammationes oris ventriculi, vt & ventriculi ipſius citiſſime perſanātur lapide prunella ſi eius ℈j atque alter diſſoluantur in ▽ menthæ vel cichorii aut abſinthii quantum ſufficit, & ſæpius pitiſſando abſorbeatur. Idem & quidem certius præſtat ſpiritus ♄ ni gut. j. atque altera in aqua prædicta exhibitus, non bene ſed nota

Frigida Saturno non bene iuncta venus.

VLCE-

VLCERA VENTRICVLI.

Vlcera ventriculi difficulter curantur, ideoq; [p]rouidentia naturæ rariora occurrent.

ANGVSTIA VENTRIculi, seu DEGLVTIENDI DIFficultas.

In angustia seu deglutiendi difficultate ante[c]ellit Rob. Nucum in cuius ℥j si Salis gemmæ [g]r. vj. vel viij aut ad summum ℈ß distemperen[t]ur, & postea per vices lente deglutiatur, omnẽ [h]anc difficultatem tollit, seu ea contingat in [m]orbis, seu extra morbos, hoc est, sit morbus [i]pse vel symptoma. Quod si scirrhus hanc diffi[c]ultatem causatus fuerit, Emplastrum de cicuta [f]it de succo cicutæ. oleo Chamomillæ & cera [q].s.) foris ad orificium ventriculi gestatum diu[t]ius, cum resoluit, nihilominus manente deglu[t]iendi difficultate Rob. nucum ita temperatum [p]ræstiterit. Vide Cardanum & VVilhelmum Fabricium.

CARDIALGIA.

In cardialgia *incipiente*, vel paululum *duran[t]e* curanda, Vomitus, si promoueri possit, v[t]ramque absoluit. Vomitus ergo ab aqua Benedicta vel Gilla Theophrasti procuratus faci[l]ime soluit.

Inueteratam præsertim apud senes randem aufert (vomitiones apud senes non satis tutæ) syrupus de Chamomilla. Melius est arcanum de Chamomilla, præsertim Romana, si in aqua menthæ

menthæ quotidie exhibeatur vſque ad dec-
nationem morbi.

Forinſecus applicentur Epithemata ex em-
lientibus & dolorem auferentibus Chamom-
la, malua. Præſtantiſſimum eſt in hoc caſu ol-
Chamomillæ ſapphiricũ Thurnheuſeri (qu-
fit ſi floribus Chamomillæ addatur aliquid T-
rebinthinæ cyprinæ in aqua diſſolutæ & poſ-
per veſicam deſtilletur.) in aqua menthæ
Chamomillæ aut floribus ſambuci aut fol-
prunellæ ſylueſtris datum gutt. iiij. v. vj.

DILATATIO ORIS ventriculi.

In oris vẽtriculi dilatatione ſeu hiatu à ſu-
to cibo valent Confectio, aniſi, fœniculi, C-
riandri vel ante cibum tabulæ diatrion pip-
reon, oleum piperis optimum eſt. Purgan-
hic locum non habent.

Externe adhiberi poteſt baſilicum maius
ſacculo geſtatum circa orificium.

FOETOR VENTRICVLI.

In fœtore Ambra in Vino ſuſpenſa: It. oleu-
vel ſal Cinamomi.

INTEMPERIES VENTRICVLI.

Intemperies ventriculi cum humore, ſiue
cauſa frigida ſiue calida ſit, corrigitur leni v-
mitu præcedente. Sic nimirum ſaburram ve-
triculi, eiuſmodi intemperiem plerumque co-
mitantem facilius exterminamus, quam ſi ali-
purgantibus per inferiora vtamur: præter-
pli-

icæ ventriculi ab humore congesto quasi obſſæ expediuntur, & postea intemperies, mo- nec innata, nec inueterata admodum ſit, fa- e corrigitur.

Si humor nullus acceſſerit, non erit quidem ſonum vomitiuis (in quibus aqua benedicta ice valet) abſtinere, vel etiam ſi ferre poſſunt, mitum imperare. Tutius tamen progredi- ur ad laxatiua purgantia, qualis ſunt puluis nnæ laxatiuus, Extractum Mechoacannæ, nchymagogon vegetabile. It. ☿ dulcis, his æmiſſis confortantia ſpecifica exhibēda ſunt.

Vtrobiq; i. e. intemperie tam calida quã fri- da pręſtat ſpiritus vitrioli acidus, imprimis ♀, quo in notis ad Crolliũ. Elegantior ſemper prehenſus ſpiritus vitrioli philoſophicus in ſto vehiculo exhibitus (horis ij. ante paſtum e motu, vel hora j. cum motu) præualēte qui- m caliditate cum tinctura roſarum vel extra- o centaurii minoris (NB. imprimis arcanum us) prædominante vero frigiditate cum Ex- acto calami aromatici, Zedoariæ vino abſin- iaco vel alio generoſo.

In ſenibus, præſertim pituitoſis & Catar- oſis Eſſentia meliſſæ cum ſp. Vini extracto. It. ſentia pulegii multum, imo plurimum poſ- nt. Vtraque tamen eſſentia interdum fortifi- nda eſt in exhibitione cochl. j. taleolis vel rticulis aliquot calami aromatici conditi aut iuniperi gut. ij. aut iij. (ſic nimirum pituita e- egie reſoluitur.)

Nota:

Nota: Spirit. vitrioli philosophicus Essen
hisce immixtus guttis aliquot feliciores faci
Correcto ventriculo omnia illa symptom
ta, (cardialgia ex consensu ventriculi; ani
defectus, delirium, sopor) nec imminere
prævalere possunt.

Corrigitur ventriculus omnium comm
dissime per Vomitoria. Ablatis ergo impuri
tibus & ventriculo restituto omnia illa Sy
ptomata cessant.

Si quod forsan post correctum & confor
tum ventriculum ab hisce accidentibus re
duum fuerit, θεράπευσις petenda est ex prop
istorum morborum capitibus.

FASTIDIVM ET INAP-petentia.

In fastidio & inappetentia valet spiritus
trioli philosophicus cuius effectus satis laud
nequeunt. Exhibendus is est in vehiculis co
uenientibus (in aqua menthæ, acetosæ in vi
brodio) Fastidium id fit ex succo vitriolato
tiato in Ventriculi fundo, & consopito, qui i
rum excitatur acidis.

Externe cibi fastidium aufert Epithema
vino maluatico & aceto ana, cum crusta pa
puluere Caryophyllorum. (si imbecillitas ve
triculi quoque accesserit) aspersa & aliquot
calide supra ventriculum posita. Idem effi
Vnguentum ex butyro capræ & oleo Cary
phyllorum stillatitio mistum, inungendo ve
triculum (præsertim in chronicis. Vide plu
infra de nausea.

BVI

BVLIMVS.

In bulimo (hic est ex succi vitriolati defectu) ventriculi maxime cum patiatur, illa quæ in ssionibus eiusdem dicta & præscripta sunt, t maxime locum habent. Itaq; cætera si cor- espondeant vomitus citissime curam expedit. ac nimirum ratione humores maligni facili- e expediuntur, euelluntur, ventriculique vil- vt iterum attrahant, ab impedimentis libe- ntur.

Quod si vomitus procurari nequeunt, inter- dentibus nempe viribus admodum prostra- , vel indiciis nullis vomitum suadentibus, o- nium commodissime recurritur ad acida vi- olata. Hoc modo sp. vitrioli philosophicus in no granatorum, syrupo limonum, syrupo de tositate citri vel cum tinctura rosarum pro- natus aliquoties ad morbi nempe vsque de- nationem, perfectissime sanat.

APPETENTIA CANINA.

Appetentiam Caninam (huius causa bilis asina seu succus vitriolatus in ventriculo, nõ go imperandus est vomitus, ne moto humo- sequatur Cholera, nec dandi sunt succi vi- olati acidi, ne malum augeatur) tollit Essen- melissæ cũ sp. Vini extracta; cuius dos. cochl. nisce cum aliquot gutt. olei Carui, præmitté- tamen sunt vniuersalia, quæ succum vitrio- um seu bilem minuunt & per inferiora sedu- nt. Sic extractum Rhabarbari mechoacan- . It. panchymagogon vegetabile maxime hic

laudantur. Vitelli ouorum aqua indurati s... pius comesti à specifica proprietate κυνορεξι... soluunt.

PICA.

Daß gelüsten der Schwangern Weiber.

In pica valet aqua Cinamomi (in pica pr... gnantium vomitus & purgantia non habe... locum) aqua corticum aurantiarum. It. Sal ... namomi aurantiarum ex corticibus, & citri ... corticibus cum magisterio corallorum & p... larum.

Si res cupita denegetur, ne quid incomm... fætui detur, conuenit aqua Pampinorum vi... albi (bryoniæ) quæ statim prægnāti exhibeat...

MALACIA.

De Malacia infra in cap. de Cachexia V... ginum.

SITIS.

In siti à quacunque causa prouenientе pr... sertim in febribus lapis prunellę in aqua frigi... fontana dissolutus vel Iulepo rosarum adm... dum conueniens est. Idem omnino præstat s... ritus vitrioli aliquot gutt. in ▽ fontana vel I... lepis refrigerantibus (spiritus Salis in hydrop... cis tātum sitim extinguit) sic aqua aluminis p... B. destillata sitim & feruorem quemuis sedat...

Peregrinantibus æstate sole feruente salu... rius est non bibere, etiamsi sitis vrgeat, cui ... men restinctio est adhibenda, præstat locus... rum (die oberſten giebelgen) prunellorum sylu...

striu...

rum masticare, quam vel quodlibet potionis
...us ingerere.

Sic seq. puluis itinerantibus maxime vtilis
æstate præsertim, si Epatis intemperies cali-
multum vrserit.

℞. *Piperis*
sem. anisi ana ℈j
liquiritiæ ℥j
rad. ireos ℥j
sacch. puri ℔j

Puluis pro peregrinantibus.

Puluis subtilissimus. Huius ℞. tantum, quan-
n bis vel ter mucrone accipi potest: misce
in aqua pura fontana transuasando è vitro in
...rum (interdum præcipue in febribus addi-
...de lap. prunell. aliquid) est potus suauissi-
s, sitim sedans & interiora corroborans.

CRVDITAS VENTRICULI.

Cruditatem ventriculi, si ætas & virium ro-
... suadent, aufert Vomitus conciliatus ex a-
... Nucum & raphano destillata, & pauxillo
æ Benedictæ procuratus, quem excipiant
...dem ventriculum corroborantia, partim
...a, partim extra.

Interna sunt omnia acida, nominatim v. sp.
...oli Philosophicus cum conserua rosarum,
...osellæ, menthæ & similibus mixtus, senibus
...tum prodest Essentia melissæ. It. Essentia
...gij, quæ omnem coctionem siue abla-
..., siue tardam, siue vitiatam in iisdem iu-
... oleum mastichinum in iuuanda coctione

 præ-

præſtans eſt, ſi eius gutt. ij, iij vel iiij in conu- enti liquore, vel etiam in vino vel Compo- exhibeantur.

Nota:

In his affectibus ventriculi Balſamus A- ticus, quandoque veſperi ante Cœn- vel poſt mediam noctem Doſi ℥j v- ſumtus ventriculo robur conciliat. S- etiam pilulæ de aloe vulgari ſi cum- tracto myrrhæ præſertim fuerint c- poſitæ.

Externe iuuant inunctiones, Epithema- cerota ſtomachalia, in quibus eminet cer- de laudano puro cum cera q.ſ. in forma E- ſtri redactum, ſic ſacculus ex mentha, a- thio, pulegio conſutus & geſtatus idem fa-

Maxime etiam ad ventriculi cruditates- mendatur tanquam ſpecificum appropri- ✱ purificatum, Aqua item ſiue Balſamus- triculi & balſamus fœniculi, ſpiritus qu- abſinthii multum prodeſt.

✱ Purificatum.

✱ Purificatum. ℞. ✱ bene triti & limatur. ♂tis an. ℔j. - ligenter & ex cucurbita vel etiam retort- rena ſublima, aucto in fine △, vt quod p- eſt, aſcendat in collum retortæ vel cucu- fæces vero cum limatura in fundo remat- quod ſublimatum eſt iterum per ſe ſubli- ſerua. Deinde ℞. Sal cõmunis q.v. decrep- crucibulo, donec fluat. Huius. ℞. & ✱ - ſublimati ana part. æq. tere inuicem & ſub-

me ita perge septies semper abiiciendo ca-
put mortuum & addendo sublimato parē Sal.
decrepitati quantitatem,&erit specificum pre-
paratum, Cuius gr.iij vel iiij in vino absinthia-
to vel decocto Sassafras per aliquot dies conti-
nuos propinata, ita tamen vt sudor à sumto
medicamento promoueatur, ventriculum per-
fecte curant. Est præterea huius vsus expeditus
in curandis Febribus, de quo infra de specifico
febrili.

Optimum autem, vt tum ventriculus, tum
reliquum corpus ab omnibus impuritatibus
sit liberum.

Aq. seu Balsamus Ventriculi.

Aqua vel Balsamus Vētriculi.

℞. *Nucis moschatæ*
Caryophyllorum
Cubebar, an. ℥iß
Cinamomi
macis
Zedoariæ
granorum
paradisi an. ℥j,
galangæ ℥iij
piperis longi ℥vj
flor. tunicæ
rosar. rubrarum
buglossæ
menthæ an. Mj.
herb. menthæ
puleg.
absinthii vtriusque an Miß.

Tritis terendis & confractis confringendis a[...] de medullæ panis triticei ℥x. deinde matrac[...] vitreo exceptis adde Vini opt. ad 2. digitoru[...] eminentiam fiatq; infusio per dies 8. vase cla[...] so. Deinde proliciatur emulsio ex amygd. d.℔[...] cum dicto infuso misce, additisque mellis o[...] ℥iij. F. destillatio in B. ad siccitatem. Huius aq[...] cochlearia ij. adhibita in quauis ventriculi i[...] becillitate propinantur.

Balsamus Fœniculi.

Balsamus Fœniculi.

℞. *Extracti sem. fœniculi (cum sp. vini)* ℥ij
Ceræ albæ aut mannæ calabrinæ ℥ß
Sal. fœnic. ʒiß

M. super △ lento, vt fiat massa. Adde olei fœ[...] culi ʒiij vel iiij M. & serua. Dos. à ℈ß ad ℈j cu[...] rosar. aut menthæ.

Quod si dicta deficiunt, poterit bis in he[...] domade hora vna ante prandium offerri [...] pilularum massæ sequens. ℞. aloes septies [...] succo rosarum lotæ & exsiccatæ part. ij. Rh[...] barbari electi & Myrobalanorum Emblicoru[...] pj. F. Massa.

Exterius inungatur ventriculus ol. mastic[...] destillato, post inunctionem applicetur ce[...] tum Stomachicum Galeni, Emplastrum [...] stomacho, aut Emplastrum de Mastiche, [...] quod omnibus præstat Tacamahaca super a[...] tam extensa emplastri loco. Prodest & in [...] pastus dare puluerem.

℞. *Cubebarum* ʒiß
nucis moschatæ ℈iiij
Caryophyll. ℈ß

macis ℈j
Calami aromatici ℈ij
liquiritiæ rasæ ʒij
Confect. Carui ʒvj
fœniculi ʒß
Rotular. diatrion santal. s. Camph. diarrhodon Abbatis an. ʒß.

pulvis grossus, de quo capiat æger post pa-
m pugillum vnum.

Scutum Stomachale.

℞. *Olei absinthii ʒß* *Scutum Stomachale.*
Castorei ʒij
menthæ ʒß
ol. mastichini ʒvj
ol. iuniperi
nucis moschatæ ana ʒj
Caryophyllorum ʒß
Zedoariæ gij.

ungantur præcordia & tegatur aluta.

℞. *Storacis Calamitæ ʒiß*
ambræ gryseæ gj.
ol. macis
menthæ
absinth. an. ʒj
puluis Caryophyllor.
macis an ℈j.

issolue gummi storacis calamitæ F. Massa. E-
ucatur super aluta & inducatur syndone ru-
a F. l. a. Scutum stomachale.

Inunctiones fiunt per oleum absinthinum,
astichinum, menthæ: in ditioribus destillata,

in pauperibus expreſſa præſcribantur, a[illegible]
cocta.

Si vero vt ſæpiſſime & quaſi ſemper fit, Ep[illegible]
ſit calidum & periculum immineat ne dum v[illegible]
medeamur, alteri noceamus, tantum cali[illegible]
medicamenta Ventriculo offeramus, Epati [illegible]
terius refrigerantia applicari poterunt, V[illegible]
guenta Epithemata & ſacculi cum ſantalis, tr[illegible]
chiſcis de Camphora & ſimilibus.

ABLATA CONCOCTIO.

Ablatam concoctionem in morbis Chro[illegible]
cis, vbi plerumque coctio ventriculi perit to[illegible]
per analogiam Eſſentia panis, eiuſque oleu[illegible]
reſtituit tandem, ſi cætera quoque tam intri[illegible]
ſecus quam extrinſecus recte adminiſtrent[illegible]
Sic eſſentia carnis ſola ebullitione ſine aq[illegible]
adiecta in vaſe clauſo extracta nutritionem [illegible]
mnem abſoluit pedetentim, poſtliminio qu[illegible]
in priſtinum ſtatum reuocata coctione vent[illegible]
culi.

Oleum panis. Oleum ſeu ſanguis panis ſignatura ſua rep[illegible]
ſentat ſanguinem, neq; fruſtra factum videt[illegible]
inter eſculenta omnia quidem nauſeam hon[illegible]
ni ſano poſſe mouere, præter panem, tanqua[illegible]
nutricationis noſtræ potiſſimum inſtrume[illegible]
tum. Ille ergo in dulciſſimam Eſſentiam (natu[illegible]
dulciſſima maxime eſſentificata arripit) & [illegible]
leum Chymice redactus pauciſſimis guttu[illegible]
ferme illico in ſanguinis maſſam beneficio c[illegible]
ctionis ſecundæ conuerſus diutiſſime hon[illegible]
nem conſeruat, & nihilominus tandem cocti[illegible]
nem reducit.

RVCTV[illegible]

RVCTVS.

In ructibus etiam vulgo commendatur vi-
um absinthites: sic ipsius arcanum. It. Sal.&
ritus Salis absinthii potiora sunt. Si ructus
rint fœtidi & nidorosi imprimis vero æru-
osi, primum subsidium petitur à vomitu
ocurato (per aquam benedictam cum aqua
si, menthæ) qui saburram totam ventriculi
minat; ventriculumque à cruditate liberat:
ictus quo deinceps minus molesti esse pos-
t, post vomitum tandem illa conducunt
ncipaliter, quæ ex absinthio fieri diximus.

FLATVS VENTRICVLI.

Curatio flatuum Ventriculi conuenit cum
ratione ructus.(Hippocrates, venter diu in-
tus minatur Tympanitidem) alias essentia
riandri ante pastum hic laudatur, It. ol.Cy-
ini,& corticum aurantur.

INFLATIO VENTRICVLI.

In Inflatione Ventriculi præmissis præmit-
ndis de quibus in præcedentibus actum est,
lsamus vel olei fœniculi guttæ aliquot exhi-
tæ prosunt. Sic oleum carui tum intra tum
tra præstat, præsertim si Epithemata ex car-
inatiuis extra fuerint applicata.

TVMOR VENTRICVLI.

In tumore ventriculi à flatibus vel ab alia
usa emergente antimonium diaphoreticum
el flores alibi antimonii fixi aliquoties singu-
s diebus dati in 🜄 fœniculi specifica quadam
roprietate iuuant: idque magis si aliquantum

ab iis ſumtis ſudor prouocetur. Non minor virtutis eſt Diaphoreticum in peracutis, ſe mixtura ſimplex ſemel atq; iterum in vino abſinthiaco datum.

SINGVLTVS.

In ſingultu Symptomatico præſtat oleum Cymini interne aliquot guttis.

Externe applicetur hoc Epithema. ℞. Cineres quernos imple ſcutellam cum iiſdem, & imbibe cum Vino Maluatico, ſuper cineres extende laciniam (vt excidant) & applica ventriculo ſæpius, ſi opus imbibendo (extemporaneum remedium Thoracis compreſſio, Sihe ob d Hoſen wol gebunden) Singultus à repletione curatur vomitu.

Ad ſingultum accommodata ſunt remedia Terra ſigillata Sileſiaca vera, Bolus armena, Lapis Bezoardicus verus orientalis, Emplaſtrum extrinſecus de cruſta panis, de baccis lauri & ſimilibus.

NAVSEA.

In nauſea vtilia ſunt quæ de debilitate appetitus ſeu in appetentia ſupra de faſtidio enumerata ſunt.

Nauſeam vero citiſſime ſoluit comeſta Zedoaria vel eius Extractum, quod tota proprietate in omnibus ventriculi affectibus valere poteſt. Frequens autem vſus radicis Zedoariæ It. acet. Zedoariæ in iuuenibus & ſenioribus ventriculum male affectum adeo roborat, vt nihil ſupra, ideoq; eius vſum comprobatum

cor

commendatum magni facere libet, cum nuſquam non effectus ſubſequenter ſperatus.

Ne quis in mari euomat, ſalis peregrini compoſitio maxime laudatur. Illa talis eſt: *Sal. Peregrinantium.*

℞. *Sal: nitri ſeu lapidis prunellæ (potius Sal. nitri fixi)*
Salis fuſi & Sal. gemm. an. ℥ß.
galangæ
macis,
Cubeb. an. ℥j.

M.F. puluis doſ. eſt à gr. iiij ad viij maxime ieiuno ventriculo, ſtomachum enim confortat, digeſtionem iuuat, & à putredine conſeruat.

Nauſeam à ſumpto medicamento arcet panis toſtus, puluere Caryophyllorum & acet. conſperſus, oriq; vel naribus admotus. Itemque cepa præmorſa.

VOMITVS.

Vomitus laudabilis nunquam ſiſtendus: fit mirum plerumq; à malis humoribus ad ventriculum refluentibus, crapula, copia ciborum pinguium & inſuauium, quæ dum per ſuperiorem exitum quærunt, impedienda non ſunt.

Cæterum vehementiores non ſunt tolerandi, quales ſæpius videmus in Hypercatharſi.

Vomitus enormes ſiſtit. 1. aqua menthæ ℥ij ſemel atq; iterum ſumtæ. 2. Emplaſtrum theriacæ ventriculo impoſitum. 3. ſuccus cydoniorũ crudus miraculoſe vomitus ſiſtit, ſi eius cochl. j. vel

vel alterum propinetur. 4. Sæpe vomitu vomitu curandus eſt. Durantibus itaque ii dem & quidem ſingulis diebus recurrentibu Aquæ benedictæ vſus imprimis auxilium a fert confortato deinceps ventriculo. 5. Laud num opiatum egregiè valet, vbi reliqua omn parum efficiunt. 6. Cæteris annumerantur e iam Extractum Zedoariæ, abſinthii, meliſſ menthæ, pulegii. Cum præſertim Epithem ad Ventriculum fiat ex decocto abſinthii, men thæ, luputi in aqua ferrariorum vel acet. p ratum.

Sal. Pers- ... rum.

Cruentam vomitionem cito reſtinguere o ptimum, alioquin propter ſpirituum copioſa proiectionem lypothymiæ & ſyncope ſequu tur lethales,

Reſtrictiuum eſt excellens ſupra enumer tum de ſputo Sanguinis, quod ℞. aquæ deſti latæ radicis Vrticæ (non habetur parata in of cinis, diligenter tamen paranda & aſſeruand maior. ℥vj. ſpir. ſeu ol. Vitrioli tantum, quan ad acetoſitatem ſatis largam ſufficit; diluant & ſatis frigide potentur. Poſt hanc ebibita potionem ſimul ventriculo applicetur pan toſtus cum puluere Caryoph. aſperſus & Vino Maluat. & acet. madefactus, vel fiat pult cula ex medulla panis ſecalini & Vino rubel ſtiptico & acet. fortiſſimo calidè inducen ventriculo toti & orificio eius, manè & veſp ri renouanda. Hac ratione ſubito ſiſtitur V mitus cruentus.

PL

PLETHORA.

Plethora præsente interdum, si vires ferant, phlebotomia basilicæ non omittenda.

Quod si grumosus sanguis in ventriculo congestus fuerit, idque distensiones circa eundem & excrementa præsignificant nigra, purgationes lenes ex Rhabarbari (ʒß) & mechoannæ (ʒiʒ) in substantia datis, illæ optime, quod reliquum est in ventriculo & intestinis excernunt cum leni adstrictione. Potest etiam pro potu dari Vinum rubrum, in quo infundantur radices vrticæ maioris. Vide supra quæ in expuitione & hæmorrhagia dicta sunt.

CHOLERA.

In Cholera valent eadem, quæ in vomitu, inprimis aqua menthæ, semen rosarum, magisterium perlarum, Corallorum. Tinctura Corallorum & Essentia Smaragdi. It. his nihil proficientibus laudanum opiat. dos. j. spongia silicibus adnasci gr. solita iiij. in aqua stiptica vel vino rubello.

DOLOR VENTRICVLI.

Dolores ventriculi tollit oleum Chamomillæ Sapphirinum (de quo supra de cardialgia) in syrupo dialtheæ vel in conserua rosarum oxalydis acetosellæ, menthæ guttæ aliquot exhibitæ. Idem facit oleum mastichis, si à causa frigida oleum Cinamomi. It. ol. Zedoariæ.

Extrinsecus foueatur ventriculis floribus Chamomillæ frixis & sæpius applicatis.

NB. Si ab istis omnibus parum præsidii suc-

successerit, vomitu res procuranda e[st] (aliquid nimirum in ventriculo late[re] suspicio est) postea ventriculus robora[n]dus pil.j.ij. pro magnitudine ex lacrym[is] Olibani.

ANIMALCVLA Ventriculi.

Animalcula ventriculi (ex quacunq; caus[a] eadem tollunt, quæ supra de vermibus cordi[s] Sic arcanum Tanaceti, asari. It. vomitus per [a]quam benedictam.

Secretum est in hoc casu puluis secundin[æ] primiparæ, cuius ℥ß vel ℈ij cum extracto The[riacæ] ℥j vel cum ▽ theriacali Crollii aut mixtu[ra] simplici absorpta, talia vel maleficio vel cas[u] quodam nata animalcula & insecta citissimè e[t] necat postea cum leni infuso foliorum senna[,] Rhabarbari, Mechoacannæ per aluum extur[]banda.

Spiritus CC. essensificatus. Spiritus CC. in hoc affectu multum quoqu[e] prodest, in primis Essentificatus, hoc est, in qu[o] Sal fixum aqua conuenienti prius extractum & volatile rite depuratum in spiritu hoc dissol[]uantur & vniantur.

IMBECILLITAS Ventriculi.

Imbecillitas ventriculi si adsit, ante omni[a] conuenit adhibere vomitoriū ex Vitriolo albo aut extracto Ellebori, à quibus si æger abhor-reat, datur dosis ☿ quo facto ventriculus tam absumtis, quam admotis roborandus, repetita tamen sæpius ægri euacuatione. Qua[]

Quæ assumuntur, inter vulgaria imprimis
t species Electuarii aromatici rosati diar-
odon Abbatis, rosatæ nouellæ cum conserua
arum & menthæ exhibitæ aut alio quocun-
e modo. Puluis diagalangæ, species de men-
, absinthio, myrobalanis nucis moschatæ
ditæ, puluis Aronis Quercetani & alia a-
d Practicos.

Pro potu ordinario prodest vinum absin-
, imprimis tempore Verno præparatus sp.
inthii, qui ad libitum cum potu admiscea-
t.

Assumatur quoque cremor Tartari sæpius,
interdum sp. Vitriol. aut destilletur Aq. vitæ
vino maluat. aut alio generoso vino in cuius
macerētur Miß pulegii exsiccati; eius cochl.
xhibeantur cum ol. Vitriol. guttis, quantum
elicet ad gratam aciditatem requiruntur,
o assumto aut in loco calido se contineat,
se exerceat æger, vt incalescat ad sudorem
ue.

Prodest etiam nonnūquam assumere cochl. *Syrupus de canella & caryophyllis.*
rupi de canella aut caryophyllis præparat.
do seq ℞ Cinamomi (aut Caryophyllorum
), affunde vini Maluatici vel Falerni ℔iij, in-
de in matracio, crasso modo contusis aro-
ibus per 3. dies in cineribus calidis. Hinc
ter ebulliant & colentur. Colaturæ adde
ales partes sacchari albi & F.s.a syrupus.

INTESTINORVM.

Affectus.

OBSTRV-

OBSTRVCTIO
Intestinorum.

Obstructio intestinorum. *I.* à pituita [illegible]uitur medicamentis tum externis tum [illegible]ternis.

Internis vulgaribus vndiquaque apud [illegible]tores obuiis. Mirabilis est Essentia melissæ [illegible]psius ʒj. cum gutt.iij. olei seu spiritus iunip[illegible] misceatur cum Extracto Colocynthidos [illegible] scammonii de quo in Crollium vel cum [illegible] Panchymagogi vegetabilis. Extemplo ni[illegible]rum pituitam dissoluit, eandem postea per [illegible] iectum purgans exterminandam. It. Ex[illegible]ctum agarici cum aqua Cinamomi vel [illegible] Vini.

Externa sunt suppositoria & Enemata, [illegible] foris nempe applicantur, vt scilicet pituit[illegible] ex intestino recto & colo educant, obstructi[illegible]nemque dissoluant. Ex suppositoriis laudab[illegible] est, quod fit ex mellis ℥j & radicis Ellebori [illegible]gri ʒj. (hoc suppositorium in pueris vtile) C[illegible]ster est ex croci metallorum ʒj ~~ad ʒiß~~ (de c[illegible] in Crollium) in decocto ☿ alis ℔j & bu[illegible] recentis vel olei oliuarum, ℥ij dextre appli[illegible]tus. Huius etiam vsus est in fæcum duritie[illegible]

Fæcũ induratio. *II.* A fæcibus induratis Enemata valent[illegible] ℞.omentum cum intestinis vituli(Kälber K[illegible]fe) coque in eum modum, quo alias mensis [illegible]poni solet cum multo brodio. Eo adhuc [illegible]uente ano supposito vapor excipiatur per [illegible]lam, & paulo post σκύβαλα indurata eiici[illegible]

tu[illegible]

& obstructio soluitur, quæ deinceps emol-
tibus internis vlterius expedienda fuerit.
nter emollientia hic locum habet prima-
n cremor Tartari sæpius in iusculis exhi-
dus à ℥ j ad ℥ iß 1. 2. 3. 4. diebus.
n summa obstructione alui ℞. plumarum
utissime incisarum pugill. j. M. in panem. F.
læ. It. olei ceræ ℈ j vsq; ad ℥ j in Enemate e-
lliente: Zibetha vmbilico illita: fel tauri
est etiam clysteribus addi ad imitationem
uræ, quæ felle facultatem expultricem ir-

II. A tumore. Enema specificum:
℞. lactis, ol. oliu. ana ℔ß.

ADSTRICTIO.

n adstrictione ex Enterocele adhibeantur
rna emollientia, & iniiciantur Enemata.

NFLAMMATIO, ABSCESSVS,
vlcus, Cancer.

nflammatio, abscessus, vlcus, Cancer, Ene-
e curantur, quamuis Cancer vix.

FISTVLA.

De fistula infra in affectibus externis.

COLICA ET ILIACA
Passio.

n omni Colica & Iliaca passione dextre cu-
da (à Catarcticis fortioribus abstinendum)
per prospiciendum, vt aluus sit libera, quã
tura ita cõseruat, bene quidem, sin minus,
externis nempe suppositoriis & clysterib.
e disputationem meam de colica) tum in-

 ternis

ternis saltem mollificantibus vtendum: qu[...] est Extractum Mercuriale (cum sp. Vini pa[...] tum dos. à ʒj ad ʒij) cum extracto sennæ in[...] dosi (à gr. x. ad ℈j) exhibitum.

Quando aluus est libera & flatus disten[...] intestina ab initio Tinctura Corticum aur[...] tiarum cum sp. Vini extracta multũ valet, [...] cochl. j. Hæc essentia semel atque iterum [...] flatus omnes dissipat: sin minus, exhibeatu[...] maluatico olei amygdalarum dulcium ʒj. [...] ad ℥j. Quod si nec sic quidem flatus sitie[...] expediuntur, loco amygdalarum dulcium e[...] be sp. Terebinthinæ ʒj. ad summum, postea [...] arctissime cum fasciis liga ventrem (mit [...] Handquelen 3. mahl vmb den Leib gezogen [...] 2. starcken Personen) & flatus omnes diss[...] buntur.

Nota:

Etiam in Colica & Iliaca flatulenta, qu[...] admodum in cæteris aluo libera remed[...] specificum (extremum est quo vsus sum in [...] store quodam) est mixtura spiritus Vini &[...] ritus Salsana ʒß vel ℈ij in aqua communi [...] da sudoribus exinde prouocandis data. I[...] nimirum sitientes spiritus colicæ admini[...] potat, ac in vapores resoluit (patiens quie[...] licet id ei difficile: motu nimirum crescit[...] lum) vt reliquum quoque corpus à vapor[...] noxiis per medicamentum assumtum [...] ratum eo melius morbo pereunti su[...] possit.

In

n Colica ex pituita vitrea valent oleum Ze-
riæ, Chamomillæ, sapphirinum (à gut. iij ad
æpius exhibita.
n pituita educenda præstat. Essentia trochi-
rum alhandal cum vino Maluatico destilla-
xtracta, It. spiritus Vitæ aureus Rulandi ab
d ℥ iß ad summum.
n Colica à bile erodente Extractum Rha-
bari. It. Panchymagogon vegetabile multū
stant: bilem nimirum educunt, qua excre-
i nihilominus dolores durarint, maluati-
cum oleo amygdalarum dulcium postea
el atq; iterum datum acrimoniam bilis re-
ntis infringit & dolores sopit.

NB.

n his casibus aliquando cæteris paribus lau-
um opiatum dextre paratum & sumtum
abilia præstat: cuius tamen vsus, si hæc ipsa
prædicta in promptu fuerint, non temere
cipitandus, nisi forsan materia tam fortiter
acta sit, quæ doloribus confertim recru-
entibus nullas inducias permittit. Hoc ita-
in casu, vt quies ipsi naturæ imperetur à
ano minus abstinendum erit.
ex humore acri, valet etiam Mixtura sim-
.
Colica ex humoribus æruginosis, vel flati-
nter membranas inclusis, nihil melius est,
n exhibere dosin compositi è spiritu Salis
& spiritu Vini, citissime nimirum ex-
t.

In Colica ponatur Magnes super Vm-
cum & statim cessabit dolor.

Colica etsi nonnunquam à biliosis & c
bus humoribus ad intestina profluentibu
ab inflationibus item intestinorum & à
diu retentis excrementis: tamen nulla fre
tior est, quam quæ à pituita & flatibus c
In quibus omnibus notandum, vt aluus
per sit aperta: 2. vt medicamenta poti
clysterem iniiciantur, quam per os exhi
tur, ante alui apertionem.

Vt igitur alui obstructio colicos dolo
uens soluatur, iniiciatur Clyster emoll
laxans vel ex solo decocto brancæ vrsin
cum oleo Chamomillæ & anethino a
quente, quo vel solo cessare dolorem exp
est.

℞. juris pisorum ℥ iij
extracti esulæ ʒ i ß

Bulliant simul, vt Extractum soluatur
adde

olei lini ℥ iiij
Sal: gemmæ ʒ j
Sal. communis ℈ j aut ʒ ß.

M. iniiciatur moderate calidè.

Eiectis ventris impuritatibus dolori
magis vrgenti succurrendum, ipsum m
do & sedando anodynis & narcoticis.

Extrinsecus fiant inunctiones oleo C
millæ & amygdalarum dulcium cum gu
quot ol. stillatitii anethi aut olei Philos

imponendi sacculi calidi ex furfure aut
o, aut tantum tegula calefacta linteo in-
ta. Imo si dolor vrgeat, applicetur Em-
rum ex laudano vel solo vel cum aliis
o.

mbilicus inungatur Balsamo Apoplectico
admisceatur gr.j.vel ij. Zibethi potentius
tius operatur, aut è Zibetho cum oleo nu-
oschatæ expresso F. Balsamus.

ntrinsecus exhibeatur ℨß theriacæ mediæ
is cum laudani opiati gr. v. Extracti Casto-
r.iiij aut pulueris castorei ℨß. Atq, hoc me-
métum offeratur si absit inflammatio, qua
ente post pilulas laudani deglutitas oleum
rni per deliquium gutt. v. aut vj. in vino
propinare & ventrem inungere conuenit
amo Saturni, qui duplex. Vnus ad inflam- *Balsamus Saturni duplex.*
iones omnes è part. ij.ol. Saturni per deli-
um è sale & part.j.oleo rosati simul mistis in
tario lapideo. Alter fit cum Sale Saturni, af-
ditur in matracio cõuenienti spir. Terebin-
æ ad eminentiam digiti, donec Sal in spiri-
herebinthinæ soluitur, isque rubicundo
itur colore. Tinctus spiritus è cineribus de-
tur per retortam △ primum lentissimo, do-
oleum Terebinthinæ prodierit, quod cum
lius non destillat, muta vas recipiens, △ au-
aulatim, donec etiam fortissimum habue-
& prodibit ol præstantissimum in vulneri-
, vlceribus, Cancro, noli me tangere ali-
oties tangendo bambace, medetur. Hinc

posthoram j. si non cessat dolor, sequens po-
tiuncula exhibenda.

℞. spir. Vini ʒj
Salis ℈ß aut. gut. xv.
aq. fontanæ ℥iij.

Ægro stragulis bene cooperto sudores ali-
quandiu prouocandi; aut offerri potest d
ex ▽ theriacali aut spiritu Therebinthinæ ℈
vino Maluatico. Prodest etiam si dolor non
sat, dictum clysterem repetere, & ægrum in
neum locare emolliens & anodynum, qual
pite de Calculo præscripsimus.

Si magna adsit flatuum copia, id quod e
testinorum murmure facile cognoscitur,
minatiua admiscenda clysteribus & assume
intro, ita vt cum aq. theriacali aut potiun
dicta gutt. aliquot ol. stillatitii Carui, anis
fœniculi misceantur.

Balsamus Saruius depictus.

Exterius inungatur venter oleo anethi
Chamomillæ, cui dicta olea destillata adm
sint.

Cucurbitula magna vmbilico applican
doloribus vrgentibus cingulo constringa
partes abdominis.

Quibus præmissis ratione doloris & p
xysmi ad ea, quæ causam ipsam respiciunt,
pius accedendum, & si à pituita crassa &
da, vt plerumq; fit, oriantur, ea primum le
purgantibus expurganda, habito simul r
ctu ad flatus crassos semper in hoc affectu
sentes: Vnde semper decoctum aut aqua

anisi, fœniculi dauci, cum infuso agarici,
chocannæ & Electuarii diacarthami exhi-
la, cauendo ne Rhabarbarum aut Myro-
hi ob adstringentem, quam possident fa-
tem, exhibeamus, ne sennam & cassiam ob
lentiam, atq; ea quæ iniicienda diximus,
nunquam prætermittantur cum iis, quæ
os dantur.
xpurgata materia calefacientibus, atte-
ntibus & discutientibus reliquiæ tollendæ,
iritu Terebinthinæ, mithridatio, Theriaca
Theriacali, sp. Sal: nitri quibus interdum su-
excitetur. Prosunt etiam sequentes Ro-
:

. spec. diacymini
diacalaminthæ
aromatici rosat. an. ʒß
icchari in aq. fœniculi dissol. ℥iij
aq. Cinamomi ℥ij
ol. anisi ℈ß,
succini gutt. vj.

otulæ, de quibus sumat æger j. atque alte-
n ad lubitum.
Quod si à biliosis & acribus humoribus or-
n ducat morbus, illi statim post alui apertio-
m & anodynorum applicationem detergen-
& expurgandi iis, quæ bilem respiciunt, in-
to Clystere è lactis ℔j, in qua mellis Mercu-
lis ℥iiij aut v. dissolutę sint, aut potest loco la-
s assumi aqua hordei in qua rosæ, violæ aut
lua bullierint cum diapruno aut diasebestē.

Per os datur diaprunum ſolutiuum, ſyrup rosarum ſolutiuus cum infuſo Rhabarbari, item violarum ex multiplici infuſione.

Si ex aliqua inflammatione inteſtinoru fiat dolor, poſt fæcum eiectionem ſecetur v na, & clyſteres iniiciantur refrigerantes & mollientes; aut ſi etiam aliqua ſuſpicio ſit bi flauæ ex lacte, in quo ebullierint refrigeran cum ſaccharo rubro & oleo violarum.

Per os quæ aſſumuntur, ſint refrigerantia

Si ex duris & diu retentis fæcibus oriat iniecto clyſtere emolliente mire prodeſt B neum aquæ dulcis cum herbis emollienti & humectantibus & poſtea propinandum m dicamentum validum, quod fæces emolli exturbet. Quod ſi non proficiat, folle aut ringa inflentur inteſtina, vt ſeparentur fæces inteſtinis, ſtatimq; iniiciatur Clyſter fortis ℥ß aut ℥j ſal. gemmæ admixta ſit.

In omnibus a. dictis cauſis ſemper cum a propinanda, quæ peculiari proprietate con hunc morbum faciunt, vt ſunt exſiccata inte na lupi ad ℥j in vino epota: ſtercus eiuſdem ſiccatum cruribus & pectini alligatum: aq ſtercorum bubuli iuniorum per alembic deſtillat.

PARALYSIS.

Paralyſis in quam colica interdum deſin ſolet, vniuerſalibus præmiſſis purgantibus ratur vt in paralyſi dictum. Imprimis conue ſpiritus Tartari rotulæ ibidem deſcriptæ &

lei

um succini & extractum, Balsamus Galba- Terebinthinæ cum cataplasmate ex radice mphiti.

TARDA ALVI DEIECTIO.

In tardissima alui deiectione à quacunque causa procedente mirabilis est effectus Essentiæ lis tart: cum sp. Vini extracta, & ad consistenm redacta, cuius gut. ij. vsque ad vj vel viij ndem singulis diebus vesperi horis 2. à cœna haustulo vini vel alio liquore exhibeantur, onec sponte subsequatur lubricitas alui. Hoc iccissime vsus sum & in Melancholia Hypoondriaca ad virium prope deiectionem scilit dysenteriam.

In Ileo statim soluendo exhibe ☿ crudum à ad ℥j oleum commune recens cum saccharo stemperatum, ne agnoscant patientes, statim luitur aluus, & dolores leniuntur, si quid reduum fuerit expediendum, id est, cum aliis urgantibus.

FLVXVS INTESTI-norum.

Omnes fluxus intestinorum primario à Venticulo pendent. Huius ergo vt partis mandans primo habenda ratio fuerit (Cacochymiæ plethoræ) nisi fluxus nimius vrgeat. Ideoque entriculo corroborato ipsi quoq; fluxus cesnt, sed tamen præmissis in fluxibus incipientius vomitibus, adhibitisque Epithematibus de quibus supra in affectibus ventriculi) tanem Enematibus abstergendum & consoliandum.

Triplex autem non sine causa statuetur alui profluuium, Diarrhœa, Lienteria & Dysenteria. Ad fluxus ventris omnes detur ʒ. in die de croco ♂tis singulis vicibus grana x. cum succo prunorum syluestrium. Item sequens.

℞. *Hepatis Lupi*
Mithridatii ana ℈j
Magisterii Corallorum
boli armeni
CC. usti
Mastichis ana ℈ß
Aquæ Tormentillæ ℥iiij
Cichorii ℥ij
Miuæ cydoniorum ℥j
Misce.

DIARRHOEA ET DYSENteria Epidemia.

In Diarrhœa & dysenteria Epidemia præmisso vomitu ad Antidota fugiendum.

Diarrhœa non Epidemica. Diarrhœa, quia à variis causis pendet, & semper alterius morbi effectus, diligenter videndum, à quanam causa hæc ipsa dependeat, & an Critica hæc sit, naturæ consueta, symptomatica, Si ob errorem aliquem externum accidat an à partis aliqua intemperie, aut humorum copia fiat; quæ omnia si quis rite obseruet, non difficile erit huic morbo resistere.

In genere notandum, nullam talen subito reprimendam & retinendam esse, nisi forte in phthisicis & peripneumoniacis. Et si quid moliendum, à medicamentis lenioribus & imbecillio-

cioribus ſemper incipiendum eſt, dato ſolo
cydonio, aut miua Cydoniorum compoſi-
Ventre exterius inuncto oleo Cydonio-
m, maſtichino, nardino, de abſinthio, de
entha; prodeſt etiam lac ebullitione vnica
ctum & chalybeatum mane & veſperi hor.
ante cibum, ad poculum vnum addito terræ
gill. ℈j.

Si vero vires deiiciãtur, ad fortiora acceden-
um, deinde ad Clyſteres & medicamenta pri-
um abſtergentia, hinc adſtringentia tam ex-
rna quam interna, de quibus in dyſenteria: ita
men vt ſemper habeatur reſpectus ad mem-
rum primo affectum, in externis tamen no-
ndum, ne exterius muſculi conſtringantur,
c nimirum augebitur malum. Conſtrictio au-
em à muſculis auget excretionem: quare opti-
num, vt tenuium ſint partium, vt penetrent ad
nteſtina. Quod optime conſequeris, ſi addide-
is acet. fomentis & cataplaſmatis.

Maxime in omni alui fluxu prodeſt, ſi regio-
ni ventris calide imponatur Emplaſtrum de
Theriaca antiqua & terra ſigillata ana. Multum
quoque in omni alui profluxione prodeſt ſyru-
pus de roſis ſiccis, myrtillorum & imprimis de
ribibus, de berberis, de Corallis Quercetani,
CC. vſtum & inteſtina gallinæ in clibano ex-
ſiccata & in puluerem redacta, lota prius aqua
aliqua adſtringente.

Iiſdem fere remediis occurritur Lienteriæ,
ſeu inteſtinorum læuitati, in qua tamen magis
cale-

calefaciendus & roborandus ventriculus & intestina. Et nonnunquam, si à pituita aquea eas partes lubricante fiat, causa expurgantibus tollenda. Conueniet hic super ventriculum cucurbitam paruam ponere, vt diutius cibum retineat.

Si ob affluxum bilis ad intestina, aut ob errorem aliquem externum, iis ablatis & mutatis morbus facile tollitur,

Si fluxus fiat propter obstructiones venarum mesaraicarum aut imbecillitatem Epatis attractricis causa suis medicamẽtis tollenda: imprimis in fluxu Epatico prodest Sal Corallorum in aqua plantaginis dissolutum à ℈j ad ʒß sæpius per vices exhibitum, cæteris necessariis non omissis.

Diarrhœa correpti creberrime vtantur oryza cum iure carnium seu lacte cocta.

Potus sit aqua Chalybeata, in qua Corallia CC. vstum spodium, tormentilla bistorta, nux moschata, citri, granator, punica mala cocta sint.

DYSENTERIA.

In dysenteria proprietate (cæteris omnino obseruatis, quæ in cruenta deiectione necessaria sunt) specifica vnice iuuant.

Tinctura Smaragdi. 1. Essentia seu tinctura smaragdi quæ fit hoc modo: ℞. particulas seu recrementa Smaragdi (ʒj venit 4, vel 5. baziis) tere (non in mortario nisi ferreo) in puluerẽ tenuissimum super porphyrio, superfunde vrinam puerorum simplic

destil-

estillatione paratam, & in loco calido tinctu-
am extrahe, quam toties affuso menstruo re-
enti collige, quoties illa in idem mittitur. Tin-
turas omnes collectas & filtratas ablato per
lestillationem menstruo reduc in puluerem
ryseum, quem de nouo cum sp. Vini extrahe
n summam viriditatem. Spiritu Vini denuo
blato ad aliqualem consistentiam, relinquitur
Essentia vel tinctura Smaragdi in fundo: cuius
gr. ij. iij. iiij. ad viij. vel x. in aqua plantaginis tor-
mentillæ exhibita omnes dysenterias miracu-
ose sistit & ventriculum roborat.

NB. Spir. vitrioli non detur, præcipue si ex-
ulceratio adsit.

2. Essentia Croci ♂tis à Crollio descripta.

3. O crudi ℥j in aqua plantaginis ad potan-
dum data, dysenteriam soluit.

4. Tinctura Corallorum gr. iiij. v. vj.

5. Laudanum opiatum cæteris paribus.

6. ✵ potabile Anglicanum (It. puluis spon-
giæ salicis, de quo supra.)

In Dysenteria, causa quæ est humor biliosus
& feruens, infusione ex Rhabarbaro & Myro-
balanis tollēda, facta infusione in aqua hordei,
ipsoq; Rhabarbaro fortiter expresso, semel at-
que iterū facta repetitione purgātis ad leuiter
adstringentia tam extra quam intra applicanda
accedendum. Quale imprimis est seq. ℞. suc-
ci baccarum sambuci q. v. in eum iniice micam
panis ex furno extracti calidam, vt succum im-
bibat. Hinc iterum in furnum, vt exsiccetur
inde,

inde, quo facto iterum in dictum ſuccum im-
merge, exſiccaque, idque tertio & quinto re-
pete. Tandem ſiccetur, vt in puluerem redi-
gi poſſit doſ. ʒj ſingulis matutinis. Prodeſt e-
iam hic nux moſchata & Myrobalani conditi
quantitate aliqua aſſumta, ſyrupus ribium, be-
berorum &c: Crollius emplaſtrum ex Theria-
& terra ſigillata tepide applicat.

Iniiciatur quoque Clyſter ex decocto an-
dyno Chamomillæ, anethi & roſarum, in quo
diſſolue ſæuum hircinum ab ℥ß ad ℥j cum o-
vitello diſſoluendum, ne cohæreſcat.

Quod ſi malum ad ſtatum & incrementum
peruenerit, conuenientiſſimum remedium eſt
in principio miſcere clyſterem ſequentem
quem ſæpius reiterare conuenit. Nam ſi mate-
ria pauca ſit, ſolis interdum id genus Enemat-
bus, adhibita iam dicta purgatione, curatur
morbus.

℞. *Lactis vſtulati ſeu chalybeati* ℔iß.
mellis roſati ℥iij
ouor. vitell. No. ij.

F. Clyſter. Quod ſi careas lacte, ℞. aquæ horde-
in qua folia Chamomillæ & roſarum an. pij. in-
cocta ſint, aut loco dicti decocti hordei capia-
veruecum capitum, imprimis ſi dolor magnu-
adſit: poſtea ad ea, quæ vim habent conſtrin-
gendi & ſimul refrigerandi, Enemata prope-
randum, quale imprimis eſt ſeq.

℞. *Herb. centinodii*
burſ. paſtoris.

planta

plantaginis an. Mj
summit. tapsi barbati,
equiseti an. Mß
si fortius desideras, adde
balaust. Mß,
Myrtillorum ℥ij
sem. plantaginis
portulacæ an. ℥ij
fl. rosar. pij.
[C]oq. in s. q. aq. hordei ad ℔jß aut ℔iß, in deco[c]to dissolue mellis rosat. colati ℥ij. sacch. rub. [a]ut rosacei ℥j. F. Clyster, qui sæpius iniiciendus [e]t nonnunq. cum præscripto adstringente per[m]utandus.

Interius per os exhibeantur syrupi adstrin[g]entes, opiata condita & conseruæ. Præstat [c]onserua radicis symphyti cum terra sigillata & [s]ale corallorum. Præstat etiam post abstersio[n]em sæpius exhibere dosin Laudani opiati mei. [H]oc nimirum ad omnem alui fluxum, euacua[t]a prius materia tuto exhibetur magnoque [c]um fructu. Aut exhibeatur potio Cardiaca, [q]uæ:

℞. *theriacæ recentis aut mediæ ætatis*
confect. alkermes ana ℈ß
trochisc. de Carabe,
de terr. sigill. an. ℈ß ad ℈j
syr. rib. aut violar. ℥j
de rosis siccis ℥ß
M. Capiat hora somni, aut post meridiem.
℞. *Confect. Alkermes*

de hyacintho an.℈j
trochisc. de carabe ʒj
aq.plantaginis ʒj
ſyr. roſarum ℥iß.

F. potio.

Aut Bolus ex *Confectione de hyacintho ʒiß*
terra ſigillata aut bolo armeno aut trochiſ
de carabe ℈iß
cum ſaccharo F. Bolus.

Exterius inungatur oleo myrtillorum & [...]
don. ana. Aut fiat ex herbis ſeq. decoctio, q[...]
fomentetur venter & renum regio.

℞. *Plantaginis*
Centinodii an. Miiij
fol. ſymphyti
equiſeti an. Mij
gallarum
nuc. cupreſſi
gland. quercum an. ℥ij
flor. roſarum
verbaſci an. piij

Decoque in aqua pluuiali & vino adſtringen[...]
addito ſub finem coctionis pauco acet. aut i[...]
ungatur venter inferior Vnguento Comiti[...]
aut vnguento ſtiptico Fernelii: applicetur E[...]
plaſtrum de Maſtiche, ol. cydon. an ℥j pulue[...]
myrtillorum. ʒiij. Proſunt etiam hic lapidu[...]
pretioſorum ſolutiones & perlarum.

Crura lauentur decocto ſequente.

℞. *Gallarum immaturarum, nucum cupr[...]*
an. ℥iß

id. filicis
Calciat trapæ an. ℥ij
fol. plantaginis
tapsi barbati an. Mj.
que in Vino adstringente, cum decocto la-
ur crura mane & vesperi.
Cum corpus satis purgatum clysteribus di-
offeratur infusio Rheados cum rheo tosto:
. *Rhabarbari parum tosti ʒj*
inde cum Myrobalanorum Citrin. ʒß
santalin. Citrin. ℈ß
n sero lactis aut aq. Endiuiæ exprimantur,
esso adde
Rhabarbari torrefacti ʒiß,
syr. capill. ♀ ℥j.
iat mane.
inc ad ea quæ fluxum plane sedant, acce-
dum, in quo sequentia medicamenta pri-
enent: ℞. gummi Arabici & Ceræ albæ
ʒß. includantur in pyro aut malo Cydon.
ius magnitudinis, quod in cineribus vel ad
etur, vt optime mollescat, exhibe mane &
eri, quoties visum fuerit. Non incommo-
quoque fuerit sæpius cum vino rubro ad-
gente aut cum vino granatorum exhibere
a dictos panes cum succo baccarum sam-

xperimentum certũ, si iusto tempore præ-
e, vbi exulceratio mundata & iam consoli-
la est. ℞. pomum Cydoniorum vel a-
acidiusculum, excauetur superiori parte
Experimenta in dysenteria.

O &

& expleatur cera alba raſa & gr. iij maſtichi iterumque claudatur & inuoluatur ſtupa & a ſetur in cineribus, pomum aſſatum detur ho j. ante cibum & mira operabitur. ℞. panis C doniorum q. ſ. cum roſis rubris & vino rub Chalybeato, & applica ventri inferiori, ſu mum arcanum eſt in hoc affectu.

Crocus ♂tis.

Crocus ♂tis. Limatura ♂tis ſeu Chaly primo vrina pueri, ſeu aqua dulci aſperſa ex datur tota nonnullis infuſionibus aceti ta riſati, acetum euaporet, eius ſubſtantia reſid forti calcinatione in puluerem rubicund impalpabilem conuertatur, quem aqua p uia & roſar. ablues & exſiccabis. Huius ℞. ſeu ℈j in dyſenteria & ſanguinis profluuiis obſtructionibus ab extra in hæmorrhagia ſperata.

Oleum Croci ♂tis.

Eiuſdem vſus eſt *Oleum Croci ♂tis*, cu proceſſus ſequens. Crocum ♂ cum vrina pu forma in maſſam, quā per retortā deſtilla m ſpiritus vitrioli, & proueniet oleum rubrun aliquantum ſpiſſum, quod ſi per dies aliq vel ſub fimo digeres, vel in cineribus circula ad intrinſecos morbos egregiam operam p ſtiteris. Vſus idem qui Croci, Doſ. minor. cr gutt. 4. vel 5.

Sulphur Solis.

Sulph. ☉lis, Hoc à proprietate ſua fixa phuri microcoſmico diſſoluto maxime cōf ℞. Sal. nitri & Sal: communis q. v. (v. gr. ℔iß) li communis ℔vj. deſtilla ſ. a. oleum, veluti ſtillas oleum Sal. communis. Hoc oleo ſolu

p

rius amalgamate & admixtione flor. Sulph. lcinatum (vt infra dicetur) in cineribus posi- m in matracio puluerisatum, affuso oleo de- llato ad eminentiam digitorum aut ad ℥j ☼ lditur ʒß sp. Sal. dicti. Tinctarum separa & spi- rum vsq; ad siccitatem sæpius inde euoca per estillationem ipsam, ☼ solutio remanebit in ndo rubra. Huic superfunde spiritum (oleũ) ni & tincturam secundum artem extrahe, spi- um tinctum destilla ad oleositatem. Huius ttæ v. vel vj. in vehiculis conuenientibus da- fluxum ventris sistunt & ventriculum cor- borant.

Amalgama & Calcinatio ☼. ℞. part. j. ☼. part. ☿ viui F. s. a. amalgama, quod in crucibulum natur, & euaporetur omnis ☿. puluis reli- is cum nouo ☿ eiusdem dosis amalgamatur, m ☿ exhalet. Eadem amalgamatio repeta- . Hinc adde part. ij. florum Sulphuris, in cru- ulo detineatur in △, donec Sulph. omne ex- et & deflagret. Idem labor sexta vice repe- ur.

Non sine fructu quoque in hoc malo sudor uocetur cũ terra sigillata & lapide Bezoar. fferunt quoque non leuem opem cucur- læ vmbilico & iliis affixæ.

otus sit aqua hordei, in qua CC. coctum sit. *ysenteria* in superioribus intestinis si fuerit, umque lethalis est, simul ob consensum e- ente aut singultum patiente ventriculo.

Poteſt tamen iis remediis curatio tentari, ex-ceptis Enematibus, quæ aut nulla aut pauca e[illegible] ſe debent, aſſumto per os lacte cum melle au[illegible] ſaccharo roſaceo ratione abſterſionis & cæter[illegible] neceſſariis ſupra dictis exhibitis.

Quod ſi ab intemperie calida acres humor[illegible] generentur, ab Epate & dyſenteria hoc mod[illegible] foueatur, vngatur Epar Cerato ſantalino ℥i[illegible] ol. Nymphheæ, roſarum añ. ℥j Camphora ℈ß.[illegible] ſumanturque, quæ intemperiem alterant.

TENESMVS.

In teneſmo externe valet decoctum foli[illegible] rum quercus cum furfure in aqua chalybe[illegible] vel ferrariorum factum; & in ſacculis vel in[illegible] dendo vel applicando calide vſurpatum.

Mirabilis quoque eſt in hoc caſu Clyſter[illegible] iure carnis Veruecinæ cum olei ceræ gut.[illegible] quot ad ℥j iniectus.

At intra olei maſtichis guttæ aliquot ex[illegible] bentur in aq. menthæ, plantaginis, pulegii. S[illegible] ito teneſmum ſoluunt. Eſt ventriculo gratu[illegible] inteſtinis non inimicum: prætereà dyſente[illegible] curat, imprimis teneſmum ſiſtit.

FLVXVS HEPATICVS ſeu *DYSENTERIA HE-patica.*

In fluxu hepatico, ſeu dyſenteria Hepa[illegible] nec purgantia, nec clyſteres proſunt: adſt[illegible] gentia autem, qualia ſunt Rhabarbarum [illegible]

ſen[illegible]

ensim progrediendo ad ℨiß in substantia um Myrobalanis in aqua plantaginis cum syupo cydoniorum & melle exhibito. Idem um saccharo mixtum & sæpius datum mirabiliter prodest. Tale est Extractum Rhabarbari cum sp. Vini paratum, cuius dos. ab initio xigua sit, nempe à ℈ß, tandem maior vsque d ℨj.

2. Epar corrigentia in hoc casu studiose sunt bseruanda. Sola radix Cichorii & graminis n vino infusa & ad pastum duntaxat semel atq; terum vino hausto & aliquandiu continuatione facta Oeconomiam Epatis ab innata quadam proprietate iuuant (diæta sit accurata) andem post vsum huius infusi aliquandiu coninuatum additur Infusum radicis vlmariæ.

3. His præmissis & continuatis tandem ad dstringentia, iecori & partibus internis amica deueniendum est. Omnem absoluit paginam solutio Corallorum in acet. forti facta, vt postea menstruo per destillationem ablato relinquantur Corallia in forma salis. Hoc Sal corallor. sine vlteriori præparatione (ℨj in aqua plantaginis ℔j) quotidie vsque ad declinationem morbi ituro cubitum exhibitum Cochlear ab initio vel 2. aut etiam 3. deinceps, fluxum mirabiliter sistit, & viribus paulatim redintegratis restituit. *Oleum vel Liquor Corallorum.*

NB. Aliquando in hoc casu, præsertim post adstringentia vel cum iisdem ☼ potabile Anglicum potenter adstrictionem iuuat & sanat.

EXCRETIO PVRVLENTA.

In purulenta excretione dolorifica Enema ex lacte &oleo oliuarum ana vel butyro recen-ti(poteſt etiam addi radix ſymphyti) tam ad ab-ſtergendum quam conſolidandum pręſtat. Vbi tamen ad maiorem abſterſionem aliquid mel-lis ab initio miſcendum eſſe memineris. Ni-hilominus interiora, quæ emolliunt, doloreſq́ ſedant, negligenda non ſunt, vide infra in mor-bis meſenterii.

LVMBRICI.

In lumbricis è Corpore expellendis valen multa: Principalia ſunt:

1. Extractum turpethi & Rhabarbari cum ſp. Vini paratum; vulgo rotulæ diaturbith. cum Rhabarbaro idem faciunt. Doſis in adultis a ʒß ad ʒj, in pueris à ℈j ij. iij. &c. pro perſona. Non tantum nimirum lumbricos necant, ſed inſuper etiam è corpore educunt.

2. Eſt eſſentia florum perſicorum cum ſp. Vini extracta doſ. gr. v. vj. vij. viij. vel eorundem ſyrupus. Flores ſumantur decerpti, non qui de-cidunt.

3. Olei Sulph. per Campanam g. iiij. vſque ad ix. It. oleum Coryli per deſcenſum para-tum, in decocto ʒj. vel ij. ad menſur. j. Aq. CC. vſti vel ſpir. CC. ſine △ extracti.

4. Sal Sulphur: ex capite mortuo poſt ol. Sul-phur: per Camp. vel alias ſublimati flores gr. ij vel iiij in lacte vel aqua abſinthii.

5. Aq. cæparum vel allii aut per ſe, aut cum ☿ crudo per noctem infuſa.

6. Pr

5. Præſtantiſſ. eſt ☿ viuus vel per ſe crudus ad ʒ aliquot deuoratus, vel cum ſucco limonum prius mortificatus (Doſis ſit minor, a mortificatus in corpore diutius manet) tea conſerua roſarum cum aſa dulci vel florus eius mixtus. Compoſitio eſt talis: ℞. Hyrg. ℈ß vel ℈j alteretur cum ſucco limon. aleru.roſ.℥ß.flor.benzo.in ſeu aſæ dulc.gr.ij. M.F.Bolus.

ASCARIDES.

Ad Aſcarides expellendos inſeruiunt iam di. ,nominatim vero aquæ acidulæ,quæ in conctione fl.antimon.alborum exigua progredir in decocto CC.vſti data ſemel atq; iterum. Spiritus eſſentificatus cornu cerui, de quo ora de animalculis ventriculi, omnis generis rmes enecat & expellit.

TINEA.

Cauſa potiſſimum Tineæ eſt obſtructio in ſta fellis. Purgationibus ſi non cedat, adhienda ſunt tantum purgantia ad ſaburram in teſtinis hoſpitantem & nutrimentum tineis ppeditantem explodendam. Deinde venter tus inungendus eſt quotidie aliquoties poſt rgantia fellibus iumentorum vel etiam vnento de Arthanita. Tandem ☿rius viuus eſt hibendus, cuius vires in Tinea mortificanda nt mirabiles. Extremo loco ad exturbandas neas vel integras, vel fruſtulatim diuulſas lantia ſunt adhibenda.

ANI VITIA.

INFLAMMATIO, VLCV

abſceſſus, fiſtula, exulceratio.

In affectibus ani externis, Inflammati vlcere, fiſtula, leuioribus exulcerationibus p cedendum eſt communi modo, quo alia cæteris partibus externis ſimiliter affectis p gredimur.

Inflammationes ani à proprietate quad (præmiſſis vniuerſalibus) curat decoctum a moniæ (vnſer lieben Frawen Müntze) & m thæ ſaracenicæ cum aqua & acet. paratum tepide applicatum.

Pro apertione, maturatione, & conſoli tione præſtat Balſamus Sulph: cum oleo pa ueris, de quo ſupra de abſceſſibus mam larum.

FISSVRA.

In fiſſuris valet pinguedo Cochlearium quo ſupra de fiſſutis labrorum.

CONDYLOMATA, VERRVC

ficus, mariſcæ & mora ani.

Condylomata, omniſque generis Verru ficus, mariſcas & mora ani prorſus tollunt ci res ſtercoris murium cum vino cocti & ap cati inſenſibiliter.

Idem faciunt Conchylia iuxta fluminum tora reperta oblonga, calcinata & cum v cocta & applicata.

Sic Crocus Metallorum cum aqua fœni li diſtemperatus & in petiis applicatus dolo

pri

omo ſedat, & deinde ipſa condylomata con-
nit.

HÆMORRHOIDES cæcæ.

In doloribus porro & hæmorrhoidibus cæ-
admodum dolorificis ſpecificum eſt: ℞. ſca-
æos pilulares (Roßkefer) q. placet, coque in
o lini ad conſumptionem animalculorum,
ſtea cum bombace applica loco dolenti
ide, idque ſæpius repete.

Sic cineres ſuberis exuſti cum axungia capi
oleo myrtino cocti & ano applicati dolo-
intenſiſſimos ſiſtunt: immoderatiſſimi &
non cedentes cedunt, ſi opii gr. j. atq; alte-
n fuit admixtum.

Vnguentum ex linaria. ℞. Herbæ linariæ
m floribus Mj. contundantur & cum adipe
rcina q. ſ. F. linimentum, cui expreſſo & pa-
mper refrigerato vitellum oui permiſceatur
cum goſſypio vel lana applicetur parti dolē-
dolores eiuſmodi ad miraculum vſque ſiſtit.
oc tanti fecit D. Wolffius amicus meus, vt
nquam ſecretum ſingulare illuſtriſſimo ſuo
incipi Ludouico ſeniori Haſſiæ Landgrauio
æ memoriæ toties rogatus, non reuelare vel-
, priuſquam ipſi annuatim bouem ſagina-
m promitteret, qua promiſſione facta non
ntum herbam Liniariam ipſi monſtrauit, ſed
iam addendo verſiculum conſuetum, diffe-
ntiam huius ab Eſula patefaciens, nimirum
od

Esula lactescat sine lacte, linaria crescat.

Hoc postquam assidens nobilis, &c. Ioh- nes Risodelius ab Eschenbach hæreditari Marescalcus Hassiæ perciperet per iocum v siculum inuertit hoc modo.

Esula nil vobis, sed dat linaria Taurum.

PROFLVVIVM HÆMORrhoidum.

Profluuio Hæmorrhoidum immoder medentur omnia illa, quæ alioquin sister sanguini prosunt. Laudantur tamen:

1. Essentia Croci Martis, de qua Crolliu tamdiu exhibita, quamdiu fluxus seuerior rat: alioquin si stato tempore & moderate nunquam sistendus.

2. A proprietate quadam valet cingulum foliis Ellebori nigri conquassatis recentib nudo corpori circundatum (die Bletter k men bloß an den Leib.) folia parumper conqu santur (scilicet vt tantum fibræ duriuscul molliantur) postea ad fasciam filo cum acu suuntur in longum, vt fiat quasi cingulum. H feliciter vsus sum. Idem præstat omnino in moderatis fluxibus mensium & imprimis guinis arteriosi post partum grauissimum s magno conamine profluentis.

3. Mumiæ transmarinæ, puluis & suber tenuissime factus, quem diligenter applica ficio venarum hæmorrhoidum, subito sanguinem.

SV

SVPPRESSÆ HÆMOR-
rhoides.

ppressas hæmorrhoides præter modum
mpus aperiunt folia ficus, si sæpius recen-
io applicentur, vel cum iisdem locus fri-
.

: succus ceparum cum aloe mistus & pan-
periori fricando applicatus, aperit hęmor-
des.

lulæ Aloephanginæ semel in septimana
æ: aloe data hæmorrhoides aperit.

periunt quoque suppressas Hæmorrhoi-
uccus cyclaminis, aronis, bryoniæ, Empla-
n ex farina laterum, felle bouis, staphisa-
vnguento ex medulla Colocynthidis & a-
dalarum amararum. Item puluis Colocyn-
is cum melle tostus.

PROCIDENTIA
ANI.

n procidentia ani primo recte reponatur
stinum, etiam adhibitis mollificantibus de-
tis, si repositionem vel tumor vel etiam du-
s accedens, impedierit, postea ad adstrin-
tia accedendum, tum interna, tum externa.
nter interna laudabile est decoctum radi-
runellæ syluestris (omnes fere radices al-
n soluunt propter succum Mercurialem, quē
erra hauriunt) in Cereuisia vel aqua, quod
ius haustum in die per aliquot tempus leni-
adstringit, sed ita, vt aluus quoq; simul sit li-
a, quam in eiusmodi casib. semper oportet
esse

esse talem, alioquin à fortiori conatu ege[...] intestino vicissim remeabili futuro.

Externa sunt varia, sed elegans est, qu[...] ab assere querno apprime læuigato, & cum [...] stiche, postquam ille incaluerit ad △, illito [...] tim ano supposito (supersedendo) ad tol[...] tiam tamen ipsius caloris.

Quod si autem intestinum nullo mod[...] tea repositum, vel arte intus manere aut h[...] possit, hoc vnicum est præsens remediu[...] pra de procidentia oculi. ℞. Cineres scra[...] rum pilularium, sparge super intestinum p[...] psum, & quoquo modo poteris, repone, [...] quam egredietur amplius, præsertim si [...] ceps decoctum radicis prunellæ syluest[...] tempus vsurpatum fuerit. Aluminis vsu[...] pter nimiam stipticitatem caute euita[...] corrodit præterea partes, earumque ven[...]

CREPITVS VENTRIS frequens.

Frequens ventris strepitus curatur vt f[...]

STERCORIS INCONTINENTIA.

Stercoris incontinentia ex resolutione [...] sculi Podicis, vt alia Paralysis curatur: ex [...] triculi imbecillitate ad eum respiciendo. [...]

IECORIS AFFECTVS.

EPATIS INTEMPERIES.

In omnibus Epatis intemperiebus E[...] ctum agrimoniæ, It. radicis graminis mi[...]

...t, præsertim si exhibeantur mista cum sp.
...oli ad gratam acetositatem.
...idulæ seu aquæ spirituales in Epatis in-
...erie calida & sicca. It. frigida & sicca, si
...Extracto centaurii minoris, It. Cichorii, &
...eorundem salibus permistæ & exhibitæ
...nt, etiam accedēte sp. Vitrioli, aut si minus
... Extracta fuerint, si reducantur illa in ar-
..., vel si saltem in infusis propinentur, effe-
... suos mirabiliter ostendunt; si præsertim
...nde vniuersalia necessaria & conueniens
...s ratio accesserit.
...nter purgantia præualet Rhabarbarum, cu-
...vsus salutaris est admodum Epati quoquo
...do ad intemperiem quandam declinanti.

PVTREDO EPATIS.

...patis putredo incurabilis est. Quanquam
...nis Alkah Paracelsi (qui forte ex ☿) hic ali-
...d posse putatur: sed satius iudicium suspen-
...e quam multa perperam adducere.

IMBECILLITAS Epatis.

...Imbecillitatem (ἀτονίαν) Epatis emendant,
...n statum pristinum reducunt temperata illa
...tis auxilia, de quibus iam dictū est: Cicho-
...m vel per se, vel in medicamentum conue-
...ns paratum (fortiora hic euitanda verbi gra-
... vomitoria, purgationes.)
...Ex Chymicis Essentia Martis præsertim in *Essentia*
...num maluaticum implantata, quando lima- *♂.*
...a Martis candens (℔ß) semel atq; iterum ex-
tingui-

tinguitur in maluatico (℔iiij) sic nimirum [...]tis ipsius essentia Vitriolata maluatico com[...]nicatur, quod postea ab ℥ß ad ℥ij in iuscul[...] haustu aq. Cichor. aut ipsius infuso sua[...]mum est Epatis auxilium: id quod etiam [...] obstructiones antiquas mirabiliter resci[...] ♂ dulcedo facile communicatur Vini d[...]dini.

DIGESTIONES ALVI cruentæ.

Deiectiones alui cruentas curant eadem [...] quibus supra in intestinorum affectibus.

TVMORES PEDVM.

In tumore pedum præstant acidulæ, spir[...] Vitrioli. It. geranium Rupertianum tusum [...]plicatum. It. Ceratum (Durchzug) quod fi[...] Ceræ part. ij. seui hircin. p. j. & ol. rosac. p[...]quefiant inuicem, linteum in eo madefact[...] & extensum applicetur calide.

OBSTRVCTIO Epatis.

Obstructiones Epatis à quacunq; causa p[...]fectas expediunt vniuersalia illa, de quibus [...]renum affectibus, quæ alioquin Tartarum [...] vniuersum corpus natū demoliuntur (om[...] macrocosmi obstructiones à Tartaro, Ergo [...] Microcosmi) quibus si illa quoq; accesseri[...] quæ communiter à Practicis in Epatis obstr[...]ctione præcipiuntur, quomodocunq; medi[...]menti vicem suppleant: sunt tamen pro ind[...]bitatis vehiculis, quibus medicamenta deo[...]strue-

...entia (i.e. Tart. resoluentia & expellentia) ...sime deuehunt, & quasi ad operandum ef... ...ciora reddunt. Itaque infusiones, decocta, ...zemata, syrupi tam communes quàm ma... ...tales, It. aquæ destillatæ cum aliis multis & ...rinsecus quoq; adhibendis minime quoque ...ligenda fuerint.

.... In omnibus Epatis obstructionibus de... ...demoliendis principes partes obtinet ♂ ferrum, cuius scobs cruda (à ℈ß ad ʒß) sępius ...esta (quotidie bis terue) mirum quantum ...eat in talibus affectibus.

♂ *Præparationes* excogitatæ sunt multipli...: simpliciores vero quo fuerint, eo melio...: simplicitate ipsa natura gaudet.

Sic igitur 1. Vinum Martis supra de imbe...itate epatis descriptum prodest, tanqnam ...simplicitatem magis accedens, si, detur in ...uenientibus istis liquoribus alioquin ad ...ediendas obstructiones Epatis vsitatis. Aut ...inus ferre possint patientes in quotidiano ...tu vel etiam cibo, dosis ab initio minor ad e...andam nauseam.

2. Est puluis Cachecticus simplex elegantis ...tutis in omnibus obstructionibus internis. ...sic fit:

℞. *Chalybis præparati part. j.*
Cassiæ ligneæ partes iij
sacchari albissimi partes iiij

...F. puluis (Chalybs in bracteas tusas tantis...r tunditur super incudem donec prorsus in

sco-

ſcoriam abeat, poſtea ſubtiliter pulueriſet[illegible] Incus bene mundetur vndique.) Eius tantu[illegible] quantum mucrone cultri arripi poteſt, de[illegible] ter quotidie, mane ieiuno ventriculo, hor[illegible] veſpertina, & ituro cubitum (eine gute Me[illegible] Spitze voll à ℈ß ad ℈j) tamdiu, donec om[illegible] obſtructio fuerit expedita, etiam ad aliquo[illegible] ptimanas.

3. Eſſentia Croci Martis quoque lauda[illegible] lis eſt, vide de imbecillitate epatis.

NB. Hæc tutius exhibetur in fine poſt p[illegible] ra aperientia; leniter nimirum aperit[illegible] adſtringit, præſertim cum exhibiti[illegible] præcedentium, aluus quoque nonnu[illegible] cieatur vehementius.

4. Eſt ſpiritus Tartari cum ſuo ſale ſp[illegible] tualiter profecto fortificatus: cuius virtu[illegible] ſunt mirabiles. Vide Crollium in digeſt. [illegible] niuerſali.

Spiritus aperitiuus Penoti.

5. Eſt aqua compoſita ex Vitriolo & Tar[illegible] ro cuius meminit Penotus tractatu de med[illegible] na Chymica. Compoſitio talis eſt (compoſi[illegible] hæc nonnihil immutata eſt à me, ea feliciter[illegible] ſus ſum in Hydrope) ℞. Vitrioli Vngarici ad [illegible] bedinem calcinati ℔iiij, ſilicum è fluminib[illegible] collectorum & optime calcinatorum ℔v. T[illegible] tari ad albedinē calcinati ℔j. Miſta, inq; tenu[illegible] ſimum puluerē tuſa reponantur aliquandiu[illegible] locum humidum, vt per deliquium in liqu[illegible] aliquantũ abeant, poſtea deſtilla per alembi[illegible] in arena ter, ſingulis capite mortuo in pulu[illegible]

re[illegible]

...cto, reaffuso humore destillato; Extremo
...etortam △ aperto, sed ab initio lento pri-
...n phlegma destilla, postea vero spiritum a-
...m auctioribus △ gradibus elice. Ex capite
...tuo calcinato salem extrahe, & cum eo, ab-
...prius phlegmone per B. spiritum acidum
...la vel digere. Tandem cum argilla in pa-
...s toto circulato redacto ex retorta igne
...o, gradibus tamen obseruatis spiritum Al-
...atum prouoca, quemadmodum alioquin
...olet cum spir. tartari sale proprio fortifica-
... Dosis est à ℈j ad ʒij in Vino vel alio conue-
...ti liquore.

Aqua Philosophica seu spiritus Vini tar-
...atus (hoc est, qui essentiam extraxerit ex
...ri spiritu Vini habeat aliquid phlegmatis,
... beneficio sales arripit; Tartarus ad cæru-
...em calcinetur) Hæc principalia deob-
...ntia interdum non tantum obstructiones
...nt, sed libere etiam per aluum subducunt.
...uod partim fit propter dispositionem cor-
...m, partim propter ipsum medicamentum.
... plerumque etiam per inferiora detur.
... Sic aqua Philosophica tartarisata liberius
...luum mouet.

...uod si itaq; eiusmodi alui deiectiones quo-
...modo excitatæ, obstructionibus suppetias
...t, id quidem bene; sin minus, quandoq;
... solicitanda est: id vero commodius neu-
...am fieri potest, quam per cremorem tarta-
...i fortior alui segnities vrgeat, Extractum

Rhabarbari & extractum pilularum de am[mo-]
niaco (alias pilulæ Riuerii) tale est.

℞. *Gummi ammoniaci in acet.*
squillitico soluti ℥iij
spec. hieræ picræ s. ℥iß,
aloës crudæ ℈iiij
myrrhæ ℈j
Croci gr. vj.

Cum syrupo de absinthio F. massa mollis [pil-]
extrahatur cum spiritu Vini alkalisato (h[oc]
tartarisato) ad formã Extracti dosis à ℈ß [...]

Cautela: Quantumuis in obstructionib[us He-]
patis alias curandis etiam externa, [...]
lia sunt Epithemata, fotus, inunctio[nes,]
cerata, Emplastra, forinsecus ad r[egio-]
nem Epatis offerantur: hæc tame[n mi-]
nus necessaria sunt in vsu prædict[...]
interno: nisi quod forsan duriti[es e-]
nitens ad tactum: Tunc nimirum [...]
terna resoluentia in subsidium ac[...]
ri debent.

In obstructione omni ad duo imprin[...]
spiciendum, vt morbus curetur, causaq; [...]
nens auferatur, & præcaueatur, quod fit [...]
materiæ copia imminuitur, crassa incidi[...]
attenuatur, viscida detergitur, fluens reue[...]
simulq; euacuatur, flatus discutiuntur, pa[...]
materiam vel generat vel subministrat, co[...]
tur. Exhibito igitur prius lenitiuo, si ple[...]
adsit, aut euacuatio aliqua consueta supp[...]
ab initio statim basilicã aperire conuenie[...]

corpus purgatione abundanti humori a-
ga euacuetur, adhibitis in principio lenio-
s medicamentis, poſtmodum ad ea, quæ vi-
eriunt, ac Epar reſpiciunt, progrediẽdum.
us ea, quæ intemperiem ſemper quaſi ob-
tionis comitem corrigunt, adduntur, ad-
s ſimul adſtringentibus, quæ principis hu-
ſceris robur, firmitatemq; conſeruant, de
us omnibus videantur Practici.
ſcribi hîc imprimis poteſt aqua deſtillata
pilatiua. *Aqua de-oppilatiua*

℞. rad. amaræ dulcis ℥iij
ſum lupuli,
Cichorii
epaticæ
Cuſcutæ
ſcabioſæ
Eupatoriæ an. Mij

dantur in ſero lactis ad 3. digitos per tres
Hinc in vaſe deſtilla. Huius aquæ ℥iiij.
m ſyrupi de 5. radicibus ℥ij. Detur ſingu-
atutinis, interpoſita ſingulis binis aut tri-
rgatione.

nt quoq; Tabulæ ex Croco Martis ſequẽ-
do. ℞. limaturæ Chalybis & ſulph. ana M. *Tab. Croci Martis.*
rucibulum ad ignem lentum primo, poſt-
m fortiorem & tandẽ fortiſſimũ pone, vt
omne exhalet & conflagret. De nouo mi-
teriam cum æquali parte ſulph. quod ite-
vt dictum, in igne exhalet & conflagret,
materia non amplius ſulph. odorẽ ſpiret.

Dictam materiam optime puluerisa, ind[...] tagini ferreæ, & affunde aceti acerrimi ad [...] nentiam digiti, super △ carbonum pate[...] loca, donec acet. omne exhalet, semper ag[...] do materiam spatula. Cum exhalauit tot[...] cet. adde aliud, & vt prius exhala, dando [...] nem △ fortissimum, vt tota materia optim[...] beat, quæ aliquandiu moueatur adhuc & [...] remoueatur & frigescat. Hinc in pulu[...] subtilissimum redigatur. Ex huius ℥j sac[...] bissimi in aqua agrimoniæ soluti ℔ß. F. Ro[...] quibus in fine coctionis addatur gutt. j. a[...] tera olei Caryophyllorum.

Fit quoq; conserua ex radic. cichorii r[...] lotis & optime conquassatis, vel etiam pe[...] ceum traiectis cum s. q. sacchari. Eædem[...] ces conditæ prosunt.

Prodest etiam hic maxime Tinctura C[...] lorum cum aliis permista, aut syrupus Co[...] rum Quercetani, qui vel vnicum in quau[...] becillitate Epatis remedium, quemadm[...] & Sal Corallorum in aqua plantaginis di[...] tum à ℈j ad ℈ß. ac per vices exhibitum, [...] hoc modo in omni fluxu Epatico ab imb[...] tate epatis causato præstantissimum est, si[...] ra ad diætam & alia pertinentia non neg[...] tur.

SCIRRHUS EPATIS.

In scirrho Epatis, non nimis inuetera[...] xtre expediendo sufficiunt omnia, quæ d[...] structionibus soluendis dicta sunt (scirrh[...]

...situs à mucilaginoso tartaro in tartarum ...olutum.)

...uod si vero scirrhus fuerit contumacior ...em progrediendum est ad externa, in qui... omnem paginam absoluit Emplastrum de ...o cicutæ (& Mandragora cum ammonia... Vide Cardanum, Heurnium, & Fabrici... Hildanum in obseruationibus Chirurgicis, ...mplastrum hoc dolorificum est ante tu...is macerationem, relinquendum tamen, ...nisi tertio quouis die innouandum. Hoc ...iter vsus sum in Teichmanno IC. Marpur... Ab huius vsu potest adhiberi Clyster emol...s & subducens saburram resolutam. Vide ...a, quæ de scirrho lienis.

TUMOR EPATIS.

...n tumoribus Epatis seu scirrho vehementia, ...gantia & deobstruentia omnino sunt vitan... Tartarus vitriolatus in decocto passularum ...n Cinamomo vel etiam foliis agrimoniæ ad...s, si à cruditate (sanguinis) vel semine anisi, ...niculi, carui simul coctis, si à flatibus, vnice ...præstat. Sæpe etiam Rhabarbari extractū vel ...us infusum in aqua acetosæ, Cichorii, Cen...rii minoris, Endiuiæ debito modo exhibi...o tumores crudos resoluit.

In flatibus discutiendis etiam externa fo...nta è carminatiuis facta. It. vnguenta & Em...stra sæpe profuere.

TUMOR MUSCULORUM.

Tumor musculorum abdominis in Hypo-

chondrio dextro raro occurrit. Hic tamen a
ter dicta maxime conferunt externa, oleu a
mygdalarum amararum, dialtheæ, Emplast
de meliloto, &c.

INFLAMMATIO
Epatis.

Inflammationes Epatis purgationes
non ferunt. Vomitus tamen in otiosis & p
tosis, sed certo modo, nimirum si vomiti
etiam vrgeant, prodest.

Sola sanguinis missio Epar inflammatum
pissime curauit.

Si quid tamen moliendum est, præserti
bi deiectiones alui silent, aut leni clystere,
Extracto Rhabarbari vel eius infuso in
Endiuiæ & Cichorii res expedienda fuerit.

Deinde ad molliter refrigerantia, si nec
bris aut inflammatio, neq; dolor inflamm
patis aliquid remiserit, lapis prunellæ in Iu
temperate refrigerantibus sumtus, & loco
tus imperatus, & febrem & inflammatio
& omnem putredinem aufert: potus vero
sertim non ingerendus. Reliqua (scilic
diæta, pharmacia & Chirurgia) administ
da, ne plus noceant, quam prosint:

ABSCESSUS
Epatis.

Abscessus Epatis non melius curatur, q
præcauendo inflammationem.

VLCUS EPATIS.

Vlcus insanabile est.

CYSTIS BILIARIS Affectus.

OBSTRVCTIO VESICVlæ fellis.

Obstructio alterutrius ductus Vesiculæ fel- imprimis tollitur iis deobstruentibus, quæ muniter obstructioni Epatis inseruiunt. quibus sufficienter suo loco.

eculiares itaq; curandi modos hîc non ha- mus, sed ratio & experientia ea tantum per- tuntur, quæ obstructionum momenta re- unt.

peciatim vero aqua illa composita ex vitri- & tartaro, seu spiritus aperitiuus Penoti hic ltum prodest.

BILIS ADAUCTA IN cysti fellis.

Bilis in cysti fellis adaucta leniter per Cho- oga, si molesta fuerit, educenda; Rhabar- o, Mechoacanna vel extracti modo parata etiam in substantia data, aut saltem infusa, ltum possunt.

Quod si vero grauiora symptomata accesse- t, singula illa ex suis titulis prius cognita, de- eps curanda sunt.

Contra omnem bilis redundantiam seu si- tem adhuc, seu grauiter affligentem, sunt spi- us compositus ex sale communi & sale nitro, quo egimus in notis ad Crollium, sæpius in nuenientibus liquoribus haustus maximo- re profuit.

INANITIO IN Cholera.

De inanitione in Cholera dictum.

CALCULVS IN FOLLIculo fellis.

Prohibitio Calculi in folliculo fellis co[nsi]stit in ipsius apertione, aut si iam generatus [e]st in ipsius resolutione occulta, qua vniuersi c[or]poris tartarus vel impeditur, vel si natus est, [in]sensibiliter resoluitur. Hæc autem Medi[cina] tantum pendet ex ludo humano dextre in [ar]canum suum præparato, cuius descriptio[nem] & modum habemus supra in Calculo.

LIENIS MORBI.

TVMOR SPLENIS.

Splenis tumor laxus & distendens, si à su[cco] vitriolato, quem vulgus fæcem Melancholi[cam] vocant, proprie melenagogis deturbatur. T[alia] sunt Extractum Hellebori nigri. It. Extractū [...] pæ aliaq; composita Extracta cum Essentia [...] thymi, polypod. Cuscuræ, capparū, scolope[n]...

Vniuersaliter tamen has fæces exturbat [...] dulcis (qui ad miraculum vsque operatio[nem] perficit) It. Panchymagogon Quercetani, cu[...] iusta dosis exigente necessitate data mult[um] valet, præsertim si acuatur cum ☿ vitæ ad [...] xvj. ☿ dulcis gr. ij. ☿ vitæ longa tritione [...]scendo, & postea cum Extracto Ellebori n[igri] in pilulas formando.

In hoc casu pilulæ istæ exhibendæ sunt p[ost] mediam noctem, repetita altera atq; etiam t[ertia]...

...cocte, vel eadem, vel aliquantulum immu-
...dosi. Præstat simul in hac cura, quemadmo-
...n ceteris splenis affectibus in vino macerare
...ices filicis, quæ ab innata proprietate huius
...eris affectus curat. It. in victu quotidiano
...isceatur Galiopsidis seu lamii puluis pro-
...dispositam proprietatem, quam habet ad
...bos lienis: Itali Milzatellam vocant (auff
Haberacker.)
...xterne si opus fuerit, applicetur tale vel si-
... Cataplasma.

℞. rad. Cucumeris asinini
bryoniæ an. ℥j
squillæ No. j
rad. liliorum albor. bulb. j.
sem. maluæ
altheæ,
fœnugræci. an. ℈j.
lini ℈. ij
flor. altheæ
Maluæ,
mercurialis
parietariæ an. Mj
rad. betæ albæ Mß.

...coque omnia in aqua ferrariorum cum sexta
...e aceti. & F. Cataplasma, vel etiam fotus ad
...onem splenis. Huc referantur Emplastra
...lia.
...i distensio à flatibus, à purgantibus absti-
...dum quidem, sed infusum radicis filicis
... pauxillo sennæ sufficiunt, præsertim si se-

mina carminatiua simul adiecta fuerint.

Extrinsecus valent inunctiones ex oleo ru
capparum , liliorum alborum cum puluere s
minis agni casti, ceterach, corticibus capparu
ad iustam consistentiam mistis.

Quod si dolor vehementior vrget, capp
contusi & in forma Emplastri exterius appl
ti dolorem subito tollunt.

OBSTRUCTIO
Splenis.

In obstructione lienis statim corpus ab i
tio leniendum sequenti syrupo.

℞. rad. Ellebori nigri præparat. ℥iß
herbæ scolopendriæ Mj
Cuscutæ Mß
fol. sennæ Alex. s. s. ʒiß
galangæ ℈iß
Zinziberis ℈j
sem. anisi ʒß
medullæ Carthami ʒij
Epithymi ʒß.

Infundantur in decocto aperitiui s. q. per no
mane coque ad ℥viij exprimantur & colen
In Colatura infunde Rhabarbari elect. ʒiij
Cinamomi. ʒj

Colaturæ adde Syrupi de 5. radicibus &
absinthio an. ℥ij. M. pro tribus dosib. matut

Inungatur latus sinistrum calide & man
vesperi Vnguento sequente.

℞. Vnguenti Agrippæ ℥j
ol. de Capparibus ʒß
lauri ʒiß

M.Q

Quod si forte ad primam dosin syr. istius li-
dioris non respondeat satis aluus, tum seq.
ci potest ex puluere, qui ℞. spec. diaturbit.
Rhabarbaro ℈j. Diagrydij gr. iij.
Quibus peractis, si vires permittant, & reli-
,incidatur vena interna brachii sinistri, &
nitudinis ratione emittatur sanguis. Hinc
biduum vtatur seq.

℞. decocti aperitiui maioris ℥viij
oxymel. Helleborati ℥iij
syr. de betonica
de 5. radicibus ana ℥iß
aq. fœniculi
Cinamomi an. ℥iij
sp. vitrioli ℈ß
salis scolopendriæ ℈j.

pro 4. dosibus. Interim fiat Apozema:

℞. rad. fœniculi
petroselini an ℥ß asari,
sarsaparillæ an. ℥iij
herb. agrimoniæ
Ceterah,
Cuscutæ
Scolopendriæ an. Mß
sem. anisi ʒß
fœniculi
Coriandri præparat. an. ʒj
flor. borraginis
buglossæ
betonicæ an. p. ij
passularum ℥j

Deco-

Decoque ad ℔j in ſ. q. aq. ſimplici, Colat.
adde

ſyr. de 5. radicibus ℥ij,
de Cichorio cum Rhabarbaro ℥iß,
oxymellitis Helleborati ℥iiij.

F. Apozema pro 5 doſibus. Singulis v. doſi
horis duabus ante & poſt cœnam addatur
ctuarium, quod

℞. *Conſeruæ fumariæ*
betonicæ
bugloſſæ an. ℥iß
Cort. aurant. Condit. ℥ß
Extracti ſcolopendriæ
Croci Martis noſtri an. ℥iij
ocul. Canc. præparat.
Salis Corall. an. ℈j
CC. uſti,
ſpec. arom. roſat. an ℈iß.

cum ſyr. de ſcolopend. q. ſ. F. Electuarium
quo capiat ad magnitudinem caſtaneæ.

Potus ſit vinum, aut ▽ hordei chalybea
Aqua hordei chalybeata. gr. ℞. Vini aut aq. hord. ℔vj. infunde in c
ribus calidis Martem, aut Croci Mart. ℔j,
nam. ℥iij. ſtent per 8. noctes in vaſe bene cla
hinc colentur. De Colatura capiat ad libit
aut vtatur vino vel potu, in quo concoct
macerata ſint ſequentia, aut quod melius
ſequentia ſacculo incluſa cum vino noue
cereuiſia deferueant.

℞. *rad. polypodii ℥iiß*
herbæ fumariæ

vi

melissæ
rorismarini
Cuscutæ an Miij
Cort. radicis Capparum
Tamarisci an. ʒvj
fol. linguæ Ceruinæ Mij
vel tart. albißimi ℥j

Prodest quoq; Extractum splenis bouis eo do præparatum , vt infra de suppressione nsium describitur.

Quod si morbus in scirrhum abiit , iisdem dicamentis addi possunt pilulæ , quæ fiunt uenti modo. ℞. Gum. ammoniaci ℥ij dissol- in acet. & per pannum rarum traiiciantur. de aloës succo rosar. intritæ ℥ß, salis absinthii , incorporentur omnia, & F. Massa , conser- nda in aluta madefacta oleo anisi, de qua per erualla ℞. ℈ij ad ʒj & F. Pilulæ.

Prodest quoq; sequens ▽ assumta :

℞. rad. raphani syluestris ℔iiij
polypodii quercin. ℔iß
sem. fœniculi ℥j
Cardamomi ʒij

dices incidantur & reliqua contundantur infundantur in Vini ver. ℔xv. stent in loco ca- o per tres noctes vase quotidie bene agitato. einde adde aq. nasturtii aquatici bardanæ.

fumariæ an ℔ij
seri lactis destillati ℔iß

stillentur in lento igne per cucurbitam, dosis ustus vnus vel per se, vel cum syr. aliquo. It.

Fiat

Fiat ex Nasturtio, Bardana & fumaria recen[ti]bus in mortario lapideo succus, qui depura[tus] ad vsum seruetur cum aliis miscendus aut ad [sy]rupos coquendus.

Ad *lienis regionem*, vbi sentitur tumor, ap[pli]cetur Emplastrum ex Ammoniaco in ac[eto] squillitico soluto, prius tamen foueatur lo[cus] sequenti fomento.

℞. *herbæ scolopendriæ*
meliloti an M iß
fl. Chamomillæ
anethi,
genistæ an. M j
sem. filicis ʒß.

Decoq. in s. q. Vini albi, aq. & aceti ana, vsq[ue] ad consumtionem mediæ partis, cum hoc d[e]cocto foueatur locus spongiis mane & vesp[ere].

Electuarium confortans. Ad *Confortationem* lienis maxime confert [E]lectuarium sequens, alias Electuarium Solena[n]dri dictum.

℞. *passularum maiorum ℔ß.*

Coque in Vino generoso ad pultis consisten[ti]am, excerne per setaceum & admisce conser[uæ] anthos.

Corticum citri condit.
pulueris Cinam. an. ℥j
spec. aromaticæ rosat.
diamargariton. calidi
diacinamomi an ℈ij
ligni aloes odorati ʒß
Croci orientalis vel essentia eiusdem ℈ß.

M. C[...]

capiat ad libitum magnitudinis Castaneæ.
In pastu sæpius vtatur capparibus & foliis ge-
næ muria condit.
Potest quoq; offerri Diacapp. in tabulis.

℞. *Diacapparum & croci Martis an. ℥j*
sacchar. in aqua scolopendriæ
soluti ℥iiij.

F. Tabulæ, de quibus sumat mane vnam & horas post pastum.
Non incommodum quoq; erit exhibere sæpe tartari vitriolati, & crem. Tartar. spiritum idem & tincturam, cui succenturiatur Vinũ Martiale, puluis cachecticus, spir. Vini tartarisatus, adiunctis simul externis, alias nihil efficientibus. Imprimis Emplastrum de cicuta, de quo supra. Tartarus vitriol. primas tenet, modo præcesserint mitiora aperientia, præsertim in Scirrho inueterato.
Fomentum pro Hypochondriis.

℞. *rad. altheæ ℔ß*
bryoniæ
Cucum. agrest. an. ℥iij
apii,
petroselini an. ℥ij
Cort. & rad. Capparum
Tamarisc. an. ℥j
fol. hederæ
sambuci an. Mij
Ceterach Mj
sem. agni casti,
abrotani an ℥ß

fl. ge-

fl. genistæ
Chamomillæ
melilot. an. pi℥.
F. Decoctum.
℞. *ol. capparum*
amygdalarum amararum an. ℥iß
Tartari ℥j
Gum. bdellii
ammoniaci dissoluti in acet. squillitico
℥vj
Ceræ tantillum.
F. linimentum.

Inueteratam plerumq; dissoluunt de obst... entia Epatis, imprimis quę à Marte suppedit... tur specifica: spir. vitrioli hic multum prod... acidulæ eiusmodi obstructiones facile tollu...

SCIRRHUS SPLENIS.

In scirrho splenis dextre curando, præser... si inueteratus fuerit, solers cura maximopere... quiritur. Nihilominus si quæ huic visceri ... rhum passo, conuenientia adducenda sunt, ... te omnia ab initio acquirenda sunt mitiora, ... primis aperientia. Tartarus vitriolatus inte... mnia talia principes partes obtinet, cui succ... turiatur quasi Vinum Martiale. It. puluis ... checticus, postremo omnium sp. vitrioli ta... risatus mirifice prodest. It. spirit. V. tartarisa... Hæc autem omnia parum aut nihil proficie... nisi deinceps externa quoq; in subsidium ea...

Mirabile est Emplastrum de succo cicuta... de succo Mandragoræ (succus Mandragor...

dissoluit, hinc à Medicis recentioribus in
n introductus) si vtrique cum ammoniaco
temperata fuerint. Vide quæ supra de scir-
Epatis dicta sunt.

INFLAMMATIO LIENIS, ABS-
cessus, Vlcus.

flammatio lienis, abscessus, & vlcus ean-
requirunt curam cum Epatis affectibus.

MESENTERII MORBI.

OBSTRVCTIO ET INFLAMMA-
tio Mesenterii.

rauiores Mesenterii obstructiones & in-
mationes magnorum malorum autores,
nitu tamen difficiles, nisi quando tumores
vmbilicum in Mesenterio & Pancreate
ehenduntur, existere solent: prudens itaq;
ici solertia hic requiritur maxime.

ognito morbo purgationes qualescunq;
proficiunt. Videtur nimirum exasperari
m, quod sane dum minus ab ipsis Medicis
iderararetur, non mirum extitit, quamobrē
ffectus Illias morborum subsequatur.

octissimus Fernelius palmam præripuit o-
us, & singulari industria ingeniiq; dexte-
e ea prodidit, quæ Medicum Practicum hac
rte multum iuuare possunt.

ognito tamen morbo facile est reperire re-
ium.

ota cura consistit in resoluentibus & e-
ientibus.

soluentia sunt mitiora illa ex tartaro vitrio-

lato, Vino Martis, puluere Cachectico, & c
dulis tum naturalibus, tum artificialibus.

Artificiales vide apud Platerum in obseru
nibus 3. de discoloratione. Hæc nimiru
mnia ingluuiem istam in ignobiles sedes
senterii & Pancreatis depositam mirabilit
soluunt.

Quod si segnities alui in tumoribus M
terii alte sepultis hisce resoluentibus non
rit, spir. Vini tartarisatus guttatim exhibi
gnitiem tollit.

Mollificantia sunt ex fortibus externis, q
si adiiciatur Emplastrum de cicuta, res fi
gis expedita, quantumuis obseruatum sit,
res sæpe recrudescere ab applicato hoc E
stro, quod certissimum signum est, post in
mationem præcedentem putrilaginem
exarsisse, & in abscessus degenerasse, vt sæ
modo pus sincerum cum muco per aluu
ditum fuisse animaduersum sit (& tu
Emplastrum amouendum, & Enemata
benda.)

NB. Hoc itaq; in casu nihil magis pro
quam obseruata legitima diæta, & prob
sideratis, quæ ventriculum labefactatum
tam Oeconomiam corporis insigniter
respiciunt, sæpius applicare Enemata sin
ex solo lacte vel ol. oliuarum vel butyro
te. Hoc nimirum modo aluus ab inquin
tis istis interioribus purgationibus nō ce
bus liberatur, & tandem omnia mitiora

S

pius tamen deinceps post curam hanc ab-
um, lenioribus purgantibus quotannis ad-
is semel atq; iterum prouidendum fuerit,
cus semel istis impuritatibus recipiendis
eus factus subinde recurrentis mali stabi-
nta faciat,

IECORIS LIENISQUE symptomata.

ICTERVS SIMPLEX.

simplici Ictero Cholgoga imprimis va-
Extractum Rhabarbari præcipue comen-
r. Quod si vero obstructiones sint pertina-
s, aperientia sunt minime negligēda, qua-
nt à tart. vitriol. cremore tart. Vino Mart.
luteus (de quo in notis ad Crollium)
♎ in aqua comuni ebuliendo soluto cum
tart. ♎tus specificum est aperiens, cuius
ad v. cum Extracto Theriacæ aut ipsa the-
ad sudandum repetitis, si opus est, vicibus
ita, arquatum simplicem tollunt.

Decoctum fragariæ cum passulis minori-
x aqua fontāa præparata proprietate qua-
icterum præsertim in pueris soluit. Idem
ntius in adultis morbum aggreditur, si
dubii Mß ad nodulum (præsertim si nulla
febris) vel in vino, vel decocto priori ma-
us fuerit. Bibenda autem illa vsq; ad mor-
clinationem.

Morbus Regius fuerit Symptomaticus, ple-
que obstructiones Epatis fortiores conco-
ns, soluta causa quoq; perire solet: nihilo-

minus obstructiones fortissimas conco-
tans Epate iam tum in scirrhum desinente
felicis hydropis prænuncius est, nec cedi
isthæc feliciter expedita fuerit. Raro tam
mò ferme rarissime propter mirabilem
tum discrasiam & patientium diætandi li
tem fausta procedit curatio.

NB. Potatores Vini meracioris, præ
adusti, nunquam cum hoc morbo confli
tes, prognosticis potius quam salubribu
liis relinquendi.

Cæterum huc referuntur illa, quæ su
obstructionibus dicta sunt, & quæ deinc
Hydrope morbum Regium consequent
eundem concomitante dicentur.

ICTERITIA NIGRA.

In Icteritia nigra plerumq; obstruct
splenis consequente feliciter curanda,
certiora seu euidentiora acquiri possun
lia, quam quæ iam ante in obstructio
splenis copiose sunt proposita.

Hæc nimirum discoloratio tanquam
ptomaticum accidens nunquam rectius
tur, nisi fons mali exhaustus, & splen, im
pristinæ, quantum fieri potest, constit
reddita fuerint.

Sic itaq; res expedienda, vt morbific
sis sublatis, tandem subsequatur prospe
dicatio.

MELANCHOLIA HYPO-
chondriaca.

M

lancholiam Hypochondriacam incipi- vel simplicem, plerumque curat Vomi- nominatim ex aqua benedicta Rulandi ratus: hac nimirum ratione saburra ex culo & vicinioribus partibus eliminata rem reddit curam, quæ tota insumenda obstructionibus, si hæ viguerint, demo-

rientia itaque Cremor tartari, tartarus vi- tus Vinum Mart. puluis Cachecticus, vel ttenda sunt vomitionibus instituẽdis, vel postponenda. Vtrobiq; prudentia Me- c desideratur, à qua cum pendeāt omni- rationum momenta, sæpe perit omnis as, nisi illa caute & religiose, sed cordate

gantia in hoc primo casu præter Vomito- it Chologoga & Melanagoga puluis sen- atiuus. ExtractumRhabarbari, Mechoa- panchymagogon Crollii. Extractum El- nigri. It. ☿ dulcis hîc multum possunt, us euacuationes sæpius si opus est, insti- audabiliter proficiunt. Sic Extractum pi- m de Ammoniaco (de quibus supra) hîc ue vnice præstat.

mitiganda symptomata, quæ plerumque fi- latibus distendentibus præcordia, & in ro spiritus animales lancinantibus, faci- rroborantia nobiles illas partes, si diuti- iam par est, & ipsæ obstructiones durant, ; magisterium & sal Corallorum & perla-

rum, lapis bezoar, tinctura Corallorum, li-
proprietatis (NB. ſingulare hoc.) It. o
croci. Hæc nimirum ſingula cor & Cere
roborant; Cerebro imprimis tinctura Lu
hoc caſu vtiliſſima eſt; de quo ſupra de a
bus capitis.

In *Confirmata Melancholia hypochondriaca*
uiora iſta minus locum habere poſſunt
mittẽda tamẽ ſunt, nec vomitus formida

Experientia deprehenſum eſt, aperien
quandoq; profuiſſe, & acerbatum malu
tuliſſe: Recidiuam tamen per intervalla
untem & grauiter affligentem radicem e
non auerruncant.

Eadem ratio eſt in Acidularum vſu qu
nis inſtituendo, aliqualem viſcerum ap
nem cauſantium, ſed morbum ipſum n
nitus tollentium. Operæ pretium itaq;
in ſubſidium Melancholiæ Hypochon
confirmatę curandę talia accerſantur re
quæ funditus radicem morbi euellant: S
aquam philoſophicam, ſeu ſp. Vini tartar
in conuenienti liquore à minima doſi ad
mam vſq; (a gutt. 1. 2, 3. 4 iuſta doſi, 8. ad
cendẽdo, quotidie gutt. j. interdum pro r
circumſtantiarum in eadem doſi perſiſte
(quotidie exhibitus, pręmiſſis tamen illis
ribus & parum proficientibus, funditus c

2. Idem præſtat Extractum pilularu
moniacar. de quo ſupra; cuius ſi detur qu
℈j vel etiam (interdum per dies gr. j. auge p

℥j.) si opus est, per dies 12. vel 14. 2. hora
Cœnam, sumto post horam iusculo, ope-
admodum felix subsequitur.
B. Sæpe vsu venire solet, vt ab exhibitio-
orum, præsertim solutis obstructionibus
nis viscerum aluus ita proritetur, vt quasi
teria subsequi videatur. Tunc prouiden-
erit corroborantibus istis supra enumera-
præsertim Tinctura Corallorum & Elixire
rietatis. Interim respiciendum quoq; fue-
hoc casu ad legitime directam diętam, si-
ia nulla penę potest esse felix curatio.
enæ sectiones in morbi statu præsertim sal-
llæ magnum adiumentum præstant.

ATROPHIA.

rophiā euacuationes acres & solutiones non
int, sed exasperant quasi, tantum si colluui-
teriora viscera grauat, præsertim ventricu-
, vomitus lenes sunt imperandi, præsertim
qua benedicta. Eius nimirum peculiaris vis
est, vt non tantum saburram eliminet, sed
m ventriculum ad concoquendum instiget.
de post aquæ Benedictæ vsum semper vide-
s appetitum corroborari, augeriq;, licet ali-
ndiu ille sepultus, parum aut omnino nihil
cerit.
Hoc itaq; auxilium moderate institutum in
ncipio huius curationis multum prodest:
Deinde humectantia imperanda sunt, quæ
aē ita imperari possunt, vt simul obstructio-
viscerum expediantur. Tartar. ergo vitrio-

latus cum decocto passularum & syrupis ...
mectantibus, quales sunt syrupus violar...
tussilaginis, betonicæ sumtus, illas soluit.

Externa in hoc casu laudabilia sunt in pu...

1. Balneum ex decocto capitis & pedum ...
uecis in aqua fluente tamdiu ebulliendo pr...
ratum, vt consumtis omnibus carnibus oss...
la tantum possint eximi.

2. Decoct. cortic. salicis rubri in aqua ...
minis, Hæc balnea præsertim in pueris m...
me atrophiæ subiectis eam soluunt lauda...
ter, si septies, octies, nouies in iis lauentur ...
mel atq; iterum de nouo præparatis.

A Balneis spina dorsi vel ol. oliu. aut vng...
to aliquo Resumtiuo tota inungenda est.

In victu dentur humectantia, iuscul...
brodia, raro assa. Emulsio amygdalarum du...
um cum aqua tussilaginis & betonicæ. It. q...
doque cum semine papaueris albi & melo...
maxime vtilis est.

In adultis Balneum aquæ dulcis, in quo c...
res Corylorum, maluæ, bis maluæ parieta...
betæ, lactucæ, semen lini, officula item Ve...
cum contusu ebullierint, sæpius institutu...
membrorum atrophiam pellit, Iisdem vtil...
lac Caprillum. It aqua destillata ex sangu...
suillo, ex plantis refrigerantibus & humect...
tibus mirifice prodest. Aqua ista sic paratur ...
sanguinis suilli, frica manibus vt omnes fi...
auferantur, adde folia betonicæ, tussilaginis, ...
sarum rubrarum, maluæ an. ℔ij. Sanguinis ...

..lactucæ Mß.sem.melonum ex cort.℥j.aquæ
..laginis ℔ij, destilla per alemb. ex B. postea
..natisetur cum tabulis manus Christi perla-
..d singulas libras ℥iij, de hac aqua bibat sæ-
.. Sic lac humanum ex vberibus ipsis hau-
.. mirifice prodest.

..B. Iis, qui ex sumto philtro atrophia la-
..ant, lac equarum auxilium est præstantissi-
..n, semper tamen cum pauxillo sacchari ex-
..ndum.

..onsumtionem corporis desperatam, nihil
..cet proficientibus aliis mediis, hoc aliquan-
..modo curaui. ℞. mellis virginei q. placet,
..ge ollam non vitreatam recentem intrin-
..s, postea olla plantetur in aceruum formi-
..m, ita vt orificium ollæ tegatur cibro me-
..criter laxo, & sic formicæ currunt per cri-
..n & cadunt in mel in eodem hæsitantes,
..recurrentes, atq; sic nihil palearum vel im-
..tatum aliarum intromittitur. Supra colle-
..um formicarum s. q. funde sp. Vini q. s. di-
..e vase clauso in B. per vnũ & atq; alterum di-
..dein destilla per B. primo lente, donec ni-
..um sp. Vini prodeat, quo ablato, reliquum
..lliente B. destilla & reserua. Huius aquæ
..chl: j. in qualibet septimana ter vel quater
..no ventriculo cum pane tosto exhibitum,
..phiam corporis mirabiliter tollit. Interim
..totum corpus vel tantum partes distantes
..uoties eodem liquore inungendæ sunt (ma-
.., brachia, pedes.) Quod si nec sic curatio

Aqua cõtra consumptionẽ corporis.

celerior succedat, tandē procede sequente m[o]do: (hæc cura magnetica etiam in febribus v[a]let. vide infra de aridura. ℞. Ouum recens c[o]que in Vrina consumti (hominis) in ollula n[o]ua, vt vrina ouum plane contegat, ebulliend[o] donec ouum indurescat. Quod vbi factu[m] fuerit, remoue ollulam ab igne, & ouū coctu[m] hinc inde foraminibus perfora ligneolo ac[u]to, vt foramina pertingant ad vitellum, post idem ouum perforatum in eadem vrina reliq[ua] coque semper vertendo ouū, donec vrina pl[a]ne consumta fuerit: postremo ouum sic par[a]tum sepeli in aceruo formicarum. Quando it[a]que ouum à formicis consumtum & exesu[m] fuerit, mirabili συμπαθέια consumtio corpo[ris] desinit, & nutricatio subsequitur pristina & el[e]gans. Interim vero superioris liquoris vsus n[on] est negligendus.

Cura magnetica cō-sumptionis.

Dracunculi Miteſſer.

In *Atrophia puerorum* à dracunculis (seu ve[r]miculis in cute, iuxta partes carnosas & musc[u]losas à vitiato nutrimento progenitis) si q[ui] comedunt, nihil tamen apponitur, hæc cura approbata. ℞. radicis bryoniæ ℥j vel ij, coque lixiuio è cineribus quernis parato in pultic[u]lam, qua pueris dracunculis laborantibus (i[n] perata ante media mane) in loco calido (b[al]neo) illine totū corpus & relinque aliquand[o] sic vermiculi per poros exerunt capita nig[ri]cantia. Itaque vniuersa cutis statim radenda nouaculis. Amputantur hac ratione capita ve[r]miculis consumtoribus (Miteſſer) & causa

tia

...æ nutritionis aufertur. Hæc vero operatio ...el atque iterum repetenda deinceps fuerit, ...ec nempe certum extiterit, vermiculos o-...es esse sublatos. Exinde pueruli balneentur ...uoties in insessibus illis, de quibus supra di-...m est vel ex capitibus & pedibus veruecinis, ...ex corticibus salicum rubeis præparatis.

CACHEXIA.

...achexia quęlibet à quibuslibet nempe cau-...ro creata, requirit resoluentia & corrobo-...tia.

...*Resoluentia* sunt omnia aperientia interno-...n viscerum. Sic nimirum omnis Oeconomia ...ius corporis deprauata corrigitur.

Aperientia sunt tartarus vitriolatus, cremor ...tari, Vinum Martis, Acidulæ tum naturales ...n artificiales: quæ tamen omnia administrã-...sunt post præmissos vomitus, si illi commo-...fieri, & patientes ferre possunt.

Purgantia post illa vniuersalia habent locum ...ęlibet, modo obseruentur obseruanda. Pan-...ymagon Crollii, It. specificum purgans Pa-...celsi & ☿ dulcis hîc præcipue laudantur, Ex-...ctum Esulæ & ellebori nigri in pituitosa & ...elancholia Hypochondriaca prosunt multũ.

...*Confortantia* desumuntur ex communioribus ...ælibet hinc inde, præstat spir. vitrioli in con-...rua rosarum, acetosæ, florum borraginis, bu-...ossæ, violarum sumtus, Magisterium Coral-...rum item & perlarum, cæteræque aquæ Ana-...pticæ vsitatæ.

Omnis

Omnis porro Cachexiæ feliciſſimum auxili-
um eſt puluis Cachecticus ſupra deſcriptus, i-
taque is ſolus præmiſſis ſaltem vomitoriis; v
præcedente cura aliquando purgantibus ſuffi-
cit; quantumuis nimirum pulueris Cachectici
vſus aluum moueat, ſæpius nihilominus con-
uenientibus purgantibus interdum res expedi-
enda, vt ſcilicet in corpore collectæ fæces, & a
vſu pulueris Cachectici quatantenus ſepatat
penitus excernantur.

In virginibus plerumque defectus menſium
ad Cachexiæ cauſas accedit, vnde fit illa deteri-
or. Solet quidem in vetulis puluis Cachecti-
cus etiam venulas vteri aperire, ſed obſtructio
interdum tam pertinax, vt à ſolo illo aperiri n
queat, Dextre itaq; obſeruato tempore vſita-
to fluxus menſium, quod eſt iuxta illum vulga-
tum verſiculum: Luna vetus vetulas, iuuenc
noua Luna repurgat: præſertim vbi in curſu ad-
hibitæ curæ dolores circa lumbos & vterum a-
nimaduerſi fuerint.

Vt igitur felicius procedatur, menſes mo-
uentia ſimul danda ſunt, de quibus infra d
ſuppreſſione menſium. Talia ſunt aqua allii de-
ſtillata & oleum Sabinæ. It. aqua aſari, rapha-
ni, artemiſiæ rubeæ.

NB. Si ad pulverem Cachecticum addide-
ris æqualem quantitatem Chalybis, præparati
ſtercoris anſerum iuniorum, & dederis prio
quantitate, præſertim, circa inſtans menſium
tempus & pallori virginum & obſtruction
menſium melius medeberis. Per

pertinacissimas obstructiones mensium a-
it lixiuium è scoriis seu recrementis reguli
ii, ebulliendo tantum cum aqua com-
ni præparatum, & super ferrum vel silices
dentes fusum, vt vapor per sellam perfora-
ad naturalia contingat. Vide infra de sup-
ssione mensium. Mercurialis in aqua cocta
udendis applicata ciet menses.
His omnibus postea dextre subiici potest vel
li sectio saphenæ definito tempore fluenti-
mensium instituta. Antim, Diaphor. fixum
expellẽdos menses etiã efficax est, si eius do-
sirata quotidie cum guttis aliquot Essentiæ
rrhæ in aqua artemisiæ rubræ exhibeatur.
Hæc autem omnia moderanda sunt ad præ-
ptum ipsius naturæ & Canones artis.

HYDROPS.

Hydrops confirmatus difficulter curatur; in-
piens facile.
Nobiliora tamen medicamenta, vtendiquẽ
io expedita, prætereaq; subiectorum dispo-
o æquabiliter affecta, quandoq; etiam hy-
opem confortissimum tollere visa sunt.
In singulis hydropis speciebus semper ab a-
rientibus emundificantibus per aluum, nun-
am à Diureticis cura incipienda: Secus nimi-
m colluuies ventris tota ad renes confertim
asi coacta summam difficultatem parit.

Purgantia vniuersalia
sunt:

1. ☿ vitæ seu flores butyri Antimon, dosi
sua

ſua ab initio à gr. iiij in Extracto Hellebori ve
Colocynthidis poſtea ſi vires ferant auctior
vſq; ad 10. & 12. per aliquot dies continuatus
pręſertim in hydrope confirmato, ſtante tame
adhuc virtute ventriculi maxime prodeſt. In
hoc caſu nullos generat vomitus, ſed tantum
per inferiora purgat.

Nota: In ſenioribus hæc purgatio ☿ vitæ pro
ducit procidentiam ani, quæ poſtea raro ſeu
potius difficulter ſanatur & curatur.

2. Flores Antimonii albi in oleo deſtillato
(vt dictum eſt ad Crollium) & poſtea illo oleo
in aqua frigida repercuſſo, & in pilulas, puluere
dulcificato bene, redacto etiam per inferiora a
quam intercutem expellit, ſi ſæpius exhibeatur.

3. Extractum compoſitum Crollii ad ſpeci-
ficum Hydropis.

4. Extractum Elaterii cum ſpir. V. factum
Doſ. à gr. j. ad iij ad ſummum.

Poſt purgantia vniuerſalia deueniendum eſt
ad leniter aperientia & viſcera interiora corro-
borantia, ita tamen vt ſemper diuretica admi-
ſceantur, partim in cibo & potu, partim etiam
cum medicamentis ipſis leniter aperientibus.

Principes hic partes tenet puluis Cachecti-
cus ſupra ℥j vel ℈iiij in decocto centaurii mino-
ris macerata per noctem, & poſtea colatura in
2. æquales partes diſtributa, & duabus auroris
ſeſe ſubſequentibus inuicem exhibita, idem
quod Eſſentia Alhandal efficit.

In Aſcite laudatur etiam Extractum Eſulæ

It. dia-

It. diaturbith cum Rhabarbaro, It. gummi guttæ, ſine omni mora enim materia in abdomine contenta euacuanda, præmiſſis tamen aperientibus & ſimul humorem crudum Epati impactum præparantibus.

TYMPANITIS.

In Tympanitide ſimplici purgationes raro proficiunt, (exaſperatur nimirum malum) in compoſita vero præſertim cum aſcite ſæpe purgantia præſertim Mercurialia & aquam & flatus excuſſerunt.

Eſt autem ſpecificum in Tympanitide ſimplici liquor ex floribus thapſi barbati (thapſi arcanum etiam valet, ſed liquor hic præſtat eo modo paratus, quo ſupra de ophthalmia liquor ex floribus Cichorii ad affectus Oculorum paratus eſt) cuius ℈j aliquoties & quotidie ſumtus in decocto ſeminis & radicis fœniculi ventoſitates expellit. *Liquor florū Thapſi barbati.*

Felicius id exequemur, ſi ſimul fiat fomentatio ventris hoc modo:

℞. Vrinæ pueri mundi ℔iiij
lapidis prunellæ ℥iij

bulliant inuicem ad ignem lentum vſque ad caſum tertiæ partis vrinæ. Hac vrina calida fomētetur in petiis, facta inſuper forti frictione cum manu (hoc modo reſtitui viduam Marpurgi ab omnibus medicis relictam) poſt bene abſolutā curam, expulſis ſcilicet aquis & tumoribus tum ventris ipſius tum reliquarum partium plane conſumtis, Colophonem imponant exſiccantia, qualia ſunt:

1. Essentia Croci Martis à Crollio in fine spe-
cifici Hydropis descripta in conserua rosarum
antiqua, vel etiam in Rob. Ebulino aliquoties
exhibita.

Diacubebæ Paracelsi.
2. Diacubebæ Paracelsi, quod sic fit:
℞. *Cubebarum h.e. granorum myrtillorum ex-*
siccatorum
sem. ocymi,
Caryophyllor. ℥iiß
santali omnium,
spodii
sem. 4. frigid. maiorum excorticatorum an. ℥
succini albi ℈ij
sem. Endiuiæ
portulacæ
lactucæ an. ʒß
puluerisata omnia subtilissime & cum sacch.
℥iiij in aqua Cichorii soluti F. Electuarium, cui
adiiciatur syr. granator. ℥iß. Hæc mixtura ʒj
vsq; ad ʒß sæpius exhibeatur.

3. Spiritus Guaiaci cum Rob. Ebulino sum-
tus ad sudores eliciendos, feliciter exsiccat.

In Tympanitide arcanum cumini & carui
philosophicè præparata post primas purgatio-
nes leniores, ne malum exasperetur; eius ali-
quot guttulæ cum sudoriferis & aliis specificis
exhibentur.

Tres sunt Hydropis species.

Ascites,
Tympanites &
Anasarca:

quarum

uarum periculosissima est Tympanites: secundum locum obtinet Ascites: Anasarca cæteris curatu facilior. Commēdatur hic lixiuium ex cineribus vitium, ex cineribus de extremitatibus frondium iuniperi cum vino albo factū, cui tamen aromata & saccharum melioris conciliandi gratia imponere licet. Hoc lixiuio non pauci mire ab hydrope liberati.

Martis quoque hæc præparatio conueniens est, dissolue limaturæ ♂ ℥ j in Aqua fort. ℥ viij paulatim & successiue affundendo, digere per noctem, deinde aquam fortem per alembicum ex arena abstrahe, habebis ℥ iß croci rubicūdissimi, super quem in igne leniter prius exsiccatum funde spiritum vini vulgarem, & apposito alembico cœco digere in arena, & spiritus vini rubescet, quem à fæcibus decantatum destilla in Balneo ad oleositatem. Est perutile in Hydrope exsiccando, & visceribus corroborantibus, præmissis enim vniuersalibus ex medendi methodo si postea eius guttæ 9. vel 10. hydropicis mane & vesperi in simplici granorum Iuniperi decocto propinentur, facile morbum tollit & expellit. *Martis præparatio anti-hydropica.*

ASCITES.

In Ascite, quæ omnium communissima, sine omni mora materia in abdomine contenta euacuanda, præmissis tamen aperientibus & simul humorem crudum Epati impactum præparantibus.

Fiat igitur statim decoctum, quod

℞. rad. Ellebori nigri præparat.
mechoacannæ an. ʒiß
galangæ ʒj
fol. senn. Alex. mund. ʒj.
sem. anisi,
fœniculi an. ʒß
Carthami ʒß

Infunde in s.q. decocti aperitiui per noctem mane coque ad ℥viiij, addendo sub finem coctura Rhabarbari ʒiß sacchari ℥ij. Colentur Apozema non clarificatum pro 3. aut 4. dosibus addendo ad vltimam dosin specierum diabu bith cum Rhabarbaro ℈ß aut ℈j. Post tres doses Apozematis exhibeatur doses ☿ laxatiui au præcipitati cum ☀, cum extracto Colocyn thidos & scammonii, aut exhibeatur ℈j ad ʒ extracti Essulæ toties à Rulando ad hunc mo bum decantati; præparationem vide in noti ad Crollium.

Huc referri etiam potest spir. vitæ aurei Rulandi, qui fit cum sp. V. Maluatico ex troch scis alhandal extracta tinctura, quæ pro quan titate Trochiscorum & spir. Vini propinatu Hinc exhibeatur per dies tres continuos diure ticum sequens:

℞. rad. Ebuli ʒß
fœniculi
polypodii
petroselini an, ʒiiß
rad. irid. Mj
Ellebori præparat.
mechoacannæ an. ℈ij

fol.

fol. sennæ ʒj.
Cort. interiorum sambuci ℥iß
fl. sambuci
genistæ an. piiij
fl. lauendulæ pij
sem. fœniculi
dauci an. ℥iß
Zinziberis
galangæ an. ℈iß.

funde in s. q. ▽ gratiolæ & florum sambuci r noctem, mane leuiter coque ad ℥viij vel rciter exprimantur, Colaturæ adde

syr. Eupatorii
byzantini an ℥ij
aq. Cinnamomi ℥ß

de semper, si aluus non respondeat Extracti ochiscorum Alhandal aut sp. Vitæ aurei quot um fuerit: aut addatur succi radicis iridis stratis, nasturtii & Corticis viridis sambuci ad ℥iiij Apozematis dicti: imò si succi dicti ℥ij vel ℥iiß propinentur cum ▽ communi, ntum potenter aquam educunt.

Debet etiam interdum, ne scilicet semper rgetur æger & vires labascant, exhiberi Cre- r Tartari aut magisterium eiusdem, aut sy- us de Epatorio, Corticibus citri & oxymel illiticum cum aqua melissæ, fœniculi, agri- niæ apii, Cinamomi dilutis. It. Tabellæ se- nte.

℞. pulueris dialacæ
diacurcumæ an. ℈ij

sacch. soluti in aq. halicacabi ℥iß
tinct. ♂ (supra in hæmorrhag. trad

ol. nuc. moschatæ destillatæ, gtt iij

F. l. a. Rotulæ de quibus sumat ℥ij 3. hor. ant
post potum. It. vtatur Electuario seque
quod

℞. *rob. sambuci ℥iij*
mithridatii ℥ß
spec. diarrhodon Abbatis
solut. perlarum
ocul. ♋ præparat. an. ℈j
syr. de Eupatorio q. s.
sp. Vitrioli ℈ℨ.

F. Elect. de quo manè & vesperi 3. horis ante
bum sumat ad quantitatem auellanæ.

Potest quoque venter foueri decocto, qu
fit ex herbæ menthæ

organi an. ℳij
flor. sambuci,
meliloti an. p iij
sem. carui ℥iß
bacc. lauri ℥iij,

stercoris Capræ ad pondus omnium, coq. i
xiuio & ex aq. simplici cum decocto aut l
bis ipsis calidis foueantur partes tumidæ, p
fomentum applicetur Emplastrum de ba
lauri.

Hinc accedatur ad ea, quæ proprietate
culta ad quemlibet hydropem faciunt:

1. Est aqua Lumbricorum terrestrium
bron

orum cuius descriptionem vide in notis meis
ollii.

2. Aqua sequens:

℞. *Vitrioli & Tartari an.* ℔j
rad. vincetoxici ℔ß
sp. V. pintam vnam,

nt in infusione per 3. dies, postea destillen-
in arena per alembicum, aquæ destill. adde
t. aliquot sp. Vitrioli ad gratam aciditatem,
tur singulis diebus tribus vicibus in deco-
Vincetoxici cochl. j. Vrinam properanter
uet, intemperiem corrigit & obstruct.
lit.

3. Puluis bufonum, vide notas ad Crollium.

4. Stercus anserinum, vide ibidem.

Pro potu vtatur sequente Iulepo.

℞. *aquæ petroselini*
halicacabi an. ℥v.
aq. fl. sambuci ℥iij
sp. Vitrioli ℈ß
aut lap. prunell. ʒß,
syr. de 5. rad. ℥ iiß

aut vtatur vino Absinthiaco chalybeato,

Tandem tumore sublato ad ea veniendum,
e reliquias discutere, & partem affectam ro-
are valent, qualia sunt aqua Theriacalis, de-
tum ligni Guaiaci, Sarsaparillæ, Chynæ, bal-
Sulphurea & aluminosa. Aut

℞. *rob. sambuci* ℥ij
Sal: Card. bened. ℈j

mithridatii ℨj.
syr. de Card. bened. q. s.

ad consistentiam Electuarii quod assumat vicibus & in lecto aut stupha duobus matutinis sudet aut

℞. rad. sarsaparillæ
rasuræ Guaiaci an. ℥ß
sassafras ℨij,
infunde in s. q.
aq. communis per hor. 24.
postea coque ad ℥vj.
Colaturæ adde syr. de Card. benedicto
de scabiosa an. ℥vj
Sal: Card. benedict. ℈j
aq. Cinam. ℨij.

M. pro 2. dosibus ante introitum laconici, ac detur dosis bezoardici mineralis, aut antimonii fixi diaphoretici cum gr. ij lapidis bezoardici.

Epar roboratur Electuario de scoriis ferri Electuario diambræ ad eius ℥ij, adde conseruam rosarum rubrarum antiquarum ℥iß Croci Martis ℨj.

Quod si tumor pedum, vt plerumque fit, simul adsit, tunc fiat lixiuium ex Cineribus quercus, & in lixiuio dicto superius pro fomentatione herbæ adiiciantur, & coquatur vsque ad consumptionem mediæ partis. In lixiuio intingantur lintea cruda, quæ exprimantur & ita calide applicentur cruribus.

Aut si tumor adhuc aliquis ventris & tibi-

ru-

m adsit, tunc panis niger in vino & modico
eto coquatur ad consistentiam pultis seu Ca-
plasmatis, & extendatur super pannum li-
um, atq; superimponatur ventri toti, relin-
naturque per 24. hor.

Postquam detumuit, ponatur versus genua
mper descendendo vsque ad pedes.

Quod si nec his tumor cedat, aut tanta adsit
pia, vt resolui nō possit, conuenientissimum
t tibiis applicare cauteria potentionalia, 4. di-
tis supra malleolum aut 4. digitis infra genua:
io solo remedio qui ab aliis incurabiles cen-
bantur, tumores crurum & ventris sanari vi-
mus.

Alii applicant folia Bardanæ dictis partibus
midis, sæpius mutant, & sic aquam contrahi
consumi dicunt.

Sitis si adsit magna, vt tolerare nullo modo
m posset, tunc & sp. Sal: in vino granatorum
xhiberi potest, vel Sal absinthii à gr. iij ad viij,
ius exhibitionem si continu. u ris aliquan-
iu, amplius non sitiet.

ANASARCA.

In anasarca, quia semper adiunctus est hu-
nor pituitosus, viscosus & crudus ad euacua-
onem ineptus, ante euacuantia medicamenta
ræmissis tamen lenientibus, præparantia ad-
ibenda sunt, alterantia & concoquentia, qua-
a sunt, imprimis syrupus de Eupatorio, de ab-
nthio, oxymel compositum, dissolue in aqua
grimoniæ & absinthii.

Præparato humore euacuatio ſupra dictis inſtituenda, interpoſita tamen præparatione & coctione humorum, vt & confortatione viſcerum, imprimis Epatis & ventriculi: imprimis vomitum excitare licet Sali præparato, aut aqua benedicta vt ventriculus à crudis humoribus liberetur, hinc ad ea, quæ vrinam & ſudores mouent, accedendum, vbi maxime commendatur aqua Iacobi Weckeri tantopere in Hydrope celebrata:

Aqua Antihydropica VVeckeri.

℞. *liquoris Tartari deſtillati*
aquæ gentianæ (cum aq. ſimplici per veſicam factæ)
theriacalis an.℥j
ſp.Vitrioli,
ol.Sulphuris an.gx.

Capiat æger à ℥ij ad ℥ß cum acet. ante ingreſſum Laconici.

Maximum quoque arcanum in hoc morbo eſt gratiola, quæ ſemper in copia tum purgantibus, tum aliis medicamentis admiſcenda: poteſt etiam ex ea fieri Extractum vel Sal, ex quibus componuntur pilulæ hydropicæ:

℞. *Extr.gratiolæ*
mechoacannæ an. ℈j
Sal gratiol.gr.vj.

F.pilulæ, purgant per aluum & Vrinam, ſi non ſatis purgant, adde Extracti trochiſchorum alhandal c.ſp. V. Maluatici factum, quamdiu viſum fuerit.

Poſſunt etiam hic nonnunquam adhiberi ſa-

i ſcarificationes in pedibus, femoribus & nacibus.

Tympanitidi, quæ ſemper ſeroſam materiam habet adiunctam cum flatibus, eadem omnia, quæ in Aſcite præſcripſimus, quoque prodeſunt, niſi quod Carminatiua, cuminum, anethum, caruum, fœniculum, daucus aſſumantur.

Clyſteres in hoc affectu ab initio iniiciantur ex decocto carminatiuo cum ol. anethi & rutæ.

Ventriculus frigidus, qui ſemper adeſt, calidis appropriatis alterandus, vt ſpec. diacumini, dialacæ, diarrhodon Abbatis, diacurcumæ in tabellis cum oleo Caryophyllorum, aniſi, aut cum conſerua menthæ, pulegii & theriaca ana: proſunt etiam ſyrupus de Canella, oleum Caryophyllorum, maſtichis, deſtillatum ſp. abſinthii, cumini & carui, illorum gut. aliquot cum ſudoriferis propinantur.

Epar vero calidum refrigerandum extrinſecus appoſitis ſucco Endiuię, Cichorij cum pauco aceti, & vnguenti roſati aſſumtis intrinſecus nonnunquam appropriatis refrigerantibus.

Ventriculus externe muniendus oleo nardino, maſtichino, Emplaſtro aliquo aut ſacculo: maxime vt in reliquis hic prodeſt Cremor tartari, tinctura tartari, ol. Sulph: & ſp. vitrioli.

Cucurbitæ magnæ cum multa flamma applicentur vmbilico, incantamenti inſtar, flatus diſcutiunt, teſte Galeno.

In reliquis progrediendum vt in Aſcite.

Commendatur quoque pro inſigni Hydragogo *Gummi de Peru.*

gogo gummi guttæ à gr. iij ad viij vel etiam ℈ß exhibitum, cum aliis commode exhibeatur, vt cum Crem. tartari stimuli loco reliquis purgantibus addito, corto, corrigitur speciebus diambræ & oleo macis (exhibetur etiam in podagra, Cachexia & aliis morbis serosis.) Vtilis est etiam succus Elaterii stimuli loco exhibitus in pilulis appropriatis: prodest quoque gelapium, vt

℞. *Gummi guttæ gr. viij*
pulueris rad. gelapii ℈iiß
spec. diambræ gr. jv.

cum ol. Cinam. F. pilulæ.

Poterit etiam purgari cum Turbith solo, aut fieri Apozema, quod

℞. *Fol. sennæ ℥ij*
turbith ℥ß
hermodactylorum ʒiij
Cinamomi
Zinzib. an. ℈j

infunde & coque vt dictum in præcedentibus. F. Apozema.

Si Vapores ex humoribus resolutis diaphragma petant, & fiat angustia pectoris, iniici potest Clyster,

℞. *Florum Chamomillæ*
Soldanellæ
Centaurii m. an. Mj
sem. Carthami,
bacc. lauri an. ℥ß
F. decoctum, cuius ℞. ℔j.

mell. rosati,
ol. Chamomillæ an. ℥iij
F. Clyster miscendo.

Diæta in Hydrope: panis fiat ex optima farina, quæ misceatur cum radice Rusci, itidem in farinam redactis, It. semine fœniculi, anisi, carui.

Vinum sit vel Card. benedicti vel absinthii cum Rusco Chalybeatum. Aq. fl. sambuci, spiritus sambuci.

NB. Potus aquarum dulcium nocent Hydropicis, Sulphurea v. & nitrosa & Terebinthinata prosunt.

Balnea quoque plurimum conueniunt, quibus incocta fuerint absinthium, flores Ebuli, Sambuci, agrimoniæ, Chamomillæ. It. parum nitri. Vide obseruat. 25. Bartholomæi Caprolii.

RENVM VITIA.

INFLAMMATIO RENVM.

InflammationemRenum caute oportet tractari. Nisi nimirum omnia prudenter fiant, sæpe grauissimi morbi subsequuntur. Itaque nec purgantia acria, nec digestiua intempestiua proficiunt.

Paracelsus inflammationes renum vocat febres renum, quæ semper concomitari solent.

Cura consistit tum in externis, tum in internis medicamentis.

Internis: qualia sunt, quæ proprietate quadam humiditatis connatæ inflammationes tales extinguunt; lapis prunellæ citissime expedit

hoc

hoc negotium, modo aluus sit libera, alioquin leni Extracto mechoacannæ aut infuso Rhabarbari expedienda. Solemus interdum in hoc casu decoctum prunorum dulcium cum ▽ tartari (in q̃ua tartarus purissimus decoctus est; Clysteres etiam hic non incommodi) feliciter exhibere.

Aluo itaque expedita lapis prunellæ in aqua simplici solutus tantum, & saccharo edulcoratus inflammationem aufert. ♀ noxia est.

Extrinsecus valent vnguenta ex rosis, It. liquor ex semine papaueris, hyoscyami, solani vel similibus. Camphora quoque in oleo amygdalarum amararum soluta & loco dolenti illita valde inflammationi resistit. Externe etiam valet Vnguentum rosatum Mesues cum oleo amygdalarum amararum & scorpionum temperatum, ♀ omnino fugienda.

Secretum in inflammationibus renum est Succus Astacorum seu Cancrorum fluuiatiliũ crudus, ex contusis nimirum expressus, & cum alio iusculo vel decocto prunorum exhibitus semel vel bis cochl. j. (non tamen neglectis externis.)

OBSTRVCTIO RENVM.

Deoppilatiuum Renum certius & euidentius nullum est, quam quod ex vitriolo & tartaro conficitur. Tartarus itaque vitriolatus, specificum item purgans Paracelsi hic omnem absoluunt paginam, prȩsertim si sit obstructio recens,

cens, nec ab impactis grandioribus calculis facta (alia est cura obstructionis Embryonatæ seu incipientis, alia confirmatæ.) Hæc nimirum curam aliam requirit, de qua in Nephritide proprie sic dicta.

Crystallus tartarus illis æquiualet; nam obstructiones & tartaro ipsum soluit expellitque.

Quandoquidem autem obstructiones venarum omnes fiunt à tartaro, siue illæ recentes siue confirmatæ fuerint: præstat specificum in medium adducere, cuius vi & proprietate insita tartarus in omnib. partibus corporis humani genitus mirabiliter expellitur, adeoque omnes obstructiones maximopere expelluntur, cum videatur imprimis eius virtus in renum hac affectione accomodata esse.

Vnice valet ad obstructionem antiquam etiam à calculo grandi ortam, quem insensibiliter & pene sine omni dolore in mucilaginem quotidie cum vrina excernentem soluit & paulatim absumit.

Paracelsus vocat præparationem ludi humani, quam passim commendat, nuspiam tamen eius præparationem genuinam reliquit. Illa est talis: ℞. ludum seu calculum ex corpore humano exsectum, vel etiam aliis modis deturbatū, hunc puluerisatum leniter primum calcina igne rotæ, postea flamma reuerberii per gradus eo adige, vt videatur plane in Salem abiisse. *Ludi Paracelsi præparatio.*

Notetur secreta calcinatio alia (hæc nulli hactenus à me communicata.) ℞. pulueris ludi

part.

part. j. pulueris Carbonum præsertim faginorum part. ij. misce inuicem: postea in tigillo tantum superne regula seu operculo tecto vre in furno figulino 24. horis & spiritus Carbonum duritiem lapidis omnino beneficio △ emollit, ipsi vero carbones non absumuntur. Hinc misturæ affunde ▽ feruentem, vel coque in aqua feruente, & puluis ludi soluitur in aquam citrinam, qui color est à fœtido Sulphure ipsius ludi. Si quid residuum fuerit ab hac solutione, denuo exsiccetur, & adiecto puluere carbonũ recenti vicissim calcinetur, vt antea. Solutiones omnes euaporando redige in Salem; secundo coniunge omnia cum puluere carbonum & vicissim calcina. Idem solue in communi aqua ebulliendo, vt sincerior pars post euaporationem repetitam transeat in Sal. candidum, sæpius in crystallos abeuntem, si in loco humido frigido, aliquandiu repositus fuerit. Hunc elegantem Salem coniunge cum sp. Vini optimo & ex retorta per multa Cohobia tamdiu destillando vrge, donec penitus cum sp. Vini transierit: postea sp. Vini in leni B. aufer, & relinquitur oleum ludi humani, cuius gutt. iij, vj. x. ad xij. exhibitæ in liquore conuenienti aliquoties, singulis diebus tantum semel, obstructiones tartareas totius corporis (in cerebro, lingua) nominatim vero renũ feliciter soluit, & tartarũ expellit, valet etiã in tartaro cõfirmato.

Adiuuat obstructionem renum soluendam externa inunctio ab vnguentis communioribus.

bus. It. valent Emplastra, insessus, Cataplasmata & similia.

Memorabile est in hoc casu oleum Terebinthinæ cum oniscis viuis mixtum, & loco dolenti illitum. It. Terpentin auff blawen Papier loco renum imposita, biß er dürre wird / bonum.

Simile fit ex Oculis ♋. eadem virtute, (licet paulo inferiore) pollens.

Atque hoc modo omnes lapides per Alemb. in olea sua redigi, & in vsus medicos conuerti prosunt.

Hoc specificum (ex ludo) vnice valet ad obstructionem antiquam, & à calculo grandi causatam, quem insensibiliter & pene sine omni dolore in mucilaginem quotidie cum vrina excernendam soluit, & paulatim absumit. Huc refer Salem contra calculum apud Crollium.

Paracelsus ex callosis istis glomis in cynosbate nascentibus (rosa canina) quos ille vocat simile (h.e. expulsio calculi mei) ad calculum expellendum, arcanum præparat, cuius tamen compositio nuspiam extat. Ego sic paraui: Ex copiosa quantitate ipsorum mense Maio & Iunio collectorum & incisorum, remotis vermiculis aut aliis insectis in interioribus alias cauitatib. reperibilibus per fermentationẽ cum ▽ & fermento communi ipsis putrefactis elicui spiritum & ▽ per vesicam. Ex capite mortuo in cineres conuerso extraxi Sal, quod purificatum cum spiritu coniunxi, & aliquandiu digerendo maceraui, tandem cum argilla miscui,

Spiritus glomorum Cynosbati.

miſcui, & △ nudo ſuper eiuſdem glomos in receptaculum maius ſpiritum vna cum ſale deſtillando prolicui, vt nempe totum Salem ſimul tranſiret: illa quæ in Recipiente erant, expreſſi & expreſſum per retortam igne arenæ in fine non vſquequaque forti, ne Empyreuma redoleret; deſtillaui in modum arcani, ſimili ratione ex vegetabilibus eliciendi. Eius giij vſque ad xij in conuenientibus liquoribus exhibitæ & ſæpius datæ, calculum inſenſibiliter expellunt. Alias ſi puluis iſtorum globulorum tantum maceretur in Vino & illud exhibeatur (in forma infuſi per colaturam) per aliquod tempus, idem facere experientia docuit, ſed remiſſius.

In obſtructione Renum à Calculo totali vel etiam, vbi vreteres (vt in Iſchuria & Nephritide) & veſica à calculis in eam regionem detruſis omnino fuerint obſtructi, vt ne gutta quidem vrinæ prolabi poſſit, præſentiſſimum eſt, ſi Vrina hirci recentiſſima ex viuente adhuc hirco, (calide cochl. j.) cum veſica extracta potanda detur, & omentum cum inteſtinis ſtatim ventri, pubi, & peritonæo fuerit applicatum. Sic nimirum Calculus repente conſumitur ſine læſione vaſorum & patiens liberatur.

EXVLCERATIO RENVM.

Exulcerationem Renum recentem curari poſſe tum dogmatici, tum Hermetici profitentur.

Inueteratam incurabilem eſſe conclamatum

ſt apud illos; ab his vero eandem ſanari poſſe
xperientia docuit, ſic referente Garzia ab
Horto:

Indi in exulcerationibus renum & Veſicæ a-
pen plantam probe tuſam & cum lacte mix-
um propinant iis, talia patientibus, non ſine
nagno ſucceſſu (aliquot dies continue) & æ-
rorum commodo: illico nimirum curari Iar-
ias affirmat.

Practici ſolent aliquoties pilulas aloeticas in
oc caſu exhibere non ſine patientis commo-
o (ex aloe cum puluere lumbricorum terre-
rium & chalybeat. præparato) per aliquot ſe-
timanas.

Nonnulli Terebinthinam claram Venetam
j pondere cum vitello oui j. diſſolutam &
oſtea in brodio gallinarum diſcuſſam exhi-
ent ſæpius.

In aliquot exemplis obſeruatione deprehen-
, ☿ dulcem hic multum poſſe, ſi primum ex-
beatur, (iuſta doſi aliquoties in ſeptimana, vt
is vel ter pro viribus ægrotantis) vt non tan-
um impuritates totius corporis, ſed imprimis
num eluantur.

Huic ſi ſuccedit ſpiritus ☿ dulcis, nulla ex-
lceratio refragatur.

Spiritus ☿ Dulcis eſt talis:

℞. ☿ 🜄 Cryſtallini (non ☿ dulcis) quan- *Spiritus ☿ rii dulcis.*
um placet, tere in puluerem impalpabilem, ſu-
erfunde in cucurbita non nimis alta opt. ſp.
ini abſtrahe per alembicum ex cineribus,

reaffunde destillatum liquorem, ac denuo co
stilla, perge per cohobia tamdiu, donec tãdē
destillatum spir. Vini oleum quodammodo
bicans videatur per alembicum transire, qu
alio excipulo collige. Super caput mortuu
residuum in cucurbita funde alium sp. Vini
centem, procede simili ratione vt antea, do
nempe omnia in oleum seu spiritum albic
tem prodierint. Hic spititus ☿ exulceratio
bus renum & vesicæ mirabiliter operatur
eius guttæ ij vel iij. quotidie semel atq; iter
in ▽ radicis nympheæ Equiseti, plantaginis
hibeantur.

Consolidationem tempestiue absoluit c
seruæ rosarum part. ij. (simplex sine admixt
ne sp. vitrioli propter exulcerationem, cum
mine hyperici part. j. mixta, quantitate aue
næ & in fine curæ per aliquot dies vesperi ex
bita. Hoc modo etiam inueteratissimæ exul
rationes tolluntur feliciter.

DOLOR NEPHRITICVS.

In doloribus Nephriticis sistendis par est
causam remoueamus; quod si vero ea tam
cax & immanis fuerit, vt cessionem facere
cuset, sæpius per obliquationem quandam
tentandę sunt, & in ipso paroxysmo opera d
da, vt dolor sedetur, & calculus in viis, vrete
bus, in vesicam descendat.

Itaque & emollientia & resoluentia &
lorem mitigantia tam externa quam inte
maximo cum fructu accersanda sunt, ac in

d

um induciæ faciendæ, (per anodyna) ne cruatus nimis diuturni periculum creent. Hæc itur relinquuntur sagacitati ipsius Medici.

Cum plerumque Calculus impactus tantos uciatus progignere solet, operæ pretium est, resoluentia calculum, si dolores non vrsent, prius sæpius adhibeantur, antequam nem calculus loco suo motus & angustioribus eatib. intrusus eiusmodi dolores creet. Non mirum omnino tutum est, talia resoluentia mollientia semper præmittantur) propinare, si & certus fueris de vreterum mollificatione amplitudine.

Quod si tamen extremo morbo extremũ reedium adsciscendum fuerit, vtique superiora ecifica locũ hic maxime habere possunt, prætim illud, quod ab vrina hirci laudabile est.

Conuenientius in hoc affectu nihil est, quã ☿ dulcis semel atque iterum iusta dosi exhiatur; quinimo Nephriticus dolor raro infere solet eos, qui pilulis istis ☿ alibus singulis ensibus vtuntur. Hac nimirum ratione dus amplificantur & calculi deinceps sponte cernuntur.

Quod si interim dum ista fiunt, specificum di humani vel lapidum Astacorum certa sua antitate assumta fuerint (quod nempe non ntum calculum renum & vesicæ, sed vniuersi rporis tartarum exterminat) minus deinceps ephritici dolores extimescendi fuerint.

Externe vnguentum rosatum Mesues &c.

CALCVLVS RENVM.

In cura Calculi ab initio Clyster iniicien[dus] leniens & flatus discutiens, ne scilicet flat[us &] excrementa in intestinis contenta renes c[om]primant & dolores augeant.

Flatus dico, quia calculosi plerumque g[ene]rant flatuum copiam propter ventriculi im[be]cillitatem.

Fortes autem clysteres & diuretica, sol[ut]iua ab initio deuitanda, quia humore[s a]gitant, qui agitati ad renes decumbunt & [do]lorem augent.

Diuretica vero serosos humores ad rene[s d]irigunt, vnde dolor quoque augetur.

Statim quoque regio renum inungatur [oleo] sequenti:

℞. *Ol. scorpionum part. j.*
terebinthinæ part. ß.

Superposito Emplastro, quod

℞. *Cerati infrigidantis Galeni ℥ iiß*
vngu. rosati Camphorati ℥ ij
laudani opiati ℥ iß

extendatur super alutam, qua regio renu[m te]gatur.

Intra Corpus assumat olei amygdala[rum] dulcium ℥ ij in iusculo aliquo cum essentia [su]ci g. vj. vel croco ipso ℈ß vt viæ laxentur.

His peractis si patiens Plethoricus fueri[t, ve]na secari potest, ne sanguinis multitudo ob [do]lorem & tensionem in partem dolentem [ruat] aç dolorem augeat.

Os

Offerri etiam potest dosis laudani opiati,
si dolor sit vehemẽs, ex eo fieri potest Em-
trum renibus applicandum: detur etiam
pus de mucilaginibus cum emulsione 4.
frig. maiorum: hinc exhibeatur Bolus ex
ia recens Extractus.
: si dolor non remittat, fiat balneum in quo
r sedeat vsque ad brachia:

. Rad. maluæ,
althe æ an. ℥ij
or. Chamomillæ
meliloti an. p. iiij
restæ bouis p. vj.
m. fœniculi ℥viij
lini ℥iiij
bacc. Iuniperi M iiij

que in s. q. 🜄 pro balneo, in quo commore-
er horam j. vel 2. Post 2. horas si non remit-
olor, parum se moueat ambulando per cu-
lum, & iterum ingrediatur balneum, in eo
ns assumat gr. vj. olei oculorum ♋ (quod
paratur) sequenti modo:

. *Pulu. ocul. ♋ ℥v.*
olei tartari per deliquium facti ℥vj.

digerantur in B. vel fimo equino per 15.
postea coagula materiam in phiola in are-
locatam, tãdem puluerisa, puluerem cum
ni extrahe in forma in olei spississimi abs-
endo inde sp. Vini redige, dosis à gr. iiij. ad
aqua petroselini vel ononidis cum syrupo
ucilaginibus ℥iß, aut si careas oleo isto:

℞. Oculor. ♋ præparatorum
trochiscor. de Alkekengi opt.
puluerisatorum ana ℈ß

detur cum Syrupo dicto: potest etiam Cat[...] plasmatis loco applicare regioni renum N[...] sturtium in lacte coctum.

Hinc ad ea, quæ proprietate quadam Calc[...] lum pellunt, accedendum, quæ omnia dolo[...] prius præsente in balneo afferenda, in quo [...] ger, vt dictum commoretur, præmissa tamen [...] inducias patiatur dolor, purgatione leni, q[...] fit apozemate aut syrupo aliquo.

℞. Fol. senn. Alexandr. s. s. ℥j
fruct. alkekengi ʒß
Rhabarbari electi
trochisc. de agarico an. ʒj
nuc. moschatæ ʒß

Decoque in s. q. aq. comm. ad ℥vj. colaturæ a[...] de syr. de 5. radicibus.

Cichorii cum Rhabarbari an. ℥iß

F. Apozema pro 2. dosibus.

Medicamenta, quæ proprietate quad[...] contra hunc morbum faciunt, sunt:

Aqua Anti-nephritica. 1. Aqua Antinephritica:

℞. Rad. restæ bouis ℔j.

minutum concisæ macerentur in vini gene[...] ℔ij per 3. dies. Deinde exprimantur & col[...] tur. In colatura macerentur:

Rad. petroselini
eryngii
parietariæ

h[...]

herb. herniariæ
saxifragiæ cum toto an. ℥iiij
fruct. alkekengi
gran. iuniperi conquassat. an. ℥iij
sem. fœniculi
vrticæ
melonum
milii solis ana ℥ij

nnia incisa in dicta Colatura macerentur per lies, fortiterque exprimantur, expresso adde cum portulac. ℔ij. destillentur per alembim. dosis Cochl. ij, tum præseruationis tum rationis ratione.

2. Commendatur sequens, quam ▽ Fuckerum aliqui nominant: *Aqua antinephritica Fuckerorum.*

℞. *Rad. liquiritiæ ℥ij*
petroselini
ononidis
pimpinellæ ana ℥iß
enulæ ℥j.
rasuræ ligni sassafras ℥ij
fol. hederæ terrestris Miiij
sem. fœniculi
vrticæ an. ℥vj
succi hederæ terrestris ℥v.

remissa per 3. dies infusione destilla, aqua serutur, cui syr. de Caryophyllis vel de Canella o condimento admisceri potest, dosis vt prędentis. Huc spectat oculor. ♋. oleum supra scriptum.

Vt autem reliquiæ & mucus in renibus & ve-

ſica exiſtens expurgetur, & dictæ partes corro-
borentur, nodulum ſequentem in vino mace-
ret, & ſingulis diebus matutinis hauſtum, no-
dulo tamen expreſſo, aſſumat.

Nodulus ſit talis:

℞. Ligni ſaſſafras
nephritici an. ℈iß
rad. polypodii
petroſelini an. ℥ij
reſtæ bouis
pimpinellæ
ſanguis orbæ an. ℥iiß
aſparagi
iridis noſtr. an. ℈ij
florentinæ ℥ß
turbith albiſſimi ℈ij
herb. roris marini
fragariæ
ſaxifragiæ
pimpinellæ an. Mß
flor. roſarum
borraginis pj.
ſem. aniſi,
fœniculi
ſileris montani an. ℥ß
fruct. alkekengi No. vj
Cinamomi electi ℥ß
macis ℈ij

Contuſa ligentur in ſyndone rubro. F. nodulus
in ℔iß Vini per 3. dies macerandus.

Alternis quoque diebus capiat ℥iß terebin-
thina

hinæ lotæ in aqua Halicacabi & interdum cum syrupo sequente aut etiam in vino calido cum spiritu Terebinthinæ ℈ß. It. ad libitum tempore matutino in vsu habeat Morsulos Imperatorios, quibus ol. nuc. moschatæ destillat. instillet gutt. j. ad iij.

Syrupus fiat ex syr. de 2. radicibus ℥ iij. lupulo ℥ ij
aq. petroselini
halicacabi an. ℥ iß

Capiat cochl. j. vel ij. cum spiritu Terebinthinæ ℈ß.

Si à potione (dicti iam noduli) aluus non sit libera, aliquo ex superius dictis syrupis, aut alio ad placitum purgante leniter purgetur.

Si lignum Nephriticum verum haberi possit, maceretur ℥ß in vino per 7. dies, vinumq; bibatur mane; ab eo assumto, se exerceat æger. *Ligni Nephritici vis.*

Ad miraculum si repetatur, renum calculosam dispositionem emendat, eos confortando & materiam lapidis sine molestia educendo.

Celebre Nephriticum paratur ex capitulis illis callosis in fructibus Cynosbatæ siue rosæ caninæ innasci solitis, Germanis Schlaffköpffel. Capitella illa per medium dissecta callosa sunt, ac in centro eorum plerumque reperiuntur vermiculi viui. Præparatio fit ex exsiccatis & puluerisatis, exemptis tamen vermibus, in modum extracti cum spiritu vini, præparatur. Vide prolixius notas meas ad Crollium.

VESICÆ AFFECTUS.

CALCVLVS VESICÆ.

Lithontripticon famosum ex mille pedibus describitur in notis ad Crollium: quo resolui calculum oui magnitudinem excedentem.

Methodum medendi calculum tradit Mercatus Tom.3.l.4.c.10. Præter ista omnia maxime vtile est, vt quolibet anno expurget humores crudos cum cassia & Terebinthina.

Post purgationem venæ sectio, & post Vrinæ procuratiouem Euacuatio etiam singulis mensibus potest institui.

Huius (supra dicti) specifici administratio est talis: 1. Purgetur patiens calculum Vesicæ purgante conueniente. Præstat in hoc casu specificum purgans Paracelsi, acres purgationes reliquæ hic minus locum habere possunt.

2. ℞. pulu. Oniscorum à ʒß ad ℈iiij, sp. Vini, à ʒj ad ℥ß (biliosis medetur tantō sp. Vini) iuris Cicerum rubeorum ℥j. M. Hanc mixturam exhibe totam, deinceps singulis diebus patienti manè ieiuno ventriculo, quinque nempe horis ante pastum: ita tamen vt semper ante sumtionem specifici Enema molliens & lene sine acrimonia purgantium capiat (nisi nimirum aluus liberum vsum huius specifici excipit febris, ac deinceps per totius curæ cursum vtatur diæta conuenienti & molli, ne vspiam aluus obstruatur, (ab initio ne detur vinum ante diem 16.)

Nota:

Nota:

Post assumptum specificum sequitur Calor fere totius Corporis præter naturam. It. sitis molesta & dolores circa pubem sentiuntur.

Medicamētum hoc lapidem Vesicæ vi quadam inuadere solet: quapropter omnia calida diligenter euitentur, & nonnunquam lapidis prunellæ aliquid in ▽ fragorum aut fl. fabarum. It. Iulapium ex istis aquis cum syrupo violaceo & guttis iij vel iiij sp. Vitrioli exhibeatur.

Diebus primis Vrina imprimis progreditur admodum crassa & exigua, sequentibus v. diebus vtpote 9. 10. 11. &c. copiosus, calor remittit, dolores sistuntur, & vniuersa substantia calculi comminuta in minimas partes progreditur, Vrina nimirum toto cursu curæ collecta, si ebulliendo exsiccetur, tandem prodit quãtitatem calculi, denuo in lapidem conuertibilem, si cum solutione Traganthi vel Ichthyocollæ conformetur.

NB. Interdum in hac cura opus est, vt aliquando dies vnus atque alter vacuus sit ab hac medicina, & quiescat patiens propter vires colligendas, idq; in tenerioribus locum habere potest.

Hoc tamen hic obseruandum, vt medicamenta interdum per Catetherem in vesicam mittantur, ægerq; statim in B. locetur, innungatur post Balneum calide pecten & perinæum ol. scorpionum, amygdalarum amararum, axũgia cuniculi & gallinarum an. ℥iß, succi parietariæ. ℥ij.

Lapis Vesicæ si confirmatus iam sit, & ad aliquam magnitudinem iam peruenit, vix alia ratione curari potest, quam sectione.

Poterit tamen tractari supra dictis, præsertim in mulieribus, in quibus via latior & recta.

INFLAMMATIO Vesicæ.

In inflammatione Vesicæ valent eadem, quæ in inflammatione renum (cum Sale gemmæ, misce aliquid Salis nitri in Clystere in inflammatione Vesicæ & ani.)

ABSCESSVS VESICÆ.

Ab Abscessu pauci euadunt.

EXVLCERATIO Vesicæ.

De Exulcerat. Vesicæ, vt & renum, vide Plater. pag. 86. part. 3. curat.

Huc etiam commode referuntur, quæ de exulceratione Renum dicta sunt, vt spirit. ☿ dulcis, quo nihil præsentius mundificat & consolidat.

Exulcerationes ductus penis curat spiritus ☿ dulcis per siphunculum iniectus. Vide Paræum & Fabricium.

Pro mundificatione (mundificantia semper præcedant consolidantia) adhibeatur Vinum.

Pro consolidatione ℞. stercoris Gallinæ lutei q. pl. in butyro recente, vel oleo oliuarum assatum, iniiciatur in frigidum, sordibus fun-

dum

dum petentibus ſupernatat liquor olei formis per ſiphunculum in ductum penis iniiciendus.

PRIAPISMVS.

In Priapiſmo præſentiſſimum eſt oleum Rutæ deſtillatum inunctum & intro ſumtum guttulæ aliquot.

EXTINCTA VIRILITAS VEL imbecillis.

Extinctam Virilitatem vel ſaltem imbecillem reſtituit 1. Eſſentia ſatyrionis apud Crollium, cuius mirabiles virtutes ii deprædicant, qui egentes eiuſmodi Confortatiuis aliquando vſi ſunt.

2. Paracelſo tribuitur ſequens.

℞. *Caſtorei*
galangæ
macis,
Caryophyllorum
aniſi,
piperis longi
borracis Venetæ an. ℨij
fol. ſatureiæ,
rad. ſatyrionis
valerianæ an. ℨj
boleti ceruini ℨiß
Carnis ſcinorum marinorum
rad. aronis
Cardamomi an. ℨß

M. & redige in puluerem, quem cum ſaccharo in aqua roriſmarinæ ſolutum M. & F. Tabulæ

doſ.

dos.à ℥iij ad ℥vj. Fortius operatur, si aliquo-ties in Laconico vmbilicus & partes vicinæ inungantur cum ol. maceris destillato. Mirabile nimirum est confortatiuum oleum maceris.

3. Valet Essentia Ambræ cum sp. rosarum extracta & pilularum forma exhibita. Hoc vero in senibus præcipue operatur. Dos. gr. iij. iiij. v.

4. Confectiones Alkermes ℥ß
Ambræ gryseæ ℈ij
Zibethi non sophisticati ℈j
aq. magnanimitatis ℈ij.

M. recondantur diligenter (ne euaporet) huius misturæ à ℈ß ad ℈j exhibe alternis vesperis cum aqua Cinamomi.

5. Pudenda (cuiusque sexus) decocto aquilegiæ simplicis diligenter lauentur & dente demortui puluerisato super carbones fumigentur: In sterilitate per incantationem facta hoc valet. Vide etiam infra de sterilitate, & de impotentia.

GONORRHOEA.

In Gonorrhœa commendatur puluis sequens:

℞. *fol. menthæ*
mumiæ,
Corallorum rubrorum
Agni Casti
Carabes an. ℈j

M. & F. puluis de quo accipiat æger aliquid mane ieiuno ventriculo cum ouo tremulo.

Vehe-

Vehementius sistit profluuium seminis puluis ossis sepiæ ℈j. cum conserua rosarum ℥ij bis vel ter sumtus.]

Excellentissimum est magisterium eiusdem cum conserua rosarum antiqua à gr. vj ad ℈ß sumtum.

Gonorrhœam tam inueteratam quam recentem, itemque malignam sistit antimonium album fixum aliquoties cum aq. plantaginis sumtum.

Tinctura Corallorum mirabiliter prodest.

GONORRHOEA
Virulenta.

De Gonorrhœa virulenta tractabimus infra de lue ♀, vbi imprimis de spiritu ☿ rubro erit dicendum.

Euenit sæpe vt Gomorrhœa virulenta sine aliquo testimonio infectionis se prodat, h.e. vt nullæ aliæ corporis partes extrinsecus videantur affectæ: sed habitus integer & sine aliqua notabili indicatione hoc malum occultet.

Concubitus itaque solus cum scortis publicis hanc ipsam infectionem suspicione contagii auget. Itaque licet hac ratione Medici sæpe falli possunt, confessio tamen spontanea vel extorta ipsius patientis hic litem dirimere potest.

[In hoc itaq; casu, vbi infectionis nulla sunt signa externa (h.e. totius luis Ven.) si vniuersali cura haud procedēdũ fuerit, huius alexipharmacum petendum est ex gummate Guaiaci, cuius

Extra-

Extractum cum ſpir. Vini Tartariſato factum
doſ.gr.iij vel iiij in aq.plantaginis, nymphea, E-
quiſeti ſæpius exhibitum iuuat. Vide Pra-
cticos.

Interdum in Gomorrhœa virulenta inflam-
mantur teſtes cum maximo tumore. In eo ca-
ſu præſentiſſimum eſt Cataplaſma ex foliis ru-
tæ & Ebulæ acet. coctum & applicatum.

VLCERA PENIS.

In vlceribus penis ratio eadem curandi, qu-
Veſicæ exulceratæ.

CARVNCVLA PENIS.

De Caruncula Vide Paræum. In hoc caſ-
laudabilis eſt puluis ſequens:

℞. ☿ *dulcis* ℥ß
♁ *Crudi* ℥j
tutiæ præparatæ ℥ij.

M.F. puluis ſubtiliſſimus. Vſus huius pulueri-
eſt cum candelis cereis (das gelbichte Wachs iſt
daß beſte) Ex cera virginea factis, 6. vel 4. linei-
filis cera obductis. Ceræ vero præparatæ te-
nuiſſimis obuoluendæ ſunt faſciis ex line-
panno (Cammertuch) ne nempe fractæ cande-
læ relinquant ceram & vt commodius reci-
piant Vnguentum. Puluis itaq; ille prius cum
oleo amygdalarum diſtemperatus ſit, eoque
ſuperiori parte illinatur candela cerea, & im-
mittatur in ductum penis, eo vſque vbi carun-
cula viget. Si volet mingere æger, dematur &
poſt mictionem noua indatur, idque fiat inte-

gro

o quatriduo. Postea immittatur per siphunculum iniectio sequens:

℞. seri lactis caprini ℥vj
aq. plantaginis
& rosarum an. ℥iij
Cerussæ ℥vj
marmoris candidissimi
spodii puluerisati
Crystalli
aluminis, rochæ an. ℥ß
Camphoræ ℈ß

lluerisata omnia ebulliant cum sero lactis & uetur ad vsum.

DIABETES.

Diabetis specificum positum est in Marte; entia Croci Martis à Crollio descripta muln hic prodest. Felicius operatur Tinctura aragdi de qua supra in Dysenteria.

Cæterum ♂ non tantum intrinsecus, sed eth foris prodest (purgantia hic non commoneque diaphoretica.) Itaque Balneum ex ▽ rariorum præparatum & fomentatio ex ▽ ntaginis cum ▽ chalybeata decocta & reinib. renum ac vesicæ à singulis balneis quoe bis vel ter adhibita profluuium vrinæ beticum multum iuuant.

Diæta porro ex cibis siccantibus & semper n ▽ chalybeata coctis, vnice laudatur.

Potus ne nimium ingeratur, prouidendum : ad sitim tantum explendam sufficit ▽ halybeata vel decoctum CC. vsti (vehemen-

elus, sic nimirum calide adstringit, nec sudores
nisi forte paucissimi erumpunt) aut aqua plan-
taginis, tamen nec sola, nec semper, sed cum a-
liis miscenda fuerit.

Tinctura Corallorum. It. Sal Corallorum
mirabiles in Diabetis habent potestates.

VRINÆ INCONTI-
nentia.

Incontinentia vrinæ à Paralysi curatur per
ea, quibus alioquin paralyses particulares cu-
rantur, restitutis nempe tum principio neruo-
rum, tum neruis è lumbis in musculos ceru-
cis vesicæ deriuatis, de quibus in superioribus
egimus.

Pueri itemq; adultiores sese in somno per-
meientes; vbi nempe laxitas & mollities e
sphincteris, curantur diæta adstringente,

Specifica sunt: guttur galli crematum &
vino stiptico exhibitum (repetita dos.) It. vesi-
Capræ (hac multos curaui, estque gutture ga-
li fermè præstantior) in Clibano exsiccata
puluerisata pondere ℥j in Vino Stiptico exh-
bita, ac sæpius repetita dosi.

It. Piscis in Ventre Lucii inuentus, & in C-
bano exsiccatus ac eadem dosi sæpius exhib-
tus specifica proprietate ἐνούρησιν puerorum
tollit.

His opitulantur etiam externa balnea & i-
unctiones ex adstringentibus parata.

Balneum potest esse tale:

℞. *balaustiarum cort. granatorum, gallar-*

gra

gran. myrthi
hypocystid.
acaciæ an. ℳj
spodii ℥iij
rosar. rubrarum
Coriand. præparat. an. ℳß
caput mortuum ex Vitriol. ℔ß
bulliant in s.q. ▽ ferrariorum vsque ad con-
ntionem tertiæ partis: balneet bis quotidie
nè & Vesperi.
Vnguentum potest esse tale vel simile:
℞. *ol. myrtini*
Cydoniorum
rosarum an. ℥j
ulu. santali rub. & albi an. ℥j
succi semper viui maioris
plantaginis an. ℥ß
uerisata cum exigua quantitate Ceræ con-
gantur cum reliquis, & F. Vnguentum à bal-
o inungendum regionibus Epatis & renum.
Diuretica in initio ne exhibeantur.

ISCHVRIA.

n Ischuria compendiosius curanda (ab ini-
Diuretica ne exhibeantur) nec nimis pro-
è, nec nimis lente vrinæ prouocatio insti-
nda est. Externa ergo ab insessibus & fo-
itationibus præmittenda.
nsessiones (aluo tamen semper libera vel
nte sua vel clysteribus emollientibus pro-
ata) sint è mollificantibus, qualia sunt mal-
parietaria, melilotus.

Fomentationes sunt decoctum parietar
vel gallii in vino : præstat decoctum cæparu
in Vino extrinsecus ad peritonæum & regi
nem vesicæ sæpius applicatum calide : hoc m
do suppressio vrinæ soluitur.

Quod si vero nec hoc modo aliquid pro
ceris, etiam interna accersenda sunt. Sic nuc
persicorum 4. vel 5. puluerisati & in aqua ra
cis vrticæ vel raphani exhibiti vrinam prou
cant. Sal radicis lupinorum à ℈ß ad ℈j cum
no alho exhibitum potenter prouocat. It. s
cus vnius Cancri fluuiatilis pistati & per se
ceum missi cum Vino albo propinatus vrin
subito prouocat. Succi item limonum ℥i
sacchari Candi ℥iiij vel cum aqua parietaria
fœniculi an q. s. pro potu identidem datæ
nam cient.

Si omnia desperata fuerint, Vrina hirci cal
epota cum toto omento & intestinis ad v
trem applicato subito vrinam retentam p
pellit & calculum simul, si ille obstructio
facit, foras mittit.

STRANGVRIA.

Stranguriam facile tollit Axungia hirc
vmbilicum immissa : subito eam soluit ole
mastichis guttis aliquot in vmbilicum ca
intromissis (à laudano hic abstine.) Sal gl
dium. It. stipitum fabarum & melonum m
biliter stranguriam soluunt, dosis ℈ß ole
Cerę gutt. iij vel iiij in decocto cicerum rub
rum exhibitæ stranguriam soluunt.

VI

VRINÆ ARDOR.

Vrinæ ardor in principio fit à sola caliditate rinæ ob bilem cum ea permistam. Quare ei atim occurrendum: abstinendum principio omnibus aridis & acribus ac diureticis: Purtur itaque statim Extracto Rhabarbari, aut anchymago aut alio Chologogo: Corpore urgato exhibeatur sequens mucilago per biuum:

℞. *sem. altheæ*
maluæ
Cydoniorum an. ℥j.
gum. Tragacanthi ℥j.

acerantur in decocto radicis altheæ, seminis paueris albi, Halicacabi F. Mucilago, de qua piat partem medicam cum ℥iij decocti. Hinc hibeatur ℥j vel ʒvj Cassiæ Extractæ cum saccaro in bolum formatæ, additis si lubet bacs Oxyacanthi diapruni ʒij. post meridiem bit emulsionem seminum 4. frigidorum cum qua oxalydis aut nympheæ factam, mane aut quente die deglutiat Terebinthinam in obla. ad ʒiß, à meridie iterum bibat emulsionem, nc iterum purgetur sequente bolo:

℞. *Cassiæ recenter extractæ ʒvj.*
Terebinthinæ in aq. parietariæ lotæ ʒij
um sacch. F. Bolus, cui addi possunt, spec. iaturbith cum Rhabarbaro, aut tantum pulris Rhabarbari. Hinc fiat Iulapium.

℞. *aquæ portulacæ*
oxalydis

nymphea an.℥iiij
Cichorii ℥v
ſyr.violarum ℥iiß
ſp.Vitrioli ℈ß

Sumat per 12. dies mane ieiunus, & 3.horas
prandio aut ſaltem aſſumat ſp. Vitrioli in aq
fontana ſingulis vicibus gutt. v. Iterum purg
eur Caſſia & Terebinthina. Si tamen malu
diuturnum ſit, oportet nonnunquam purga
cum Rhabarbaro in ſubſtantia additis Myr
balanis citrinis verbi gratia:

℞.*Mirobal. Citrin.℥ij*

macerentur in decocto paſſularum & ▽Cichl
rii deſtillatæ
ſaluia
& oxalydis facto horis 12. dein exprime adie
Rhabarbari puluerisati ℥j.ſy. roſ.ſol.℥j.F.pot

Nequaquam adſtringatur aluus opera d
genter danda, quod ſi fiat, Clyſteribus vtere
mollientibus & refrigerantibus cum Electu
rii Catholici ℥j ol.violarum ℥iij.

Poſſunt etiam, ſi calor Epatis adſit exter
adhiberi Epithema & ſacculus, Vnguenta
ſequens decoctum: ℞. raſuræ Guaiac.℥ij C
in ▽ ſimplicis ſ.q.ad ℥vj præmiſſa infuſione. C
laturæ adde Trochiſcor. alkekengi ſubti
pulueriſat.℥ß, capiat matutinis tribus, poſt m
ridiem vtatur ſp. Vitrioli vt dictum: Si do
Veſicæ vrgeat, lac tepidum per Catetherem
fundatur aut mucilago ſeminis pſyllii cum
portulacæ & plantaginis an. ℥ij facta. Pud

do q

endo quoque in vas lacte tepido plenum im-
misso ardor & dolor magnus mitigabitur, vt
c, si applicetur cataplasma ex parietaria & o-
o scorpionum paratum, perinæum & venter
inferior inungantur oleo nymphææ & rosa-
um, perseuerante dolore fiat Cataplasma. F.
Cataplasma ex decocto maluæ, altheæ, me-
loti.

Potest quoque interdum offerri spiritus Te-
ebinthinæ sed rarius, ne caliditate sua noceat,
ut quod melius, Fiant pilulæ ex puluere Rha-
barbari cum sp. Terebinthinæ s. q. de quibus
umat ʒß pro dosi.

CRVENTA MICTIO.

Mictionem cruentam à venulis vel in reni-
bus vel orificio Vesicæ ruptis & exesis produ-
ctam curant illa, quæ alias hæmorrhagiis inter-
nis destinata sunt, de quibus egimus supra.

Specificum in hoc casu, præsertim si cruenta
mictio est à calculo, est arcanum agrimoniæ &
quinque folii giiij, v. viijs &c. His maxime ad-
iungenda sunt illa, quæ si exulcerationes par-
tium simul vigent, de exulcerationum curis ha-
ctenus dicta sunt, præsertim si tabulæ à Platero
in istis casibus laudatæ in subsidium veniant.

Interdum ipsa Chirurgia aliquid opis con-
fert, quæ tamen ita moderanda, ne plus obsit,
quam prosit.

In mictione porro cruenta, manifesta causa
præcedente (præsertim in fœminis, quibus hic
affectus familiaris) Tinctura Corallor. vnice

prodest, qua etiam inueteratissimæ tandem curatæ sunt. Tinctura Smaragdi hic etiam multum prodest.

CAPILLAMENTORVM Excretio.

In Capillamentis Vrinarum excretis, vt vitium tollatur & renes purgentur, spir. Terebinthinæ recens facti giiij.v. viij.in aqua vel syrupo de althea aliquando exhibitæ optime sanant.

SCROTI ET TESTIVM morbi.

INFLAMMATIO SCROTI & testium.

Inflammationem Scroti & testium tollunt ea, quæ aliis inflammationibus inseruiunt.

1. Peculiare est decoctum agrimoniæ cum Vino & acet. loco dolenti sæpius in forma cataplasmatis adhibitum. It. radix cucumeris asinini in acet. & Vino cocta.

2. Herba Paridis viridis contusa & applicata subito sistit.

3. ℞. nympheæ, nasturtii aquatici an. Mij. Coque in acet. rosaceo cum Vino, in fine adde aliquid olei rosacei & applicetur tepidiuscule.

Huc pertinet illud Cataplasma, de quo paulo ante monuimus in Gomorrhæa Virulenta.

TVMOR SCROTI.

Similiter hæc (iam dicta) omnia tumores scroti discutiunt & feliciter curant, modo omnia tempestiue fiant.

Aluus

Aluus ſit aperta & perpetuo libera; ſi febris adeſt, eidem proſpiciatur. Diæta ſit tenuis refrigerans, humectans, abſtineat à vino.

Tumorem inueteratum, prædurum ex male curata inflammatione ſæpe ſuſtuli cum Cataplaſmate radicis lactucæ ex mulſo coctæ, cui interdum adieci farinam hordei, fænugræci, &c. lini, ſæpe etiam cæpas fruſtulatim inciſas decoctis addidi (hoc modo curaui Timplerum Philoſophum) Poſt ſæpius iteratum hoc decoctum, locum affectum illiniui Balſamo Sulphuris & tandem Emplaſtrum Diaſulphuris per aliquot dies ſuperaddidi.

Quod ſi de tumore aliquid reſiduum fuerit, hac iterata cura & continuata tandem omnis tumor euanuit.

BVBONOCELE, ENTEROCELE & Epiplocele.

In Bubonocele, Entreocele & Epiplocele valet Balſamus Salis gemmæ, arcanum ſummum in rupturis, qui hoc modo fit: ℞. Salis gemmæ ℔ij fluat in △ (in tigillo) & poſtea ſoluatur in aqua pluuiali deſtillata, filtretur & viciſſim coaguletur. Has operationes liquefactionis, ſolutionis, filtrationis & coagulationis tantiſper repete, donec Sal gemmæ ad ſummam ſubtilitatem fuerit pro ductum, quod inde cognoſcitur, quando eius particula ad candelam admota ſtatim liqueſcit. Serua in vitro bene clauſo: Cura ſic fit: *Balſamus Salis Gemmæ.*

1. Repoſitis, ſi opus eſt (vt in Enterocele &

Epiplocele) partibus prominentibus, locus affectus lauetur cum acet. destillato acerrimo, vel cum sp. Vini quotidie bis. Post fomentationes statim inungatur locus cum arcano Salis gemmæ.

2. Ad intra exhibe singulis diebus mane ieiuno ventriculo Essentiam consolidæ maioris cochl. j. cum gutt. ij. Balsami Salis gemmæ.

Ligaturam adhibebis ab initio decentem, aut imperabis patienti, vt primis diebus 8. quiescat omnino in lecto supra dorsum (intra 14. dies conualescet æger, aut ad summum 3. septimanis.)

Nota:

Si in rupturis intestina & reliqua prominentia difficulter reponi possint, etiamsi emollientia per insessiones & fomentationes fuerint adhibita, vt felicius absoluatur cura, cæteris non neglectis sic procede;

Post adhibitas fomentationes quotidianas patienti exhibe per 3. vel 4. dies cor Talpæ exsiccatum & puluerisatum (quotidie cor vnum) mense Maio collectum cum aqua Cinamomi & felicem videbis operationem.

Aliud: ℞. molliusculam substantiam de fungis Nucum mense septembri collectis (fungi si iusto tempore collecti multos annos durant) eamque in puluerem tenuissimum redige: puluerem misce cum ana butyri maialis insalsi & media quantitate farinæ lupinorum, vt fiat Vnguentum (fungi nucis habent signaturam ru-

pturæ

pturæ; reperiuntur fungi illi in antiquis arboribus nucum.)

Nota:

Si posset haberi axungia Erinacei, hoc nihil felicius est (in defectu vtriusque præstat balsamus Sulph.) Fiat primo repositio internorum, si opus est postea formetur ligatura decens, supra tuberculum ligaturæ applicetur membranula, quæ circumdat omentum porci, ita vt membranula illa tantum istud tuberculum, quo præcise locus foraminatus alias in applicatione tangitur, contegatur. Locus ille callosus cum membranula tectus desuper inungatur quotidie vnguenti particula in quantitate 3. pisorum, & applicetur dextre ligatura.

Intrinsecus si velis istam curam absoluere, quotidie vel alternis diebus mane propina farinæ viciorum Cochl. ß cum aqua fumariæ & cura citius absoluetur. Interim patiens ambulet, & faciat, quicquid velit, modo exercitia corporis ab omni violentia absint.

EXOMPHALOS.

Exomphalos sæpius in pueris, rarius in adultis eueniens facile curatur, si primum locus foueatur cum decocto vsneæ, prunellæ in Vino stiptico rubeo: postea Cataplasma ex plantagine & lentibus seu potius earum farina aliquoties applicetur.

Si ruptura est vetus & in adultis post eiusmodi fomentationes, si vnguentum ex fungis nucum cum decenti ligatura forinsecus, & Essentia

ſentia conſolidæ maioris cum arcano Salis gemmæ intrinſecus adhibitum fuerit, perfectè ſanatur.

VTERI AFFECTVS.

INFLAMMATIO VTERI.

Inflammationem vteri innata quadam proprietate ſiſtit decoctum ſerpilli cum aqua chalybeata paratum & forinſecus vel ſaltem fomentis cum ſpongiis applicatum. Eadem aliis quoque ad inflammationes externas facientibus tollitur, modo omnia tempeſtiue fiant, ſecus facile in abſceſſum & vlcus tandem deſinit.

ABSCESSVS VTERI.

Ad Abſceſſum Vteri repetantur ea, quæ hactenus ſæpius de abſceſſibus dicta ſunt.

APOSTEMA ET VLCVS VTERI.

In Apoſtemate & Vlcere vteri ſordido eleganter curando (mora hic periculoſa) vide curationem vltimam Centuriæ 4. Rulandi, quam ſimilem pene curam abſolui aliquando in quadam muliere Kirchamenſi, in qua tamen veſica afficiebatur.

Nota:

Exulcerationem Vteri nuſpiam ad exulcerationis renum & Veſicæ modum cum ☿ nempe dulci vel ſp. ☿ dulci curari. Eius nimirum effectus ad vterum non pertingit, quemadmodum facit in exulcerationibus renum & veſicæ.

Itaque hic caute procedendum, & ea tantum adhibenda, quæ ad orificium vteri forinſecus

per-

pertingere possunt, mundificato (per ▽) primo vlcere, si turundæ vel pessi cum balsamo tartari illiti, intromissi fuerint, & reliqua quoque dextre fiant, facilis consolidatio subsequitur.

NOMÆ VTERI.

In Nomis vteri nihil præstantius decocto summitatum rubi idæi cum aqua plantaginis. Vide obseruationes Plateri: cum Balsamo Sulphur. cura felicior erit.

SCIRRHVS VTERI.

Scirrhus Vteri rarissimus est, aut si aliquando vsu venit, difficilime aut nunquam curatur.

Resoluentia nimirum medicamenta tuto applicari nō possunt, aut si applicantur, per totam tamen regionem vteri nō pertingunt: possunt quidem nonnulla fieri, sed qua felicitate & profectu, tandem res ipsa eloquitur.

MOLÆ EXTERMINATIO ET fœtus expulsio.

In mola exterminanda (It. expellendo fœtu) secretum non datur felicius, quam puluis secundinarum, de quo supra: de philtris doses sunt vniusmodi (NB. puluis hic datur per se sine theriaca) sæpius tamen sunt repetendæ, si ab initio non processerit, exhibetur in aqua gentianæ, artemisiæ, rubiæ tinctorum, radicis vrticæ, pulegij, &c. quandoque in vino præsertim Maluatico.

Semper tamen memineris, aliquid esse addendum de aqua Cinamomi.

Hanc

Hanc curam in multis fœminis generosis absolui, vbi multi eruditi Medici desperarunt.

VENTVS VTERI.

Ventositati Vteri ab allatis ex Fernelio signis recte diiudicatis, mirabiliter prodest Experimentum, quod est à Nuce Moschata. ℞. Nucem moschatam integram, non vitiosam, seca in 4. partes, applica ad orificium Vteri tritorium vel infundibulum qualecunque aut per retortam vitream capitotenus detruncatam, & collo recta ad ceruicem vteri applicato & directo, imo quantum fieri potest, intromisso, mulierem ita colloca, ac si in sella partui accommodaretur, diuaricatis nempe femorib. & instrumento recte applicato particulam nucis super carbones proiice ardentes, vt fumus recta per canalem in ipsum vteri fundum quodammodo ferri possit. Id semel atque iterum, imo tertia vice experire, si non processerit ab initio, & tandem ventus interclusus cum bombo & motu totius corporis penitus cum impetu prosilit & mulier sanatur. (hoc modo) Bennæ mulierem iuuenem curaui, aliis omnia frustra tentantibus.

HYDROPS MATRICIS.

Matricis Hydrops purgantibus aquam difficulter cedit, nisi vbi vitium est à Iecore & splene, imprimis autem pilul. antimoniales (per superiora hæ non purgant) Emeticæ hic locum habent, etiam in Ascite.

Ab iis ergo potest initium curæ fieri: si præsertim

[t]ertim quoque vitiatorum viſcerum ſigna in [p]romtu fuerint. Quod ſi vero cauſa eſt à ſtil[l]icidio ſeri ex vena caua, neque hoc auxilium [ſ]atisfacit.

In priori cauſa vitiatorum viſcerum puluis [C]achecticus poſt præmiſſa Cataputia antimo[n]ialia ſcopum omnem abſoluit, ita tamen, vt [d]iligens conſideratio nunquam non reliqua [n]eceſſaria & perpendat & faciat.

Quod ſi ergo eſt à latente ſtillicidio ſeri ex [v]ena caua, hoc imprimis age, vt ſpecifico ap[p]ropriato inſtructus eſſe poſſis (quo nemo me[d]icorum carere poteſt & debet) quod ſolum eſt [v]itriolus ♂ (vitriol: hermaphroditi cum Baſilii [V]alentini) alias ſummum ſecretum in omni[b]us vterinis affectibus (imprimis in fluxu men[ſ]ium inordinato) ſi quotidie etiam per men[ſ]em integrum continuando eius datur gj cum ʒij ſacch. albiſſ. Aſſumuntur nimirum ad part. j. vitrioli part. ij. ſacchari in ▽ appropriata, V: gr. meliſſæ ante ſomnum vel etiam fiant Rotulæ cum magiſterio Corallorum. Hoc modo illuſtrem Comitiſſam curaui feliciter.

MARISCÆ VTERI.

Mariſcæ vteri & reliquæ appendices ſimiles eandem habent curam cum ani appendicibus, quæ itaque de illis ſupra dicta ſunt, accerſantur quoque hiſce affectibus.

MENSIVM SVPPRESSIO.

Menſtrua ſuppreſſa multorum malorũ cauſæ, quemadmodum ipſorum excretio naturalis

à mul-

à multis morbis mulieres præseruat, quare huius malo cito occurendum, ne natura assueta desuescat ab excretione.

Suppressorum mensium causæ diligenter sunt inuestigandæ. Sic nimirum facilius per communia auxilia malum tollitur.

Plerumque totum corpus scatet prauis humoribus: ante omnia igitur illud ab eiusmodi impuritatibus liberandum est.

Vtilia sunt ☿ dulcis, panchymagon vegetabile. Extractum sennæ, Mechocannæ, Rhabarbari, imprimis vero specificum purgans Paracelsi & Extractum Ellebori nigri multum quoque prodest præsertim agrestioribus.

Quod si vero obstructiones fuerint euidentes, tartarus vitriolatus. It. Cremor tartari præmittenda sunt; & tandem ad purgationes deueniendum.

Hinc specifica accersenda sunt, vt:

1. Essentia Croci ♂, de qua notas ad Crollium vide.

2. Maluaticum ♂ale, de quo supra de imbecillitate epatis.

3. Puluis Cachecticus ex Chalybe præparatus, de quo supra de obstructione epatis.

4. Extractum Epatis bouini, de quo infra decoctum splenis bouis, vide in Quercetani pharmacopæa restituta cap. 9. de decoctis.

5. Aqua destillata ex allio. It. Ex sabina, quæ vel per se exhibetur dosi Cochl. j. vel alterius, vel possunt esse vehicula, quibus reliqua specifica intro sumi debent.

6. Olei

6. Olei ſabinæ gutt. iiij. vel v. in vehiculo [p]ræalligato datum, menſes mouet. Huc faci[u]nt decocta alia vſitata. It. fomentationes, in[f]uſiones, pedilauia, phlebotomiæ, &c.

Nota:

Hæc omnia infeliciter ſucceſſerint, niſi præſti[t]utum tempus optime obſeruetur: Hinc verſi[c]ulus.

Luna vetus veteres; iuuenes noua Luna repurgat.

Quin imo natura ipſa ſæpiſſime ſtato tem[po]re nonnulla ſigna edit fluendorum menſiũ, [q]uos tamen niſi adiuta promouere nequit: illa [su]nt dolor lumborum, ventris, pectinis, It. Cru[ru]m & pedum grauitates & laſſitudo, difficul[ta]s anhelitus, hypochondriorum tenſio, capitis [d]olor & grauedo, quæ omnia dextre obſeruan[d]a ſunt, alioquin raro imo nunquam expecta[tu]m effectum adipiſcemur.

Quod ſi omnia concurrant quidem, nec ta[m]en obſtructio ſoluitur, plerumq; vitium in i[ps]o vtero eſt, quod impedit. Id quod certiſſime [d]eprehenditur, ſi poſteaquam omnia facta ſine [ef]fectu ſubſequente, vt tandem ad tale ſuffimi[en]tum perueniamus.

℞. Scorias Reguli Antim. pulueriſatas, co[qu]e in lixiuio cinerum fagi, vt extrahatur ru[be]do: huius partibus iiij admiſce Vini Maluati[ci] part. j. Huius mixturæ Cochl. j. atq; alterum [ve]l plura funde ſuper ſilices vel recrementa fer[ri] candentia & patiens excipiat fumum ad Lo-

 chia,

chia. Id quod tamen iusto tempore, vt cæte
faciendum fuerit & menses prosiliunt prospe
cum successu.

Plura menses mouentia vide supra de C
chexia.

Quod si vero etiam post reiteratam hanc f
fumigationem menses nunquam fluent, & n
tura aliter atque aliter conformata, tandem t
tempore meliorabitur.

Suppressorum mensium cura non tentan
est in fœminis, quæ aut steriles, aut nullum
de incommodum sentiunt, aut in grauidis,
quibus nunquam fluxerunt, nec in iis, quæ C
chexia aliqua laborant, si quidem ob sangui
inopiam morbo tentatæ sunt: aut quibus p
nares, hæmorrhoidesve multum sanguinis
uacuatum est: in quibus aut Cachexia em
danda, aut vires restaurandæ, aut fluxus
cti supprimẽdi, nisi forte tales accidant ob su
pressos menses: Quod si fiat, medicamentis H
magogis malum omnino tollendum: quod
vero ob vasorum obstructionem fiat, sangui
suppressio in iis, quibus fluere conuenit,
per naturam debet, cura aggredienda eo te
pore, aut paulo ante, quo menses fluere co
sueuere.

Curatio autem à pharmaco materiam in p
mis viis existentem minuente statim inchoa
da, & hinc quæ deobstruant, præscribenda.

℞. rad. fœniculi
Petroselini

aspara

asparagi an. ℥ß
sarsaparillæ ℥iij
herb. agrimoniæ
linguæ ceruinæ
Ceterach,
Cuscutæ an. Mß
sem. anisi ʒij
Coriandri præparati ʒß
flor. buglossæ
borraginis
betonicæ an. p. j.
passularum minorum ℥j
Coque in s. q. aquæ ad ℥xij
Colaturæ adde syr. de 5. radicibus ℥ij.
de Cichorio cum Rhabarbaro ℥ij.

M. F. Apozema pro 4. dosibus.

In secunda dosi, si prima non satis deturbat uum, exhibe specierum diaturb. cum Rha-arbaro à ℈ß ad ℈j. aut ℞. pil. aurearum cum agridii gr. iiij F. pilulæ paruæ tres cum apoze-ate degluttiendæ.

In vltima dosi dissolue Oxymellitis Hellebo-iti maioris ℥j. aut vtatur dicto apozemate lo-o digestiui tantum & purgetur diacarthamo, xtracto panchymagogo ☿ Essentificato aut nili medicamento. Aut fiat syrupus magi-ralis.

℞. rad. polypodii ℥ß
Elleb. nigri præparat. ʒiiß
Mechoacannæ ʒij,
fol. sennæ ʒiß,

sem. anisi ℥j
flor. buglossæ ʒiij
calami aromatici ʒß.
Zinziberis ℈j

Infunde in s. q. decocti aperitiui in loco tepid
per noctem. Mane coque ad ℥vj, exprimantu
colaturæ adde syr. de 5. radicibus Oxymelli
hellebotati maioris an. ℥ß.

syr. de succo buglossæ ℥ij
sacchar. q. s.

F. syrupus liquidus pro 4. dosibus.

Hinc prodest per tres dies exhibere ʒß tart
ri vitriolati in syrupo artemisiæ cum aqua p
legii dissoluti apposito subinde & sæpius in
Cataplasmate & hedera terrestri cum vino
cto regioni lienis, & pedes lauentur decocto
temisiæ, origani, serpillæ, asari. Vtatur hi
Tabulæ Croci Martis. singulis matutinis Croco Martis ad ʒj in Tab
gr. ℞. Croci Martis aperitiui aut limaturæ Ch
lybis præparatæ sequente modo. ℞. Limatu
Chalybis q. v. irrigetur aqua simplici pura,
qua parum salis absinthii dissolutū sit, relinqu
tur in loco frigido sicco: Vbi exsiccata fuerit
ratur & denuo imbibatur, idq; tamdiu, don
sponte sua postea leni attritu in puluerem su
flauum fuerit redacta. Huius ℞. ℥j sacchari
aqua bugloss. soluti ℔ß. ol. Cinamomi aut C
ryophyllorum aut succini ℈ß. F. Tabulæ, qu
rum singulæ ponderent ʒvj, capiat singulo m
ne vnam & incipiat 8. diebus ante mensium

[pr]essionem solitam. Aut fiat Electuarium de [sc]oria ferri, quod *Electuarium Martiale.*

℞. *limaturæ Chalyb. præparatæ aut Croci Martis ℥ß*
pulu. Cinamomi
sabinæ an. ʒß
Cort. Tamari ℥j
spec. arom. rosatæ ʒiß.
nuc. conditæ ℥iij
mellis rosati aut anthosati ℥iß
sacchari ℥ij

[M]. super lentum ignem & F. Electuarium de [q]uo capiat ad magnitudinem nucis iuglandis [m]ane 3. horis ante prandium.

[I]nstante iam tempore fluxus Balneum fiat,

℞. *herbæ melissæ*
origani
rorismarini an. Mß
artemisiæ Miij
sabinæ Mß
Maluæ
altheæ,
serpilli an. Mij
flor. Chamomillæ
hyperici
Centaurii minoris an. piiij

[C]oque in s. q. aq. pro stupha, quam matutino [t]empore ingrediatur & commoretur ad horam [i]n ea. Herbæ duobus sacculis includantur, [q]uorum vni supersedeat, altero foueatur ven[t]er inferior.

Aperiatur ſaphena pedis vtriuſq; die ſecun-do poſt egreſſum è Balneo, vna & altera die ſe-quente poſt egreſſum ex eadem.

Efficaciſſime quoq; trahunt inſtante iam ia[m] purgationis tempore peſſi à practicis hinc inde deſcripti, vt & fumus ſiue vapor dictarum her-barum per infundibulum in vuluam exceptu[s].

Proſunt & Cucurbitæ perinæo applicatæ.

Potus ſit vinum, in quo Cinamomum & Chalybis limatura macerata, aut in quo flore[s] borraginis, violarum, buglosſæ & ſabinæ her-bæ macerati.

Infuſum Martiale. Prodeſt quoq; ſæpe infuſio, quæ ℞. limatu-ræ Chalyb. acet. non deſtill. an. ℔j coque in ſar-tagine ferrea, donec acetum abſumatur: poſte[a] teratur in marmore, & adde pulueris Caryo-phyllorum ℥j. affunde deſuper in matracio Vi-ni Maluatici aut Falerni ℔iiij pone ad ☉ vel fornacem dies 18. ſingulis noct. bis vel ter agi-tando. Vel fiat Hippocras ex infuſione ill[a]. Huius vini exhibe menſium defectu aut ino[r]-dinato fluxu laborantibus ℥ß ad ℥ij ad libitum obſeruato, quod ſæpius dictum, ſemper tem-pore, quo menſes fluere conſueuere, præſcri-pta quoq; ſemper diæta exquiſita.

Tandem & hic ſummopere prodeſt Extra-ctum ſplenis bouis, de quo & eius exhibend[i] modo, vide in ſtructione Lienis.

Extractum ſplenis
Bouis.

Extractũ ſplenis bo-uis. ℞. Splenem bouis caſtrati, ſcinde in lamin[as]

tenue

nues, maceretur per aliquot dies in ſpirit. V. cum myrrha eſſentificato, poſtea exſicca in aë- : poſtea cum ſp. V. eſſentiam extrahe, & ſapi- oris efficaciæ ergo adde aliquot gutt. olei an- elicæ doſ. ℈j in aqua appropriata eo tempore, quo menſes in ægra fluere conſueuerunt, tunc nimirum renum & lumborum dolores adeſſe olent.

Cum menſes apparere incipiunt, dari poteſt ß borrac. Venet. cum gutt. 4. aut. 5. Eſſent. Croci in aq. puleg. aut Cinam. aut in vino Hippocratico, aut ſucco ſabinæ ʒß aut ſolum ſabina Vino cocta.

Si è conformationis vitio fiat ſuppreſſio, vaa ſunt quidem medicamenta, ſed hic præſtat ngulis annis 4. aut bis pro conſtitutione corporis aperire venam brachii & ſæpius applicare cucurbitulas ſcarificatas.

Spiritus pulegii cum ſale ſuo quoq; valet.

FLUXUS MENSIUM NIMIUS.

Fluxum Menſium nimium à qualibet cauſa ortum, excepta Plethora (quæ non niſi conuenienti phlebotomia corrigitur, vt nimirum ex uperioribus Venis brachii per reuulſionem anguinis ad inferiora prorumpentis effluxus ohibeatur) illa tollunt & corrigunt, quæ alioquin ſiſtendis hæmorrhagiis narium neceſſaria unt & vtilia.

Sic laudanum opiatum, Eſſentia Croci Martis, Magiſterium Corallorum & perlarum. It. ſal Corallorum, ſperniola compoſita Crollii, Oſſa

hominis fortiter calcinata & nonnulla alia in
trinsecus.

Extrinsecus stipites Melanthii, bufo exsic
catus multum prodest.

Fluxus igitur hic licet multis à causis ori
possit, nullus tamen frequentior, quam qui f
ob sanguinis pallidioris ad partem istam flu
xum, aut osculorum venarum apertionem, q
per διαπήδησιν, raro autem vix accidit, qui p
erosionem à medicamentis in vterum immiss
erodentibus, aut ob vlcera in eadem existentia
curatur à practicis ad hos affectus præscript
medicamentis,

Quod vero fluxus priores attinet, ij quoni
vires valde deiiciunt, si vocetur Medicus, no
incommode reuulsionis gratia venam brach
aperiet, indeque per interualla sanguinem ex
trahet, aut si eam contra indicantia (scilicet ve
næ sectionem) prohibeant, cucurbitulas fre
quentes regioni Epatis & splenis imponat.

Interius detur syrupus de rosis vel papauer
cum aqua plantaginis dilutus, aut fiat syrupus
succo bursæ pastoris aut syrupo Corallorum
cum succo berberum. Bolus armenus præpa
ratus sæpius à ʒj cum plantaginis aut bursæ pa
storis offeratur.

Aut fiat Opiatum:

℞. Conf. rosarum veteris ℥ß
symphyti maioris aut rad. bistort. ℥j
troch. de Carabe ʒij
boli armen. præparat. ʒiij

sal.

sal. Corall. ℥ß

Cum syr. de rosis siccis. Sic fiat Opiat.

Ad sanguinem sistendum etiam fieri possunt decocta ex radice tormentillæ, Coriandro, bauſtiis, gall. & similibus.

Quæ si nihil possunt, fiat pessus è stercore suillo aut asinino cum succo plantaginis & mucilagine seminis Cydoniorum aut Tragantha aut è laudano opiato cum linteolo,

Interius offerantur, quæ sanguinem incrassandi & refrigerandi potentiam habent.

Exterius inungatur peritonæum Vnguento Comitiosæ vel sequente:

℞. *olei myrtillorum Cydoniorum an.* ℥iß
succi bursæ pastoris aut plantaginis semperuiui maioris an. ℥j

Coque ad consumtionem succorum, hinc adde

pulueris boli armeni
seminis berberorum
myrtillorum an. ℥ij
rosarum ℥ß
Ceræ q. s.

F. Vnguentum. Aut Cataplasma ex adstringentibus cum aqua communi & pauxillo aceti, coctis, vt de dysenteria dictum, aut fiat ex succis adstringentibus & refrigerantibus addito bolo aut farina Orobi aut lupinorum.

Renibus & iecori refrigerantia medicamenta applicentur, vt Ceratum infrigidans santalinum: Vnguentum rosatum Camphoratum.

Si biliosus sanguis in corpore redundet & morbum foueat post impetum sanguinis retentum, purgetur corpus leniter cum infuso Rhabarbari aut myrobalanis aut syrupo rosarum solutiuo, electuario ex succo rosarum, Extracto panchymagogo, aut solo extracto Rhabarbari.

Idem fiat si adsit serosi humoris copia sanguine permisto, si vero adsit fluxus albus, tunc temporis totius imprimis habenda est ratio, vt habitus eius melius emendetur, iis, quæ serosorum & pituitosorum copiam generantium partium vitium emendant, præmissis tamen vniuersalibus purgantibus. Hinc quæ vterum respiciunt tum confortando, tum adstringendo adhibenda, quale imprimis exterius adhibitum est Emplastrum pro matrice textoris.

Specifica tamen hoc loco nonnulla sunt, quæ quemlibet inordinatum fluxũ mensium vtiliter sistunt. Sic vitellus oui crudus in vino rubello dissolutus, & per aliquot dies singulis diebus bis propinatus, fluores sistit. Tinctura Corallorum inter cætera vnice præstat. Puluis Turturis eum in modum paratus, quem docet Forestus obseruatione 10. lib. 28. mirabilis est in restringendis mensibus. Sal vero ex turturis cineribus collectus & factus à gr. iiij. ad vj. felicior est in aq. plantaginis vel alia composita Cochl. j. etiam in dysenteria, aliisq; alui fluxibus. Sic cuticula pedum anseris exsiccata, & dosi à ʒß ad ℈ij exhibita subito sistit.

Exter-

Externe in hoc casu mirabiliter & singulariter prodest cingulum ex foliis Ellebori veri consutum ita præparatum vt folia Ellebori recentia assuantur fasciæ & circa lumbos nudo corpori applicentur.

A partu laborioso nimis profluentem sanguinem sistit idem sanguis, statim in cochleari ferreo exsiccatus (ad ignem) & v. vel vj. gr. pondere cum vitello crudo oui j. mixtus, subito restinguit. In eodem casu sperniolæ compositum mirifice opitulatur.

VTERI STILLICIdium.

Stillicidium vteri diuturnum sine vlcere pulvis Cachecticus feliciter sanat. Idem præstat specificum Martis, de quo supra de hydrope vteri, quod diuturniori fluxui, præsertim in Vetulis alioquin eiusmodi enormibus fluxionibus obnoxiis, vnice opitulatur, si quotidie euntibus cubitum gr. j. in aqua plantagin. aut vino rubello detur.

Vlceri si quod fuerit, prospici potest eo modo, quem ante in vlceribus Matricis innuimus.

Vteri fluorem qualemcunq; tandem sanat, vterumq; restituit specificum Martis (vitr. Martis) simili modo semper exhibitum, vt antea de hydrope vteri dictum est.

Alias in quolibet fluore vterino, perpurgato prius corpore, imprimis cum specifico purgante. It. panchymagogo vegetabili, Extracto mechoacannæ, Rhabarbari, sennæ, semper

cum bono ſucceſſu vſus ſum puluere & decocto ſequente:

℞. magiſt. Corallorum alborum
matris perlarum an. ℥ij
CC. uſti ℥iß
Eboris vſti
terræ ſigillatæ
ſem. papaueris albi an. ℥j
gummi arabici
maſtichis an. ℥ß
ſuccini Citrini ℈ß.
laudani opiati gr. viij

M.F. puluis tenuiſſimus, huius exhibeatur quotidie mane & veſperi tantum, quantum cultri mucrone capi poteſt in decocto ſequente:

℞. plantaginis maioris
Centumnodii
tormentillæ an. ℥iij
rad. nympheæ ℥ij

F. cum ſ. q. vini decoctum.

GONORRHOEA muliebris.

In Gonorrhœa muliebri ſimplici eadem proſunt, quæ ſimiliter in Virorum profuêre.

De lue Venerea peracturi hæc omnia dilucidiora explicabuntur: hoc modo ſanatæ ſex muliercuIæ ruſticæ duabus ſeptimanis.

VTERI STRANGULATUS.

Strangulatus ab vtero ſecundum gradus cauſarumq; euidentiam à Fernelio bene deſcriptus requirit quoque diligentem conſiderationem

mor-

morbiq; cognitionem. Leuia nimirum isthæc difficulter cognoscuntur, & sæpe cum Melancholia Hypochondriaca aut cum passione iliaca, cardiaca confunduntur.

Cura omnium horum symptomatum consistit vel in omnimoda causarum ablatione vel etiam in paroxysmi remotione.

Quia igitur vapores venenati & perniciosi in vtero à causis quasi antecedentibus generati solam proximam causam sustinent, vterus est corrigendus, impuritates excernendæ, & ne deinceps talibus offendatur, prouidendum.

Hoc itaque loco maxime prosunt purgationes Hystericæ, quæ sunt à fæcula bryoniæ vel eius extracto (vide Quercetanum in Pharmacopæa restituta) ℈j vel ℈ij ad summum in aq. Cinamomi, artemisiæ, matricariæ. It. Extractum Mechoacannæ, specificum purgans, panchymagon vegetabile:

Multum faciunt in eiusmodi mundificationibus infusiones, qualis hæc est:

℞. fol. sennæ ℥j
rad. mechoacannæ
non cariosæ ℥ß
rad bryoniæ ʒij
fol. artemisiæ
matricariæ
Chamædrys an. Mß
flor. Cordialium an. pj.

Hæc omnia incisa & mixta infunde in nodulum in Vini ℔ij ita vt prius feruefactum Vinum su-

per-

perfundatur nodulo & relinquatur in loco fri-
gido per diem. Huius infusi porrigitur cy-
thus vnus (℥vj) vel alter per aliquot dies mane
ieiuno ventriculo & vesperi circatertiam, do-
nec assumtum sit totum. Deinde ne eiusmo-
symptomata sæpius recurrant, exploratum pl-
ne & experientia confirmatum, istis omnibu-
certissime mederi specificum ex vitriol. Marti-
quotidie tandem à premissa purgatione Vesp-
ri ante cibum in vino vel cum aq. artemis. m-
tricar. &c. vel sine iisdem exhibitum per sept-
manas 2.3.4. vel 6. donec cessat malum, vid-
supra de hydrope & stillicidio vteri.

Specificũ ex vitriolo Martis.

Paroxysmum multa sunt, quæ tollunt, d-
quibus videantur Practici.

Sic suffimigia fœtida vel etiam odores rerum
fœtidarum, quales sunt, fumus ex pennis per-
dicum, capillorum humanorum, Vngulæ alcis
asini. It. Carbonum fossilium asæ fœtidæ, o-
succini tartari, Guaiaci naribus admotum. Sa-
Iouis à Crollio descriptus, vmbilico calide in-
unctum suffocationem subito sistit Zibethi ℈
cum ℈j ol. Nucis moschatæ expresso tempera-
tus & postea in linteolo intra pudenda intru-
sus, maxime prodest.

Fumus è callis equorum per tritorium vel re-
tortam detruncatam immissus (mirum est, vte-
rum hunc sustinere fœtorem; cum alias eius si-
impatientissimus) subito sistit.

Interne cum fructu exhiberi possunt. seq.

1. Sal Iouis in aqua singulari hysterica.

2. Essen-

2. Essentia granorum Chamæ actes i. e. Ebuli, cuius cochl. ß. vsque ad j. intro sumtũ, paulatim erumpentibus sudoribus & quiescente corpore paroxysmũ & sistit, & vapores ex ipso corpore per διαφοράρεσιν resolutos expellit. Pręparatur a. hæc essentia sequente modo: ℞. magnã copiam granorum actes, exsiccentur in vmbra, ponantur in matracio colli longi vsque ad medium, superinfunde aquam vitæ vt per quatuor digitos supernatet, adde aliquot guttulas spiritus vitrioli & vase bene obturato fiat digestio in B. M. per 5, aut 6. dies, quousq; aqua vitæ acquirat tincturam rubini instar, separa illam per inclinationem, huius dabis semi cochlear in accessione & illico excitabitur.

His omnibus præfertur Laudanum suffocationum specificum (posteaquam coqui incipiunt in vterum intenta pessaria trahentia, vt si semen corruptum sit, extrahatur, aut si vapor inclusus, absumatur.)

Mulieri suffocatæ statim pręstat adhibere ad nares fumum è galbano, asa fœtida, pennarum perdicis: aut inungantur nares oleo Gagatis per retortam in modum olei succini, sed igne paulum vehementiori destillato, verbi gratia ℞. Gagatis q. v. sal. tantundem, & in cineribus ig. primum lento, postmodum fortiori in subiectum recipiens destilla oleum, quod si lubet, addita aqua simplici rectificari potest per alembicum: Aut ℞. loco olei Gagatis oleum rutæ *Oleum Gagatis.*

aut

aut ſuccini. Quidam dicto oleo & oleo ſucci[...] vmbilicum & ventrem totum quoq; inungunt.

Vmbilicus inungatur Balſamo Apoplectico, aut applicetur Emplaſtrũ rotundum ex Emplaſtro pro matrice, in cuius medio aliquot grana Zibethi ponantur. Vmbilico imponendæ ligaturæ ſimul dolorificæ & applicentur cucurbitæ inguinibus circa pubem cum magna flamma.

Conficiatur peſſus ex linteo, qui ungatur balſamo apoplectico & genitalibus mulieris in[...] datur, quo tẽpore fœtida naribus adhibeantur.

Laudanũ ad ſuffocationes matricis. Intra corpus exhiberi poteſt doſis Laudani ad matricis ſuffocationes, quod fit ſequenti modo: ℞. laudani noſtri ſine opio ℥ij adde Extracti lichenum ſeu callorum equarum ℥ij. M. diligenter, ilicò ſuffocationes matricis ſedat a[...] ℈ß exhibitum.

Extractum Lichenum ſic fit:

Extractũ Lichenum ℞. aquæ meliſſæ cum Vini ℔vj deſtillatæ ſu[...] per ſuccinum & Gagatem an. ℥ij, per retortam ex cineribus ig. in fine forti. Aqua deſtillata ab oleo, quod hac via ſimul elicitur, ſeparetur. Cum hac aq. collectos lichenes ante exſiccatos in B. digere & extrahe ad Extracti formam. Idem extractum etiam ſolum exhiberi poteſt à gr. v ad viij. Aut aqua Theriacalis offeratur, in qua ℈ß Extracti Caſtorei pulueriſati aut pulueris ℈[...] aut tantum exhibeatur Theriaca antiqua aut Caſtorei pulueriſati ℈j, in aqua artemiſiæ. Aut ℞. Extracti caſtorei cum ſpiritu vini facti,

Eſſenti

Essentiæ Croci an. ℈ß.
Sal. perlarum gr. vj.
ol. succin. gr. ij.
. & cum aqua artemisiæ & melissæ exhibe.

Commendatur quoque vel maxime oleum ouis, cuius præparationem vide in scholiis ad rollium.

Liquor iste vmbilico Hystericæ immissus, atim suffocationem sistit. Interne à gutt. j. ad ad summum iij repetitis vicibus exhibeatur: adultis aluum largitenciet.

ASCENSUS VTERI.

Ascensus Vteri parum differt à leni strangutione primi gradus. Fiunt nimirum præcororum compressiones, dolores & spirandi difcultates, interdum deliquia animi subsequunr.

Huic symptomati tollendo æque necessaria vtilia sunt, quę antea de suffocationibus sunt lata.

Imprimis Essentia granorum Chamæ actes ultum præstat, si causam velis auferre, vtere dem suffocationibus tollendis, quæ vtilia erunt.

PROLAPSUS VTERI.

Prolapsum vteri eadem curant, quæ prolaum ani. Huc itaq; repetéda sunt. Curatio aum operatione chirurgica potissimũ efficitur. gram nimirum super dorsum resupinam co altioribus dilatatis & reflexis poplitibus colcando: Hinc iterum prolapsum oleo tepido

aut butyro insulso vel etiam decocto malu[illegible]
Chamomillæ & aliis emollientibus foment[illegible]
tum, asperso post puluere astringente ex acac[illegible]
hypocystide, puluer. ossium dactilorum co[illegible]
bustorũ aut mumia vel gallis subtilissime p[illegible]
uerisatis in proprium locum reponendo, intr[illegible]
dendo insuper lanam in se conuolutam for[illegible]
& crassitudine muliebri sinui respondent[illegible]
linteoloq́; exceptam ac vino stiptico imbuta[illegible]
sicq; absq; dolore & violentia in proprium l[illegible]
cum deuoluendo. Quod si vterus prolap[illegible]
putredine, quod corruptum putridumq́; est [illegible]
scindatur, idq́; citra periculi formidinem c[illegible]
etiam vniuerso vtero ablato nonnullæ mul[illegible]
res plures annos superuixerint.

CONVULSIO VTERI.

Conuulsioni vteri alioquin medicame[illegible] conuulsiua inseruiunt: Vide tamen easd[illegible] conuulsiones suffocationũ modo curatas e[illegible]

Specificum in hoc casu est Essentia gran[illegible] rum Chamæactes h.e. Ebuli (Tincturam g[illegible] norum actes) cum 4. vel 8. gutt. sp. vitrioli [illegible] tepileptici. It tinctura Corallorum. It. insess[illegible] nes, fomentationes.

STERILITAS.

Sterilitas in viris ab occulta causa, sita ne[illegible] pe in partibus generationi dicatis, præserti[illegible] fuerit morbus cõformationis, pharmacia ha[illegible] tollitur. Vide supra de extincta virilitate.

Reliqua vitia quandoq; partim legitima [illegible] seruata diæta, partim medicamentis aufer[illegible]

t

tur, de quibus autores Medici in praxi. Vide Mayrum l. 15.

Si sterilitas ex veneficio est, raro illa remoueri potest, nisi simul remoueantur veneficiorum instrumenta ; quorum nempe beneficio talia parata sunt.

Supra de impotentia tollenda nonnulla diximus sæpe v. euenit, vt impressiones eiusmodi diabolicæ tam validæ sint, vt neque bona neq; mala arte tolli possint (i. e. repositione simili) Vidi tamen semel atque iterum haustum aquæ frigidæ ex ore masculi (eines Hengst der nicht geschnitten) in prçterfluere potantis elapsę & subito vasculo collectæ multũ profuisse in hoc casu.

Eadem potatio aquæ multum facit in ariditis particularibus membrorum , sæpius iterata ieiuno ventriculo per aliquot septimanas alioquin in fœminis sterilibus insessus ex formicis & aceruo formicarum cum aqua fluuiatili paratus & aliquoties recens vel de nouo factus multum iuuat.

Conceptionem iuuantia petuntur ex practicis. Sal satyrionis imprimis vtilis est in fœminis (vt essentia eius in viris) vt cito concipiant , si eius ℈ß post menstruorum fluxum in vino maluatico vel aqua vitæ mulierum sæpius exhibeatur.

Curaui hoc secreto multas fœminas, breuissime & essentia formicarum viros.

ABORTVS.

Abortum impediunt Magisterium Corallo-

rum & perlarum si sæpius cum aqua vitæ mu-
lierum vel aq.lil. conuall. detur. Tinctur.Co-
rallor. rite recteq; parata abortum prohibet,
gestationis tempore prægnantes eius accipiant
gutt. iij. vel iiij. singulis mensibus bis.

A proprietate succus Ast. ci vnius contusi,
expressi in vino bono datus singulis mensibus
semel vel bis, fœtum nunquam abortiuum na-
sci sinit, nisi externa vi impellatur. Sic sal asta-
corum fluuiatilium dextre paratus, & singulis
septimanis cum amygdalarum dulcium deco-
cto in vino maluatico maceratus, sumtus mira-
biliter fœtum conseruat dos. gr. iij. iiij. v. &c.
(vinum ne bibant, pellit nimirum fœtum.)

PARTUS DIFFICILIS.

In partu difficili, It. secundinarum eductio-
ne inter reliqua præstat specificum ex secundi-
nis, de quo supra. It. oculi leporis in Martio
capti (valet etiam in mola, modo de ea constet)
qui studiose eximendi, ne comprimantur nimis,
cumq; pipere in orbe exsiccandi. Horum vnus
Vertici cum pipere ita alligetur, vt vertex à pu-
pilla tangatur & fœtum siue mortuum siue vi-
uum educet, quo facto mox amoueatur, ne v-
terum plane propellat.

Sic oleum succini & Carui an. gutt. iij. iiij. v.
vj. vij. viij in vino exhibitæ partum accelerant.

Apud pauperes vidi partum sæpe difficilem
solui haustu vrinæ mariti.

Sic stercus equinum in vino expressum & per-
colatum subito fœtum & secundinam expellit.

IMPOTENTIA.

In impotentibus nobilis est Essentia satyrio-[n]is Croll. imprimis si illi addatur Ambra essen-[ti]ficata & aurum potabile Anglicum verbi gra-[ti]a liquoris satyrionis ℥j
ambræ essentificatæ ʒij
Auri potabil. ℈j
[D]etur à ℈ß ad ℈j pro vna dosi. Hæc & similia in-[te]rdum materiam tam fortem reddunt, vt si-[m]ul anima cum vita expulsa fuerit, omne nimi-[u]m nimium naturæ inimicum.

Valet quoq; diatrion piperion tabulatum, si [il]li admisceantur aliquot grana ambræ & olei [C]inamomi. Vide supra de extincta virilitate.

ARTHRITIS.

Arthritis seu articulorum dolor est instar ma-[t]ris plures ex se generans natas, in specie poda-[g]ram, Chiragram & Ischiaticam.

In Arthritide interdum est vniuersalis omni-[u]m articulorum dolor cum summa inquietu-[d]ine; in cæteris particulares dolores externa-[r]um partium, manuum in Chiragra, pedum in [p]odagra, coxendicis in Ischiade.

Horum omnium vniuersalis cura consistit [i]n consumtione vel etiam expulsione tartari in [t]oto corpore humano stabulantis. Cuius cu-[r]æ mentionem fecimus supra in ludi humani [p]ræparatione, cuius facultates mirabiles sunt in [t]artaro expellendo vel consumendo.

Hæc itaq; cura vnice instituenda est, nec ta-men quouis tempore aut promiscue in singulis

ſubiectis, niſi prius omnia probe fuerint con-
ſiderata. Itaq; hæc cura vniuerſalis paroxyſm
non tollit, nec leuiter etiam affectos extra al
medicamenta curat: oportet igitur, vt aut an
inſultus, aut poſt eoſdem (non in paroxyſm
quieſcentibus ſcilicet & in ſuis matricibus qu
ſi dormientibus ex allatis antea principiis cu
inſtituatur & tartarus reſoluatur. Sic nimiru
felicius ſucceſſerint omnia.

Eiuſdem curæ prophylacticæ ſimili modo
cum lapidibus Aſtacorum in eam formam me-
dicaméti præparatis inſtituendæ; maximope
pro corroboratione naturæ ſuccenturiari p
teſt *Magiſterium perlarum à Riuerio Medico Regio*
lim plurimo cum fructu præparatum & exhib
tum hoc modo: Perlas reduc in puluerem in
palpabilem, quemadmodum alias redigi ſolé
(vulgariter margaritæ præparatæ) his in vitr
ſuperfunde de ſucco citri vel de pomis aurau-
tiis recentibus q. ſ. vt fiăt inſtar paſtæ. Relinqu
aliquandiu, poſtea ſolue cum aceto & remot
acet. per inclinationem à fæcibus aliud affur
de, donec nempe perlæ ex toto fuerint ſolut
Collectum acetum miſce cum tertia parte aq
fluuiatilis, deſtilla per retortam ex igne aren
primum igne lento, poſt fortiori. Deſtillatu
reaffunde capiti mortuo reſtitanti & viciſſi
ſolue, poſtea cola per filtrum, euapora admod
lente, & reſtabit perlarum magiſterium. Hui
℈j ad ſummum aliquoties ieiuno ſtomacho i
vino datus potenter naturam recreat, eamq;

Magiſteriũ perlarum Riuerii.

me

medicamenta antecedentia (arcanum ludi humani & Astacorum) felicius operentur, excitat. Multum ad præcautionem facit cruditates fugere & si adsint castigare vomitionibus mane facile, à prandio si ægre, vomat.

Quod si vero paroxysmi podagrici vel arthritici soleant recurrere, id quod sæpius fit, præsertim vbi vita non vsquequaque conformis fuerit, requisitis tales insultus vel impedientibus vel prorsus reiicientibus, hoc vnice prouidendum fuerit, vt quotannis stato tempore Æquinoctiorum & solstitiorum (circa eadem nimirum fluxiones podagricæ plerumque vigent) corpus bene mundificetur & imprimis ratio victus, quæ alioquin nuspiam negligenda est, solers & recta instituatur, auferendo tum plethoram, si quæ adsit, tum Cacochymiam quamcunq; suis idoneis medicamentis.

Hæc etiam euacuatio institui debet in principio morbi, & vbi quædam signa imminentis præsenserit æger.

Potus sit vinum melissæ cum rad. Caryophyllatæ infusum in mensa pro haustu primo, aut vinum Antipodagricum Paracelsi. *Vinum Antipodagricum Paracelsi*

℞. *radicis Caryophyllatæ*
acori ℔ß
fol. maioranæ M iiij
florum sambuci p iiij
infunde in Vini ℔ iij

stent in infusione per 8. dies, sumatur ex hoc mane & vesperi haustus. Cum sale humano mi-

ſceri poſſunt oſſa humana calcinata, in cib
Galreda ex iiſdem in modum galredæ Cran
facta.

Poſt mundificatum corpus corroborantia&
diaphoretica vſurpentur, diaphoretica ſcilice
peculiaria ſolis tranſparentis extractio, de qu
in notis ad Crollium & pilulæ antipodagrica
meæ, quæ deſcriptæ à Rhenano in tractatu ſoli
è puteo emergentis cum arcano aſari aliquo
diebus aſſumptæ. His omnis Podagra, modo
non ſit nodoſa, curari poteſt. Hoc nimirum
modo paroxyſmi raro vel nunquam recurrent
aut ſi inſultus à leui errore externo aliquando
coincidunt, tam graues nunquam ſunt, nec do-
lores excitant continuos, aut inſolentes, quin
externis balſamis facile cedant.

Ex numero mundificantium ſeu purganti-
um eſt puluis arthriticus Paracelſi à Crollio de-
ſcriptus, vbi imprimis notandum, in eius de-
ſcriptione pro raſura Cranii humani ſubſtitu-
enda eſſe oſſa hominis calcinata, iuuenis modo
humati, manuum ad Chiragram, pedum vero
ad podagram. Ex hoc puluere natus eſt puluis
Caryocoſtinus, quem vocant, etiam vulgari-
bus Medicis vſitatus. Ille vero puluis ſecure &
leniter omnes defluxiones podagricas purgat.
Felicius id præſtat Eſſentia radicis Ellebori ni-
gri vulgari modo cum ſpirit. Vini non ad ſum-
mũ correcto extracta. Cuius ſi quotidie cochl.
j, mane & veſperi ſumatur, donec aluus ſponte
ſua quater vel ſexies tandem fuerit ſoluta quo-

tidie

die. Hac nimirum facili lenique purgatione
[im]puritates fluxionesq; podagricæ satis com-
[m]ode repurgantur, fortificatur essentia Ellebo-
[ri] cum arcano filicis torius. (NB arcana hæc no-
[bi]lia) vel cum arcano asari debita proportione,
[n]empe si admisceatur alterutra cum Essentia
[E]llebori. Præstat alioquin hanc eandem essen-
[ti]am ante consuetum tempus paroxysmorum
[p]odagricorum assumere, quemadmodum &
[p]uluerem arthriticum, si nimirum facilius ante
[in]uasionem corpus integritate adhuc dum cō-
[st]ans ab insequentibus influxionibus liberatur.
[A]tque eo magis, si ad hanc euacuationem tem-
[pe]rata victus ratio accesserit, & vinum maiora-
[n]atum cum radice Caryophyllatæ & floribus
[S]ambuci infusum ad victum pro primo potu
[h]austum fuerit.

Quidam conuenientius vtuntur decocto li-
[g]ni sassafras, præmissis his purgationibus im-
[p]uritates crassiores, quæ adhuc restare solent,
[fi]naliter exterminandæ cum Mercurio laxatiuo
[a]ut cum sole aut puluere arthritico sequente; **Puluis Ar-thriticus.**

℞. hermodactilorum turbith,
diagrydii
fol. sennæ
off. hominis iuuenis violenta morte peremti cal-
cinatorum
si Chiragra manuum, si podagra pedum,
facch. candi ana ℥j

[M]. F. puluis dos. à ℈ß ad ʒij, mane ex aqua iuæ
[ar]theticæ per 3. aut 4. dies. Hinc demum ad

confortantia, quod eſt magiſterium perlarum Riuerii, & ad diaphoretica accedendum, qua[...] le eſt Extr. ☉ tranſparens, cuius modum vi[...] de in notis Bezoardici mineralis.

Proſunt & maxime in his affectibus cauteria

Nota:

Qui vomitus ferre poſſunt & ſtatis tempori-bus Veris & Autumni ante imminentes paro-xyſmos podagricos, aqua benedicta vtuntur doſi legitima, rariſſime vel etiam nunquam modo reliqua correſpondeant, inſultibus po-dagricis corripiuntur.

Hoc itaq; modo, cuicunque ſanitas curæ eſt quilibet à podagricis inſultibus tutiſſime [...] præſeruare poteſt.

In Paroxyſmis vigentibus & grauiter articu-los occupantibus, ſæpius mitigantibus opus eſt, ea ſunt interna & externa.

Inter interna omnibus modis ſuperat & ex-cellit laudanum Opiatum ſuis proprietatibus maxime vigens (vide Quercetanum in reſpon-ſo ad Aubertum) dolores nimirum ſiſtit, pla-cidum ſomnum inducit, fluxionibus frenum iniicit, feruores conſumit & delaſſatos ſpiritus roborat.

In aliis qualibuſcunq; vulgaribus medicinis haud iiſdem viribus pollentibus, fruſtra ſpe-randum eſt aliquid.

Externa ſunt 1, Balſamus podagricus primus & ſecundus apud Crollium, quibus ſuccentu-

[...]ari potest Vnguentum anodynum, quod est [a]pud eundem.

2. Est spiritus salis * qui fit h. m. ℞. *♎ mi[nu]te puluerisatum cum 4. partibus cinerum & [d]estilla per alembicum ex aren. prodit spirit. * [q]ui æqualibus partibus cum sp. Vini mixtus & [p]lumaceolo loco dolenti (aliquoties, bis terue) [i]llitus confestim dolores restinguit. Nonnulli [a]liquid Camphoræ adiiciunt, vt prius soluatur [i]n iisdem, postea ad illinendum vtuntur. Huius [m]irabilem vsum sæpe deprehendi. *Spiritus salis*.*

3. Est aqua Antipodagrica Rulandi. *Aqua Antipodagrica Rulandi*

℞. *florum Chamomillæ*
meliloti an. Mj

☿ ♎ti ℈ij coque in aqua simplici. Huius aquæ colatæ æqualem portionem M. cum ℔iiij aq. mortuæ, quæ est aquæ fortis qua vsi sunt aurifabri in separationibus, Aq. fort. recẽtis ℥ij succi seu decocti myrtillorum (℥ij) q. s. ad colorationem. Vtere ceu patet ex curationibus (durat aliquot annos aq. mortua, ist gebraucht Scheide Wasser.)

4. Aqua Antipodagrica, quæ ℞. spermatis ranarum mense Martio collecti circa nouilunium ℔iij, adde stercoris bubuli recentis ℔ totidem, M. diligenter & relinque per diem vnum, postea destilla & serua. Calidiuscule membris affectis applica, confestim sedat dolores: felicius operabitur, si addatur aliquid sp. vitrioli aut stercus vaccæ cum mellis ℥ij, Cataplasmatis loco imponatur, præsertim in podagra frigida.

5. Oleum

5. Oleum petrolei, in quo radices Ellebori incoxerint, præsentissimum est in doloribus podagricis sine rubore & vehementi tumore (alii vocant podagram à causa frigida) subitò sistendis. Vbi induciæ factæ sunt cum morbo, si ita necessitas exigit, purgantia tandem commodius (vomitus hic non est necessarius) locum habere possunt, qualia fuerunt supra; præsertim si puluere specifico Arthritico vtendum sit, is per aliquot dies iusta dosi ℈ß in brodio vel etiam aqua iuæ sumptus impuritates tartareas mobiles, causantesq́; nempe paroxysmos è corpore educit. Sæpe vidi in hoc casu pilulas Antimoniales per secessum solum purgantes, semel duntaxat sumptas multum profuisse. Eiusdem facultatis est Arcanum Corallinum per Crollium descriptum. Omnibus his præstat specificum purgans Paracelsi sæpius vrgente necessitate datum. His omnibus peractis, si quæ impuritates crassiores adhuc in corporis habitu residuæ fuerint, eæ deinceps mundificantibus, si vires & facultates patiuntur, expellendæ sunt. Insuper etiam ad diaphoretica descendendum. Diaphoretica supra proprio titulo proposuimus. Sunt nimirum in eo genere specifica, tum tinctura Antimonii, tum pilulæ Antimoniales podagricæ, descriptionem vide in libello Rhenani solis è puteo emergentis tractatu postremo p. 18. & 19.

Tinctura Antimonii.

Tincturæ præparatio hæc est: ℞. mineræ Antimonii ℔iij. iiij. v. (minera Vngarica præstat)

at) in defectu mineræ Antim. crudum locum
upplere potest, tere minutissime, superfunde ▽
alcis viuæ per simplicem infusionem (aq. ℔xv.
Calcis ℔vj) à calce viua colando (aliquoties a-
quá infundatur calci, donec subsidet) defæca-
um relinque (in alembicum lati fundi) infō-
ndo & aliquoties quotidie mouendo donec
empe spondilia & superficies aq. rubere inci-
iat; quanquam rubedo nulla apparet & tamē
tis tincturæ extractum est, si per 6. vel 7. dies
fusio fiat. Habebis autem signum Extractio-
is (extractio tantisper fiat, donec nihil sit resi-
uum) si in particulam istius infusi seorsim in
itrum peculiare transfusam guttas aliquot a-
eti inieceris, repente nimirum immutabitur
q. (nihil aliud est quam Antimonii sulph.) &
nctura Antim. in colorem corticum mali au-
ntii præcipitabitur (in mixturam simplicem
fusum præcipitabitur in colorem albicantem
ropter spiritum vitrioli) Extractionem traiice
er filtrum & leniter ebulliendo in catillo re-
uc in puluerem rubeum, quem extrahe cum
pir. V. non vsquequoque forti (Alcohol non
xtrahit) ad flauedinem (instat Extracti solis)
t filtrando decanta. Ante vsum moue (pului-
ulus nimirum semper ad fundum præcipita-
itur) dos. gr. v. vj. viij. x. ad summum spirit.
ini hac tinctura Antimonii imprægnatus ali-
uoties (septies) per Cohobia ex alembico de-
illatur, deinde ex retorta vitrea in aren. datis
gnis gradibus vel etiam ig. suppressionis pel-

litur,

litur, & prodibit iu forma rubicundissima ole-
um Antimonii dulce cum striis splendidissimis
& pulcerrimis. Postea vero spiritus Vini leni li-
euocatur, remanet in fundo Tinctura Antimo-
nii rubicundissima (confortatiuum summum)
dos. gr. j. ij. iij. ad summum. Vide Ragerium Ba-
chonium de oleo Antimonii dulci.

Tinctura porro Antimonii (apposita cande-
la lucet noctu instar Carbunculi) vel dicto mo-
do salte leniter extracta, vel deinceps per mu-
ta cohobia cum sp. Vini in nobilissimam Essen-
tiam exaltata, contracturam ex podagra in ar-
ticulis externis causatam feliciter curat, si ob-
seruandis ad legitimam nempe diætam perti-
nentibus & corpus mundificantibus (NB. In
hoc casu pilulæ Antimon. per secessum tantum
purgantes maxime commendabiles sunt) quo-
tidie vel alternis dieb. gutt. (5. vel 8. de tinctura
simplici, sed gutt. j. de tinctura exaltata in dia-
phoretico in peracutis vel mixtura seu in auro-
ra exhibeantur, & sudor vel in lecto vel in laco-
nico prouocetur (id quod in declinatione con-
tracturæ cum sp. Vini tandem fecisse expedit)
& contractura nulla resistit arthritica.

Ad externam curam podagræ Tophaceæ, si
non admodum inueteratæ, præmissis præmit-
tendis alioquin ad podagræ tum diæteticā tum
therapeuticam pertinentibus, de quibus hacte-
nus, externa auxilia accersenda sunt, quæ ner-
pe duros istos nodos tanquā morbos compo-
tionis ab internis medicamentis difficulter r-

sol-

solubiles penetratione sua resoluant, & quod in articulis heterogeneum est, eliminent. Vbi igitur nodositates admodum inueteratæ non fuerint, vnice hoc Emplastrum commendatur, quod præter sedationem dolorum etiam ex articulis tophaceam materiam seu sulphur coagulatum cute leniter aperta resoluendo extrahit. Emplastrum tale est:

℞. vitrioli Romani
seu Vngarici
aluminis Rochæ an. ℔ß
salis ℥iiij.

Hæc omnia coniunctim calcina in Catino terreo euaporando saltem, donec spirit. etiam exhalare inceperint, quibus odore perceptis statim subsiste à calcinatione & refrigescāt omnia, puluerisentur. Huius & pulueris ex farina hordei ℞. an. q. pl. Misce cum fæcibus Vini adinstar pultis, quam super laciniam more solito ad spissitudinem cultri extensam applica ad locum affectum & relinque. Exsiccatum denuo cum fæcibus vini distempera & apponendo sic perge, donec primum dolor omnis consumtus, postea etiam ex articulis ipsis contortis omnes tophi absumti fuerint. Interim fit sæpe, vt simul cutis, præsertim vbi verrucæ & scrophulæ in articulis apparuerint, hoc modo aperiatur, id quod formidandum haud fuerit. Vel nimirum sponte sua postea vlcera coëunt, vel cera saltem Emplastri loco superimposita vicissim consolidantur, ipsis articulis denuo mobilibus & agilibus redditis.

Quod

Quod si denique nimis inueterata podag[ra]
seu prorsus nodosa & tophacea fuerit, ab illi[s]
quidem externâ curâ dolorum mitigatio sp[e]
randa est, sed tamen ipsi tophi vix cedunt, ni[si]
Chirurgia accedat potentior. Tunc igitur ho[c]
modo procedendum fuerit, ℞. ☿ ♎, ♂ albi a[a]
na q. pl. M. cum aq. fort. & fiat in modum pu[l]
tis, deinde apposito prius Emplastro Basilic[o]
nis maioris (vel alio defensiuo aut etiam spara[]
drappa) ad locum affectum foraminato, fora[]
mini de pulte præscripta instar lentis impone[]
& statim aliam particulam Emplastri prædic[ti]
desuper, ac relinque aliquandiu, donec cut[is]
bene aperta sit, ac nonnihil tumoris, ac exind[e]
Eschara accesserit. Hanc cum butyro vel ole[o]
rosaceo emolliendo remoue & attractiuum ap[]
pone specificum, quod omnes tophos coag[u]
latos in aquas resoluit & extrahit, etiam aliquã[]
do sponte casuras instar calcis ad parietes in[]
crustatos; cessantibus postea fluxibus locus v[]
cissim est consolidandus cum consolidantibu[s]
& epuloticis vulgaribus.

Attractiuum Emplastrum tale est:

℞. lythargyri
lapidis Calaminaris
succini,
magnetis an. ℥ij
pulueri∫ata omnia tenuiter coque in olei lini
℔iß
Ceræ ℔j
terebinthinæ ℥ß

Verni

Vernicis ℥iiij

oque inquam aliquandiu , donec inſpiſſen-
r , adde poſtea gummata ſequentia vulgari
odo in acet. ſoluta & colata viciſſimq; opo-
nacis :

ſerapini
Galbani
Bdellij
ammoniaci an. ℥iß,

ulliant leniter , in fine , adde de pulueribus
ſtichis

thuris
myrrhæ
aloës Epaticæ an ℥j

igenter moue ſpatula & tandem malaxando
Magdaleones redige , prædictoq; vſui ſerua.

His modis infelix podagra proſpere & faci-
urari poteſt , modo omnia prudenter & le-
ime fiant.

In externa cura Tophorum ſæpius mundi-
antia doloresq; mitigantia ſunt vſurpanda ,
uper ſudores à ſuperioribus diaphoreticis
uocandi. Et hæc eſt gemina illa cura , qua
ægros nobiles & ignobiles nullo alio reme-
adhibito me curaſſe affirmare certo certius
ſum.

ARTICULORUM DOLORUM ſpecies.

Articulorum dolor varias in ſe ſpecies inclu-
Podagram , Gonogram , Chiragram , Ho-
platæ dolorem,& Iſchiaticum, Arthritidem

item proprie dictam, quæ omnes ſimplicem ſcopum habent, ſymptomatis ſcilicet mitigationem & cauſæ ablationem.

PODAGRA ET CHIRAGRA.

Vſitatiſſima ſunt podagra & Chiragra, in quarum curatione vnice prouidendū, vt corpus ſemper mundum ſit, & victus ratio obſeruetur exacta, quotannis ſtato tempore Æquinoctiorum & ſolſtitiorum vbi fluxiones arthriticę plerumque fiunt, corpus bene mundificetur auferendo tum plethoram, ſi quæ adſit, tum cacochymiam quamcunq; ſuis medicamentis idoneis. Imo hæc ipſa euacuatio inſtitui potest & debet quoq; in principio mali, & vbi ſigna quædam imminentis præſenſerit æger.

Imprimis Extractum Aſari & Eſſentia Ellebori nigri facta ſecundum artem atq; ad conſiſtentiam mellis ſeu pilularum redacta. Electuarium item caryocoſtinum apud Bauderonium quæ ſemper ante conſuetum podagricorum tempus, ac imprimis circa dicta aſſumi debent aliquot vicibus quater aut quinquies ſemper obſeruata victus ratione.

Pro potu ſit Vinum Meliſſæ cum rad. Caryophyllatæ infuſum in menſa pro hauſtu primo parce tantum ſumtum. Aut vinum Paracelsi Antipodagricum de quo ſupra de arthridite.

Cum ſale menſali miſceri poſſunt oſſa humana calcinata in cibis.

Hinc ſtatim ad confortantia & diuretica accedendum,

Inter confortantia principale est Magisterium perlarum Riuerii Regis Galliæ Medici de quo supra. Maxime quoque in his affectibus prosunt cauteria seu Fontanellæ.

Ad præcautionem prodest fugere cruditates, quæ si fiant, castigandæ vomitionibus, mane, si facile vomat, sin minus longe à prandio.

Nodosa modo non fuerit Podagra, his medicamentis curari potest.

Nodosa vero præter hæc requirit etiam curam externam de qua postea.

Dolor seu Paroxysmus si adsit, dictis medicamentis non est fatigandus æger, sed quies imperanda, dolor mitigandus, & ne ad partem affectam affluat materia, præcauendum.

Dolor igitur intra corpus exhibito laudano detur, præmisso tamen clystere.

Si adsit magna Plethora, vena secetur:

Adstringentia paulo altius à loco affecto versus partem internam adhibeantur, vt puluis adstrictiuus aceto & albumine ouorum exceptus, vel aqua adstringente, vt Myrtillorũ, Centinodii, glandularum Quercus vel Cataplasmatis fructib⁹ acerbis, cotoneis, herbis, pyris, prunis, imprimis syluestribus, sorbis, quibus addi potest farina lentium, cum puluere balaustiæ, gallarum, rosarum, bistortæ: aut tantum applicetur Bolus armenus cum lacte & puluere radicis bistortæ ad formam Cataplasmatis.

Supra partem affectam refrænantia & dolorem sedantia imponenda. Communiter nec

sine fructu fit Cataplasma è mica panis albi
verbi gratia ℔j. temperetur lacte super ignem
lentum, ne bulliat, contunditur & reducitur ad
formam Cataplasmatis addendo vitellorum o-
uorum ℔ij, Croci parum, calide applicetur. A-
lii tantum in lacte tepido panem macerant pau-
lisper & applicant de ʒ. in ʒ. horam renouando.
Nos hactenus habuimus in vsu carnem bu-
bulam, cuius frustum crudum sine pinguedine
parti dolenti superligauimus, idq; mane & ve-
speri mutauimus, atq; ita feliciter dolorem se-
dauimus.

Balsamus Podagricus.

Balsamus Podagricus.

℞. *vitrioli ad flauedinem calcinati ℔ij*
mellis ℔j
silicum calcinatorum ℔ß

destilletur spirit. igne ab initio lento per alem-
bicum in cineribus (nam facile ebulliunt) po-
stea fortiori. Ab hoc spiritu auferatur phlegma
eum destillando ad tertias vsq; quæ in cucurbi-
ta restitant, misce cum mastiche.

Olibano,
myrrha,
axungia humana,
gum. ammoniaco opopanace
bdellio an. ℥ij.

destillentur adhuc semel per retortam, cum de-
stillato misce æquales partes spiritus Vini atque
ad vsus serua.

Non quoq; inutile erit in hoc affectu vel to-
tum spiritum salis cum aqua fontana tempera-
tu

tum tepide adhibere, cum laciniis duplicatis, vt & oleo tartari per deliquium ex sale factum.

Tophaceam podagram præter ordinariam curam requirere externa, vide annotata mea in Crollium quæ huc transfer.

LEPRA.

An lepra curari possit, subdubitatum est à multis; Elephantiasin quidem, hoc est, lepram incipientem vel aliquatenus progressam & à squammis, quas subinde in superficie corporis extantes habet, ita dictam, interdum curari posse & dogmatici profitentur & exempla seu obseruationes id testantur. **Lepra an curari queat?**

Lepram autem proprie dictam omnibusq; partibus confirmatam & absolutam sanari posse, id est, quod pernegant iidem.

Neq; vero vel ipsam naturam alicuius deficientiæ accusare licet, quæ nempe potestate diuina ordinata, dum fœta in sese & in mixtis corporibus occultet arcana, quibus dextre cognitis & in præparationem adductis, omnes morbos corpus humanum infestantes, quatenus tales sunt, nec aliquid extremi in sese continent, curabiles esse & credamus & ingenue profiteamur. (de examine Leprosorum vide Forestum obseruatione 7. *libr.* 4. *Chirurgiæ, de Curatione* vide Iul. Pulmarium in lapide philosophico, capite vltimo. It. cap. 6. de tinctura Basilii Valentini) Sic ita lepra curari possit; quomodo v. curetur, vulgares præceptiones haud docent, neq; & vulgaria auxilia, quantumuis in iisdem mul-

tum ſpei & poteſtatis ſcientibus poſitum, multum videntur præſtarę poſſe.

Aurũ potabile Philoſophorum, quod nempe vel in ſola illa medicina vniuerſali latet, vel ex ipſo ☉ philoſophice per menſtruum mundi ſoluto fit, hos & alios morbos ſimpliciſſimo perfecte tollit.

Tinctura Antimonii vis.

Tinctura Antim. ſupra de Podagra deſcripta preſertim exaltata, & in ſumam ſpiritualitatem deducta auro potabili vix quicquam concedit.

Tinctura Corallorum vera & genuina iisdem viribus pollet. Hæc itaq; omnia & ſingula pro curanda lepra ſalutaria ſunt.

Cognitis itaq; omnibus ſignis & ex eorum ſyndrome morbo perfecte cognito, cum iis medicamentis ita procedendũ fuerit, vt quia quod vnice deſideramus, in promtu non eſt, ☉ nempe Philoſophicum, ita progrediamur, ne extra oleam ipſius methodi extrauagari videamur.

1. Itaq; reſoluentia & mundificantia neceſſaria ſunt.

Reſoluentia ſunt omnia illa, quæ alioqui interiores viſcerum obſtructiones ſoluunt, (tartarus vitriolatus) de quibus hactenus ſæpius.

Mundificantia ſunt ſpecificum purgans, Arcanum Corallinum, ☿ dulcis, pilulæ Antimoniales per ſeceſſum tantum purgantes.

Viridelli vis, & vſus.

2. Sunt ſpecifica, inter quæ excellit Viridellus vulgaris (vitriol.) cuius quidem præparatio eſt nulla, ſed totum artificium conſiſtit in dextra exhibitione (valet in quauis ſcabie.)

Mun-

Mundificatis itaq; Corporibus sic procede: ℞. Viridelli dicti ℥ij dissolue in ℔x. vini, postea cola, huius vini Cyathum ß. cum potu ordinario (sæpius in die) qui sit vel vinum vel cereuisia (vinũ præstat, quia est morbus frigidus) vel decoctum ligni sassafras, Chynæ (decoctum fragariæ aliquid potest) vel aquæ communis semper exhibe in potu (cura absolui potest Viridelli ℥j.) idq; per septimanas 3. aut. 4. continua.

Interdum sudores moueantur (si initio difficulter erumpunt, Ergo quacunq; ratione prouocentur etiam per Laconicum sp. Vini scabies sponte decidit) à diaphoretico in peracutis vel potius cum tinctura Antimonii videbis perfectam sanationem (interdum purgantia repetantur pro ægri & morbi natura.)

Cæterum specificum Viridelli crudi non separati, nec in alia Essentia medica diuulsi hoc præstat, neq; tam adhuc manifestum est, an ex aliquo principio (vitriol. viride Vngaricum plurimum habet sulphur) & ex quonam hæc proprietas dependeat. Verisimile est à sulphure id proficisci, quod in vitriolo excellens est, proxime accedens ad naturam sulphur. Antimonii, ex quo Tinctura illa hactenus sæpe dicta paratur. Quod si vitr. sulph. volatile seu Embryonatũ paratum fuerit (vide quæst. 8. Theorem. tractatu de opio meo) id quod ostensũ est in præparatione sulph. vitr. narcotici (fixi) idque per se sine additamento sublimatum (**in einem nidrigen kolben** paulatim iniiciendo sulph. *Essentia sulphuris vitrioli.*

alem-

alembico ablato, rursusque apposito) vt relin-
quat omnes suas fæces & postea cum dimid
parte salis vitrioli puri mixtum, & per retorta
igne suppressionis extremo loco dato, destill
tum fuerit, in oleum rubrum transit, cui si ac
miscueris aliquid acet. destillati, descendit pu
uis spadicei coloris & spiritus salis tart. sese m
scet cum aceto, puluis ille diligenter edulcor
tur aqua frigida, postea cum spiritu Vini extra
hitur in loco calido (vase clauso) & dulcissim
essentia sulphuris vitrioli, tandem (si per 8. die
steterit) supernatat in forma olei, quam etia
à spiritu Vini separa & serua. Hæc dulcissim
sulphuris vitrioli essentia æquipollet viribu
Vires insignes sulphuris vitrioli. suis Tincturæ Antimonii & mirabiles effectu
vitriol. dulce facit, dos. à gr. j. vsq; ad iiij in aqu
melissæ, noxios humores totius corporis expe
lit, ♀ stimulat, vterum rectificat, eiusq; motu
inordinatos sistit, & in vtroq; sexu prolifica
vim seminis ad liberorum generationem ope
ratur. In aqua Petroselini idem pene præsta
sed insuper hydropem curat perfecte. Vsus au
tem istius essentiæ aliquandiu continuandus.

Post absolutam curam solet quandoque sca
brities cutis molesta remanere: Sic enim post
eaquam ex centro ad Peripheriam noxa per no
bilia illa medicamenta insensibilibus transpira
tionibus fuerit extrusa (ex sale aluminoso sti
ptico) sponte quidem sua tandem omnes squā
mulæ & scabies decidit.

Nihilominus tamen exterior cutis durio

scabra

ſcabra remanet. Hanc deinceps inſeſſiones ex mollificantibus paratæ mitigant & emolliunt, perfectiſſimam autem & abſolutiſſimam læuigationem cutis à balneo præſtat inunctio cum oleo viperino vel colubrino (cutis viperæ vel colubri adiiciatur, habet ſignaturam morbi) confirmata eſt hæc curatio in tribus primariis perſonis.

ELEPHANTIASIS.

Elephantiaſis in habitu ſi ſit, quia partium ſubſtantia læſa, & quaſi vniuerſali cancro infecta, curari nullo modo poteſt, ſi vero incipiens ſit, nec cum ſemine à parentibus propagata in filios, omnino curabilis eſt.

Quare inſtituta victus ratione humectante purgetur ſtatim æger Cholagogis. Eccoproticis, caſſia, Carthamo, diaſebeſten & aliis, & ſi indicantia permittant, vena ſecetur.

Deinde coquatur humor iis medicamentis, quæ ad melancholiam incidendam & iecoris lienisq; obſtructiones tollendas pręſcribuntur. Hinc ea quę humores tales educere poſſunt, offerantur, continuatis ſemper per 3. dies purgãtibus: vtatur per alios 3. Apozemate aperiente, præparante & iterum purgetur, idq; toties, donec corpus optime purgatum ſit, & ab omni Cacochymia liberum, ſæpius oblato etiam ☿ laxatiuo, & ☿ cum ſole, quo facto ad ea, quæ Epatis intemperiem emendant, accedendum, ad frigida ſcilicet Epatica & ad appropriata.

Hinc ad ea, quæ in ſuperficie corporis exi-

stentem malorum humorum abundantiam ... causam mali existentem expellunt, progred... endum.

Quibus omnibus palmam præripit præscri... pta sequens Viperarũ præparatio, de qua etiam ... supra de Phthisi. ℞. tres vel quatuor viperas ab... iectis intestinis reseruato corde, epate & capit... excoriatas, inde ollæ vitreæ, quam superius cu... suo operculo claude, relicto exiguo in medi... foramine, adhibe ad ignem Carbonum lentum ... ollam, donec humiditas in ipsis excedens exha... let, & exsiccentur, vt in puluerem commin... possint: aut idem commodius fiet in furno v... arena. Huius pulueris

℞. ℥ij *radicis angelicæ*
Valerianæ ana ʒß

ad ℈ij vel ʒj additis gut. ij. spir. vitrioli, quo a... sumto æger in lecto sudet.

Huic succedere possunt trochisci de vipera... ℈ß ad ʒj. It. præparatio Viperina sacchari... Quercetani in trochiscos redacta, vel etiam B... zoardicum animale.

Potus sit emulsio seminum melonæ, citrul... cum decocto sarsaparillæ, ita vt in ℔xij aqu... coquatur ℔ß sarsaparillæ.

Sæpius quoq; in die assumat Alcohol serpe... tum cum ana sacchari mistum. Opiata ex ill... cum conserua rosarum, corticum citri & flo... rum nympheæ cui addantur gutt. aliquot au... potabilis Anglici, aut sæpius exhibeatur Mithri... datium cœleste Quercetani.

Possun...

Poſſunt quoque interfici Viperæ in Vino & ...ud vinum propinari, vt. aliquot viperæ in vi...um capax indantur & ſuperfundatur ſp. V. ſi...: vinum ardens & in ipſo relinquantur dies 8. ...inc extrahantur. De hoc vino vel per ſe vel ...um aliis miſto capiat ſæpe in die: imprimis ...ane & veſperi, toto curationis tempore æger ...ſale abſtineat.

Aliqui curationem hoc modo promittunt: ...oſt euacuationem vniuerſalem & particula...m totum corpus inungatur ſequente Vn...uento:

℞. *Terebinthinæ claræ ℥iß*
vitellorum ouorum No. vj.
Miſce: poſtea adde ceruſſæ ſubtiliſsime pul-uerſat. ℥iß
affunde acet. ℥iiß.

...I. & F. Vnguentum: Eo inungatur corpus, ne ...uid maneat cuti adhærens, cutis abluatur la...e. Hoc vnguento inungatur totum corpus ...is vel ter, poſtea ingrediatur Balneum ſic cum: ...oſt priorem inunctionem in Balneo appo...endæ ſunt Cucurbitulæ brachiis, humeris & ...pra genua. Et cum ſequente Vnguento in...ngendum erit totum Corpus die vna, die ſe...uente cum præcedenti & ſic progrediendum, ...onec omnis ſcabies & furfures ſublati, & re...anebit cutis humida & arida, & tunc plus o...ei laurini addendum ſequenti vnguento, at...que corpus vt antea iterum inungendum. Vn...uentum tale eſt.

℞. rad.

℞. *rad. Elenii* ℥ij
altheæ ℥iiß
pinguedinis porcin. ℔iß
lithargyri auri
mastichis
olibani
sarcocollæ,
myrrhæ
aloes Epaticæ an. ℥ij
ol. Chamomillæ
anethi,
laurini an. ℥ij
terebinthinæ ℥j
styracis liquidæ
butyri recentis an. ℥iij
☿ ♎ ℥iij

Ceræ q. s. F. s. a. Vnguentum. Postea
℞. *huius Vnguenti,*
& ol. laurini an. ℥iiij
styracis calamitæ ℥j.

M. & cum hoc inunge totum corpus, si mi[...] forte, adde plus olei laurini ad libitum. Si [...] sit tinea, euellendi capilli.

Si morbus est diuturnus per duos annos [...] quẽtes, Vere & Autumno semper optime p[...] gandum corpus, & si aliquid renascitur in [...] quo loco, inungendus est locus Vnguento [...] cto posteriori.

LUES VENEREA.

Lues Venerea (frater Basilius Valentinus [...] vixit tempore Maximiliani, appellauit die m[...]

Kri[...]

...rieger Kranckheit) nisi manifestissime tuber-...is & pustulis hinc inde toto corpore, præser-...m vero circa frontem, obscœnas partes & ad ...mora præsertim versus genua prorumpenti-...s se prodit, sæpius occulta est, facileq; impo-...r, ne vel recens recte curetur, vel inueterata ...ifficulter cedat.

Accurato itaq; iudicio opus est, quod vnice ...pendet ex confessione ipsius patientis (me-...cus in interrogando sit πολύτροπος, ne æger ...ffid...t.) Præter enim illos manifestos gradus, ...os Fernelius 4. distinxit, plures sunt propter ...mmunia cum aliis morbis symptomata, vix ... cognitionem peruenientes. Eos omnes & ...gulos indicabit concubitus contagiosus, vel ...m scorto infecto patratus. Eius itaq; si con-...ius fuerit patiẽs, vt vt symptomata fuerint cõ-...unia, nihilominus si omnia recte fieri debe-...t, non aliter quam à lue Venerea infectus pa-...ens tractandus fuerit.

Constante itaq; hoc Canone 1. si quis dolo-...s in coxis, humeris & mediis artubus habue-...t, neutiquã aliis externis apparentibus signis, ...fectus tamen credendus est. 2. Si quis serpigi-...e, Lichene infestatus insuper Mariscas ani, pu-...ulosam scabiem in cute corporis, colli vel ca-...itis haberet, nec tamen infestaretur doloribus ...rtuum, si canonem generalem fatetur, eadem ...ensura censendus. 3. Si condylomata, Mariscæ, ...hæmorrhoides cæcæ anum vel partes obscœ-...as possiderent, doloribus artuum vel nullis vel aliqui-

Signa lue Venerea infecti.

aliquibus præsentibus, modo canonem generalem suppleat, ab infectorum numero non excludendus est. 4. In viuacissimo alioquin corpore, si Verrucæ informes & grandiores, præsertim in manibus, It. ad labia & in pedibus prominerent & Canon hic locum haberet, vtique ab infectione immunem haud iudicabi[illegible] 5. Si quis Cambuca laboraret, aut post coitum ductus virgæ tumoribus obstrueretur cum ca[illegible] lore & inflamatione, aut si vlcus penis post pr[illegible] ora pateretur siue doloribus artuum & capit[illegible] vexaretur siue secus, non poterit non numer[illegible] Gallicanorum accenseri. 6. Si quis bubonibu[illegible] diuexatus, prætereaq; scabiosus circa pudend[illegible] esset, neq; tamen dolores artuum pateretur, ve[illegible] etiam iisdem infestaretur, & Canoni priori nomen dedisset suum, haud liber ab infection[illegible] pronunciari possit. 7. Quanquã hæc omnia locum non habent, & corpus absolute purum ap[illegible] paret: In interluniis vero aerisq; & tempestatu[illegible] vicissitudinibus, in extremitatibus corporis manibus, pedibus, imo etiam in capite, doloribus impetitur, nihilominus vbi se semel confessionarium præbuit, huius morbi primordii[illegible] initiatus habetur.

Ab his signis & certis indiciis aliqualis infectionis multũ situm est in probe cognoscendo tempore durationis. Hinc igitur morbus recens aut nouiter cõtractus ab inueterato rite discernendus fuerit, ille breuiorem prætereaq; faciliorem: hic longiorem & artificiosiorem curam

requi-

quirit. Vtraque fundamentum & basin collo-
at in ☿ seu argento viuo rite recteq; parato, o-
us tamen est vehiculis, quæ suppeditabunt de-
octa ligni Guaiaci, radicis sarsaparillæ, (sarsa-
arillæ capillamenta ne abiiciantur, sunt nimi-
um virtutis maximę) radicis Chynæ, ligni sassa-
as, decoctum scobis ligni querni in his locis
uperibus maxime profuit, interdum plus
uam lignum sanctum.

Nota:

Aqua Persicariæ extremo Mense Septembri
Octobri collecta & destillata per alembicum
innata quadam proprietate plurimum pro-
est (vide Platerum de defœdatione cutis. It.
edullam destillatoriã de syrupis & spiritibus.)
Recentem infectionem vnius anni sic cura-
is: Exhibe 1. ☿ dulcẽ à gr. xvj. ad xx. & xxx. idq;
vel 3. diebus continuo fac, ita tamen, ne ab i-
itio dosis auctior sed remissior sit: postea in
ecoctis vsualibus hydrotica vsurpẽtur, si opus
uerit. 2. ☿ dulcis impuritates corporis educet,
c tandem iterum ad hydrotica redeundum.
Hydrotica sunt sp. Guaiaci, mixtura simplex,
qua Theriacalis Crollii. It. Persicariæ arcanũ,
iæta, sal est conseruator Balsami nostri; male
rgo in lue Gallica infectis Medici vulgaris
llis vsum prohibent. Æstate, horis meridia-
is scilicet potest se æger aëri committere.
Si morbus inueteratus plane fuerit, hæc leni-
ra locum habere nequeunt, præsertim si sym-
tomata vrgentiora valde molesta sint, ipsum-
que

que corpus vndiquaque à morbo ipſo, tamen non prorſus, deuictum.

Hic itaque purgationes Mercuriales maxime locum habent.

Quin imo ſudores nonniſi à Mercurialibus fixis vel in ſpiritum actis excitari debent.

Principem locũ inter purgantia tenent ☿ ♎ Crollii. It. Arcanum Corallinum, (purgantia ἄνω καὶ κάτω, Vomitus nimirum omnis neceſſarius eſt pro ſaliuatione faciliori.)

Nota:

In inueterata lue, quemadmodum purgationes per ☿ tantũ ſunt inſtituendæ, quæ nempe non ſemel atq; iterum, ſed interdum diebus 3. aut 4. continuis peragendæ (progrediendo quotidie à doſi minori ad maiorem) ita vt ab exhibitione eiuſdem ſaliuatio (in ſaliuationibus ægri nonnunquam ſe peſſime habent, ſed res in vado, ideoque medicus bono ſit animo) (ſiue ſponte ſequatur, ſiue vlterius prouocetur, quæ inſtar certiſſimi ſigni (ideoq; nõ inhibenda) eſt habẽda futuræ ſanitatis (in ea nimirũ curæ Cardo.) Ea igitur prudenter obſeruanda, promouetur illa, ſi fiat maſticatoriũ ex maſtichis pulu. ℈j & granis aliquot, puta à 3. vſq; ad 8. ☿ ♎ dulcis cum melle in paſtillos formatis & maſticatis (vix maſticetur vltra 8. horæ.)

Quo ſigno habito purgationes deinceps ſunt omittendæ (non tamen ante dies 4. licet primis diebus ſaliuationem promoueant) & ſolum excoriationi oris, gingiuarum & linguæ proſpicien-

cien-

endum (victus sit deglutitionis facilioris, ver-
gratia, iuscula & nutritiua superdata, acria e-
tentur) cui sane gargarismus ex solo sale & a-
ua communi factus inseruit, quo identidem &
ngulis horis os colluendum est calide atq; ita
ergendum.

Prouide tamen prospiciendum est, ne fluxus
e saliuationis cito restinguatur (NB. Garga-
ismi adstringentes in saliuatione medentur)
uod verendum haud fuerit, si Gargarismus
rædictus continuo in vsum trahatur, qui tan-
um abest, vt fluxum illum impediat, vt potius
romoueat. (ne saliua in somno deuoretur, no-
ulus strophioli in muria tinctus dentibus in-
rseratur, vt ita hiatu oris patente, colluuies li-
erius effluat) ad cuius spontaneam cessatio-
em, si symptomata euidentiora etiam cessa-
nt, probe quidem cura peracta est, sin minus,
ut prędicta Mercurialis mundificatio repeten-
a, ac saliuatio instauranda, aut ad diaphoreti-
a tantum sed Mercurialia progrediendum.

Diaphoretica Mercurialia sunt duo (spiritus
☿ rubeus, spiritus ☿ simplex) albus & rubeus
terq; fit ex ☿ ♎ sed diuersis operationibus. Il-
ud est huiusmodi ℞. ☿ ♎ purissimi seu Cry- *Spiritus Mercurii albus seu oleum Mercurii album.*
allini part. j. terræ rubræ argillaceæ part. iij.
ulueriſetur ☿ tenuiter, deinceps misce illum
um prędicta terra, ita tamen, vt cum aq. comu-
i fortiter inuicem agitata misceantur & in v-
am massam transeant. Ex hac fac globulos, lu-
oriis non absimiles, & exsicca diligenter in vm-

 bra,

bra, non in sole. Hinc ex retorta vitrea (recipi-
ente non admodum magno, spiritus nimirum
paucus nec validus) per arenam & ignem sup-
pressionis horis 2. (sed paulatim) pelle ig. for-
tiori paulatim, & prodit elegans spir. ☿ in fin-
sublimabitur quidem nonnihil de ☿ residu-
quod tandem operatione hac finita collige, &
cum recenti terra rubea misce, in globulos for-
ma & exsicca, exindeq; destillatione consue-
spiritus vrge, idq; aliquoties repete, donec to-
tus ☿ ♎ in liquorem (saporis subacidi) abi-
rit, quem in vase probe clauso mundo serua
nec vnquam vires perdit.

Spiritus Mercurii rubeus seu oleum Mercurii rubeum.

Rubeus spiritus vel oleum rubrum ☿ est e-
iusmodi: ℞. argenti viui purissimi ♎ q.v. te-
super marmor in puluerem impalpabilem, qu-
cum limatura Martis ana pone in tabula vitre-
(Schmier Tafel) in locum humidum & aliquo-
septimanarum spacio (in Maio, Iunio & Iulio
in cella frigida resoluetur in oleum flauū, quo-
diligenter collige. Ex residuo capite mortu-
(ex fæcibus non calcinatis) sine igne (alias ni-
mirum euaporet) sal extrahitur. Vt ex Mart. &
Merc. extrahe sal. beneficio aquæ communis, il-
ludq; vicissim coagulatum cum oleo iunge, &
fiet id aurei vel Crocei coloris, coaguletur. Ho-
oleum cum sale suo destilla ex cucurbita humi-
(flaches Kölbichen, vasa quo humiliora eo meli-
ora) in arena donec aq. clara ascēdat, qua proti-
nus destillata ignē auge & ascendet rubedo i-
alemb. instar Croci, quæ partim per rostrum A-
lembi

nb.(hoc non sit nimis longũ) colligenda, par
n hæret in alembico instar butyri. Vrge itaq;
stillationem igni fortiori, donec nihil am-
ius in alembicum ascenderit. Vasis refrige-
is alembicus aufertur & in cucurbitã phleg-
prius destillatum funditur, ita vt quicquid
bedinis ad spondilia eiusdem fuerit subla-
n, possit cum aqua ista ablui & quod in fun-
restiterit, iungi. Quo facto Alembicus de-
o apponitur & reperitur seu restauratur de-
latio prior. Vix incalescente Alembico à
rilissimis vaporibus, illud quod continebat
in alembico, paulatim liquescit & per rostrũ
icundissime exstillat, summo studio colli-
dum cum prius destillato oleo rubro. Quod
orro nihil amplius rubedinis exstillare po-
it, remoue excipulum, & in alio phlegma ve-
ns, veluti in prima destillatione factum, col-
é, quo identidem collecto rursus auctiori ig-
du rubedo est colligenda, quæ partim rur-
n exstillat, partim in alembico detinetur, tot
ibus deinde prouocanda, quot opus fuerit.
Vtriusq; Diaphoretici magnus est vsus, im-
mis vero rubei, cuius gj vel ij. in aqua theria-
i mistura simplici in spiritu Guaiaci cum de-
is vehiculis (decocto Chynæ) imprimis vero
qua persicariæ (si placet; interdum addatur
Tabaci) exhibitæ per sudores omne expe-
nt quodcunque in corpore noxium, haud
lit aliis medicamentis: pustulæ sponte ca-
nt, tubercula minuuntur, dolores sopiuntur,

 ac vl-

ac vlcera fœtida manantia exſiccantur & co
ſolidantur.

Quod ſi autem contumaciſſima fuerint, le
illinitione ac plumaceolo forinſecus tacta; fe
cius curantur. Huius olei vſus eſt alius in p
tridis & fiſtuloſis vlceribus altis: It. in cap
valde infecto. Vix nimirum ſemel atq; iteru
eodem oleo tacta, & aliquando ſudoribus p
uocatis per idem paulo poſt curãtur feliciſſin

Nulla lues adeo firma, quin hiſce cedat, m
do vires conſtent, quæ ſemper requiruntur,
dori ſufficientes.

Spiritus albi vſus eſt idem, ſed effectus
miſſior; niſi ſubinde continuatione quad
malum ipſum ſuperetur, & tandem omnia r
teſcant.

Ab hiſce igitur hactenus enumeratis lues V
nerea etiam inueteratiſſima facile curatur, m
do omnia recte correſponderint, vt exinde M
dicus de ſymptomatum moleſtiis haud anx
eſſe poſſit vel debeat.

Nonnunquam vero à morbo Gallico be
curato relictæ reliquiæ, tanquam ſymptom
ſoboles altius infixa etiam ſubſidiarias ma
medicas & quidem non ſegnes, ſed curioſas p
ſtulant. Hic itaq; vbi facto opus fuerit, aut p
or methodus reuocanda, aut alia in auxili
accerſenda.

Ex multitudine nimirum & frequentia
Συνθημάτων ſæpe Medicus partim vt recte fa
at, partim vt patientem honeſte fallat, inſt

tor sit, necposteaquam vulgaria cespitare vi- fuerint, temere declinandum, sed consultius urgendum: quin imo sæpissime intromissus quilinus hostis inducias non fert, quin præ- ntes manus auxiliares natura desideret, præ- rtim vbi fluxiones malignæ frequenter me- odum medendi inuertunt, aut noua sympto- ata pariunt: Sic dolores lancinantes: It. vlce- ra præsertim faucium & colli, tumores quo- ue & calli seu nodositates, tophi, adeo altas dices egerunt, vt à felicissimis Deorumq; qua- manibus expugnari non poterint. Quod vbi u venerit præter iam semel atq; iterum insti- itam curam imo interdum in cursu ipsius cu- e & alia sunt accersenda auxilia, de quibus e- mus ordine.

Dolor capitis sæpenumero in inueterata lue medicamentis haud euincitur. Sic artuum olores sæpissime recrudescunt.

Quamuis autem etiam aliud oleum ☿ in e- usmodi casibus maximopere prosit, fluxiones Venereas ex capite & aliis subiectis partibus ollat, nihilominus externa quoq; sunt accer- enda.

Oleum ☿ Diaphoreticum.

Oleum ☿ dictum sic fit: ℞. ☿♎ purissimi q. placet, puluerisatus soluatur super tabulas tanneas (zinnern Blech) hoc est, ferreas stan- no obductas per deliquium, solutio destilletur p. V. tantisper (scilicet cohobando sæpius) do- nec spiritus acescat, quem serua. Dos. à gi ad v *Oleum Mercurii Diaphoreticum.*

ad vj in decoctis vel vehiculis appropriat
Externa sunt Emplastra, quale est illud M
gistrale Vigonis de Ranis: nobile est illud, cui
mentionem facit Platerus in obseruationu
lib. 3. de defœdatione pag. 679. Hoc Empla
strum supra alutam extensum, capiti raso appli
candum est, & gestandum, donec dolores r
mittant: sæpius tamen renouandum, quando
quidem propter madorem, quem extrahit
capite, nonnihil vitiatur. Similia Emplastra v
deantur apud Practicos. Hæc autem Empla
stra etiam doloribus artuum ex lue Vener
maxime conueniunt.

Balnea quidem apud Rulandum centur
10. Curatione 2. parum iuuant.

Cauitates porro faucium cum excoriatio
& Vuulæ amissione, quanquam vlcera inu
dunt maligna, & ad narium vsq; amplitudine
pertingentia, ea non nisi è fluxionibus perpetu
is & malignis redduntur fœtida cum ardore
magno cruciatu.

Horum Curas à medicamentis intern
quandoq; perfici deprehensum est; sæpe tame
post multa tentata remedia interna nihil perf
citur.

Hic maxime commendantur Gargarismi
linimenta alia. Præstantissimus est Gargari
mus ad affectus oris descriptus, qui mundifica
& exsiccat.

Quod si nec sic quidem aliquid perficitur
aqua viridis eodem loco tradita cum penicill

V

el cum goſſypio ad faucium cauitates eas ma-
efaciendo & tangendo, exulcerationem fun-
itus mundat & egregie ſanat.

Interdum tam maligna ſunt, vt hiſce non ce-
ant, præſertim ſi profunda ſint, & ad oſſa pa-
ti peruenerint.

Præſtantiſſimum eſt ☉ ſolutum hoc modo. *Aurum ſolutum.*

℞. Salis fuſi,
Salis purificati,
Salis rochæ ana ℥j

dde dimidium libellum ☉ foliati, tere inui-
em prudenter imbibendo cum guttis aliquot
pir. vitr. & diutius in marmore tere: poſtea ſu-
per hanc mixturã in cucurbita parua funde ſp.
Vini ad ſupereminentiam 2. digit. relinque ali-
quãdiu in cineribus vaſe probe obturato, poſt-
a parumper ebulliat, vt ſalia ſoluantur, ſpir. ve-
o flaueſcet. Poſtea euoca ſpiritum Vini per a-
embicum ad ſiccitatem, affunde recentem ſpi-
itum vini & viciſſim digere in cineribus, atque
ta ſp. vini ☉ foliatum ſoluit, & ſalia relinquit
n fundo. Hanc extractionem poteris ſecundo
atq; etiam tertio repetere, donec nempe ☉ pla-
ne ſolutum & extractum ſit. Extremo deſtillan-
do euoca ſp. Vini ad ſiccitatem ☉, cui affunde
ſpiritum Terebinthinæ clariſſimum ad ſupere-
min. j. vel alterius digiti & relinque per 8. dies
in loco calido, donec nempe ☉ omne ſolutum
ſit. Hoc ☉ ſoluto tange cum bombace quo-
tidie bis locum affectum (initio rodere vide-
tur, ſed paulatim ceſſat.) ac inſuper vtere Gar-

garifsmis, & videbis curationem speratam. E-
dem solutio & Extractio solis valet in vlceribus
externis nullam sanationem recipientibus (
habet insignem vim incarnatiuam.) Idem pr
stat oleum commune, in quo ☿ ♎ rubeus eb
liendo fuerit transsumptus, & ipsum oleu
tandem nigerrimum euaserit.

In tumoribus Gallicanis, Tophis & nod
sitatibus ossium ingentibus & acerbis dolo
bus plerumq; noctu vehementer affligentib
Emplastra quidem supra enumerata multu
prosunt. It. Platerus parte 3, praxeos p. 505. no
nulla recenset elegantia. Est tamen præstant
simum quod sequitur:

℞. *Vnguenti aurei officialis* ℥iij
☿ ♎ ℥j

M. & cum panno lineo tumoribus superimp
sito per vnum atq; alterum diem: locus tam
tophaceus prius cum Vino rubro lauandus e
sic feliciter cedunt. In valde tamen antiquis t
moribus diutius pergendum, sed tamen n
cum applicatione in forma Emplastri, sed ta
tum inunctione quotidiana bis vel ter.

Absumtis doloribus & tumoribus locus a
fectus deinceps fouendus est linteo butyro n
salso inuncto, & ex vino loto, sic non tum
tantum absumitur, sed omnes humiditates v
tiosæ ex toto illo membro tuberoso extrahu
tur, deinceps vix vnquam aut raro recrudesce
tibus eiusmodi tuberositatibus (si tumor h
non cedit, aperiatur ille, exprimatur, mundi
cetu

tur) Exemplum habui in nobilissimæ fæmi-
e brachio.

Cutis defædatio externa est multiplex; sunt
ustulæ, Vesiculæ, Verrucæ, ficus, scabies, ser-
igines, lichenes, & aliæ species variæ innume-
abilesq́;, quæ hanc varietatem sortiuntur pro
tione subiectorum.

Extra nimirum controuersiam est luis Ve-
ereæ in externo habitu corporis tot species re-
eriri, quot pene sunt indiuidua: veneno nem-
e sese humoribus corporis seu potius cum san-
uine ita distemperante, vt quotquot varieta-
es salium in sanguine dominentur, vel etiam
ateant, tot etiam diuersitates extrinsecus ap-
pareant, efflorescentia nempe tanquam fructu
dirigente sese ad naturam & suæ radicis minerã.

Isthæc omnia exrerna vitia cutis curis inter-
nis præsertim Mercurialibus plerumq; cedunt
& sanantur. Sæpenumero tamen contumacia
morbi tam alte radices egit, vt internis medi-
camentis ad peripheriam corporis pertingen-
tibus quidem, nihilominus ex toto mali mine-
ram in habitum corporis transplantatam, ibiq́;
radicatam auerruncare nequeanr. Vt itaque
in hisce casibus solertia Medici vbiq; præsens
sit, sic procedendum:

1. Pustulæ & Exanthemata sic curantur:

℞. ☿ *viui* ℥iiij
☽ ℥ij

solue vtrumq; seorsim in aqua fort. solutiones
postea confunde, & ex solutis destilla in arena
aquam

aq. igne valido per retortam vel cucurbitam
Liquorem prolectum destilla in balneo, donec
nihil amplius progedi videatur, liquorem resti-
tantem serua. Cum hoc liquore tange plum-
ceolo pustulas, verrucas, vesiculas seorsim quo-
tidie vel semel tantum & protinus nigrescunt
emoriuntur salia: relinque ita (non vlterius in-
ungendo) per quatriduum & sponte cadunt
crustulæ, quandoq; butyro recenti illinendæ,
sponte cadere nolint: Post casum ℞. saccha-
Saturni in aqua rosarum dissoluti, locum rel-
ctum illine, (plumaceolo aliquo, vix noui-
antequam sanentur) cum hac solutione & sani-
tur lituræ euanescentibus simul rubeis maculi-

2. Idem præstat Oleum ærug. per deliquium

Oleum æruginis.

℞. *æruginis part. j.*
Salis nitri part. ij.

M. & in catillo succende cum carbone vel pa-
pyro, donec deflagrarit, postea quod remansit
solue deliquio in cella, aut ingere in vesicam
suillam, quam diligenter clausam merge in aq
& cito dissoluetur (mittatur per bombacem
Huius vsus idem est cum superiore.

Scabies, serpigines, Lichenes, It. fissuræ in
volis manuum & plantis pedum, præcedenti-
bus vniuersalibus haud exterminabiles tandem
sic curantur optime: ℞. Axungiæ porcinæ quan-
tum placet M. cum oleo tartari per deliquium
facto, donec fiat Vnguentum acre, (quod gu-
stu deprehendes) Hoc vnguento inunge par-
tes dictas mane & vesperi.

Quo

Quod si autem hoc Vnguento parum profeceris, loco olei tart. cum axungia porcina misce oleum vitrioli & fiet acrius. Quod si ne sic quidem profeceris, ℞. ☿ ♎ ℥ß Coque in aqua percar. ℔iß (aq. plantag. etiam prodest) in vase ferreo vitreato, donec ☿ ♎ sit plane solutus, postea cola & serua. Cum hac solutione quotidie bis locum affectum inunge seu tange, sanabitur. Vnde etiam de hac aqua infra. *Aq. Mercurialis.*

Eadem solutione Hæmorrhoides cæcæ, mariscæ in ano & obscænis illitæ exsiccantur & cadunt.

Nota;

☿ Cum spir. Vini (quod à quibusdam Chymicis fieri solet) ne inungatur. Hic nimirum ☿ sanguinem inflammat, & à locis distantissimis ad cor defert, vnde sputationes cruentæ, aliaq; symptomata grauissima, tandemque ipsa patientis destructio. *Cautela.*

Vlcera externa à lue Venerea rectissime mundificantur cum ol. oliuarum. (vel oleo papaueris expresso, quod est par vel melius) spirit. ☿ ♎ rubro imprægnato, vt supra: Vel mundificantur cum hoc Vnguento: ℞. Vitellum oui ad duritiē cocti No. j. deinde in sartagine mellis opt. ℥j. liquefac leniter, & misce vitellum beneficio pistilli cum melle diligenter, donec abeant in medicamentum spadiceum seu brunnum, quo vtere; quod si idem acrius reddendum fuerit, admisce ℥j vel ℈ij ☿ ♎ diligenter. Hoc Vnguentum *Vlcera Gallica.*

guentum in vlceribus putridis, It. in fistuli Gallicis maximopere vtile est & egregie mun dificat: quo tamen ità vtendum fuerit, done omnes partes putridæ fuerint remotæ.

Quod si vero opus sit vlteriori mundifica tione, regrediendum est ad prius. Vulgo vtun tur Vnguento Ægyptiaco sed parum prosper (propter æruginis) In his nimirum vlceribu potius corrodendo, quam separando opera suas absoluit. Præterea Ægyptiacum ossa nigre dine (nota: vbi os cariosum, curatio irrita est nisi caries auertatur vel Chirurgi opera vel aq Mercuriali) inficit, quod omnino euitandu fuerit. Hæc vero vnguenta talia non patrant.

Posteaquam vlcera probe fuerint mundifi cata, consolidatio sequenti Emplastro perfici tur, quod Elegans est & in aliis vlceribus putri dis mundificatis valde vtile, Idem Emplastrun sanat vulnera non vsquequaq; profunda. Et præterea sarcoticum & Epuloticum præstan tissimum. Fit autem hoc modo:

℞. *Lithargyri optime puluerisati ℥iiij*
olei oliuarum ℥viij.

Coque lento igne vsq; ad brunnitatem. Quo facto lique fac Ceram in alio vasculo ponder ℥ij & liquefactam affunde Lithargyrum coch leari, agita & M. diligenter & forma Magda leones.

Quod si vero vlcera fuerint admodum con tumacia, ceu sæpe solet fieri, substituatur Empla strum sequens:

℞. *Ly*

℞. *Lithargyri* ℥ij
ol. oliuarum
lini an. ℥iij
Coque denuo ad brunnitatem cum ceræ liquef. ℥ij. Admiſce tandem.
pulueris myrrhæ rubeæ ℥j
lapid. Calaminaris
Tutiæ pulueriſatæ an ℥ij
(non præparatæ extinctæ) M. extra ignem & ſerua. Hæc quidem ſunt vtilia & vlcerata valde ſiccant & ſanant. Fit tamen nihilominus vt vlcera Gallica neutiquam ab eiuſmodi penitus curari poſſint. In hoc caſu præſtantiſſimum eſt Vnguentum ſequens:
℞. *Aloës Epaticæ* ℥ij
Croci Martis ℥ß
thuris ℥ij
Mumiæ ℥iß
mellis ℥j
terebinthinæ ℥ß
vitell. ovi No. j.
Miſce & contunde omnia donec F. Vnguentum, quod in petiis applicari, It. cum turundis in foramina intrudi poteſt, præcedente ſemper Vnguento mundificante alterutro.

Solent porro in lue Venerea Bubones circa inguina apparere, præſertim quando eiuſmodi infecta corpora febribus malignis corripiuntur.

Licet vero eiuſmodi bubones ſæpius febriũ peſtilentialium ſympromata ſint, veneno nempe ex-

pe exonerante sese ad locum ignobilem, emun-ctorii inferioris: nunquam tamen tales extr infectionis tempus & modum inter pestilen-tialia symptomata & signa referendi sunt: ap-parent vero crebrius in sanguineis, alioquin raro vel nunquam grauissimæ luis Venereæ morbo apparent quasi obnoxiis occultante se eleganti habitu corporis hostem inquilinum ad inguina protrudentis.

Hoc itaque modo eiusmodi Tumores luis Venereæ à peste distinguendi sunt;

Oleum tartari nigrum discutiens est præstantissimum.

Simplicissimus curandi modus est huiusmo-di: 1. maturandus est bubo cum Emplastro di-achyli (nam semper maturatione opus) vel bu-bo acet. madefactus & buboni impositus, quo intumescente remoto alius applicetur; quo Emplastro vel bubone quotidie bis apposito, vt tandem emollescat: tandem scalpello aperi-endus & sanies cum pure & cruore exprimen-da: postea Opodeldoch applicandum quod nunquam coalescere sinit vlcus, priusquam o-mnia fundamentaliter fuerint sanata.

Cæterum in hac ipsa cura, quemadmodum in reliquis omnibus luis Venereæ symptomati-bus nihil remittendum est, de interiore cura. Quin imo deprehensum est sæpe eiusmodi ex-tuberantias inguinales solo repetito ☿ (☿♎ vel oleo ☿) tandem disparuisse: minera nem-pe mali per internam Mercurialem operatio-nem funditus eliminata.

Recentissimum luis Venereæ symptoma est,

Cry-

[cr]ystallinæ, quam vocant, vesiculam nempe [s]glandem membri virilis adnascentem trans[l]ucidam, indeq; nominis ratio nata est.

Est alioquin lethalis, si remediis exquisite [ap]tis non curetur. Ferrum non patitur, nec le[ui]ter coalescit locus affectus, etiam remediis a[lio]quin vlcerationibus Venereis præsentibus. Solus spiritus Tabaci laudem hic inuenit, ni[hil]ominus interna cura subinde administrata, [qu]ę tandem felicissime absoluit omnia, vbi hęc [ip]sa vesicula prius fuerit mortificata (vesicula [i]n mortificata aliquoties hoc sp. tacta sponte [eu]anescit) tangatur ergo cum spiritu Tabaci [qu]inquies ad summum & sponte euanescit idq; [ju]t iacente patiente, alioquin ad leuem tactum [spi]ritus Tabaci stans procumbit humi bos (hoc [a]sideratus cadit & conuellitur) Vide supra de [Ta]baco spiritu. Hac luem Veneream curandi [m]ethodo lucratum esse confessus est aliquot [m]ille aureos ducatos, idemq; affirmare possum [m]ihi in tota mea praxi nullam curationem feli[ci]us successisse hac ipsa, quam perfecte & can[di]de iam vobis trado & communico.

Luis Venereæ curandæ modi à variis varii [ex]cogitati sunt.

E vulgaribus sequens est probatissimus. 1. O[pt]ime purgetur corpus apozemate aliquo aut [o]piata; vulgo solum vtuntur confectione Ha[m]ech cum electuario diacarthami aut è succo [ro]s. v.gr. ℥iij in decocto communi purgante. 2. [P]ost purgationem si adsit Plethora magna, pot-

est aperiri Vena, aliter nullo modo. 3. Hinc
Vnguentum ex ℔j vel pluribus axungiæ po
ci recentis si haberi potest aut reseruatæ, n
rancidæ nec salitæ, ☿ & viui ℥ij vel plures
succo limonum vel quod melius in Terebi
thina extincti.

Ex hoc vnguento inungantur ad fornace
genua ac tibiæ, & si morbus vehemens est, e
iam spina.

Quo facto quarto sensim sudor provocetu
cooperiendo ægrum instrumẽto ad hunc mo
bum proprio, cui circa pedes carbones imp
nantur ardentes, vt eo sudet melius, oportet
fiat in cubiculo calefacto vel optime clauso,
impediatur perspiratio & euacuatio integra
at. Vngatur semel primis diebus tribus, te
pore matutino. 4. aut 5. matutina: deinde b
in die scilicet tempore matutino & tertia ho
post prandium. Deinde iterum semel hæc i
unctio continuetur, donec ptyalismus seu sp
tatio appareat, qua præsente cessandum ab i
unctione. Potest tamen semel atq; iterum i
ungi, donec videas copiose sputum ex ore e
fluere, hinc abstineat ab inunctione & in lec
semper, seu hypocausto calido conseruetur, d
nec ptyalismus cesset, qui tamen si vltra 8. au
9. dies duret, fiat Gargarisma ex adstri
gentibus pilosella, myrro, centumnodio, b
laustiis cui admiscetur aquæ mortuæ aliqu
cum pauxillo melle rosaceo. Aut solum aq
mortua diluatur cum decocto Guaiaci & eo l
uetur os.

Atq; tum temporis gingiuæ & os totum in-
[illegible]tur, vt nihil nisi panem in iure emollitum æ-
[illegible]r comedere possit.
Vbi cessat Ptyalismus, dentes detergendi &
[illegible]ngiuæ, vt dictum.
Interim dum hæc fiunt, pro potu semper sit
[illegible]coctio Guaiaci secunda.
Abstineat etiam toto curationis tempore à
[illegible]lis omnibus, & si fieri potest à sale com-
[illegible]uni.
Cum fluxus cessauit, à liquidis abstineat, &
[illegible]xis vtatur & singulis diebus assumat bis de-
[illegible]ctum Guaiaci aut simile.

℞. rasuræ ligni sancti ℔j
Cort. eiusdem ℥iiij.

[illegible]infusio in ℔xij aq. communis 12. aut 24. ho-
[illegible]. Coque ad medietatem vel vt tertia pars re-
[illegible]t, quod commodius Colaturæ sumat singu-
[illegible]vicibus ℥iij aut etiam ℥v. ex magmate siue re-
[illegible]entia fiat decoctio seu Bochetum in aliis ℔
[illegible]aquæ communis, ita vt parum tantum ebul-
[illegible]t. Huic potes addere aliquid Cinamomi,
[illegible]uiritiæ, & passularum. Hoc decocto secun-
[illegible]rio vtatur loco potus. Hæc sudoris prouo-
[illegible]tio fiat mane, & 3. horis post prandium sem-
[illegible]r in lecto aut stupha post assumtionem de-
[illegible]ctionis.
Optimum autem est, vt quinto vel sexto die
[illegible]rgetur per totum curationis tempus cum
[illegible]nfectione Hamech vel de citro Diacartha-
[illegible]o, aut de succo rosarum, si pauper sit, si vero

diues, poteſt fieri ſyrupus Magiſtralis aut Apo-
zema.

Poterit quoq; ab initio paſtus interdum a
ſumere fruct⁹ laxãtes pruna, ficus, poma coct

Si dolor adſit alicuius partis, applicetur par
dolenti Emplaſtrum Vigonis cum ☿, qui pr
vehementia ſymptomatis duplicari aut tripl
cari aut quadruplicari poteſt.

Vlcera ſi adſint, ea leniter inungantur aq
forti aut quod commodius, oleo ſulph. aut v
trioli. Quod ſi vero hac vti non placeat cura
nec æger ob negotia domi reſidere poſſit, fi
modo ſequente:

℞. radicis acori vulgaris
Cichorii
oxylapathi
ſcabioſæ
betonicæ
ſarſaparillæ an. ℥j
paſſularum maiorum ℥x.
herbæ Cichorii
ſcabioſæ
betonicæ
Chamæpitis
pimpinellæ an. Mj
adianthi Mß
ſem. aniſi
melonum an. ℥iß
flor. Cordialium p. iij

F. in ſ. q. aq. decoctio, de Colatura ℞. ℔ij,
qua coque.

fi

fol. sennæ orientalis
sem. Carthami contusi ana ℥ij
hermodactylorum ℥iß,
agarici trochiscati
Epithymi an. ℥ß
in Colatura solue syr.
rosarum solutiui ℥iiij
violarum ex multipl. infusione ℥iij
mellis rosati colati ℥ij.

Apozema pro 8. dosibus matutinis aut alter-
s pro operationis ratione. Aut fiat tantum
coctum ex foliis sennæ & hermodactylis a-
cum parte dimidia radicis sarsaparillę & pau-
rorismarini. Tertio quoque die post & ante
umtionem apozematis deglutiat pilulã par-
m cum Terebinthina factam ex gr. vj. vel
uribus pro constitutione ægri ☿ ≂ (facti cũ
. forti & aq. salsa) aut ☿ ≂ cum ☉ à gr. iij.
v. seu tantum ☿ ≂ rubei communis ab acre-
ne omni per iteratas ablutiones edulcorati.
Æger sumat Apozema 4. hora matutina &
contineat vsq; ad 9. vel 10. horam, vel si fieri
test, vsq; ad meridiem, cum sumserit ☿ post
s octo, fiat sequens decoctio:

℞. radicis sarsaparillæ recentis ℔ß
scobis ligni sancti ℥iiij
Chinæ non rancidæ ℥ij.

unde in aq. ℔ x. per horas 24. postea coque
consumtionem duarum partium. De hac
latura assumat æger ℥iiij cum ol. sulph. gutt.
& sudet in laconico vel etiam in lecto tẽpore

vel matutino, vel 3. aut 4. horas post prandium per dies 10. Si non admodum inueteratus morbus sit, sin vero sit inueteratus per dies 15.

Interdum detur Bezoardicum Minerale ad sudorem liberius prouocandum, si Laconicum præsto sit, cum ingressus est, relicto, vt respirare possit, foramine, per quod emineant oculi & nares, fiat suffimigium ex Cinabari Antimonij & in defectu eius ex communi ad ℨj & styrac. rubr. Calamitha ℥vj. (sulphur. ℥ß ol. ligni sancti ℨj.) aut cum pauca Terebinthina F. Trochisci postquam per horam optime sudauerit, eger deponatur in lectum optime calefactum & adhuc per horam dimidiam inibi aut quantum vires permittunt, sudet. Hinc sudor optime linteis calidis detergatur, & ipse ad consueta redeat opera.

Vtile autem erit, vt portet Emplastrum magnum, imprimis, si morbus sit inueteratus, ex Emplastro Vigonis cum ☿ ad formam scuti latum, quod homoplatas & sternum vsque ad lumbos integat.

Potus sit decoctum ex magmate decocti sudoriferi cum liquiritia, Cinamomo & passulis quocunq; modo ad ipsius ægri palatum paratum.

Optimum est vt sudet, 3. horas post meridiem, & sumat tempore matutino haustum dicti decocti cum ℨj. Alcoholis serpentum de quo supra in Asthmate: & Elephantiasi, quinto quoque uis die purgetur cum Panchymagogo nostro

cũ

...i gr. iiij ☿♎ addi possunt, aut etiam solo ☿♎ dulci.

Si vlcera habeat, aut tophos aut erosiones, ...que Guaiacum, donec decoctio tota fiat in... lactis crassa & exprimatur. Cum expresso ...etur mane & vesperi & supponatur Emplastrum Vigonis cum ☿ duplicato aut triplica... It. ea de quibus supra.

Quod si hisce non tollantur, perfumentur ...nnia dictis Trochiscis bis in die, & curabun... aut ☿♎ ruber communis misceatur cum ...nguento Ægyptiaco ad purganda vlcera, aut ...ua, Mercuriali sequenti lauentur, de qua et...m supra.

Aqua Mercurialis.

℞. ☿♎ ℥ß minutissime in mortario triti, af...nde aquæ plantaginis ℔iß, soluatur in B. le...ter, in fine ebulliendo, separa à fæcibus per ...trum traiiciendo: postea funde in patinam ...nneam mundissimam ac relinque per tem...us exiguum, & denigrabitur patina; quo fa...o eadem aqua in aliam patinam mundam in...ndatur, quoad prior patina à sua nigredine ...erit vicissim purgata, Dein vbi denigrabitur ...tera quoq; patina, eandem quoq; aquam al...ri patinæ rursus iniice, idq; per vices repete, ...nec nulla amplius nigrescat patina, sed ma...ant albæ, quod decima aut duodecima vice ...t. Serua postea ad vsum aqnam, quæ albi co...ris erit, hac vtere ad sananda vlcera, præser-

Aqua Mercurialis.

tim à lue Venerea orta, tam in ore quam in pe-
ne. It. ad mundificandum cancrum. Quod
fortiorem desideras, sex infusionis vices in pa-
tinas suffecerint, vsus eius est saltem cum peni-
cillo, vlceribus leniter hinc inde contactis.

Dictam hactenus curam instituere oporte
aëre existente calido, aut prouidendum, ne æ-
ger egrediatur in aërem frigidum.

Si incipiens morbus sit, vtatur apozemate di-
cto cum ☿ ♎ vt diximus; dein dicto sudorifi-
co singulis matutinis, sine tamen sudoris pro-
uocatione, tandem post illud assumtum sese ex-
erceat & vtatur decocto secundo in pastu loco
potus.

Purgetur quoque quinto quouis die, vt di-
ctum.

Si adest Gonorrhœa, vtile erit exhibere præ-
cipitatum viridem aut Gummi Guaiaci, quibus
exhibitis propinetur Terebinthina, quæ ablut
aqua violarum cum vitello oui teratur, ac cum
decocto sarsaparillæ potabilis fiat.

Si adest virium imbecillitas, perlæ soluantur
in liquore acido Guaiaci, ea deniq; solutio sæ-
pius à ℈ß ad ℈j offeratur. Quæ destillatio Gua-
iaci fit in retorta lutata in ig. patente ad modum
sp. salis primo scil. apposito recipiente amplo
fiat ignis lentus & destillat liquor clarus, ig. hoc
modo continuetur per 6. aut 8. horas, hinc spi-
ritus apparere incipiunt in forma nubis, quo
vbi fit, ig. augeatur per gradus & continuetur
donec omnes spiritus egressi sunt, hoc est, cum
no

on amplius nebulosum existit recipiens, sed larescere incipit. Liquor hic destillatus affunatur rasuræ ligni recenti & impastetur destilleurq; per cucurbitam in Balneo ad siccitatem. iquorem hoc modo destillatum rectifica & xibit primo phlegma insipidum, cum guttæ aidæ stillare incipiunt, muta recipiens & liquoem acidum seorsim excipe. Hoc solue perlas ulucrisatas, quemadmodum alias soluuntur ceto.

Præcipitatus viridis (Lacerta viridis quibuslam dictus) fit hoc modo, solue ☿ ℥iij in aqua orti ℥vj & seorsim solue ℥j ♀ in aquæ fortis ℥ij, olutiones coniunge, deinde ex arena per retoram destilla aq. fortem vrgendo sub finem ig. vehementius, vt maxima pars sp. corrosiuorum ollatur, quod in fundo restat, tere, & cum acet. n cineribus per dies vj digere, vltimo ebulliendo, vt potissima pars ☿ in acet. soluatur, acet. mprægnatum decanta, & leni igne destilla ad iccitatem & ☿ præcipitatus in fundo restabit viridis. Specificum est in Gonorrhœa virulenta, lue Gallica à gr. iiij ad viij in conserua rosarum exhibitus.

Mercurius præcipitatus viridis.

SCORBVTVS.

Quemadmodum lues Venerea propriam sedem sibi Epar eligit, totamque Oeconomiam sanguinis exinde inficit; Sic Scorbutus (vide Reusnerum Horstium, Sennertum) pro habitaculo proprio occupat splenem.

Vterq; morbus videtur veteribus incogni-

tus haud fuisse, quantumuis gradibus seu acci-
dentibus subinde vel acutiores vel magis emi-
nentes extiterunt.

Familiaris est admodum maritimis & vltr
pelagus vectis.

Causæ antecedentes sunt spiritus salini, va-
porosi, & à sulphure suo destituti, iuxta mar
ab astris eleuati, sed non percocti, quos marit
mi & nauigantium turba ad se trahunt inspiran
do & exspirando.

Eiusmodi spiritus primum inficiunt pulmo
nes, inde ipsum Epar & venam portæ, tander
tartareæ fæces ad splenem & vicinas partes re
sidentes tales impuritates eo deriuatas homo
genea quasi salini principii conformitate gau
dentes ad sese rapiunt, & non tantum substan
tiam splenis, sed omnes venulas & ductus in ea
dem obstruunt.

Hinc subsequitur Melancholia, tristitia, V
rium imbecillitas, membrorum lassitudo, co
loris viuidi in liuidum & laridum permutatio
cutis Elephanticam contrahit duritiem, erum
pentibus squammulis tenuibus siccis & perdu
ris. Vertigo infestat caput, somnus imminu
tur, nec naturaliter procedit, quin & dormitu
riunt interdum, sed semper cum anxietate &
terrore; Cor palpitat, & macies totum corpu
consumit, sæpe in principio gingiuæ contabe
scunt, cum maculis & lituris cæruleis in amb
tu instar aphtarum albescentibus, dentes vacil
lant & fauces male olent: Viris fit sperma aque

un

n & tenue, fæminis menses subsistunt, aut in
uorem album degenerant: musculi & carnes
ise quasi absumtæ contrahunt cariem, intus
btili & mordaci humiditate pertentantur.
Oeconomia ventriculi vel maxime imminuta
el prorsus læsa. Corpus exterius, præsertim
bi musculi sunt firmissimi, inficitur maculis
eruleis subinde euanescentibus paulo post ali-
in cute apparentibus: pedes fiunt Oedema-
osi cum fœtidis vlceribus: fæminæ hunc mor-
um possunt ferre ad annos 15. vel 20. Masculi
tra septennium aut octennium, diutius haud
ffliguntur.

Quandoquidem in hoc morbo obstructio-
es interiorum Viscerum Epatis & splenis ma-
me vigent, à quibus venæ meseraicæ haud
nmunes sunt, ante omnia illæ sunt remouen-
æ.

Tartarus vitriolatus primo digestiui loco
umtus vel in iusculis aut in decocto, vias pri-
as expedit, secundarias non negligit, quas de-
ceps specificum purgans elegantissime libe-
at, si per aliquot dies continue in Extracto El-
ebori propinetur.

NB. ☿ hic plane exulat. Nam ☿ 1. ad superiora ascendit, adeoq; fluxiones auget, vnde symptomata inualescunt. 2. non expedit hîc obstructiones, quanquam in lue Venerea.

Antimoniata hîc plurimum possunt.

Specifica sunt 1. Essentia Cochleariæ & bec-

cabun-

cabungæ, Arcana horum magnopere laudantur.

2. Est Elixir proprietatis Paracelsi.

3. Tinctura Corallorum vera.

His omnibus mira efficacia Tinctura ☽ su[...] centuriatur, præsertim vbi caput scotomia la[...] befactatum fuerit:

Felicissime igitur curam scorbuti etiam in[...]ueterati absolueris, si præmissis mundificanti[...]bus tandem ad specifica progressus fueris,

Decoctum radicis Chynæ hic multum po[...] est pro potu ordinario, & demum pro vehicu[...]lo, quo nempe specifica exhibeantur: Paupe[...]ribus ligni sancti decoctũ cum cochlearia pro[...] sunt, quibus tamen non deneganda sunt speci[...]fica.

Nota:

Felicissime totum negotium expedieris, si de[...]inceps post vniuersalia singulis diebus, vbi ma[...]tutinis horis specifica fuerint exhibita, vespe[...] iturus cubitum per aliquot dies aqua Philoso[...]phica seu sulph. vel Tinctura tart. vtatur (gj v[...] ij ad summum) quæ est cum spirit. Vini extra[...]hens tincturam tartari (h. e. spiritus Vini tarta[...]risatus) Vide supra de alui segnitie, & annotat[...] ad Crollium.

Dentium prolapsus & Gingiuarum exulce[...]ratio vel ab hac cura generaliter aut particulari[...]ter, quemadmodum supra dictum est, tollitu[...] Vnice commendatur aqua illa viridis compe[...]ta, de qua supra de ozænis descripta.

In vlce[...]

In vlceribus oris aqua radicis Enulæ, It. aqua post extremam specifici purgantis extractionem incoagulata gx. pro una dosi, de qua infra de Gangræna,

Maculæ sponte euanescunt post bene correctũ corpus, ideoq; peculiari auxilio non egent.

Vlcera hinc inde præsertim in tibiis manantia curãtur eo modo, quem diximus iam antea. Ευπόρισον est summitates rubi idæi in Vino, quo vlcera eluuntur & postea cum decocto fomentur.

Hic morbus sæpius recurrere solet, præsertim in dispositis sæpe latenter serpit & clancularium familiam ducit. Quod si vero corpus statis temporibus mundificetur optimaq; diæta cum legitima sex rerum non naturalium obseruatione instituatur, rarissime truculentiam suam promit. Plerumq; quos semel inuasit, raro deserit.

Est tamen ab euidenti hac cura sperandum illud, & certe obtinendum, nullum scorbutum tam deformem extitisse vnquam (si cætera sint paria) qui felici manu & dextre adhibitis specificis curari non potuerit, modo ad solertiam Medici accedat quoq; prudentia & recte faciendorum cupiditas.

Huius curationis experientia nititur aliquot nobilium Westphalorum testimonio, qui adhuc quotidie gratitudinis specimina mihi edunt. Tantum de scorbuto sequuntur febres cum curis suis.

FEBRES.

FEBRES.

In omnibus febribus proprie ita dictis rectè curandis maximopere respiciendum est eo, v nec ἀμεθόδως, nec temere curam auspicemur.

Cautela de specificis. Quantumuis nimirum specifica vtramq; paginam absoluere dicuntur, in omnium morborum curatione, illa tamen vel sine ratione, hoc est, sine methodo & iudicio exhibita parum faciunt, stagnantibus nempe impuritatibus corporis contra specificorum innatas potestate mirabiliter dimicantibus.

Quæ ratio itaq; in cæteris morbis omnibus ea etiam hic nullo modo negligenda fuerit.

Euacuantia hoc loco esse possunt omnia illa, de quibus supra diximus: ita tamen vt temperamenta, ætas, sexus & vires probe considerentur.

Specificum purgans omnium febrium est, excepta Hectica, Antimonium, cuius flores dextre parati & præparati febriles impuritates è corpore eliminant: flores autem illi redigendi sunt in oleum: per præcipitationem redigitur in puluerem Emeticum, si basis præcipitationis fuerit aqua simplex: vel redigitur in puluerem purgantem tantum per inferiora, si basis præcipitationis fuerit oleum tartari.

NB. An ol: tartari post præcipitationem diu relinquendum cum Crollio an vero mox auferendum. Affirmatur posterius, alias nimirum nimis figitur Ant.

Vterq; puluis iusta sua dosi intermittentibus

& con-

: continuis febribus legitime exhibitus mede-
ur, presertim si ab initio certissime administra-
s mali mineram ex corpore exturbandam ra-
o ista suaserit,

Interdum Obstructiones pertinacissimæ in
pate, venis Meseraicis, splene, Mesenterio, It.
renibus fomitem mali propagando fouent,
bi sane vna vel altera euacuatio sæpe irrita est.

Itaq; Digestiua quæ sunt è tartaro vitriolato,
remore tartari, spiritu tartari, spiritu vitrioli,
periente Penoti, spiritu salis maxime seli-
enda sunt, eaque administranda in vehiculis
onuenientibus & obstructionibus expedien-
is nonnihil vtilibus.

Hoc modo obstructionibus resolutis & mo-
ilibus mundificantia rectius operantur, febri-
mq; curam magis prosperam reddunt.

Sunt etiam necessarii Vomitus, præsertim in
ebribus Ventriculi & quotidianis à phlegma-
: prouenientibus, vbi aqua Benedicta sæpius
rofuit.

Quin imo in Tertianis pilulæ Antimoniales
meticæ dextre procurato vomitu, tandem
ubsequente secessu, rectius profuerunt.

EPHEMERA.

In Ephemera, vnde sæpe Hectica, post solu-
um paroxysmũ est excellens mistura simplex,
t morbi reliquiæ ex habitu pellantur.

INTERMITTENS.

Specificum purgans in febribus intermitten-
ibus initio morbi non in augmento, malo ad-
huc

huc stabulante in ventriculo, ex vitro Antimonii est tale: ℞. Vitri Antimonii diligentissim & iusto, si fieri possit, tempore facti, praeterea cum sp. vitrioli albificati & puluerisati ℥ß

sacchari Canari ℥iiij

farinæ triticeæ ℥iv

Croci ℈j.

Coq; cum aqua communi, lento igne ad spissitudinem pultis, cauendo tamen, ne in fine adu ratur, sed pene panis formam habeat, fac ind globulos seu glomulos & diligentissime recon de. Seruatur in integritate sua quadriennium postea contrahit scabritiem, datur sub initium paroxysmi (in intermittentibus) cum prima ve stigia horroris in artubus incipiunt. Datur in adultis ℥j, in fæminis ℈ij, in pueris ℈j vel ℈ß. Vide etiam infra de methodo curandi febres.

TERTIANA INTERmittens.

Specifica ad Febres tertianas intermittentes extant quam plurima tum simplicia, tum composita.

Simplicia sunt: 1. aqua Tabaci seu nicotianæ, quæ vno atq; altero Cochleari exhibita 3. vel 4. horis ante paroxysmum, præmissis præmittendis, tandem paroxysmum tollit.

Nota: Hæc aqua in febribus plerumque mouet vomitus, quos nullos facit alias in aliis morbis data.

2. Radix Asari ℈j vel ℈ij in vino Maluatico (in quartana) 6. vel 7. horis ante paroxysmum vehe-

vehementer sudores mouet, & sæpius vomi-
tum.

3. Alumen crudum, cuius ℈j vel ℈ß in aqua
vel decocto Centaurii minoris 5. horis ante pa-
roxysmum datur, sudoribus, si fieri potest pro-
uocatis: quod satis laudare in Quartãa nequeo.

4. Sal absinthii seu ostrutii debito modo
paratum, cuius ℈ß ad summum in aqua centau-
rii minoris datur ante paroxysmum.

5. Oleum piperis nigri per Vesicam destilla- *Oleum piperis.*
tum (cordiale eximium & refrigerans & dulce
cum grata humiditate) cuius gutt. iij vel v. in a-
qua tabaci vel Centaurii minoris horis aliquot
ante paroxysmum datæ febrem tollunt.

6. Testæ cochlearum docente Crollio in
specifico febrili.

7. Spirit. * cuius gutt. iii vsque ad vij in aq.
Centaurii minoris vel Cichorii horis 5. vel 6.
ante paroxysmum sudoribus inde profluenti-
bus dantur.

Composita sunt: 1. Aqua radicis Imperatoriæ,
quæ fit hoc modo:

℞. radicis ostrutii & vini generosi ana, dige-
rantur inuicem in B. M. sub alembico cæco,
postea destilla ex alembico per arenam in fine
augendo, ne Empyreuma redoleat. Huius ex-
hibe patienti in die quietis & postero 3. horis
ante paroxysmum, atq; ita etiam tertia die ie-
iuno ventriculo cochl. j. vt sudores, si possit,
moueat. Raro post specificum Paroxysmus
redit.

2. Est

2. Eſt compoſitum Crollii ex oleo vitrioli [...] ſale abſinthii ſeu ſpir. eius cum aqua Cichori[...]

3. Eſt aqua formicarum compoſita, quæ [...] hoc modo:

℞. aq. fragorum
Centaurii minoris an. ℔ij
mellis ℔ij vel iij.

M. in cucurbita detruncata, eamq; ſine integu[...] mento in aceruo formicarum ſepeli vſque a[...] ſummitatem, & formicæ confertim admodu[...] irruent in vaſculum dulcedine mellis ſcilic. a[...] lectę. Poſt collectam harum ſufficientẽ quant[...] tatem, exime vas, omnia inuicem probe mix[...] agitando, per alembicum ex cineribus eliciatu[...] aq. quæ diligenter ſervanda, doſis eius eſt in pa[...] roxyſmi principio Cochlear ß ad ſummum.

Nota:

Hæc aqua (ſcilicet in febribus tantum, vt a[...] qua Tabaci) interdum vehementius mouet vo[...] mitus, operæ pretium itaq; eſt, vt diligent[...] us natura patientis conſideretur, an nempe a[...] Vomitiones ſufferendas habilis ſit, necne: E[...] an cauſa morbifica febris per vomitum apte ex[...] purgari poſſit, præterea quoq; an vires patien[...] tis conſtent.

Licet nimirum hoc ſpecificum febres inter[...] mittentes tollat, quod ſi tamen ad vomendum[...] minus ſit diſpoſitus æger, hoc ſpecificum poti[...] us intermittendum, quam temere periclitan[...] dum.

4. Sa

4. Sal Centaurii minoris in formam compositi hoc modo redactus:

℞. Sal. Centaurii minoris probe facti ℥j
Conſ. roſarum vitriolatæ
violarum an. ℥j

M. de hac mixtura exhibe bis ℥ij quotidie, imprimis vero ante paroxyſmum 2. vel 3. horis detur etiam veſperi atq; ita perge, donec declinet febris.

5. Mixtura ſimplex 4. vel 5. horis ante paroxyſmum aliquando etiam intermediis.

QVARTANA.

Quartana eadem purgantia requirit, caute tamen fuerit progrediendum.

Quartana nimirum quaſi ludibrium Medicorum, niſi conuenienter & molliter tractetur, ſiue iam recens nata fuerit, ſiue iam adoleuerit, & ad ætatem aliquam peruenerit, raro ſui doctorem exactum relinquit.

Præterea multum ſitum eſt in naturis Quartanariorum, quæ ſępe medicamenta etiam cum ſumma mollitie exhibita eludunt.

Extractum Ellebori pro purgante, vel etiam, Pilulæ Antimoniales (de quo ſupra de purgantibus) per ſeceſſum tantum mouentes, blandiſſime huius febris mineram extrudunt, præſertim ſi recens, aut ſi poſt aliquot menſes ſua ſpõte ad declinandum inclinata fuerit.

Sæpiſſime enormes obſtructiones ſplenis & hypochondrii ſiniſtri deriuato ſubinde malo in venam cauam, vnde dolores dorſi, lumbo-

rum, Coccygis, plerumque dominantur: sæpi...
præcedit Icterus niger, aut sequitur, aliaq; gra-
uiora symptomata morbum vehementiorem
faciunt. Vbi sane aperientia imprimis sunt ne-
cessaria, quæ hoc loco nulla sunt alia, quam qu...
antea tradidimus.

Nota:

Vomitus in febre Quartana haud prodes...
Etsi nimirum primam ventris regionem ali...
quantulũ expurget, & circa loca vicina aliqui...
heterogenii depopuletur, nihil tamen attingi...
quod proxime febrem continet.

A vomitu itaq; sæpe repetito abstinendu...
(sufficit vna Vomitio.)

Specificum etiam Paracelsi purgans, et...
Quartanam non tollat, est tamen insigne ap...
ritiuum, si eius aliquid misceatur cum cæter...
digestiuis. Sæpius idem specificũ purgans cu...
Extracto Ellebori (ana vel vltra) iusta dosi mi...
tum exhibitumq;, paulatim mineram febrile...
consumit, aliquoties, sed admodum leniter a...
uum expediendo: quo sane nullum aliud pu...
gans in Quartana dari potest felicius. Hoc n...
mirum obstructiones feliciter aperit, aluu...
subducit, febremq; simul tollit. Extractum L...
pidis Lazuli de quo supra de purgantibus.

Etsi autem post repetitas hasce euacuation...
quandocunque propter profundius impact...
mineras febris haud desinet: nihilominus t...
men pergendum & tandem ad specifica prou...
nie...

...ndum; (vesperi ante exhibitionem specifici ...tineat æger à cibo.) quæ sunt:

...: Oleum Myrrhæ, cuius guttæ 4. ad 8. in ve...iculo conuenienti exhibeantur paulo ante pa...roxysmum.

...2. Succus nasturtii aquatici cum ana aceti ...trus, & si ferre possint, cum oleo communi ...temperatus, cuius cochlearia ij. vel iij cum ...ttis vj. vel viij spiritus salis absinthii (in eius ...defectu salis absinthii aut spirit. absinthii) pau...lo ante paroxysmum exhibeatur ter vel quater ...continuando stato paroxysmi tempore, etsi e...maneat ille.

...: Puluis serpentum seu Viperarum de quo ...ra de asthmate & elephantiasi (ex carne & ...na dorsi, non solo corde) curatiuus, cuius ℈j ...℈iß in conuenienti vehiculo ante paroxys...mum datur ter vel quater continuando stato ...roxysmi tempore, etiamsi emaneat ille.

Nota:

Quandoque in Febribus quartanis, tum in ...u isto, tum etiam in declinatione vehemen...tissimi sunt dolores dorsi, causam diximus supra. Huic symptomati medetur sacculus oblon...gus ex hordeo integro in aqua simplici vsq; ad ...paturam cocto, calide spinæ dorsi toti ante ...roxysmum vel etiam post eundem doloribus ...sæpe aliquandiu subsistentibus applicatus.

HECTICA.

...n febre Hectica eadem ferme necessaria: quæ ...ra in exulcerationibus pulmonum propo-

ſita fuerunt. Hanc nimirum tanquam com-indiuiduus Hectica ſequitur, quæ ſæpius maio-rem Medici operam requirere videtur, quam morbus ipſe.

Humectantia & refrigerantia non quidem accidentaliter, ſed eſſentialiter neceſſaria ſunt. Sales Corallorum & perlarum hic multum va-lent.

Quandoq; balnea dulcia habitum corpo-exſuccum & aridum plurimum iuuant.

Lac aſininum (calide) in hectica, præſerti-à ſumto menſtruo corpus infeſtante, mirifi-reſtaurat.

Sunt etiam alia quam plurima ab autorib-deſcripta, qui conſulendi ſunt.

FEBRIS COMPO-ſita.

Febres compoſitæ curantur ad modum ſim-plicium, ita tamen, vt purgantia ſint leuiora.

QVOTIDIANA.

Febres quotidianæ putræ maxime hoſpita-tur in ventriculo, earum ergo cura ſola vomi-tione abſoluitur, quæ aqua benedicta vel al-vomitoriis intenditur.

Deinde corroborantia ventriculum ſunt v-ria: imprimis autem confortat conſerua acet-ſellæ, roſarum, menthæ, cum acidulis miner-libus (ſpiritu vitrioli) diſtemperatæ.

Reliquum abſoluit diæta: quandoq; etia-interna ab impuritatibus viſcoſis & lentis lib-randa ſunt, cui ſane negotio ſuppetias feru-

Panch-

[P]anchymagogum vegetabile, ſpecificum pur-[g]ans & imprimis Antimonium per ſeceſſum [pu]rgans.

MALIGNA.

Per malignas febres intelligimus quaſcunq; [in]fectiones Epidemicas, ab initio rigorem, de-[in]de vero calorem intenſiſſimum incutientes [n]on ſine malignitate vel aëris vel etiam eſcu-[le]ntis & potulentis aliquando cauſatas: tales [su]nt Petechiales, Hungaricæ, catarrhales fe-[br]es, It. ardentes, quæ magnam partem Eu-[ro]pæ hactenus inuaſerunt & ſubinde excuti-[u]nt.

In iſtis curandis feliciorem modum inueni-[re] ſtas non eſt, quam qui à vomitione incipit, & [pe]r media neceſſaria tandem in confortanti-[bu]s deſinit.

Vomitorium eſt aqua benedicta cuius vſus [m]erito laudatur.

De venæ ſectione aliquibus formidabili, à [n]obis diſputatum eſt ſæpius, neceſſaria an ſit, [ve]l ne.

Plethora intermiſſionem non admittit, ſæpe [in] corporibus bilioſis venæ ſectio temeraria [fu]it.

Nos cum Rulando Phlebotomiam ita di-[s]temperamus, vt negante neceſſitate & indica-[ti]onibus ſatis manifeſtis nuſpiam ab eadem tu-[to] deflecti poſſe ſtatuamus, vide tractatum de [V]ngaris Martini Rulandi filii. Videatur item [Ba]lthaſar Conradinus de febre Vngarica.

Aq. CC. recentium ſanguine adhuc ri-
dorum ad omnes febres ardentes, m-
lignas & Epidemicas ſupra de confi-
tantibus.

METHODVS CVRANDI FEBRES.

In curandis febribus ſequens poteſt eſſe m-
thodus: principio ſtatim, ſi ſit febris contin-
præmiſſo clyſtere emolliente & refrigeran-
vena aperiatur vel circa quartam veſpertin-
vel tempore matutino, cum veſpere præced-
te clyſter iniectus.

Hinc ſingulis diebus offeratur Iulepus re-
geratiuus conſtans ex decocti refrigerãtis ℥i-
ſyrupi violarum aut de Cichorio ℥ij
M. & fiat Iulepus, de quo ſumat ad libitum
potu. Aut

℞ *aquæ Endiuiæ*
Cichorii an. ℔ß
roſarum ℥iiij
ſalis prunellæ ℈ij
ſyr. de nymphea
vel violarum aut de 5. radic. an. ℥iß

M. vel

℞. *raſuræ* CC. ℥ij

Coq. in aqua hordei vel papaueris ſ. q.

℞. *huius decocti* ℔iij
ſyr. de tuſſilagine
de praſsio,
Capillorum Veneris an. ℥j
Spiritus ſcordii ſine additione gviij
vitrioli gvj,

M

M. F. potio, qua assumta aliud præscribatur, cui nonnunquam post purgationes vniuersales sachari Saturni ℈ß vel gr. vj. admisceri possunt.

Die sequente post venæ sectionem detur Apozema aliquod aperiens & laxans, aut quod non incommodum purgetur infusione Rhabarbari aut Extracti panchymagogi. Aut fiat syrupus Magistralis ad naturam patientis & humoris peccantis accommodatus.

Hinc per duos dies vtatur mane & tribus horis à prandio aperiente & laxante Apozemate: quinto die iterum purgetur habito respectu ad dies Criticos: si febris non remittat, iterum aperiatur Vena die octauo, & ex indicantium ratione detrahatur sanguis, semper interim continuando Iulepum dictum cui etiam nonnunquam guttæ aliquot spiritus vitrioli aut tartari admisceri poterunt, aut ℥j succi limonum depurati.

Si vires labascant, interdum detur Confect. Alkermes aut de Hyacintho cum syrupo de limonibus & aqua Cordiali destillata.

Potest etiam fieri opiata, quæ

℞. *Conseruæ nymphea*
rosarum
Cicchorii an. ℥j
Salis perlarum
sp. vitrioli ℈ß.

de qua capiat ad lubitũ. Item interdum vesperi cum dictis confectionibus & diebus Criticis præsertim offerri possunt gr. vj. lapidis bezoardici

ardici aut ℥ß aquæ è tiphis ceruorum : imo
dicto Iulapio abhorreat, ptiſanæ incoquere li
cet raſuram CC. quam ſi rubeam inſtar vin
deſideres, adde radicis Oxalidis ſeu acetoſæ ad
libitum, ſed tunc non oportet addere liquiri
tiam ſed paſſulas iuiubas & radices intybi, relin
quantur donec refrigeſcat.

Interdum magno cum commodo in talibus
febribus excitatur ſudor, aut cum lapide bezo
ar, aut cum Antimonio fixo diaphoretico, au
cum bezoardico minerali. Datur poſt ſudorem
in copia, imo & in ipſo ſudore Iulepus cum ſa
le prunellæ, aut ſpir. vitr. vel ſulphur. cum aqu
hordei ad aciditatem gratam.

Si linguæ ardor adſit, prodeſt extrahere mu
cilaginem è ſemine Cydoniorum aut mali gra
natorum, aut ſal prunellæ in aqua diſſoluere, v
talia æger in ore teneat. It. ſæpius comedat ma
lum granatorum.

Si adſit magna linguæ nigredo, conuenit a
perire venas ſublinguales.

Si Febris ſit intermittens, eadem medicamenta
quoq; prodeſſe poſſunt, variata tamē pro con
ſtitutione materiæ, & morbi, modo obſerue-
tur quotidiana ſi adſit, in aqua plerumque de
ventriculo conqueruntur, vt offeratur Vomi-
torium ſemel atq; iterum ex infuſo florum aut
Vitri Antimonii aut vitriolo albo. Hinc ſine
omni coctione medicamentis paulo fortiori-
bus purgetur, quæ vt in aliis ſemper eo modo
offerenda, vt ante paroxyſmi acceſſum opera-
tionem

onem suam perficere possint, verbi gratia si cessus sit hora 9. matutina, dandum purgans hora tertia & sic consequenter.

In fine Paroxysmi sudor, qui plerumq; prorumpere solet sponte, largiter vt fluat, permittatur, ægro bene cooperto, & tum largiter cōdatur potus Iulepi superioris præscripti. Si non purgetur, semper ante paroxysmum hor. j. sumat Iulepum dictum, cui dupla quantitas salis prunellæ addita sit, quantum voluerit, ad minus ℥vj aut si abhorreat, fiat emulsio.

Post primam purgationē die sequenti, si vires constant, aut si non, subsequente, vena secetur.

Si his medicamentis per tempus aliquot continuatis non cedat febris, vtile est sub initio paroxysmi, cum prima vestigia horroris in artubus gliscunt, exhibere in adultis ℈ij, in fœminis ℈j vel ℈ß in pueris ℈ß vel ℈j sequentium pilularum, quæ mirifice morbos febriles expellunt, de quibus supra de intermittente febre.

℞. Vitri Antimon. per se facti & tenuissim. pulverisati ʒß
sacchari canarii ℥iij
farinæ tritici ℥iiij
Croci ℈j.

Coque in aq. communi igne lento ad formam ... adultis, ad plenam spissitudinem, cauendo ne in ... ne aduratur, sed fere panis formam habeat, ... inde globulos, &c. aut detur Cochlear ß aquæ febrifugæ sequentis:

℞. aq. Centaurii minoris

fragorum an. ℔ij
mellis ℔iiij
M. in Cucurbita &c. Huius descriptionem v
de in annotationibus in Crollium & alibi.

Aqua in omnibus febribus. ℞. salis nitri ℔
sulphuris * ana ℥ß ex sale & sulphure fiat l
pis prunellæ, in fine addendo *, huius lapidis
℥ij, aquæ Cardui benedicti ℔iiij, olei sulph. ℈
M. & F. aqua Cardui benedicti secundum a
tem. Huius aquæ ℥iiij vesperi exhibeantur a
quoties in malignis Tertianis, &c.

Vidimus quoq; alios curatos esse salis absi
thii à ℈ij ad ʒß cum spirit. vitrioli guttis vj. aq
Cichorii ℥j ij aut iij ante paroxysmum trib
horis expectato sudore in lecto. Aut detur d
sis ex spiritu tartari aut salis ammoniaci præp
rati velut diximus in imbecillitate ventricul
gr. vj ad viij in aqua centaurii minoris vel dec
cto, Cichorii ʒ. horis ante paroxysmum exp
ctato in lecto sudore largius profluente, febr
tollit. Eadem dosis est iteranda, si prima v
secunda vice non satisfecerit.

Multum quoque valet specificum Febr
Crollii ex Conchiis, cuius dosis ℈j ad ℈ij in ha
stu vini.

In omnibus dictis febribus non interm
tenda Epithemata cordi, Epati, & testibus a
plicanda, de quibus vide apud Practicos.

Tandem notetur, quod in omnibus int
mittentibus diuturnis ad Antimoniata & M
curialia confugere liceat, eo quod fomes a
cond

conditus sit in parte aliqua interna, imprimis in Mesenterio, vnde nisi vno è dictis medicamētis omnia percurrentibus excitetur, vix fomitem vnquam recte expelles, nisi longo tempore.

In Quartana fiat principio syrupus Magistralis liquidior ex aperientibus & spleneticis & Melancholiam expurgantibus, de quo singulis diebus matutinis assumat dosin, excepto die, quo laborat febri. Aut fiat Apozema aperiens & laxans, de quo capiat singulis diebus doses duas mane & horis tribus ante cœnam: Emplastrum lieni applicetur semper ex ammoniaco gummate post vniuersales euacuationes.

Sublatis obstructionibns ad Antimonialia accedere licet, quibus si malum non cedat, conuenit offerre duobus diebus continuis bezoardicum minerale, cuius post assumtionem excitetur sudor in lecto.

Ante Paroxysmum cum signa præsentis instant, datur olei Caryophyllorum gvj vel viij in conserua aliqua aut syrupo, aut detur succus expressus de semperuiuo minori Cochlear cum vino, aut offeratur infusum Asari, vel imo Vomitorium.

PESTIS.

Præseruatiua pestis reperiuntur quam plurima hinc inde apud Medicos descripta: sed quam certa extraq; omne periculum posita illa sint, satis liquet, cum æque præseruatos & securos adoriri soleat.

Nonnunquam vbi præsertim nulla dispositio

est

est ipsius corporis, talia præseruant, sed vbicunque scintilla aliqua deprauati in nobis sulphur microcosmici Mercurio succumbit, rarissime ab anhelitu venenoso tuti esse possumus.

Vsus Rhabarbari continuus, quemadmodum etiam Zedoariæ multos ab infectione pestilentiali tutatus est, sed non omnes.

Nec pretiosissima potuerunt defendere cunctos, quantumuis nonnullis subsidio fuerunt.

Sic de cæteris quoque idem iudicandum fuerit.

Sunt tamen nonnulla, in quibus multum situm est operæ, defensionis & præseruationis, vide ideam Leimodeam Iohannis Hennemanni Reysingkii.

1. Specificum Elixir pestilentiale Crollii multarum est virium, de quo vide Crollium.

Huc pertinet Antimonium diaphoreticum solare. It. ☉ transparens & Panacæa ex sulphure Antim. ad Bezoardicum minerale in notis ad Crollium propositæ. Item puluis Ducis Saxoniæ cuius præparatio in pharmacopæa Augustana, Bezoardicum animale.

Aq. Pestilentialis. 2. Est spir. Vini Camphoratus vel aqua pestilentialis meæ descriptionis, quæ sic est:

℞. *Spiritus Vini optimi* ℔j
Camphoræ selectæ tempore æstiuo ℥vij ℈j,
hyeme v. ℥x. ℈ij.

misce, incisa prius Camphora & statim soluetur sine igne, appende in nodulo Croci Orien-

talis

lis ℈ß & spiritus vini fiet aurei coloris. Hanc quam serua in vitro capaci bene obturato nec pleno, sed quinta vel sexta parte vacuo, eaque necessitatis tempore vtere secundum præscriptum Germanicum An. 1623. peste grassante editum.

Eiusdem virtutis est oleum camphoræ compositum ex oleo caryophyllorum & sal. absinthii factum, quod adiunctum est à me ad finem Tyrocinii, quod cum reliquis requisitis huc transferri potest.

Elixir aliud.

℞. *Boli armeni*
Terræ sigillatæ
Sigilli Salomonis
Helenii;
Tormentillæ
Pimpinellæ
Angelicæ
Ostrutii
sem. erucæ ana ℥ß
Caryophyllorum
Ligni aloës
Cinamomi ana ℥j
Santali rubei ℈j
Theriacæ optimæ ℥ß

Puluerisatis affundatur spiritus Vini quantitas, siue mensura vna, destilletur per cucurbitam in Balneo. Dosis cochlear semis; ita tamen, ut cum aliis medicamentis fiat permutatio loco præseruationis, ita vt ieiunent 2. horas, post

assum-

assumptum medicamentum, ratione curatio-nis datur cochlear & sudor in lecto expectatur, qui continuandus pro virium robore & repetenda exhibitio dicta, de 8. in 8. horas donec nullam amplius anxietatem cordis sentiat. Vnguentum cordiale.

℞. *Vini maluatici ℥j*
succi citri ʒiß
succi saluiæ expreßi ʒß
aceti theriacalis
olei amygdalarum dulcium ana ℥ij
olei stillatitii Iuniperi ʒß
Mithridatii optimi
Theriacæ Andromachi ana ℥j

Contusa imponantur in arenam calidam sine ebullitione, in vase vitreo, donec succi in vino & aceto dissoluantur, colaturæ adde

olei scorpionum ℥j
Ceræ parum

facta super ignem lentum diligenter agitatione coniunge

olei amygdalarum dulcium ℥j citri ℈j
Extracti nostri pestilentialis ʒiß
Zibethi ℈ß

deducantur omnia in formam linimenti. Extractum pestilentiale.

℞. *Radicis Angelicæ*
Imperatoriæ
Zedoariæ
Enulæ
Valerianæ

Vincetoxici ana ℥ß
Tormentillæ
Diptamni Critici
Sentranæ,
petabitidis
morsus Diaboli
Pimpinellæ ana ℥j
sem. leuistici ℥iij
Seminis Angelicæ
melissæ ana ℥ij
Citri ℥j
Granorum Iuniperi Mij
Summitatum veronicæ
melissæ
scordii
scabiosæ
Cardui benedicti ana Mß
Florum Hyperici
verbasci ana Mj

Mediocriter confracta in s. q. spiritus Vini infundantur in loco calido vase bene clauso fiatque lege artis extractum.

3. Insigne præseruatiuum paratur ex sacchario Candi albissimo & sp. salis cum sp. vini dulcificato quod fit hoc modo: ℞. sacchari candi albi puluerisati ℥iiij, imbibe cum prædicto spir. salis (spiritus sal. dulcis sic fit: ℞. sp. vini & spirit. salis ana, destillentur ter vel quater, vnientur inseparabiliter & edulcescent) ad formam Electuarii, cuius dosis omnibus diebus mane ieiuno ventriculo ℨj; omnem putredinem abar- *Spiritus salis dulcis.*

cet, & ventriculum cum visceribus reliquis in optima conseruat dispositione.

Huc refer Diuretica illa, de quibus ab initio dictum est. Ea nimirum similiter ad curationem & præseruationem pestis faciunt.

Sunt qui Amuletis & Periaptis multum tribuunt, neque forsan extra rem, de quibus vide notas in Crollium & Tractatum meum de peste, vbi plurimas Receptularum formulas inuenies.

In peste correptis commendant nonnulli sal ex sarmentis vitium paratum, vsitato mo (comburantur illa, & postea per sal &c.) ni quod sæpius rectificandum (nouies vel decies h.e. soluendum & coagulandum fuerit. Huius exhibent statim ab initio (non est ratum, est tamen commendatum ab aliis) si fieri potest, au paulo post infectionem ℈j in vino vel alia aqu pestilentiali.

Alii post horas 3. aut 4. exhibent Antido Colubrini (Antidotum colubrinum sine s nullam habet efficaciam) communis ʒß vel ℈ ad sudores proliciendos.

Deniq; cætera necessaria curant & nullam pestem tam formidabilem esse affirmant, qui hoc Antidoto expurgari, aut saltem ad Emunctoria extrudi possit, præsertim si post operationem debitam confortatiua accesserint.

Ad Apostemata porro seu vlcera pestilentialia sua sponte, vel etiam medicamentis intrinsecus sumtis ad peripheriam ex centro scilic. pro

ripien

piencia adhibentur, partim dissipantia, seu ex-
hentia, partim resoluentia, quibus tandem
bueniunt consolidantia.
Discutientia sunt multa & varia, quæ tamen
on sine prudentia caute adhibenda sunt, ne
opter venenum semel ad cutim foras protu-
m, denuo intro quasi propellatur, atq; poste-
ora fiant deteriora prioribus. De iis vide pra-
icos.
Bufones exsiccati, sed per caput saltem (si ni-
irum per corpus non attrahunt venenum)
nsfossi & tumoribus pestilentialibus super-
positi (ventri applicetur) manente cute in-
gra venenum ad se attrahunt, ita, vt licet ari-
ssimi sint, malleo complanentur (ante com-
nationem ducantur per acetum vel relin-
antur in loco nudo) tamen paulatim ita tur-
scunt, vt quasi rumpi videantur (repete ali-
oties) Vide Paracelsum de peste ad Sterzin-
nses.
Sic Elixir pestilentiale Crollii tumoribus il-
um insensibile venenum extrahit & dissipat.
Idem facit Magma Theriacæ post factam
tractionem relictum, si nempe tumoribus
ponatur. It. extractum sulphur. cum spiri-
(oleo) iuniperino factum, externe illitum,
fœtet.
Resoluentia seu maturantia quoq; varia sunt:
notandum pesti maturandæ Cataplasmata
midiora nihil prodesse, calida nimirum ap-
cantur quidem, sed quia subito refrigeran-

tur, hoc ipso venenum potius descendit [...] præcipitatur profundius: itaque ab iis abst[...] nendum.

Via conuenientior est hæc: Locum affectu[...] illine cum oleo seu butyro Antimonii ad lat[...] tudinem nummi seu ternarii (dreyer) relinqu[...] donec exsiccetur locus: postea (Vnguentu[...] ruptorium.)

Vnguentũ euptorium

℞. *olei lini,*
Chamomillæ an. ℈ij
Croci ʒj
vitellorum ouorum No. ij

M. Fiat Vnguentum. Huius vnguenti aliqui[...] applica calide & sæpe reitera, donec breui tem[...] poris spacio rumpatur vlcus, quod mundifi[...] candum & cum vnguento mundificatiuo com[...] posito, de quo supra in lue Venerea, & tande[...] cum Emplastro stictico seu Opodeldoch con[...] solidandum.

Nota:

Vlcera pestilentialia aperta cito consolidan[...] da nunquam sunt, quandoquidem nisi vene[...] num radicitus fuerit euulsum, maxima damn[...] subsequi solent.

Itaq; post mundificationem vtere sequent[...] Emplastro:

Emplastrũ mundificatiuũ.

℞. *Ceræ* ℔j
resinæ albæ ℥iiij
terebinthinæ laricea ℥ß
ol. bufonum
scorpionum ana ℥ij

styra

styracis liquidæ ℥vj
succi Chelidoniæ expressi ℥iiij
aristologiæ rotundæ ℥ß
Gummi ammoniaci in aceto dissoluti & inspissati ℥iß
myrrhæ
Sarcocollæ ana ℥
. a. Emplastrum.

Oleum bufonum sic fit:

℞. olei oliuarum ℔ß ebulliat in sartagine, *Oleum Bufonum.*
stea ℞. bufones transfossos ligno & aliquan-
um suspensos, donec nempe exsiccati fue-
t N. 8. vel 9. proiice in oleum bulliens atq;
aliquandiu relinque; postea refrigeratum
a & serua.

Est etiam aliud Emplastrum rumpens Apo-
nata pestilentialia, quod fit hoc modo:

℞. magnetis ℥ß *Emplastrũ rumpens.*
terebinthinæ
ol. scorpionum an. ℥j
mastichis
succini,
myrrhæ rubræ
sarcocollæ
gummi ammoniaci
Cantharidum præparatarum an. ℥ij
resinæ ℥iiij
Ceræ ℔j

F.l.a. Emplastrum quod super alutam exten-
& vlceri applicatũ primo emollit, tandem
pit illud, deinceps mundificandum cum

aliis vnguentis, & ad consolidationem ded[...]cendum.

Opodeldoch. *Opodeldoch* facilimæ præparationis, nec tam[...] minoris virtutis Crolliano aut Wurtziano; o[...] fit:

℞. *galbani*
opopanacis an. ℥ij
ammoniaci
bdellii an. ℥j

macerentur in aceto per 8. aut 14. dies, quo d[...]tius, eo melius, postea cola & inspissa, ad m[...]lis crassitiem. Deinde

℞. *lithargyri puluerisati* ℔j
ebulliat in olei oliu. ℔ij

lento igne non vehementi semper cum spat[...] mouendo, donec acquirat colorem brunne[...] vel spadiceum. Remoue ab igne & paulo p[...] adde ceræ ℔j liquefactam, agita donec liq[...]scat, quibus adiice superiora gummata insp[...]sata & diligenter misce: quando omnia pro[...] fuerint mista, adde olei laurini ℥iij & vicissi[...] diligenter misce, tandem exemto ab igne ad[...] pulueres sequentes:

℞. *Croci Martis,*
mumiæ,
magnetis
magisterii Corallorum rubrorum & alb[...]
an. ℥ß
lap. Calaminaris
myrrhæ rubræ
thuris masculi,

ma[...]

mastichis
aristologiæ rotundæ an. ℥ij
omnium puluis subtilissimus, quem pedentim admisce. Quibus diligenter factis, postremo adde balsami succini, hoc est, olei succini in destillatione postremo loco prodeuntis ℥j
& vicissim super ignem lentum misce, tandem ubi paulatim refrixerint omnia, forma Magdalones cum oleo Hyperici.

Carbunculi seu Anthraces pestilentiales diligenter tractandi sunt. Methodus exquisita est talis: 1. Circumrotetur halo ipsius Carbunculi sapphiro elegãti (sapphirus 24. horas à circumrotatione in terra sepultus vires recipit) donec circumferentia aliquoties à sapphiro ducta livere videatur. 2. apicem illine cum butyro Antimonii & applica Vnguentum ruptorium (ingendo, & paulo post Carbunculus totus cadet. Vtere deinceps Emplastro Attractiuo Magnetico vel etiam interdum vnguento mundificatiuo composito & tandem opodeldoch, vt locus consolidetur.

Est & aliud Emplastrum magneticum in peste, cuius potissimum ingrediens seu basis est manes Arsenicalis artificiose paratus hoc modo;

℞. *Antim. Crudi,*
sulph. flaui,
arsenici albi an. ℥ij

Emplastrũ Magneticum.

pulueriſentur omnia subtilissime & in matratio seu phiola sepeliantur in arena vsq; ad ali-

qualem eminentiam, ſubminiſtretur ig. dono
omnia colliqueſcant, id quod ſtylo ferreo exp
xiri licet; ſi nimirum eidem adhæſerit, & inſ
tererebinthinæ ductilis fuerit coloris rub
ſubobſcuri. Vaſe refrigerato eximitur mater
quæ eſt dura inſtar picis. Hic magnes Arſeni
lis Venenatus amplius non eſt; ſine omni en
noxa animalibus dari poteſt. Præterea cau
riũ potentiale eſt inſigne, quod ſine vlla infla
matione aut corroſione dolorifica operat
Vſus eius eſt in peſte, in forma periapti de co
lo penſilis.

Ex hac itaq; conſtruitur Emplaſtrum præ
ctum: quod

℞. *terebinthinæ laricea & Ceræ an.* ℥ß
gummi ſerapini
ammoniaci
Galbani
magnetis arſenicalis an. ʒiij
olei ſuccini ʒij
terræ vitrioli opt. lotæ ʒj

diſſolue prius gummata in aceto ſquillitico, ſ
lutionem per pannum linteum cola, & exp
me eamq; tamdiu bulliendo inſpiſſa, donec
cet. fuerit conſumtum & gummata ad priore
conſiſtentiam redierint. Deinde ſeorſim C
ram & Terebinthinam illiqua, & extra ign. a
quandiu agita, donec ad ſpiſſitudinem vngue
ti redigantur. Porro adde gummata purifica
Terra vitrioli. & inſuper puluerem arſenicalem cum vitri
terra & oleo ſuccini (Terra vitrioli ſic fit:
vitri

triolum cum *♎tur, donec auferantur tria præcipua eius sal sulph. & Merc. eritq; terra residua aliquoties aqua dulci eluenda) postremo forma Magdaleones cum oleo scorpionum & rua.

Hoc Emplastrum vlceribus aut Carbunculis pestilentialibus more consueto applicatum subito rumpit eadem, & venenum ex imo instar magnetis potenter attrahit, nec apertum vlcus coire patitur, ante perfectam extractionem omnis venenositatis.

Quod si mundificanda fuerint, vtere mundificantibus toties dictis & consolidantibus, si opus fuerit. Vide anatomiam vitrioli Angeli salæ. It: VVurtzii Emplastrum.

Emplastrum quod alias domesticum mihi appellatur, hoc modo fit:

℞. *Colophoniæ, Ceræ an.* ℥iv.
Terebinthinæ laricea ℥j

liquatis super igne lento adde

Vnguenti populeonis ℥ij

diligenter M. Hisce omnibus adde

pulueris succini
Thuris
mastichis
myrrhæ
aloës an. ʒj
rad. diptamni
gentianæ
aristologiæ rotundæ an. ʒij
aluminis vsti ʒß

Sal. ℥v.
Camphoræ ℥j.

M. s. a. perfecte & forma in magdaleones. V-
sus eius est in Carbunculis & mamillis infla-
matis & suppuratis calorem & tumorem extra-
hit, maturando ea, quæ suppurata sunt.

Conducit in omnibus vlceribus & sciss-
quibuslibet: in vulneribus ambustis multu-
facit. Vulnera punctim & cæsim inflicta sine
mni pure curat, excrescentiam carnis imped-
eius quantum saltem opus est producendo, v-
cera etiam antiqua prius mundificata hoc e-
plastro curantur. Ideoq; non alium ad fine-
idem nominis obtinuit, quia eius vsus int-
priuatos parietes hactenus inualuit.

Si Febris maligna & pestilens adsit, conuer-
in principio venæ sectio, licet in pestilenti n-
in principio vocetur Medicus, eam impera-
non sit necessarium, sed ad ea statim, quæ ma-
gnitati resistunt, accedendum, inter quæ p-
mas merito tenet Bezoardicum minerale, qu-
oblato in peste statim ad externa venenum e-
pellitur, apparente post primum aut secundu-
sudorem, qui de 6. in 6. horas repetendus, bu-
bone, Anthrace aut Carbunculo.

Præstat hic Iulepos conficere ex aqua ca-
dui benedicti cum sale prunellæ, syrupo de l-
monibus, aut succo Citri.

In cæteris progrediatur Medicus secundu-
Practicantium normas.

Prosunt tum curationis tum præseruation-
caus-

[illegible]usa, rotulæ ex Balsamo sulphuris, item fiunt [illegible]piata ex conserua Scordii, vtri aut cum Theriaca Germanorum (quæ fit cum coquuntur [illegible]rana Iuniperi vsque ad mollitiem in aqua simplici, hinc contunduntur & exprimuntur, succus expressus ad formam extracti reducitur) [illegible]um liquore è typhis CC. Lapide Bezoardico, [illegible]acryma cerui, vnicornu, terra sigillata, CC. [illegible]uæ & per se ad prouocandum sudorem offerri [illegible]ossunt cum auro potabili, sale aut solutione [illegible]erlarum, ex quibus addita confectione al[illegible]hermes fieri possunt morsuli.

EXTERNORUM CURÆ.

SCABIES.

Scabiei cuilibet persanandæ mundificatio [illegible]anguinis necessaria est: Tale nimirum vitium [illegible]ubcutaneum proxime stabulatur in male affecto sanguine, impuritatibus salinis, vitriolatis, [illegible]luminosis, stipticis scatente.

Absoluitur cura mundificationibus, Mercurio dulci, ☿ vitæ, arcano Corallino, extracto [illegible]panchymago & similibus.

Quod si obstructiones superuenisse visæ fuerint, eædem antequam purgationes fiant, expediantur, sine quibus tamen scabies inueterata vix dum cedit. Deinceps mundificato sanguine & obstructionibus demptis sanguinis correctiua feliciter introducuntur.

Magisterium Corallorum & tinctura maximopere laudantur. Flores Antimonii albi fixi ad sudandum per 20. dies in decocto vel Spiri-

tu Guaiaci scabiem contumacem cum prurit[u]
coniunctam feliciter tollunt. (Sic restitui stu
diosum Medicinæ, Item Bohemum quendam
Requiruntur interdum Laconica & V[n-]
guenta: Item insessiones, de quibus vide Pr[a-]
cticos.

Aqua mortua, quæ nempe post solutione[m]
☽ in aqua forti factam, & vicissim ... atam re
sidua est viridiuscula, scabiem manuum & pe[-]
dum simplici illinitione, præcedentibus tame[n]
vniuersalibus perfecte curat Merc. dulcis in a[-]
qua aurantiorum destillata per leuem ebullit[i-]
onem solutus, ita, vt ad ℔j ℥ß ☿ accedat. Ide[m]
facit aurum in aq. regis solutum, & vicissim i[n]
calcem redactū, si nempe destillatione reuoce[-]
tur, & tandem cum sp. Terebinthinæ extraha[n-]
tur vsque ad olei formam seu oleiformem ma[s-]
sam, externe illitum scabiem tollit.

SCABIES VOLATICA.

Est species scabiei, quam Fallopius Volati[-]
cam appellat, propter subitam eius per vniuer[-]
sam cutim distributionem. Sic sæpe per vnica[m]
noctem malum hoc serpere visum est per vni[-]
uersum corpus, ita, vt volando quasi illud oc[-]
cuparet.

Dixerunt Medici sanguinis esse Efflorescen[-]
tiam, alioquin in Erysipelate, sine tamen scabri[-]
tie, vsitatam.

Cæterum hæc Volatica neutiquam curar[i]
potuit, eo modo, quo efflorescentia sanguini[s]
alioquin curatur, & sæpe ad internecionem vs[-]

qu[e]

ue malum inualuit respuendo omnes medicinas.

In hoc casu omnia quidem fieri debent, quæ necessaria sunt (purgando & sudando) sed cum malum in Periphecíam detrusum externa alia respuat, hoc secretum optatissimum finem imponit. ℞. sanguinem (recentem) in partu ex utero elapsum cum tota secundina, vel aliquota eius parte, & ablue vniuersum locum affectum. Raro semel atq; iterum id repetendum fuerit, & protinus Volatica quasi mortua cadet (inunctiones hîc non prosunt.) Curaui hoc modo infinitas periculosa scabie infectas.

Cynones.

Ad Cynones sulphuris & tartari ana. Coque in aqua qua locus affectus à frictione lauetur. Item Balsamus sulphuris.

STRUMA

Strumæ sine omni incisione curantur facile, si bibat patiens ex Cranio hominis sepulti, non quidem semel sed sæpius.

Idem præstat Cinis Spongiarum, qui sic fit: Si ℥vj. verbi gratia Spongiarum cum ℥iiij lapidum Spongiæ calcinentur in olla operculata, donec puluerisari possint. Cineris huius quotidie exhibetur ʒj in vino mane 2. horis ante pastum. Sic Comitis filium 9. annorum curaui, Item aliquot Virgines huius ciuitatis, de quibus etiam empirici alias in hoc genere excellentes desperarunt, feliciter à me curatæ sunt. *Cinis Spõgiarum.*

SCROPHULÆ.

Scrophulæ latentes perfectissime curantur (nondum exulcerata dicitur latens) si cineres Talpæ quotidie exhibeantur in vino vel decocto scrophulariæ.

Citius euanescunt illitæ oleo lactis (hoc fit per Vesicam ex lacte putrefacto) & si deinde caput mortuum post destillationem lactis residuum denuo cum oleo destillato mistum & in formam Emplastri redactum (laß nicht zu viel Fettes darzu kommen) ac scrophulis impositum fuerit.

Quod si exulceratæ fuerint, felicissime curantur inspersis cineribus Salamandræ in olla ig. circulari exustæ. In calcinatione caueas tibi à fumo Salamandræ (dicitur Olm oder Molch) Cineres Talpæ nihilominus intro sumendi sunt ℈ß gr. vj. viij & xij.

CONTRACTURA MEMbrorum.

Contractura membrorum à variis causis fieri potest.

Proxima est constructio Synouiæ ligamentorum & neruorum in sese quasi abruptorum, vnde artuum seu articulorum contractiones introducuntur.

Cura vulgaribus medicamentis difficulter curatur.

Extremum refugium quæritur in thermis, vi & potestate sua, quam obtinent à mineralibus spiritualiter in eiusmodi aquis vigentibus.

Hoc vero auxilii genus vſitatum quidem eſt in communi praxi, deficienti vero eodem, aut longius quam par eſt remotis thermis, poſſunt commodiſſime ea adhiberi, quæ felicius ſæpenumero domi applicantur.

Mundificetur corpus blandis purgantibus, qualia ſunt: Extractum Ellebori, Rhabarbari, Mechoacannæ, Item, panchymagon vegetabile; Etiam ex mineralibus egregium eſt ſpecificum purgans pilulæ Antimoniales ſurſum deorſumq; purgantes, vel tantum per inferiora.

Nota:

Mercurialia hîc commde adhiberi nequeunt, quemadmodum nec Colocynthis nec Elaterium. Humiditatibus nimirum ſubſtantificis nonnihil inſidiantur.

Quod ſi obſtructiones in corpore viguerint, quæ alioquin contracturas & præcedere & ſequi ſolent, eædem expediendæ ſunt per deobſtruentia tum vulgaria tum etiam Chymica.

Deinde corpus vniuerſum reducendum eſt ad temperaturam æquabilem neceſſariæ humiditatis. Sic inſeſſiones ſeu cupæ parantur ex plantis mollificantibus & humectantibus.

Nota:

In extenuatis Laconica valde nocent potius quam proſunt.

Cæterum in omni inſeſſione aliquid de tinctura Antimonii dandum eſt iuſta doſi cum vehiculis conuenientibus, quale eſt aq. lilii con-

uallii

uallii vt inter lauandum etiam aliquid sudor
ex habitu corporis emanare queat.

Hoc præterea modo Spiritus vitæ liberi
ad extremitates membrorum fertur, istiusq;
causa absoluitur.

Posthac omnia tandem externa sunt acce-
senda. E multis aliis hoc imprimis omnem ab-
soluit operam, quod sequitur: ℞. radicis ang-
lic. ℔ v. Contusas coq; in diplomate cum vin
optimo vase diligenter clauso, donec radices i
mucilaginem abeant, exprime & leniter ebu-
liendo ad casum mediæ partis coque, dein ℞
vini ardentis Rhenani vel Hispanici ℔ iiij

Solue in eodem croci optimi pulueri sati ℥ii

Hoc vinum paulatim in vase conuenien
super cineres calefac, & impone Saponis Vene-
ti optimi tenuiter secti ℔j. & continue mou
cum spatula, donec sapo plane fuerit solutus.
Quo facto adde olei Terebinthinæ & Iuniper
ana ℔jß. M. diligenter & cum mucilagine radi-
cis Angelicæ coniunge, ebulliendo amplius,
donec ad iustam consistentiam redactum fue-
rit. Hoc vnguento inunge vniuersum corpus, &
præsertim in iis locis, vbi contractura fortius
inhæret, semper ab egressu balnei, idq; faeno-
nies, semper alternis diebus tum insessione tum
inunctione repetendo. Hoc modo adstricti
nerui & ligamēta restituuntur, & patiens ad pri-
stinum vigorem redit. Si cum tinctura Ant. an-
te insessum 3. vel 4. gutt. olei angelicæ stillatitii
vt dictum est exhibeantur, facilior & breuior fit
tota curatio. *Nota:*

Nota:

Galbanettum non adhibendum nisi firmiores fuerint vires, nec corpus emaciatum.

In Contractura ex Merc. inunctionibus va-
lt Laconicum cum Spir. Vini supra traditum,
balneum ex decocto pisorum) exhibito simul
alsamo vitæ in aqua Theriacali, mistura sim-
lex vel tinctura Ant. pro sudore eliciendo, ad-
lbito postea Emplastro Magnetico.

Ex Veneno hausto balsamus vitæ cum em-
lastro Magnetico, præsertim latente veneno
centro corporis, vide supra de philtris. Hoc
odo curata comitis filia.

ARIDURA.

In ariduris particularibus præmissis vniuer-
libus, si necessitas efflagitauerit, quædam sunt
terna, sunt quædam externa specifica; quan-
muis haud negem, fomentationes (ex salici-
us) Item, inunctiones & Emplastra ab autori-
us hinc inde descripta & vsu comprobata
ultum prodesse.

Interna sunt: 1. ℞. mellis virginum hoc est
ncerum q. s. illine ollam interius, & eandem
anta in acerum formicarum, ita tamen, vt o-
icium ollæ tectum sit particula aliqua cribri
on plane angusti; Hac nimirū ratione formicę
petentes mel per foramina cadunt sine recre-
entis, quando itaq; sufficiens earum quanti-
s collecta fuerit, affundatur bonus spiritus vi-
& digerantur omnia vase clauso in B. M. per
num atque alterum diem, postea destilla,

primum

primum lento igne, vt prodeat spiritus vini, ta[...] dem fortiori, vt aqua mellis & formicarum [...] mul prodeant, quam serua. Huius aquæ ex[...] be cochl. j. singulis triduis mane ieiuno stom[a]cho. Interdum etiam vesperi cochlear ß c[u]m pane tosto. Membrum vero exuccum & a[...] dum cum Spir. vini primo prolecto aliquot[...] fortiter frica. Vide supra de Atrophia.

2. Mirabili potestate valet in restituendis [...] riduris aqua fluuiatilis, quæ inter aquandum [...] ore equorum generosorum, postquam bib[e]rint, profluere solet, si nempe diligenter col[li]gatur & potanda mane & vesperi detur.

Arcanũ aluminis. Extremum est arcanum Aluminis dulcis, c[u]ius mentionem facit Wurtzius c. 23. tr. 3. qu[od] explicatum sic habet: Decoquatur (hoc est, ca[l]cinetur) alumen ad consistentiam crassam [in] olla, vt euaporet phlegma. Deinde tritum p[er] retortam destilletur, vt habeatur ipsius spirit[us] instar aquæ fortis. Hoc caput mortuum exer[...] tum, & tritum est terra mollis & lenta, de q[ua] loquitur VVurtzius, ea soluetur in aqua tepid[a], residebit terra mortua inter soluendum in fun[do] tepidæ aquæ, filtratur & postea concoqu[i]tur: alumen vero mite simul per filtrum trans[it]. Coagulatũ hoc alumen coniunge cum sale co[m]muni & procede vlterius, quemadmodum ip[se] autor docet. Vsum vide apud ipsum loco dict[o].

Est & extremum aliud in Ariduris oleum v[i]trioli, succini vel Therebinthinę, It. axungia hu[]mana cum oleo vitr. ana, oleum rubicundu[m]

fiu[...]

ie forte, quod ex vitriol. cæruleo fit, inuicem
ulatim (propter metum astantium à dispositione) seu guttatim cum oleo succini aut reliquis supra dictis mixtum.

Vsus locus primum asperioribus linteis fricetur: postea illinatur & quidem aliquoties.

Nota:

Membra aridiora semper calidioribus pannis vel etiam exuuiis vulpinis (ein Fuchsbalg vngearbeitet / das rauhe nein gekehret) foueantur.

LUXATIO.

In luxatione 1. membrum reponatur.

2. Applicetur Decoctum florum Chamomillæ, Hyperici, verbasci cum panno cæruleo.

3. Vnge locum oleo ceræ.

TUMOR.

In tumoribus Oedematosis stercus caprilln cum aqua fabrorum, vel quod præstat vripropria coctum applicetur.

In tumoribus calidis, quos φλεγμονὰς appelt, generaliter prosunt Epithemata, qualia nt

1. Aqua spermatis Ranarum in qua aliquid rrhæ ebullierit.

2. Lixiuium forte (vt quasi lactescat) cum o lini mixtum (intra 2. 3. vel 4. horas) sistit rpetas, quibus pueri inficiuntur.

3. Emplastrum ex nasturtio aquatico cono.

Nota:

Si eiusmodi tumores sæpius occurrunt sanguinis mundificantia & minuentia stat temporibus negligenda non sunt.

PHYPELLÆ.

In Phypellis (Ohrenzwang) ol. tartari fœtidum, It. ol. Guaiaci valet. Panus alias dicitur hic tumor qui phlegmone est in adenum & inguinum locis exortus.

BUBONES.

De bubonibus supra in peste. Hic commendatur Balsamus tartari, de quo Rulandus Cent. 1. Cur. gr. Emplastrum diasulphuris curatione sequente apud eundem.

CARBUNCULUS.

De Carbunculo vide supra de peste. Huc refer Emplastrum ex Magnete Arsenicali, de quo paulo ante.

EPINICTIS ET FURUNCULUS.

In Epinictide & furunculo valent eadem sed caue ne ferro aperias (præsertim pestis tempore) plerumq; nimirum mors sequitur, pustularum pessimæ subnigræ & subliuidæ, ita vocantur quod in nocte erumpant.

TERMINTHUS.

Terminthi (die braunen Blattern) interdum non absimiles sunt Herpeti vlcerato, inunganstur oleo nucis expresso & inspissato, de quo supra (reiß erstlich das Häutlein hinweg/das vmbher wächset) Item Balsamus diasulphuris. Tu-

more

[...]iores in quorum summitate pustula nigra ap-
[...]aret.

OEDEMA.

De Oedemate egregie præcipientem vide [...]laterum.

HYDROCEPHALUM.

In Hydrocephalo limaces cum suis testis pi-[...]antur & reducantur in formam Emplastri, [...]uod capiti applicatum & relictum, donec [...]onte cadat, mirabiliter resoluit. Vide de his [...]enturiam 3. Chirurgicarum obseruationum [...]abricii Hildani.

TYMPANITIS, RAMEX FLATULENTUS.

De Tympanitide & Ramice flatulento supra.

CUTIS TUMOR FLATULENTUS.

In tumoribus cutis flatulentis applicentur [...]icurbitulæ sine scarificatione: Item, Carmi-[...]atiua semina: radix Ebuli recens contusa & [...]mplastri loco applicata valide omnes vento-[...]tates tollit.

SCIRRHUS.

De Scirrhis præsertim interiorum partium [...]pra dictum.

Vbi extra apparent, Cataplasmata ex radice [...]yoniæ, It. stercore caprillo & vrina prosunt.

NB. Emplastrum ex Cicuta, de quo supra, [...]on hîc vsque adeo commodum.

GANGRÆNA.

De Gangræna vide curationem vltimam

Cent. 10. Rulandi. Balſamus ſulphuris ſuperimpoſitus. Emplaſtrum diaſulphuris (ſic Ganglion penis in Conſule Bremenſi curaui.) Vide etiā infra de Gangræna & ſphacælo incipiente.

BRONCHOCELE.

Bronchocele eſt tumor neruorum in partibus ligamentoſis, ex carnibus ſponte facta, curatur Balſamo ſulphuris & Emplaſtro diaſulphuris.

CANCER.

De Cancro vide ſupra (Cancer latens tangatur) dicitur cancer mammillarum.

VLCERA PHAGEDÆNICA.

In Vlceribus Phagedænicis præſtat oleum commune imprægnatum ſpiritu ☿♎, de quo ſupra.

Idem Balſamus ſulphuris, Emplaſtrum Diaſulphur. ſed vlceribus prius mundificatis (vide mundificantia ſupra de lue Venerea.)

SARCOMATA.

Sarcomata curantur, vt Polypus, de quo ſupra.

VARIX.

In Varicibus (hæ puerperis familiares, vnde Germanis Kindes Adern/) ℞. butyri Maialis vel in defectu olei roſarum part. j. ſucci ex contuſis cancris expreſſi part. ij. M. & Coque ad formam Vnguenti (vel ebulliant leniter, poſtea ſoli exponantur, ſed tum fœtet maxime.)

An-

Aneurisma.

Ad Aneurismata.

℞. *Cineris ficuum* ℥ß *Ceræ* ℥j
Terebinthinæ ℥ij

M. F. Emplastrum, extendatur & applicetur sæpius. Aliquando Balsamus sulphuris adiiciendus est, nonnunquam terra vitrioli purificata addenda.

ERYSIPELAS.

Erysipelas recens quamcunq; partem inuaserit externa discutientia requirit moderata. Sanguis menstruus in aceto rosaceo dissolutus & calide applicatus subito soluit, præsertim si sudores quoq; moueantur ex Bezoardico tum simplici tum composito, vel solari vel lunari in aqua senecionis. It. ex mistura simplici in eodem vehiculo.

Sic decoctum Myrrhæ & olibani in Vino & aceto calideq; applicatum cito dissoluit.

Folia raphani syluestris conquassatis fibris calidiuscule applicata feruorem sanguinis reprimunt.

Nonnullis aqua spermatis Ranarum, ad extinguendum ignem sacrum familiaris est, sed sæpe malo cum successu. Est nimirum nimis frigidum, hoc est, habet in sese Mercurium cum Saturnina quadam proprietate coniunctum. Itaq; repercutiens quidem est, sed subsequentium grauium symptomatum causa manifesta. Mortificantur exinde tum partes neruosæ tum venosæ. Eius tamen particula cum decocto

Myrrhæ & olibani miſta laudabilior eſt ad in-
ſtitutum.

Tibialia linea imbibita aqua ſpermatis ra-
narum & viciſſim exſiccata, ſubindeq, eodem
opere præparata, pedes & crura ab Eryſipelate
ſæpius recurrente muniunt & præſeruant.

Eryſipelatis exulcerati curam vide apud Ru-
landum centuria 1. curatione 43. Hac cura feli-
citer vſus ſum in mulierculis. (naſturtium aqua-
ticum ſingulare) It. Eryſipelatis phlegmonoſ-
curat. 61. cent. 9.

PHLYCTÆNA.

In Phlyctenis vel Phlyctidibus (das wilde
Fewer oder Nachtbrand) quando ad partes car-
noſas locum figunt, citò tum reſtinguẽdis tum
curandis nihil potius eſt Epithemate ex lixiuio
forti cinerum fagi & oleo lini ana calide confu-
ſis & mixtis facto, ac deinceps cum laciniis lo-
co dolenti applicato, ſæpius reiterando. Si ali-
quid olei nucis adieceris, perfectior ſubſeque-
tur cura. Sunt vero puſtulæ ſimiles illis quæ ex
aq. feruente enatæ liquorem flauum in ſe con-
tinent.

HERPES MILIARIS.

Herpetem miliarem den freſſenden Wolff / A-
meyſen / veluti & veram, aqua calcis viuæ calida
in petiis applicata, mitigat: fortius operatur ſi
alumen dulce vel ſaccharum Saturni in eadem
ante applicationem diſſoluitur.

Optimum vero in his caſibus præſertim re-
ſpicere ad mundificationẽ corporis. Sępe nimi-
rum

rum cacochymia in viris, mensium obstructio in fœminis vtriusq; causam suppeditare potest.

Vtrumq; igitur faciendum, quod res iubet.

Sudores præterea sunt necessarii, quibus omnibus præmissis rite, reliqua non erit inutilis cura.

Quod si cutis ipsius & carnis exulcerationes serpentes iam tum malum pertinacius fecerint, mundificantia sunt necessaria, de quibus supra.

Commendatur hic maxime cremor calcis viuæ cum mundificātibus mistus & applicatus.

Decoctum persicariæ, sic folia rubi idæi in aqua & vino decocta Herpetes præsertim tibiarum non tantum mundificant, sed insuper sanant.

Vnguentum Saturninum ex lythargyro sol. & oleo oliuarum sine igne, tantum in mortario plumbeo diuturnis tritionibus mistum maxime conducit.

Balsamus sulph. complementum absoluit.

IMPETIGO, LICHENE INCIPIENS.

Impetiginem. Lichenem (Zittermahl/Flechten im Angesicht) incipientes, præsertim in facie & collo saliua ieiuna superillita loco aliquantulum agitato tollit (außgekratzt) sin horridior fuerit, & latius serpere perrexerit, præcedentibus corporis mundificationibus alia sunt adsciscenda.

Sic aqua quæ destillando prolicitur ex oleo tart. per deliquiū soluto cum Merc. crudo (propor-

portione quadrupla, vt ſit olei tartari ℔j. ☿ ℔
hoc eſt, ℥iiij ex retorta, ☿ primum prodit, do
inde aqua non corroſiua) impetiginem & li
chenes omnes etiam contumaciſſimas curat.

Sic oleum tartari per deliquium factum cu
ana olei ceræ diligenter miſtum impetigines &
mundificat & curat.

PRURITUS.

Ad Pruritum

℞. *Vnguenti infrigidantis Galeni* ℥j
populeonis ℥ß
oppii gr. iij. *vel* iiij.

diſſoluatur oppium in oleo amygdalarum dul
cium poſtea miſce & illine.

PSORA.

Pſora quantumuis à ſcabie videatur diuerſa
vnas tamen & eaſdem ſuæ generationis habe
cauſas, niſi quod ſemper coincidunt, aut vna al
teram ſubſequatur: quicquid igitur diſcrimini
ineſt, id ſaltem dependere videtur ex alteru
trius parentis nimia, nec admodum ſana conſti
tutione proueniente.

Diſquirendum itaq; fuerit ſedulo, quand
generari vel etiam dominari in corpore cœpe
rit.

Pſora fœda pene eſt pſora Græcorum; ne
multum differt à lepra Græcorum.

Sed hæc poteſt curari, id quod ſupra vidi
mus deſumta cura ex Viridello.

Qui autem Pſoram curare poteſt, numquid
& ille ſcabiem ſanare poterit? Exiſtimo nec ta
men

en experientia longe abest. Vide quæ supra ...cta sunt de Lepra.

FAVUS, ACHOR, CAPITIS VLCERA MANANTIA.

Fauum, Achores ac reliqua capitis manantia lcera, vel iam confirmata vel aliis medicamē-s perperam adhibitis exasperata, mundifican- a quidem interna nempe ad sanationes dis-onunt, sed nullum tam felix est mundificans, uin auerruncatis causis etiam malum ipsum xternum tollas protinus. Nec semper prod-st, præsertim in pueris eiusmodi manantia vl-era ad curationes protrahere, præsertim cum æpissime vsu euenerit, multo plus periculi in-e esse & noxæ, quam salutis & tranquillitatis.

Nonnulli per vittas picatas cum arsenico mix-as eradicare conantur ista mala, sed propterea edendo plane fuerunt noxia.

In omnibus hisce præstantissima cura: præ-nissis præmittendis, petitur à duobus.

I. Est Vrina aprugna cum vesica sua exem-ta & inuersa addito cerebro aprugno, quæ di-igenter munita aliquandiu fouenda in cami-no, vt fumo indurari queat, cuius medulla re-manens illita exulcerato capiti, aliquoties repe-tendo solidissimum malum tollit.

II. Est Balsamus sulphuris qui hæc & simi-lia vlcuscula cito tutoque tollit.

VERRUCA.

Verrucas cuiuscunq; generis tollit aqua su-

pernatans truncis quercuum bipenne detru[...] catarum.

CLAVUS INCISUS.

Claui incisi eluantur vrina canis, postea Em-plastro ex cera rubea (melius operaberis si pa[...] xillum Merc. dulcis adieceris) tandem vt san[...] tur, particula lardi saliti aliquandiu super l[...] cum affectum gestetur.

In Clauis eruendis valde laudatur tanqua[...] secretum à Rulando:

℞. ol. sulph. per Campanam ℥ß
lapid. corrosiv. vel sal. alkali ʒij
sem. hyoscyami ʒj
opii ʒj

tere & misce F. M. Vel ℞. Sanguin. anguillæ[...] locum affectum laua.

CALLUM.

In callis præmissis lauacris frequentiorib[...] optima est rasura cum cultro. (cauteria pote[...] tionalia locum hîc non habent.)

MACULA.

Maculas, de quibus Fernelius, si quis felici[...] curare cupiat corpus primum à prauis humo[...] bus emundet, postea externa adhibeat; de qu[...] bus multi Practici sunt.

Pinguedo Thymali piscis (Aschen) & oleu[...] cannæ maculis illita eas tollunt.

Sanguis humanus cum æquali parte lact[...] humani destillatus maculas tollit.

LENTIGO.

Lentigines (Sommerflecken) tollit aqua d[...]

ſtillata ex foliis ſatyrionis maculoſi collectis in
plenilunio, qua cutis diligenter in autumno la-
uetur ad præſeruationem, ne in vere redeant.
Sic ſal ex cineribus caulium antiquarum in
eadem aqua ſolutus præſens remedium.

SUGILLATA.

Sugillata optime tollunt carnes crudæ im-
poſitæ.

GANGRÆNA, SPHACELUS INCIPIENS.

Gangrænam ſeu ſphacelum incipientem
prohibet.

1. Lixiuium forte, in quo ſcordium, radix
ſcorzoneræ & vincetoxici ebulliendo coctæ
ſunt, locum affectum cum eodem lixiuio calide
fouendo.

2. Prodeſt Spir. Vin. Camphoratus, hoc eſt
in cuius ℥iij Camph. ʒj fuerit ſoluta: hoc pars
affecta lauatur, vel cum petiis munitur. Hoc ni-
hil videtur aptius ad ſiderationem partis impe-
diendam. Vide Fabricii Hildani obſeruationes
& libellum **vom kalten vnd heiſſen Brand.**

3. Butyr Ant. quo pars iam affecta & ſiderata,
vt felicius à viua parte poſſit ſeparari, ne hę par-
tes vlterius inquinari, illinenda eſt, vel notanda;
diſcernendæ ſunt iſtæ inuicem deſcripto circu-
lo cum illo butyro, quem ſideratio ſi cætera
conuenienter fiant, non transgreditur: pars au-
tem mortua ſeparanda eſt, vel ope Chirurgi,
ſi integre fuerit ſyderata; vel vnguentis mun-
dificantibus

dificantibus, vt ſaltem partes mortuę à viuis ſe-
parentur.

Huic inſeruit oleum oliuarum, vel quod m-
lius eſt oleum papaueris per expreſſionem -
ctum, ſi in eius ℥iij ☿ ♎ ſeu turpethi minera-
ʒß vſque ad brunnitatem olei diſſoluta fuer-
(Balſamus Merc. non propoſitus) Hoc oleu-
perfecte mundificat & omnes exulceratio-
fœtidas & Gangrænas à partibus viuis elega-
ter ſeparat, putrida abſumit, ſana non tangit.

VLCERA.

De Vlceribus vide quæ ſupra dicta ſunt.
his omnibus qualibuſcunque primo mundi-
cantia ſi opus eſt, poſtea detergentia, tande-
conſolidantia requiruntur.

De mundificantibus dictum eſt antea, co-
ſolidantia vtiliſſima peti poſſunt ex balſamo -
Emplaſtro diaſulphuris, de quibus ſupra.

FISTULA.

Fiſtulæ curantur partim externis, partim i-
ternis Medicamentis.

Interna ſunt potiones vulnerariæ, de qui-
bus conſulantur autores, imprimis Wurtzi-
cap. proprio tractatu 4.

Nota:

Fiſtula nunquam curatur, ſi in os aliquo-
deſinit, illud nigredine aliqua vel cari-
infectum fuerit. Os itaq; aut radendum
aut conuenientibus medicamentis pur-
gandum. Sic Merc. dulcis in aqua plan-
taginis ſolutus & illitus nigredinē aufer-

Conſo-

Consolidantia petenda sunt ex magno illo consolidantium cumulo.

Sal solis ex capite mortuo extractum & mundificatum insigne est, si post fistularum elutiones tandem supponatur, præsertim si in succo cancrorum fluuiatilium fuerit solutum; & turundis vel aliis instrumentis foraminatis fuerit in fistulam ingestum.

Ad consolidandas præterea fistulas præsertim gingiuarum, posteaquam dentes erosi exempti fuerint, citra quam exemtionem nulla fit sanatio: alioquin præsentissimum est liquor, qui post specificum purgans Paracelsi iam ter vel quaterna vice extractum tandem incoagulabilis manet. Huius guttæ aliquot sæpius in fistulas immissæ vel cum turundis applicatæ breui omnem operam absoluunt.

VULNERA.

Curationes Vulnerum ad Chirurgiam recte pertinent, administrationem nimirum manualem requirunt, quemadmodum & vlcera.

In horum autem curatione egregiam operam præstitit, Felix Wurtzius Chirurgus, cuius opera extant, quæ commendatione elegantique dignissima sunt.

Paracelsus Chirurgus eminens videtur operam absoluisse, quæ in tota Chirurgia necessaria & euidens est, Ipsius itaque Chirurgica scripta magno vsui sunt, imprimis vero illa Chirurgia parua olim Basileæ succincte à Viro Auerbachio excerpta & hactenus non excusa.

Iidem

Iidem autores quoq; eleganter præcipiunt de omnibus ſymptomatibus &accidentibus vnicuique vulneri ſæpius euenientibus, quibus imprimis Felix Wurtzius felici manu quomodo ſuccurrendum; docet tractat. 3. ſuæ Chirurgiæ.

Circumferuntur alias Balſama Vulneraria, itemq; potiones conſolidandis vulneribus maxime vtiles, de quibus conſulantur etiam autores.

Elegans eſt Balſamus Vulnerarius Felicis Wurtzii, qui vbiuis comendatur, multarumq; eſt virium: alioquin vſitatiores deſcriptiones paſſim habentur, ſequentes duæ tantarum ſunt virium, vt ſi omnia cætera legitime fiant, ab iis vulnerum curationes ſolerter perſici poſſint, & intra perbreue temporis ſpacium.

Balſamus Vulnerarius.

Balſamus Vulnerarius.

℞. *Galbani*
ammoniaci
bdellii ana ℥ß

macerentur in aceto per triduum, tandem colentur & more vſitato inſpiſſentur ad conſiſtentiam mellis. Poſtea

℞. *myrrhæ rubeæ finæ*
maſtichis electi ana ℥ß
olibani ℥j

pulueriſentur tenuiſſime, adde

terebinthinæ laricea
olei oliuarum ana ℥ij

Coque

ꝛoque inuicem igne lentiſſimo perpetuo agi-
tando, donec gummata illa poſteriora probe
fuerint eliquata, adde viciſſim olei oliuarum re-
centis ℥, & lento calore denuo coque, atq; ita
perge, ſemper ℥j olei oliuarum recentis adiici-
endo, donec ℔j integra aſſumta fuerit, ſemper
tamen probe agitando. Tandem gummata in
acetum ſoluta, colata & inſpiſſata admiſce ſimi-
li modo agitando, & deinceps recens oleum o-
liuarum denuo per vices adiiciendo, donec &
altera quoq; ℔ eiuſdem olei adiecta fuerit, &
balſamus aliquid flauedinis contraxerit.

Quod ſi eundem balſamum viridem fieri
deſideras, adde ℥j æruginis puluerifatæ, & inſo-
lando relinque per 1. menſem vel plures, fæci-
bus paulatim ad fundum ſe præcipitantibus, à
quibus quod ſincerum ſupereminet, decanta &
vaſis mundis reſerua.

VSUS.

Vulnera recens punctim & cæſim facta citiſ-
ſime curat, ſi modo eius particula moderate ca-
lida, vt ſcilicet ſufferre poſſit patiens, in vulnus
immittatur, ita tamen vt totam cauitatem vul-
neris recte adimpleat. Secus nimirum ſupe-
riores partes conſolidantur, relictis inferiori-
bus adhuc crudis & alia Symptomata tum in-
hærentibus. Quod ſi vena ſimul fuerit læſa, il-
la liganda eſt & balſamo deinceps infuſo ſpa-
tio quatridui ad minimum, ligatura nempe

etiam debite adhibita perfecte vulnus consol[illegible]
datur.

Puluis glutinatorius.

Nonnulli vsurpant in hisce casibus etiam in[illegible] terdum non adhibito Balsamo puluerem con[illegible] glutinatorium, qui fit ex cancro fluuiatili: ℞ Cancros integros adhuc viuos & recentes exa[illegible] quis assumtos mense Iunio, quando ☽ com[illegible] moratur in ♋ (Cancri sint molliusculi, qui ian[illegible] pridem exuuias posuerunt) exsicca in clibano[illegible] in vase terreo, ne tamen comburantur, aut igne[illegible] tangantur, donec puluerisari possint tenuiter[illegible] Hunc puluerem immittunt in vulnera etiam[illegible] profunda, sed hac cautione, vt omnes cauita[illegible] tes expleantur; alioquin vbi puluis iste fundum non attigerit, consolidatio quidem vulneris superius fit, sed ad fundum generatio puris impediri nequit. Itaque hoc semper prouidendum fuerit, alioquin vulnera recenter consolidata sunt secanda.

Balsamus Vulnerarius alius.

Alter Balsamus talis est: ℞. mucum ex auribus, quantum eius haberi potest adde olei nucum iuglandium expressi & coq; inuicem, donec lento calore oleum aliquantulum inspissetur in formam Balsami.

Huius vsus est stupendus in omnibus vulneribus citissime curandis, maximopere nimirum consolidat, & omnes partes absoluit.

Huc refer Balsamum sulphuris & Emplastrum diasulphuris Rulandi, quorum euidentia laudabilis est.

FRA-

FRACTURA, LUXATIO ET DISLOCATIO OSSIUM.

Fracturis ossium: Item luxationibus & dislocationibus rite recteq; curandis & restituendis possunt consulere Chirurgi Practici.

Osteocolla mirabiles effectus in adultis intro sumta præstat sed in iuuenibus non item. Vide obseruationes Fabricii Hildani.

Hoc ab arcano vel magisterio (philosophice calcinato) ipsius lapidis dextre parato euitari posse, vt æque scilicet senibus ac iuuenibus possit, experientia docet.

De vniuerso autem circa ossa magisterio hactenus obseruationes perpaucæ, aut fere nullæ fuerunt, quo minus de iisdem aliquid veri adhuc dum referre licet.

Tractatus,

IOANNIS ERNESTI DO-CTORIS ME-DICI

DE OLEIS VARIIS ARTE Chymica destillatis.

Lea destillata eandem habent vim & efficaciam cum aromatibus, seminibus & herbis, ex quibus destillantur. Quia vero in ipsa destillatione omnis immundities & excrementa, quæ ipsorum operationem impediunt, separantur, Et solum substantia illa sustentans, & ad vsum quasi viuificans, remanet facile coniectandum, illorum guttulam etiam vnicam destillatam plus posse, & maiori etiam facilitate & fructu operationem suam perficere, quam integer manipulus seminum, aromatum & herbarum. Operatio vero eorum præcipua est, naturam confortare ac immutare, caloremque natiuum fouere, vt ægritudinibus eo magis resistere, ac spiritus corporis & quicquid in eo purum vtileq; reperitur, reficere possit. Quocirca diligenter aduertendum, vt debito tempore & in conuenienti pondere vsurpentur.

Cur olea destillata maiorem habeant efficaciã, quã simplicia, ex quibus destillantur.

De mo-

De modo destillationis oleorum ex seminibus, radicibus, herbis, aromatibus, &c.

Semina, ex quibus oleum destillare cupis, prius in minutissimum puluerem sunt redigenda, & per cribrum transmittenda, quo facto, cuilibet libræ seminis adde manipulum tartari, mixta sibi inuicem vasi ex cupro iniice, tantum aquæ fontanæ, vt palmum integrum supernatet, affunde, linteisq; ac charta madefacta & compacta ita, ne quid exhalet, occlude, & quinq; horis continuis, primo quidem igne vehementiori, postea cum ascendere videris, leniori destilla. Diligenter vero receptaculum posterius erit obseruandum, vt destillatio sine intermissione procedat, seu guttula guttulã eousq; sequatur, donec nihil amplius de oleo destillet; quo viso ignis remouendus & oleum refrigeratum more solito separandum.

In destillatione oleorum macis, nucistæ, & quidquid huiusmodi destillare desideras, tartarus & sal contritus admiscentur, itaq; sicca igni admouentur, quæ vasi iniecta, manu tam diu, quovsq; sudare incipiant, nec manum præ calore admittant, agitantur, tunc aquæ calidæ quantum satis est, affunditur, vas diligenter occluditur & oleum, vt dictum est, extrahitur.

Caryophylli, Zinziber, Piper, Cardamomi, Cubebæ, mala aurea siue aurantia, maiorana, rosmarinus, cæteraq; simplicia & aromata prius minutissime sunt contundenda, vasi destil-

latorio ſatis magno cum additione tartari & ſalis iniicienda, tantum aquæ, vt quinq; tranſuerſos digitos ſupereemineat, affundenda, alembicus communis vel cæcus, ſicut tibi notum, imponendus, optime cooperta fornaci aut arenæ calidæ accommodanda & per decem vel plures dies materia indita digerenda, poſtea vaſi ex cupro immittenda, quantum aquæ opus fuerit, vlterius affundenda, & vt de oleo aniſi & fœniculi dictum eſt, deſtillatio perficienda.

DE OLEO ANISI, FOENICULI, ET CUMINI.

Horum ſeminum ℔ 1. parum contunditur, cum menſuris duabus vaſi deſtillatorio ita, vt impleatur, iniicitur, ſub alembico cæco per octo dies putreſcere permittitur. Semen aniſi facile aſcendit, itaq; eius oleum lento igne erit extrahendum, quia præcipitationem non admittit.

Eo modo etiam Caryophylli. Ad eorum vero ℔ j. ſaltem lib. 1 ß aqua requiritur. Obſeruandum autem hic eſt, quæ olea facile aſcendant, qualia ſunt oleum caryophyllorum & aniſi; ideo lento igne erunt deſtillanda, cætera vero vehementiore.

In his deſtillationibus ſumma diligentia requiritur; ſiquidem ignis vehementior non conuenit, nimis vero lentus oleum coctione paulatim conſumit.

Oleum aniſi ſeparari non poteſt, itaque alio modo, cochleari nempe vel aliter erit abſtrahen-

hendum, fit enim axungiæ simile, abstractum vero cum suo vitro arenæ impositum iterum clarescit.

Oleum cinnamomi eodem modo, quo & oleum caryophyllorum destillatur, & quanto magis post destillationem refrigerantur, tanto clariora fiunt: aqua autem feruida est superfundenda. Oleum nucistæ cum vino debet destillari; vini ad quamlibet lib. nucistæ mensura vna cum dimidia sumi, & feruidum affundi.

Oleum nucistæ & aliorum aromatum si post separationem non coeunt, secundo debent destillari; hoc enim facto oleum nucistæ inspissatur, instar olei radicum & præsertim angelicæ,

DE OLEO CINNAMOMI.

Cinnamomo subtiliter puluerisato adde tartarum & sal, iniice ambullæ vitreæ, optime perlutetur, alembico cæco adaptetur, per dies decem & octo in fornacem vel arenam calidam collocetur, deinde in alio vase luto circumcirca obducto in capella tam alte in arenam dimittatur quousq; vas luto obductum est, alembicus superponatur, recipiens applicetur, rimæ charta madida beneque compacta occludantur, ignis ita regatur, vt gutta guttam immediate sequatur, & ita per tres dies integros vrgeatur: interim tamen ignis noctu potest intermitti. Et (quod diligenter est obseruandum) si cinnamomi sumis ℔ j. erit addenda aqua &

vinum, eorum ſcilicet partes æquales. Si enim vinum plane omiſeris, bonam aquam nunquã expectabis: Oleum autem ſequitur, ſiue aqua ſola, vel etiam vinum fuerit affuſum. Et ſi in deſtillatione ita per triduum perſtiteris, ab igne remoue, & cinnamomum cum aqua in vaſe relictum aſſerua: Eius enim libra in vaſe ex cupro poteſt denuo deſtillari.

Ex cinnamomi autem libra j. non vltra quartam menſuræ partem bonæ aquæ expectabis. Si vero menſuram integram vini affundis, menſura dimidia aquæ non contemnendæ extillabit. Aqua tamen vltimo extillans in peculiari recipiente eſt colligenda. Licet quinetiam aquam & oleum ſimul commixta in vitrum excipere & poſtea ſeparare.

Quidam etiam ſpiritum terebinthinæ aromatibus ſubtiliter pulueriſatis addunt, inuicemq; contundunt; cinnamomi nempe libræ ſpiritus terebinthinæ ℥j, caryophyllorum vero ℥ij vel iij: ita & herbis, iis tamen recentibus, minutiſſime contuſis & quantitati earum mediocri ℥ij addunt, hoc enim facto, quælibet planta ſuum colorem acquirit & conſeruat.

Pari modo olea etiam tinguntur, ſi radix rubiæ tincturæ imponitur.

DE OLEO ROSATO RIte deſtillato.

℞. *flor. roſ. albar. odorif. lib. x.* conſpergantur puluere ſacch. cand. alb. ita mixta in mortario contundantur, aqua roſacea ſuperfundatur, per

tres

tres septimanas integras insoletur, & postea in modum olei cinnamomi destilletur: acquiris oleum excellens & fragrantissimum, eius tamen exiguam quantitatem.

DE OLEO SPICÆ DOMESTICÆ.

Flores huius spicæ in cucurbitam iniecti comprimantur, eaq; luto optime occlusa in fimum equinum per 14. dies noctesq; sepeliatur, postea lente primum, non tamen ad fundum vsque, abhinc fortius destillentur: Hoc facto flores vna cum foliis & stipitibus concidantur, ollæ vitreatæ indantur, aqua huc vsque extillata iterum affundatur, & digestio, vt supra, repetatur: Postea in B. M. ita destillentur, vt aqua in lebete ebulliat, hoc enim modo maior olei quantitas extillabit: hoc, vt nosti, separa, aquam in B. secundo destilla, habebis aquam & oleum præstantissimum.

DE OLEO RESINÆ CUM CHAMOMILLIS:

Ahenum scobe ligni de pino prope radicem abscissi gummosi & tenuissimi ad medium vsq; impleatur, aquæ quantum satis est, affundatur, florum chamomillæ Manipul. 6. vel 8. adiiciantur, & per vesicam destillentur. Exibit nudum oleum cum phlegmate.

OLEUM EX PANE triticeo.

Micas panum triticeorum duorum vel

trium; minutim concinde, panno inclusas pe
6. vel 10. dies in fimum equinum calidum di
mitte, quousq; formam hepatis vel pulmon
acquirant: fœtor enim, qui ex putrefactione ex
oritur, nihil refert: tunc in retortam iniice & i
arena destilla: hoc facto, adde sal & aquam, &
in B. destilla, tandemq; vt artis est, separa. Ha
bebis oleum pellucidum ab omni fœtore alie
num & sapore gratum, quod maxime com
mendatur ad combusta, omnis generis inflam
mationes & gangrænam ipsam.

Quomodo Empyreuma in sapore oleorum corrigatur.

Huiusmodi olea cum 8. vel 10. partibus vi
ni, & pauca aqua commisceantur & per alem
bicum destillentur, exibit cum oleo etiam viti
um ipsum.

De destillatione oleorum ex radicibus acutis & pinguioribus seminibus, herbis, lignis & resinis.

Si quis aquam præstantem, quæ sui simplicis
saporem & odorem vna cum facultatibus ipsis
conseruet, destillare cupit, is herbæ illius cum
iam semẽ ferre inceperit, quantitatem sufficiẽ-
tem minutissime concidat, succum per prelum
exprimat, illum vesicæ ex cupro, ita vt ad medi-
um vsque compleatur, iniiciat, herbæ concisæ
huic succo tantum vlterius addat, vt vasis capa-
citas superior ad quatuor digitos trãsuersos re-
linquatur vacua, & tam diu, quousq; guttæ de-
stillan-

stillantes saporem sui simplicis amittant, igne mediocri destillet. Alembicus vero continuo erit refrigerandus. Si ergo herba fuerit acuta atq; pinguis, quales sunt *saluia, lauendula, ruta, fœniculus, hyssopus, absynthium, pulegium, abrotanum,* &c. vna cum aq. extillat etiam oleum, quod separari debet. Est enim optima & vtilissima substantia in toto simplici, in qua omnes illius virtutes consistunt, & eodem modo, quo etiam aqua vsurpatur.

DE SPIRITU EX ROSIS ET omnibus aliis simplicibus extrahendo.

Rosarum flores quantum eorum habere potes, cum sale, vt notum tibi est, contunde, contusosq; reserua, aquam ex iis destillatam in lagenam collige, manipulum integrum fermenti in aq. calida dissolue, super rosas infunde, cum baculo diligenter ad formam pulmenti commisce, vasis vero siue dolii quarta pars relinquenda est vacua, foramen dolii non adeo stricte occlude, sed saltem eiusdem operculo contege; in loco calido dolium colloca, & rosas inditas cum baculo per foramen quotidie subagita, hoc enim facto incipit fermentare & vsq; ad foramen dolii ascendere, postquam vero deferbuit & materia in suum locum consedit, tum dolium diligenter occlude & ita per quatuor hebdomadas dimitte: hoc tempore elapso destilla, spiritum in quantum vis rectifica: hic cum exstillauerit, phlegma, quousq; Empyreuma conce-

conceperit, extrahe. Sic enim vna cum spiritu præcellentem etiam habebis aquam.

DE SUMMA ET OPTIMA præparatione herbarum.

Quamcunq; herbam volueris minutissim concisam ponderatam ollæ iniectam & aqua perfusam igni admoue, cum aqua absumpta herba contusa priorem formam adepta fuerit per linteum exprime, succum expressum per arenam destilla: Hoc enim facto, primo omnium phlegma, deinde spiritus & vltimo oleum rubrum extillabit: hæc per infundibulum separa, & per retortam aliquoties rectifica: ita enim perfectissime purgabitur: spiritum cum phlegmate in B. M. colloca, phlegma per illud abstrahe, tandemque spiritum per alembicum rectifica.

Fæces, quæ in destillatione de oleo in fundo vasis remanserunt, herbæ, ex qua succus fuit expressus, commisce, ad ignem in cinerem redige, & ex eo cum suo phlegmate salem extrahe: hic sal ita extractus, postmodum soluatur, filtretur, coaguletur, & ita ad albedinem vsq; à fæcibus suis omnino purgetur, quo facto puluerisetur & primo cum spiritu, deinde cum oleo aliquoties paulatim imbuatur semperq; in cinere coaguletur. Et cum spir. in salem coagulatus fuerit, in phialam iniiciatur & ad ignem lampadis per quatuor hebdomadas figatur: hoc enim modo ad summam perfectionem exaltatur.

D

E AQUA ROSARUM FRAgrantissima & optimi saporis.

℞. Flor. rosarum quantum vis, parum exicca, minutim concinde, ollæ vitreatę iniicę, diligenter misce, cum linteo cera obducto & operculo contege, per septimanas quinque vel sex in cellam vinariam colloca, tandemque per B. M. destilla. Quod si liquor non prorsus extillauerit, rosas contusas ex olla exime, sub lapide contunde, cucurbitæ rursus inijce, aquam prius destillatam affunde & iterum destilla.

Ego autem flores rosarum sale & sp. vini prius humecto, deinde destillo: ita enim suum saporem & odorem optime retinet.

DE AQUA ROSARUM REGIA.

℞. *Flor. rosſ. rec. lib. ij. santal. alb. odoriferi, styr. calamit. benzoin. cinnam. an. ℥ij; caryophyllor, lami an. ℥j. mosc. gr. x.* M. F. puluis quo rosæ vnquaq; conspergantur, vitro indantur, vitrum diligentissime obturetur, per mensem interum in fimum equinum sepeliatur, tandem aqua destilletur & aliquandiu insoletur, habebis aquam maxime præstantem valde odoriferam, & ad defectiones animi vtilissimam.

De extractione ſpirituum ex omnis ge-neris aromatibus, radicibus, gummati-bus & huiuſmodi ſimpli-cibus.

℞. *Zedoar. ſelect. maſtic. vel alterius huiuſm.* ℔ *j.* infunde ſpir. vin. optimo rectificati, put[...] fiant per octiduum: hoc elapſo ſuperfunde t[...] tundem aquæ, in B. M. lente deſtilla, ſpirit[...] primo, deinde aquam excipe, aquam, quæ [...] utilis, abiice, ſpiritum vero per B. rectifica; h[...] enim modo optimum ſaporem & ſum̄am p[...] fectionem acquirit: Maſtichem in vaſe re[...] ctum igni fortiore per arenam deſtilla; Ei, qu[...] non tranſcendit, aquam fontanam recent[...] affunde, & in B. deſtilla: Habebis oleum fla[...] coloris pulcherrimum, & pellucidum, qu[...] eſt verum & genuinum oleum maſtichis, in[...] corpus vſurpandum. Quod vero in B. rema[...] ſerit, cum vitriolo calcinato rectifica, fiet h[...] modo oleum ruffum, non minus quidem pu[...] chrum; maximi tamen caloris, nec intra co[...] pus ſumendum.

DE VIRTUTIBUS SPI-ritus vini.

Spiritus Maſticis datur in doloribus colic[...] & omnibus affectibus ſtomachi & inteſtin[...] rum; conſtantis ætatis hominibus cochleare i[...] tegrum, iunioribus dimidium, infantibus ve[...] cochlearis quarta pars: & vmbilicus oleo pe[...] lucido inungitur; dolores illico ſedat, & mu[...] toties eſt probatum: reſtaurat præterea appet[...]

tun[...]

...u, stomachumq; & in testina ab omni pitui-
...ic immunditie liberat.

Oleum ipsum robustioribus datur ad guttu-
...10. vel 12. debilioribus vero ad 6. vel 7. in
...a appropriata.

DE OLEO ABSYNTHII.

Oleum ex semine absynthii paratum amis-
...n auditum restituit, cum bombace exceptũ
auribus immissum. Contra febres quarta-
...s sumitur illius quarta pars vnius drachmæ
ʒ ß pro vt Medico commodum videbitur,
secundum patientis ætatem, cum iam paro-
...mus instat, æger vero optime contegitur, id-
...e sæpius repetitur. Est medicina promptis-
...a & sine omni dubio proficua.

Quod si vero oleum haberi nequit, sumatur
...cus ex absynthio recenti, eiusq; cochlear in-
...rum cum haustu vini porrigatur: Expellit
...rem.

DE OLEO RORIS-
marini.

Flores rorismarini per 10. dies digere, per ci-
...res destilla, terram calcina & resolue, & aquã
...hoba: fiet oleum ad memoriam valde vtile.

DE OLEO CROCI.

℞. *Croci* ℥v; *Essentiæ vini q. s. olei terebinth.* ℥ß.
...odecim vicibus de fæcibus destilla. Not. spi-
...us vitrioli vel terebinthinæ tribus vicibus su-
...r salem calcinatum rectificatur: & in hoc o-
...o omnia aromata & odorifera digeruntur.

DE OLEO CINNAmomi.

Phlegma à vitriolo separatum cinnamomo contuso affunditur, per octiduum digeritur & per cineres destillatur.

Hoc oleum menstrua promouet partum expellit, parum eius in vino potum & pudendis illitum : modico tamen myrrhæ debet misceri : oculorum angulis immissum visum acuit. Lentigines & maculas quascunque in facie & manibus hoc oleum abstergit, pectus calefacit, catarrhos frigidos à capite ad pectus delabentes inhibet, cardiacam & alios omnes affectus pectoris corrigit; capitiq; , fronti, naribus & temporibus illitum somnum conciliat.

DE OLEO CARYOPHYLlorum.

Super lib. j. caryophyllorum vinum & aquam affunde, Manip. j. salis admisce, per diem noctemq; vnicam digere, tandemque destilla. Exibit aqua & oleum.

Oleum caryophyllorum ad instar balsami naturalis vsurpatur, cor, cerebrum & omnes spiritus vitales roborat, omnibus in genere affectibus conuenit, imbecillem frigidumq; ventriculum calefacit & confortat, concoctionem iuuat, omnes immundities absumit: emplastris stomachalibus vtilissime admiscetur: eius guttula vnica ori immissa eius fœtorem corrigit; obstructiones hepatis aperit, visum acuit, & ad dysen-

[dy]ſenteriam & alios morbos inteſtinorum mi[ri]fice confert.

DE OLEO NUCIS moſchatæ.

Oleum nuciſtæ eſt acre & calidum concoctionem hepatis promouet, exterius in latere [de]xtro ſub finem coſtarum illitum: ad guttulas [du]as vel tres aſſumtum colicos dolores compe[sci]t vt & intumeſcentiam lienis lateri ſiniſtro [illi]tum, & vt antea interius vſurpatum. Eius [gu]ttulæ 2. vel 3. cum oleo fœniculi mixtæ & [te]mporibus illitæ ſomnum conciliant: Toti[de]m guttulæ cum aqua maioranæ potæ, graui[ta]tem capitis corrigunt; vmbilico illitum vene[re]m ſtimulat: Et omnes virtutes olei caryo[ph]yllorum repræſentat.

DE ALIO OLEO NUCIS MOſchatæ præcellenti.

Nucum moſchatæ ponderoſarum ℥iij in 4. [pa]rtes conſcindantur, vino maluatico infun[da]ntur, in vaſe duplici optime occluſo octidu[u]m ita relinquantur, poſtea per horam coquan[tu]r, & hoc facto refrigeſcere ſinantur: inuenies [ol]eum ſupernatare, quod, vt decet, ſepara & [di]ligenter reſerua. Quicquid hoc oleo illini[tu]r, fit valde odoriferum. Fragmenta nucum [ea]rum exiccentur & ad vſum culinarum re[ſe]ruentur. Vinum vero maluaticum, in quo [fu]erunt infuſæ diligenter reſeruetur, eiuſque [m]ane quolibet cochlear vnum ieiuno ſtoma[ch]o ebibatur.

DE BALSAMO MAioranæ.

Maioran. viridis quantum vis in ceta alba & adipe porcino albiſſimo coquatur, deinde exprimatur & quinquies vel ſexies repetatur. Acquiret odorem maioranæ & colorem etiam viridem, inde adde olei maioranæ ex herba per veſicam deſtillati quantum opus fuerit; vt ſaporem ſufficientem acquirat.

De facultatibus & virtutibus nobilium oleorum, & quomodo ea ipſa vſurpentur.

DE CINNAMOMO.

Facultas cinnamomi eſt valde ſubtilis & vſque ad tertium gradum calida, tempore hyemali vtilior, quam æſtate: ſtomachum enim confortat, omnes noxios humores exiccat, putredines ventriculi præcauet, viſum acuit, obſtructiones venarum reſerat, cor vero præſertim roborat. Poteſt autem oleum & aqua ſimul deſtillari. Oleum vero naturali Balſamo non eſt abſimile ad omnes putredines internas præcauendas, exterius vero ad ſanationes vulnerum abſq; putredine maturandas.

Aqua cinnamomi ad omnes affectus frigidos vtriuſq; ſexus admodum eſt proficua, præſertim ſi appetitus & ſpiritus naturales ſunt imbecilles: eius nempe cochlear integrum cum hauſtulo vini maluatici vel ſucco citri epotum.

DE OLEO MACIS.

Macis facultas eſt calida & aſtrictoria, eaq;

propter

propter in colica ex frigiditate & destillationibus capitis vtiliter vsurpatur; & cor, ventriculum ac vterum confortat. In mace singulares virtutes metipse reperi, quando videlicet palpitatio cordis, obstructio vesicę aut vteri, stranguria vel alii affectus frigidi occurrunt: eius etiam guttulæ 3. vel 4. in primo cochleari ientaculi vel primo haustu vini vsurpari debent.

DE VIRTUTIBUS OLEI CARYOPHYLLORUM.

De Caryophyllis Arabes præ cæteris omnibus plurimum scripserunt; Sunt autem natura calidi & sicci in tertio gradu, conueniunt stomacho, epati & cordi, medētur profluuio ventris ex frigore exorto, indigestionem corrigunt, vomitum compescunt, concoctionem promouent, & omnes superfluas humiditates oris exiccant. Ad hæc autē omnia oleum multo est efficacius. Nam vt in veritate sum expertus, omnes illud habet effectus, quos balsamus naturalis habere debet. Exterius omnia recentia vulnera, cum vel cæsim inflicta, sanat, humiditates neruorum in iis & hæmorrhagias compescit. Interius autem omnes partes naturales, ventriculum & epar confortat, sanguinem à melancholia mundificat, cor & cerebrum roborat: præsertim vero vertigini & affectibus oculorum conuenit, eius mane ieiuno stomacho guttulæ 2. vel 3. in primo cochleari iusculi, vel primo haustu vini epotæ.

DE VIRTUTIBUS VEL FACULTATIBUS OLEI ANISI.

Anisi oleum virtutes suas multo exerit præstantius, quam semen ipsum : siquidem calor hominis virtutes anisi non ita extrahere potest, quantum externus artificialis calor ignis in destillatione solet. Et quemadmodum omnia esculenta, si quidem in nostram naturam debent conuerti, necessario prius sunt concoquenda, & igne externo ac opera humana præparanda, ita etiam se res habet in medicamentis.

Oleo anisi ego vti soleo in vertigine, catarrhis ad pectus delabentibus, indigestionibus & flatibus ventriculi, hydrope, & aliis ægritudinibus ex frigiditate & flatibus prouenientibus, prodest etiam omnibus membris exanguibus & neruosis, qualia sunt ventriculus, intestina, vesica, vterus, &c. Exiccat etiam fluxum vteri album, & in summa omnia ea præstat, quæ de aniso ipso scripta inueniuntur. Vsurpantur autem eius guttulæ aliquot in iusculis aut vino, mane aut quando & quotiescunque vsus & necessitas efflagitat.

DE VSU ET VTILITATE olei piperis.

Oleum piperis admirandam habet efficaciam, qualis etiam in pipere ipso inuenitur, piper autem, ex quo hoc oleum destillatur acrem suum calorem, qui in gustantis lingua persentitur, retinet. Est vero oleum nihil aliud, quam aër ab igne separatus multoque efficacius suam vim & effectus

Oleum destillatũ quid sit.

effectus exerit, quam piper ipsum: habet vim valde penetrantem: Quorum venter flatibus vel abundanti phlegmate est repletus, huius olei sumant guttulas duas vel tres, quemadmodum superius de aliis est prolatum.

Experientia metipse sum edoctus huius olei guttulas tres cum ℈j myrrhæ rubræ electæ mixtas, nebula obuolutas duasq; horas ante paroxysmum febris tertianę intermittentis sumptas, eam felicissime curare: præcauet enim horrorem ita, vt nec calor vllus sequatur. Si vero prima vice hoc non fiat, febrisq; nihilominus sequatur, fiet tamen post sumptionem secundam. Oportet tamē corpus prius esse sufficiēter purgatum. Quicunq; ergo hoc oleo cum vtilitate vti cupit, leni purgatione corpus prius mundificet: vbi enim hoc non fit, olea istiusmodi non solum nō sunt proficua, sed magis nociua, quia nempe materiam commouent, nec tamen alterant, multo minus ex corpore educunt.

DE VSU OLEI CINnamomi.

Sumitur hoc oleum ad guttulas duas vel tres cum ouo sorbili vel iusculo gallinæ contra lipothymiam febrilem, parturientibus hoc modo propinatum partum vna cum secūdinis sine omni detrimento expellit & vterū confortat. In hydropis principio quotidie cū iusc. gall. vsurpatum valde comendatur: prouocat præterea etiā obstructos menses: itaq; à mulierib. grauidis omnino æque ac oleum è baccis iuniperi est

vitandum, quia non minus nocet. Olei cinnamomi guttulæ duæ vel tres mithridatio immixtæ aduersantur veneno, & promouet sudorem, si nempe cor eo nondum obsessum est.

DE VSU OLEI CARYOphyllorum.

Vsus & vtilitas huius olei pro suo merito non potest describi. Balsamum præstantissimum mea opinione æquat. Exterius ad conseruationem cordis & ventriculi vsurpatur, eius guttulæ 5. vel sex oleo amygdalarum dulcium permiscentur, & regioni cordis & oris ventriculi illinuntur, quibus partes illæ sunt refrigeratæ vel alias grauatæ. Capiti illitum, siue homo fuerit senex siue iuuenis, hoc oleum præcauet canitiem, caloremq; naturalem restituit, ventri inunctũ dolores colicos sedat; artuumq; durities & vlcera eorundem diuturna ex frigore prouenientia hoc ipso oleo feliciter curantur. Huius item olei guttulæ aliquot cum iusculo caponis sumptæ confortant omnia interiora, imprimis autem ipsum cor, epar & ventriculum; lienis inflationes & intumescentiam corrigit, fœtorem anhelitus emendat, & cruciatus colicos sedat: vterum mirifice corroborat, ícterumq; album cum iusculo, vt antea exhibitum eradicat, in suffocatione vteri mulier ipsa interiora pudendorum aqua & oleo caryophyllorum inuicem mixtis digitoque exceptis sedulo fricet, videbit auxilium obseruatione dignum: vt ego ipse sæpissime sum expertus. Vt autem cura illa

eo sit certior & constantior, sumatur castorii ℥j. cum vino fiant pilulæ septem, earumque vna post primum somnum deglutiatur & per hebdomadam integram ita continuetur.

DE VSU ET FACULTATE Olei nucistæ.

Contra catarrhos & si quis frigidum humidumq; habet cerebrum, duæ guttulæ huius olei vertici capitis fortiter illinantur, cerebrum enim confortat, & omnes destillationes frigidas sistit; obseruandum tamen est, ne nimium vsurpetur, hoc enim modo cerebrum inflammat. Non sine vtilitate etiam antiquis vlceribus inungitur cum oleo chamomillæ commixtum: vmbilico inunctum colicos dolores mitigat, & cor etiam confortat cum oleo rosaceo mixtum & pericardio illinitum. In aphonia vero & lipothymia guttula vnica lingua exceptum maxime opitulatur.

DE VIRIBUS ET EFFICAcia olei anisi.

Olei anisi guttula vnica cum oleo amygdalarum amararum mixtum & auribus immissum, auditum amissum restituit, si vitium non vltra triennium durauit: Si vero est antiquius, pro incurabili habendum. Si quis ex morbo capitis vel stomachi inquietus fuerit, nec concoquere & dormire potest, ex penna dependentē guttulam vnam atq; alteram huius olei cubitum iturus paulatim deglutiat, mane vero cum iusculo gallinæ epotet, est enim suaue & cuilibet per-

gra-

gratum. Hoc modo vſurpatum omnibus catarrhis opitulatur, præſertim vero iis, qui ad pectus delabuntur & anhelitum impediunt, tuſſimq; exuſcitant, aperit preterea obſtructiones epatis, reſoluit inflationes, confortat omnia interiora, corrigit vertiginē & quaſcunq; ægritud. capitis, ſæpe vſurpatū, præſeruat ab apoplexia, paralyſi & aliis huiuſcemodi morbis. Infantulis huius olei gutt. 2 cum aq. caponis vel ol. amygdal. dulc. exhibitæ, præſeruant & ſimul etiam liberant ab epilepſia, quod ipſe ſæpius ſum expertus. Maxime vero conducit mulieribus, quib. menſtrua inordinate non ſtatuto tempore procedunt & quibus vterus inflatur. Confortat enim matricem, partumq; promouet, ea propter mulieres grauidæ eius vltra vnam guttulam non debent vſurpare. Compeſcit quinetiam ſingultum & ructus. Tempore peſtis eius guttulæ duæ vel tres mane cum maximo fructu ſumuntur, timorem enim & anxietatem expellit & venenū anteuertit, vtile præterea eſt iis, qui inquietum habent ſomnum, corrigit difficultatem vrinæ, diſſoluit inflationes ventris, & qui propter imbecillitatem epatis hydropem verentur, quotidie cum iuſculo gallinæ vel carnis interius aſſumāt.

DE VSU ET VTILITATE olei fœniculi.

Hoc, vt ſupra dictum, cum & ſine iuſculis vſurpatur, cerebrū, ſtomachumq; cōfortat & inde imbecillitatem oculorum emendat: memoriam corroborat, nutricibus lac adauget, ſuper-

fluita-

fluitates phlegmaticas abſumit, renum calculũ expellit & omnibus venenis reſiſtit, ea propter tempore peſtis vno die ol. cinnam. ſecundo ol. aniſi, tertio ol. fœniculi, quarto ol. citri aut cortices citri conditi mane debent vſurpari, & ſi in locis periculoſis erit obuerſandum, in ore retineri. Qui morbo epileptico ſunt correpti huius olei quantum cortex auellanæ capere poteſt, vſurpare debent purgato prius corpore, & illud per decem dies ita continuare.

DE VSU ET VTILITATE olei cumini.

Contra colicam iniiciatur prius enema commune, vt aliâs etiam docui, cui enemati incoquantur radices, irid. florentinæ, & ſi enema effectum ſuum ſatis præſtitit, vmbilicus hoc oleo calide inungatur, dolores quamprimũ ſiſtit. Hoc autem imprimis hoc loco eſt obſeruandũ olea huiuſmodi ſine noxa non poſſe vſurpari, ſi corpus antea non fuerit purgatum; nec grauidis etiam mulieribus vltra granum eſt exhibendum.

DE VSU ET EFFICAcia olei ſeminis pœoniæ.

Oleum pœoniæ ex ſemine eius, vt & oleum aniſi conficitur, conducitq; non minus adultis, quam iunioribus contra epilepſiam, purgato prius corpore, eius guttulæ aliquot mane ſtomacho ieiuno aſſumptæ & per dies quadraginta continuatæ.

DE EFFICACIA ET VSU olei rosarum.

Huius olei guttula vnica temporibus illita est præualens medicamentum contra dolorem capitis: vt & contra pestilentiales febres, temporibus, arteriis & pericardio illitum, eiusque guttæ tres in iusculo gallinæ assumptæ, quia cum vtilitate purgat: & si vis, vt commodius purget, immisce oleo aliquot folia auri, & vt melius misceatur, aliquandiu ita dimitte, postea guttulam vnam vel duas exhibe, sanguinem perbelle purificat: Et si etiam principium Elephantiasis præsto esset, hoc oleo ita parato & aliquoties vsurpato extirpatur.

DE VTILITATE OLEI rorismarini.

Hoc oleum inseruit præcipue contra vertiginem, & tremorem artuum, si ex frigiditate cerebri prouenerint, febres pestilentiales expellit, in iis, qui venenum forte hauserunt, sudorem prouocat, si post eius vsum optime contegantur. Icterum etiam oppugnat, mensesque albos mulieribus in iusculo caponis vel gallinæ epotum, sistit.

DE VSU ET COMMODITATE olei maioranæ.

Apoplecticis, Epilepticis & qui loquelam amiserunt hoc oleum maxime opitulatur, guttula nempe vna atq; altera linguæ imposita: comprimit interius vsurpatum intumescentiam lienis: febri quartanæ resistit, ante paroxysmum pro-

opinatum & spinæ dorsi inunctum. Omnia a olea ego ipse sum expertus & lectori eo libentius communicaui: Faxit Deus Ter. Opt. Max. vt & lectorum quilibet cum summa sua vtilitate iisdem vti possit.

Licet etiam prædicta olea, vtpote cinnamomi, caryophyllorum, nucistæ, anisi, fœniculi, seminis pœoniæ, &c. cum saccharo commiscere & infantibus exhibere, sunt enim calida & idcirco teneræ huic ætatulæ non admodum tuta, nisi solum in epilepsia.

DE VSU ET VTILITATE
Olei Zedoariæ.

Oleum Zedoariæ peculiarem habet vim contra aërem contagiorum & vapores malos e terra exhalantes, & spiritus viresq; naturales tum hominum, tum brutorum animalium inficientes: Sanat quin etiam morsus & ictus venenatos quorumcunque animalium, vlcera & vulnera, siue ictu, siue bombardis inflicta: tumores externos & internos resoluit, præsertim vero in matrice natos, penetrat & purificat pulmones, sedat propterea tussim, ventris fluxum, colicam & asthma, corrigit fœtorem oris, præstat corpori nutrimentum, promouet concoctionem, curat vulnera antiquata, corroborat cor & visum, interficit lumbricos & reliqua animalcula, quæ in humano corpore ex putredine nasci possunt, & continet partum in matrice conceptum.

DE VIRIBUS OLEI CALAmi aromatici.

Oleum calami aromatici confortat memoriam, amouet dolores capitis & catarrhos ex frigore enatos, emendat debilitatem visus & ventriculi, opitulatur lipothymiis, compescit vomitum, accelerat menses, tollit suffocationem matricis, calefacit stomachum, mundificat & aperit obstructiones renum, calculumq; frangit. Et quia inter cætera etiam astringit, inde fluorem inuoluntarium seminis & vrinæ compescit: restituit capillos, & præcauet melancholiam, delirium & maniam.

DE FACULTATIBUS OLEI radicis Gentianæ.

Radix Gentianæ omnes fere habet virtutes, quæ de calamo aromatico sunt recensitæ. Præ cæteris vero omnibus præseruat à doloribus colicis, emendat febres ephemeras & alias malignitate non carentes, abigit fœtorem oris, & vermes dentium interimit.

DE VSU ET VTILITATE olei croci.

Hoc oleum est admodũ vtile ad febres malignas pestilentiales & æstum capitis, stuporem & dormitationem, vertiginem & maniam melancholicã, & alios eiuscemodi morbos phreneticos; item spasmum, torturam oris, lethargum, catarrhos, raucedinẽ, anginam, & dolores dentium, promouet expuitionẽ, calefacit & astringit, interim tamen aliquantulum deobstruit,

...t corroborat, eiusq; palpationem emendat, ...e manifesta causa tristes & suspirantes exhi...at, lasciuiam adauget, sterilitatem emendat, ...morrhoides fluentes recludit, condylomata ...i ficus ani malignas & ardentes sanat, partũ v...i conseruat, præmaturum & interitum eius...m prçcauet, scissuras ventriculi sanat & lienis, ...ritiem & dolores colicos auertit, flatus expel...; icteritiã, dolores Ischiadicos, erysipelas ner...s, ligamenta, musculosq; læsos percommode ...rat; hepar inflammatum refrigerat, ichores ...uum sistit, ab elephantiasi præseruat, som...mq; amissum restituit.

DE OLEO CASSIÆ.

...Ol. cassiç est valde confortatiuũ, prçsertim ve... cordis, & idcirco ad lipothymias vtilissimũ.

DE VIRIBUS OLEI ALOES.

Purgat hoc oleum cum vini spiritu destilla...m vmbilico inunctum. Vel,

℞. *Aloës lib. 1. myrrhæ elect.* ℥iiij, affunde vini ...blimati mensur. ß per retortam igne forti de...illa, accipies oleum, quo vmbilicum inunge & ...urgabis corpus.

DE CONFORTATIONE CAPITIS & cerebri.

℞. *Ol. anisi & fœnicul. an.* ℈ij, *ol. coriandr. car...momom. cubebar. & cinnam. an.* ℈j, *pl. nucist. macis* *...n.* ℈ß *ol. caryophyll.* ℈iij ß *Mis.* Ex huius mixturæ ...utt. viij & lib. ß sacch. candi formentur rotu...e vel trocisci, quorum vnus post & ante pastum ...matur. Rotula.

DE

DE FACULTATIBUS OLEI
florum chamomillæ.

Habet hoc oleum facultates tumores emo
liendi, intumescentias resoluendi & dolores m
tigandi; Enematibus etiam vna cum aqua in
miscetur, tollit dolores internos intestinoru
matricis, renum & vesicæ, commendatur
conuulsiones; quicquid est extensum, & ind
ratum, emollit & reserat obstructa.

Infantulorum eiulatus ex doloribus coli
causatos omnium optime reconciliat; Ome
tum nempe ouillum in frusta concisum sup
igne liquatum, vel aliquod emplastrum stom
chale cum hoc oleo commixtum & ventri c
lide applicitum.

Oleum Chamomillæ cum spiritu vini mi
tum, & partibus corporis paralysi ex frigo
obsessis, illitum & linteo calido contectum,
ne mora auxiliatur. Ex floribus Chamomilla
Chimicis etiam oleum cœruleum elicitur, cu
ius in multis affectibus internis & præcipu
contra colicam guttulæ aliquot in iusculo cal
do vsurpantur.

DE OLEO CHAMOMIL-
læ cæruleo,

Manipulus integer florum chamomillæ cum
℥j terebinthinæ Venetæ pellucidæ in aqua cal
da dissoluatur, inuicem misceatur, per vesicam
destilletur, & oleum ab aqua per infundibu
lum separetur; habebis oleum pulcherrimum

Relictas fæces exprime, ad spissitudinem

illis concoque & fiat cum cera vnguentum:
c ad maturationem & apertionem vlcerum
de commendatur.
Aqua ab oleo separata ad infusionē florum
est reseruari. Notandū, an ex rosis & aliis hu-
modi floribus, talia etiā olea confici possint.

DE OLEO EX BACCIS IUNI-
peri destillato.

Baccarum iuniperi quantum vis contundan-
, in ollam immittantur, aqua in debita men-
a affundatur, in locum calidum collocetur,
menti aliquid iniiciatur, quotidie vsq; dum
cæ ad fundum descendant & aqua superna-
, quod in diebus quatuordecim vel tribus
domadibus fieri solet, agitentur, postea in
s in spiritu vini vsitatis destillentur, oleum
qua separetur, & aqua secunda vice pera-
bicum in vapore sicco destilletur: habebis
itum vini vel aquam vitæ præstantem. Vel
Grana contusa in lebetem, ita vt tertia pars
maneat vacua, immitte, & cum aqua est af-
, vt neque nimium liquida, nec admodum
a sint, velut ex fæcibus vini fieri solet, de-
a, oleum ab aq. separa, lebetem in vas aper-
ligneum euacua, cum tepefactum, fermen-
adde, vsq; dum ferbuerit, dimitte, iterum
henum mitte & destilla; dabit tibi spiritum
, qui potest circulari & rectificari. Si vero
is igne nimio destillaueris, concipiet em-
euma, Quod si fiat, tessellam panis tostam
nuces iuglandes iniice, vt empyreuma eua-
nescat.

nescat. Hic autem panis tostus nulli bruto d
bet proiici, si enim fiat, sine mora moriuntu
Hic spiritus inseruit paralysi membrorum, v
ceribus pulmonum, doloribus colicis, pesti
si quis equus ex nimio motu & cursu ad extr
mum vsq; est defatigatus.

De vtilitate olei ex granis vel baccis iuniperi destillati.

Oleum ex baccis iuniperi destillatum, & a
omni sua serositate & sordibus separatum ac r
ctificatũ omnibus aliis oleis facile antecellit,
ea propter im̃ensas suas facultates & varias vi
tutes pro balsamo naturali merito haberi deb
omnes enim carnositates, venas, neruos, & o
penetrat, quæcunq; vulnera & vlcera ad sana
tionem disponit, cum vino calido aut iuscul
calido mane & vesperi sumptum, à natura ip
ad omnibus corporis partibus opitulandu
ordinatur, hominemq; in omnibus aduersita
tibus sanum & incolumem conseruat.

Primo vero omnium ex paralysi vel obstru
ctione affluxionum incuruata, contracta, emo
tuaq; membra restituit, im̃unditiem & fœdita
tem cutis emendat, vlcera & maculas nigras t
biarum eradicat, cancros, fistulas, spasmum, in
tumescentias, vlcera inueterata, tremores artu
um, doloresq; laterum & lumborũ sanat, in loc
calido locis affectis optime illitũ, & cum vino
iusculo vel aq. aliqua appropriata assumptum

Secundo omnibus etiam venenis & pestilenti
ipsi resistit, apostemata maligna & vlcera epatis
lieni

nis & pulmonum sanat, eaq; sine vllo detri-
mento hominis emollit & consumit, modo an-
te dicto vsurpatum.

Tertio huius olei ʒj in vino & aceto calido
r triduum continuum mane sumptus sudorẽ
glicum sistit, vel semper post dosin quamli-
t tribus vel quatuor horis in lecto calido est
dandum, hoc ego in personis innumeris pro-
ui, qui omnes tertio die sunt sanitati restituti.

Quarto quibus ventriculus ex immunditie pi-
tosa, quæ potest digeri, sed sursum in caput e-
porat, debilitatur, indeq; catarrhi ex catar-
is angustia pectoris, lassitudo crurum, intu-
escentia & dolor pedum manuumque inci-
unt, eaq; ipsa membra tandem contrahuntur
l nimium remittuntur, ii maximopere hoc ol.
uantur, assumptis nimirum huius olei gutt. 6.
vino calido mane & vesperi, ad dies quinque
ntinuando & exterius ventriculum hoc oleo
ope ig. inungendo. Intus & extra etiã admotũ
legmata adhærentia emollit, appetitum ci-
rum & potus amissum restituit & conco-
onem restaurat.

Quinto. Si quis contracta habet membra, hu-
s ol. gutt. sumat 6. vel 8. in vin. cal. & partes af-
ctas eodem calido inungat, refrigeratã enim
tabescẽtem medullam, calorem natiuũ eius-
m & motum naturalẽ membris ipsis restituit.

Sexto. Hoc oleum cum aq. vel vino iuxta dif-
rentiam morbi sumptum omnes febres radi-
tus expellit, renes & vesicam mundificat, cal-

culum

culum confringit & ad exitum præparat, dysenteriam quoq; & ventris intumescentiam mirifice corrigit.

Septimo. Quisquis in ventre habet lumbricos, mane stomacho ieiuno de hoc oleo bibat, moriuntur illico. Cum aqua artemisiæ vel cichorii sumptum dolores colicos & matricis sedat.

Octauo. Huius olei ℈j cum vino calido stomacho ieiuno sumptus commendatur contra podagram, si adhuc sit recens, & non nodosa. Omnes enim superfluitates cholericas, phlegmaticas & melancholicas, ex quibus hi dolores exoriri solent, consumit, oportet autem sumpto oleo tres vel quatuor horas ieiunare.

Nono. Contra dolores colicos, spongiam ad magnitudinem nucis iuglandis in hoc oleo intinge, calide vmbilico applica & desuper cucurbitulam vel corticem nucis satis capacem impone. Expellit enim dolores, qui ex frigida & lenta pituita exorti sunt.

Decimo. Si cui vrina est obstructa, sumat huius olei guttulas *6.* vel 8. cum vino calido, idq; per dies quatuor vel quinque mane & vesperi, promouetur vrina absq; vllo dolore.

Vndecimo. Hoc ipso modo vsurpatum immodicum menstruorum fluxum felicius, quam vllum aliud medicamentum restringit.

Duodecimo. Aliquoties taliter ebibitum sedat dolores stranguriæ & confert etiam ad alios affectus vesicæ, & calculum præcipue.

De miris facultatibus & virtutibus olei ex ligno iuniperi deſtillati.

Primo, commendatur ad dolores dentium, denti eroſo & dolenti appoſitum & gingiuis ...itum.

II. Maribus colico dolore laborantibus & mulieribus contra ſuffocationem vteri dantur ...us guttulæ 6. 8. vel 10. in vino calido vel iuſculo carnis, iuuat ſine vlla mora.

III. Bruta, quæ in artubus male habent, pro... ignem hoc oleo vnguntur & fricantur.

IV. Si quis homo vel brutum animal cibos malignos vel venenum aliquod ingurgitauit, ei hoc oleum infundatur, expellit illud ſine du...o: & omnes humiditates noxias conſumit.

V. Medetur epilepſiæ & paralyſi, toti ſpinæ ...rſi in loco calido inunctum: & ſanat etiam ...biem cuti adhærentem.

VI. Amiſſum etiam auditum reſtituit, ad ...ttulas tres vel quatuor cum bombace auri...s impoſitum & ſæpius repetitum.

VII. Si quis ex ſexu maſculo ſtranguria eſt ...ectus, huius olei guttulas aliquot ſumat cum ...no calido vel iuſculo, & teſticulos ſimul eo ...ngat. Quo modo etiam fœminæ illud poſ...nt vſurpare & muliebria inungere.

VIII. Quibus manus vel pedes vel alia cor...ris membra frigore ſunt corrupta, hoc oleo ...loco calido multoties inunganturr, reſtituun... illico quod eodem modo etiã fiat in brutis.

IX. Qui doloribus colicis ex frigore vel ... lore nimio aut podagra sunt affecti, huius ... quantum cortex nucis capere potest, quin... diebus continuis mane sumant cum dup... pondere vini calidi.

X. Si quod brutum vel homo lumbricis ... obsessus, huic tribus vicibus tantundem, vt ... do tutum est, cum duplici mensura vini ... fundatur, vermes enim occidit. Hoc m... etiam vsurpatur contra stranguriam.

XI. Si quibus caput scabie est infectu... eis totum caput per integrum triduum cum ... xiuio forti abluatur, vt crustæ scabiei eo m... us emolliantur & abstergantur, deinde rad... capillorum euellantur, tandemque loca a... cta hoc oleo diligenter in loco calido inun... tur, ita enim scabies huiusmodi radicitus ... ratur.

XII. Manibus pedibusque contracti qu... que diebus continuis huius olei quant... cortex nucis iuglandis capere potest, sto... cho cum duplici vini pondere hauriant. Co... mendatur etiam quam maxime contra feb... quartanam & elephantiasin ipsam.

XIII. Confert non minus ad dolores ... pitis, ex frigiditate vel frigidis catarrhis ... ortos; capiti, temporibus & nuchæ in... ctum, & per nouem dies quotidie ad gut... las sex vel octo epotum. Ante omnia ...

re ad icteritiam & hydropem mirifice commendatur.

XIV. Epilepticis caput, vtraque tempora, nucha, ſpatium inter axillas, cor & brachia hoc ipſo oleo diligenter inungantur, & guttulæ octo vel decem per nouem dies continuos infundantur: abigit omnes ægritudines, quæ ex frigore proueniunt.

DE ALIA OLEI ET SPIRITUS IUNIPERI PRÆPARATIONE.

Baccarum iuniperi quantum vis, contundatur, vaſi iniiciatur, aqua frigida ſuperfundatur, quatuor vel quinque ſeptimanas ita relinquatur, & quouſque non amplius ferueat, quotidie miſceatur; tandemque vt ſupra deſtilletur.

Aqua, cùm baccæ iam contuſæ ſunt, ita frigida affunditur, per biduum & triduum dimittitur, deinde exprimitur, filtratur, in electuarii formam concoquitur, & cum fæcibus vt dictum fuit, proceditur, habebis oleum vel ſpiritum.

DE AQUA BACCARUM iuniperi.

Optima harum baccarum deſtillatio fit in principio menſis Septembris, & ad eam eliguntur baccæ nigræ & maturæ, quæ contunduntur & deſtillantur. Huius aquæ ℥j manè, ante prandium, & veſperi epota dolores

renum & veſicæ mitigat, purificat item rene
& veſicam, promouet vrinam & retardante
menſes, expellit partum mortuum & quæcun
que venena, ad ℥iß hauſta.

Conducit etiam hæc aqua ad omnes mor
bos articulares, quando membra & articul
quouis mane, meridie & veſperi ea confrican
tur.

DE OLEO LIGNI CO-
rylorum.

Ex ligno corylorum, cum probe eſt exicca
tum, vt ſæpius dixi, oleum deſtillatur. Exter
git & mundificat vlcera antiqua & vulnera ſo
dida ex fundamento, eaq; perbelle ſanat, cu
linamentis impoſitum.

Huius olei D. Eucharius dabat guttulas qua
tuor cum iuſculo lentium vel vino infantul
contra lumbricos. Eſtq; experimentum certi
ſimum, adultioribus vero in maiori ponde
exhibetur.

DE OLEO HERACLIO ET
eiuſdem ſpiritu.

Baculorum ſiue virgultorum ligni coryl
rum quantum vis in loco calido exiccentu
cum arefacti fuerint, in teſſellas ſcindantur,
alembico fictili deſtillentur, ſpiritus primo
gne lento abſtrahatur, ad quem ſequitur ol
um, quod à ſpiritu eſt ſeparandum; commen
datur ad dolores dentium & epilepſiam.

DE VIRTUTIBUS OLEI baccarum lauri.

Conducit hoc oleum ad dolores hepatis, hemicraniam, nimiam frigiditatem ſtomachi & colicam inteſtini ieiuni. Item contra dolores vteri, neruorum & omnium interiorũ ex frigiditate prouenientes; contra arthritim frigidam & alios huius generis affectus: contra paſſionem iliacam & colicam, lethargiam, frigiditatem capitis, quotidianas & tertianas intermittentes febres, toti ſpinæ dorſi ante paroxyſmũ inunctum: habet enim vim recalefaciendi & emolliendi: & ſi cui ligamenta ſunt exiccata & conſumpta, præſtantiſſimum erit medicamentum, ſi loca affecta eo inungantur.

DE OLEO HYOſcyami.

Gangrænæ hoc oleum mirifice opitulatur, panni nimirum ex lana in eo intincti & loco affecto applicati. Confert etiam omnibus locis inflammatis, ad ichorem articulorum & eryſipelas.

OLEA EX GUMMIS FERE omnia ſequenti modo præparantur.

Maſtiche, Myrrha & quodquod gummi aliud deſtillare cupis, primo ſubtiliſſime puluerıſetur, in ſpiritu vini rectificato per triduum in balneo, ita, vt ſpiritus tranſuerſos duos digitos ſupernatet, infundatur, cum vinum colorem ipſius gummi extraxerit, ſeparetur, aliusq; ſpi-

ritus affundatur, iterum in infusione per triduum, vsque dum coloratum videris, relinquatur, idq; quoad spirit. absq; colore remanserit, repetatur: Tunc spiritum colore tinctum & per interualla effusum per B. destilla: liquori extillato silices iniice, ex arena destilla, sequetur oleum, quod rectificatum pulchrum colorem & saporem acquirit. Aut

Gummi alicuius & sacchari candi partes æquales cum silicibus puluerisatis in arena primum igne lento, postea fortiori, gradus scilicet tertii, destilla, ne empyreuma acquirat, & phlegma immixtum abstrahe, remanebit oleum, quod emplastris ad puncturas vtilissime admiscetur.

Quidam gummi in spiritu vini infundunt, cum vase bene obturato in cineres collocant, & in vesica destillant: olea odorifera, vt *benzoin, styrax* &c. in spiritu vini per fæces semel destillato debent infundi.

DE ALIO OLEO SUCCINI VEL MASTICIS.

Horum gummi, quodcunque vis ℞ lib. j. arenæ albissimæ & puræ lib. ß, salis puluerisati M. inuicem bene mixta, exiccata & retortæ indita cum capella in arenam collocentur & destillentur: recipienti vero mensuram vnam aquæ frigidæ infunde, vt oleum destillans ei innatet,

..., & vsque dum spiritus, qui est quasi fumus ...us, incipiat egredi, conuenienti igne rega... , quem per tres, quatuor vel quinque horas ...tinuo calore conserua: quo facto aquam ...oleum in aliud destillatorium infunde, bene ...turatum in balneum tam profunde colloca, ... materiæ inditæ exterius conspiciantur, & ... destilla, & cum aqua incipit ebullire, ex...labit oleum clarum & pellucidum, quod re...ua.

Residuum cum arena misce, & in retor... destilla, sequetur oleum rubrum, rubini in...r & pellucidum, quod separatim reserua: ...oc excepto ignem vrge, habebis oleum craf...m balsamicum, extra corpus vsurpandum.

Hoc eodem modo etiam oleum masticis ...test destillari: in quo opere destillatoriaficti... subtus & supra arena debent esse cooperta, ... aqua semper recipienti infusa, vt spiritus in ...am incidant & ei innatent.

DE OLEO SUCCINI ALBI.

Succinum album oportet prius vino vete...i infundere, & in cella vinaria ad altitudi...nem viri sepelire, arena circumcirca & superius cooperire, ibique ad sex menses vsque relin...quere, quo enim diutius, eo melius. Quo ...empore elapso in retorta destilletur, vsurpatur

hoc oleum intra & extra corpus ad morbum caducum, apoplexiam & ad dolores colicos umbilico illitum.

DE OLEO CAMphoræ.

Camphoræ tantum olei amygdalarum, v tres digitos transuersos supernatet, affunde, pe octo dies in eo ita resolue, quo facto ad altitudinem trium digitorum transuersorum alium spiritum vini rectificatum affunde, per aliud o ctiduum ita relinque, deinde à Camphora abstrahe & destilla. Vel

Ouorum quotquot vis ad duritiem coquantur, vitella eximantur, æqualis portio camphoræ addatur, hæc mixta contundantur, deinde in mortario agitentur, destillatorio vitreo cum alembico cæco iniiciantur, in B. collocentur, coquantur, postea inde exempta sacculo ex panno è lana iniiciantur, dum adhuc calent, exprimantur: extillabit oleum, cui affundatur spiritus vini, vt oleum supernatet. Vel,

℞. Camphoræ q. v. pulueriſetur, vitro iniiciatur, pani calido è furno modo extracto imponatur, panisq; ita calidus obstruatur, & habebis oleum.

DE OPTIMO MODO OLEUM Camphoræ ad vsum medicum destillandi.

℞. Camphoræ subtilissime puluer. ℥iß. huic spiritus terebinthinæ vel oleum amygdalarum, dulc. ℥iij lente affunde, ad spissitudinem pultis com-

s commisce, tandem sal. absynth. ℥ijß adiice, rerum diligenter misce: hoc probe facto, in retorta, primum igne lento, deinde fortiori vsq; dum egrediatur spiritus, & camphora instar butyri cum multis albis spiritibus compareat, destilla. In fine autem recipiens, quem oportet esse paruum, amoueatur, ne destillata empyreuma concipiant. Hoc peracto ignis ita regatur, vt sal absynthii in retorta à fœtore sufficienter repurgetur & simul calcinetur. Huic sali oleum primo destillatum affunde, diligenter commisce, & in alia retorta oleum per destillationem abstrahe; sal vero iterum calcinetur & ita à fœtore repurgetur, & hæc omnia etiam tertia vice repetantur. Tandem in hoc adhuc butyroso oleo fragmenta tegulæ ignitæ ollæ apertæ iniecta extinguantur, olla vero statim post infusum super tegulas oleum optime cooperiatur: & vltimo omnium ita per retortam igne lento destilletur; sequetur oleum clarum, cui si phlegmatis aliquid adhuc fuerit admixtum, debito modo separetur.

DE OLEIS EX GUMMIS.

Gummi, vt *mastiche*, *succinum*, vel alia primum subtilissime puluerisata in retorta ita, vt tertia pars repleatur, igne lento destilla, recipientis appositi tertiam capacitatis partem aqua adimple, vsq; dum spiritus transierint, lente destilla, hoc facto ignem vrge, omnibus per destillationem extractis oleum ab aqua separa, & aqua frigida affusa rectifica.

Si lubet, aqua lauendulæ lauetur, vel in rectificatione aqua pulegii vel maioranæ affundatur, pergratum enim hoc modo saporem acquirit.

DE VIRTUTIBUS OLEI succini flaui.

Hoc oleum admodum est proficuum contra apoplexiam, quam maxime præcauet, qualibet septimana semel ad tres vel quatuor guttulas vsurpatum. Ioannis Hutteri coniunx apoplexia corripiebatur, eratque quasi in agone sine omni sensu & motu, maritus hoc oleo fricabat linguam, infundebatque eius guttulas aliquot, & eodem inungebat pulsus: vnde illico restituebatur.

Lipsiæ huius olei ℥ß venditur integro floreno, & ex lib. j. succini ℥ij vel ℥ijß olei eliciuntur.

Eius olei guttulæ tres cum aqua anisi vel iusculo carnis sumptæ menstrua alba cohibent, partum confortant, sputum sanguinis sistunt, tussimque mitigant & phthysi simul etiam conueniunt aliquoties nempe vsurpatæ.

Olei succini flaui & charyophyllorum an. guttulæ 4. mixtæ, cum bombace exceptæ & in orbiculo gestæ sæpiusque odoratæ catarrhos capitis sistunt, aeremq; malignum, presertim pestis tempore emendant.

Olei succini & cumini ana. guttulæ sex cum aqua fœniculi potæ, promouent partum, siue sit

n sit viuus, siue mortuus, auertunt strangula-
n vteri interius sumptæ & vmbilico inun-
æ.

Quicunque dolores artuum vel alibi persen-
it, hoc oleo inungat, sanabitur.

Oleum hoc, quod per refrigerationem vel
scensum destillatur, ad omnes calidas intu-
escentias commendatur, eas enim citissime
sumit, omnium vero optimum est, quod
rbidum & nondum rectificatum. Resistit et-
m apoplexiæ & epilepsiæ, spasmo, & vteri suf-
cationi.

DE VSU ET VTILITAE olei masticis.

Conducit hoc oleum non solum ad calorem
pitis, sed etiam ad eiusdem frigiditatem, item
d commotionem cerebri & delirium, in quo
asu sępissime est comprobatum, superfluum &
ræternaturalem rubedinem faciei & reliquæ
niuersæ cutis emendat; surditatem visusq; de-
ilitatem corrigit, amissum olfactum, & simul
tiam memoriam restituit: meatus narium ad
erebrum vsq; reserat: scorbutum, putredinem
ris, lapsum vuulæ, hæmorrhagiam gingiua-
um, exulcerationem linguæ, ranulam & ca-
arrhos suffocantes curat, nimiam magnitudi-
em mammillarū muliebrium præcauet, dolo-
ibusq; spinæ dorsi, tuberculis ani, intestini re-
cti & matricis prolapsui conuenit, & epatis a-
postemata, fissuras & alia eiusdem incommoda
sanat.

DE

DE FACULTATIBUS OLEI myrrhæ.

Oleum myrrhæ peculiarem habet vim cere-brum & ventriculum frigidum roborandi, & concoctionem iuuandi: itaq; in omnibus hu-iusmodi morbis commode datur. Promouet quinetiam secessum & occlusos ventris flatus, corrigit tenesmum, & angustiam pectoris, iu-uat expectorationem, & conciliat bonum an-helitum: inde conuenit pulmoni & hepati, re-sistit omni putredini, prodest lethargicis, coli-cæ puerorum, pellit vermes, sistitq; menses ni-mium fluentes.

DE OLEO TEREBINTHINÆ & resinarum.

Terebinthinam pellucidam in retorta lent[o] igne destilla, habebis primo oleum album, a[d] quod sequitur flauum & vltimo rubrum, quo[d] fortiori igne erit extrahendum, hæc olea, vnũ-quodq; separatim reserua: rubrum oleum e[st] balsamus, qui in arena vel alio modo potest re-ctificari. Vt autem subtilissimum reddatur eg[o] ad terebinthinæ libram quamlibet sumo spiri-tus vini octauam partem. Aut,

Terebinthinæ quantum libuerit affusa aqu[a] fontana in retortã iniicio & in balneo destillo exit spiritus siue oleum album vna cum aqua: nihil amplius de oleo albo sequitur & simul et iam omnis aq. exiit, in cin. quod residuum es[t] lente destilla; & quando oleum flauum suffici-enter exierit, ignem vrge, sequetur balsamu[s] spissu[s]

pissus emplastris ad puncturas valde proficuus.

DE HUIUS OLEI VSU & virtute.

Cui vrina est obstructa, samat huius olei guttulas 4. vel 5. in aqua petroselini vel cichorii, iuuabitur illico. Conducit etiam ad dolores dorsi & lumborũ ex frigiditate vel obstructione prouenientes, vt & ad calculum ipsum, sæpissime nempe vsurpatum.

Contra mictionem sanguinis & omnes catarrhos frigidos multoties est probatum; mortificat etiam omnes dolores ex frigore prouenientes, membris affectis inunctum.

DE ALTERO OLEO.

Hoc oleum est valde calidum, & propterea cum summa cautela vsurpandum: omnibus contabescentibus membris mirabiliter conuenit. Vt & ad dolores vagos articulorum, si eo inungantur: omnibus idcirco vnguentis contra contabescentiam vtilissime immiscetur.

Bistorta, flores hypericon. chelidonia & flores centaurii in hoc oleo infusa & aliquandiu in sole relicta faciunt oleum rubrum, quod saluberrimus est balsamus vulnerarius ad vlcera frigida tumefacta; ea enim citissime ex fundamento sanat.

Nota: Balsamus lucidus terebinthinæ in vino haustus mirum in modum confert lithiasi.

AD

AD CANCRUM ET fistulas.

℞. *Ol. antimonii guttul.* 10. *olei succini guttul.* *cum cera & oleo oliuar. fiat vnguentum.*

AD DEBILITATEM NERuorum & paralysin.

℞. *Ol. succin.* ℥j, *ol. mastich.* ℥j, *ol. ex granis iunipe*ri ℥ß. *M.* & partibus in balneo inunge.

AD SPASMUM.

℞. *Ol. succin.* ℥ij, *ol. lupi pisc.* ℥j, *ol.* CC. ℥ß. *M.* & vtere, vt dictum.

AD PARTUM MORTUUM EXpellendum, vterum mundificandum, & sterilitatem corrigendam.

℞. *Ol. succin. & mac. an. guttul.* iiij. *ol. sem. verben. Misce* & cum aqua lilior. exhibe.

AD DOLORES MAtricis.

℞. *Ol. succin. gutt. v. ol. castor. & aneth. an. gutt.* iij. *Misce* & cum aqua Melissæ exhibe.

AD PURGANDUM CAPUT.

℞. *Ol. succin. & maior. an. gutt.* iij. *ol. fænic. gutt.* v. *Misce* & cum aqua Endiuiæ mane vtere.

OLEA EX LIGNIS OMNIA sequenti modo destillantur.

℞. *Lign. iuniper. subtiliter incis. part.* 4. *salis calcin. part.* 1. *diligenter misceatur*, in retorta vitrea igne libero primum lento deinde fortissimo destilletur, & postea in B. rectificetur: exibit

cum

cum aqua oleum pulchrum; quod per infundibulum separa. Oleum pellucidum est, oleum genuinum ex ligno iuniperino: quod residuum est, cum arena commisce & deinde destilla, habebis oleum balsamicum extra corpus vsurpandum. Et ita proceditur cum omnibus lignis; vt ligno Guaiaco, sassafras, tamaricis & chinæ.

BALSAMUS ARTIFICIALIS.

℞ *Terebinth. commun. lib. iij, terebinth. Venetæ lib. j. styrac. liquidæ lib. ij, benzoin, styrac. calamit. caryophyllor. cinnamom nuc. mosch. an.* ℈ij, *myrrh. elect. pro 4. bacen. lign. aloës* ℈j, *spicæ indic. pro 3. bacen. pyrethri, mastic. thuris, calami aromat. an.* ℈j, *vini sublimati Mens. j. Zedoar. succin. citrin. galban. serapini an.* ℥ij, *fol. menth. M. iiij, ol. laurini lib.* ß. *Misc.* & destilla sicut scis.

DE VIRTUTIBUS HUIUS balsami.

Conducit hic balsamus ad calculum, obstructiones mensium, contractiones artuum & ad omnia vulnera sananda. Balsamus fuscus crura refrigerata restituit, iis nempe inunctus. Thomasius multos impotentia & contractura artuum laborantes hoc ipso balsamo restituit.

DE ALIO BALSAMO.

℞ *Myrrh. Elect.* ℥vij, *mastic.* ℥viij, *aloes Epat.* ℥xviij, *sal. commun. lib. j.* Mixta & con-

& contuſa per retortam lento igne diligentiſſime deſtilla. Huius guttula vna gemmis eſt pretioſior, præſertim infantibus, contra lumbricos ventri inunctus; ſanat etiam recentia vulnera in quibus oſſa non ſunt læſa, idq; ſpacio 24. horarum.

DE OLEO AD CONuulſiones.

℞. *Terebinth. pelluc. lib. 1. ol. comm. ℥x. thur. myrrh. ſarcocoll. maſtic. croci, cyclam. equiſet. rub. tinctor. an. ℥j. lumbr. terreſtr. ℥iij*: hæc omnia ſuper igne lento in ſartagine ex orichalco optime miſceantur, deinde per retortam deſtillentur, & cum nihil amplius extillat, oleum ab aqua ſeparetur.

Eſt hoc oleum mirabile ad ſpaſmum & paralyſin, tam in vulneribus, quam contuſionibus & huiuſcemodi affectus alios.

DE BALSAMO HYPERICONIS & eius vtilitate.

Hic balſamus eſt præſentaneum remedium & optimum auxilium ad omnia vulnera, punctura ſiue ictus, tubercula, intumeſcentias, apoſtemata, doloreſq; dentium & oculorum, & ſine nauſea contra omnes dolores internos, interius etiam vſurpari poteſt, ideo pro ſingulari Dei dono merito habendus.

In menſe iunio, Iulio & Auguſto, quando, nempe hæc planta floret, eius florum, antequã exierint, totum triduum ante nouilunium, & præſertim luna exiſtente in capricorno, ariete & virgine

rg ne ante solis ortum duas vel tres libras colge, ab omnibus filamentis mundifica, tantum ni boni Rhenani, vt manum transuersam supernatet, in olla affunde, olla vero sit intus & xtra vitreata, nec floribus & vino vsq; ad summum plena, operculo similiter vitreato tege, m albumine oui, calce viua & farina triticea quis partibus mixtis diligenter occlude: hoc cto olla ita cum operculo occlusa per octidum vsq; dum exiccata fuerit, seponatur, postea l lebetem aqua plenum collocetur, vt possit r horas septem vel octo ebullire: quo facto de exime, postquam refrigerata fuerit, operlum amoue, flores iniectos cum vino in saclum infunde, quantum potes exprime, exessum vitro infunde, & tam diu, vsq; dum balmus nobilis supernatet, dimitte; hunc dilinter separa & collige, quousq; nihil amplius natare videris. Quidquid autem non oleum, d fœculentum & immundum fuerit, ad antiua & putrida vlcera potest vsurpari. Antem vero ollam, vt dictum est, occludas, adre oportet *terebinthinæ lib. ß, olei oliuarum lib. j croci ad pondus vnius obuli, & tantum vniuscuiuse ad Mens. j vini*: si vero plus vini & florum sumeris, etiam reliquorum pondus erit augenm. In obstructione vero ollæ lintea vetusta nscindantur, eiusque fragmentis cum massa ius dicta oblinitis superior pars ollæ cum oculo vniatur & etiam exterius iisdem obduur.

HUIUS VSUS.

Cum vti hoc balſamo volueris cochleare pa-uum in promptu habeas, cui parum huius bal-ſami cum bombace infunde, & ſuper cande-cerea calefactum vulneribus, punctim vel cæ-ſim factis, applica, & per octiduum, vt bomba-vulneri adhæreat, ibidem relinque: hoc fact-in poſterum quotidie mane & veſperi huius balſami calide vulneribus aliquid admoue: vero Goſſypium maturius à vulnere abſterga-tur, de nouo in cochleari calefacito & vt ante procedito, quouſq; goſſypium adhæreat: vulnu-autem nullo modo madefacias, ſi ſanatione-abſque vlceratione promouere cupis.

Applicandus etiam eſt calide hic balſamu-eroſis dentibus & intumeſcentibus gingiuis.

Quomodo ex omnibus rebus adipoſi- & pinguibus oleum deſtillari poſſit.

DE OLEO CERÆ.

Ceræ quantum vis ad ignem liqueſcat, cum farina laterum quantum neceſſe fuerit, admi-ſceatur: cum aliquantulum inſpiſſatum fuerit cum ſpatula ferrea diligenter commoueatur hoc facto tabulam ligneam farina laterum cō-ſperge, ceram ſecundum longitudinem ſuper eam ducito, cum frigefactum fuerit, in fruſtul-vt in retortam ingredi poſſint, conſcindito; ca-pellę arenæ iniicito, capellæ etiam partem ſupe-riorem arena cooperito, operculum adaptato illud vero prope roſtrū retortę abſcindito, vt æ-

ua effluere possit, recipientem cum spiraculo pplicato & igne lento destilla. Cum omne o-um iam transiuit, & refrigeratum fuerit, tum iam retortam elige; farinam lateris conueni-nter inice, oleum prius calefactũ affunde, di-genter misce, & vt antea modo tertio destilla, leũ, quod ita destillat, ad omnis generis vul-ra & vlcera sananda vix habet simile. Quod clarius & omnis fœtoris expers habere cupis; imo aqua rectifica & in cinere destilla, habe-s oleum pulcherrimum & lucidissimum vna m aqua, quod cum vino purificetur & recti-etur: erit hoc modo multo præstantius, & l magnatum vsum asseruandum. Memini cu-sdam; cui globo bombardico manus erat rforata & septem diebus curabatur, ardorẽ im pulueris huiusmodi mirifice corrigit.

Alia præparatio.

℞ *Ceræ flauæ part. j. oßis vsti vel arenæ part 3.* c grosso modo incisa & puluerisata in vesica r arenam destilla, & postea cum aq. rectica, quetur oleum pulchrum aurei coloris. Vel ℞ *Alumin. plumosi, & ceræ partes æquales*, ole-, quod per destillationem ex illis sequitur, m duplici pondere aquæ affusæ rectifica, ex-abunt simul, tandemq; separa.

DE VIRIBUS OLEI Ceræ.

Præstantissimum est hoc oleum ad emolli-da vlcera, siquidẽ celerrime penetrat, emol-& resoluit, & in correctione cicatricum &

macularum omnia alia antecedit, si modo po
quam vulnera & vlcera iam sanata fuerint,
surpetur. Mitigat quin etiam dolores podag
cos & arthriticos cum summa omnium adm
ratione, & omnis generis vulnera & vlcera s
nat.

Hoc oleum ex cera recenti per alembicu
destillatum sanat fissuras labiorum & papill
rum muliebrium, illis illinitum, nec infantul
à suctione impedit, illico enim illas sanat, dol
remq; mitigat.

Intumescentiæ hoc oleo inunctæ sine mo
euanescent. Contra dolores colicos vmbilic
hoc oleo inungitur & calide contegitur.

Huius olei guttæ 6. cum aqua card. ben. sum
præ doloribus laterum medentur. Membra
podagra incuruata & contracta hoc oleo res
tuuntur. Si cui ventriculus intumuerit, huius
lei guttas tres vel quatuor in iusculo sumat,
ventriculum eodem inungat: hoc modo i
unctum membra frigefacta calefacit. Muli
res, quibus mammillæ intumescunt aut exulc
rantur, hoc oleum cum oleo amygdalaru
dulc. mixtum mammillis applicent, ad vlce
vero ad modum balsami vsurpent, vltimo e
iam ipsas hernias pudendorum perbelle sana
mane & vesperi inunctum & ligatura applicat

DE OLEO CASTOREI.

Castorei subtilissime incisi quantum vis i
spiritum vini rectificatum infunde, per duc
vel tres dies (quanto enim diutius, tanto mel
us

) digere: & vinum in B. euaporetur, hoc e-
m facto oleum remanet, si vero castoreum in
pia haberi potest, post dictam destillatio-
m relictum oleum lateribus ignitis potest af-
ndi, & per retortam vndique coopertam len-
destillari.

DE OLEI AXUNGIÆ VEL seui ceruini.

Est mitigatiuum Theophrasti contra poda-
ram. Axungia siue seuum ceruinum quantum
lidum haberi potest (quanto enim calidius;
nto melius) per retortam in cinere igne lento,
q; dum phlegma exierit, destilletur, cum ex-
llari cessat, ignis augeatur, alius recipiens ad-
ptetur, alteraq; aqua excipiatur, cum colorem
utare incipit, ab opera desiste, vt possit refri-
erari, recipientem cum arena obducito, & igni
rtiori destilla, cum nihil amplius extillat, re-
pientem amoue, & fortissimo igne vrge, ita e-
m proprium eius sal in quantitate non medi-
cri sursum reuerberat, hoc refrigeratum colli-
, & in vitro mundo optime obturato ad ne-
essitatem reserua: membra enim podagrica
mel vel bis post balneum hoc oleo inuncta,
molliuntur, dolores resoluuntur & materia
er secessum euacuatur.

DE OLEO EX SANguine ceruino.

Hoc oleum podagram ipsam per aluum ex-
pellit.

Sanguis vero cerui ita per se per retortam de-

ſtilla, cum phlegma extillauit, & guttulæ incipiunt fieri fuſcæ, & oleum effluere, alium recipientem adapta, & quouſq; nihil amplius de oleo ſequitur, deſtilla: durante deſtillatione grumi ſalis retortæ adhærent, hoc igitur cum oleo abſterge, rectifica & vtrumque ad vſum reſerua.

DE OLEO CONTRA Podagram.

℞ *mell. lib. ij. vitriol. calcin. lib. j. ſpirit. vini rectif. lib. ß. fragmentor. later. lib. j.* in alembico deſtilletur, primo lente, quouſq; phlegma veniat, deinde, vt ſpiritus ſequatur, igni fortiore: alembicus autem debet habere roſtrum breue; ſiquidem ſpiritus ad 20. vſq; horas cum hoc oleo extillant, quo membra podagrica cum penna columbina alba debent inungi.

Maximum etiam præſtat auxilium aqua fungorum eſculentorum ad podagram & atrophiam membrorum, ſi eadem confricentur.

DE OLEO CAUSTICO, QUOD omnia tubercula, ſcrophulas, verrucas & alia huiuſmodi ſine dolore aperit.

℞ *Ol. philoſophor. opt. lib. ß, thur. alb. opt. maſtic. gumm. arabic. terebinth. an.* ℥iij, omnia ſimul contundantur & miſceantur, per alembicum deſtillentur, cum lib. v. cineris quercini miſceantur, iterum per alembicum deſtillentur, ad vſum reſeruetur, & locis affectis ſæpiſſime inungatur.

DE

DE OLEO FISTULAS MORtificante & verrucas eradicante.

℞. *Calc. viu. ℥iij, Euphorb. ℥j, optime contusa ...m lib. ß ol. philosophor. vel ol. benedicti commisce & ...r alembicum destilla : habebis oleum præstantissi...um, quo admiranda efficere potes.*

DE OLEO, SPIRITU ET SAle vngulæ alcis.

Vngulas alcis optime mundatas & pulchras in ...leolas subtiles conscinde, & in retorta Wald...rgica optima igne aperto destilla: prima ho... exibit parum aquæ flauæ vel phlegma : cum ...ero ignem fortificaueris, oleum subsequetur ...uum ; quo viso ignem adhuc magis vrge, ...uo vsque retorta plane ignita fuerit, tunc e...m effluet balsamus fuscus, qui in recipiente ...quæ innatat, vt & sal volatilis, qui vitri parie...bus interioribus adhæret. Destillatione fini..., omnia ex recipiente exime, in minori alem...ico vitreo iniice & per arenam destilla, exibit ...rimo spiritus, postea oleum, tandem vero sal ...n superiori parte alembici sublimatur; spiri...um per tritorium ab oleo separa : habebis ole...m ad epilepsiam accommodatissimum : cuius ...l & spiritus ad multa vtilissime possunt vsur...ari.

DE EXPERIMENTO EX CRAnio humano contra morbum caducum.

Caluariã hominis è patibulo suspensi, aut rotę

impoſiti contritam deſtilla,& aquam emanantem bis rectifica, hoc peracto ℞ *eſſent. perlar.* ʒß, *rad pœon. caſtor. an.* ʒj: *muſci, meliſſ. anacard. an.* ℈j, *aq. prædict.* ℥j, *hæc inuicem miſce.* & ægro in principio paroxyſmi cochlear j huius mixturæ exhibe, effectum admirandum videbis. Vel.

Caluariam hominis non ſepulti, ſed violenta morte deleti contere, in arena per retortam deſtilla, aquam rurſus ſuper fæces affunde, & ſecunda vice deſtilla, & aquam per B. rectifica.

℞. *huius aquæ* ℥iij; *caſtor.* ʒj; *ſpec. diamoſch. dulc.* ʒij; *mell. anacardin.* ʒß. *hæc inuicem mixta iterum deſtilla, aq. huic ſucci perlar.* ℈ij, *ol. vitriol. gutt. v. & ol. aniſi. gutt. x, adde* & de hac mixtura epilepſia laboranti cochlear j. per nouem dies continuos ieiuno exhibe.

DE OLEO SANGUINIS HUmani contra morbum caducum.

Sanguinis humani per venę ſectionem emiſſi ſufficienti quantitati ſpiritum vini affunde, ita ſimul per menſem integrum fimo equino ad putrificandum committe, poſtea per cineres deſtilla: tranſcendet oleum cum aqua; ſpiritum vini cum phlegmate per balneum abſtrahe, quod reliquum eſt, in retorta per cineres nouem vicibus rectifica, habebis balſamum vel oleum perpulchrum coloris aurei: de quo epileptico quotidie ℈j cum aq. pœoniæ dies triginta continuos exhibe, idq; præcipue in nouilunio faciendum & per totum annum continuandũ.

DE BALSAMO SANGUI-
nis humani:

℞. *Sangu. humani. sani* ℥vj, *alcool. vini* ℥j: post igestionem bis destilla, iterum pone in digestionem vent. eq. per medium mensem, donec qua genuina appareat, superior alba, inferior urea, quæ saparata ab altera ad morbum caduum optima est. Auxiliatur etiam omnibus affectibus ex calore vel frigore exortis, quamcunque complexionem debilem restituit, morbos erebri, memoriæ & spirituum emendat, venenum à corde propellit, pectus amplificat, morbos pulmonum abigit, omnes grossos humores absq; vllo nocumento extrahit, sanguinem purificat, omnia alia medicamenta in hoc ipso superat; fluxus ventris quoscunq; & dolores renum sistit, bilem venenatam corrigit, sperma & sanguinem auget, venas neruosque aperit, eorumq; affectus sanat. Conducit etiam ad apoplexiam, epilepsiam, vertiginem, & continuum dolorem capitis in electuario appropriato sumptus; amissam loquelam restituit, & si quis esset semimortuus & absq; omni sermone, eum ocyssime reuocat, in spiritu vini nempe sumptus: redit quamprimum ad seipsum & loquitur sine vlla hæsitatione & delirio, vt metipse in illustri quodam comite sum expertus, qui cum esset quasi in agone, hoc balsamo fuit restitutus, loquelam amissam recepit & testamentum constituit.

Senes si de hoc quotidie paululum sumpse-

rint, cum admiratione quasi reiuuenescunt: cor enim eorundem ita exhilarat, vt sibiipsi iuuenis esse videatur, omnes vires restaurat, hominéq; vsq; ad mortem in sanitate cõseruat. Qui morbum hunc vel illum timet, per integrum triduũ de hac aqua bibat, morbum sine dubio auertet.

Si cui ligamenta cum duritie intenduntur & retro trahũtur, sanguinẽ humanum septies destillet & neruos vel ligamenta hac aq. confricet.

Vel sanguis humanus in vitro optime obturato in terram vel fimum equinum per dies nouem vel diutius sepeliatur, ac postea per alembicum destilletur, extillabit primum aqua, deinde oleum, quo neruos in loco calido inunge.

DE SPIRITU SANGUINIS humani.

Sanguinem hominis sani in vesica vitrea per arenam primũ ig. lento, quousq; serositas exierit, deinde vsquequo nihil amplius de fumo cõspiciatur fortiori destilla, quicquid effluxerit per chartam griseam filtretur, vt ol. nigrum ac fœtidum separari possit: aq. flaua duplicem materiam, aquosam nempe vel phlegmaticam & spirituosã cum sale volatilissimo in se cõtinet, quæ per B. à se inuicem sunt separandæ: nam sicut sp. vini, ita pars spirituosa in alembico ascendit & portio phlegmatica relinquitur, spir. vero à phlegmate miro modo cognoscitur: si namq; guttul. aliquot sp. vitr. salis vel aq. fortis huic sp. addideris, statim cum fragore bullulæ aliquot ascendunt, quę in phlegmate non inueniuntur.

Qui

Qui hoc ſpir. recte vti didicit, gloriari poteſt, ſe arcanum magnum contra epilepſiam, apoplexiã, aſthma & alios huiuſmodi affectus habere.

DE AQUA SANITATIS.

℞. *Sanguinis pueri ſani à ſeroſitate repurgati lib. j. ſuccor. fl. chelid. anthoſ. bugloſſ. borrag. mellis albi opt. an. lib. ß, iis commixtis* adde *zinzib. nuc. moſcat. caryoph. cub. maſt. galang. card. gran. parad. baccar. iuniper. cinn. an.* ℥j, *xyloal.* ℥ß, *moſch.* ʒj, *ambr.* ʒß *hæc ſubtiliſſime pulueriſentur & reliquis commiſceantur, per octiduum in olla cooperta ſub terram fodiantur, deinde deſtillentur, & elementum quodlibet, nempe aq. aer ig. ſeparatim excipiantur.* Aq hæc confortat hominem, & ab omnibus morbis liberat, cuius virtutes non ſatis poſſunt commendari.

DE CURA EPILEPSIÆ REGI Ferdinando à Theophraſto præſtita.

Cæſarea Sua Maieſtas ſumat ſphęram microcoſmi, eam ad carbones ardentes in retorta vſque ad ſeparationem ſeroſitatis deſtillet; hanc iterum affundat & per deſtillationem abſtrahat, idque tertia vice repetat, aquam vero, quæ auro ipſo precioſior, aſſeruet. Præterea ex radice & foliis pœoniæ aquam deſtillet, terram eius reſiduam in cineres camburat, & talem ipſius per aquam eius propriam extrahat, habet hic ſal virtutes maxime admirandas. Hoc facto, & ſi Sua Maieſtas homini, qui viginti, vel plures annos epilepſia laborauit, ſubuenire cupit, *prædicta aqua vnciis ſex, caſtor. rec.*

ſpec,

spec. diamosc. dulc. an. ℥j. *mell.* ℥ij, & *anacard.* ʒ.ß immisceat, iterum per B. destillet, huic destillato adhuc *margarit. præp. gran. xx. ol. vitr. gutt. v. ol. anisi gutt. x. adiiciat*, & huius mixturæ homini iam epilepsia correpto cochlear vnum infundat, idque ad nouem dies continuet, semper ieiuno stomacho & tres horas hoc sumpto à cibo abstineat: curabitur ex fundamento. Suam vero Maiestatem submisse rogo, ne cuiquam reuelet.

DE GENUINA ET OPTIMA præparatione olei ex spiritu vini.

Spir. vini veteris fortissimi in cinere, vti scis, quousq; pannum vel linteum incendat, destilla, deinde destillationem in B. quinquies repete, ab omnibus destillationibus quartam partem in vitro relinque, illa enim ad hoc opus est inutilis; & hoc modo spiritus vini ad summam perfectionem est paratus. Hunc igitur in pellicano in Balneum tamdiu, vsque dum oleum cæruleum in vitro compareat, & se ab alio separet, quod 8. vel 9. hebdomadis circiter fieri consueuit, dimitte, hoc facto phlegma ab oleo lente effunde, oleũ in cineribus per alembicum destilla; & ita erit rite paratum, habebitque iucundissimum saporem, qui in mundo reperiri potest.

DE AQUA VITÆ SEU auro potabili.

Si quis cupit præparare aquam vitæ, cui sanitatem

tatem hominis ad multos annos conseruare morbosq; expellere possit, quod sane est arcanum diuinum arcanorum philosophorum omnium præstantissimum, cui nulla medicina, quantacunq; fuerit, comparari potest, Ille hanc aquam vitæ rectificet, & à lapide rubro, qui perfectissimus est, separet: in hac etiam aqua lapidem igne lento soluat. Et sane dico tibi, quod eum in aquam soluere potens sit, quæ aqua colore erit auro similis, pellucida & clara; & ita habebis pulchram & nunquam satis laudatam aquam vitę, quam mastice obduratam diligenter reserua, & hęc aqua nominatur aurum potabile, quod chimici quærunt. Hoc aurum potabile Hermes, omnium chimicorum primus inuenit: conseruat sanitatem, expellit õnes morbos, & etiam ipsam lepram, retardat senectutẽ & sperma augmentat. Cæteræ eius virtutes, quæ sunt innumeræ, non possunt describi; eas metipse pro tua prudentia inquirere poteris.

Nota. Ex spiritu vini optimi destillati quintam essentiam, vt nosti, extrahe, mediam videlicet primo partem, quod relictum fuerit, adde, quod vero transiit, secundo per alembicum abstrahe, vt tertia pars relinquatur. Essentia vero extillata in cinere calido per 24. horas cõtinuo ascendet, hoc enim modo figitur, vt cœlum. Si vero plures dies ita ascenderit, & cognoscere cupis, an rite sit paratum, foramen, quod albumine oui & charta fuit obstructum, aperi, per quod si odor nobilis & valde gratus iuxta

eius

eius nempe herbas & simplicia, exierit; tum præparatio erit perfecta. Si vero talem odorem non habuerit, scias, essentiam illam adhuc continere empyreuma, itaq; diutius erit circulanda quousq; nullam acredinem in ore exuscitet, omnem amaritudinem ad ignem amiserit, eiusq; terra in fundo remanserit & se à subtilitate separauerit, hoc enim modo erit perfecte præparata. Multa tibi arcana hic reuelaui ad Gloriam Domini nostri Iesu Christi.

DE MODO OPTIMUM VIni spiritum præparandi.

Flores Spicanardi in fæcibus digerantur, deinde fæces destillentur: habebis spiritum præstantissimum, iucundissimi saporis: His etiam lauendulam siccam immiscere potes.

DE AQUA, QUÆ OMNIUM herbarum & radicum vires extrahit.

Rorem maialem destilla, hic subtilius & iucundius aquam extrahit, quam aqua vitæ ipsa, & sanguinem etiam purgat.

DE OPTIMA AQUA rosarum.

℞ *Galang.* ℥j, *caryphyllor.* ℥ij, *cinnam.* ℥ß, *mediocriter incidantur aquæ rosar. optimæ, quartæ vni infundantur & in sole circulentur.* Aqua hæc confortat cor, abigit lipothymiam, acuit intellectum, & ideo quouis precio maior est habenda.

De mo-

De modo ex omnibus herbis efficacissimas aquas destillandi : & quomodo ex qualibet sine omni additamento fortissimum acetum comparari possit.

Herba vel flores, vtpote rosæ primum conscindantur, deinde in mortario contundantur, succus exprimatur, filtretur : & ad medium vsque destilletur, quod extillauerit, bona erit & valde efficax aqua : quod in vase remansit, in vitrum peculiare filtretur, & bene obturatum per hebdomadas aliquot insoletur : conuertitur enim hoc modo in optimum acetum.

DE SPIRITU EPILEPTICO.

℞ *summitat. hypericon. anagallid. rutæ, rad. pæon. visc. querc. theriac. an.* ℥ij, *vel ij* ß : *quart. vel lib. ij* ß *vini affunde, per dies aliquot in locum calidum colloca, per pannum colato, essentiæ vitriol. lib. j. calvar. human. optime puluerisatæ* ℥ij, *opii optime præpar.* ℥ß *camphor.* ℥ß *adde* & cum per mensem integrum sub fimo equino steterit, spiritum per destillationem abstrahe. Habebis ad epilepsiam spiritum accommodatissimum ad guttulas 20. 30. 40. 50. vel 60. cum *aqua cerasorum nigrorum, florum tiliæ* vel alia huiusmodi vsurpandum.

AQUA EPILEPTICA Langii.

Flor. lil. conuall. M. viij. superinfundatur Mens. vini cretici vel muscatell. aut aliàs generosi, in eo stent

stent per dies 8. deinde organis vitreis in B. repente destillentur. Mox ℞ cinnam. ʒvj. nuc. mosc. ʒß. piper. long. ʒij, flor. lauend. ℥j. fl. rorismar. flor. Stœchad. an. ℥ß, cubebar. ʒij, visc. querc. rad. pæoniæ, rad. dictam. nostrat. an. ʒß, omnia craßiuscule contrita rursus in vino superiori per octo dies loco aprico macerentur & postea vt supra destillentur.

DE AQUA CONTRA VENENA lethalia & pestem.

℞ antid. Matthiol. contra venena lethalia syrup. de corticib. citri an. lib. j. aq. vitæ optimæ in vitreis organis destillatæ lib. ß, misce in vitro optime clauso per mensem, donec totum dissoluatur, bis tamen in hebdomade agitando. Exacto denique mense claram aquam aureo colore nitentem electuario supernatare inuenies, & quæ iam omnem illius vim in se contraxerit. Tanta hæc aqua virtute pollet, quod millies expertus sum, vt à quatuor drachmarum pondere pota vel per se vel cum pari odorati vini quantitate, vel cuiusque aquæ cordialis, vbi quis ictus vel demorsus à quocunque venenato animali in tanto mortis discrimine versaretur, vt loquelam, visum & reliquos fere sensus omnes amisisset, ægrum ingenti astantium admiratione à profundo veluti somno excitet, quin & vomitione plurimam infectorum humorum copiam exhaurit. Valet etiam contra venena per os assumpta & pestem ipsam. Matthiolus.

DE

DE AQUA VITA CONTRA COlicam, si cui ventriculus premitur vel ascendit.

℞ *Passular.* ℥j. *cinnam.* ℥ß. *caryophyllor.* ℥ij. *Gangig.* ℥j *rhabarb.* ℈j misce quartam partem mensuræ spiritus vini semel à fæcibus destillati, affunde & in loco aprico vel hypocausto calido per tres vel quatuor septimanas relinque, huius aquæ cochleare vnum vel alterum vsurpetur & stomachus puluinari calido contegatur.

DE SPIRITU CONTRA Colicam.

℞ *Sem. anis. fœnic. cumin. carin. an.* ℥iiij. *flor. chamom. Man. ij. per aliquot dies in spiritu vini infundantur, postea per B. M. destillentur, destillato Man. j. petroselini concisi iniiciatur, mixtura cum iulepo rosarum dulcoretur & per chartam griseam filtretur:* habebis aquam admodum iucundam contra flatus, colicam & ascensum stomachi.

DE AQUA VITÆ MULIERUM admodum præstanti & efficaci.

℞ *Cinnam. nuc. mosc. mac. zinzib. granor. paradis. cubebar. card.* ℥ij, *pip. long:* ℥j, *galang.* ℥ß. *omnia tenuißime incisa iniiciantur an. in vitrũ trib. mensuris optimi vini, per tres septimanas infundantur, quotidie agitentur, quo tempore elapso, vinum effundatur, aromata subtilißime contundantur, vinum rursus affundatur; saluiæ, menthæ crispæ & fœniculi tenuißime incisorum an. Mj & totidem salis tosti adiiciatur, ita vltimus per diem infundantur, tandemq́; destilletur.* Et

si vinum hoc modo fuerit exstillatum, tunc [...]tere, vt sequitur. Si mulier habet vterum refrig[...]ratum, vel in eo colluuiem sanguinis vel ma[...] corruptæ, vel molem in dies crescentem, per [...]liquot menses quotidie mane & vesperi de [...] bibat, vterum enim egregie recalefacit & co[...]roborat: qui vterus hoc modo corroboratus [...]mnem immunditiem ex seipso expellit, steri[...]tatem corrigit & robur conciliat.

DE SPIRITU SEU AQUA vitæ stomachali.

℞ *Zinzib. alb.* ℥iiij, *nuc. mosc. mac. zedoar. g[...] caryoph. an.* ℥j, *omnia mediocriter incisa tribus quar[...] spiritus vini aliquot diebus infundantur, deinde in [...] M. destillentur, spiritus destillatus cum* ℥x *syr. cydon.* [...] ℥ij *santal. subtilißime incisi misceatur, & per charta[...] gris. filtretur.* Habebis sp. stomachalẽ egregiu[...]

DE AQUA STOMACHALI.

℞ *Fol. card. ben. meliss. rorismar. menth. saluiæ, b[...] gloss. & borag. putrefiant in vino albo, deinde destille[...]tur, & cinnam. galang. caryophyll. nuc. mosc. ac m[...] an.* ℥j *adiiciatur.*

DE ALIA AQUA STOmachali.

Vini mensuris sex ad remanentiam mensu[...] vnius & dimidiæ destillati adde *saluiæ* ℥ß, *car[...]phyllor. cinnam. mac. & granor. paradys. an.* ℥j, p[...] dies 14. infundantur, & postea huius vini ma[...] & vesperi cochleare j sumatur: stomacho eni[...] valde est proficua hæc aqua & per omnia mem[...]bra penetrat.

DE AQUIS DESTILLATIS, ET primo de aqua fragorum.

Fraga matura in vitrum iniice, cum ibidem truerint, destilla. Hæc aq. habet vim peculiam & abditam etiam leprã ipsam sanandi cum entia vini temperata, ventriculum corroboo, omnia venena à corpore expellit, obstructiem menstruorum reserat, humores vrentes rrigit, & maculas oculorum abstergit. Mecholici hac aqua se sæpius debent abluere.

DE AQUA PANIS.

Micas panis siliginei è fornace modo extracti adhuc calidi in patinam iniice, nuces mosca- 8. vel 9. minut. incisas statim antequam mica t tepida, adde, 4. mensuras vini rubri affunde, m alia patina optime contege, & postquam r 24. hor. ita steterit, per alēb. destilla, & vt am aq. in vitro reserua. Huius aquę cochlearia o contra dysenteriam cruentã & albam cum mma vtilitate ante pastum exhibentur vt & ntra euomitionem frequentē ætate constanm & puerorum; his vero non vltra cochlear um; in ea etiam linteum licet imbuere & naus admouere. Si cui mulieri menses nimium ongius fluunt, huius aquæ mane & vesperi chleare vnum vsurpet.

Aliqui huic aq. iam destillatæ ℥ß *sal. recentis*; ij vltra hanc etiam *rutæ, bacc. lauri an.* ℥j, *castor. pomiq; citrini ad magnitudinem nucis adiiciunt.*

DE FLORE COELI.

Hic flos mense Maio circa pentecosten tem-

poreq; nocturno instar mucoris narium in p
ta incidit: idque trepidanter & quasi in circu
hæc aqua lente destillata, (aliàs enim nimis
to ascendit) est corrosiuum dulce: omnes d
lores cum admiratione sedat, vlcera quotcu
que rebellia curat & sanationi obedientia re
dit, cum emplastris ad puncturas mixta in ca
cro & fistulis est valde admirabilis cum pann
laneis applicata, vermemq; interficit.

Heluetius quidam ex eo fecit puluerem
bum & cum eius granis 2. vel. 3. sistebat omn
dolores internos intensissimos, eoq; vt exte
us in vlceribus, ita etiam intra corpus summa
licitate vtebatur.

AD PUTREFACTIONEM EPA
tis & pulmonum.

Anisum & pulmo vitulinus destilletur, h
iusque aquæ per nouem dies continuos quo
die bis, qualibet vice ℥j bibatur.

DE AQUA PURGANTE.

℞ *Flor. persicor. scammon. turbeth. an. in B. dest*
lentur & aqua in vase vitreo asseruetur: hęc m
dice admodum soluit.

DE AQUA VALDE CELEBRI A
omnis generis lumbricos expel-
lendos.

℞ *Sem. sanct. ʒviij, scob. CC. ℥ij persic. exiccator.*
aloes epatic. ʒß, his omnibus mixtis grosso modo cont
sis: & vasi vitreo iniectis affundatur aquar. tanac
rutæ, sol. persic. & absynth. an. quart. j. ß vel ℥ 2.
per triduum in B. putrefiant, deinde tribus vicibus d
stillen

...lentur, semperq; aqua facibus iterum affundatur, ...bebis aquam ad vermes enecandos & extur-...ndos valdę proficuam & sæpissime proba-...m. Dosis eius in homine adulto est ad ℥ij vel ...ß, in iunioribus ad ℥iß, in infantibus vero ad ...vel ʒvj vel ʒß iuxta eorum ætatem.

DE AQUA CONTRA SUFFO-cationem vteri.

℞ *Fol. meliss. lib. ij, rutæ, saluiæ nobilis an. ℥iiij, fl. ...thos. ℥iß, caryophyllor. cinnam. an. ʒij, nuc. mosc, ..., mac. ʒj, ol. lauendul. ʒß, hæc omnia grosso modo ...isa in canthara vino albo optimo plena per 14. dies ...pore æstiuo insolentur, deinde destillentur.*

Si quis de hac aqua vti cupit, prius fragmen-...m camphoræ ad magnitudinem pisi cum ...ndela cerea incendat, in haustulum huius a-...æ immergat, & deinde ebibat, lentisque in-...r *zibethi* vmbilico inungat.

DE AQUA CONTRA phthisin.

Limaces, Nicotiana vinumq; bonum, vti notum ..., destillentur; huius aquæ cochleare j menses ...llit.

DE ALIA AQUA CON-tra phthisin.

Cordis vitelli nigri quantum vis minutissi-...ę conscindatur, & destilletur, de aqua hac phthisicus frequentissime bibat, re-stituetur sine du-bio.

DE AQUA CONTRA CONtracturas & impotentiam artuum.

Si quis ex colica in cruribus brachiisq; paralyticus factus fuerit, hac aqua auxilio diuin[o] potest restitui.

℞ Saluiæ hortens. & syluestr. diptamn. alb. bryon. fo[l.] & flor. lauend. an. Mj, castor. recent. ℥iij, hæc omnia i[n] mensur. jß vini boni in olla vitreata beneq; occlusa [e]bulliant, & deinde destillentur.

Qui doloribus colicis sunt affecti huius aq[uæ] mane cochlearia duo, duabus hor. ante pastum, & totidem vesperi duabus horis post cœnam [ab]surpent; sine omni dubio restituentur.

Si vero dolores fuerint immensi, dosin præ[]dictam augeant, prout dolor requiret. Peruti[]lis est etiam ad catarrhos & apoplexiam.

DE OLEO EXCRETIONEM alui promouente.

Mirabile hoc oleum, sine omni pericul[o] purgat. *℞. aloes epat. lib. j. myrrh. ℥v, vtraq; cribra[]ta in alembico lento igne destillentur, & oleum reser[]uetur.* Quo si vti voles, ventriculum eo inunga[s] eumq; linteis calefactis contegas: vel si perfe[]ctiorem operationem desideras, loco linteo[]rum spongiam in oleo intingas & applices. E[st] sane medicamentum principe dignum.

EXPERIMENTUM AD CONfortandum coitum.

Hoc medicamentum illustris Iulius Come[s] Solmensis Ioanni Schenckio communicaui[t]

certissi[]

...rtissimum tanquam ℞ *fol. sabin. quantum vis, ...r alemb. destillentur, aq. fœcibus reaffundatur & al... ...ra vice destilletur*, vesperi cubitum iturus bibe. ...*ast. tritum & testes vulpinos sume, fiantq; inde cum ol. ...nn. & sacchar. tabulæ*, de quibus sumat vesperi: ...tiam emortua genitalia reuocare dicitur.

DE AQUA CONTRA PESTEM

Nuces iuglandes circa festum Ioannis collectas cen...um cum corticibus & omnibus contunde, fol. scabios. ...erb. solani. & semperuiui an Mj. adde, acetum affun...e, ita commixta concoque, non tamen diutius, per no...tem ita stare permitte & postea per alemb. destilla, de ...ac aqua æger cochleare vnum ebibat & sudo...i se accommodet.

DE SPIRITU VRINÆ.

Vrina pueri sani bibentisq; vinum in recipi...nte optime obturato per 2. mẽses putrificetur, ...deinde per chartam triplicem, quæ ol. sit imbu...a, destilletur, postea rectificetur, fiet sp. ig. om...nis fœtoris expers. Inseruit hic sp. ad omnes ob...tructiones internorum membrorum, vtpote ...hepatis, lienis, hypochondriorum, venularum, ...flauam & nigram icteritiam, & cachexiam.

DE OLEO EX LUTO Theophrasti:

Calculorum hominis & salis nitri æquale pondus igne aperto per 8. dies, quousq; flauiti...em acquirat, calcinetur, sp. vini vsq; dum tinctu...ram nullam amplius receperit, affundatur, sp. ...hoc pacto rurs⁹ abstrahatur, & puluis in vase re...stãs in vase puro in loco humido collocetur: ibi

enim in oleum ſeu liquorem liqueſcit, quod maximum eſt ſecretum ad calculum & ſabulum renibus & vreteribus impactum.

DE POTU CONTRA CAL culum renum & veſicæ.

Oleum cantharidum in cochleari j ſucci petroſelini vel vini prunorum ſylueſtrium ſumptum ad hunc affectum maxime conducit.

DE SPERNIOLA ET eius efficacia.

Sperniola tribus diebus ante nouilunium vel menſe Martio in ſigno aliquo balſamico colligi & primo exiccari, vel tam diu ſuſpendi debet, vt aqua eius omnis de ea fluat: hoc facto in cinere deſtilletur. Sanguinem egregie ſiſtit ardoremq; febrium & aliorum morborum mitigat, & crura œdematoſa ſanat.

Hæc aqua cum phlegmate vitrioli mixta multum confert ad ambuſta, inflammationes arcet, doloresq; compeſcit.

De modo ex aromatib. herbis, floribus, ſeminibus, radicibus & aliis huiusmodi ſimplicibus eſſentiam extrahendi.

Primo ſal tartari in crucibulo ad ignem tamdiu incandeſcat, vt prope colorem cæruleũ acquirat: huius ſalis ℞. part. j. ſpiritus vini part. 4. impone balneo Mar. quouſque ſpiritus vini ruborem acquirat, hoc facto materiam, cuius eſſentiam extrahere cupis, in fragmenta inſtar piſorum contunde, ſpirit. vini tartariſatum prius dictum

dictum affunde, & in cinere per octiduum re-
linque, hoc enim modo quod optimum in ea
est, extrahitur, hoc lente separatum filtretur,
spiritus vini per destillationem abstrahatur,
quousque materia in fundo relinquatur. Ita et-
iam ex omnibus seminibus, lignis, croco, & re-
liquis rebus similibus essentia extrahi potest: &
ad hunc modum etiam gummi resina & alia,
ut *mastiche, thus, pinguia* & arida cum spiritu vini
tartarisato soluuntur, pene ad olea resoluuntur,
extrahuntur & acuuntur vel extracta ex iisdem
perficiuntur ad commodiorem nempe vsum,
quam omnia alia medicamenta.

Herbæ autem, flores, radices, semina & quæ-
cunque alia, ex quibus essentiam extrahere cu-
pis, prius in aëre sunt exiccanda, antequam spi-
ritus vini tartarisatus affundatur, vbi spiritus vi-
ni etiam suam vim non amittit, sed etiam in
posterum potest vsurpari.

Licet etiam aquam ex illis herbis vel floribus
per balneum abstrahere, postea spiritum vini
affundere & essentiam, vt dictum fuit, extra-
here.

Quod si ex iisdem rebus, ex quibus essentia
iam fuit extracta, etiam salem extrahere deside-
ras, quod reliquum est, in cineres comburatur,
& aqua affundatur, tunc enim sal extrahitur,
quod prope ignem bene concoquatur, iterum
soluatur, filtretur, & coaguletur, habebis salem
pulcherrimum & candidissimum.

DE LIQUORE EX HERBIS.

Abſynthio tenuiſſime inciſo in vino vel aq. per 8. vel 14. dies infunde, hoc vino vel aqua effuſa aliã affunde, iterum per 14. dies ita relinque; extractiones collige, & aquam in cinere deſtilla, ita enim liquor in fundo remanet, quem diligenter reſerua.

DE EXTRACTIONE aloes.

Fit hæc extractio cum ſpiritu vini, vti ſcis, vſque ad ſpiſſitudinem mellis, ex qua formantur pilulæ, quarum ℈j vſq; ad ℈iiij vel ʒiß cum nebula madida obuolutarum ſingulis ſept. ſumptæ ſtomachum & inteſtina ab omni pituita & bile abſtergunt. Earundem ſcrupuli vnius quarta pars vel ℈ß immediate ante cœnam ſumptus, blande operantur, idq; ſine omni detrimento ab earum vſu frequentiore homines raræ texturæ & macilentiores debent abſtinere.

DE LIQUORE HELLEBORI nigri extracto.

Radices Ellebori nigri optime exiccatę ita integræ vel inciſæ in veſica cuprea vino albo repleta infundantur; igne lento coquantur & extrahantur; cum frigefactæ fuerint, vſque ad liquorem tenuem vel ſpiſſum euaporentur.

Vſus. Liquor hic catarrhos capitis mirabiliter euacuat, ad x vel xij guttulas cum vino vel iuſculo prunorum dulcium ſumptus, vtiliſſimus autem eſt in febribus, hydrope, phthiſi hepatica & conſtipationibus quibuscunq;, ſi quis per 8. vel

etiam

etiam quatuordecim dies constipatus fuerit, hoc liquore vtatur, & spe sua non frustrabitur.

DE ALIA EXTRACTIONE Ellebori nigri.

Rad. Elleb. nigri ab immundite probe purgentur, vino abluantur, contundantur, in alembico vitreo luto optime obducto & occluso & lebeti aq. pleno impositæ cum duabus mensuris vini rubri per totum diem coquantur; deinde per linteum & præsertim postrema fortiter exprimantur: hoc peracto iterum man. rad. infusarum cum manip. rosf. rubr. & ℥j caryoph. in colatura materiarum affunde, diligenter misce, in alembico per 24 horas digere, quartam mēsuræ partem vini rubri & tantundem spiritus vini affunde, iterum per octiduum digere, succum fortiter exprime & reserua: huius tandem fæces calcinentur, & sal, vt nosti, extrahatur.

Ex hac aqua destillata igne lento essentiam, vt cum vino fieri solet, per B. extrahe, vt quinta essentia odorem & acrimoniam acquirat, phlegma vero, quod primo egreditur, amoue.

Hæc extractio omnes phlegmaticos in temperaturam restituit, sanguinem & vires naturales corroborat. Hæc enim herba & eius radix omnia alia simplicia antecellit, hominisq; sanitatem optime conseruat. Huius extracti vel salis ʒj cum ℥ß quintæ essentiæ antea extractæ dissoluta & mane post primum somnum, aut vesperi ante cubitum vsque ad annum sexagesimum ætatis, postea vero in quatuordecim

dicbus

diebus ſemel iterum vſque ad 120. annum, iisque elapſis vſque ad finem vitæ quauis hebdomade vſurpata, vitam mirum in modum producit. Senibus vigorē adeo reſtituit, vt iuueneſcere videantur: dentes ab eroſione præſeruat; humorum deſtillantium abundantiam conſumit. In ſumma eius vis & efficacia non ſatis poteſt commendari nec deſcribi.

DE CURA HYDROPIS IN iunioribus & adultioribus.

Cum ſpiritu vini ex radice hellebori albi fiat extractum, eiusq; ægro mane & veſperi ℈j, porrigatur, colocinthidem & ſophiam Theophraſti (ſunt radices colchici) ſimul extrahe, vt & Sabinam: habebis curam certiſſimam hydropis perſonarum iuniorum: ſi vero fuerint adulti, & vltra 50. annos, Elleborus niger pro albo eligatur.

DE EXTRACTO RHAbarbari.

℞ *Rhabarb. Elect.* ℥iiij. *ſpiritus tartari lib.* j. quatriduum in B. infundantur, poſtea igni vehementi, quouſque fere nihil de Rhabarbara ſequatur, concoquatur, hoc facto ab igne amoueatur, refrigeretur & exiccetur, huic expreſſo adde *ſyr. è florib. perſicor.* ℥ij, iterum ad conuenientem ſpiſſitudinem ebulliant, & reſeruentur.

Spiritus autem tartari, antequam Rhabarbarum infunditur ita admiſcetur: ℞ *cinnam. Elect. & leuiter contuſi* ℥viij, *roſar. odoratiſſ.* ℥ß macerentur in

tur in cucurbita,per diem & noctem in B. postea destillentur refrigerato subinde alembico.

Syrupus vero ex floribus persic. fiat ex 7. vel 9. infusionibus, vt syrupus rosarum solutiuus.

Inter cætera vero obstructiones epatis & lienis hoc extractum imprimis aperit, bilemque flauam euacuat: datur infantibus ad ℥ijß, seniorib. ℥j ætatis mediæ ℥vj.

DE EXTRACTO CATHOLICO purgante.

℞ *Troc. alband.* ℥j, *turbeth. alb. & gumm. scammon. opt. rad. Elleb. nigr. spec. diarrhod. abbat. an.* ℥ß *aloes epat.* ℥j. *Misce, F. extractum*, vt artis est. Dosis per se à ℈j. ad ℈ij.

In extrahendo vero hoc in primis est obseruandum, vt simplicia inuicem & simul extrahantur: vtpote in hac extractione trocisci alhandal, scammonea & aloe; turbethum vero, Elleborus & spec. diarrhod. abbat. quælibet per se.

DE CATHOLICO PAracelsi.

℞ *Troc. alband.* ℥vj, *agar. diagrid. Elleb. nigr spec. diarrh. abbat. an.* ℥ß, *aloes Elect.* ℥j *Misc. F. extractio sec. art.* Dosis robustissimis ℈j, robustis gr. xvj. mediocribus gr. xij: infirmioribus gr. viij. pueris gr. vj. infantibus gran. ij vel ijß.

DE EXTRACTIONE NEPENthes siue laudani opiati vera & perfecta descriptione.

Primo omnium bona quantitas radicis hyo-

scyami

ſcyami albi ſole & luna in ſigno libræ concurrentibus, quod fit in Septemb. in ipſa hora plenilunii colligatur, à ſabulo adhærente mundetur, in aere à ſuperflua humiditate in loco vmbroſo exiccetur, cum radix flaccida fuerit, mediocriter incidatur vel confundatur, cucurbitæ ſpacioſę immittatur, ad altitudinē manus tranſuerſæ aqua fontana affundatur, alembicus cæcus ſuperponatur, rimæ cum farina & charta madida occludantur, in B. vel lebete per diem integrum ebulliant, cum refrigefacta fuerint, aqua effundatur, & ſi aliquid adhuc in radice perſentis, iterum, vt antea, cum aqua coquatur, idque toties repetatur, vſque dum radix omnibus viribus priuetur, & aqua affuſa non amplius coloretur: Aquas per vices effuſas in vitrum vnum collige, in B. ebulliente vſque ad remanentiam ſucci ſpiſſi inſtar gummi extrahe. Et huius ſucci ℥j cum ſpiritu vini de nouo extrahe. Spiritus autem vini, quod notandum, ſuccum primo non libenter admittit; ea propter in principio cum cochleari ligneo diligenter ſunt commiſcenda, quouſque ſuccus diſſoluatur.

Hoc facto per aliquot dies optime, quouſq; ſuccus fiat rubicundus, cooperta in loco calido relinquantur: vitrum tamen quotidie commoueatur: hoc peracto ſpir. vini in aliud vas lente effundatur, bene occluſus aſſeruetur. Materiæ relictæ ſpiritus vini, vt duos vel tres tranſuerſos

digitos

digitos supereemineat, affundatur, similiter vt antea extrahatur, & quoad spiritus colore rubro vel flauo tingitur, repetatur: sp. huc vsque effusus in vitrum vnum colligatur, & ad necessitatem reseruetur, relictæ autem fæces abiiciantur, porro ℞. opii optimi thebaici ℥j. hoc tenuissime confringe & incide, spiritum vini in vitro affunde, & vt cum succo hyoscyami fecisti, extrahe, extractionem priori affunde, separatim coopertam: hoc facto mumiæ veræ ʒß eodem modo extrahe & extractum priori affunde. Etiam hoc peracto croci orientalis optimi ℥iij in spiritu vini infunde, colorem eius omnem hoc ipso spiritu extrahe, & reliquis tribus extractis affunde. Item cum ʒj specierum diambr. similiter procede, spiritum abstractum diligenter reserua, ne odorē amittat. *℞ mosch. gr. x. ambræ. gr. iiij.* cum spiritu vini extrahe, & extractum bene coopertum reserua. Ego vero moschum & ambram non semper extraxi, sed saltem in puluerem redegi.

Iam vero margaritar. oriental grosso modo contus. ℥j, acetum destillatum ad eminentiam duorum vel trium digit. transuersorum affunde, margaritas enim instar aquæ fortis in argento dissoluit, cum solutio nulla amplius conspicitur, acetum in aliud vas mundum effundatur, & aliud acetum recens super margaritas fundatur, vt perfectius soluantur, & hoc eo vsq; repetatur, quousque acetum in fundo nihil magis

gis diſſoluit, & ſolummodo cortices perlarum relinquantur: acetum hoc vero per chartam, vt omnis immunditiès relinquatur, filtretur, & in puluerem album coaguletur: huic pulueri aqua pluuialis calida affũdatur; hac enim puluis ipſe ſtatim diſſoluitur, & cum aliquandiu ita ſteterit, fæces turbidas in fundum dimittit, quæ interdum etiam ſolent innatare; tandem priori modo filtretur, vt fæces ſeparentur, in puluerem album coaguletur, in aqua pluuiali deſtillata iterum ſoluatur, filtretur & quarta vice coaguletur, hoc finito pulueri albo perlarum ſpiritus vini rectificatus affundatur, & quia hoc modo nõ tam facile ſoluitur, vt in aqua optime commiſceantur, poſtquam per diem integrum ita quieuerit, ſpiritus vini per deſtillationem rurſus abſtrahatur, & hoc bis vel ter ita repetatur: habebis magiſterium perfectum.

Similiter cum ℥j corallor. pulcherrimorum rubrorum procede, vt & cum margaritis, habebis magiſterium corallorum, quod ſeparatim reſerua.

Præterea ſit etiam in promptu oleum aureum vel aurum potabile, vel tinctura auri optima, quæ vario quidem modo poteſt præparari; ego autem cum aqua mellis præparo; Huius tincturæ ſumatur ℥ß, præterea ℞ boni *olei macis, & cinnamomi an* ℈j, *ol. caryophyllor. aniſ. & fœnic. an.* ℈ß. *ol. pellucid. ſuccin.* ʒj, *corn. vnuc. veri* ℈ß. *oſſ. de cord. cerui* ℈j. *hæc tria poſtrema medic. cum margarit. & corall. redigantur in pulu. & optime miſceantur.*

Cum

Cum omnia huc vſq; dicta in parato fuerint, ſume
tractiones de radic. hyoſcyami, opii, de mumia &
oco: hæc omnia in cucurbitam vitream infunde, ſpiri-
m vini in B. vſq; ad remanentiam materiæ in ſpiſſi-
dine mellis abſtrahe; hanc materiam phialæ im-
one, aut phiala paulatim amota fornaci ac-
mmoda, charta nempe coopertam, ne quid
cidat, & cum bene exiccata & iam pene are-
cta fuerit, lapidi porphyrio impone, cum bo-
parte extractionis humecta, cum ſpeciebus
ambræ optime contere, iterũ, vt antea, exic-
, humecta, idq; toties repete, quo omnis ex-
ctio ſpecierum diambræ introierit. Quo
tem id citius perficiatur, mediam partem ha-
m ſpecierum prius poteris abſtrahere, ſi ſcili-
t pondus earum forte foret nimium.

Cum vero (quod imprimis eſt obſeruan-
m) materiam primo vis humectare, adde
rro puluerem *margaritarum, corallorum, ſuccini*
ti, vnucornu & oſſis de corde cerui. Cum autem
imo madefeceris, tunc tandem oleum aure-
ı vel aurum potabile & reliqua olea affunde:
cum mediocriter ſpiſſum factum fuerit, &
nen cum ſpatula lignea vel ſub lapide com-
oueri poteſt, poſtremo etiam extractiones
oſchi & ambræ optime commixtas adde, &
vitro vel vaſe argenteo, optime obturato ne
id expiret, reſerua.

i hæc extrahis, ad ſuffocationem vteri vel a- *Nota.*
s huiuſcemodi affectus muliebres debet v-
pari, *moſchus & ambra* omittantur, & doſis e-

ius quælibet cum gr. 4. castorii, vt odor mosc
obtundatur, commisceatur.

Vt autem preparatio laudani citius perfici
tur, ego hunc in modum procedo. Quamp
mum extractiones hyosciami opii, croci & m
miæ commiscui & abstraxi, ac mediocriter ex
caui, extractionem specierum diambræ vna
ce omnem affundo, inuicem commisceo, i
rum, non tamen nimium, abstraho, vt nihil
minus materia mediocriter spissa in fundo p
maneat, tunc pulu. bene inuicem mixtos imm
sceo, iterum ad spissitudinem abstraho, tand
olea, postremoque omnium extractionem m
schi & ambræ, aut saltem puluerem eorund
adiicio: hoc enim modo odor moschi & am
bræ vel pulueris eorundem euanescit, & sim
etiam extractionis specierum diambræ.

Nota: pro mulieribus histericis & odore
moschi & ambræ non ferentibus omittēda su
hæc aromata: itaq; pars dimidia poterit præp
rari cum moscho & ambra, & altera sine h
Dosis à gr. ij ad vj in omnibus doloribus veh
mentibus, vbi vires ita prosternuntur, vt pe
culum sit de vita: exhibetur autem vel in form
pilularum, vel in aquis morbo appropriatis d
solutum, In colicis & matricis doloribus sæ
sum vsus felicissime; sequente autem die pu
gans plerumq; exhibui. Est contra dysenteria
experimentum efficacissimum.

De alia descriptione laudani opiati solis & lunæ.

℞ Op

℞ Opii opt ℥vj. extrahatur cum ſp. vini, habebis
extracti ℥iiij. Item ℞ *ſucci rad. hyoſc. ſole exiſtente*
libra vel tauro collecti, exiccati, in vitro inſpiſſati &
n ſp. vini extr. ℥iiij, *ſpec. diambr. & diamoſc. etiam*
n ſp. vini quouſq; coloratur extract. an. ℥iß, *hæ ex-*
ctiones inuicem commixtæ per menſ. integr. digeran-
, ſp. vini in B. vſq; ad ſpiſſitudinem abſtrahatur: hoc
to ℞ mumiæ electæ, ſalis perlar. & corall. Eſſent.
ci per ſp. vini extractæ an. ℥vj, *terr. ſigill. corn. cerui*
cinati & oſſis de corde cerui ſubtiliſſime pulu. an. ℥ij,
ſch. & ambr. an. ℈j (quæ duo tamen, & præter-
 moſchus pro mulieribus poſſunt omitti) *ol.*
n. caryoph. ſem. aniſ. ſuccin. maior. & nuc. moſcat.
gr. xij. Cum cætera omnia in phiala vitrea bene &
ſpiſſitudinem conuenientem ſunt commixta, tunc
dem olea antea vera cum ſpirit. vini agnata addun-
, alias enim ſolent innatare.

Huius extracti dantur gr. ij in omnibus gra-
ous affectibus ad febres peſtiferas ardentes,
colicam & dolores, ad menſtruos & alios al-
luxus ſiſtendos, ad cohibendum ſanguinem,
ſomnum ſuauem & mitem inducendum, &
epilep. cum ſp. vitr. & tart ad manias omnes.

DE EXTRACTIONE
ligni aloes.

℞ *Lign. aloes opt. minutim inciſi ac bene combuſt.*
, infunde in ſpirit. vin. rectific. quant. ſufficit; adde
. roſar. rub. ℥ij, *iuncta in vaſe ſtent in infuſione per*
quot dies, deſtilla, fortiter exprime & in vaſe vitreo
rua: deinde iterum ℞ *lign. aloes* ℥ij, *fac, vt ſupra*
um, & ita fiet tertia vice, in vaſe vitreo ſu-

per arenam exicca, & fiet extractio sec. art, H
ius extractionis quantum vis cum sacchara
bissimo in aqua dissolue & fiant rotulæ.

DE SUCCO RHABAR-
BARÆ.

*℞ Pulp. colocynth. diagrid. an. ℥ij, agar. albiss.
leuiss. ℥j, rhabarb. cortic. elleb. nigr. fol. sen. an.
cinnam. ʒiij, ros. rubr. mastic. lign. aloes myrrh. ru
cortic. rad. asar. spicæ nard. styrac. liquid. an. ʒj,
puluerisanda pulverisentur, in cucurbita capaci spiri
vini infundantur, alembico cæco contegantur in cal
æquali per 14. dies conseruentur, deinde fortiter exp
mantur & essentia maxima extrahatur:* reliqui
in peluim vel sartaginem ex aurichalco fund
cum ℥iij aloes præparatæ ad spissitudinem c
que, in vitro sacchari reserua, & cum nimis sp
sum fuerit, aliquid de abstracta essentia affu
de. Erit Catholicum siue medicamentum vi
uersale, cuius dosis ʒß vel ℈ij ad summum.

SUCCUS RHABARBARÆ, SEU
massa pilularum de succo Rha-
barbaræ.

*℞ Pulp. colocynth. agaric. albiss. an. ℥j, rhaba
fol. sen. turb. alb. & gumm. stœch. arab. cinnam. a
℥ß. diagrid. ʒvj, ros. rubr. lign. aloes, myrrh. rub
mastic. rad. asari, spicæ nard. styrac. liquid. an. ʒij,
renda terantur, omnia in cucurbita ampla cum aq
vitæ rectificata alembico cæco tecta in calore per 14. d
es digerantur.* Rhabarbaræ etiam plus potes su
mere secundum tuum arbitrium, vt & aquæ v
tæ: hoc facto optime exprimantur, essentia m

xim

na abstrahatur, quod reliquũ est, in pelui vel
tagine cum ℥vi aloes præparatæ ad iustam
ßitudinem coquatur, in vitro asseruetur, &
nimiam spissitudinem acquisierit cum ali-
antulo essentiæ abstractæ misceatur.

DE EXTRACTIONE RHA-
barbaræ.

℞ Pulp. colocynth. ʒvj, ℈ij, turbeth. stœchad. an.
. diagrid. ʒv. agaric. ℥ß, rhabarb. ℥ij, cinnam el.
rac. liquid. an. ℈iiij, asar. spicæ nard. ros. rubr. ma-
. lign. al. an. ℥j, aloes succotrin. ℥iß ʒij, cortic. El-
. nigr. ℥j, vini maluat. Mens. j. misc. F. infusio, di-
atur, exprimatur & destilletur sicut quinta essentia.
iius succi ʒß vel ℈j pro ratione ætatis cum
bula potest vsurpari.

DE PRÆPARATIONE
Aloes.

Vt aloe de impuriore & grossa sua substantia
purgetur, eius lib. j. ollæ vitreatæ iniice: tan-
m aceti rosati & aquæ rosatæ, vt aloe per du-
transuersos digitos contegatur, affunde,
lus tamen aceti debet esse, quam aquæ) igne
nto ex carbonibus coque, cum spatula conti-
o vsque dum aloe spissitudinem diacydonii
quirat, commoue & agita, cum refrigerata
erit, ollæ rursus immitte, acetum rosatum &
quam rosatam recentem affunde, vt supra fa-
um, procede, & cum formam electuarii pene
quisierit, patinæ infunde, calore mediocri
icca, & vt ad multa vsurpandam reserua.
Et si infusio iam fere satis, & vt dictum fuit, est

cocta; & adhuc humida, tunc ℥iij aloes prępara-tæ adiice, cum spatula diligenter misce, & cũ in-cipit ingrossari, vt in massam redigi possit, tum inde exime: licet etiam ita humidam exime-in patina ad ignem exiccare, in massam redig-re, in pyxide stannea in loco frigido reseruar-ex eius ℥iß pilulas, quotquot volueris, effo-mare, eiusque mane hora quarta vsurpare: ha-bent admirandam efficaciam ad omnia phleg-mata, choleram & melancholiam euacuanda & ad omnes fere morbos conducunt.

DE VSU ET VTILITATE salis absynthii.

1. Si quis peste aut febre maligna corrip-tur, ei salis huius, si fuerit adultus, ℨj, si vero pu-er vel infans, ℨß cum vino vel aceto porriga-tur & sudor in lecto vrgeatur.

2. Cum iisdem liquoribus sumptum certi-simum est experimentum ad morbum gall-cum: quo in morbo potest etiam vsurpari cu-syrupis & pilulis appropriatis.

3. Corrigit & mundificat etiam corruptu-& inflammatum sanguinem & in multis e-probatum.

4. Hydropicis & ictericis ad grana tria cu-eius succo vel aqua porrectum omnes mal-humores expellit.

5. Est indubitata medicina, si quis vereru-

se v-

vel in potu, vel cibo hausiſſe venenum: adulto ℨj, iuniori ℨß exhibita: omne enim venenum per ſudorem, vomitum vel ſeceſſum felicissime educit.

6. Hoc eodem modo cum vino, aceto vel aquis deſtillatis vt centaurii &c. epotum certiſſimum eſt medicamentum contra febres tertianas & quartanas, tribus horis ante paroxyſmum ſumptum & tertia vice repetitum.

7. Si quis ſemel vel bis in menſe intret balneum & huius medicinæ ante ingreſſum ℨß cum vino vel aceto vtitur, ei humores malos magnopere educit, exhilarat, & ab omni infectione tutum reddit.

8. Cui epar, lien vel pulmo eſt corruptus vel obſtructus, vtatur hoc ſale, cum admiratione liberabitur, idque ſine omni grauamine & læſione.

9. Contra acutas & repentinas lipothymias eſt præſtantiſſimum medicamentum cum aqua liliorum conuallium ſumptum, vt & contra colicam cum vino.

10. Vltimo maximum etiam auxilium præstitit multis grauidi, anguſtiam & dolores hypochondriorum ſentientibus; his enim dolores non modo ſiſtit, ſed etiam partum facilitat. Et hæc de vtilitate ſalis dicta ſunto.

Aquæ cõuenientes.

- Hepati Aqua sunt
  - acetosæ
  - cichorii
  - polygoni
  - fragorum
- Doloribus Aquæ colicis
  - rutæ
  - maluæ
  - fungorum
- Dysenteriæ Aqua
  - plantaginis
  - fol. quercus
  - graminis mannæ
  - verbenæ.
- Affectibus Aqua oculorum
  - consolidæ regalis
  - rosarum.
  - fœniculi.
  - rutæ.
  - Euphragiæ
  - Chelidoniæ.
- Faciei Aqua
  - Lilior. conuallium.
  - Florum fabarum.
  - Stercoris bubuli
  - vel omnium florum.
  - rosarum cum camphora.
- Lieni aqua
  - primulæ veris.
  - Linguæ ceruinæ.
  - Tamaricis.
- Contra pestem Aqua
  - diptamni
  - valerianæ
  - prunellæ
  - polygonati.

Ad

Ad strangulatus vteri Aqua — *pulegii. liliorum alborum. chamomillæ. sabinæ.*

Ad tumores præternaturales Aqua — *Leuistici solani hyoscyami semperuiui.*

Ad hydropem Aqua — *Calendulæ. Ebuli. Scordii.*

Ad sabulum & arenulas renum Aqua — *raphani. anethi. plantaginis acuti. petroselini. saxifragiæ. Euonymi. valerianæ.*

DE MEDICAMENTO CONTRA vlcera corrupta & præsertim in collo.

℞. *Fol. polygon. chelidon. scrophular. veronic. an. M. j. in aceto forti digerantur, postea exprimantur, & percolentur* ℞ *colatur.* ℥iij, *mell. colat.* ℥vij, *sol chotaris dulcorati & insipidi* ℥ij, *tantundem de phlegmate vitr. flor. æris cum aceto destillat. extractor. & præparator.* ʒij ℥ij, *hæc ita mixta contemperentur & ad iustam spißitudinem coquantur*: quod si angusta & profunda adhuc foramina habuerit, ad maio-

rem duritiem coaguletur,ex eaq; magdaleones formentur, qui si in vmbra calefiunt, paulatim seseipsos resoluunt,& affectum suum præstant.

DE PRÆPARATIONE florum æris.

℞ *Flor. æris ℥iß, subtilissime puluerisatis ℥vijß aceti destillati superinfunde, per tres dies, vsq; dum acetum colorem viridem acquisiuerit, ita relinque, acetum hoc modo coloratum fæcibus relictis in alembicum vitreum effunde*, hoc enim facto viride æris in fundo remanet, coloremq; viridem multo pulchriorem, quam antea, habebit.

DE CONFECTIONE SALIS cristallini ex omnis generis herbis.

Cineres herbæ combustæ & sulphur æquali pondere in fornace reuerberatiouis, fornaci figuli imposita, non tamen cooperta, comburantur, hoc facto sal cum aqua destillata extrahatur, filtretur & euaporet siue abstrahatur, non tamen omnino, sed tantum phlegmatis remaneat, quod granulationem impediat, vt vitriolo & sali nitri simile fiat, tum cellæ vinariæ impone, vt in radios quasi abeat.

Sal absynthii (quod notandum) cum sulphure ita præparatum & ad ʒß cum ℥iij aquæ absynthii epotum per vomitum purgat: sal vero imperatoriæ ad gr. iiij vel v. cum rob. baccarum iuniperi vsurpatum omnes febres curat.

DE PRÆPARATIONE spiritus vrinæ.

Vrina pueri sani vinumq; bibentis in recipiente

ente luto, vt ſcis, optime occluſo per duos menſes putrefacta prius per chartam triplicem oleo inunctam deſtilletur & deinde rectificetur, euadit ſpiritus ignitus.

Lumbi & alia loca quæcunque dolentia hoc ſpiritu inuncta illico curantur vt & circa vmbilicum. Conducit etiam ad membra refrigerata. Quicunq; ergo membra refrigerata habuerit, ea oleo vrinæ perfricet, & vſq; ad perfectam ſanationem emplaſtro ad puncturas obuoluat. Quod ſi vero frigus ad cor penetrauerit, theriacam cum ſpiritu vini epotet.

DE OLEO CAMPHORÆ.

A quo ego hanc deſcriptionem habeo, is Noribergæ eius olei ℥ß pro 30. florenis peſtis tempore vendidit, quotidie in multis probauit, ſanctéq; iurabat, ſe catenis vinci vitamq; ipſam amittere velle, ſi quis peſte correptus huius olei gutt. 4. vel 5. vſurpans non liberetur. Eſt etiam præſeruatiuũ contra hunc ipſum morbum mane ad guttam vnicã in quocunq; liquore ſumptum, inſeruit etiam contra lipothymias, dolores cordis, colicam, vertig. epilepſiam puerorũ. Et commendatur etiam contra inflãmationes membr. membro illitum & eius 4. gutt. epotæ & vltimo etiam vuln. inſanab. & puſtul. liuidas feliciter curat, præparatur autem hoc modo.

℞. Sal. ex cinere abſynth. ℥ijß, camphoræ ℥iß, ol. amygdal. dulc. ℥iij, hæc inuicem diligenter miſceantur, per biduum in calore mediocri relinquantur, optime occluſa per retortam deſtillentur, iterum ℥iß ſal. abſynth.

absynth. admiſceatur, vt quantum de pondere amiſſum fuit, reſtituatnr, oleum rurſus affundatur, per triduum, vt antea, digeratur, & per retortam luto optime occluſo vt antea deſtilletur: habebis oleum perfectum & multum efficax.

DE SOLE

DE OLEO SOLIS.

Aurũ per antimonium funde, regulum contere, in ſale circulato ſolue, & vſq; ad ſpiſſitudinem per ſpiritum vini extrahe & cohoba: tandem cum aqua deſtillata, vim corrodentem indulcorando ſepara, & ſpiritum vini ſæpe ſæpius abſtrahe.

DE AURO VITÆ.

Hoc medicamentum & vomitiuum omnia alia ſuperat, inſeruit enim ad quoſuis fere caſus deſperatos, contra peſtem & omnia venena vt & philtra à mulieribus exhibita, ex quibus philtris homo ad mortem ſolet extabeſcere & ad coitum omnino impotens redditur.

℞ *Mercurii purgati ℥iiiß vel ℥v, fol. auri vngarici ſubtiliſsimorum & auri in tenuiſsimum puluerem limat. ℥ß, formetur ex his amalgama*. in cucurbitam ſeparatoriam iniice, aquam fortem affunde, Mercurius inde in loco calido omnino ſoluatur, vt aurum coloris fuſci in fundo remaneat, hoc cum aqua aliqua regis ex tartaro facta ſolue, ſolutionem Mercurii affunde, aquam fortem per deſtillationem abſtrahe, vſque dum ſpiritus omnino expellantur; hoc facto deſine, & vas refrigerari permitte, inuenies puluerem rubicun-

cundum in fundo vitri residentem & instar massæ collectum, hanc cõfrige, in lapide porphyrio contere; testæ candenti huius pulueris ℥iß vel ℥ij cum cochleari ferreo insperge, & cum spatula ferrea diligenter misce; varios videbis colores, quousq; tandem nigrescat; hoc viso non cessa, sed quousque colorem rubrum acquirat, perge, in quo colore imposuisti, cum spatula exagita: & ita etiam cum reliquo pulueris procede, quousque omnes colores euanuerunt, & color ruffus redierit; tunc enim omnes spiritus aquæ fortis per calcinationem sunt expulsi, & mixtura sine detrimento hominis vsurpari potest. Huius pulueris datur constantis ætatis hominibus ad pondus vnius nummi, iunioribus vero 12. vel 13. annorum medietas in nebula madefacta, vt ea inuolutus stomachum ingrediatur; nullo enim alio modo ad effectum reduci potest.

DE ALIO SOLE VITÆ VEL balsamo artificiali.

Ex nummo vngarico aureo & ℥iij Mercurij fiat amalgama, iniciatur in vitrum angustum, in Athanore igni lento admoueatur, & cum Mercurius iam ascendit vel ascendere incipit, cum spatula lignea moueatur, & à vitro in fundum abstergatur, & per septimanas sex ita relinquatur. Et cum vndique colorem cineritium acquisiuit, vitrum effringe, & materiam carbonibus impone, vt Mercurius euaporet: quicquid vero cum auro est vnitum, permanet & fit

fuscum:

fuſcum:hoc ceu maximum theſaurum & ſecretum infallibile aſſerua,

Vſus. Hic ſal vitæ inſeruit contra peſtem & malignas febres; omnem malignitatem per vomitum & ſeceſſum expellit; nullos malignos humores in corpore immorari vel cumulari permittit, ſed eos radicitus euellit: ſumitur autem in magnitudine piſi:in iunioribus huius põderis medietas. Conuenientius autem eſt iunioribus 10. vel 12. annorum, quam infantulis, vtpote qui præ imbecillitate virium vomitum non facile poſſunt tolerare.

DE OLEO AUREO ET auro potabili.

Sp. vel aq. ſalis eſt, quæ aurum in ol. ſoluit, & rurſus ab eo extrahit: hoc ad ſumum præparatũ fit aurum potabile omnium præſtantiſſimum.

DE ALIO OLEO AUREO.

In vitriolo per alembicum deſtillato & oleo ſalis aurum ſolue, tunc oleo vitr. infunde, per alembicum duodecies ; & ita tamen deſtilla, vt in fundo maneat humidum, vel madidũ: hoc facto ſp. vin. affunde, in cellam vinariam pone ibidẽq; relinque, concreſcent pulcherrimi criſtalli, hos exime, aq. per deſtillationem abſtrahe, quouſq; nulli amplius criſtalli compareant & nulla aqua ſequatur: calculos ſeu lapillos in loco calido exicca, in puluerem redige, cum aqua calida ablue, in ſpiritu vini coagula & ſolue, iterum digere & per B. deſtilla, habebis oleum & tincturam auri.

DE

DE ALIO MODO HOC idem præparandi.

I. Aqua regis ſolue, poſtea aquam per B. rurſum ita abſtrahe, vt in fundo aliquid humiditatis permaneat, hoc facto refrigerari permitte, ſpiritum vini rectificatum ſuperfunde & in B. lentiſſime abinuicem deſtilla, donec additamentum nullum amplius habeat ſaporem, inuenies butyrum auri in fundo, quo viſo iterum ſpiritum vini affunde, per 14. dies putrifica, tandemq; deſtilla, habebis oleum aureum genuinum & omnium optimum.

De Aquila præcipitata Theoph.

℞ Auri ℥j, ſoluatur in aqua Regis: ℞ iterum reguli Antimonii ℥j, ſeparatim in aqua regis ſolue: ℞ tertio Mercurii purgati lib. ß, ſoluatur itidem: has tres ſolutiones inuicem miſce: non tamen plus aquæ regis eſt ſumendum quam ad ſolutiones requiritur: hoc peracto aquam abſtrahe vt materia in maſſam rubrã præcipitetur: hanc tenuiſſime contere, in aceto diſſolue, iterum coagula, in teſtula ignitam reddito: & aliquoties rectificatam aquam de ea extrahe: habebis præcipitatum perfectum.

Vt aurum ſonitum vel fragorem edat inſtar pulueris bombardici.

Aurum per antim. transfuſum laminetur & à ſalis ammoniaci æquali pondere in aq. regis ſoluatur: hęc aq. vocatur aq. Cæſaris. Cum aurũ eſt ſolutum, phlegma vſq; ad ſp. abſtrahatur & ol. tart. guttatim affũdatur, incipiet ſtatim fragorẽ

edere, quo audito plus olei tamdiu affunde quouſque fragor ille & ſonitus ceſſat, etiamſi plus olei affuderis, nihil peccabis: aqua enim hoc modo recipit colorem ſanguineum, aurum vero in fundum deſcendit: itaque per integrum diem ita quieſcat, & quando omne in fundo reſedit, tunc aquam lente de eo effunde & cum aqua deſtillata, donec omnem acrimoniam depoſuerit, indulcora, quo perfecto in hypocauſto calido & non in capella arena per ſeipſum exiccetur: nam niſi hoc ita fiat, omnia inſtar pulueris bombardici conquaſſabit. Huius auri parum lapidi impoſitum & incenſum, deorſum ceu tonitru & nunquam ſurſum verberat: In hoc auro volatili maximum latet ſecretum: & qui hoc nouit, nemini facile communicat.

DE TINCTURA AURI.

℞ *Olei antimonii part. iiij, olei vitrioli, argenti viui an. part. ij, ſtent per menſem in arena, poſtea per retortam in arena deſtillentur, idq́ tamdiu, quouſque omnia tranſcendant, hoc ſacto adde calcis auri ℥ß, iterum quouſque perfecte ſoluatur, ſtent in arena; iterum in eadem per retortam deſtillentur, donec tranſcendat,* poſtea rurſus in arena coaguletur, & porro, vt noſti, procedatur.

DE ALIA TINCTURA AURI.

Auri pars j. & argenti partes ij, ſimul liquefiant, fundantur & laminentur, per aquam fortẽ ſeparentur, & igne lento excandeſcant, tunc aurum erit paratum: hoc facto ℞ *aq. fortis & ſalis lique-*

liquefacti an. ℥viij, ab his aquam regiam destil-
l: hanc rursus super salem fusum seu liquatum
inde & rectifica.

℞ *Auri prædict* ℥ij, *superfunde* ℥ß *aquæ regis*, po-
atur in retorta in arenam, vsque dum resolua-
r, remanebit corpus album, donec nihil fla-
um extillat, phlegma ab aqua flaua destilla;
ac à corpore albo edulcorata remanebit li-
or rubeus, hunc adde primum sulphuri auri,
uod nondum per alembicum transcendit, vel
quam regis superfunde & per alemb. destilla.
Solutionis flauę aliquid in vitro primum len-
igne destilla, exibit aqua alba, deinde flaua
m guttulis rubris, quæ est sulphur auri, hanc
nec alembicus incipit clarescere, vrge, a-
nbicũ cum cãdela diligenter obserua, quan-
enim bullæ flauæ apparent, operi est satisfa-
um, quamprimum itaq; aqua erit refrigeran-
, vitrum exime ac aperi, & aquam puram in-
nde, quæ aqua cum in totum est rubefacta, il-
o effundatur, alembicum diligenter abster-
, aquam in B. per destillationem abstrahe, re-
anebit liquor rubeus, quem ei, qui in alembi-
transcendit additum, in & B. vsq; ad consum-
ionem aquæ coagula. Hoc peracto liquoris
rtem vnam in vitrum suum iniice, & partem
am aquæ regis recentis affunde; ita enim au-
m citius transcendit, quam antea: hoc destil-
ndo quinquies repete, gradabitur sulph. auri
colorem sanguineum, & fit pinguedine bu-
co simile.

Notandũ. Aurum autem sale naturæ erit destruendũ, cum aqua indulcorandum, & ei auro salis ammoniaci prius per salem; tart.& sal fusum sublimati ℥iß adde: hoc enim salem ammoniacum ab immundo corpore repurgat; quo facto sal hic armoniacus per aurum destructũ sublimetur ita, vt vitr.per 2.vel 3.trãsuersos dig.in arena supra materiam sit dimissum, in vitris nempe satis altis cum alembico contectis:hoc aliquoties repetatur, deinde per 8. hebdomadas in fimum equinum sepeliatur:hoc enim modo & tempore aurum & sal ammoniacum in ol.vel aq.resoluuntur, huic sp.vini in essentiam transuectus affundatur, in fimo equino per mensem circuletur, deinde in B.abstrahatur: ita enim sal ammoniacum erit solutum, vt transcendere possit, aurum vero relinquitur, vt dulce & rubicundum oleum.

DE CALCINATIONE AURI.

℞ *Arg.viu.part.iij, auri part.j, aurum tenuissime incidatur*; crucibulo nouo feruefacto aurum & argent.viuum infunde & aliquandiu diligenter commoue: hoc enim modo arg. viuum aurum in se recipit: itaq; in aq. puram iniice, deinde exprime, crusibulo feruefacto impõe, & tamdiu agita, quousq; omne argentum viuum per fumum euanuerit, ita enim fit pulcherrimus & subtilis puluis, qui est calx auri.

DE AURO POTABILI.

Tartarus calcinatus in cella vinaria soluatur, postea filtretur, & coaguletur; iterum soluatur & hoc

hoc quousq; clarus & pellucidus fiat, quinquies vel sexies repetatur, hoc facto vin. opt. in aliquot phial. vitr. infūde. Duas earū sibi inuicē cum orificiis coniunge, infimam vsq; ad mediū imple, cum superiore per liquationum diligentissime occlude, & per menses 3. 4. vel 5. ita in fimum equinū dimitte, ita enim elementa separantur, & ol. in sublime eleuatur: hoc per infundibulum separa & rectifica, reliquum vero destillati, inuenies salem in fundo, quem per solutionē & coagulationem clarifica & asserua. Hoc facto in ol. rectificato aliquid prædicto tart. affunde, digerere permitte, & in B. iterum abstrahe: trāscendet aq. itaq; plus ol. affunde, iterum digere, abstrahe, & toties repete, donec tart. vel eius sal dissoluatur: quo viso ig. fortifica, vt sal tart. aut per se totus vel cum ol. transcendat: & hoc est menstruum cœleste.

His omnibus ita absolutis aurum in aq. regis solue, cum sale in aq. soluto deprime, calcem edulcora, exicca, eiq; calcis auri part. j. flor. sulph. part. ij adde, per 12. hor. fornaci reuerberatorio impone, deinde refrigera, iterum 2. part. sulph. adde, vt ante reuerbera, hoc 20. vicib. vel pluries repete, quousq; calx auri fiat mollis & tumida: huic menstruum prædictum affunde, & digerite: hoc enim plane & ita digeritur, vt & corpuscula velut flocci vel filam. goss. in eo innatare videantur. & est med. celebratissima in maximis morbis vsurpanda. Et hoc menstr. omnia corpora metallica calcinata, vt & margar. & corallos dissoluit. Estq; arcanum D. Tobiæ Hessen.

DE ARGENTO

De argento potabili ad confortandum cerebrum.

℞ *Argenti partem j, aquæ salis nitri part. iij, ad d... cedinem vsque soluatur*, & cum spiritu vini abstr... hatur: vel cum amalgamate lunæ ita proced... tur.

DE OLEO ARGENTI,

thesauro magno.

Siquis in delirium vel amentiam incideri... olei argenti gr. iij cum aqua fœniculi sumat; ... dem oleum per nares attrahat, & in sudatori... cerebrum eo inungat. Auxilium incredibi... persentiet,

DE PRÆPARATIONE ARGEN-

ti, vt prosit debilitati cerebri, splenis & epatis.

℞ *Argent. limat.* ℥iij, *sal. gemm.* ℥vj, *soluantur*, *p... 24. horas reuerberentur, suum alkali hoc facto extr... hatur*: de hoc spiritui vini infundatur, per di... aliquot digeratur, & tandem euaporetur: re... manebit alcali, quod in vitro soluatur. Huiu... dosis est à granis v, ad vj & 12. vsq;.

DE DEPRESSIONE AD

argentum.

Oleum sulphuris ex *sulphure, sale armoniaco* ... *calce viua* factum dissolue, huius guttulas tre... vel quatuor in aquam fortem, in qua argen... tum solutum fuit, dimitte; hoc enim modo ar... gentum coloris fusci deprimetur.

DE MERCURIO.

De quinta essentia Mercurii & vitrioli.

Mercurium cum vitriolo & sale aliquoties ublima, quousq; nullæ amplius fæces compaant, huic ita defæcato acetum destillatum afnde & iterum extrahe; remanebit Mercurius fundo, & essentia vitrioli in aceto.

DE SEPARATIONE.

Ex ferro vel chalybe extrahatur essentia hoc odo; ferrum in igne ad summum candefiat, tinguatur in aceto destillato, hocq; aliquoes repetatur, cum hac essentia filtrata ferri esntiam extractam vitrioli ad fundum supprie, si ponatur per diem in B. inuenies essentin vitrioli pulcherrimam in fundo, quæ ad filas, cancrum & alia recentia & antiqua vlcera imprimis est vtilis.

DE ESSENTIA MERCURII.

Mercurii ad summum, vti scis, sublimati & is ammoniaci an. partes æquales sub lapide ntere, & in oleum resolue: Quæcunq; enim etalla in hoc oleũ proiiciuntur, vt margaritæ luuntur, quod oleum vlceribus antiquis illim, ea ex fundamento curat:

DE OLEO ARGENTI VIui Theophrasti.

Ex argento viuo purgato & stanno fiat amalma, quod sale & aceto tam diu purgetur, ousq; nulla nigredo in eo conspiciatur: hoc

facto exiccatur, in phiala argentea in acetu[m] vini acerrimum ponatur, spir. vini à phlegma[te] suo purgatus infundatur, attamẽ prius ℥ß can[n]phoræ per 6. dies in eo soluatur: spiritus vini a[d] tres transuersos digitos amalgama superem[i]neat, incendatur postea, vt spiritus absum[a]tur; & quicquid hoc modo non fuerit solutu[m] de nouo cum sp. vini incendatur, quousq; to[tu]m fuerit solutum: hujus medicinæ detur gr. j cu[m] ʒj theriacæ & cochl. iij aquæ fumariæ, mane [et] vesperi: in morbis desperatis maxima miracu[la] præstat.

DE ESSENTIA EX ARgento viuo.

Olei sulphuris per campanam rectificati, v[itrioli] scis, & salis nitri an. partes æquales iterum d[e]stillentur, & in hoc oleo argentum viuum pu[r]gatum resoluatur: remanebit pulu. coloris san[]guinei, solutionem statim effunde & sulphu[r] argenti viui edulcora; hoc etiam per se per a[]lembicum potest sublimari.

DE MEDICAMENTO CORrodente siue caustico.

℞ *Argenti viui quantum vis; auripigmenti, alu[minis] & olei oliuarum an. quart. j, omnia in olla fictili p[er] quadrantem horæ coquantur, deinde per retortam len[to] igne destillentur*, habebis ol. causticum, cui nul[lum] in vniuerso mundo comparandum, & pauc[is] hucusq; notum: quod in omnis generis vlcer[i]bus incredibilia præstat, idque sine omni detr[i]mento: si nempe cum cautela vsurpetur.

DE VIRTUTIBUS PRÆcipitati.

Hic puluis vlceribus venenatis inspersus ea ... um miraculo mundificat, malignas & feruidas fistulas pudendorum virilium sanat, variisq; ... nguentis immiscetur.

DE TURPETHO MINERALI vel auro vitæ ex manuali Theophrasti.

Auri per ammoniacum finiti ℥ß in aqua re... is, quæ non cum sale ammoniaco, (vtpote qui Mercurium fugitiuum reddit) factæ, soluatur, hoc facto etiam vitri antimonii hyacynthini coloris & pulchri ℥ß in aqua regis solue, vt & ... ijß vel ℥iij Merc. in aqua forti optime purgati: has tres solutiones confunde, & aquam regis aliquoties, (quo enim sæpius, eo melius) abstrahe, recentem affunde, iterum abstrahe, hocq;, vt ... igatur, repete, postremo omnes spir. expelle. & quosq; omnem saporem & acrimoniam aquæ regis & spirituum deposuerit, cum aqua calida edulcora, hoc facto, spiritum vini affunde, hunc iterum abstrahe & alium affunde, hoc sexies vel sæpius repete & semper cum aqua edulcora, donec saporem & colorem tibi gratum & acceptũ acquisiuerit, vel donec candefieri possit, & non effumet; habebis aureum præcipitatum, arcanum maximum, quod etiam potest calcinari.

Eius vsus ad morbum gallicum, hydropem, epilepsiã, maniam, colicam, febrem quartanã, icteritiam, cancrũ, fistulas, vlcera æsthiomena &

multa alia huiusmodi, est vtilissimum præseruans. Qui inscius venena hausit, aut incantamenta perpessus est, vel peste correptus fuerit, sumat gr. iij, iiij vel v. iuniores ad summum gr. iij; infantes vero gr. j. aut tertiam grani partem. Sanguinem in venis medullamque ossium, & quicquid intra cutim & carnem & circa neruos inhæserit, mundificat. Et vt quidam mihi reuelauit plus 80. hominum peste correptorum hoc ipso pręcipitato ex vitro antimonii & Mercurio absque additamento auri liberati sunt.

DE OLEO MERCURII cum Ioue.

Hoc cum spiritu vini vsque dum alembicum transcendat, debet destillari, ita enim essentiam acidā acquirit: huius guttula vna datur in morbo gallico; catarrhos capitis auertit, mundificat & repente sanat.

DE OLEO VEL AQUA MERcurii per se in triplici retorta rectificati.

Est hoc oleum maxima cura ad amissam loquelam linguæ illitum, & præterea etiam morbum gallicum expellit.

DE OLEO MERCURII PER SE, sicut scis, in Balneo digesto, destillato & rectificato.

Hoc oleum ad apoplexiam, epilepsiam & alios morbos ex destillationibus prouenientes, est o-

est omnium præstantissimum ad guttulas 10. sumptum, laudani oleum & argenti viui candidi ad 10. guttulas bibitum, commendatur etiam ad epilepsiam.

DE OLEO MERCURII.

Mercurium ter tere sublim. misceatur ad extrem. an. salis ammoniaci & rursus tere sublim. simul ter & quater & totum illud tere sublim. in oleo resoluitur, ex quo spiritus salis ammoniaci eximendus est, omnia circulando cum spiritu vini, itaque tamdiu destillando, donec oleum feruorem & acrimoniam amittat & sal armoniacum separetur.

Reducitur etiam per se in oleo lentissimo calore Athanoris longoq; temporis interuallo.

DE TURPETHO MIMERALI Theophrasti.

1. ℞ *Mercurii quantum vis, in aqua forti solue, à Mercurio extrahe, & in aqua per fixam solue.*

2. ℞ *Colchotaris part. ij, sal. nitri part. j destilletur, stet in alembico cæco, per tres dies digeratur, & phlegma lento igne abstrahatur.*

3. ℞ *Præcipitati prædict & aq. fixa an.* aquam ... bis de iis abstrahe.

4. Salem nitrum alium affunde, & iterum abstrahe.

5. Ex albuminibus ouorum ad duritiem coctorum lentissimo calore aquam destilla, iterum affunde, & rursus abstrahe.

Vltimo spiritum vini affunde, eum rursus abstrahe, & illud toties repete, donec nulla

amplius acrimonia persentiatur; tunc enim perfecte erit præparatum, & medicamentum nobilissimum: pilula enim vnica ex eo formata & sumpta totum corpus mundificat.

Omnia vlcera & vulnera cum vnguento rosaceo secundum qualitatẽ morbi mixtum confestim sanat, præsertim ex lue Venerea. Curat quin etiam pestem, si 2. 3. aut 4. gr. pro ratione personæ cum ℈j vel ℈ß theriacæ aut mithridatii exhibentur, quod ter est repetendum. Ad luem Veneream, in quartana ℞ *turpethi gr. iij. theriacæ* ℈ß *conseru. bugloss.* ʒß; *specier. diaser.* ʒij. Ad colicam misce cum oleo diaphœn. Et philonii an. ad omnia venena; si ignoratur, quale illud sit.

GARGARISMUS POST vsum turbethi.

℞ *Flor. altheæ, beton. prunell. sanicul. an. M*ß *rad. pimpinel. sem. staphisagr. an.* ℈j *coquantur in lib. iij aq. colentur; adde mell. scillit. rosat. an.* ʒiß, vtere pro gargarismate; si in os attrahatur.

DE BALSAMO MERCURII.

℞ Mercurium toties cum calce ouorum opt. preparat. donec omnino sit extinctus, huic mixturæ affunde acetum destillatum alcolisatum, vt 4. digitis supernatet, abstrahe acetum à fæcibus ter, quater vel pluries. Donec Mercurius in rubicundissimum puluerem euadat, quem in vini alcoli in pellicano circulabis per octo dies, separato spiritu vini per alembicum in fundo remanebit balsamus Mercurii dulcissim.

DE LAUDANO MERCURII Paracelsi

℞ *Mercurii purgati lib. j, vitriol. rubr. & sal. nitr. an lib. ij, M. & cum aceto acerrimo, agita cum pistillo ligneo, vt bene omnia incorporentur, & mortificatus fuerit Mercurius, sublima, vt moris est, tertia vice, hunc sublima, misce cum alumine rochæ calcin. & sale nitri æquali pondere, sublima aliquoties; hoc facto hunc Mercurium in arenam pone, ignem fortem per mensem integrum aut diutius conserua,* fiet pulcherrimus, rubicundus & subtilis.

Hunc Merc. subl. imbibe cum spiritu vini ad summum rectificato; stet in infusione per 14. dies vase bene obturato in loco calido, postea cola vinum subtiliter à Merc. subl. & igne lento in Baln. destilla: inuenies in fundo oleum liquidum albissimi coloris & dulcis saporis, coagula lento igne, tere, lapidi porphyrio in loco humido impone & per se solue, iterum in sole coagula, hocq; tribus vicibus repete, tunc coagulatum in vitro bene clauso serua, & vt natura docet, vtere.

DE TURPETHO MERCURII.

℞ *Ol. vitriol. part. ij, argent. viui part. j, Misce, in retortam immitte, & oleum extrahe: hoc iterum bis vel ter affunde & vltimo fortiter, vt plane incandescat, hoc enim fit lapis candidus, qui pulueris etur in phiala ter vel quater aqua calida affundatur, & hoc facto exiccetur;* habebis turpethum minerale flauum & aurei coloris pulcherrimum: hoc spiritu vini imbibatur, incendatur & exuratur:

decies

decies vel vigesies coquatur, quo enim hoc fit sæpius, eo erit melius; hoc turpethum minerale cum conserua rosarum vel alio modo, vtcunque fieri potest, vsurpatum & aliquandiu continuatum, morbum gallicum in vnico octiduo ex fundamento curat, quando nimirũ exterius nihil apparet, sed morbus adhuc latet interius.

Si quis vero hoc turpethum præscribere cupit, ægrum diligenter obseruet, eiusque curam habeat, morbum enim vehementer aggreditur, & ægrum valde debilitat, qui ea propter singulis binis vel tribus horis semel est cibandus, tribus nempe vel quatuor horis bono iusculo, vt eius cor confortetur, & vires conseruẽtur, hoc enim modo morbum gallicum & omnes alios affectus ex destillationibus prouenientes perfecte curat.

DE TURPETHO ARGENTI VIUI ad morbum gallicum, & alios antiquatos affectus.

℞ Argenti viui lib. j. aq. fortis lib. ij. abstrahatur quinquies vel septies, edulcoretur decies vel duodecies, & in crucibulo candefiat: Huius ℞ ℥ß, olei sulph. ℥ß, in alemb. coaguletur, & tandẽ sexies vel septies edulcoretur.

VSUS.

Ex hoc turpetho Merc. cum theriaca vel mithridatio & puluere corallorum mixto formentur pilulæ, quarum 4. 5. 6. 7. vel 8. per tres vel quatuor dies continuos iuxta conditionem personarum vsurpatæ, per vomitum & secessum euacuant: potest etiam in forma pulueris cum iusculo

iusculo calido vel spirit. vini vsurpari, hoc enim modo operatur citius: si vero dolor in ore exoritur, gargarismate corrigi potest.

Cum hoc Turpetho etiam sarsaparilla potest vsurpari, quemadmodum aqua cocta Guaiaci ordinari solet.

Hac cura vltra 100. homines à morbo gallico & aliis huiuscemodi affectibus sunt liberati, qui antea per suffumigia fuerunt in pessimum statum deducti: imo etiam tineā capitis, malāq; scabiem icteritiam, paralysin & contracturas varias hoc medicamento feliciter curaui. Cum oleo sulphuris vel oleo vitrioli præparatum acquirit colorem album: illud cum aqua dulci edulcora; est maxime proficuum ad morbum gallicum, paralysin, condylomata, ficus ani, & alios huius generis affectus.

DE CURA CONDYLOMATUM seu ficuum ani, luis Veneræ & paralyseos.

His morbis affecti sumant *turpeth. gr. iij cum ℥j mithr. opt.* tribus diebus continuis, mane stomacho ieiuno: si quis imbecillioris naturæ fuerit, sumat eius gr. iij, robusti vero gr. v. postea bibat aquam ligni per dies 14. semperq; ad sudorem se componat. Si cui os intumuerit, gargarisetur decocto prunellæ in vino & aqua præparato & cum melle rosato, vel oleo vitrioli aut oleo sulphuris mixto. Scabiosi vtantur argento viuo vel aqua. Contra bubones inungantur vnguentis cum turpetho præparato.

Garga-

Gargatiſmus.

Ad vlcera vel intumeſcentiam oris vſurpet aquam edulcoratam de oleo ſulphur. vel præcipitatum edulcoratum pro gargariſmate.

DE TURPETHO ARGENti viui.

℞ *Aq. alumin. aq. vitriol. deſtillatar. an. lib. ß. album. ouor. ad duritiem coctorum lib. iiij. miſceantur, bis deſtillentur, phialæ infuſis, lib. iij turp. arg. viu. adde, ad ſiccitatem vſue deſtilla, idque toties repete, donec turp. colorem florum liliorum conuallium acquirat, hoc viſo tantum ſpiritus vini affunde, ſexies abſtrahe, & ignem, quouſq; color florum calendulæ appareat, adauge.*

VSUS.

Ægro itaq;, qui per ſuffumigia vel inunctiones ad malum ſtatum eſt deductus huius turpethi præparati cum ℈j El. de ſucco roſar. veſperi ante cœnam exhibe, ſequenti mane totidem: pro ratione vero ætatis granum vnum vel alterum addere licet. Ad ſanationẽ ℞ *vnguent. ouor. quart. j, turp.* ʒij *M.* & ægrum in locis affectis inunge. Iterum ℞ *aloës epatic.* ʒij, *croc. ferr. thuris an.* ʒß, *mumiæ* ʒß, *mellis terebinth. & vitell. ouor. an. quantum ſuffic. miſce* & pro vnguento vtere.

DE OLEO FIXO DULCI MERCURII ſublimati criſtallini.

℞ *Aq. ſal. nitri part. ij, ſal. ammon. puriß. part. j. deſtilla, aquam extillatam, Mercurio ſublimato, qui ad criſtallum, ſine tamen arſenico, ſit ſublimatus, affunde, aliquoties abſtrahe, idque ſemper cum aqua recenti,*

donec

donec in fundo omnia maneant fixa: hoc sublimatum fixum incende, alcool vini rectificatum affunde, multoties abstrahe, donec in oleum vertatur, quod erit fixum & dulce. Semper autem spiritus vini recens est sumendus, & destillatio, de oleo tamdiu continuanda, donec omnem acrimoniam & saporem amiserit. Hoc oleum intus & extra corpus potest vsurpari.

DE OLEO MERCURII SUBlimati cum antimonio ad passionem colicam.

℞ *Mercurii sublimati & antimon. an. inuicem conterantur, & in retorta vitrea destillentur,* transibit ol, siue pinguedo, huic aqua recens affundatur, acquirit saporem acidum veluti ol. vitr. vt ad passionem colicam ex calore gustui tuo gratum fiat, præpara, & cochlearia tria eius ebibe; vino immixtum reddit ipsum subtile: fæces albas in aqua ad fundum descendentes, vt scis, vsurpa: huius aq. gr. ij, ebibita epilesiã sine mora curant.

DE MERCURIO PRÆCIPITATO per oleum vitrioli.

Oleo vitrioli rectificato adde flores sulphur. per tres hor. in arena ebulliant, vt cum aliquid de sulph. resolutum fuerit. ol. quod à sulph. rubedi. extraxit, de eo effunde, & Mercurium purificatum adde, hoc facto ebulliant & Merc. resoluetur, petitq; fundum, & dat præcipitatum album, hoc sæpius abstrahe, deinde candefiat, spiritus vini affundatur, & idem per destillationem aliquoties abstrahatur.

DE MERCURIO PER SPIRItum salis nitri in oleum resoluto.

Hoc oleum, cuicunque volueris, vnguento mixtum, impetiginem perbelle curat, nisi species elephantiasis fuerit. In paralysi & vlceribus hoc oleum admodum est proficuum: & quid omnibus aliis vnguentis deest, hoc habet oleum hoc abunde: & quo plus morbus gallicus foraminibus inhæret, eo citius hoc oleo curatur.

DE PANACÆA ANvvaldina.

Cinnabaris, æs, quod pulchrum & nobile est, testæ vel conchæ sub carbonibus calcinatæ & crocus orientalis, vt libuerit, misceantur, eiusq; mixturæ pro dosi granum vnum vsurpetur.

DE AQUA MERCURII.

Mercurium crudum in retorta triplici in aq. destilla: quod ita fit: retorta collocetur in fornacem exhalationis, recipiens luto adaptetur, linteis madidis sæpius refrigeretur, cum retorta vndique candefacta fuerit, ℥ß argenti viui cum cochleari ferreo iniiciatur, & foramē statim obstruatur, hoc facto argentum viuum maximum strepitum edet & effumabit, tunc aliam vnciam semis argenti viui iniice, idque toties repete, donec libra integra iniecta fuerit, hoc enim peracto, pars vna Mercurii viui crudi, pars vero aquæ & aliquid de nigro transierit, hęc inuicem mixta

mixta in alemb. Baln. impone, exibit aq. Merc. pellucida terra autem nigra cum Mercurio viuo remanebit in fundo, hanc per corium exprime, hoc enim modo Mercurius transit, terra autem nigra quæ inutilis, in corio remanet, Merc. & spt. purgatur: aq. autẽ decies in Baln. rectifica.

DE TURPETHO MINERALI.

Mercurii purgati ℥ß ita calefiat, ne multum de eo exhalet, & pondus ducati vnius fol. auri superponatur; hæc enim Mercurius in se trahit, itaq; cum spatula lignea pura misceatur, vt fiat amalgama, hoc in phiala, vsquequo fiat puluis ruber, vti crocus, præcipitetur. Hoc enim optimum erit turpethum.

Qui grana duo vel tria sacchari rosati cum gran. j vel duobus salis vtitur, ab omnibus morbis venenosis, à peste ipsa, morbo gallico, febr. malignis, elephantiasi, paralysi & epilepsia liberatur, purgant enim vniuersam naturam & totam massam sanguinis, & qui cum iudicio vsurpat, infallibilem habebit curam.

Merc. pulu. per aquam ouorum, quousq; coaguletur, abstracti gr. 8. cum confectione conuenienti sumpta sistunt destillationes: sæpius autem debet vsurpari, & cum aqua recenti abstrahi, vt è venenato realgare purgetur, & præcipitatum indulcoretur.

DE MERCURIO SUBLI-
mato, vt scis.

Vitrioli lib. ij, & sal nitri in aqua forti destilla, & argentum in ea dissolue: ℞ argenti viui soluti & libræ *Notandũ.*

illius cuilibet salis calcinati lib. ij adde, aquam de abstrahe, & Mercurium viuum omnem sublima, i enim Mercurius erit sublimatus & prima vi perfectus.

Huius aquæ, vt dictum, ℞ part. ij, salis puri calci nati part. j. ex his destilla aquam regis: huius aquæ part. ij. prædicti Mercurii sublimati part. j. Antequa autem Mercurius sublimatus immittatur, sal tartari pars dimidia, aquæ lente & successiu iniiciatur, deinde aqua extrahatur, & Merc. p tartarum omnino sublimetur: hoc enim mod eleuabitur, mirabiles acquiret colores, & on nem acrimoniam ei adhærentem deponet, nu lamq; immunditiẽ & acrimoniam retinebit.

DE AQUA ACUTA.

Si ignem super omnia vehementer vrente & omnib⁹ operationibus ignis visibilis in m dum inferni resistentem habere desideras, ho modo procede.

℞ Mercurij sublimati & sal ammon. octo vel n uem vicibus sublimati an. vel essent. Mercur. dil genter inuicem contere, lapidi vel laminæ ferreæ inspe ge, in cellam vinariã colloca vel aeri expone, resoluet hoc modo in aquam: Si huius aquæ minimu super cutem inciderit, statim transibit: quo etiam facit in ferro vel cupro. *Si* autem aurum stannum vel plumbum immiseris, acquirun formam perlarum.

Hæc aqua omnes affectus calidos; erysipe las, inflammationes & alios morbos corroden tes extinguit. Multi vocant illud salem am

moniæ

oniacum, id est, salem amarum; in hoc au-
m valde errant.

DE MERCURIO FIXO.

℞ Mercurii quantum vis impone in reuerbe-
torium, vitrum in arenam colloca, oleum de-
llabit in vitrum & sublimatur: hoc facto vi-
ũ inuerte, & hoc toties repete, donec non am-
ius ascendat, in colore sanguineum euadat &
on amplius effumet: hoc facto ℞ *huius Merc.*
i sublimati & boracis ℥j: pone in alembicum,
funde tantum spiritus vini, vt transuersos du-
digitos superemineat & hunc quater abstra-
: hoc enim modo Mercurius sublimatus fi-
us erit, & omnia metalla, quibus iungitur, fa-
e intrabit.

AD PUSTULAS GALLICAS.

℞ *Mercurii part. j. vitriol. part. ij, hæc inuicem*
mburantur, in cella vin. soluantur & vsurpetur.

DE OLEO CAPITANEI
Pischii.

℞ *Ol. Mercurii* ℥ij, *ol. vitr.* ℥ß, *croc. Mart.* ℥ß *M.* *Notandũ.*

DE AQUA MERCURII.

℞ *arg. viui & stanni an. lib. M. F. amalg. cum sale*
aceto opt. lauetur, postea exiccetur, in mortario cum
erc. subl. lib. ß diligenter misceatur vt fiat pasta, in-
rim aliquoties parum aq. salis ammon. affun-
atur, immisceatur, & massa lapidi imponatur,
i enim in aq. resoluetur, hoc facto per alẽbic.
stilletur, fæces, vt antea terantur, & hoc tam-
u continuetur, donec omnia in aq. soluantur:
ec enim aq. miracula præstat.

DE CALCIONATO.

Oleum Mercurii, aqua Mercurii & oleu[m] Saturni certissima sunt medicamenta, quæ n[ul]lo modo Medicum fallunt.

DE CURA FISTULARUM.

℞ *Ol. Merc.* ℥ß, *ol. Martis & ol. Saturn. an.* His permistis fistulæ circuitus inungatur, ma[ne] & vesperi per nouem dies & curabitur.

ARCANUM CONTRA MORbum gallicum.

Sunt oleum Mercurii dulce, & oleum ex [li]gno Guaiaco.

CORROSIUUM ANHALDINUM.

℞ *Antim. calc.* ℥iiij, *Mercurii sublimat.* ℥ij. *s[al.] ammon.* ℥iß, *tartar. calc.* ℥j, *destilletur & rectificet[ur].*

QUINTA ESSENTIA Mercurii.

℞ Mercurium septies cum vitriol. & sale, p[o]stremo autem per se sublimatum, affunde a[quam] salis ammon. cum calce fixi & soluti, destilla s.a. procede, phlegma abstrahe, essentiam rec[ti]fica, Mercurium, qui ascendit, iterum ter sub[li]matum, essentiæ commisce, circula, destilla vsque ad perfectionem rectifica.

DULCEDO MERCURII.

Mercurio ad puritatem sublimato aqua[m] fortem affunde & sublima, quod in fundo r[e]mansit, in cella vinaria solue: hoc est dulced[o] Mercurii, quæ cum sp. vini potest circulari.

DE OLEO MERCURII.

Mercurius sublimatus tenuissime contera tu[r]

cu[m]

m oleo vitrioli correcto sexies vel sæpius im-
natur, semper rursus exiccetur & teratur, cum
tuplo ol. vitr. in vase luto opt. occluso secun-
m gradus ig. destilletur; hoc facto tertia pars
ercurii sublimati cum oleo transcendit, reli-
a vero pars manet in sublimatorio pulcher-
na & instar margaritæ orientalis splendens,
lchriorem enim Mercurium sublimatum
nquam vidisti: hoc modo ad libitum semper
ocede, habebis oleum Mercurii super omnes
uas, hoc cum anima solis fermenta, coagula,
ue & fige, ea, si Deus voluerit, tinget.

DE TURPETHO MERCURII.

℞ Oleum sulphuris per campanam vel vitre-
n alembicum destillatum, ac cum colchotare
r vel quater rectificatum ac Mercurium cru-
m optime purgatum, & oleum aliquoties ab
abstrahe; dabit hoc modo præstantissimum
rpethum, quod in peste, pleurisi & aliis mor-
s periculosis cum summo fructu potest vsur-
ri, estq; secretum D. Tobiæ Hessen.

DE AQUILA COELESTI.

*℞ Mercur. sublim. ℥viij, argent. viu. misce bene in
ortario, donec Merc. viuus non appareat amplius, de-
de subl. durum, album & dulcem sine omni corrosiuo.*
uod si aliqua pars adhuc restet non satis edul-
rata, vel cum noua aq. vel cum eadem, quæ v-
a ascendit, misce & tertio semper subl. medi-
mentum est purgans vniuersaliter & electiue;
mum secretum in medic. Dosis à 20. ad 30. gr.
ue ʒß. cum conserua ros. viol. aut pomo cocto.

DE CVPRO

De acetositate esurina ex cupro absq; corrosiuo.

Scoriæ cupri calcinatæ affunde acetũ ter destillatũ, & cineribus calidis impone, hoc enim modo viriditas eius extrahitur, ita quousq; fiat aliquantulum spissum dimitte, acetum lente effunde, aliudq; affunde, donec nullus sapor vel color alicuius vitr. persentiatur, & omnia mixta in alemb. loco frigido expone; dabit de se pulcherrimum vitr. coloris viridis & cærulei, quod in retorta eodem modo destilla, quo vitr. alia destillare soles, primo nempe phlegma, deinde spiritus & tertio oleum abstrahendo, hoc à spiritu separa, habebis oleum valde præstans.

Hoc ad debilitatem stomachi est cõmodissimum; & si multum phlegmatis adhuc habuerit, vomitum excitat: omnem immunditiem expellit: & ita etiam in calculo renum. Ita quoque ex scoria ferri quæ à fabris abiicitur vitr. coloris cærulei & rubicundi præparare potes.

De Croco ♀.

Lamina cupri cum vitriolo calcinato s.a. stratifica, & vt oleum vitrioli destilla: deinde laminas ablue, contere, contunde & reuerbera. Erit crocus nobilis.

DE MARTE.

De Essentia ♂.

Limaturæ Martis acetum destillatum affunde & per aliquot dies ita dimitte: extrahet dulcedi-

dinem, quę partim erit pulchra & rubicunda, partim pallida, pro ratione chalybis. Tunc acetum abstrahe, aliud affunde, idq; tamdiu repete, donec nihil amplius extrahitur, quod duobus vel tribus mensibus fieri solet: hoc tempore elapso omnes effusiones commisce & per B. destilla: remanentiæ spiritum vini affunde, & continue digere: ita enim tincturam extrahit; tunc spiritum vini abstrahe, & alium affunde & s. a. ita procede: habebis tincturam verissimam Martis.

Hæc tinctura vel essentia ad obstructiones pertinacissimas epatis, lienis, venarum mesaraicarum & matricis, icteritiam etiam & hydropem incipientem est efficacissima pondere vnius drachmæ cum conuenienti liquore in potu sumpta.

De Croco ♂.

Ferrum illud contunde, per cribrum mitte, sub sartag. vel lebete salis, quod clarum est, cum aqua feruente ablue, habebis crocum Martis: in aqua hunc residere permitte, aquam effunde, aliam affunde, idque aliquoties repete; hoc facto idem per duas horas reuerberetur & erit perfectus; quod remansit, est nigrum & merum ferrum; cui si aquam salsam affuderis, & 6. vel 7. hebdomadas post fornacem vel alium locum calidum collocaueris, iterum potest ablui, & sicut cum primo procedi.

DE CVRA HYDROPIS.

Hydrops reuera curatur per ferrũ in ol. red-

actum & suo ordine interius vsurpatum: vel v
sub aheno salis relinquitur in cibo & potu sum
ptum; purgato interim corpore aliquoties cum
Elleboro nigro extracto: non vero solum radi
citus expellit hydropem, sed etiam alios mor
bos. Vsurpatur etiam bolus armenus ad sisten
das destillationes & sanandas puncturas.

De Croco ♂.

Stricturæ ferri phialæ vitreæ inditæ acetum destillatum acerrimum affunde, locoq; aprico expone, vt per se exiccentur: hoc octies per integrum mensem repetę, deinde per biduum reuerbera, deinde tabulę humidæ ad crassitudinem vnius digiti insperge, inde enim grossitiem trium digitorum acquirit, fitq; subtile, velluti lana, & in colore purpureum.

Huius sex vel septem gr. sumpta omnem hæmorrhagiã & etiam dysenteriam compescunt.

De Oleo ♂.

Sal armoniac, de croco Martis septies, octies vel pluries debet sublimari; hoc enim si fit, trãsibit in oleum; huic alcool vini superinfunde, in cineribus per 24. horas, vel diutius digere, & alcool sæpius abstrahe, & soluetur in ol. Id vero quod in fundo remanet, vsurpatur in chirurgia.

ALIUD OLEUM.

Sal ammon. quinquies vel sexies de croco Martis debet sublimari, deinde in aceto destillato solui: quod non solutum fuerit, vt antea subl. donec omnia in acetum soluãtur, tandem per alembicum destillari: exibit oleum Martis.

ALIUD

ALIUD OLEUM MARTIS AD vlcera vetusta.

Ferri calx puluerisetur, &, vti scis, preparetur: [E]x hoc cum vitellis ouorum massa formetur, i[t]erum exiccetur, in mortario contundatur, [q]uarto malaxetur, contundatur & in cella vi[n]aria super vitrum soluatur. Hoc oleum vitel[l]orum per se suum habet vsum.

De purgatione Croci ♂ & fixatione.

℞ *Croci Martis* ℥v. *aq. Regis* ℥xx. diligenter mi[s]ceantur, aq. tamē regis primo non vna vice, sed [r]ecente affundendo, & ad ignem feruescendo: [h]oc peracto, iterum effundatur, & alia recens [a]ffundatur, donec nihil amplius dissolui vide[a]ris, tunc vero filtretur, candefiat, & aliquoties [e]dulcoretur, postea vsq; dum spongiosum fiat & colorem purpureum acquirat, reuerberetur.

CrocusMartis interius sumptus conducit ad vlcera vetusta & hydropem. Cum oleo sulph. calcin. efferuefactus, aliquoties edulcoratus, & [v]quousq; fiat spongiosus & purpureus, reuerbe[r]ratus, acquirit suam perfectionem.

De Oleo ♂.

℞ *Antimon. lib. ij, fac vt fluat, adde laminar. chalybis candefactarum lib.* j. cum solutæ fuerint, cum spatula ferrea diligenter misce, lapidi infunde, contunde, contere & calcina, donec non amplius fumet, & puluis fixus & fuscus fiat: hæc calcinatio conducit ad omnia metalla.

Hanc calcinationem vitro iniice, cum aq. regis solue, & sicuti scis, filtra, tunc aquam regis lente abstrahe, ignem aliquantulum fortifica. Cum guttulæ rubræ incipiunt extillare, alium recipientem appone, & ignem adhuc magis vrge, sequetur oleum coloris sanguinei, quod verum & genuinum oleum Martis est.

Vsus. Conducit ad diarrhœam, lienteriam, dysenteriam, fluxum epaticum, ad ventriculi corroborationem, & ad omnes hæmorrhagias internas & externas est medicamentum præstantissimum, si cum conserua rosarum aut rad. symphiti misceatur.

DE STRICTVRA FERRI.

℞ Stricturæ ferri, pulcherrimorum nempe fragmentorum prius lotorum Man. j. quartam j mensur, ß vini per noctem affunde & vtere.

V S V S.

Inseruit ad oppilationes epatis, lienis, venularum matricis, menstruorum, paralysin & impotentiam membrorum, dolores ischiadicos, icteritiam, & hydropem, eius nempe principium, cum epar nondum plane est corruptum.

De tinctura ♂ pulcherrima & instar rubini.

℞ *Croci Mart. nobilißimi, subtilißimi & opt. præparati part. j. huic adde sal ammon. subl. part. dimid. hæc inuicem contere, & cum ad colorem sanguineum subl. fuerit, hanc eius rubedinem cum spir. vini extrahe.* Hæc tinctura præ cæteris medicamentis omnibus hydropem & dysenteriam curat.

DE

De præparatione ♂ in virtute styptica.

℞ limat. Mart. lib. j, salis lib. ß; aq. fontan. q. s. per integrum mensem ita infundantur, deinde, vt dixisti, reuerberentur.

Huius croci ℞ ℥j; boli adusti ℥iij, terræ sigillat. ℥ß Misc. & in puluerem redige. Inseruit hic puluis ad omnia vulnera & vlcera, quæ siccationem aut incarnationem requirunt. Sumitur etiam eius ℨj in potu.

DE SECRETO AD FLUXUM VENTRIS.

Si quis insanabilem fluxum ventris habuerit, sumat *croci Martis cum aqua regis præparati; gr. iiij; conseru. ros. ℥j; succ. viol. ℥ß* : hæc diligenter mixta per 24. horas ad minimum ita stent, & deinde ieiuno stomacho vsurpentur : & si hæc prima vice nihil effecerit, biduum post rursus ita vsurpa, iuuabit sine omni dubio.

DE VITRIOLO MARTIS.

Chalybem cum sulphure calcina; eo nempe modo, vt sulphur chalybi ad summum candefacto super aqua admoueas, hoc enim facto chalybs statim liquescit, & in aquam destillat; hunc itaque ex aqua exemptum exicca, tenuissime contere, oleum sulphuris acidum rectificatum affunde, aliquandiu digere & postremo in aquam destillatam infunde : considet hoc peracto vitriolum non contemnendum, à D. Tobia Hessio inuentum.

DE MAGNETE
De descensu vel exitu matricis.

℞ Lapid. magnet. opt. lib. j. calc. viuæ lib. ij, cum aceto optime conterantur & misceantur, deinde spiritus vini affundatur, vt fiat rubicundus: hoc ordine tamdiu procedatur, donec non amplius tingatur, quo viso spiritus vini exhalet, & remanebit liquor, qui exsiccetur: ex materia relicta & axungia vrsi emplastrum formetur, quod dorso mulieris & lumbis applicetur: vterus enim hoc facto, statim retrahetur: oportet autem per aliquot dies continuari, vt vterus eo melius firmetur.

DE PRÆPARATIONE
Magnetis.

℞ succ. Aristol. rotund. & sabinæ an. ℥iiij, serpentar: ℥ij, spirit, vini lib. j. hæc prius per 24. horas circulentur & deinde destillentur.

℞ huius aquæ lib. j, Magnetis elect. in pulverem redacti ℥iiij circulentur simul, & à fæcibus aqua destilletur: idq; ter reiteretur, atque hoc pacto Magnetis præparationem assequeris.

DE IOVE
De Oleo ♃.

Hoc oleum morbum gallicum, paralysin, vulnera, vlcera antiquata, fistulas, cancrum & omnes affectus venenatos, vt & maculas & impetigines citissime curat. Eius guttæ tres cum vino sumptæ purgant ventrem: pannum etiam oculorum abstergit.

DE OLEO SALIS AMMONIACI.

Huius olei aliquot guttæ vino albo immixtæ & cum linteis oculorũ vlcerib. ex lachrymis involuntariis rubedinique applicatæ, ea perbelle curant & compescunt. In aqua vitæ vsurpatum emendat puncturas laterum, cor, epar & pulmones refrigerat, anginamq; & ranulam sub lingua sanat: vrinam obstructam promouet, vesicam mundificat & carnem immundam & superfluam in vulneribus absumit.

DE OLEO SALIS AMMONIACI.

℞ Sal. ammon. part. j, aq. salis tartari : part. ij, stent aliquot dies in solutione, vel cineribus calidis bene cooperta, ne spiritus salis exhalet, quia admodum est subtilis, imponantur; deinde per retortam destillentur, rectificentur, collo tamen retortæ fragmentum chartæ grisea intrudatur, vt spiritus per eum transeat, ita enim aqua sal. tartari subtus remanebit: Cum nihil amplius destillat, tunc chartam exime, ignemq; vrge, sequetur enim oleum non modice acre & corrodens, quod separatim reserua.

DE SATVRNO

De Balsamo Saturni.

Minium cum aceto soluatur, dulcedo destilletur, acetum effundatur & aliud affundatur, donec nihil amplius solui potest; solutiones omnes confusę filtrentur & ad liquorem coagulentur: hoc peracto in loco frigido in cristallum concrescant, cum nihil amplius in cristallum

lum

lum verti videris, iterum euaporent & vt antea procedatur: cristallus autem hoc modo clarificetur: soluatur nempe iterum cum aceto destillato, & in omnibus, vt antea, procedatur. Cristallus pulchrior primo concrescit, candidus ad modum salis nitri: cum residuo fac, vt prius, donec cristallorum alborũ satis habeas, hi primo exiccentur, deinde in spiritu vini soluantur, iterum filtrentur & in liquorem coagulentur.

Hic balsamus ad gangrænam est probatissimus, vt & ad omnia vulnera & vlcera insanabilia, ad rubedinem vero & alios affectus oculorum non habet simile.

Quomodo oleum & sal Saturni indulcorentur & ad summam perfectionem deducantur.

Cristallis Saturni aqua pluuialis destillata affundatur, & donec spuma alba supernatet, ebulliant, hanc spumam sepone in vasculũ proprium, ebullire sic finito, donec nulla amplius materia alba appareat, maneantq; fęces purpureæ in fundo: hanc aqua forti purificata solue, eam rursus per B. separa, hocq; ter repete, semper nouam aquam fortem superfundendo; remanentiæ siccæ aquam pluuialem destillatam affunde, per B. abstrahe, hoc sexies noua aq. destillata repete, donec omnis acrimonia sit ablata: & habebis sal Saturni pellucidum & verum dulce.

VULNERUM ET VLCERUM incarnatiuum.

℞ Cerussæ

℞. *Cerussæ vel minii q. v. extrahe oleum, sicut scis,* est incarnatiuum optimum promouens carnes sanas atque recentes. Hoc oleum Saturni valet etiam ad omnem scabiem & lentiginem, verrucas, inflammationes & omnem combustionem.

DE SULPHURE.

Oleum & fixatio sulphuris.

Sulphuris lib. j. in lixiuio ex cinere salicis & fagi subtilißimo coquatur, huius excocti sulphur. & vitriolin lib. j cum aceto teratur, & quater cum recenti aq. vitrioli sublimetur: hoc enim facto sulphur subtilius & purius coloris flaui & aliquantulum rufi superius adhæret, quod exime, tantumq; olei terebinthinæ, vt quatuor dig. emineat affunde, & vas apertum in locum modice calidum colloca; ita enim sulphur rubrum soluitur, quod in cinere destilla, vsq; dum sulphur rubrum rubini instar transeat: hoc in digestione coaguletur, vt fiat fixum, pulchrum ac rubicundum.

DE OLEO TEREBINTHINÆ.

Terebinthinæ lib. iij cum camphoræ tenuissime tritæ ℥ viß commisce, mensuram j vini affunde, igne lentissimo destilla, & oleum per Balneum separa.

Oleum sulphuris admodum fragrans & odoriferum.

Hoc oleum potum omnis generis affectus, etiam grauissimos euellit.

℞ *citr. per campanam destill. recipienti impone aliquid moschi cum aqua rosarum mixti.*

VSVS

VSVS ET VTILITAS.

Præpara Iulepum ſ.a. illumq; cum oleo ſulphuris miſce, promouet ſudorem & vrinam, ſuperfluas humiditates ſtomachi expellit, eradicat febres, quæ cum frigore incipiunt, eiicit calculum renum, ſanat omnis generis affectus externos. Qui hoc oleo abluuntur, breui temporis ſpatio, & quaſi in momento liberãtur: habent enim efficaciam recalefaciendi & exiccandi.

DE OLEO SULPHURIS.

℞ *Sulph. calc. viu. an. partes æquales*, inuicem mixta ſubtiliſſime terantur, alembico iniiciantur, tantumque aceti fortis, vt duos tranſuerſos digitos ſupernatet, affundatur, digerantur & ſ. a. extrahantur, extractio effundatur, cum farina laterum imbuatur, & per arenam in recipientẽ deſtilletur; ſequetur ol. ſulph. rubri & pulcherrimi coloris quod õnis generis affect⁹ ſanat.

Hoc oleum ſulphuris cum oleo lini deſtillat.

Nota: curat paralyſin omnium membrorum, & contractas venas & neruos.

ALIVD OLEVM SVLPH.

℞ *Sulph. ℥iiij, calc. viuæ ℥ij, ceruſſ. ℥j miſ. & per alembicum deſtilla*, exibit oleum rubeum.

FLORES SVLPH. ALBI.

Samuel Schlegel hos pro ſecreto habet, quod Comiti ab Hohenloe 200. florenis vendidit.

℞ *fl. ſulph. comm. præpar. ℥iiij, ſal. ammon. ℥ij, calc. viuæ ℥vj, miſc. f. puluis, hunc in retortam fictilem fortem, quæ igni reſiſtere poßit, iniice: ſitq; hæc retorta* ad modum vitrorum exuſta & non poroſa, ne ſpi-

: ſpiritus expirent, qualia Waldenburgen-
vaſa eſſe ſolent: inuoluatur inſuper optimo
to: hanc ita paratam cum puluere iniecto in
rnacem deſtillatorium colloca, recipientem
pacem luto etiam occluſum adapta, primo i-
ne lento deſtillationem incipe, poſtea vero eo
odo ignem adauge, qualiter in deſtillatione
quæ fortis fieri ſolet: ita enim extillabit liquor,
ue oleum rubrũ, huius cochleari vnico affun-
e vinum acerbum ſiue acidum, vt quando cõ-
iſces, vinum fiat album & quaſi lacteum: hoc
c vitro ſacchari infunde; deinde cũ hoc oleo
vino iterum tantum lactis præpara, priori af-
nde, & hoc toties repete, donec de oleo nihil
mplius ſuperſit: hoc acto omne lac in vnũ vel
lura vitra ſaccharo deſtinata infuſum vel di-
ributum coopertum in eum locum expone,
ui neque in frigore, nec in calore excedat, per
ies quinq; vel tandiu ibidem relinque, donec
ba materia cretæ ſimilis in fundo reſideat, &
inum innatans clarificatum fuerit; vinum hoc
nte effunde, vel cũ ſpongia exime, ne materia
bſidẽs moueatur, ei aquã recentem affunde,
mq; diligenter cum materia commiſce, fiet
nim hoc modo iterũ inſtar lactis; igitur quo-
ſq; materia conſederit, dimitte, aquã per ſpõ-
am abſtrahe, aliam aquam recentẽ materię af-
nde, & tertio reſidere permitte; ita enim per
quas affuſas omnis acrimonia & fœtor ex-
ahitur, quo facto, in loco à frigore & calore
perato exiccetur: habebis flores ſulph. albos.

VSVS ET VTILITAS.

Horum ℈j. diluatur cum cochleari vini, aqu[...] cinnamomi destillatæ aut alterius appropriata[...] & exhibeatur mane ieiunio stomacho: præser[...]uat corpus ab omni putredine. In asthmate &[...] phthisi cũ aquis pectoralib. potest permisceri[...]

CRISTALLI SVLPH. RVBRI.

℞. *fl. sulph. lib. j. spir. terebinth. lib. j. ß. in vase vi*treo igne lẽto inuicem ebulliant, & ne empyreum[...] *concipiant, diligenter misceantur. Cum iam sun*[...] *probe mixta & ab igne remota, fæces spiritus vi*[...] *adiiciantur, & tamdiu destillentur, donec spir*[...]*tus vini rubedinem ex sulphure extraxerit, hun*[...] *spiritum vini in B. vsq; ad tertiam partem circite*[...] *abstrahe; & reliquum in cellam vinariam pone*[...] inuenies in diebus quatuordecim cristallo[...] perpulchros rubicundos (eorum tamen no[...] adeo multũ,) & ad affectus pectoris vtilissimos[...]

DE OLEO SVLPHVRIS.

℞. *Sal. tartari vel tart. calcinat. part. j. sulph*[...] *pulchri & flaui part. ij. vtrumq; per se subtilissim*[...] *teratur, sulphur in crusibulo vitreato, non nimi*[...] *feruide sed lente, ne incendatur, dissolue; quo fa*[...]*cto tartarum super ignem tamdiu immisce, done*[...] *spissum & lentum fiat instar picis:* ita enim eri[...] præparatus: *tunc in orbem prius madefactum effunde, vbi refrigeratum fuerit, sub lapide por*[...]*phyrio in puluerem contere; vitro imposito spi*[...]*ritus vini tãtum, vt tres digitos transuersos supere*[...]*mineat, affunde,* acquirit hoc facto quasi in mo[...]mento colorem flauum instar croci: cum rese[...]

derit

...erit, crassescit veluti rubinus, quo viso in re-
tortam vitream iniice, vt minus, quam ad me-
dium repleatur, capellæ cineribus vel calce im-
pletæ imponatur, recipiens capax luto obuo-
lutus adaptetur, destillatio primo igne lento
vrgeatur, cum calorem nimium esse perspexe-
ris, aliquid de carbonibus extrahatur, & quan-
do inceperit turbida rubedo extillari, non vl-
tro vrgeatur, fornax refrigeretur, & recipiens
remoueatur.

Hoc oleum exterius illitũ omnia vlcera cor- *Vsus.*
rodentia, seu exedentia, vt fistulas, herpetes, sca-
biem, vermem, condylomata & alia huiusmodi
vbicunq; in corpore fuerint, tutissime sanat: ti-
neæ vero cum penna vel spõgiola quotidie bis
applicatum, & cum emplastro ex cera vel lami-
na plumbea contectum eam radicitus euellit.
Eius guttæ 2. vel 3. in vino vel aliquo liquore e-
potæ, omnia venena, lumbricos & alias bestio-
las è corpore expellunt, hoc ipso modo vsurpa-
tæ: etiam febres exterminant, ante nempe pa-
roxysmũ vsurpatæ; icteritiam insuper emendat
& pulmonibus præstantissimum est auxilium.

ESSENTIA SVLPH. QVA THEO-
phrastus vsus esse dicitur in externis incura-
bilibus corrodentibus vlceribus & fistulis, vel
morbi gallici cicatricibus: & dicitur es-
se secretum Theo-
phrasti.

*℞. Sal. tart. part. j. sul. pulchr. & flaui par. ij. sub-
tilissime trita in testa dissoluãtur, fusis sal tart. adij-*

ciatur, cum spatula lignea optime agitetur, acquirit colorem sanguineum; *hoc facto lento igne per horam dimidiam, quousq; fiat crassum & fuscum instar hepatis, & bullas emittat, misceantur, & ne quid adurat, cōtinuo agitetur*. Cum enim ita fuerit densum & fuscum, erit perfecte paratum: tunc itaq; ex testa in orbem ligneum madefactum effundatur, ne adhæreat, & cū cœruleum colorem contraxerit, subtilissime tritum in alēbicum vel poculum vitreum proiice, spiritū vini optime rectificatum affunde, vt puluerē supereminеat, ita enim confestim colorē flauum, croceum & sanguineum acquirit: Spiritus autē vini colores & virtutes sulphuris sine mora extrahit, absq; vllo alio auxilio & igne. Quando hoc factum, vitrum optime obturatum hypocausto impone: Et cum ibidem subsederit, extractio vero pellucida, rubra & rubino similis facta fuerit, tunc per inclinationem vasis in aliud speciale vitrum effunde, bene obtura & tanquam thesaurum incomparabilem reserua, quia est medicina excellētissima, trium primorum elementorum in sulphure extractorū calor, cura, per quam honorem & gratiam adipisci poteris: Et est balsamus pulmonum.

Virtutes. Virtutes huius essentiæ seu balsami sunt: primo, hęc extractio sulphur. est veluti ignis in microcosmo, quemadmodū ignis exterius in maiori mūdo. Sicuti enim tineæ & vermes in vestimentis latitantes nihil æque timent & fugiunt, quā ignē: Et sicuti affectus erodētes in homine vt microcosmo ceu vermes in cute & carne; ita etiam

etiam nihil est, quod tantopere fugiunt, quam ignis spiritualis occultus, qui est essentia sulph. Quę si omnes fistulas, vlcera exedentia, impetigines, morbum gallicum, pustulas, vulnera vlceraq; sordida cum penna illita, sanat, si videlicet cum hac ipsa essentia humectantur & abluuntur, & postea cum emplastro ét vulgari cōteguntur: abigit enim & interimit malá illorū & rodentē qualitatē, ne vlterius serpant, siue sint fistulæ, siue corrodēs cancer, in quocumq; loco corporis, eaq; cū quouis vnguēto vel emplastro deinde facile curari possunt. Optimum autem & accommodatissimū ad huiusmodi vlcera est emplastrum Theophrasti ad puncturas. Corrigit etiam hæc ipsa essentia morphæam & guttā rosaceam curat, sanatq; vlcera quæuis cum admiratione, & in breuissimo temporis spatio super omnia alia medicamenta. Ad interna apozemata sumuntur eius gutt. j. 2. vel. 3. cū spiritu vini. Est balsamus pulmonum Theophrasti, de quo ipse *in lib. de vita longa circa finem*, inquit: *in omnibus rebus tanta virtus nō inuenitur, quam in sulph. ad pulmonem, sicut eius extractæ essent. virtus est :* valet etiam in febr. tertiana & quartana, & in ictertia. Dosis gr. 4. in vino ante paroxysmum.

ALIVS MODVS ESSENTIÆ QVINTæ sulphuris ad medicinam, est Balsamus sulphuris.

Sulphur ter per vitriol, sublimetur, tunc vitro iniiciatur & spiritus terebinthinæ, nō tamē

nimium, vt possit soluere affundatur, itaq; per decem noctes seponatur, vt sulphur lente possit dissolui: conuertetur ita in liquorem sanguineum: vel oleum terebinthinæ separa, & remanebit oleum rubicundum, quod cum alcool spiritus vini circuletur: ita enim balsamum ex sulphure extrahet: Et quando loco moderate calido exposueris, omnes colores ex sulphure emigrabũt in spir. vini, & ab oleo terebinthinę separantur: Spiritum vini sanguineum effunde & spir. vini per Bal. forte per destillationẽ abstrahe: hoc enim modo subsequetur quinta Essentia coloris sanguinei, effectu præstantissima & omnis saporis expers.

VSVS ET VTILITAS.

Huius Essentiæ guttulæ 3. vel 4. cum aqua hyssopi epotæ, phthisicis sunt mirum in modum proficuæ.

SVLPHVR ALBVM ET FIXVM:

Medicamentum expertissimum & saluberrimum contra pestem & alios morbos infinitos.

Sulphur flauum & electum in puluerẽ redactum in alembicum luto obductum proiice, tantum olei vitrioli optimi, vt 4. vel 5. digitos supernatet, affunde, diligenter misce, capellę arenæ ad sufficientem profunditatem impone, capitellum accõmoda, & lente primo cum destillatione, vsq; dum oleum transcẽdat, procede, deinde ignẽ in tantum adauge, vt vitrum incandescat, tunc enim sulphur sublimabitur, hoc permitte refrigerari, alembicum cõfringe, sul-

phur

hur ex illo in aliud vitrum recens proiice; oleum & aquam extillatam cum modico olei vitrioli recentis rursus affunde, vt antea destilla, & hoc toties repete, donec sulphur nõ amplius in altum sublimatur, sed in fundo album & fixum remanet, quod cito fit, tunc enim sufficienter erit paratum & purgatum.

℞. *huius sulph.* ℥ij. *conseru. ros.* ℥iiij. *ol. vitriol.* ℥j. *hæc optime misceantur*, & habebis egregium medicamentum, cuius instar nucis auellanæ mane quotidie sumptum hominem à peste toto die præseruat: dolores etiam lateris punctorios cõpescit, putredines internas præcauet: Et omnes immundities in humano corpore etiam cum miraculo abstergit.

OLEVM SVLPH. VITRIOLATVM.

℞. Sulp. viui q. v. admise ei tantundẽ vitrioli lento igne liquefacti, vt vna inde fiat massa, hæc per descensum depellatur, & descendet oleum rubicundum in receptaculum.

OLEVM SVLPH. AD IMPETIGINES & maligna vlcera.

℞. *Sulph. citrin.* ℥vj. *sal. ammon. calc. viuæ an. lib.* j ß. *optime cribrentur, alembico luto occluso immittantur & igne aperto destillentur*, egredietur oleum pellucidum, quod est probatum.

FLORES SVLPHVRIS.

Sulphur primo sublimetur sicut scis: Deinde ℞. *flor.* ℥x. *myrrh.* ℥j. *aloes epatic.* ℥ij. *croci* ℥ß. *puluerisata misceantur. & vt antea ter sublimentur.*

VSVS ET VTILITAS.

Hi flores secundũ qualitatem morborũ & æ-

grotantium vsurpantur, ad ℈ß. ℈j. ℈ij. vel ℥j. circiter in vino, aquis destillatis, pomo asso vel ouis ad promouendum sudorem. Ab omnibus febribus præseruãt, vt & à morbo caduco, asthmati & omnibus affectib. pulmonum & pestilentiæ ipsi succurrunt, tussim recentem & antiquam mitigant, sudorẽ in lue Venerea propellunt, impetiginemq; abstergũt. Omnes præterea immundos humores & destillationes in toto corpore exhauriunt, & præ ceteris omnib luem Veneream curant, si vero flores à sale nitri, sale gemmæ & alumine plumoso aliquoties eleuãtur, tunc ita subtiles redduntur, vt impetigines & vitiligines ex fundamento possunt eradicare, quod maximum est secretum. Effumatio ab hoc sublimato sulphure præseruat ab omni putredine membrorum internorum.

ALIVD OLEVM SVLPHVRIS.

℞. fl. sulp. & vitr. calc. an. spir. vini affunde ter vel quater lẽte per destillationẽ abstrahe, hoc facto ol. baccarũ iunip. affunde. Et fiet oleum rubeum.

OLEVM SVLPHVRIS ACIDVM per Campanam.

Sulphur polonicum vel aliud pulchrum in fragmenta mediocria confringe de hoc vna vice aliquid, (quo vero minus, eo melius) in vas fictile angustũ quod prius sit candefactũ impone, hoc enim modo sulph. incẽditur, & nunquã, quandiu aliquid in vase remanet, extinguitur, quod tamẽ haud fieret, si vas prius nõ esset candefactũ: hoc ita in med. phial. vitr. amplæ, angustæ tabellæ lig. quę per obliquũ sit accõmodata.

impo-

mponitur, ne fundũ phialæ attingat, nec oleũ
lateribus campanæ effluens ei adhæreat. Huic
ltum & campanæ in modum efformatum vi-
trum ſuperponitur, cooperculũ & receptaculũ
accommodantur, & omnia luto optime occlu-
duntur: vbi receptaculũ debet eſſe amplum, vt
ſpiritus ſatis habeant ſpacij, & poſſint adhærere.
Cum his omnibus ita conſtitutis Sulphur pe-
ne eſt exuſtum, cũ forcipe paruo ſemper de re-
liquis fragmentis plus impone, & tam diu ita
perge, donec olei ſatis habueris, habebis oleũ
flauum pulcherrimum, & ad varios affectus v-
tiliſſimum, quod rectius ſpiritus, quam oleum
poſſet nominari, quia de meris ſpiritib. aſcẽdit.
Primò autem opus incendij, vt antea dictum,
diligenter eſt notandum; ſiquidem pene maxi-
mum artificium in eo eſt ſitum, vt nimirum ſul-
phur continuo ardeat, alias enim non recte
procedit, quia ſemper extinguitur.
Secundò, antequam vitra ſuper ſulphur incẽ-
ſum ponas, ad excipiẽdum ſpiritũ, ea prius ſunt
aqua optime eluenda, vt plurimum madefiant:
ita n. ſpiritus lateribus humidis adhærent, & in
momento in oleum vel ſulphur reſoluuntur, ac
in laterib. defluunt: quod ſane non minimũ eſt
artificiũ, per quod tanto magis olei acquiritur,
quam alias: ſiquidem non tantum de ſpiritibus
abit, quam ſi vitra eſſent ſicca, & à ſpiritib. tan-
dem humectantur: ad quod multum temporis
requiritur: Et non opus eſt, vt in cellam vinariã
ponantur, vt ibi in oleũ fluant, quemadmodũ
alias eſt opus.

Putant aliqui, ex Sulphure polonico hoc oleum non posse præparari: siquidem non possit incensum conseruari; quod tamen falsum est. Si enim prædicto modo processeris, omnia felicissime perficientur, & nulla differentia Sulphuris est aduertenda.

Sulphur Islandicum, quod angustas habet cannulas, estq; crassius & pollicis instar latum, colore sanguineum oleũ de se dat, si dicto modo præparatur, quod centuplo est in virtutibus suis preciosius, quam vulgare, quod in colore flauum: quemadmodum Theophrastus in suis scriptis testatur, & hoc sit tibi communicatum pro secreto.

Prope Salisburgum in Bauaria præparatur Sulphur cum longis & angustis cannulis pollice paulo crassius, & de quo etiam oleum sanguinei coloris per campanam potest destillari.

Lintea in hoc oleo intincta & vermi in manibus applicata, eum quam primum enecant.

Huius olei granum vnicũ sumptum dolores colicos mitigat, vt & dolores punctorios calide applicatum & eius grana duo in vino sumpta.

Contra contabescentiam ℞. *axung. canin. human. ol. iuniperin. & ol. Sulph. omnia misceantur, & in vnguenti formã redigãtur*, hoc fistulas corrodentes & depascentes, ac vlcera interna oris sanat omnemq; putrediné superfluã eorundẽ absumit, recentem a. & sanã carné non attingit, gossypio nempe exceptũ & locis affectis illitũ.

Hoc insuper ita vsurpatum & dentibus affrictum, ac cũ forcipe chirurgorũ rasum den-

tes

[...]s facit albos, post quod tamen totum os vino [...]it eluendum.

[...]Ad extirpandas verrucas, eæ prius euellan[...]ur, & foueæ hoc oleo impleantur, radicitus [...]oc modo extirpantur.

[C]VRA FEBRIS TERTIANÆ ET QVART.

℞. *Fl.Sulph.gr.vj.* in vino vel aqua aliqua su[d]orifera mane ante paroxysmum ebibe, idque [...]is ita reitera & curabis febrem.

ADDITIO IN MAGNIS
Apostematibus.

℞. *Fl. Sulph.* ℥j: *ol. nucistæ* ʒj, *aq. veronic. re[c]tificatæ ad pondus omnium, misc. f. potus.*

LIQVOR SVLPHVRIS.

Huius processus & operatio est magnum mysterium, quod ego ex singulari Dei gratia & beneficio ex scriptis Theophrasti dare vere & recte didici.

℞. *Fl.Sulph. lib.ß, subtilissime triti iniiciantur alēbico luto obducto, infundatur optimus spiritus vini, in cineribus per octiduum digerantur, spiritus vini duos digitos transuersos superemineat, qui alembico contecto lenta destillatione vsq; ad siccitatem abstrahatur, remissa tamen aliquantula humiditate hoc absoluto refrigeretur, quater cohobetur, vltimo ad siccitatem abstrahatur, deinde ol. iuniperin.* ℥iß *affundatur: Et quia hoc statim imbibitur, itaq; plus olei affundatur, donec materia eo humectatur, tunc quinquies lente abstrahatur, & secundum gradus procedatur*, hoc enim facto Sulphur omne in alembicum sublimatur, quicquid vero in alembicum extillauit,

acqui-

acquirit colorē album instar lactis, quod signū est perfectionis: recipientem itaque amoue, & materiā exime, quæ est adeo fortis, vt eius odor tolerari non possit, caput vero mortuum erit admodū leue, quod abijce: sulphur a. in alembico sublimatum prorsus est inutile. Cum isthæc omnia prædicto modo sunt absoluta; necessum erit ea dulcorare. Itaq; ℞. *theriac. opt.* ℥iß *aloes Epatic.* ℥j, *croci* ℥ij, *mixta subtilissime conterantur*, licet etiā spiritū vini superfundere, & ita humectare, vt eo melius possint cōmisceri, ita parata in vitro mundo seruentur: de prædicta medicina affunde, & in B. ita ebulliant, ne Empyreuma cōcipiant. Et quater alembicū transscendant, & quando hoc factum, non omnino extrahatur, sed humiditas aliqua relinquatur, quam ad inunctionem corporis reseruare potes. Succus est medicina nobilissima ad Epilepsiam & omnes morbos pestilentiales.

DE VSV ET VIRTVTIBVS HVIVS LIquoris, qualiter à Theophrasto sunt descriptæ.

Primò hic liquor præseruat à peste, estque vtilissimus in pleuritide, & ad omnes exulcerationes & putrefactiones corporis.

Mane sumptus, toto eo die omnes morbos malignos, quales sunt pestis, pleuritis pestilentialis, & huiusmodi exulcerationes alias tutissime præcauet, vt & quascunq; febres. Tussim recentem & antiquatam, plus quam dici vel propalari potest, curat. Est etiam præseruatiuum Epilepsiæ: & si quotidie vsurpatur, custos sanitatis

...is non immerito dici potest. Est & rectifica- ... vini, quia impossibile, noxam aliquam in vi... remanere posse, cui hic liquor fuerit admix-..., omne enim malum ab eo separat, calculũ ...iam & sabulum, apoplexiam, omnis generis ...cera, catarrhos, tussim, febres, putredines & ...æcunque alia tale vinum facillime pręcauet: ...in his omnibus non habet, quod ei compa-...ri possit. Contra colicam est non minus me-...cina pręstantissima, imo plura in eo inuenies, ...iam ego hic enarrare potui.

...E LACTE SVLPHVRIS, QVO PRINceps Vraniæ vsus fuit, quod pro secreto reserua.

℞. Sulph. opt. tenuissime triti, vel fl. Sulph. qui ...ulphure sunt præstãtiores, ℥j, Sal. tart. ℥iij, his vi...o facchαro destinato, luto obducto iniectis, tan-...um aquæ destillatæ affunde, vt sex digitos trans-...ersos supernatet, & vitri quatuor partes rema-...eant vacuæ, in capella arenæ optime ebulliant, ...epius cum baculo ligneo agitando, & cum incipit ...iccari, plus aquæ destillatæ, attamen feruidæ af-...nde, idq; tamdiu repete, donec per spatulam sen-...s sulphur in fundo vasis pene esse dissolutum, hoc ...ercepto, ad tres digitos transuersos ebulliendo cõ-...mantur, vt rubedinem acquirat, tunc ita calida ...atinæ fictili vitreatæ inijce, vinum acerbum suffi-...ienter calefactum, vel pauculum de solutione ca-...ida subito affunde, hoc enim facto, incipit ebullire, & fit album, hoc in aliud vitrum debitæ altitudi-...is inijce, de solutione calida in patinã infunde, & *vinum*

vinum calidum superfunde, hoc enim peracto Sulphur desuper resoluitur & transit in liquorem lacteum, quem priori affunde & ita procedendo perge, donec totus liquor huiusmodi colorem acquirat & in vnum vitrum collectus fuerit. Necessum vero est, vt solutio Sulphuris in tartaro in continuo calore conseruetur, cum scilicet vinum infunditur, quia nisi hoc fiat, se inuicem non aggrediuntur.

Cum huc vsq; in labore tuo perueneris, vas cum materia sepone, vt Sulph. solutũ in crassitudine lactis coagulati descendat in fundũ: vinum a. quod in colore fuscũ euasit, tamdiu effundatur, donec materia in fundo in vnum sit collecta: quo viso sufficientem quantitatem aquæ destillatę affunde, cum resederit, aquã rursus effunde, aliam recentem infunde, cum resederit, effunde, idque toties repete, donec aqua effusa nõ amplius fusca apparet, nullumque odorem habet, Sulphur vero album fundum omnino petierit: hoc ab humiditatib. separatũ in hypocausto exicca & in puluerẽ contere: vel si mauis, antequã exiccetur, aquæ cinnam. destillatæ tantũ, vt lacti simile fiat, affunde, & quoties de eo sumere cupis, diligenter commoue.

VSVS ET VTILITAS.

Balsamus hic ad humidum radicale est accõmodatus, confortat vires naturales, mundificat sanguinem ab omni impuritate, ex qua vlcera vetusta & alij huiusmodi affectus exoriri possent. Et apoplexiam, paralysin, Epilepsiam, Elephantiasin & luem Veneream anteuertit.

Pulmo-

Pulmonibus vero est maxime specificũ, præ-
[illegible]uet & curat phthisin, mitigat recentem & an-
[illegible]quam tussim, destillationes capitis exiccat &
[illegible]sumit, cerebrum corroborat, inflationi ven-
[illegible]is, & doloribus colicis resistit, consumptis &
[illegible]xtenuatis est amicissimus cum aqua cinnamo-
[illegible]i, in lacteum colorem mixtus & epotus. Do-
[illegible]s eius est cochleare vnum mane & vesperi,
[illegible]mper ante vsum diligenter commixtus.

Si in forma pulueris vsurpari debet, ad con-
[illegible]itionem ægrotantis est dirigenda, vt vinum
[illegible]el aquam in albedinem lactis trãsmutet. Pot-
[illegible]st autem in omnis generis aquis, vt in aqua
[illegible]innamom, Melissæ, Lauendulæ, aqua aliqua
[illegible]poplectica, vel spiritu vini, vsurpari.

In atrophia iuuat visibiliter, operatur enim
[illegible]n humidum radicale. In doloribus articulorũ,
[illegible]odagra, Ischiadica & alijs huiusmodi morbis
[illegible]xternis maximum præstat auxilium. Est ignis
[illegible]onsumens, qui omnes ægritudines impercе-
[illegible]tibiliter, velut ignis lignum absumit.

[illegible]E OLEO SVLPHVRIS ET TAR-
tari, quod monetas quascunque parum ad-
huc argenti habentes, in aurum tin-
git, quæ tamen tinctura non
est fixa.

De tartaro crudo aquam & oleum coniun-
[illegible]ctim destilla, tartarũ calci ita immisce, vt tar-
[illegible]tari sit pars dimidia respectu calcis, ita mixta
[illegible]iterum destilla; sequetur primo oleum al-
bum

bum & postea rubrum: ℞. *Olei rubri ℥j, Sulph* ℥ß, *misce*; fiet fuscum instar iecoris: hoc in Bal per dies 16. vel plures, putrificetur. Deinde per retortam destilletur: habebis oleum flauum, in quo monetas vel lamellas argenteas ignitas extingue, acquirent colorem aureũ intus & extra.

DE VITRIOLO.

Trocisci purgantes ex Sale vitrioli, si quis veneno infectus est.

℞. *Sal. vitriol. part. j. Sacchari part. ij. hæc inuicem subtilissime cõterantur & cum melle ad massam albam commisceantur: ex massa trocisci parui ponderis granorum* 15. *formentur:* horum vnus cum cochleari aquæ veronicæ sumptus per superiora & inferiora purgat, & totum inde corpus ab omni immunditie & suspectis humoribus liberat, oportet autem post illorum vsum tres horas ieiunare; & per totos tres dies proxime sequentes de diȩta consueta in potu & cibo aliquid detrahere, proque potu solam aquam veronicæ vel sequentem mixturam vsurpare:

℞. *Sal. vitriol. gr. iij. vel* 5. *Misc. cum Syr. aquilegiæ, restituetur sine dubio.*

DE VIRTVTIBVS OLEI VITRIOLI.

Membro alicui cute integra obtecto illitum maxime penetrantem calorem excitat, qui tamen non excoriat. Serpigines omnemque malum scabiem illitum felicissime abstergit: vt & verrucas & excrescentias ex morbo gallico exortas. Et vt ego ipse expertus sum, hoc oleum suo interno igne & aëre intus & extra corpus, absque

...q; omni detrimento cum incredibili vtilita-
...potest vsurpati, Interius quidem ad guttulas
...quot cum aqua vel vino mixtum iis saporem
...dularum inducit, ita potum ventriculum
...roborat, sitim extinguit & appetitum resti-
...t.

Omnem insuper pituitam lentam & indige-
...bilem incidit & extenuat, malos humores
...pellit, & hæc omnia pentrante sua facultate
...ficit.

DE OLEO VITRIO-
li dulci.

℞ Calc. vitriol. lib. iij; huic acetum destillatum ...unde, in locum calidum sepone, deinde abstrahe, ali... adde & hoc quinta vice per duos dies semper oleum ...retorta cum Manipul. 2. arenæ grossæ destilla.

DE COLCOTHARE
Vitrioli.

Vitriolum fac colliquescere, in tartaro per ...s horas optime exure, cum aceto destillato ...ntere, posteaq; iterum calcina.

SECRETVM ALICVIVS
Vratislauiensis.

℞ Vitriol. prius vsurpati, & inde flaui & ru-
...cundi facti q. v. ex hoc per alembicum igni
...rti oleum extrahe, illud diligenter reserua;
...rpus mortuum relictum minutissime conte-
..., aquam fontanam destillatam affunde, sal e-
...s extrahe: huic extracto sali aquam rursus in-
...nde, solue, filtra & coagula, hocq; quater re-

pete: hoc modo fit album instar niuis & e
preciosius auro.

His peractis ℞ salis part. ij, olei j. part. misce
ad ignem exicca, hocque tamdiu repete, donec
sal duplex pondus acquirat, quã antea habuit
hoc sal ita præparatum cum tanto pondere ol
vitr. in vitrum iniice, illud optime sigillatũ p
octiduum ad putrefactionem sepone, deind
capellæ arenæ accommoda, hoc enim facto in
tra dies 14. coagulabitur, & puluis perficitu
Hic sal vel puluis est præstantissima medicin
ad omnes generis morbos eradicandos; ei
dosis est, quantum nummo vnico imponi po
est. Serua pro secreto & vtere feliciter.

De modo oleum vitrioli & Antimonii simul extrahendi ad medicinam optatissimam.

℞ *Vitr. rubr. opt. lib. ij: antim. select. opt. alcoli ti lib. j. destilla, aq. extillatam semper in vase VValburgensi reaffunde, hocq; toties reitera, donec antimonium & vitriol. omne phlegma in se imbiberunt & a sumpserunt; hoc facto semper & continue nocte dieq fortißime vsq; ad quartum diem destilla, tunc phlegm in Baln. separa, remanebit oleum coloris sanguine quod per retortam rectifica, & per spiritum vini nouei vicibus abstractum circula*: habebis oleum dulc gustu gratum & maxime efficax.

FLORES ANTIMONII OMNIum optimi purgantes.

Oleum salis destilla, in eo antimon. quantum
fieri potest, solue, in alembico primo igne len

ni,in fine vero fortiore destilla: transcendet o-
eum spissum. Huius olei aliquid alteri alembi-
co impone, in cineribus iterum destilla, seque-
tur oleum rubrum, pulchrum & pellucidum,
quod est oleum rubrum Antimonii & ex reci-
piente eximendum.

Vitro aquæ pleno huius olei, quantum vis, in
funde; oleum in modum farinæ albæ statim pe-
tit fundum: hoc viso aq. effunde, & aliam affun-
de, hocq; tamdiu repete, donec nullam acri-
moniam in lingua persenseris, itaq; dimitte vt
exiccetur, habebis enim flor. pulchros & albos.

VSVS ET VTILITAS.

Horũ gr. iij hydropicis per aliquot dies por-
recta omnes serositates educunt; & leniter pur-
gant. Licet etiam eorum gr. tria sumere in vino
vel aliquo iusculo calido, & pondus pro re na-
ta grano vno aut altero vsq; ad octo augere vel
dosin diminuere, prout vires ægrotantis requi-
runt. Possunt non minus in febribus vsurpari,
purgant enim non solum per aluum, sed etiam
per sudorem.

DE OLEO ANTIMONII aurificato.

Ab oleo vitr. processu suo præparato phleg-
ma in arena vel cineribus abstrahe: essentiam
vini rectificatam optimam superfunde, per dies
14. ita stare permitte, tunc essentiam de ol. rur-
sus abstrahe, & laminas auri candefactas in o-
leo extingue: ita enim de auro aliquid resolui-
tur & in oleo remanet.

DE OLEO VITRIOLI THEO-phrasti secreto.

℞ *Ol. vitriol. per se rectificati ℥j, sui proprii sali... capite mortuo extracti & rectificati ℥ß, ponantur p... dies 14. inuicem mixta sub alembicum ad digestione... ita enim sal resoluitur & fit oleum admodum pu... chrum, quod reserua*, hoc facto ℞ *folia auri, quib... pictores vti solent, cum gummi Arabico calcina, vt fi... subtilis puluis, huius part. j, & olei part. ij, per dies 1... Balneo impone: hoc enim tempore aurum in oleu... soluitur & fit medicina celeberrima* ad omnis gene... ris affectus.

Hoc oleum vel aurum potabile conseru... hominem sanum, penetrat omnia eius mem... bra, & abigit omnes morbos, bis nempe qu... libet mense vsurpatum.

Theophrastus Senatorem quendam calcul... laborantem quolibet mane posuit in sudatori... um vel stupham, eique inde exeunti huius ol... dedit, gr. xv. cum vino, ita multos lapillos pe... vrinam expulit, hominemq; intra dies 14. sani... tati integrè restituit.

Eradicat etiam omnes febres, presertim ver... quotidianam, tertianam & ipsam pestem. Sisti... dolores colicos exterius illitum, curat paralysi... illitum & intus sumptum: vt & Ischiadicam, &... liberat hydropicos à serositate, idq; per sudore...

DE PRÆPARATIONE olei vitrioli.

℞ Vitriol. calcin. lib. iij, in puluerem tenuissi-mum terantur, cum spiritu vini aspergantur, &...

pen...

r retortam vitream ficut tibi notum, fortiter stilletur, rectificetur & ad vsum asseruetur.

VSUS ET VTILITAS.

Huius olei tres vel quatuor gutt. mane ieiu- Vsus.
o stomacho cum vino malu. vel aq. pimp. bitæ cor corroborant & exhilarant, sanguinem undificant, elephantiasin præcauent, caloemq; natiuum nutriunt & conseruant. Cum qua conchi potum caniciem capillorum corrigit, capillos restituit. Cum aq. melissæ vel buossæ doloribus capitis à vertigine prouenienbus, & delirio vel maniæ ipsi resistit: cum aq. lior. alb. apostematibus, vbi tamen corpus pris est purgandum. Cum aqua flor. vel rad. pœoiæ epilepsiæ: cum aq. altheæ, fœniculi vel aneni deperditæ memoriæ: cum aqua lactucæ vel apaueris albi insomniis; cum borraginis vel ugloſſæ, melancholiæ; cum flor. vel rad. nenuharis maniæ & feruidissimis vlceribus piæ maris. Cum menthæ aquaticæ paralysi; cum baliconis potum & illitum tremori artuum: cum aluiæ spasmo, potum & illitum; cum violarum el saniculæ montanæ vel euphragiæ debilitati isus; cum gladioli immunditiei & humiditati erebri, caputq; purgat: cum salu. & hyssopi inicè mixtis apoplexæ, cum morsus diaboli doloribus pũctoriis spinæ dorsi & malignitati sanguinis: cum hyssopi & scabios. mixtis tussi vetutæ: cum plantag. pust. linguæ: cum maioranæ & basiliconis mixtis palpitationi cordis; cum rosacea inflammationi corporis: cum menthæ re-

frigerationi ventriculi: cum absynthii morsibus venenatis animaliũ: cum spinæ infectoriæ, doloribus matr. & cum mororum syluest. anginæ.

DE COLCHOTARE DULCIFICATO & creta vitrioli.

Colchotar si soluatur in calida, & rubor per ipsam diffusus separetur, post exhaletur, remanebit colchotar subdulce, quod remanet abstracta omni rubedine, creta vitrioli dicitur.

ARCANUM CONTRA scorbutum.

℞ Ol. vitr. ess. sulph. & mag. thlaspios viol. an. ℥ß M.

Contra difficultatem anhelitus.

℞ Olei vitrioli dulcis & olei anisi ana.

Ad debilitatem stomachi.

Oleum vitrioli in vino potetur.

Ad anginam.

Olei vitr. guttæ quinq; cum cochleari mellis rosacei vel succi rosar. mixtæ potentur, eleuatur cum aq. prunellæ, in qua guttulæ 7. spiritus vitrioli infusæ sunt. Vtere quandiu opus fuerit.

DE SVLPHURE VITR.

Vitriolum soluatur & filtretur, vt artis est, huic oleum tartari affundatur, tunc enim sulph. ad fundũ retruditur, hoc cum aq. edulcoretur.

QUOMODO SULPHUR VITRIOLI vt butyrum deprimatur.

Vitriolo soluto & filtrato ol. salis ammon. fixi affunde; ita enim deprimitur, hoc edulcora & cum croco Martis ad quæuis vlcera vetusta vsurpa.

DE

DE PROCESSU OLEI SULPH. in epilepsia.

Vitr. cum sp. vini imbibatur, deinde s. a. destilletur. Hoc enim si ita fit, expertus sum hanc additionẽ res magnas & admirandas præstare. Si nempe sp. tart. correcti tertia pars respectu vitr. & quinta pars spir. aq. theriacalis camphoratæ respectu spir. vitr. adiungitur, & epileptico ante paroxysmum exhibetur. Sciendum enim est, hoc medicamentum tantam habere vim contra hunc morbum, vt maior neq; excogitari neque optari possit: hoc enim medicamine naturæ quasi cor attingitur; eius vires mirum in modum eriguntur. Medetur autem non solum epilepsiæ, sed etiam aliis huius generis affectibus, quales sunt syncope, exstasis, &c. vt & omnibus oppilationibus, internis apostematibus, suffocationi matricis, præcipitationi matricis & huius generis aliis.

De præparatione vitr. contra species morbi caduci, scil. analepsiam, catalepsiam & epilepsiam.

℞ *Vitr. cuperosi lib. iij, phlegma per destillationem abstrahe, idem corpori reaffunde, iterum vt antea abstrahe, hoc quinquies vel sexies repete, & vsq; ad quartũ gradũ vrge.* Dosis eius ℈ß vsq; ad ʒß, ante & post paroxysmum. Si enim morbus ex vitr. gignitur, per eundẽ etiam debet extirpari. In sale autem vitr. est caducus, ideo de eo dandum, vt dixi in eo, quod habet operationem morbi.

Deinde ℞ *vitr. sic præpar. ʒj liquor. visc. querc. ori-*

zontis an. gr. xiiij, sedes autem caduci est in principio nuchæ, itaq; nucha erit inungenda: quæ in infantibus inungitur pinguedine castorei, iuuabit multum.

DE SPIRITU ET OLEO vitrioli.

A vitriolo communi sp. & ol. destilla & s. a. rectifica. ℞ *syr. viol. & aq. vitæ opt. an. lib. j. aq. ro cui gr. ij. moschi & ʒj prædicti ol. sunt admixta. ℥iij, diligenter misce.*

VSUS.

Huius mixturæ operatio non potest satis cõmendari. Eius enim cochlear vnicum in febribus ardentibus exhibitum mirifice refrigerat. Non parum etiam præstat in sputo sanguinis ex rupturis venarum, præsertim vero thoracis, quod ego in multis sum expertus.

DE OLEO VITRIOLI corrodente.

℞ *Vitriol. comm. lib. vj. sal. comm. lib. j ß, vitr. s. a. calc. deinde vtraq; commixta in retortam iniice, vel per latus destilla.*

VIRTVS ET FACULTAS

Cum hoc oleo omnis generis apostemata & putrida vlcera possunt aperiri. Quæ enim saltem superficialiter eo lauantur, statim cum miraculo aperit, carnem putridam absumit, & multa alia administrat.

QUOMODO VITRIOLO suum extrahatur sulphur.

Vitr. lib. ij coquantur in aqua vsq; dum soluatur,

atur, hoc facto filtretur, lebeti seu vitro iniiciatur, ℥ij ol. tart. guttatim tamen affundantur, & cum spatula lignea misceantur; tunc enim edet fragorem & sulphur ad fundū retunditur: hoc si subsederit, aq. per inclinationem vasis effunde, sulphurq; exicca, ita enim erit flauum; candefactum vero rubrum colorem acquirit.

DE LIQUORE ET TINctura corallorum.

Primo coralli grosso modo contundantur, deinde in aceto destillato dissoluantur, cum satis soluti fuerint, acet. effundatur & aliud recēs affundatur & iterum abstrahatur, hocq; donec coralli omnes soluti fuerint, repetatur: tunc coralli ita soluti per vesicā in arena integros dies 10. digerantur, donec color. coral. appareat velut vin. rub. hoc viso acet. prius tamen filtratum, abstrahe, donec coralli in fundo permaneāt sicci, aq. hoc facto destillatæ tantum affunde, vt in ea omnino possint solui: hac aq. effumata aliam affunde & quando etiam hæc euaporauerit & coralli sicci remanserint, ij in cella vinaria sub marmore plenissime soluātur: effluet enim hoc modo oleum rubrum pulcherrimum, quod in medicina ad multos affectus cum summa vtilitate potest vsurpari. Cum itaq; coralli sunt edulcorati & sicci facti, tantum sp. vini, vt 4. digitos transuersos superemineat, affunde, hic enim sp. corallos adhuc magis soluet & colorem perfecte extrahet: hoc extractum effunde, & alium spiritum vini affunde, vt magis extrahat, & hoc

tamdiu repete, donec ſpiritus vini non amplius
tingitur: tunc extractum in arena deſtilletur, v
que dum omnis ſp. vini ſit abſtractus, & materi
in fundo remaneat ſicca; huic rurſus ſp. vini a
funde, & videbis in fundo terram albam: ſolu
tum ergo rurſus abſtrahe vſq; ad ſum̃um & ho
quinquies; ita enim eſſentia corallorum rema
nebit in fundo coloris plane ſanguinei, inſta
ol. ſpiſſi & à ſuo corpore perfectiſſime ſeparatū

ALIA EXTRACTIO CORAL.

Sp. vitr. corallos tenuiſſime pulueriſatos in
iice, optime perlutatum in circulatorio arena
ſeu cineribus calidis impone: hoc enim modo
rubor & tinctura in ſpir. vitr. extrahitur; quæ in
morbo caduco cum ſua additione & ordine ſe
cundum prudentiam Medici poteſt vſurpari.

ALIUS MODUS.

Corallis ſubtiliſſime pulueriſ. ol. ſalis affun-
datur, cum in eo ſoluti fuerint, ol. abſtrahatur,
aq. pluuia. deſtillata affundatur, & ita coralli e-
dulcorentur, vt ſalſedo amoueatur: hoc pera-
cto color per ſpirit. vini extrahatur, extractio
effundatur, & ſpiritus vini toties per deſtilla-
tionem abſtrahatur.

ALIUS MODUS.

Notandū. ℞ *corall. puluer. lib. j. ſal. comm. Man. igni vehemē-
ti deſtillentur*: Exibit ol. corallor. tinctura autem
corallorum vſurpatur cum aqua theriacali.

DE ANTIMONIO.

Oleum Antimonii Theophraſti.

Nemo hucuſq; fuit, nec erit etiam impoſte-
rum,

rum, qui vires & virtutes antimonii satis potuerit collaudare, in eo enim summum latet arcanum: & nihil etiam nobilius & præstantius cōtra elephantiasin reperiri potest; antimonio inest balsamus, quem per salem tartari s. a. extrahe, cum sale armoniaco exalta, cum aqua pluuiali destillata edulcora, exicca, super marmore iterum solue & hoc tamdiu reitera, vsque dum clarum & lucidum cum omni rubedine appareat: hæc rubedo omnes fistulas, cancrum & morbum gallicum perfecte curat.

Antim. præparatum ad omnes morbos est vtile: inprimis vero ad podagram, luem Veneream & omnes inflationes totius corporis: inhibet etiam destillationes; omne malum, quicquid illud sit, per purgationem expellit, & si nihil mali inuenit, nihil etiā amplius aggreditur.

OLEUM ANTIMONII, PROcessus probatus.

℞ Antim. subtilissime triti, & salis soluti an. lib. iij; vitr. calc. lib. j, sulph. minutissime triti lib. jß, hæc omnia inuicem optime conterantur, cū aceto destillato ita humectentur, vt manibus subigi possint, hoc facto in retorta luto obducta primo ig. lento destillentur: cum omnis aquositas extillauit sp. candidissimi subsequentes, colore lento de gradu ad gradum vrgeantur, quousque receptaculum incipit albescere, hoc viso refrigeretur: Habes enim oleum pulcherrimum omni precio preciosius æstimandum.

SUB-

SUBLIMATIO ANTIM.

℞ *Antim.* ℥iiij, *sal. ammon.* ℥j, *pulueriſentur & 5. vel 6. horis ſublimentur*; habebis flores rubros.

FLORUM ANTIMONII præparatio.

Antimonium ſubtiliſſime & in farinæ modũ tritum in retorta vitrea luto obducta veluti vitriol. igne lento deſtilla, in receptaculum vitreum excipe, extillabit lento greſſu album, flauũ & rubrum; itaq; die nocteq; vrge, donec nulli amplius ſpirit. ſequantur; hoc viſo vas refrigeretur, quicquid adhæret, deradatur, ſpiritui vini rectificato iniiciatur, & in B. aliquoties abſtrahatur; ita enim fiet pulcherrime rubrum.

EIUS VSVS.

Eſt præſtantiſſimus puluis purgans ad omnes morbos, cuius doſis grana 4. cum aceto vel aqua meliſſæ vſurpanda.

FLORES ET TINCTURA ANT.

Ant. ſulph. & ſal. nitri partes æquales minutiſſime terantur, inuicem mixta ollæ fictili indantur, carbone candente adiecto optime exurãtur, ollæ exempta iterum ſubtiliſſime terantur, cum aq. fontana coquantur, poſtea coagulentur, tertio terantur, iterum tantum ſulph. & ſalis nitri, vt antea, addatur, vt prius coquãtur & ſiccẽtur, hocq; tertia etiam vice repetatur, poſt hæc denuo tritis ol. terebinth. affundatur, in arena digeratur, effundatur, & in B. de menſtruo ſeparetur: ita enim in fundo perfectam & genuinam habebis Ant. tincturam.

Anti-

Antimonium puluerisatum in olla fictili lente liquescat, & postquam eius humiditas exhauit, alia olla super prædictam aptissime accõmodetur, & opus ig. vehementi vrgeatur. Prospiciendum vero, vt duæ aliæ ollæ superiori in magnitudine omnino pares sint in promptu, vt si ex vna flores colliguntur, alia interim adaptetur. Dosis horum florum est ad 3. 4. vel 5. grana intra corpus sumenda.

TVRBITH. ANTIMONII VEL Mercurius vitæ.

Ant. soluti lib. iiij iniiciatur ferri igniti vel stricturæ chalybis lib. j, sufficienter liquefiant, & cum fluit clarum & lucidum, tunc adde salis nitri Man. ij, alium tamen Manip. post alium immitte, cum iterum clarum effluit, effunde in infundibulũ, facq; regulum, vti scis, huius prius tamen clarificati & sal. ter fusilis facti ℞ an. lib. j inuicem subtilissime conterantur & in retorta destillentur. Quidquid de hoc in receptaculum descendit, in eo veluti glacies concrescit: in locum vero calidum repositũ, in ol. mutatur.

℞ huius olei & vitrioli Vngarici vel Romani ad rubedinem calcinati ana partes æquales, primo oleum, deinde vitriol. desuper alembico vel retortæ impone, destilla, destillatum aquæ fontanæ destillatæ infunde: in hac enim veluti nix vel lac descendit: & hoc est turbith. antimonii, vel eius Mercurius vitæ; aquam supernatantem, quæ est acris & acida, effunde, & peculiariter reserua: turbethum autem album exsicca,

ſicca, ſpiritum vini ter de eo abſtrahe; ita er
rite & perfecte præparatum.

EIVS VSVS.

Huius turpethi 2.3.vel 4.gran: cum theriac
aut quocunq; libuerit, vſurpata aut per aliquo
dies vino infuſa, vinumq; epotum, hydropico
ſine vlla mora reſtituunt, febres & morbun
gallicum perfecte expellunt & epilepſiam cer
tiſſime eradicant.

Cohob antimon. Aquam vero acidam, quæ cohob antimoni
nuncupatur, per B. abſtrahe, & cum incipit aci-
da effluere, recipientem amoue, aquam ſequen-
tem ſeparatim excipe; vltimo ignem fortifica:
hoc enim facto ſubſequetur aqua flaua, quam
peculiariter aſſerua: vocatur hæc cohob Anti-
monii & ad Balſamum ſulphuris vſurpatur.

ESSENTIA ANTIMONII.

Antimonium ſubtiliſſime pulueriſatum, vſ-
quequo fiat puluis cineritius, calcinetur, ita ta-
men, ne fluat, quod diligenter eſt prouidēdum.
Cum ergo cineritium factum fuerit, igne vehe-
mentiori per 8. vel 10. dies reuerberetur; hoc fa-
cto in greſſu vltimo igne continuo & vehemēti
procedatur, vſq; dum puluis fuſcus fiat.

Huius pulueris reuerberati ℥ij tantum aquæ
vitæ, vt ſex digitos tranſuerſos ſupereminęat, af-
funde, in B. per 12 dies deſtilla, & ſpiritum vini
per deſtillationem abſtrahe, inuenies colorem
in fundo, quem exicca & reſerua.

EIVS USVS.

Huius pulueris in aqua ſoluti quatuor guttæ
ſum-

mptæ omnes febres, præsertim vero quartanam; hydropem quoq;, luem Veneream & multos alios effectus curant.

VITRUM ANTIMONII.

Antimonio calcinato in testa liquato sal nitri ad magnitudinem auellanę iniiciatur, cum fluidum factum fuerit, iterum tantum iniiciatur, ita tamen, vt quod primo iniicitur, prius fluat, antequam posterius iniicitur. Et cum iam lucidũ factum fuerit, vt rubinus; tunc taleolam radicis bryonię magnitudinis thaleri imperialis & crassitudinis medii digiti stylo ferreo affixam super testam pone, hæc enim ita accommodata omnem venenositatem antimonii in se trahit, hoc facto effunde, & cum fusum fuerit, cum aqua rosarum & corallis rubris in puluerem redige.

EIVS VSVS ET VIRtutes.

Huius pulueris gr. vj, cum theriaca ad magnitudinem mediæ auellanæ & modico vini mane & vesperi sumpta & aliquid de vino desuper epotum, per superna & inferna purgat; oportet autem hoc sumpto in loco calido manere & tres horas ieiunare.

Quando Antimonium prima vice est fusum, sed in colore non satis pulchrum, secundo & tertio potest fundi, donec tibi placuerit.

Hoc vitrum subtiliter contritum & affuso vino veteri in loco calido vsque dum vinum coloret, relinquatur, vino enim euaporato rubedo ceu oleum spissum in fundo remanet: huic

huic ſpiritum vini affunde, vt anteà, donec ſpiritus coloretur, relinque, ſpiritum euaporari permitte, donec iterum oleum remaneat. Huius olei quinq; vel ſex guttæ, pro ratione patientis & ægritudinis aſſumptæ omnem putridum ſanguinem per aluum educunt, & deſtillationes corporis podagricas & crurum emendant, vitri tenuiſſime puluerifati communiter dantur gr. ij vel iij in theriaca vel conſerua roſ. in quãtitate fabę vel paruę auellanæ mane ieiuno ſtomacho, & ſtatim ſuperbibitur hauſtus iuſculi piſorũ aut alterius, & 3. vel 4. hor. a cibo potuq; abſtinetur. Licet etiam gr. 3, tranſcendere pro ratione perſonæ & morbi; & aliis etiam rebus, quam theriacæ & conſeruæ roſ. imiſcere.

Quicunq; hoc medicamine vtitur, per 8. vel 14. dies, bonam diætam obſeruet. Inſeruit præcipue ad inflammationes pulmonis & ventriculi, peſtilentiam, melancholiam, febres chronicas, paſsionem colicam, icteritiam & hydropem: prodeſt etiam iunioribus ad contracturas, & iis, qui forte venenũ hauſerunt, ad morbum gallicum & alios innumeros affectus.

TABVLÆ STIBIATÆ

℞ *Vitri antimon. bene purgati* ʒij *gumm. tragac.* ʒj, *ſacchari albiß. in aq. roſ. diſſol.* ℥iij, *& in fine adde oleum aniſ. Miſc. f. tabell.* quarum doſis ʒj pro robuſtioribus: imbecillioribus vero ℈ij vel ʒß.

ANTIMONIUM SALIS NITRI & ſulphuris.

℞ *Antim. lib. ij, chalyb. vel clauor. longor. anguſt. lib. j.*

j. Sal. nitri lib. j ß; chalybs vel claui candefiant, in crusibulo fere fluant; hoc facto salem ni- in fragmentis vna vice iniice, crusibulum ntege, ita in fluxu per mediam horam sta- permitte; Et hoc peracto Sal. nitri ℥iij v- vice adiice, iterum per semihoram ita relin- e, vbi crusibulum operculo & carbonibus sit ob- ctũ, tunc in patinam vel lauatorium effunde, su- riorem scoriam abiice, vt regulus fiat veluti rcasito, hoc viso iterum in crusibulo fluat: Et n aliquandiu in fluxu steterit, rursus Sal nitri viij adde, crusibulum, operculo & carbonibus udendo, denuò vt antea euaporent, & caue, ne rbo incidat in crusibulum, ita per horam dimi- am, seu tres quadrantes in fluxu permaneant, nem circa crusibulum vehementer vrge, iterum ß Sal. nitri adde, & in omnibus, vt antea, proce- , fortiore tamen igne: Cum iam satis diu in flu- one permansit, rursus in lauatorium effunde, sco- as si pulchræ & flauæ non fuerint, abiice; vltimo ius regulũ denuo immitte, vt fluat, vt ante, Sal. tri ℥iiij adiice & ignẽ adhuc magis fortifica, & uatorio infunde, scorias & pulchras flauas exci- & reserua, hoc enim facto super regulo stellã gnatam videbis, & eius non mediocriter mi- beris. Quod si vero Sal & Sulphur antimonij ibere desideras, cum regulo perge, donec nil si scoriæ flauæ & pulchræ sequantur, & hul- s amplius regulus appareat, sed totus in sco- as sit transmutatus: Tunc omnes istas scorias uas in mortario calido contunde, aquam

calidum affunde, & salem tam diu extrahe, d[...] nec aqua non amplius acuta fuerit; tunc d[...] nec cuticulam acquirat, coagula, & gutt. j. v[...] ij. olei vitrioli affunde.

Materiam vero citrinam exiccatam re[...] duam habebis, Sulph. antimonii præstanti[s]mum remedium ad febres, pestes & ali[os] morbos.

OLEVM ANTIMONII, QVO mirabiliter sanat.

℞. *Spir. vini ℥iij. antim. mastic. thur. alb. myr[...] rubræ. an. ℥j. omnia subtilissime puluerisentur[...] spiritu vini vase sigillato putrefiant, postea pri[...] igne lento, postremo vero fortiori destillenti[...]* hoc omnes affectus, alias insanabiles cura[ri] possunt.

ESSENTIA ANTIMONII.

℞. *tart. part. ij. antim. part. j. lente vsq; ad co[n]sumptionem humiditatis cœmententur, postea p[...] horas, 10. vel 12. fortius procedatur; hoc facto r[u]bedo extrahatur, hæc rubedo effundatur, & aq[...] calida affundatur, tartarus de eo soluatur, d[...] nec nullam acrimoniam persentias, tunc spirit[us] vini affundatur, color extrahatur, & vsque ad [o]leum euaporetur.* Ita enim erit perfecta, & pr[æ]ter quod refrigerat, etiam omnes affectus fel[i]citer curat.

DE VSV FLORVM Antimonii.

℞. *Flor. antim. ℥ß. sacch. cand. ℥j. camphor. ℥[...]*

h

*vitro iniectis spiritum vini affunde, & ita coa-
la,* inuenies subtilem puluerem, cuius hydro-
co, & ad alios morbos primo die dare poteris
an.j. secundo duo, & ita in dosi ascendere,
ousque satis esse putabis, & sudor sufficien-
r fuit commotus; videbis miracula : morbo
llico infectis non opus est, vt pluries quam
r huiusmodi remedium exhibeas, tunc e-
m suscipe curam, quæcunque tibi placuerit.

VSVS FLORVM RVBEORVM Antimonii.

Huius Antimonii detur parum cõtra pleuri-
n, obstructionem pectoris & morbum gallicũ
m aquis appropriatis : Modo enim sequenti
ger in tribus vel quatuor diebus potest resti-
i. Ægrum taliter in stupham, vt nil nisi caput
terius emineat, colloca, laminam ferream sa-
crassam & mediocriter candefactam sub
bellum, cui insidet, pone, prædictum pul-
rem ita laminæ insperge, vt euaporatio to-
m corpus pertingat, & sudorem ita per tres
ras continuo vrge : hoc enim modo in bre-
tempore curabitur.

RÆPARATIO OLEI ANTIMO-nii Sulph. vitrioli, absque omni corrosione.

℞. *Antimon. sulphur. vel vitriol. quodquod vis,
rt. j. sacchar. albiss. part. ij. puluerisata opti-
misceantur, in retorta* (eius tamen non ni-
um) *primo igne lento, deinde paulo fortiori*

destillentur: habebis ad vſum internum mirabilem mundificationem & ſanationem, tribus nempe eius olei guttulis in aquam dimiſſis & ita ſumptis

ALIVD OLEVM
Antimonii.

℞. *antim. præp. lib. j. Sacch. cand.* ℥ *xij. Mixta pulueriſentur & per retortam in arena destillentur:* ita habebis oleum.

Vel.

℞. *Antimon. calcinat. lib. ij. ¾. Sacch. lib. j. mixta destillentur:* exibit primo phlegma, deinde pulchrum & fuſcum oleum, quod ad ſequente[s] morbos, & apoſtemata maxime inſeruit.

VSVS ET VTILITAS.

Quicquid in humano corpore eſt immun[dum], ſiue ſit calculus, ſiue aliud quidpiam, ho[c] oleum educit: Eriſypelas, dolores iſchiadicos, condylomata, anguſtiam, peſtem, elephantia[ſin], quæ in ſecũdo vel tertio gradu adhuc fuerit (vlceroſa enim eſt omnino incurabilis) recen[tia] & inueterata vlcera & vulnera, Epilepſiam & hydropem certiſſime bis in die datum eo[dem] modo curat. Ad paſſionem colicam, febr[em] quartanam & omne genus febrium dantur e[ius] guttæ quatuor in vino. Epilepſiam & hydropem etiam extra corpus vſurpatum ſanat & vlcera valde exiccat.

Nonnulli illud ita præparant. ℞. *antim. lib. j. Sacchar. alb. & cand. lib. ß. destillentur per retortam, extillabit album,* rubrum & flauum ſimul

in Bal

i Balneo phlegma abstrahe, spiritum vini infunde, illudque quarta & quinta vice iterum abstrahe; fiet hoc modo dulce & perfectum.

QVOMODO CVM ANTIMONIO præparetur vinum.

Dolio viginti mensuris musti impleto infunde olei antimonii ℥ß, diligenter prius commista fermentent, doliumque semper maneat apertum: De hoc vino quotidie bis, ante prandium nempe & cœnam bibatur.

DE VITRO FLAVO ET rubro.

Antimonii rubri subtilissime triti lib. j. igne lento per horas quinque, donec colore fiat cineritium, calcinetur, postea in crusibulo soluatur, cum fluit, carbones candentes iniiciantur, crusibulum obtegatur, per horam integram in igne vehementi relinquatur, postea inde eximatur, refrigeretur, & crusibulum confringatur: hoc enim facto mel in fundo reperies, quod iterum in puluerem redige, & vt antea, donec sufficienter albescat, calcina, cum sale liquido sumendo scilicet ad ℥xij. antimonii, ℥ß salis, dissolue, in fluxu per semihoram vel diutius relinque, hoc spacio elapso in peluim ex aurichalco effunde; ita enim recte & pulchre cadet. Si vero non fuerit omnino mundum & purum, tunc iterum dissoluatur, vt pulchrius euadat. Quod si vero vitrum flauum adhuc rubicundius habere cupis; adde cuilibet

libræ dimidiæ vitri vnciam dimidiam ſulphur. flau. & electi, fiet hoc modo rubino ſimile ve aliquantulum lucidius: vitrum autem fuſum tantum prima vice eſt ſumendum; ſecunda au tem vice fundatur per ſe. Quidam pro ſale fuſo ſumunt ſal gemmæ & cum eo bis diſſol uunt, tertio autem per ſe.

PVRGATIO EX ANTIMONIO, quæ ſolum per aluum, idq; leniter & non per vomitum, purgat.

℞. *Vitr. Antimon. ad modum hyacynth. præparati & in puluerem impalbabilem redacti* ℥iiij. *Boracis Venet. etiam ſubtiliſſime pulueris.* ℥ß. *hæc inuicem mixta fluida reddantur & fiet vitrum viride: hoc tenuiſſime teratur, & ſpiritus vini menſura dimidia circiter affundatur, in vaſe bene obturato extrahatur.* Huius extractionis quando purgare libet, ſume quantum cortex nucis iuglandis capere poteſt: purgabit, vt dictum, leniter per aluum & neutiquam per vomitum. Reſiduo materię iterum ſpiritum vini affunde, donec nihil amplius extrahat. Ad purgandum autem vinum eſt ſumendum, ſiquidem cum ſpiritu vini nil niſi ſudorem mouere ſolet. Notandũ.

ARCANVM EX Antimonio.

Cum aceto aliquoties à ſale extracto ſalem ex antimonio calcinato extrahe: hoc enim floribus antimonii eſt præſtantius; & in

multis caſibus vſurpari poteſt. Salem per acetum & argentum viuum inuicem vnita & per ſublimationem, coagulationem & ſolutionem in oleum reducta, in oleum reducito, & hoc ipſo modo, vt dictum, edulcora. Vocatur hoc Mercurius vitæ, expellitque elephantiaſin & luem Veneream, & ſumitur intra corpus ad guttulas duas cum aqua cichorii. *Mercurius vitæ.*

PVRGATIO ET FIXATIO Antimonii.

Antimonii ℥x. & Sal. nitri ℥v. minutiſſime inuicem conterantur, in cruſibulo magno vel fictili fortiſſimo carbonibus ignitis imponantur, primo lente, poſtea vero fortiter, vt materiæ fiant ruffæ, incendantur: hoc enim modo fragmenta metallica apparebunt: Sal vero nitri interim ſucceſſiue effumat: Et ſi hoc modo ſemel calcinaueris, tunc ſalem nitri cum aqua calida ablue, alium recentem in eius locum vt antea iniice, & prædicto modo præpara: hoc etiam tertia vice repete. Et fiet antimonium album & fixum, eritque vti diaphoreticum vſurpandum: graues expellit morbos per ſudorem, valetque in febribus & peſte. Doſis eius eſt ℈j. ad ℈ij. Ego febricitanti tertiana adminiſtraui ℈ij. Et egregie fuit curatus per ſudorem.

OLEVM ANTIMONII AD callum & fiſtulas.

℞. antim. ʒiij. Mercur. ſublimat. ʒß. mellis ℥vj.

mixta omnibus, vt artis est, per retortam vitream mediocri igne destilla: Et exibit oleum ad callosa & omnia maligna vlcera præstantissimum.

ALIVD OLEVM Antimonii.

℞. *Antim. & Sal. gemm. in calcem vsti an. lib. iij; trita simul & permixta in modum olei vitrioli destilla:* emanabit oleum validissimum ad vlcera quæuis atq; putridá carnem & emortuam à viua separandam absque omni dolore: Estq; ad vlcera summum remedium.

ALIVD EIVSDEM oleum.

℞. *Antim. & tartari calcin. an. lib. j. mixta simul per alembicum tamdiu destilla, donec resoluta fuerint: Huius destillationis ℥j. Et alcoolis vini ℥ß paulatim exiccari sinantur, & postmodum super marmore in loco humido in oleum resoluantur.* Maior & præstantior cura ad vulnera vix vnquam reperiri potest; exceptis vulneribus in capite.

DVLCEDO, BALSAMVS ET Mumia Antimonii.

Antimonium cum sale armoniaco resolue, tunc demum pluuiali aqua dulcorato, ac postea exiccatum super marmore toties resoluatur, donec colorem rubicundissimum, limpidissimum & perspicuum acquirat. Hoc medicamento fistulæ, cancrosaq; vlcera à morbo Venereo orta permixta sanantur.

THEO-

THEOPHRASTI LAVDAnum verum.

℞.ol.antimon.℥j; aloes Epatic. præpar.an.℥j. aq.rosar.℥ß; croci ʒiij.ambræ ℈ij. Mj.formentur Magdaleones.

ALIVD LAVDANVM Theophrasti.

℞.ol.antim.℥j.aloes epat.citr.an.℥j. pone massam hanc in vitrum ad cineres calidos, sine parum stillare, & concrescet in modum massæ, ex qua formentur pilulæ magnitudine grani hordei: Hæ valent pro roborando capite & pulmone: in febribus item, tremore cordis, Symptomatibus epilepticis & similibus. Dosis pilulæ 2. vel 3. ad summum 4.

OLEVM ANTIMONII PVRGANS.

Antimonium crudum tenuissime teratur, cum oleo vitrioli calcinetur, postea per retortã destilletur, & aliquoties rectificetur: quo enim sæpius, eo melius. Hoc oleum rectificatum tabulæ vitreæ infusum in cella vinaria soluatur, & per alembicum destilletur: exibit primo oleum vitrioli, quod obserua & separatim excipe: secundum quod sequitur, erit oleum antimonii rubrum & valde pulchrum, quod in vitro mundo diligenter reserua.

VSVS.

Huius olei gutta vnica in vino sumpta omnes affectus ex destillationibus ortos & oriundos per vehementem sudorem & vias vrinæ mirabiliter expellit. Et est valde bonum.

ANTIMONII SVBLIMATIO.

℞. *Antim. part. ij. Sal. ammon. part. j. subtilissime puluerisata in sublimatorium inijciantur, & ignis secundum gradus regatur, ascendet Sal armoniacum,* & colores antimonij secum rapit, quod visu est admodum mirabile: hæc materia per reuerberatorium graduetur, vt perfectam summamq; rubedinem acquirat, vel ad rubedinem sublimetur: hoc facto aliquoties ita mixta sublimentur, donec fiat materia subtilis, quæ in cella vinaria soluatur, & tandem oleum à Sulphure separetur, aqua, cui inest Sal ammoniacus, coaguletur ita enim Salem ammonia- *Notandũ.* cum recipies, qui denuo potest vsurpari.

DE SVLPHVRE ANTIMOnij pulcherrimo.

℞. *Sal. tart. part. j. antimon. part. ij, subtilissime terantur.* (Si vero regulũ antimonij acceperis, erit melius) hæc diligenter mixta fluant, donec non amplius effument, hoc facto effunde, & videbis Salem tartari antimonio vel eius regulo rubedinem extraxisse, in qua verum Sulphur antimonij latet, hoc tenuissime puluerisa, & sequenti modo procede.

Prædicto antimonio in vitrum iniecto spiritum vini rectificatum & tartarisatum, vel acetũ destillatum tartarisatum affunde, vitrum optime obturatum, vt rubedo extrahatur, digestioni committe: & cum spiritus vini vel acetum rubicundum factum fuerit, illud effunde, aliudque affunde, & id tamdiu repete, donec nõ amplius tingatur. Hanc rubedinẽ pellicano infusam

infusã ad digerendũ per octo septimanas fimo equino vel cinerib. calidis committe,&cũ iam sufficienter putruerit, in cinerib. per retortam vel alembicũ destilla,habebis oleum antimon. dulce pulcherrimum perfectæ rubedinis, hoc in Balneo tamdiu separa, donec fuerit purũ & nulli rei alienæ permixtum: Quod si vero vim corrodentẽ non omnino deposuit, per spiritũ vini opt. effusum iterum vsq; ad oleositatẽ abstrahe: ita n. verum habebis antimonij oleum, quod erit dulce & omnis corrosionis expers, hoc lente admodum in lapidẽ coagula, cui lapidi rubedinẽ suam per spiritũ vini extrahe, & spiritum rursus abstrahe, videbis eius essentiam in fundo residere, quam aqua dulci ablue & iterũ exicca, ita enim essentia quinta antimon. perfectissime erit parata, qua vtere, vt didicisti.

DE OLEO RVBRO ANTIMONII.

℞. Reguli antimonij part. j. Mercur. sublim. part. iij. minutissime mixta conterantur & per triduũ in loco humido exponantur, tandemq; per retortam igne lento destillentur, exibit primo aqua alba. Cum nihil amplius extillat, refrigeretur, aqua materiæ in retorta rursus affundatur, destilletur, aqua successiue fortificetur, tandemq; fortissime vrgeatur, ita enim oleum coloris omnino sanguinei extillare videbis.

SVLPH. ANTIMON. PVLCHERRIMVM.

Fl. antim. rubri cum sale tartari præparati s.a. edulcorentur: horum sulph. part. ij. & Sal. ammon. part. j. inuicem mixta bis vel ter sublimentur,

mantur, & edulcorentur, ita enim erit paratum: Hoc Sulphur leniter per aluum purgat, ita vt etiam infantes eo poßint vti, eiusque dosis à granis tribus vsque ad sex.

QVOMODO TVRPETHVM dulce minerale Theophrasti præparari poßit.

Cum tartaro & sale regulum antimonii præpara: hunc per fluxum ex selecto Sale & tartaro bis clarifica, hoc enim modo fit candidius ipso argento, hunc subtilissime contere in alembico paruo, sed oblongo & luto obducto interdum ad profunditatem trium digitorum in arenam dispone, tantum olei vitrioli rectificati, vt tres digitos emineat affunde, alembicum cōuenienti operculo contege, in tantum ignē vrge, vt manu adhuc arenā contingere poßis; hoc enim modo in oleo videbis venulas, & spiritū album in imum & altum migrare, hoc calore continuo per diem integrum procede, tandem destillatorium refrigerare permitte, vitrum cum annulo ad id parato quatuor digitos supra materia abscinde, operculum conueniens cum breui & amplo rostro adapta, & ita destilla, vt omnino nihil de oleo & spiritibus relinquatur. Residuum ex destillatorio exime, in lapide subtiliter contere, ponderatum & phiolæ iniectum arenæ impone: ita enim primo fiet flauum, & vltimo sanguineum. Et hoc erit turpethum minerale dulce. Anabaptistæ.

PRÆ-

PRÆPARATIO OLEI ANTIMOnii contra morphæam, lepram, Elephantiasin, vlcera & vulnera.

Antimonii lib.j. cum tartaro albo & crudo ac aceto destillato digeratur, destilletur & rectificetur.

FIXATIO ANTIMONII, QVA conuertitur quasi in lapidem vel rubinum, perdurans in igne, sub lingua dulcis vti saccharum, tingens vinum veluti in sanguinem: Et est ad conseruandam sanitatem hominis summum arcanum.

Antimonii & tartari partes æquales in testa per horam integrã cum vehementia fundãtur, & fusa in lauatorium proiiciantur. Hoc facto ℞.reguli tenuissime triti part.ij. Mercurii loti & purgati. quart. j: ol. vitriol. part. ij; hæc inuicem mixta & contrita in alembico calori lento accommodentur, extillabit mixtura flaua; quæ cum exiccata omnino fuerit, iterum subtilissime puluerisetur, spiritus vini affundatur, vsque dum rubedinem acquirat, tunc spiritus hic effundatur & alius recens affundatur, hocque toties repetatur; donec non amplius tingitur. Hanc extractionem per destillationem abstrahe, videbis materiam in fundo in modum ceræ fluere. Hæc tabellæ in fusa conuertitur in lapidem, instar rubini. Hoc antimonium curat omnes morbos & mitigat dolores cum spiri-

ſpiritu ſcil. vini præparatum. Eius nempe ℈j libræ integræ ſpiritus vini commixtus, per hanc medicinam Fernelius in Gallia multa miracula præſtitit. Spiritus vini, cum quo oleum antimonij cum Mercurio ſublimato præparatur apoplexiam, paralyſin & luem Veneream pulcherrime emendat.

OLEVM ANTIMONII laudabile.

℞. *Antimonii & Salis Hallenſis an lib. iij. Sal tamen prius debet eſſe fuſum, tenuiſſime trita & mixta per latus tribus diebus deſtillentur :* hoc enim modo ℥iiij, ℥iiijß vel ℥v extillabunt. Hac enim ratione ex vitriolo calcinato oleum rubrum poteſt præparari.

FLORES RVBRI Antimonij.

Antimonium & Sal tartari inuicem conterantur, in fornace venti fundantur, cum ſufficienter fluit, guttatim aquæ frigidæ infundatur; huic tamen fornaci non adeo approximabis; ne à guttulis ſaltantibus lædaris: hoc facto acetum infunde, vt flores eo commodius deſcendant: hos exiccatos ſacculo infunde, ita enim aqua effluit & flores remanent, quibus cum aqua calida optime edulcoratis, plus aceti aquę affunde, vt flores deſcendant, quos edulcora & reſerua.

DE

DE SALE NITRI.

Salis nitri clarificatio.

Salis nitri quantum vis in cochleari fusorio soluto cochleare Sulphuris citrini non vna vice, sed paulatim affunde, ita enim fiet clarum & durum veluti lapis.

EIVS VIRTVTES.

Huius ad magnitudinem trium pisorum cum aqua fontana sumptum omnem calorem nimium in corpore extinguit: sanat etiam anginam, gingiuarum putredinem, & fœtorem anhelitus emendat.

OLEVM SALIS NITRI.

Huius olei gr. iij omni mane sumpta mundificant ventriculum & vesicam & partes eas in sanitate conseruant: cum vino in ore retentum putredinem oris corrigit & ipsam anginam curat.

SPIRITVS SALIS NITRI.

Spiritus hic aurum resoluit, vt fiat potabile ad Elephantiasin & alios morbos expellendum: purificat etiam sanguinem, in vtroque sexu multa miracula præstat, & ad guttulas tres vel quatuor in vini cochleari vsurpatur.

LIQVOR SALIS NITRI ad confortandum cerebrum.

Sal nitri in æquali mēsura aquæ vitæ destilletur, hoc facto tādiu, donec fundū non amplius tangant,

tangant, inuicem destillentur: huius ℈ß cum oleo nucis moschatæ ebibitus cerebrum peroptime corroborat & quoscunque illius morbos expellit.

Fit eo modo, quo oleum Salis virid. & est ventriculi summa medicina: dosis guttæ iij: vesicam à superfluitate liberat & putrilaginem eius aufert: linguam nigram & calidam mitificat, & vlceribus carnis conuenit.

PRÆPARATIO SALIS NITRI in pleuritide.

℞. *Salis nitri lib.ß. tartari crudi lib.j. destilla sexies per alembicum:* dosis ℈ß vsque ad ℈j. in aqua fontana, mane, meridie, vesperi & media nocte: operatur autem per vrinam, & non per secessum: quia apostemata non egent euacuatione per aluum, sed per vrinam appelli.

OLEVM SALIS NITRI.

Salem nitri optime clarificatum cum puluere laterum vel Silicum permisce & vt vitriolum destilla, acquiris spiritum & oleum.

DE SALE.

Oleum Salis non sane est labor frustraneus: primo enim peroptime extinguit sitim: secundo resistit putredini, & tertio appetitum restituit: quicquid etiam in vulneribus & vlceribus est putridum, hoc sale asperso in vnica quasi hora absque omni dolore abstergitur. Nonnulli hydropici hunc salem vsurparunt, & in decem diebus nulla siti sunt molestati: non autem est acre, vt cætera Salia, sed dulce & in sapore

pre succo ex pomis syluestribus expresso simile.

OLEVM SALIS.

Salis vulgaris & Salis nitri partes æquales commisceantur luto figulorum, ex hac massa formentur orbiculi: hi postquã exiccati fuerint per retortam primò lente, deinde fortissimo igne destillentur: liquoris inde destillati lib. j. cum ℥iiij Salis fusi mixta per 24. horas dimittatur, deinde etiam per retortam destilletur: ita enim maiorem acrimoniam acquirit, & simul etiam augmentatur: hoc autem repete aliquoties, donec spirituum satis acquisiueris, ab his phlegma per B. abstrahe, & in arena adhuc semel rectifica, fiet clarum & perfectum.

HVIVS OLEI VSVS.

Huius olei gutt. 6. vel. 8. cum aqua fontana vel vino mixtæ & icterico mane & vesperi exhibitæ, morbum euellunt: purificat præter hoc etiam immundum sanguinem & omnia interna membra, eius in septimana bis ad guttas 4. vel 5. sumptæ præseruant hominem ab omnibus morbis, & Symptomatibus: conducit etiam ad hydropem, pleurisin & ventriculi immunditiem.

SECRETVM CONTRA hydropem.

Oleum modo optimo ex Sale per retortam destilletur. Cũ hoc Sulphur subtilissime sublimatum immisce, vt fiat instar pultis, tunc ite-

rum per retortam destilla. Extillabit liquo[r] instar lactis, qui maximum est secretum aduer[sus] sus hydropen, quo præstantius vix reperiri po[test] est, vt non minus contra omnia venena, & o[mnem] mnem immunditiem scabiei à cute abstergit.

OLEVM SALIS.

Olei Salis & aluminis æquales partes calor[e] conuenienti soluantur: Hoc oleum Salis per a[liquot] liquot dies exhalatum aquam omnem hydro[picorum] picorum breuissimo temporis spatio educi[t] Epileptico dedi cum aqua vitæ, eumq; auxili[o] Diuino restitui: Febres ad tres guttas potu[m] eradicat: Contra icteritiam vsurpantur ei[us] tres vel quatuor guttæ cum aqua vitæ: omn[ia] quin & decurtata membra extendit, & paral[y]sin, siue apostemata, illitum emendat, qu[ia] nempe vehementer penetrat. Omnes fere ei[us] virtutes est impossibile enarrare.

℞. *Succ. viol. Elect. iuniper. an. q. s. ol. Sal.* ℥i *Misce*, & de hac mixtura quouis mane ieiun[o] stomacho grana tria sumãtur; pręseruat toto c[o] die ab apoplexia & ab omni aëre contagioso corroborat cor & totum corpus, restituit a[] missam loquelam: & à puerperis & grauidis d[e]cumbentibus tuto potest vsurpari: partum [e]nim facilitat, eiq; colorem naturalem conse[r]uat, hydropem etiam educit, quotidie vsurp[a]tum & omnes febres eradicat. Elephantiasi[n] pestem, apoplexiam, & icteritiam cum ole[o] Salis & saccharo candi in formam Electuar[ii] redactum mane sumptum curat.

ARCANVM SALIS.

Ol. Salis cum ℥j ol. absynthij mixta eiusque [o]mni mane grana tria sumpta in hydrope sunt [p]robata. ℞. Ol. terebinth. albiss. huic ℥j aq. [s]cabios. admisce & eius cum pondere vnius [n]ummi de arcano Salis pesti affecto exhibe, [e]umque vt sudet, contege.

DE TARTARO.

SAL TARTARI VITRIO-latum.

Oleum tartari guttatim in quartam partem [s]piritus vitrioli rectificati infunde, descendet [i]n fundum Sal album, quod est dulce & ad v-[s]um nobilissimum.

EIVS VSVS.

Hydropē, calculum & varios alios morbos [e]mendat, & sudorem prouocat. Miscetur autem cum melle rosato vel alio Syrupo. Estque eius dosis à ℈ß ad ℈j cum vino albo.

SPIRITVS TARTARI rectificatus.

Dosis huius grana 7. 9. 15. in vino, aqua melissæ vel perforatæ. Sumpto vero hoc spiritu æger maneat in lecto, vt sudet: tollit omnes oppilationes membrorum.

QVOMODO OLEVM TARTARI reddatur dulce, vt interius & ad vulnera possit vsurpari.

Oleum tartari in cella vinaria solutum

in arena fortiter destilla, iterum solue, forti-
terque coagula: huic pulueri spiritum vini af-
funde in Baln. extrahe, effunde & alium spiri-
tum affunde, vt tres transuersos digitos emi-
neat, hocq; tamdiu repete, donec spiritus non
amplius fiat rubicundus, tunc spiritum vini ter
vel quater destillando abstrahe. Quando ve-
ro tartarus in spiritu vini soluitur, ab in- & ef-
fusione erit abstinendum, sed solummodo spi-
ritus vini sæpius affundendus, ita in locum ca-
lidum aliquandiu collocandus & per destilla-
tionem fortissimam abstrahendus, & hæc affu-
sio & destillatio tamdiu repetenda, quousque
fiat adeo dulce, vt in vulneribus non amplius
mordeat. Hoc peracto spiritum vini ad sicci-
tem vsque abstrahe, puluerem lapidi solutioni
impone, ibidemque solue. Et hoc est oleum tar-
tari dulce vel aqua tartari: cuius dosis est ℈j, ad
pulmones nempe & vesicam exulceratam atq;
alios internos affectus.

SPIRITVS TARTARI.

Tartarum igne libero & aperto destilla: ex-
bit hoc modo spiritus vna cum liquore fœten-
te; crasso & nigro; hunc in destillatorio cum
suo alembico per Baln. destilla, ita exibit spiri-
tus lucidus & clarus cũ oleo aurei coloris, quod
per separatorium à spiritu erit seiungendũ. Spi-
ritum cum tartaro recenti per Balneũ rectifica:
hoc n. modo fiet adhuc elegantior & lucidior:
quanto n. pluries eum rectificaueris, tãto sub-
tiliorem, præstantiorem & penetrantiorem
reddideris. Et ita erit ad vsum optime paratum.

MODVS

MODVS CONFICIENDI liquorem tartari.

Fœcibus nigris in retorta relictis aquam ferdam affunde, eius salē extrahe, hoc facto coa-ula, reuerbera & per duas vel tres horas calci-a, ne tamen fluat, tunc iterum aqua destillata olue, & per chartam filtra: sic enim fæces mul-e & nigræ materiæ in charta remanent, his biectis colatum iterum coagula, reuerbera & olue, hocque soluendo, filtrando, coagulando & reuerberando, donec nullæ fæces conspiiantur, quater vel quinquies repete & erit perecte absolutum.

Huius Salis tartari reuerberati vncijs octo spiritum vini optimum affunde, & in pellicano vel circulatorio Hermetis luto sigillato per 14. dies vel diutius in ventre equi digere, ita n. essentia colore rubra translucida instar rubini extrahitur: hoc viso vitrum confringe, essentiā in alembicū effunde, & spiritum vini abstrahe, remanebit liquor rubicundus colore rubinum referens, odoris optimi & operationis validissimæ, qui vera & genuina essentia tartari nominari potest & debet: Spiritus vini fæcibus reaffundi & denuo abstrahi potest, donec extrahere aliquid valet, quod penes quemlibet esto.

VIRTVTES SPIRITVS TARTARI.

Hic sexies debet rectificari, & deinde cum spiritu vini circulari. Huius guttæ x. cum aqua menthæ sumptæ præ cæteris omnibus conducunt paralysi, & totum corpus virtute sua penetrant.

VSVS LIQVORIS TARTARI.

Ex hoc prædicto liquore circulato & fermentato cum ſaccharo candi fac amalgama: & ſi in corpore malum perſentis aliquod, huius amalgamatis inſtar piſi cum hauſtu vini ebibe: auertit omne malum & dolores, qualeſcunque illi fuerint, & te vſque ad finem vitæ ſanum conſeruat.

VIRTVTES OLEI TARTARI.

Hoc oleum omnes maculas ex pannis laneis abſtergit; vt & ex manibus, ſi hoc ipſo oleo lauantur, carnem putridam ex vlceribus eradicat. Huius ℈j cum ℥ij conſeruæ roſarum, & ℥iij aq. roſarum hauſtus ventriculum ab omnibus morbis liberat; maculas quinetiam faciei abſtergit, ſi eius parum ſumatur & cum aquis conuenientibus miſceatur.

Huius olei tartari ℈j cum vino optimo ante ingreſſum ſtuffæ hauſta calculum renum & veſicæ infringit, ſabulumque expellit, & ſtranguriam corrigit. Oleum tartari, in quo ceruſſa & camphora diſſolutæ ſunt, omnes ſerpigines amouent, cutem mundificant & vlcera putrida, ſi ea lauantur, perſanant. Contra puſtulas oculorum ex lepra enatas, æger prius balneum debet intrare, ſequenti veſpera iturus cubitum loca puſtulis infecta hoc oleo inungere; ea poſtea linteo diligenter contegere, ne ab aëre, antequam oleum exiccetur, contingantur. Hoc mane & veſpere reitera: videbis eas euaneſcere.

Hoc

Hoc oleum etiam verrucas manuum & aliorum membrorum felicissime eradicat.

REMEDIVM AD VVLNERA.

Ad huiuscemodi medicamentum præparandum, quod vulnerum quorumcunque labra hiantia contrahit, & ea veluti scriniarius cum suis tabulis ligneis facere solet, conglutinat, magna requiritur exiccatio & stipticitas, quæ carni solummodo conueniat. Ad talem itaque præparandam tartaro ad summam albedinem calcinato affunde spiritum vini circulatum, & vsque ad caput mortuum vel extremam siccitatem, quantum potes, & vt vitrum intus & extra excandescat, destilla, hoc viso aliud infunde, & tamdiu, vt antea, procede, donec spiritus vini circulatus fiat omnino dulcis, qualis per se ipsum solet esse: hunc ergo per se resolue, & quicquid resolutum fuerit, est remedium ad vulnera & Balsamus vulnerum specificus potest nominari.

QVOMODO SAL TARTARI ALbum per spiritum vini possit Cristallinum reddi.

Sal tartari album quater solutum, filtratum & coagulatum in amplo vase cœmentationis, vsque dum fiat cœruleum, reuerbera: huius Salis tartari cœrulei part j. & spiritus vini part. iij Balneo impone, acquirit spacio 40. dierũ pulcherrimam rubedinem: hoc viso effunde, aliũ spiritũ affunde & vt antea ꝓcede, donec spirit⁹ vini nullũ amplius colorẽ extrahit, & Sal tartari

perpulchrum, lucidum & in duritie auri in fundo residet. Spiritum vini per interualla effusum in phialam collige, & Balneo impone: rubedo enim hoc modo in phiala coagulatur, & in spiritu vini instar butyri flaui innatabit: Spiritum igitur vini de ea affunde, materiam vero flauam in cineres proijce, vertetur enim ibi in pulcherrimum lucidumque oleum. Cum hoc oleo crocum Martis in oleũ metipse solui. Salis tartari Cristallini part. j & ol. vitriol. part. iij in cineribus per integrum mensem digerantur, acquiret formam pultis: Huius ego accepi partem vnam, sequentis olei partes tres, his addidi partem vnam præcipitati, ita mixta per mensem cineribus imposui, & cum hoc tempore elapso patinę argenteæ candefactę infunderem, fluebat vt argentum candidissimum, parumq; de eo fuit amissum: oleum vero ita præparatur: ℞. *Vitriol. crudi part. ij. vitriol. calcinat. part. j. antimon. part. ij; destilla*, vt fiat oleum.

SOLVTIO TARTARI.

Ex Sale tartari cœruleo per spiritum vini rubedinem extrahe, vt in præteritis fuit dictum, & remanebit rubedo in fundo, instar olei.

SAL TARTARI COEruleum.

Sal tartari vulgaris in crusibulo tamdiu candefiat, donec colorem cœruleum contraxerit.

SAL

SAL TARTARI rubrum.

Sal tartari album igne vehementi tam diu fac fluere vel colliquescere, donec fiat rubrum; tunc funde.

Nota;

Sciendum sane, Deum rerum omnium conditorem maximum naturæ tot & tanta dedisse miracula, vt nulla sapientia id possit capere, nec lingua hominis satis celebrare.

Tartaro calcinato & rectificato vasi vitreato indito spiritum vini, non tamen fortissimum affunde, tartarum tamen inuenies satis robustum; priori spiritu effuso, alium affunde, vt antea destilla, & hoc adhuc bis reitera: post quamlibet enim imbibitionem euadit efficacissimus. Si vero eius vires ad centuplum augere cupis, tartarum solue, aquam cum sale ammoniaco in vitrum coniice, vitrumque, ne vires eius exhalent, optime occlude. Cum hac aqua omnia vulnera & quamcumque scabiem curare potes. Si adhuc fortiorem cupis, adde aquã vim igniferam habentem, & de qua supra dictum, adde: plus & fortius hoc modo operabitur, quam ignis infernalis. Mercurius sublimatus huic aquæ iniectus, in ea reuiuiscit: ab omnibus etiam corporibus calcem hæc aqua reducit.

MEDICAMENTVM exiccans.

Oleum tartari sulphuri vsque dum fiat ru-

brum, adiice; hoc oleo omnem ſcabiem & vlcerationes quaſcunque illitum ſanat. Eſt etiam ad multa alia exiccationem requirentia, vt ſerpiginem, impetiginem & cætera huiuſmodi remedium optimum.

CONTRA DOLORES IMmenſos capitis.

Oleum tartari cum magiſterio radicis correcti eſt temperatiſſimum mixtumque medicamentum & præſtantiſſimum arcanum: Danturq; eius robuſtis & conſtantis ætatis hominibus grana 15. mediæ ætatis 40. iunioribus & ſexui fœmineo infra viginti annos 30. 12. vel circiter.

Si dolor fuerit ex cauſa calida, ſumatur cum aqua florum Sambuci, vel ſua aqua propria, vel cũ aq. roſarum, liliorum conuallium vel acetoſæ. Si ex frigore, cum vino, aqua vitæ, aqua plantag. Quo ad tempus, nihil intereſt, quandocunque vſurpetur.

ARCANVM CONTRA DOLOres arthriticos.

℞. Spiritum tartari & ſpiritum ſalis.

AD HYDROPEM.

℞. *Spiritus tart. ſpir. vitriol. an.* ℥ß. *aq. theriacal.* ℥ j. *circuletur & deſtilletur.* Eius doſis eſt ℥ j.

OLEVM TARTARI EX TARtaro crudo deſtillatum.

Tartarum crudum pelle per retortam vitream

tream, more stigiæ producit magnam copiam spirituum alborum, qui tandem in aquam & oleum crassissimum & fœtidum conuertuntur: separatur autem oleum illud spissum ab aqua per infundibulum, quod vlceribus exiccandis & curandis confert. Aqua autem si cum colchotare bis vel ter destilletur, ita purificatur, vt fœtorem prorsus omittat : ad pellendas autem omnium viscerum obstructiones, lienis præsertim & epatis atque ad omnes morbos tartareos valde conducit. Cui medicamento si vim & facultatem adaugere velis, illud circulabis cum vini spiritu in B. per 4. dies, deinde separato per Balneum menstro, remanebit tibi spiritus tartari ad prædicta optimus.

BALSAMVS TARTARI.

℞. *Tart. crud. lib. ij. sal. nitri, salis fuliginis & salis fœcum aceti an. ℥iiij. calc. viuæ lib. ß. omnia minutissime contusa iniiciantur in vas non vitreatum ac rite obturatum; calcinentur* 12. *horarum spacio, calcinata soluantur in aqua calida & per filtrum destillentur, post coagulentur & deinceps calcinentur, ter denique calcinationes, solutiones & coagulationes repetantur: tum iniiciantur omnia in alembicum, simulque acetum destillatum infundatur, vt digitos quatuor supernatet. Destilletur acetum in Baln. ac liquor dulcis emanabit; tum infunde iterum acetum, vt destilletur, idque tam diu, dum non amplius sit dulce, sed acidum fiat, &*

quale

quale prius infudisti, per alembicum efferat, tunc omnia valido igne per retortam destillato & prodibit oleum feruidissimum, cuius vtilitas vix satis prædicari potest. Hoc eodem modo, si volueris, totum salem tartari per alembicum pelles, ex quo præstantissimum ac saluberrimum oleum efficies.

PRÆPARATIO TARTARI contra phthisin.

Tartarum optime circulatum cum aqua vitæ rectificata primo igne lento, deinde fortiori destilla: aquam primo egredientem separatim reserua, postea etiam sequens oleum: olei istius dabis guttam vnam in iure ranarum optime cocto phthisico aut aliis, qui fere omnino sunt arefacti & exiccati, & Deo exitum committe.

SAL TARTARI VItriolatum.

Spiritum vitrioli optime confectum guttatim cum sale tartati cristallino permisceto (hũc autem salem expurgatum oportet esse diuersis solutionibus, & coagulationibus cum aqua agrimoniæ factis) mixtio tam diu continuanda, donec ℥j. spir. vitrioli super ℥ß. salis prædicti superfuderis. Hæc in Baln. ponito per aliquot dies, & facies coagulatum, quod diligenter asseruabis.

OLEVM TARTARI vulgare.

Tartarum calcina, in cella vinaria solue, & solutionem reserua, cum illo ad emaculandas & ornan-

ornandas facies mulierum volueris vti, eius parum cum aliis aquis appropriatis, vt flor. fabarũ, roſ. polygonati &c. miſce, & cũ hac mixtura faciem lauent: omnem enim immunditiem ſua corroſione aufert, cutemque puram & lucentem reddit. Euellit quin etiã maculas ex pannis, & manibus: vlceribus omnem carnem putridam exedit. Si ea lauentur & ad multos alios affectus conducit, eius nempe ℈j. cum ℥ij. mellis roſati & ℥iij. aq. roſar. vſurpatus.

CVRA HYDROPIS.

Spiritus vitrioli cum ſpiritu tartari ita miſceatur, vt tertia pars ſit ſpiritus vitrioli bene ab oleo ſeparati. Detur quotidie mane & poſt meridiem ʒj. in aqua appropriata, curat. Eſt ſecretum D. Eucharii Stück/cui multum confidebat: vt & electuario de limatura chalybis.

AQVA TARTARI AD peſtem.

A Tartari crudi li. ij. ſpiritus deſtillando per retortam, vſque ad ſiccitatem extrahantur. Deinde aquam, quantum eius fuerit & tantum ſpiritus vini inuicem mixta iterum per phialam vitream deſtilla, tandemque per arenam rectifica, habebis liquorem tartari. Hæc autem deſtillatio in principio commodius fieret cum ſpiritu vini; quarta autem vice addere potes *rad. dictamni, Enulæ, Valerianæ, angelic. theriacæ an. deſtillentur per veſicam vel Bal.* Et peſte infecto cum aqua ſcabioſæ vel dictamni exhibeatur.

Nota.

Nota:

Si tartarus ille, à quo ſpiritus & oleum per deſtillationem ſunt abſtracta, cum ſulphure calcinatur, fit criſtallinus & pulcherrimus.

SPECIFICVM PVRGATIVVM.

Magiſterium tartari & magiſterium vitrioli in vnum ſimul commiſce, æquales partes croci adde & ad digeſtionem in pellicano in arenam per menſis ſpacium mitte, deinde ſerua. Hoc purgat etiam excreſcentias. Si plura de huius medicamenti viribus ſcire deſideras, vide Theophraſtum *in ſua archidoxa.*

SPIRITVS MASTICIS.

Libræ vni maſticis ſubtiliter puluériſati ſpiritum vini affunde, aquam extillatam per dies aliquot digere, deinde ſpiritum è Balneo abſtrahe, in cineribus extrahe poſt hoc fortius vrge, ſequetur oleum rubrum. Spiritus ad paſſionem colicam eſt efficaciſſimus, illam enim quamprimum ſiſtit, ſaporem admodum iucũdum habet & vltro etiam ſtomacho conducit.

SPIRITVS ANISI.

Semini aniſi contuſo vinum generoſum affunde, per aliquor dies digere, ſpiritum abſtrahe, præcedenti paucum fermenti iniice, fermentare permitte, tandemque per veſicam deſtilla: accipies oleum.

CRISTALLI CALCINATIO.

℞. *Criſtal.* ℥j *ſal. ammon.* ʒiiij. *optime pulueriſata ſublimẽtur, hæc ſublimatio ſexies repetatur & Criſtalli ſemper amoueantur:* ℞. *Criſtalli eleuati* ʒß.

ʒß.*aq. destillat.* ℥iij. *reducantur in alcali.* Eius dosis ʒß. Hæc præparatio peculiarē habet vim & efficaciam augendi lac, vbi illud in lactantibus deficit, & vsurpatur ad ʒß. in oleo amygdalarum dulcium recenti.

Nota.

Essentia cristall. cum aqua cardui ben. vel alia appropriata pota calculū vesicę cōstringit & expellit. Cum vino vero rubro vsurpata dysenteriam & fluxum albū mulierū inhibere dicitur.

ALIA PRÆPARATIO.

Cristalli ex montib. subtiliter pulu. per 6. horas ita reuerberētur, vt flāmæ exeant, tātū aquæ vrticæ, vt sex digitos supnatet, affūdatur, p decē dies ita dimittantur, & postea destill. transcēdet bona pars cristallorū, plus ergo aquæ vrticæ affunde, vt ante dimitte, hocq; tertio repete, trāscendēt cristalli omnes: tūc parū salis fluidi inijce, hoc n. facto oleum ad fundum separabitur, aqua vero manebit superius: hanc ergo effunde & aliam recentē affunde, & tā diu soluetur sal, donec fiat dulce: ol. ʒß. vel ʒj. data est expertissimum & probatissimum medicamentum ad renam & calculum vesicæ.

AQVA DE CALCE VIVA.

Hæc aq. secundum artē præparata ad vlcera est admodum proficua: linteis nēpe excepta & veluti emplastrū vlcerib. applicata; exiccat n. omnē purulētiam, mitigat dolores, carne replet, & inflāmationes cū admiratione per quā breuiter extinguit, & ad feruidas, & putridas pustulas & ipsam luem Venercam plurimū cōfert.

OLEVM

OLEVM DE CALCE VIVA.

Calcem viuam cum duplo ſalis ammoniaci in porphyrio triti ſublima; fœtet vt ſtercus,& liquefit armoniacus.Et ſi ſublimatur,recedit & remanet calx,& dureſcit: poſita vero in patellam æream,liqueſcit in humorem,quem oleum calcis viuæ nominant.

MAGISTERIVM ET EXTRACTIO Gemmarum.

Gemmas pulueriſatas & ad modum reuerberationis calcinatas libræque vini vulgarium nitrialium commixtas ad calcem ſufficienter combure, calcem hanc cum ſpiritu vini tam diu ablue, donec materia reliqua inueniatur, hanc vlterius adure, & vt prius procede, hoc enim modo cuncta intrabunt in ſpiritum vini: hunc ergo abſtrahe & incoque, dabit tibi alcali,quod in aquam reſolue & aſſerua.

V S V S.

Ab huius vſu,propter eius aliquantulam acrimoniam & immixtam calcem non eſt abſtinendum: ſuam enim acrimoniam in id ſolummodo exerit, quod ei reſiſtit; & ita eſt ſubtile, vt eius vnica guttula totum corpus peculiari virtute tingat.

ARCANVM PERLARVM.

Perlarum orientalium cum aqua cinnamomi in marmore ſubtiliſſime pulueriſatarum ℥vj. alẽbico vẽtris ſpacioſi iniice,ſpiritum ligni guaiaci affunde,alembicũ cera vndiq; occlude & in Baln.digere: ita enim menſtruum quotidie eſſentiam

rubi-

ubicundam de perlis extrahet : ita ergo procede, donec tota eſſentia extrahatur : perlas deinde calcina, ſalem ex illis extrahe, & illum eſſentiæ admiſce : habebis præſtantiſſimum remedium ad omnes cordis affectus.

PROCESSVS PERLARVM.

Perlæ contuſæ & minutiſſimè contritæ in aceto correcto per menſem digerantur : acetum ab aqua inde effluente per Balneum ſeparetur, perlæ denuo cum aqua deſtillata ſoluantur & coquantur, deinde filtrentur, tandemque quarta vel quinta vice in Balneo coagulentur, hoc facto ſpiritu vini rectificato affuſo putrificentur & ſoluantur ; ſpiritus vini tinctus effundatur, coaguletur, cum ſpiritu vini recenti iterum ſoluantur & in Baln. ad liquorem deſtillentur. Inuenies in fundo margaritas reſolutas, quę magiſterium perlarũ reuera ſunt.

NOTANDVM.

Acetum cum expreſſo ſucco limonum corallos & margaritas peroptime dicitur ſoluere poſſe.

PROCESSVS CORALLORVM.

Coralli autem primo cum nitralibus debent puluериſari & calcinari, deinde vt vulgares præparari & reſolui. Ita enim habebis magiſterium corallorum. Quorũ virtutes præ cæteris admitor : quod ſcilicet tam mirabiliter creſcunt & tam admirandis virtutibus à Deo ſunt dotati.

EXTRACTIO ESSENTIARVM ex lapidibus, Gemmis & Margaritis.

Gemmas vel margaritas groſſo modo con-

tuſas & non pulueriſatas in vitrum iniice, tantum aceti radicis, vt quinq; digitos ſupernatet, affunde, per menſem in ventre equino digere: hoc enim tempore materia fit omnino liquida: hanc denuo cum aceto radicis miſce & ablue, ita enim acetum colore gemmæ tingetur, huius in aliud vitrum plus affunde. Et hoc tam diu repete, donec nullus amplius color extrahitur: tunc enim Eſſentia eſt in colore, & corpus relinquitur: colores lente ad ſiccitatem vſq; coquantur, deinde cum aqua deſtillata vt antea diximus, edulcorētur, quouſq; perfectam dulcedinem acquirant: hoc facto puluis ſuper marmore reſoluatur & habebis quintā eſſentiam gemmarum & perlarum. Obſeruandæ autem ſunt margaritæ cum colore, dant enim lac ſpiſſum: corpus vero eſt arenoſum & viſcoſum; & ex his præcipue ſunt dignoſcenda: ita etiam ſe res habet in criſtallis: Omnis enim eorū Eſſentia per lotionem tranſit, & nil niſi viſcoſitas aliqua remanet, ex quo ſufficientia extractionis cognoſci poteſt. Quidam acetum deſtillatum baccis berberū affundunt, hoc per deſtillationem iterum abſtrahunt, corallosque & margaritas cum eo ſoluunt.

Alii vero ex prunis ſylueſtribus acetum conficiunt, & corallos perlasq; cum eo extrahunt: Et hæc extractio acquirit colorem omnino ſanguineum. Alii ſpiritum vini ab oleo ſalis aliquoties abſtrahunt, & cum hoc corallos ſoluunt: aliqui vero vſque ad oleum abſtrahunt.

EX-

EXTRACTIO CORALLORVM.

Hæc eſt purgatio ſanguinis: vbi nec venæ ſectio, nec ſçarificatio eſt neceſſaria, ſiſtit fluxũ ſanguinis in viris vt & ſputum eiuſdem, & ſuperflua mulierum menſtrua, atque omnes alias hemorrhagias. Contra epilepſiam vero imprimis maxime commendatur.

Cum ſucco berberum coralli in vnico triduo ſoluuntur: Et cum hac ſolutione lingua in angina mundificatur, cum aqua nempe prunellæ cõmixta & pro gargariſmate vſurpata: imo nihil refert, etiamſi etiam bibatur: anginæ peroptime medetur & omnem calorem ac inflammationes internas extinguit.

LIQVOR ET SPIRITVS PERLARVM.

Huius guttæ ſex cum aqua borraginis potæ cor & vniuerſum corpus confortant: cũ aqua cinnamomi ad guttulas oleo nõ modo confortant, ſed etiam ab apoplexia præſeruant: contra palpitationem cordis eius guttæ 8. cum vino maluatico bibuntur, ſericumq; rubrum in eo intinctum regioni cordis applicatur in lipothymiis eſt valde cõueniens, ac dicto modo applicatus, pulſibuſque & naribus affrictus.

Corroborat etiam & præſeruat infantes à frigore cum ſucco vel aqua ſemperuiui ad tres guttas exhibitus.

Cum infantes plane ſunt conſumpti & arefacti, detur iis cum lacte muliebri, conualeſcũt illico. Ego ipſe phthiſim cũ totius corporis conſumptione cum oleo margaritarum curaui.

DE ARSENICO.

Oleum arſenici.

Hoc oleum inſeruit ad fiſtulas & omnia antiqua vlcera & æſthiomena, luem Veneream, & cancrum, vt & ad vermem equorum, exterius applicatũ. Ad hunc affectũ ol. arſen. cum melle & albumine oui cõmiſce & in forma emplaſtri appone; vermem enim enecat & affectũ curat.

QVOMODO ARSENICO SVVM extrahatur venenum.

Arſenicum per ſalem vrinæ fixum effice, hoc enim facto tranſit in oleum, quod ad omina vlcera eſt efficaciſſimum.

BVTYRVM ARSENICI FIXVM.

Arſenicum criſtallinum prius cum ſolo colchotare ſublimatũ (ꝙ venenum ipſius retinet) cũ æquali pondere ſalis tartari & ſalis nitri cõmiſce, omnia inter duos vrceolos impoſita fixẽtur, ſubiiciendo ignem 24. horarum ſpacio primo lentiſſimũ, tum ſummi gradus. Et inuenies materiã albiſſimã, quæ perlarum referat colorẽ, q̃ in aqua calida ſolues, vt inde alcali extrahas; puluis, qui ſubſederit, imbibatur oleo tartari, vel, quod medius eſt, oleo talci, & ad ignẽ exicca, idq; ter facies, rurſus materiam in calida diſſolue & ſal exime, & remanebit puluis candidiſſimus & fixus, qui in loco humido reſoluitur in oleum pingue, butyri inſtar, anodynum.

VSVS BALSAMI ARSENICI.

Hunc balſamum linteo obductum regioni cordis applica & emplaſtro ex reſina contege; arſenicum enim deſtillationes partium extrahit,

hit, humores fluidos reddit: ergo ab emplastris ad puncturas summe est cauendum.

OLEVM BOLI ARMENI.

Boli armeni quarta vna in aqua salis nitri soluatur, per destillationẽ rursus abstrahatur, idq; toties repetatur, donec bolus formam olei acquirat; tũc enim eum rursus in oleum redige, & huic *thuris ℥j. corneol.* ℥ß. *& mumiæ* ʒij. *admisce:* Erit puluis glutinans loco suturarum vsurpandus.

OLEVM, QVOD VVLNERA IN 24. horis sanat, & est expertum.

℞. *Ol. hypericon. lumbricor. terebinth. mastic. an.* ℥j. *misce* & calide cũ pauco gossypio applica.

SAL EX VRINA SVBLIMATVS.

Vrinam hominis sani, ieiuni & vinum bibẽtis per 24. dies sepone, postea pure & lente effunde; postea tantum vitrioli in fornace ad albedinem vsq; torrefacti, quantum per vrinam solui potest, adde, hoc facto in alembicum arenæ impositum effunde, ad siccitatem vsque destilla (hæc est optima aqua ophthalmica ad omnes dolores calidos oculorum, visumque conseruat clarum & acutum, eius aliquantum cum penna quotidie immissum & vsq; ad sanitatem continuatum) receptaculum cum aqua instillata amoue, aliud accõmoda & ignẽ, ac si Mercurium sublimare velis, fortius vrge hoc n. modo sal album & pulcherrimum ascendit, cũ quo spiritus vini acutior & fortior reddi potest, ad aurum & alia metalla calcinata resoluenda.

Nota:

Ex tartaro vrinæ cum duplo pondere sulphuris mixto & sublimato fiunt flores sulphuris acidi; & in peste multo sunt præstantiores floribus sulphuris vulgaribus: inseruiunt etiam in pulmonia. Bathodius.

LAPIS MEDICINALIS AD omnia vulnera.

℞ Vitrioli ℥iiij: sal. nitri, ceruss. alum. bol. armen. an. ℥j, sal. armoniac. ℥ß, singula subtiliter puluerisentur; cerussa & bolus in porphyrio in formam farinæ conterantur, tunc omnia misceantur, ollæ vitreatæ satis magnæ, quia intumescit, iniiciantur, aceti acris tãtum, vt digitos duos emineat, superfundatur, & ad siccitatem lapidis lente coquantur.

Notandũ. Debet autem igne fortiori, vsq; dum nullus amplius fumus ab eo ascendat, calcinari. Ad vlcera intumescentia & calida huius lapidis ℥j cum mensura dimidia aq. semel ebulliat, filtretur, linteum in hac immergatur, & loco affecto, quam calide tolerari potest, applicetur. Si vlcus fuerit apertum, sumatur residuus puluis, exiccetur & vlceri inspergatur, & hoc facto vlcus linteis obuoluatur. In vulneribus vlceribusq; vetustis & recentibus huius pulueris instar pisi vnguento ad magnitudinem nucis imisceatur. Pręter hæc omnia aqua isthęc etiam destillationes seu catarrhos contrahit, exiccat & maturat. Scabiem, icteritiam, maculas, impetigines, vitiligines, pustulas exedentes sanat, si prius aperiantur, & ter in die hac aq. abluantur: omnia mala & imunditiem intra cutem & carnem laten-

tem

em corpore humano extrahit. Anginã & quæ-
nis vitia oris emẽdat, putridam carnem vel fœ-
tidas gingiuas corrigit: superfluum sanguinem
ex quo dolores dentium exoriri possunt, absu-
mit, si cum ea abluantur, ne quid tamen in col-
lum incidat. Omnes externos affectus corporis
vel cancrum vermem, & omnia vlc. phagedeni-
ca mirifice mortificat, lintei in ea intincti, &
quotidie ter applicati. Lumbr. omnes enecat &
expellit. Omnibus affectibus oculorum succur-
rit, & visum acuit, eius gutta j vel duæ mane &
vesperi oculis cum penna immissæ. Calorem
præternaturalem crurum mitigat, lintei nẽpe in
ea madefacti & applicati, calorẽ enim & super-
fluos humores quam primũ extrahit, malumq;
inde exortum emendat. Conducit mulieribus,
quibus mammillæ sunt tumefactæ & exulcera-
tæ. Omnia vlcera humida & destillantia, quæ
alias nullis emplastris, vnguentis & oleis quic-
quam cedunt, ex fundamento sanat, ter in die
cum linteis applicata.

LAPIS CONTRA ERYSIPELAS.

℞ *Ceruss. alum. vitr. alb. an ℥iiij, bol. armen. ℥ß, croci ℈j Misce, coquantur in mensura dimidia aquæ vsque ad siccitatem*: huius materiæ parum in aq. ros. soluatur & loco inflammato applicetur. Iuuabit illico.

LAPIS CAVSTICUS, SEU CORROS.

℞. *lixiuii saponis, vel matris lib. ij. calc. viu. li. j. affunde aquam feruentem, bis inuicem misceantur, cum clarescit, infunde sartagini, adde sal. ar-*

mon. ℥ß. *& in aqua tamdiu coque, quousq; fiat lapis:* aperit omnes excreſcentias & tumores.

CALCIS TESTARVM OVOrum calcinatio.

Teſtę ouorum in fornace figuli optime, quousque fiant albiſſimæ, calcinentur: hæc maxime conueniunt ſcribis, pictoribus & aurifabris: miſcentur etiam cum glutine, & rediguntur in maſſam, ex qua imagines, lapides & manubria cultrorum efformari & cum variis coloribus, prout cuiq; placet, tingi poſſunt, quo facto in hypocauſto, vel alio loco calido exiccantur, ſic enim non ſolum colorem ſuum retinent, ſed etiam in lapidem concreſcunt. Vel

Albumina oui conquaſſata & cum ſpongia in aquam redacta in maſſam cum calce exagita: Quantum autem harum teſtarum calcinantur, tantum etiam cõhcarum addere, & eodem modo, quo & cũ calcinatis teſtis procedendum.

AD SCABIEM ET PRVRITVM.

℞ *Sulphur. viu.* ℥j. *optime pulueris.* ℥j. *zinzib.* ℥ij. *miſceantur cum butyr. recenti vel axungia recenti; adde Mercurii præcipitati* ℥j. *M. & f. vngu.* quo inungantur iuncturæ manum & genuum penotus.

CREMOR TARTARI.

Tartarũ vini albi lotũ minutim contere, in aquã purã iniice, fac, vt in lebete bulliat, fiet bulliendo cruſta ſeu pellicula, hanc exime & ſerua: Huius accipe ℥j. diagridii præp. gr. viiij. Miſce, & in iuſculo porrige; leuiter purgat. Arcanum eſt ad lienis affectus. Dicto

Dicto cremori ſpiritum vini affunde, tinctu-
ram rubrã extrahe, ſpiritũ vini abſtrahe, & ter-
ram relictam per retortam pelle, habebis oleũ,
& manebit terra in retorta; hanc calcina, & ſpi-
ritum vini iterum affunde, digere & abſtrahe,
tandem terra hæc ſublimetur, quam ſerua, eſt
enim terra foliata.

OPTIMVS MODVS PRÆPARAN-di cremorem tartari, vel tartarum præparandi.

Tartari quantum vis, conteratur, & ſubti-
liſſime puluериſetur; aquæ fontanæ ſufficiens
quantitas calide affundatur, cũ baculo ligneo
optime moueatur, ad refrigerandum ſepona-
tur (niſi enim hoc fiat, aciditas eius facile eua-
neſcit) aqua cum materia viſcoſa lente effun-
datur: hæc lotura ter, quater vel pluries, donec
tartarus arenæ ſubtili fiat ſimilis, repetatur, hæc
arena in vaſculum ligneum effundatur, ſuffi-
ciens quantitas aquæ fontanæ feruidæ affun-
datur, & cum ſpatula lignea agitetur; hoc enim
facto aliquid de tartaro colliqueſcit, & aquam
acidam reddit. Itaq; panni duo; tres vel plures,
prout tartari plus vel minus præparari debet,
ex lino & lana duplici filo parati in promptu eſ-
ſe & ſuper ollas nouas vitreatas ſuſpendi debet,
per quos aqua feruens & acida abſque vlla mo-
ra percolari poſſit: & ſi hæc in principio aliquã-
tulum flaua tranſit, ſtatim denuo percoletur, &
hoc tamdiu repetatur, donec clara, in modum
Chriſtalli, tranſeat, & transfuſio continuetur.

Et si vna ex ollis fuerit repleta, seponatur ad refrigerandum, & alia supponatur. Et cum omnis aqua acida fuerit affusa, alia aqua feruida (cuius in lebete semper aliquid in promptu esse debet) affundatur, diligenter moueatur, paululum quiescere permittatur, post vnum ex sacculis in aliam aquam prius percolatã transfundatur: Et labor hic tam diu continuatur, donec tartarus per aquam feruidam omnino est solutus & in vasculo ligneo nil præter arenam omnis aciditatis expertem nullamque vlteriorem vel in frigida, vel feruida aqua dissolutionem admittentem, & propterea tartarum arenosum dictam, remaneat. Hoc enim facto omnis tartarus acidus & genuinus rite erit solutus & transfusus. Cum igitur aquæ illæ tartareæ in ollis sufficienter sunt frigefactæ, non solum pulcherrimum cremorem in illis innatare, sed etiam bonam partem materiæ pellucidæ instar niuis congelatæ in fundo residere videbis: Tunc itaque cremor innatans primo erit separandus, si videlicet eundem separatim habere cupis; sin minus, cum spatula lente potest amoueri, vt fundum petat & cum materia ibidem copuletur: hoc facto aqua clara per inclinationem vasis effundatur, materia alba sacculo paruo linteo iniiciatur, vt aqua in ea relicta effluere possit: inuenies tartarũ peroptime purgatum: cuius hoc modo in 14. horis plus quam alii in 40. horis præparare poteris,

eris, nec minorem habebit efficaciam, quam alius, multo maiori labore paratus.

DE ANTIMONIO.

℞. auri calcin. ʒß. antimon. crudi bene triti lib. ß. sublima vnà forti igne per totum diem, deinde quod sublimatem fuerit, accipe & cum auro, quod in fundo mansit, bene tere, ac iterum sublima, hoc sæpius repete, tandem inuicem bene tere & serua. Hujus ʒj in vinum maluaticum vel aq. vitæ infunde, eiusque infusionis cochleare vnum exhibe: Est vomitiuum & purgatiuum, arcanum Dornæi, pro quo Muffetus ipsi 500. coronatos voluit numerare, sed non obtinuit.

Vomitiuum & purgatiuum.

AD FICVM ANI SEV mariscum.

℞. ol. laurin. lini, rosat. nucum, an. ʒß. cum vitello oui fiat vnguentum: hoc cum gossypio applicatum, ficus sanat, quæ tamen prius hoc ipso vnguento debent inungi. Est Tobiæ Hess.

PRÆPARATIO CRISTALLI ad gemmas factitias.

Salis tartari ℥ij. in aqua soluantur, hoc lib. j. cineris fagi, vt cineri Capellæ fiat similis, humectetur; inde globuli in magnitudine pomorum formentur, exiccentur, & in olla operculo contecta in fornace figuli exurantur; ita enim globi aliquantulum colliquescent, sibique inuicem adhærebunt: *hi itaque subtilissime conterantur, & lixiuium ex iis paretur: hoc in salem vsque coaguletur: Et in*

hoc lixiuio Cristalli toties & tamdiu extinguantur, donec intra digitos conterere possis: hoc peracto de Sale in vase relicto aliquid per solutionem, coagulationem & calcinationem toties repurgetur, donec nullæ amplius fæces in solutione compareant.

Eodem modo etiam Salem tartari ex tartaro albo præparatum toties per solutionem, coagulationem & fusionem debes purgare, donec ab omnibus fæcibus fiat mundus, & in igne nõ amplius strepet: ℞. *Huius Sal. tartari part. ij. Salis præcedentis præpar. part. j. hæc inuicem fiant fluida:* habebis materiam, quæ omnes colores toties mundi recipit, & gemmis orientalibus similis apparet.

PRÆPARATIO SMARAGDI.

℞. *Animæ lunæ, animæ Salis, Cristalli reuerberati, adde parum Salis ammoniac. per calcem viuam fixi:* fluet enim in cucurbita arenæ imposita.

RVBINI.

℞. *Animæ Solis, animæ ♂ extractæ, Cristalli reuerberati, fluet cum parua parte Salis ammoniaci fixi.*

HIACYNTHI.

℞. *Parum animæ* ✵ *per Cristall. plures, Sal. ammonia. fixi & antea ratione coloris fumitæ* animas, effluant cum Sale armoniaco fixo per calcem viuam.

SAPPHIRVS.

℞. *Sal. alcali ℥viij. Cristalli præpar. ℥iiij; Zafor vel magnesiæ plumbi ʒß: hæc omnia misceantur, & in*

& in fornace euaporationis fundantur, habebis Sapphiros pulcherrimos.

TOPASIVS.

℞. *Ceruss. ℥iij. Cristall. præpar. ℥ß, Misce, in crusibulo luto occluso tundantur.*

SMARAGDVS.

℞. *Minij ℥iiij. Cristall. præpar. ℥j. ✳ ℥ij, mixta fundantur.*

HYACINTHVS.

℞. *Ceruss. & Cristall. præpar. an. ℥j. mixta fundantur.*

SAPPHIRVS COERVLEVS.

℞. *Vitr. Venet. color. crocini an. ℥ij, liquid. De tartaro & Sale nitri calcinatæ mixta per 4. horas fundantur*; exibit vitrum cœruleum obscurum: huius ℞. *part.* 8. *minij part. ij. mixta per duas horas diffluant*, ita enim lucidũ perficietur.

RVBEDO.

℞. *minij ℥iiij. vitri Veneti ℥ij vel Silicum ℥iiij: cum tartaro liquato per horas sex fluant*, transeunt in vitrum fuluum.

VITRVM RVBRVM.

℞. *Æris usti & vitri contriti an. inuicem tres horas colliquescant.*

VITRORVM RVBEDO.

℞. *Cineris plumbi ℥iß, silicum ℥ij, scoriæ ferri ℥ij, mixta colliquescant.*

VITRORVM ALBEDO.

℞. *Stanni ℔. j. plumbi ℔. ij. inuicẽ calcinentur: hoc facto ℞. plumbi calcinati lib. ij cineris plumb. & stan. an. lib. ij. Sal. lib. j. mixta sibi inuicẽ liquẽtur, ita fluida in aquã fundantur, posteaque contundantur & puluerisentur.*

VITRVM ALBVM.

℞. *Plumbi lib. vj. Silicum lib. iiij, Sal. lib. ij. Stanni lib. j. alumin. quart. j. imponantur fornaci figuli ad dissolutionem, postea contundantur, & subtilissime puluerisentur:* ita enim vasis infusa colorem cœruleum, flauum, cineritium & quemcunque volueris, recipit.

COLOR CROCEVS.

℞. *Color. saffrani part. iij. vitr. cœrul. fus. part. j. tartari calcinati part. iij. misce,* madida tenuissime terantur.

ADAMAS.

Cristallum per noctem in fornacem figuli dimitte, exemptum in aqua extingue, tenuissime contere, cum Sale tartari misce, inde cum aqua pilulas efforma, hæ per noctem in igne forti ita candefiant, vt non diffluant, inde exemptas in vasi satis forti per biduum in igne permaneant: hoc enim modo optime præparantur.

SMARAGDVS.

Aes optimum per triduum in igne permaneat, inde exemptum optimeque tritum in alio vase iterum in fornacem immittatur ibidemq; per quatriduum cum duplici pondere arenæ, ex qua conficiuntur vitra in igne vehementiori permaneat, de hinc in vase satis duro per medium diem igni adhuc fortiori imponantur, inuenies lapidem viridem.

SAPPHIRVS.

Vitrum puluerisatum cum dimidia parte Zapbari commisce, & per triduum fornaci impone.

RVBINVS.

Auripigmentum contusum in vase rotundo igni admoue, inuenies materiam in collo vasis.

Vel.

℞. *Sal. alcoli* ℥ *iiij. Cristall. pulueris:* ℥ *iij. sattituræ æris* ℥ß. *fol. aurigr. vj.* mixta colliquescant in crusibulo.

QVOMODO CONFICIATVR MARmor vel Gypsum.

℞. *Gypsi calcinati part. ij. silicum alborum non calcinator. part. j. misceantur: hoc facto parum ossis sepiæ inijce in aquam, & cum hac materiam in massam redige.* Ita enim in modum marmoris vel Iaspidis, vt tibi non ignotum, tingere potes.

FORMÆ QVIBVS MATERIÆ infunduntur.

℞. Luti madefacti cineris cribrati & madefacti ana partes æquales per horam dimidiam cum bombace optime agitentur, & quodquod vis, in has formas fundatur.

MODVS OMNIS GENERIS GEMMAS ex silicibus conficiendi ex Osvvaldo Crollio.

Silices selecti & splendentes, vel Cristalli optimi in fornace figulino per biduum vel octiduũ vrantur, inde exempti iterum cãdefiant, & in aqua frigida extinguantur, ita n. quasi terrẽtur & dilabuntur, quanto sæpius a. hæc candefactio & extinctio repetitur, tãto erit meli⁹: hoc absoluto exiccẽtur, & in marmore subtilissime in formã pollinis terãtur: hui⁹ pulueris parti vni adde minij part. iij. mixta in marmore terantur: quanto

quanto autem ſubtiliùs teruntur, tanto lapide fiunt pulchriores & lucidiores: alias enim concipiunt veſiculas. Et hæc eſt materia, ex qua gemmę conficiuntur.

SEQVVNTVR NVNC COLORES.

Tinctura auri dat rubinos, carfunculos & granatos: hos autẽ ego non curaui: argentum dat cæruleum & colorem Sapphiri, huius loco ego ipſe ſumpſi lapidẽ cœruleum vel Zapharũ.
Mars dat hiacynthum & topaſium, ad quem conficiẽdum crocus Martis eſt ſumendus. Venus dat Smaragdum & Chryſolitum; ſumitur autem crocus Veneris, vel lamina cupri ſæpius candefit, & ſemper in aqua extinguitur, hoc n. modo ſquamæ cineritiæ à cupro decidunt, quæ ſunt abluendæ, exiccandæ & pulueriſandæ.

SI ITAQVE SMARAGDVM CONficere volueris:

Sume prædictæ mixturæ ex ſilicibus, cryſtallis & minio optime inuicem contritæ, parum pulueris cupri admiſce, ita in ollam luto obturatam & operculo concluſam iniice, vt media pars ollę maneat vacua per quatuor vel 5. horas fornaci euaporationis impone, propeq; ignem forte diſſolue, hoc facto ignem amoue & ollam confringe: inuenies materiam ſpuma plumbi contectam, & cum regulum confregi, apparebat Smaragdus pulcherrimus, quem curaui in fragmenta frangere, & prout volebam conſcindere. Non ſemper autem

tes

es bene cedit, ſed requiritur ſerenitas cœli: Itaque conſultum mihi viſum fuit: materiam hanc in quatruplo præparare, in quatuor ollas diſtribuere & ita vno labore quatuor diſtinctos colores acquirere, vnum ſemper altiorem altero, ad primum ſumebam pulueris cupri ℈j, ad ſecundum ℈ij, ad tertium ʒj & ad quartum ʒjß & nihil amplius, alias enim fiunt groſſi & non pellucidi. Idem eſt iudicium de Hiacynthis & Topaſijs, cum croco ♂; & ſic de Saphiro cum cœruleo.

MODVS ARGENTVM albificandi.

℞. *Sal. ammon. alum: rochæ, alum. plumos. Sal. gemm. tartar. & rom. an. q. ſ. miſceantur & coquantur.*

MIXTVRA AD PRÆPARANDAS formas ſeu matrices.

℞. *Gumm. tragac. ʒvj, infundatur per triduum in aceto, contuſo adde gypſum optime contritum vel quoſcumque colores volueris, redige in duram maſſam, inijce matricibus excauatis antea inunctis,* & permitte, vt *ſiccentur*; hoc enim modo quodcunque vis, efformare potes.

INDVRATIO FERRI.

Ferrum ſucco raphani, & ſucco vel aqua expreſſorum lumbricorum terræ intinge: hoc enim modo ita induratur, vt etiam lapides & ſaxa eo incidi poſſint.

MODVS FERRVM deaurandi.

Ferrum ab omni ærugine politum cum vi- triolo in vino trito tamdiu oblinito, done- colorem cupri acquirat: hoc facto etiam ama- gamate de ✹ & ☿ eodem modo optime ob- ducito, quantumq; poteris infrica, itaque ob- ductum & frictum in ignem ponito, vt Mercu- rius exhalet, qualiter etiam cum argento fie- solet.

MODVS OMNIS GENERIS ME- talla argento obducendi.

℞. *aq. fortis* ℥ß. *Mercurij* ℈j, *tartari alb.* O- *Salis an. parum, in aliquo vase cineribus calid- impone, diligenter misce*, & cuicunque metall- volueris, affrica; apparebit argento simile.

GLVTEN AD LIGNA & lapides.

℞. *Calc. viuæ* ℥iij, *tart.* ℥j. *contrita cum vernic- misceantur.*

LVTVM AD CRISTALLVM, vitra & lapides.

℞. ✹ *minij & vernicis optimi an. q. s. conter- & misce, cumq; resiccatum fuerit, ad commodum tuum vtere.*

Item ℞. *calcem viuam & albumina ouorum optime conquassata. Misce* & pro glutine olla- rum & vitrorum fractorum vtere. Talia etiam præstat cinis cum albumine ouorum mixtus.

MODVS

MODVS CONFICIENDI CRVSIbulos vel testas ad tartarum.

Ad lutum pro testis cum aluminis plumosi & cretæ an. partibus æqualibus commisce, cum albumine ouorum in puluerem redige, testasq; vel crusibulos intus cum hac mixtura sæpius oblinito, ita tamen, vt, quoties oblinita fuerint, exiccentur: ita enim non modo durabilia fiunt, sed etiam nihil eis interius adhærescit.

LVTVM AD FRACTA vitra.

℞. *partes ij, calc. viuæ part. j. spumæ argenti part. dimid. hæc inuicem terantur, tantum vernicis calidi, vt in formam pultis tenuis redigi possit, addatur; sub porphyrio tenuissime teratur, vt fiat subtile*, linteo obducatur, & rimis fractorum vitrorum applicetur; quamprimo enim exiccatum fuerit, omnia infusa ita continet, vt nec aqua fortis etiam penetrare possit.

ALIVD LVTVM VEL GLVTEN ad confracta vitra.

Spumam argenti & vitrum Venetum contunde & in subtilissimum puluerem redige, hoc facto iterum cum vernice & pauculo olei lini, qualiter pictores cum colorib. in porphyrio procedere solent, contere, & cum hac mixtura rimas fractorum vitrorum obline, & in Sole vel ad fornacem exicca, resistit igni & aquæ.

QVOMODO RIMÆ RECEPTA-culorum perlutentur, ne spiritus transeant.

℞. *Stricturæ ferri subtilissimæ & minij an. par. æqual. inuicem conterantur, cum glutine optimo misceantur, vt pulti fiat simile*, & rimæ receptaculorum eo obducantur.

MODVS CVM VITRO VE-neto vitriandi.

Cum vas vel olla iam ad vrendum satis fuit exiccata, cum fæce vini vndiquaque obliniatur, hoc facto vitrum Venetum subtilissime puluerisatum cum spuma argenti misceatur (vbi tamen vitri Veneti maior portio esse debet) & in modum figulorum procedatur.

LVTVM AD CONFRACTA vitra.

Vitrum Venetum, minium, oleum lini, farina volatilis & albumina ouorum subtilissime conterantur, & aliquantulum crasse rimis obliniatur.

SIGILLVM HERMETIS.

℞. *Vitri Veneti contriti aliquoties candefacti & rursus extincti part. 5. succini puluerisati part. ij. borac. part. j. mixta omnia & subtilissime trita, cum spiritu vini in massam agitentur, operculo, ad crassitudinem medij digiti illinantur, & per fusionem sigilletur*, vt sequitur.

Vel

℞. *Vitri puluerisati & borac. Venet. an. partes æquales cum modico succini, aqua & spiritu vini redigan-*

digantur in massam, circa vitrum illinatur, hoc facto candelam accensam vnam vel duas ito applica; canalem, qui in superiori parte sit mplior, in inferiore vero angustus cum paruo oramine ad crassitudinem acus, hoc lente in andelem accensam dimisso lutum deorsum quescet & occludit. Oportet autem cum can-lelis circumire, vel alteri cuidam vt vitrum ente in gyrum vertat, commendare.

LVTVM OPTIMVM AD circulandum.

℞. *Colophon.* ℥ij, *ceræ flauæ* ℥ij, *his in crusibulo colliquatis, cinnam. pulueris*, ℥iiij *vel tantundem farin. laterum subtilissimæ adde, diligenter misce*, cum spatula lignea vitris vbique applica, & cum ferro ignito adapta & æqua, vtque refrigeretur, sepone. Necesse autem est, vt quotidie odoretur, an forte transpiret, hoc enim si fiat, cum ferro candente iterum erit adaptandum & vlterius glutinandum.

DE CVRATIONE ET DIÆTA PESTILENTIA infectorum.

QVam primum quis se peste infectum putauerit aut aliquid huiusmodi senserit, statim cochlearia quatuor vel quinque *aceti bezoardici* sumpta plus vel minus, ratione virium & personæ, cum ℥iiij *aquæ Cardui bened.* vel *Pimpinellæ*, & quantum potest, in lecto sudet.

Hoc facto iusculo aliquo conuenienti rursus erigatur & confortetur, hora post hæc elapsa vena secetur, si scil. vltra octo horas patiens

morbũ non senserit, alias enim venæ sectio erit intermittenda. Vbi circa venæ sectionem præterea hoc etiam est notandum, ne in personis infra 15. & vltra 50. annos instituatur.

Vena sectio. Item si characteres, bubones seu anthraces supra regione cordis appareant, etiam in partibus superioribus corporis & in eo ipso latere vena erit secanda: si vero infra cor, in inferioribus lateris eiusdem.

Potus quotidianus. Postquam vena est aperta & sanguis emissus pro potu loco vini potus sequens ordinetur quem si egeni persoluere nequeant, decoctum aliud, cuius titulus, Aqua potabilis, pro pauperioribus, eligant.

POTIO QVOTIDIANA PRO ÆGRIS.

℞. *Sem. lactuc.* ℨß
papau. alb. ℥iij
Sem. 4. frig. maior. an. ℨß
Sacchar. alb. ℥iij. *misce.*

fiat omniũ decoctio in lib. viij aq. fontanæ ad duorum digitorum transuersorum consumptionem; postea adde *Syr. de cotoneis Ferdinandi* ℥ijß *misce.*

Potio quotidiana potabilis pro pauperioribus.

℞. *rad. tormentill.*
petasit. minut. concisar. an. ℥j;
pimpinell. ℥iij
hord. mund. excort. Mij;
passular. ℥ij
coton. concisor. & conquass. Mj. Mis.

Fiat omnium decoctio in mensuris tribus aquæ fontanæ ad trium digitorum transuersorum consumptionem, percoletur, colatura parum sac-

char

baro dulcoretur & pauxillo aceto de fructibus ru-bi idæi acetosetur.

Die sequenti acetum Bezoardicum in prędi-cta dosi aut cochleare vnicum minus vsurpet & sudet, quod fieri debet, siue bene siue male habeat æger, quo facto potus quotidianus ad-huc erit continuandus.

Et quia interdum accidit, vt æger constipe-tur, astantes id non debent reticere, sed medi-co indicare.

Pro promouenda itaque euacuatione

℞. *Rad. tormentill.*
petasit. an. ʒiij.
cichor. ℥j
polyp. querc. ʒvj.
fl. cordial. pijß
prunor. damasc. n. xij
passul. ℥j *(in lib. j*
Sem. coriandr. præp. ʒij. coquantur leniter aq. fontan. Colaturæ calidæ infunde per noctem.
fol. sen. Elect. ℥j
Rhab. El. ʒiij.
Colaturæ adde Syr. ros. Sol. simpl. ʒiij, f. potio p duabus dosib. Si, vt sæpe contingere solet, ęger fuerit valde debilis, & lipothymijs frequentib. afficiatur, de Electuar. Bezoardico sequenti, quod alias venenum in corpore adhuc superstes expellere solet, castaneæ instar quotidię quinqȝ vel sexies assumat. Et quia hæc lues etiã nostra opinione curata sæpius fomitẽ suũ in corpore retinet, & ita cũ sũmo hominis periculo reuertitur, ab his Bezoardicus etiam in posterum per

aliquod tempus non erit abstinendum, etiam si quis putet se omne malum euasisse, & hostem profligasse; itaque de aceto imprimis Bezoardico quotidie ter, mane scilicet, ieiuno stomacho, post meridiẽ hora ante cœnã & immediate ante decubitum cochleare dimidiũ sumendũ.

Electuarium Bezoardicum restaurans.

℞. *Conseru. rosar.*
borrag. an. ℥iiij.
cortic. citr. condit. ℈ij
spec. diarrhod. abbat. ℨj.
diamarg. frig. ℨiiij;
bol. arm. orient.
terr. sigill. an. ℨiij;
Ther. Androm. ℨj misce, cum Syr. de limon.
f. Electuarium, acetosetur modico olei vitrioli.

De hoc ægrotantes in sudore debilitati, eo absoluto aliquid assumant, inseruit enim ad præseruationem & curationem simul.

Nota:

Hoc Electuario & mulieres grauidæ & pueruli sine noxa possunt vti.

Admonendi vero sunt imprimis omnes in genere his ægris cohabitantes & etiam ipsi ægri vt fœtorem linteolorum, in quib. sudarunt, vel induti fuerũt, summa cura euitent. Siquidẽ scitũ, hoc ipso fœtore nõ raro totas domos cũ omnib. inhabitantib. fuisse infectas, & maximã stragẽ subsecutã, quia tale venenũ ex huiusmodi linteis in corpore fuit per poros retractum.

Quantum ad curationem externorum characterum, quiuis prudens & expertus chirurgus no-

gus nouerit illos maturare, veneno liberare aperire tandemq; debite consolidare. Cui hoc opus remittimus.

Si quæ forte mulier grauida hoc morbo inficiatur, statim hanc potionem sudoriferam vsurpet, applicato tamen prius balsamo puerorum cum pane vel mica panis triticei, & modico aquæ rosaceæ, vel cum pane marcio ad vmbilicum, quod etiam in sudore ipso non erit amouendum. Sudore absoluto cum iusculo aliquo reficiatur, horaq; dehinc elapsa vena iuxta processum prædictum aperiatur, nisi mulier fuerit admodum debilis, & non valde sanguinea: in talibus enim venæ sectio est potius intermittenda. Die sequenti potionem sudoriferam denuo sumat & sudet, & se in omnibus iuxta præscriptum ordinem gubernet, hoc vno excepto, vt loco aceti rutacei pro præseruatione restauratiuo bezoardico vtantur.

POTIO SVDORIFERA PRO prægnantibus.

℞. *Syr. de limon.* ℥ j ß.
acet. bezoar. nostri ℥ ß.
aq. fœnic.
pimpinel.
card. ben. an. ℥ j.
spec. diamarg. frig. ʒ j.
man. Christ. perlat. ʒ ij. *Misce & f. potio.*

Infantes quod attinet, detur illis ad promouendum sudorem de sequenti aqua cochleare vnum pro duabus vicibus, vel quantum fieri potest & vires eorum ferunt.

Qui vero ad annum ſeptimum vel octauum progreſſi ſunt, illis vna vice erit dandum.

℞. *aq. veronic.*
pimpinell.
card. ben.
fumar.
fœnic. an. ℥vj
margar. præpar. ℈j.
corn. ceru. præpar. ℈ß.
tabell. man. Chriſt. perlatar. ℥iij. *miſceantur* exacte, fiat potio, cuius, vt diximus, detur cochleare vnum in duas portiunculas diuiſum.

Ad refrigerandum autem ſanguinem & pro potione ordinaria, præparari debet Iulepus ex æquis partibus *Syrup. viol. & cydonior*, & cum modico *aceti rubi idæi* acetoſari.

ACETVM BEZOARDICVM noſtrum.

℞. *rad. Angel.*
imperator
pimpinell.
Valerian.
vincetox.
dictamn.
petaſit.
zedoar.
tormentill.
gentian. an. ℥j.
baccar. iuniper. M. ij.
fol. rutæ M iij.
ſem. citr.

acetoſ.

acetos.
cortic.citri an.℥vj
Theriac.Androm.℥j.ß
Antid.Matthiol.℥ß.
fl.sulphur.℥iij.
myrrh.℥iij.
oss.de cord.ceru.℥j.
Syr.de limonib.℥vj.

incisa aut contusa mixtaq; omnia infundantur in vitro cum lib.ij. spiritus vini ab omni phlegmate correcti & lib.vj.aceti destillati ac spiritus vitrioli ℥j. digerantur in loco calido & ad vsum asseruentur.

ELECTVARIVM BEZOARdicum vulgare.

℞.*Electuar.ex nucib.& ruta ℥vj.*
bol.armen.
terr.sigillat.an.℥ij.
Syr.acetosæ.℥ij.M.fiat Electuarium.

Est præseruatiuum pro vulgo, ministrantibus & iunioribus, castaneæ instar mane vsurpandum.

ELECTVARIVM EX NVCIBVS.

℞.*fol.rutæ M.viij.*
ficuum,
nuc.iugland.an. Miij.
baccar.iunip. Mij.

vnumquodq; per se pistillo ligneo fortiter contundatur minutissime in mortario & misceantur exactissime, addendo aceti & salis parum, vt in antidoti formam redigatur.

CER-

CERTISSIMVM EXPERIMENTVM contra pestem.

℞. fol. absynth.
salu. acut. an. ℥j ß.
rutæ ℥vj ß.

Herbæ in aqua fontana recenti lauētur, deinde incidātur, in mortario contundātur, vt succus exeat, ollæ nouæ mundæ iniiciantur, mensura dimidia aceti fortissimi affundatur, diligenter cooperta per 24. horas, ita stare permittantur; hoc tempore elapso, percolentur, aceto colato turpethi in mortario puluerisati ℥j. *admisceatur, iterum ita coopertum per 24. horas dimittatur. Deinde percoletur, & ad vsum reseruetur.* Huius aceti per quatriduum continuum quotidie cochleare vnicum theriacæ instar pisi mixtum ex vase non ligneo, sed argenteo, vel stanneo sumito. Hoc enim si feceris, Deo summo auxiliante per annum integrū à peste tutus eris. Si quis vero peste iam infectus fuerit, huius aceti cochlearia quatuor cum theriaca ad pisorum quatuor magnitudinem sumere & quatuor horas agitando ieiunare debet, ita enim sine dubio saluabitur. Certum enim est, & in per multis sæpissime probatum.

FINIS.

INDEX

INDEX RERVM ET VERBORVM IN HOC OPVSCVLO contentorum.

A.

Alu-

Apho-

Arse-

vulne--

INDEX

Com-

Crepi-

D.

Dolorum

E.

Empla-

INDEX

Erysi-

Extra-

Febris

Fœnicu-

Gutta

H.

I.

Inflam-

L.

inflam-

Mam-

Miteſſer

N.

Ocu-

Oleum

Oleum

Pana-

Punctu-

Q.

R.

S.

S

Sper-

Sul-

T.

Tussis

Vesicæ

Vrina

FINIS.

Aqua Anhaldina ex descript: D. Petri de Spira physici Francofurtensis.

℞ Therebinth: Venet: opt: mundat: lib ß Thuris mascul: ℥j
Lign: Aloës ℥iij Macis et, Caryophyllor, Nuc: Moschatæ
Galangæ, Cubebarum, Cinamomj ana ℥ij Croci integri ℥iß
Sem: Foeniculi, Baccar: laurj ana ℥ß, Spir: Vini opt: lib v.
Pulverisa: et infund: in vitro satis capaci, digerantur per dies sep.
immisso in sacculo Moschi gr xvj, destillentur in Balneo len-
tissimo igne.

Aqua Carfunculj. Vesalius.

℞ Flor: Anthos, Borraginis, Lilior: convall: Violarum ana ℥iß
Lavendulæ, Fol: Majoran: Salviæ, Rad: Carlin: ana ʒvj
Menthæ crispæ, Maceris, Nucista, Caryophyllorum,
Cinamomj, Cardam: minor: Cubebarum, Galangæ.
Gran: Paradisi, Visci quercini, Zinziberis, Sem: Paeoniæ
Rasur: Cornu Cervj ana ʒij
Unguл: Alcis, Auri purj, Margaritar; Lap: Pretiosorum ana ʒj
Incis: et minutim contus: infund: in vitro capaci in
Vini Malvatici, Aq: Rosarum et Fragorum ana q. s.
Postea destillentur per M. B. addendo Moschi gr. v.
servetur usui.

Aqua Epileptica Langij Correcta

Myrtelletorū

℞ Flor: Lilior: convall: M viij Lavendulæ, Anthos,
Paralyseos, ana M ij, Tiliæ, Paeoniæ ana M iß
Herb: Majoranæ Salviæ nobilis ana M iß.
Cinamomi el: Garyophyllorum Nuc: Moschatæ
Visci quercini ana ℥ vj. Cubebar: Maceris ana ℥ iiß
Rad: Dyptami albi, Paeoniæ, flor: Stoechados ana ℥ ß,
Sem: Foeniculi, Paeoniæ, Coriandri ana ℥ vj
Incis. et contus. infund. in vini veteris optimi Lib xvj
per triduum, post extilletur liquor.

Aqua Hysterica.

Dusselo pag. 81

℞ Matricariæ M iiij Menthæ crispæ, Sabinæ, Rutæ ana M j
Rad: bryoniæ ℥ ij, Flor: Anthos, Salviæ ana M ß
Cardam: minor: ℥ vj Nuc: Moschat: Cinamomi, Maceris
Santali Citrini ana ℥ ß, Castorei odorati ℥ j
Garyophyllorū, baccar: lauri ana ℥ j. Sem: anisi
Anethi, Foeniculi, Paeoniæ, Carvi ana ℥ ß
Infund: in vini albi Lib viij, Succi mercurial. Lib ij
post: destill. ex Mar: Balneo.

Aqua vel Spiritus Antipodagricus D. Münsterj
Benedictinj in montanj

Rad Jalappæ resinosæ, Mechoacannæ electæ,
Turbith gummosj, Hermodactyl: purior:
Scammoneæ ẽgl: ã ℥ij Helleb: alb. et nigr: ã ℥ß
Medull: sem: Cnici ℥j Cinamomj ℥ij, Garyoph: ℥ß
infund: in spir: Vinj opt: ℥xvj per aliquot dies, hinc
[illegible]tretur et ad usum servetur. dos. à ℥ij ad viij.

Aqua Nostitiana. Lesnensium

℞ Mastic: et Nuc: Indic: condit; Costi odoratj, Camphor:
Piperis albj, Longj, Baccar: laurj ã ℥ij Laudanj
Aloëpaticj, Olibanj ã ℥j gr xv Lign: Aloës,
Spicæ Indic: Gentianæ, Visci quercin, ã ℥iiß
Sumit: Chamæpytheos, Chamædryos, Ocymi, Salviæ
Rosmarin; Majoranæ, Pulegij, Hyperic,
Flor: Rosar: alb et rub: Lilior convall: Sambuci ã ℥jß
Sem: Arthemisiæ, Matricariæ, Erucæ, Pinearum
Rad Garyophyllat: Gran: Juniperi, Parsul. minorum
Amigd: dulc: Dactylorum, Caricarum pmo: ã ℥iiß
Mellis, Crocj, Cinamomj, Galangæ, Zingiber: albj, Macer,
Garyophyllor: Calami arom: Cubebarum, Cardamomj
cort: Arantiorum et Citrj, Nuc: Moschatæ, Zedoar: ã ℥jß
Sacharj ℥iiß, misc. et contus. infund. per Biduum
in spir. vini malvaticj ℔iiij, postea destilletur.
i liquor internus, 2 externus, 3 quodlibetinus

Aqua Vitæ Apoplectica.

D. Keudenij Vesaliæ.

℞ Flor Lavendulæ ℥iij Spec: Diambræ complet. ℥vj
Sem: Sinapi albi ℔ß Spri: vini simpl. lib iij
Infund: simul vase vitreo bene tecto per dies iq. sine
fiat destillatio in M.B qui usui servetur.

Liquor Alexipÿretos contra febrim

Ejusdem

℞ Aq: Card: bened. Plantagin: ā ℔ iiij
Rad: Gentianæ ℥vj, Fol. Centaurej, Card: bened: ā ℥ij
Infus: et insolat. per horas 48 destill: per. M.B.

Aqua Virtutis

J Westenbergh ibidem

℞ Pomorum Apostolic: nº xiiij, Cydoneorum et
Citri ā nº lix, contund: simul, addendo
Cinamom ℥iß, Macis, Garijophyllor: ā ℥iß
Flor: 4 cordial: ā Mj. Infund: per 2 dies, post
destill per M.B.

Aqua Asthmatica. Myrtilleli.

Rad: Enulæ ℥j, Tussilaginis, Gentianæ, Benedictæ, Iridis ana ℥ij Liquiritiæ, Polypodij quercinj
Bacc: Juniperi, Lauri ana ℥iij
Fol. Majoranæ, Hysopi, Marrubij, Salviæ ana Mj
Sem: Anisi ℥iß, Foeniculi ℥ij, Ocymi ℥ij
Spir. vini opt. lib ij, Vini veter: opt. lib iiij
[...]ciso per octiduum infundantur, post destillentur, [...]stillato addes Sachar: albi ℥xij, filtrentur ad usum

Aqua Diuretica. D. D. Jo: andr: Maffej
Ser^mi Ducis Neoburgici medici cubicularij
Puschelopao.

℞ Nuc: Persicoru, Amygd: amarar: ana nº L
Rad: Enulæ ℥iß, Liquiritiæ, Iridis flor: Virg: aur: ana ℥ij
Sem: Anisi, Foeniculi, Saxifragiæ, Mespillor, Raphani, Petroselinj, chærefolij, 4 frigid: major ana ℥iß
Rutæ murariæ, Sal gemmæ, Lap: Nephritic: ana ℥iij
Bacc: Juniperi Mij, Tartari albi, Talor: leporis, Nuc: Moschat: ana ℥ß, Agaric: Troch: Castorion: ana ℥vij
Oculor 69, Lap Judaic, Rheiel. ana ℥j Masticis, Caryophyllorum Maceris ana ℥ß, Scordij ℥j Mettru ati ℥iij

Spec.

Spec: Diarrhodon: abb. Diason Santalor
Et. ducis Nicol. ā ℥j, Sacchar alb. ℥vj
Incis. et contus. infund. in Aq. Petroselini lib ij
Aq. Saxifragæ lib iij, Vini Malvatic: lib ij
loco calido per mensem, hinc fiat destillatio per MB

Aqua Damascena.

℞ Rosar: siccar: Majoranæ, Garyophyllorum ā ℥ij
Storac: Calamit: Calam: arom: Fol Lauri ā ℥j
Lavendulæ, Thymi ā ℥iß Ireos, Santal utriusque ā ℥ij
Aq. Lavendulæ et Rosarum ā lib iij.
Destillentur per M.B, pendendo in alembico Moschi ℈j

Alia

℞ Rosar: rub. Majoranæ, Sambuci ā ℥ß pulegij ℥ij
Ireos, Cyperi longi ā ℥j Storac: calam: Benzoin ā ℥iij
Rhodij ℥iß, cort. Citri ℥ß, Cinamomi ℥iij, Garyophyllor: ℥ij. Infund. per triduum in Aq. Rosar. lib ix
Aq. Majoran: et Lavendul. ā lib j. Spir: Citri et
Spir. Rhodij ā ℥iij. post destill. addend.
Moschi ℈ij, Zibethi ℈ß

Aqua Epileptica & Hysterica. D. Munsteri
Bensheimij

℞ Aq. hirundin. lib iiij, Castorei Galbani ana ℥iß
Sem: Coriandri ℥j deselecos ℥ß, Vini veter. opt. lib iiij
Aceti vini lib iß. Infus. lente igne destill. per M.B.

Aqua Stomachalis — Myrtilleti

℞ Angelicæ ℥j Iridis flor. ℥iß Croci integr. ℥ß
Enulæ, Cinamomi ana ℥ß. Infund. per triduum in spir:
vini lib v, post destilletur liquor, cui admisce sacchari
aq. rosar. cocti ℥iij cum extillato commisceatur ac ad
usum filtretur. Dr. Magr. und glindes brantwein.

Aqua Vitæ Mulierum — ibidem

℞ Galangæ, Piperis longi, Zedoariæ ana ℥ß Calam: arom. ℥j
Cinamomi, Maceris, Garyophyllorum, Zingiberis, Cubebarum,
Cardamomi utriusque ana ℥iß. Herb. Salviæ, Melissæ,
Menta ana Miiß, Vini veteris opt. lib xij.
Post octo dierum infus: destilletur liquor ex M.B.

Aqua Hysterica cum Castoreo. Mynsicht

℞ Artbemisiæ, Matricariæ, Melissæ, Menthæ, Nepethæ ana
Rad: bryoniæ ℥j, Asarj ʒij, Sem. Seseleos ℥iß, Ammeos
Cardamomj, Myrrhæ ana ʒiij, Sem. Carvj Anethj ana ℥ß
Sem. Rutæ, Castorej ping: ana ʒij, Nuc. Moschat. ℥j
Cinamomj, Rasur. succinj alb. ana ʒvj Macis ℥ß.
Croci ℥j Vini albi opt. Lib. vj. Spir: extr: castor. ℥ij
Per octiduum macerentur, tunc destillentur ad medietatem
remanentia fortiter exprimantur prælo, colatura ad ex-
tracti spissitudinem abstrahatur, ac usui tam extractum
quam aqua reserventur.

Spiritus Theriacalis Camphoratus

℞ Spir: Vinj opt: rectificat. ℥xij, Myrrhæ rub. ℥j
Theriac: androm. ℥ij, Croci or. ℥iß.
Per octiduum loco calido digesta ex M. B. destilletur im-
positis ℥ij camphoræ in alembici rostro, dimidia pars
spiritus extillati separetur, posterior vero fæcibus
relictis affundatur, perq. arenam reiteretur destilla-
tio, residuum percoletur, et ad extracti consistentiam
inspissetur, quod erit extr: Theriacale.

Aqua Cephalica . D. Godofredi Flaminij Gastonis. Lesnae.

℞. Nuc: Moschat. succulent. ℔ʃs, Flor: Lavendulae. Flor: Lilior: convall. rec: Paradiseos rec: ana Mj Medull. panis tritici calidi ℔ iʃs, Vini rhenani Lb. iij A infusion. destill. 2. a.

Aqua Citri Cordialis   ejusd: ibidem

℞. Pomorum Citri integrorum et elector: nº c Scindantur grosse addendo Flor. Borraginis Mj, Vini petrissmonis odoriferi ℔ijʃs. destilla ex B. M. ... addere licet Moschi gr ij in alembico.

Mixtura ℥ Spirituum seu Simplex.

℞ Spirit: Theriacal: Camphor. ℥xv,
Tartari rectificati ℥ix
Victrioli Correcti ℥iij
Simul conjuncta et digesta usui reserva.

Agua Carolina. D. Flaminij Gastonis. Sen.

℞ Florum et Summit: Paradiseos, Mentæ, Melissæ
Majoranæ Rorismarinj, Salviæ
Betonicæ, Rosarum ana Mj
Borraginis, Spicæ Indicæ odoratæ,
Fol. Lauri, Piperis Longi, Gran: Paradisi ana ℥ij
Ligni aloës, Santali Citrinj, Castorej, Angelicæ,
Acorj, Sem: Coriandrj aceto maceratj ana ℥ß
Nuc: Moschatæ, Galangæ, Garyophyllorum
Cinamomi acutj ana ℥iij, mistæ et contusæ, infundantur
in Vini Rhenani et Ungarici purj ana lib ij
Aq: Rosarum, Salviæ, Cerasor: nigr: Betonicæ ana
destillentur ex M. B.

Agua Virtutum Externa. ibidem

℞ Flor: Lilior. convallium, Lavendulæ ana Mij
Buglossæ, Borraginis, Rosarum ana Mj
Summit: Melissæ citratæ, Rorismarinj, Basilicon ana Mj
Absynthij Mß
Cort: Citrj, Cinamomj ana ℥ß Santal. Citrinj ℥ij
Nuc: Moschatæ, Garyophyllorum, Cardamomj,
Galangæ, Maceris ana ℥ij Ligni Aloës ℥iß,
Vini Ungarici lb v.
Post mixtus. 4. dierum destilla per vesicam.

Aqua Chalybeata   eiusdem. ibidem

Limatura Chalybis optime pp(ar)atae Lib ß
Cort: Capparum, Tamarisci ana ℥j, Rad. Foeniculi
Rad. Petroselini, Asparagi, Apij, Rusci, Eryngij,
Lapathi, Scorzonerae, Rub. Tinctorum
Filicis ana ℥iß Vincetoxici, Enulae, ana ℥vj
Santali Citrini, Rubei ana ℥ß, Rosar. damasc: p j
Pomor: aurantior: et Citri ana n° j Fol. Nicotianae n° iij
Summit: Absynth: pontici, Beccabungae, Capillor: Veneris
Chamaedryos, Chamaepityos, Cochleariae, Nasturtij
Eupatorij veri, Plantaginis, Fragarij, ana M ij
Veronicae Menthae ana M j
Infunde in s. q. Vini ungarici ([illegible]) pluribus diebus
loco calido saepius agitando, tum adde.
Succ: Cichorij purif. ℔iij, Apij ℔iß,
Aq. Roris majalis, Botryos, ana Lib j Lavendul. Lib ß.
Conser. Borraginis, Buglossae, Melissae, Salviae ana ℥ij
stent in infus: per aliquot dies, tunc destillentur.

Aqua Vitulina. Lesznæ Polono[rum]

℞ Aq. Pimpinellæ, et Malvæ ā q. s. in qbus excipe,
Sanguinem vituli nigri, agitando ne grumescat,
addendo, Pulmonem, Linguam, Renes et cor, omnia
absq pinguedine et calida, quibus conjunge.
Fol. Centaur. minor, Borraginis, Consol. Sarrac:
Salviæ, Majoranæ, Scolopendriæ, Hyssopi,
Epatic: nobilis, Matricariæ, Saniculæ,
Pulmonar. maculosa, Flor: rosar. rub ā M ß
Cinamomi elect. ℥ij. Stent pernoctem in infu-
sione sine destillentur.

Acetum Petasitidis. eiusdem

℞ Rad: Petasitidis ℥j Scorzoneræ, Valerianæ ā ℥ß
Cort: Citri ℥iij, Croci lilior. albor. ℥j
Fol. Matricariæ, Pulegii, Rutæ ā p. iß
Flor. Stoechados, Borraginis ā p. j
Infundantur in lib ij aceti acerrimi. pro usu.

Aqua Contra Calculum. Wratislavia

℞ Nucl. Cerasor: ℥viij, Persicorum ℥xij, Morellor. ℥iiij
Mespillor: Fruct: rosar. sylvest: ana ℥iij
Baccar. Juniperi ℥iij, Alkekengi, Rad Petroselini
Rad: Oenonid: ana ℥iij Amygd: amarar. ℥xij
Maceris, Cinamomi, Sem: Melonum ana ℥ij
Sem: Petroselini ℥j, Althea, Foeniculi ana ℥vi
Saxifragiæ, Genistæ, Bardanæ ana ℥iij
Herb. Herniariæ M viij Infundantur mista in
Aq. Sambuci, Petroselini et Vini malvat. ana q. s. ag.
s. post aliquot dierum infusionem destillentur.

Tinctura Hijsterica. D. Freudenhammer Lecbne

℞ Rad: Brijoniæ exsicc: Baccar. Sambuci ana ℥ij
Fol. Arthemis: alb; Dictamni Cretici; Ocymi,
Matricariæ cum flor. Nepetha cum flor.
Pulegij, Rutæ, Sabinæ ana ℥ß,
Cort Arantiar ℨiß, Myrrhæ, Castorei ana ℨiß
Conf: alchermes ℨj. Infund. in s. q. Spir. vini,
[...]ent in infusione per dies octo, postea filtrentur ad usum

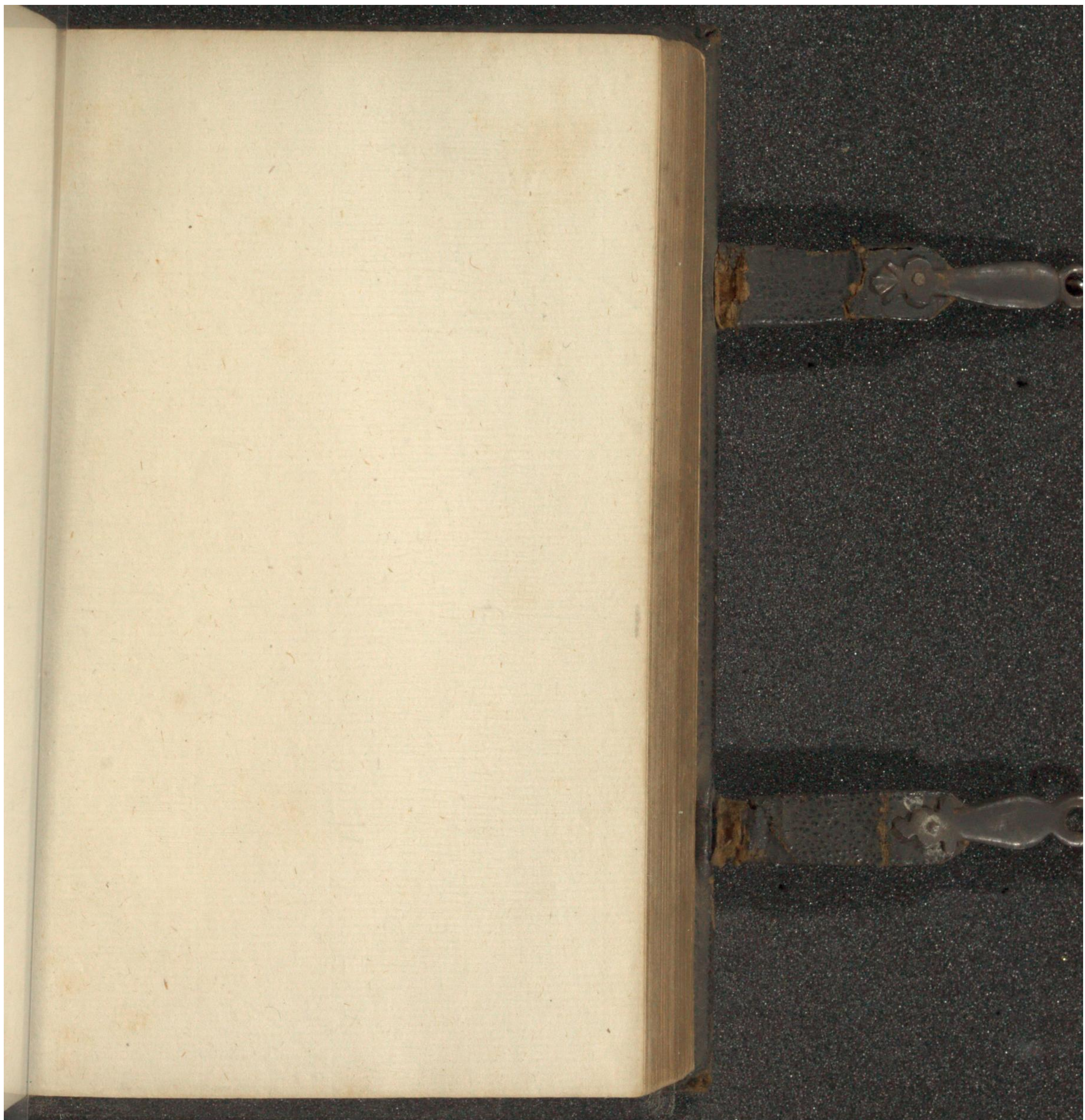

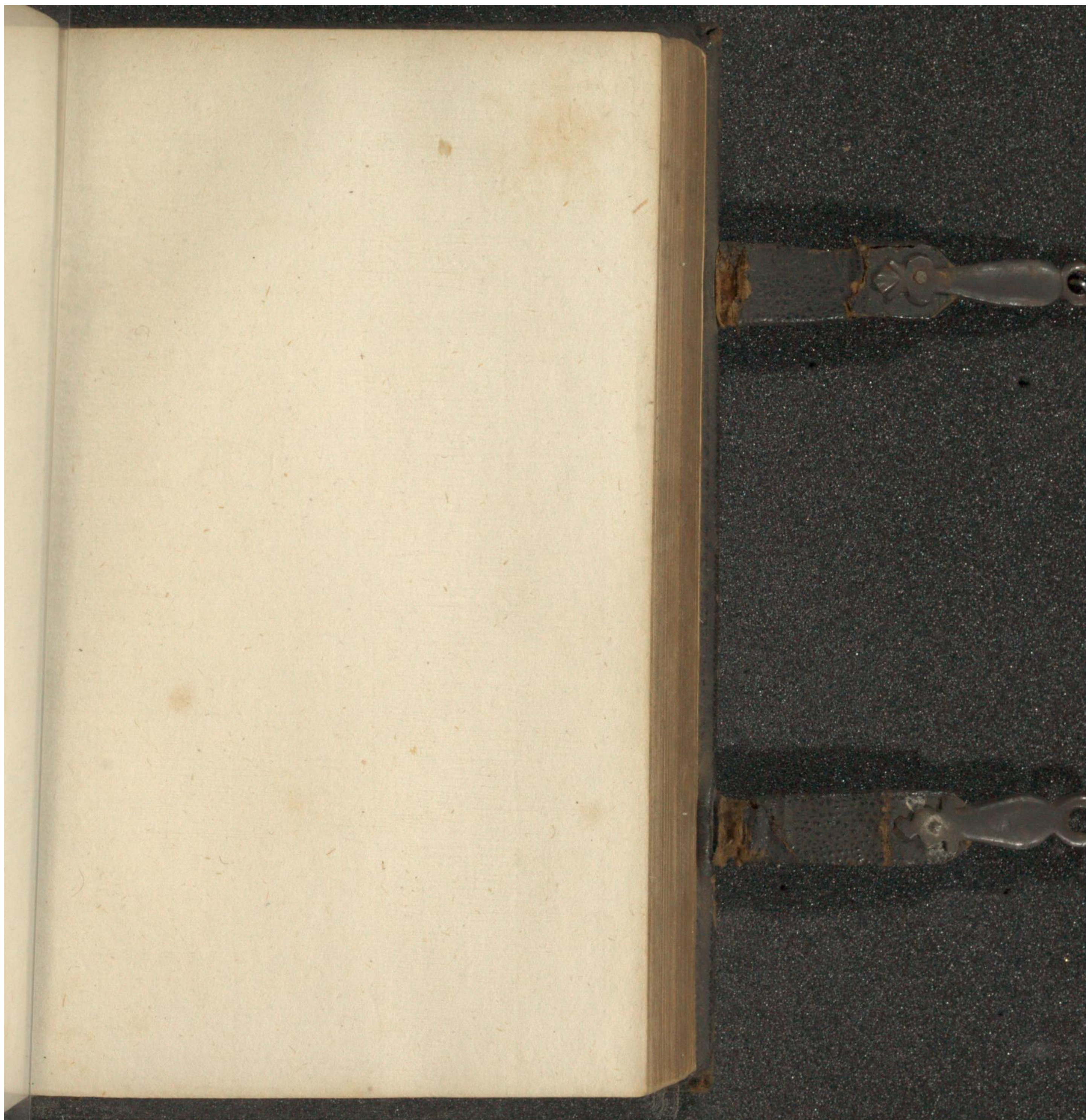

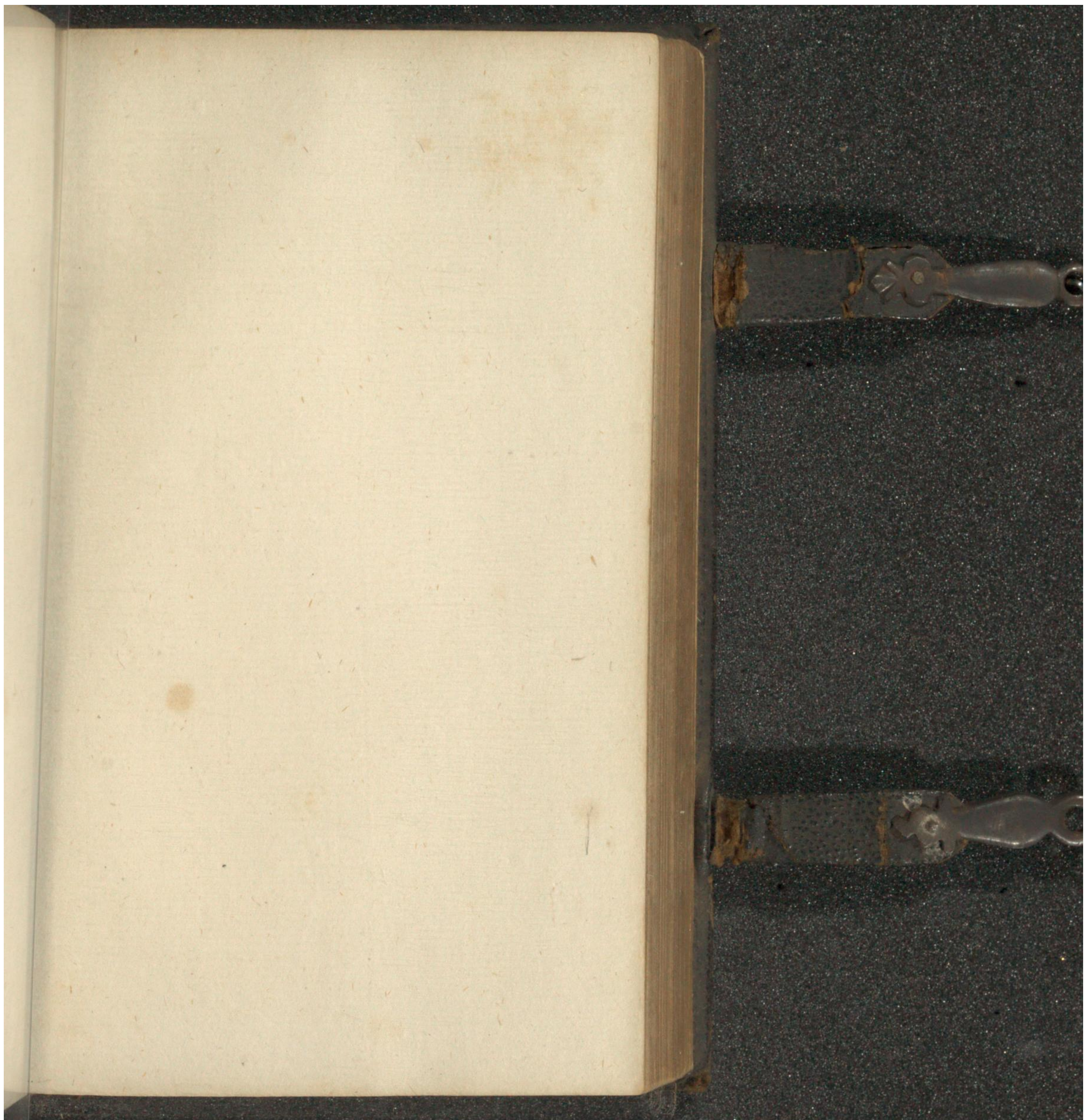

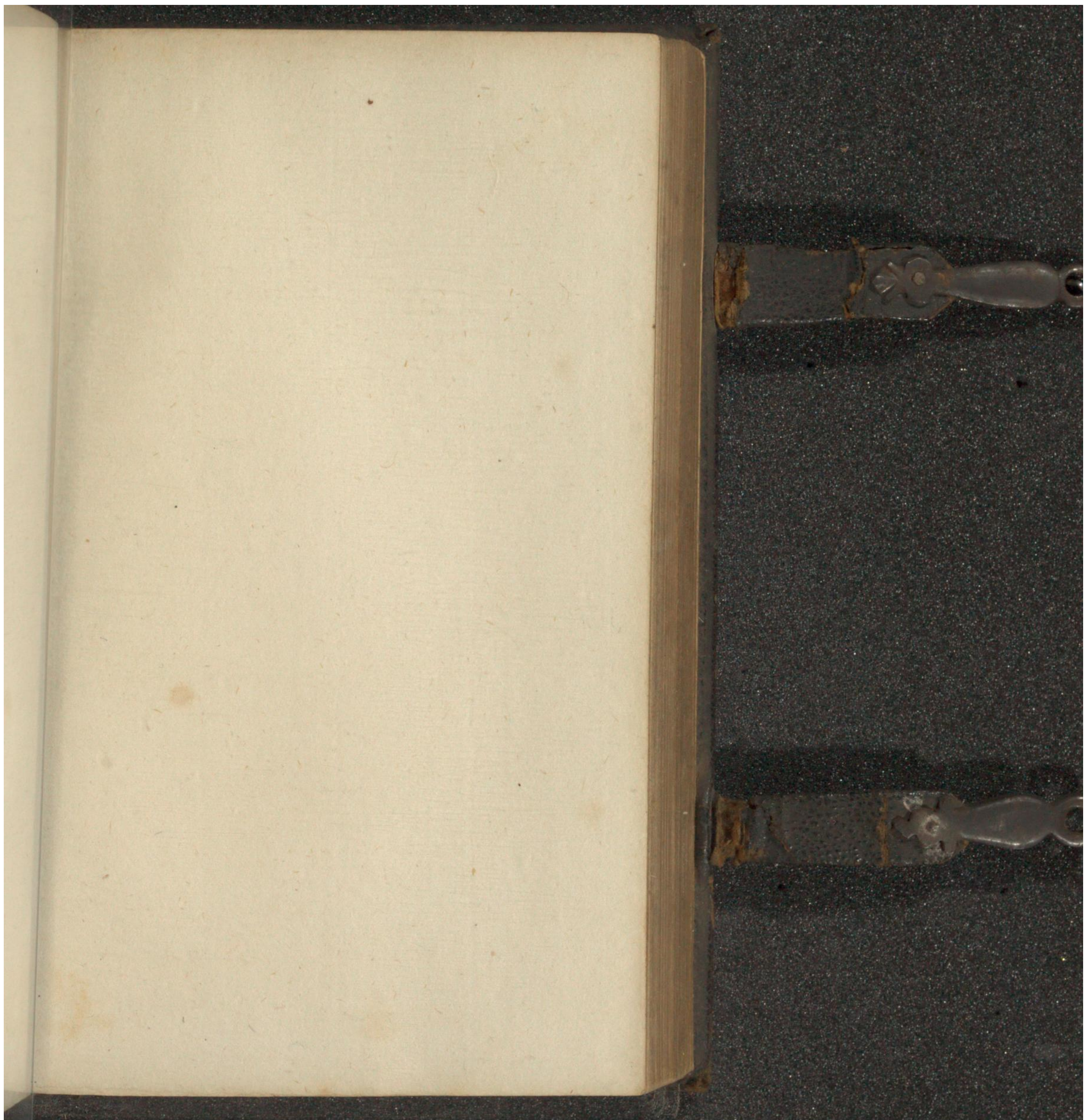

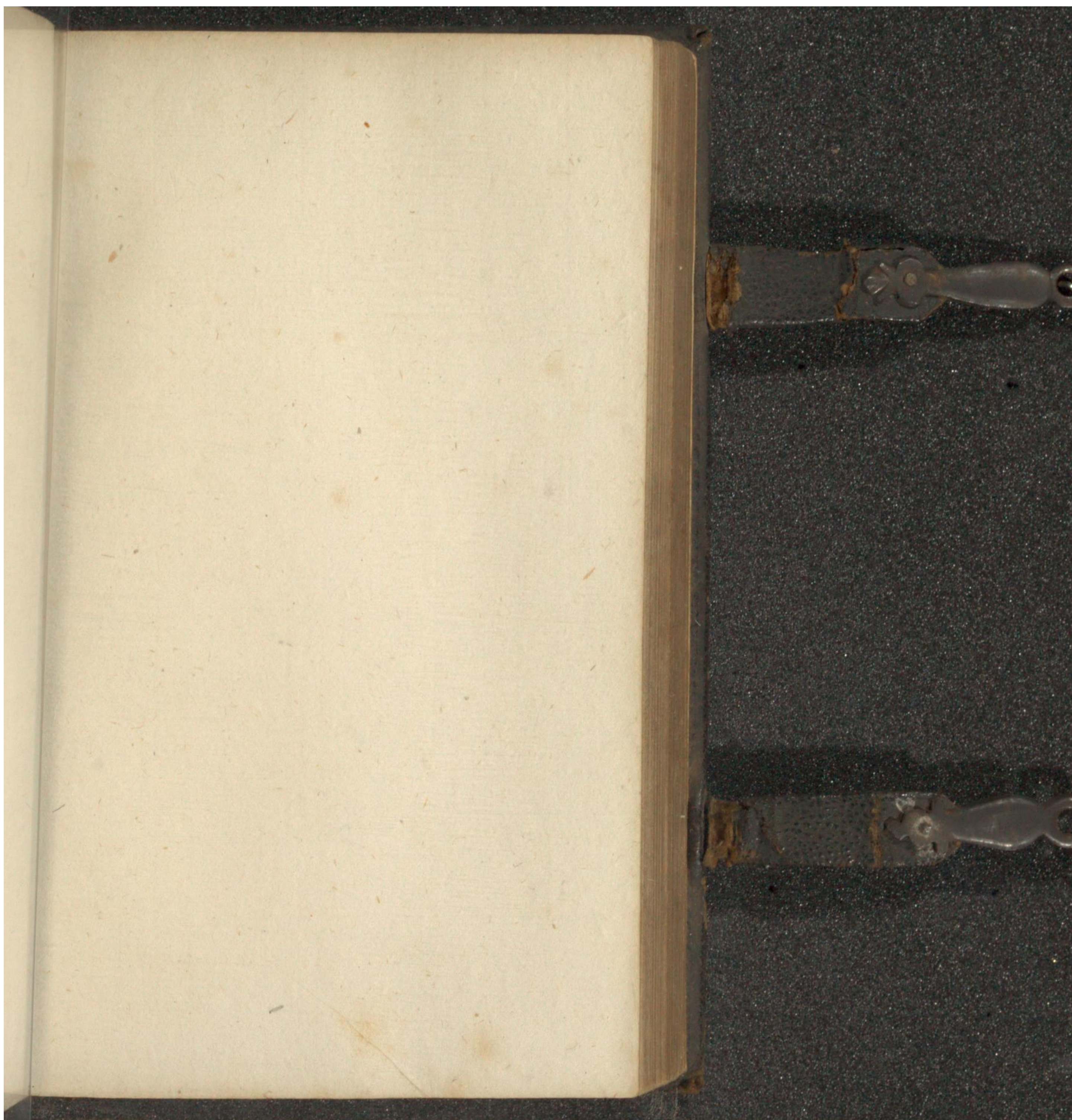

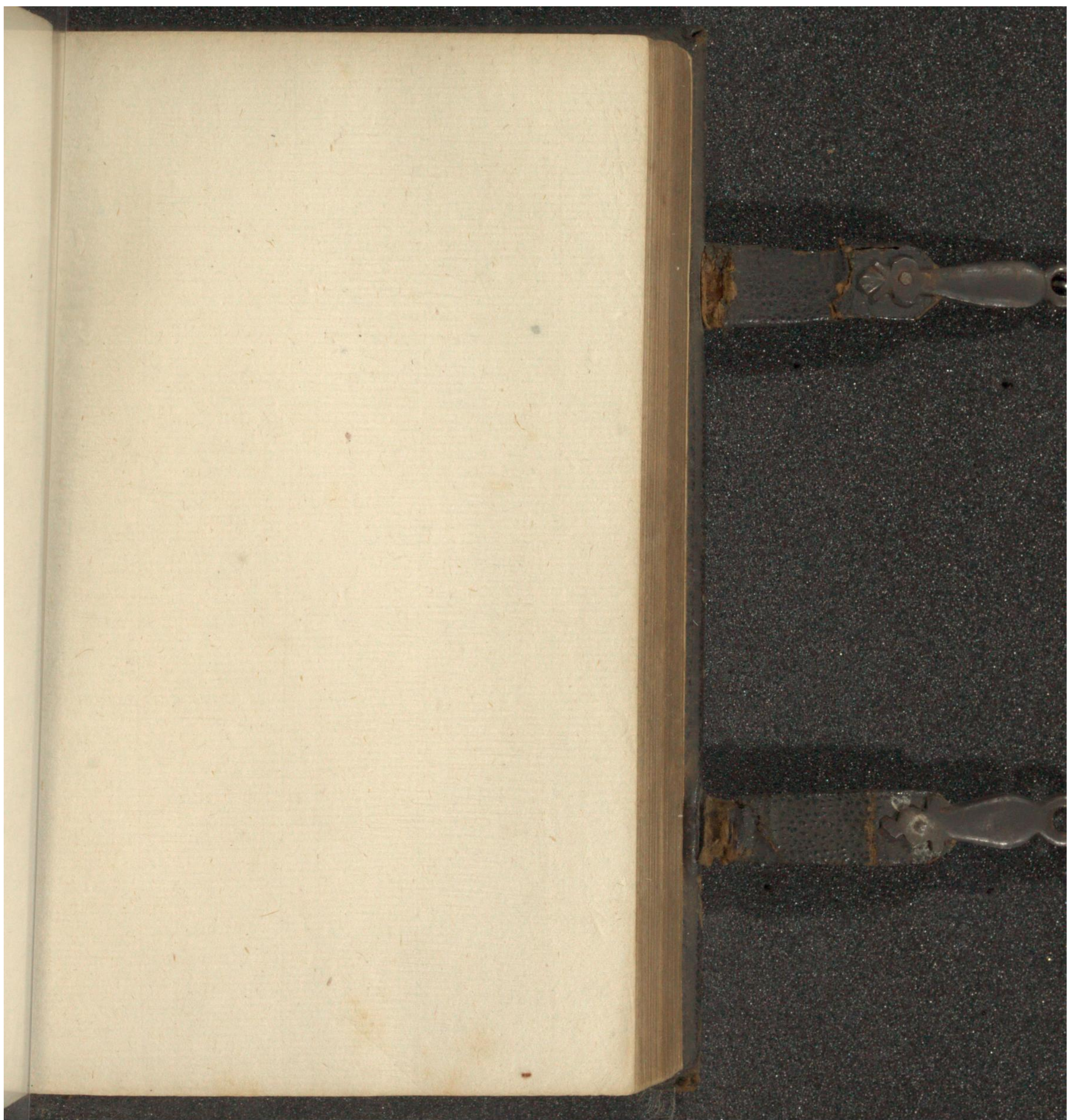

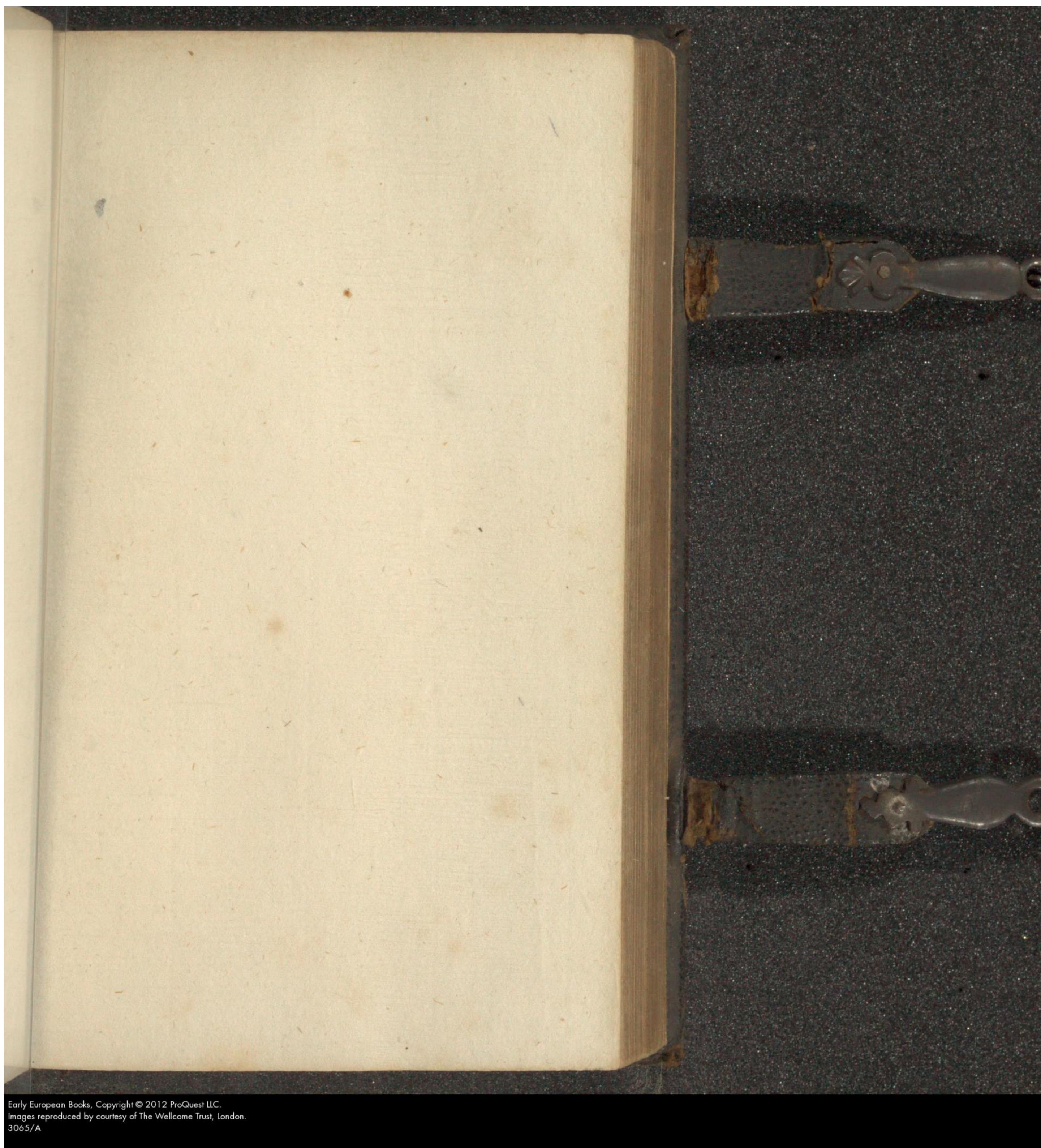

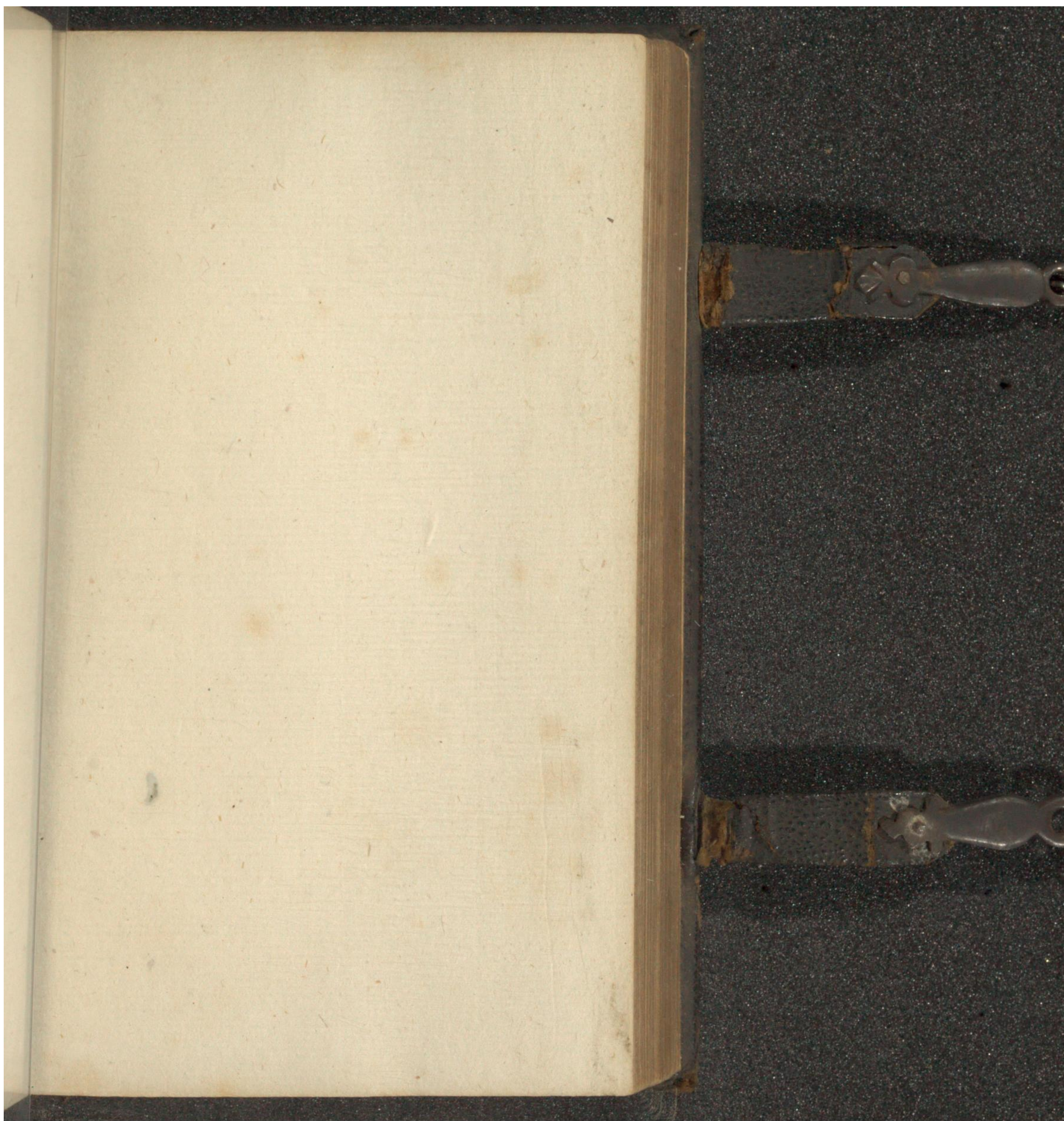

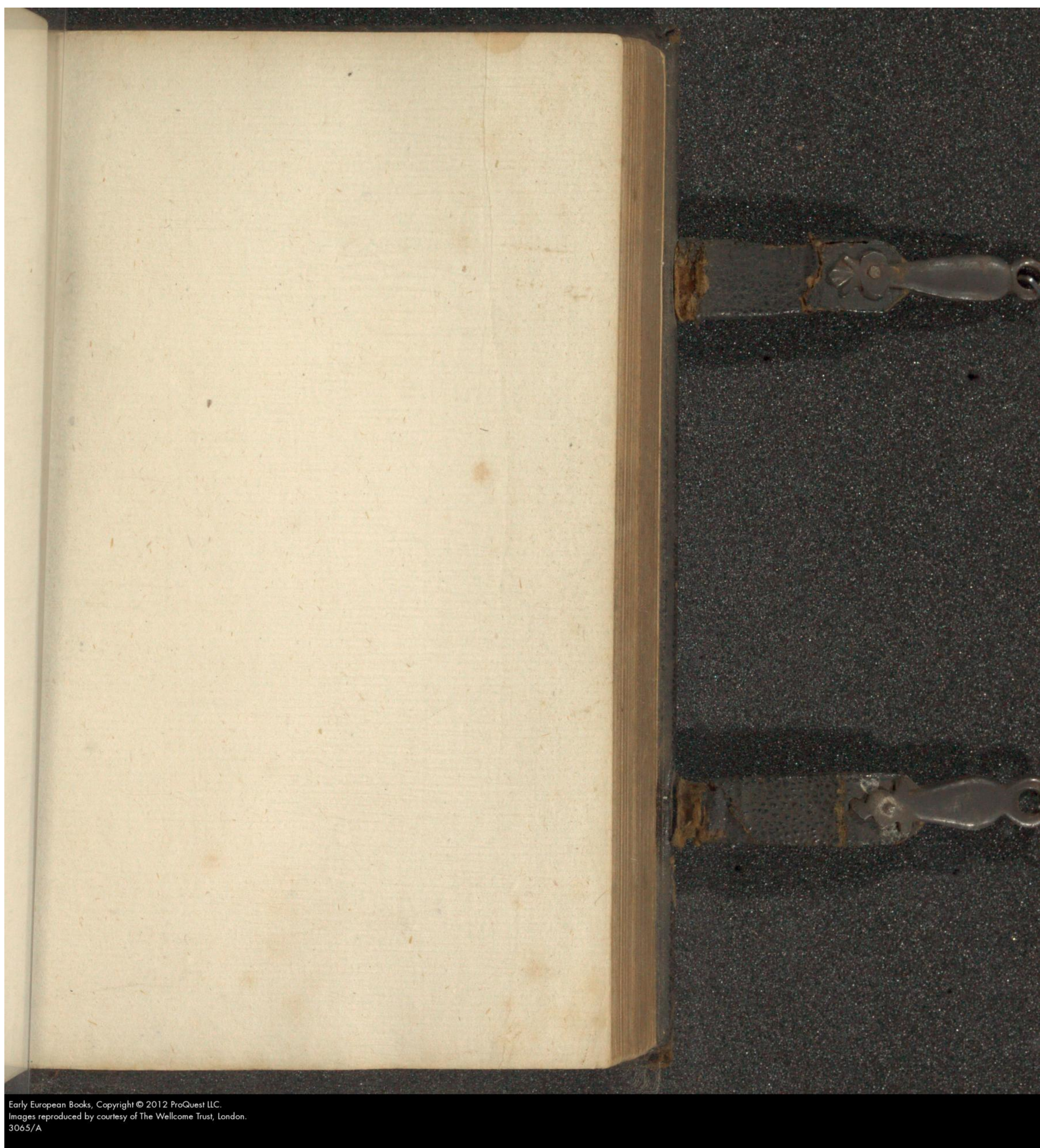

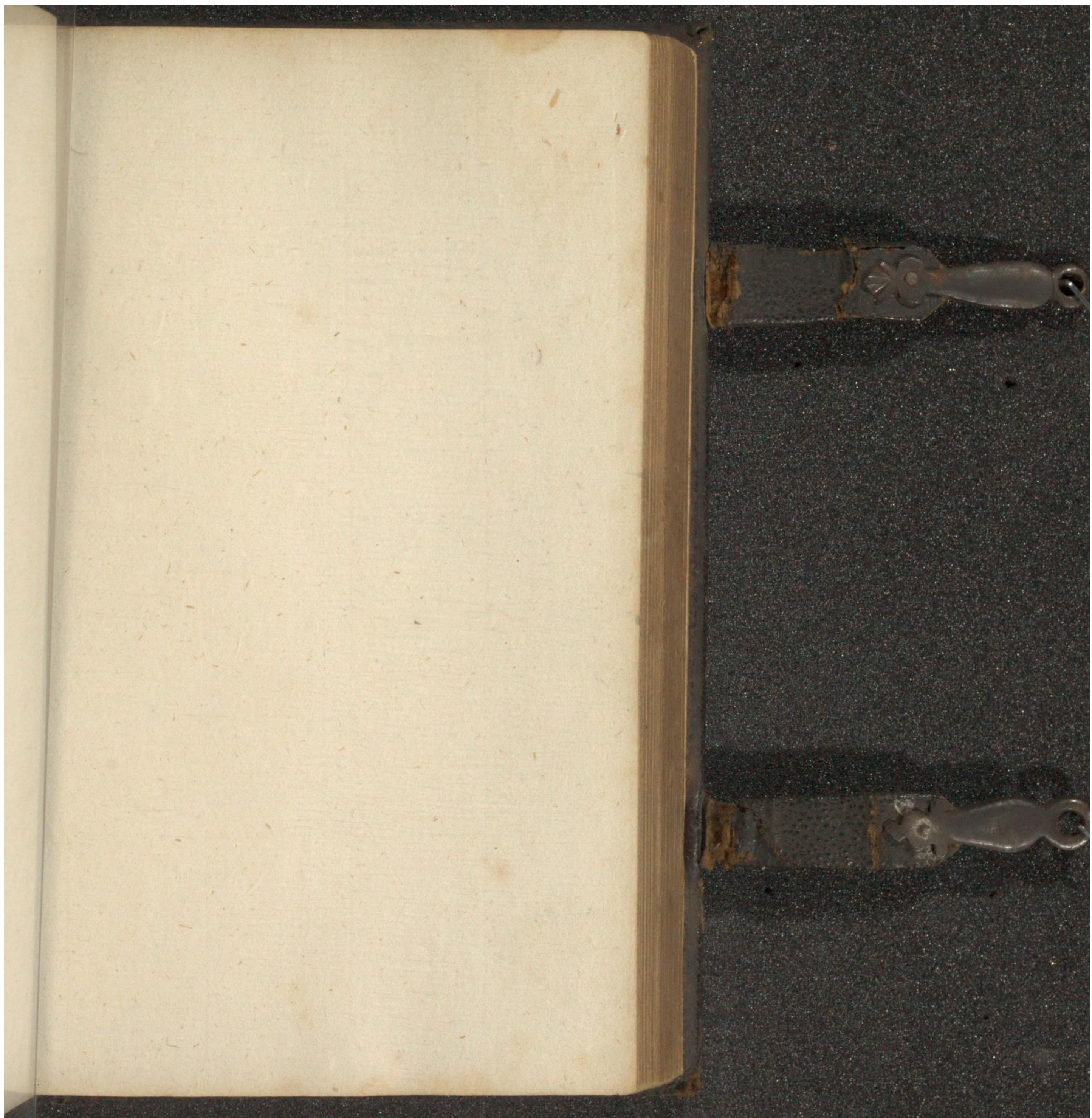

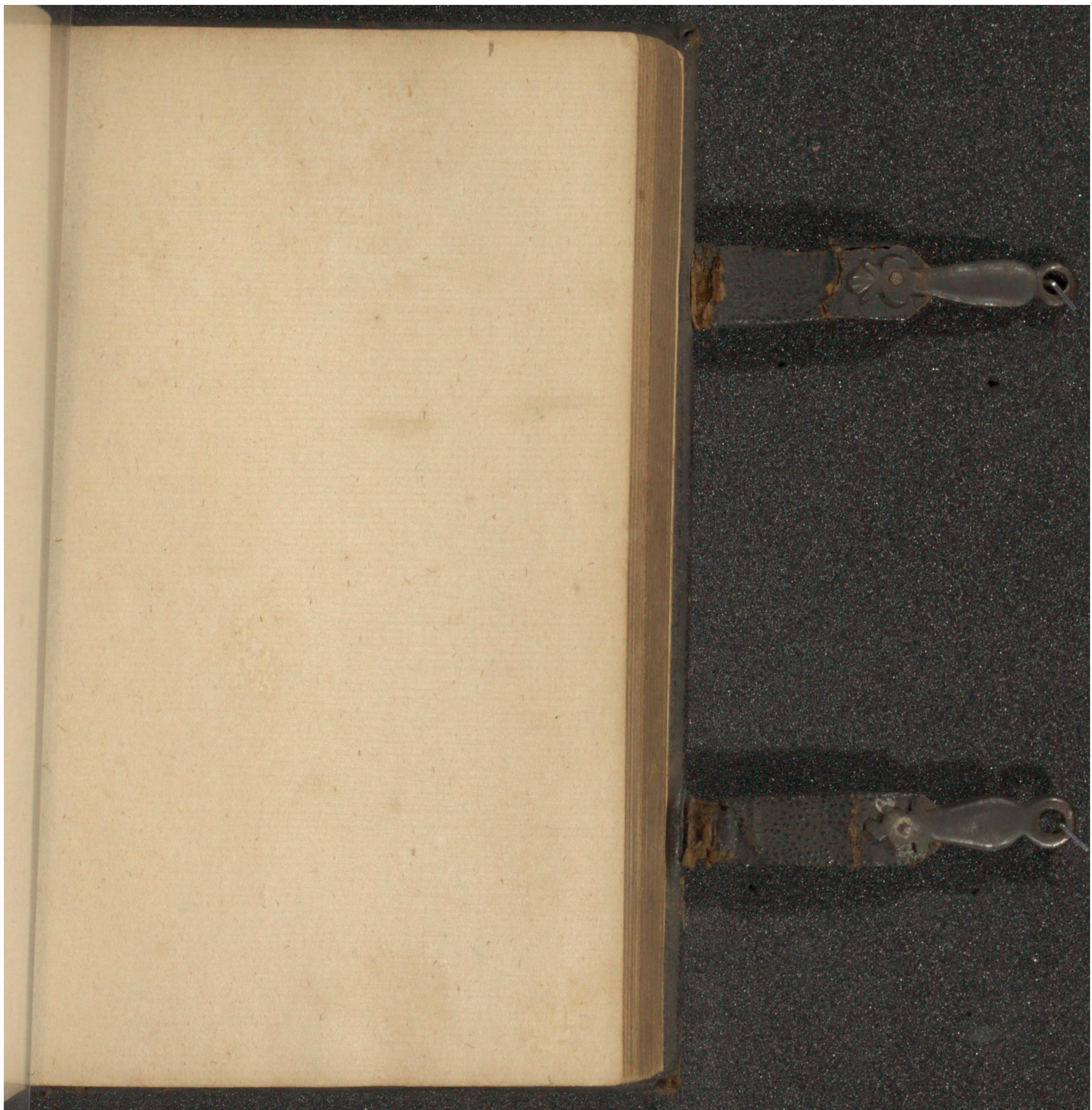

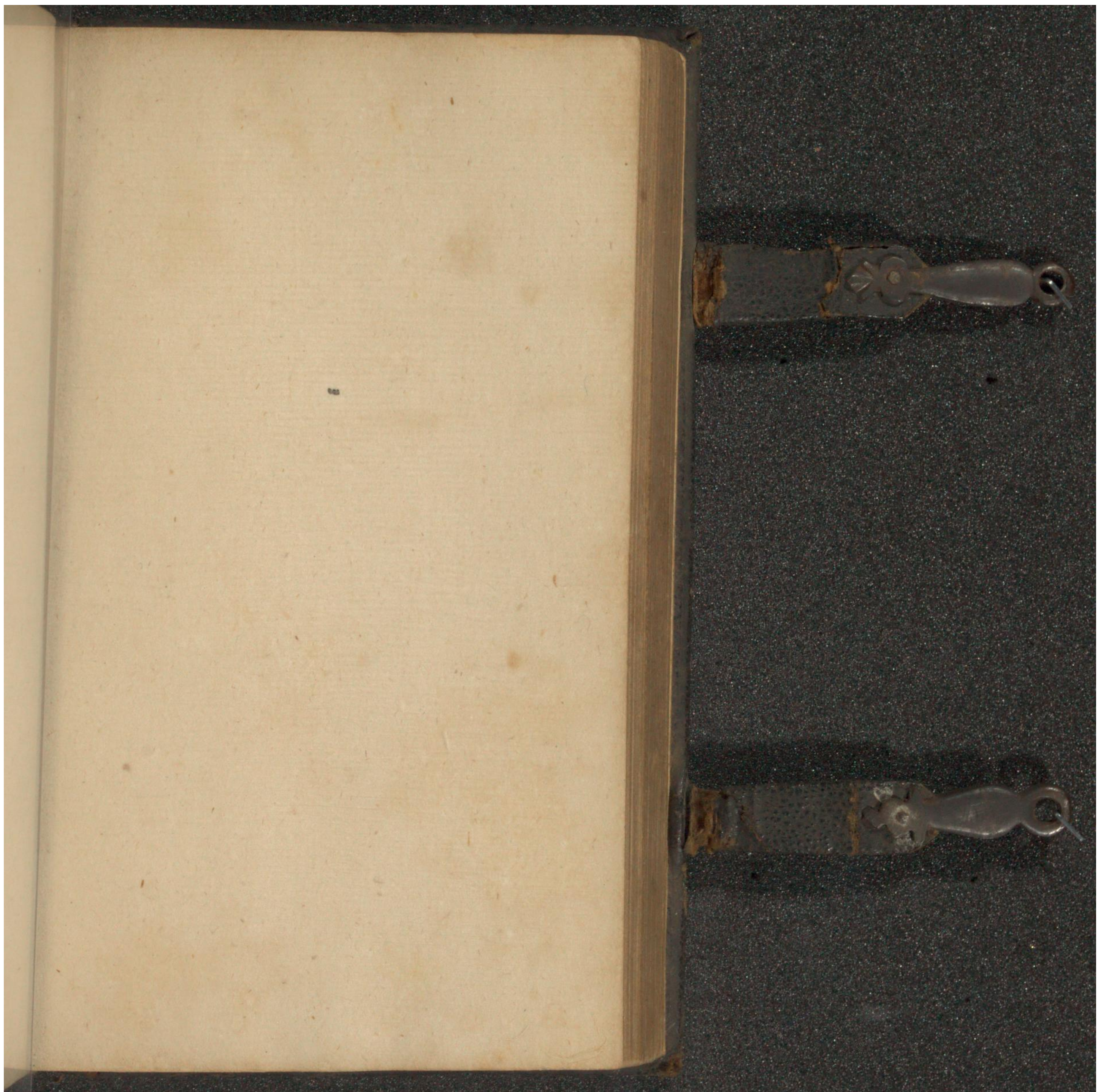

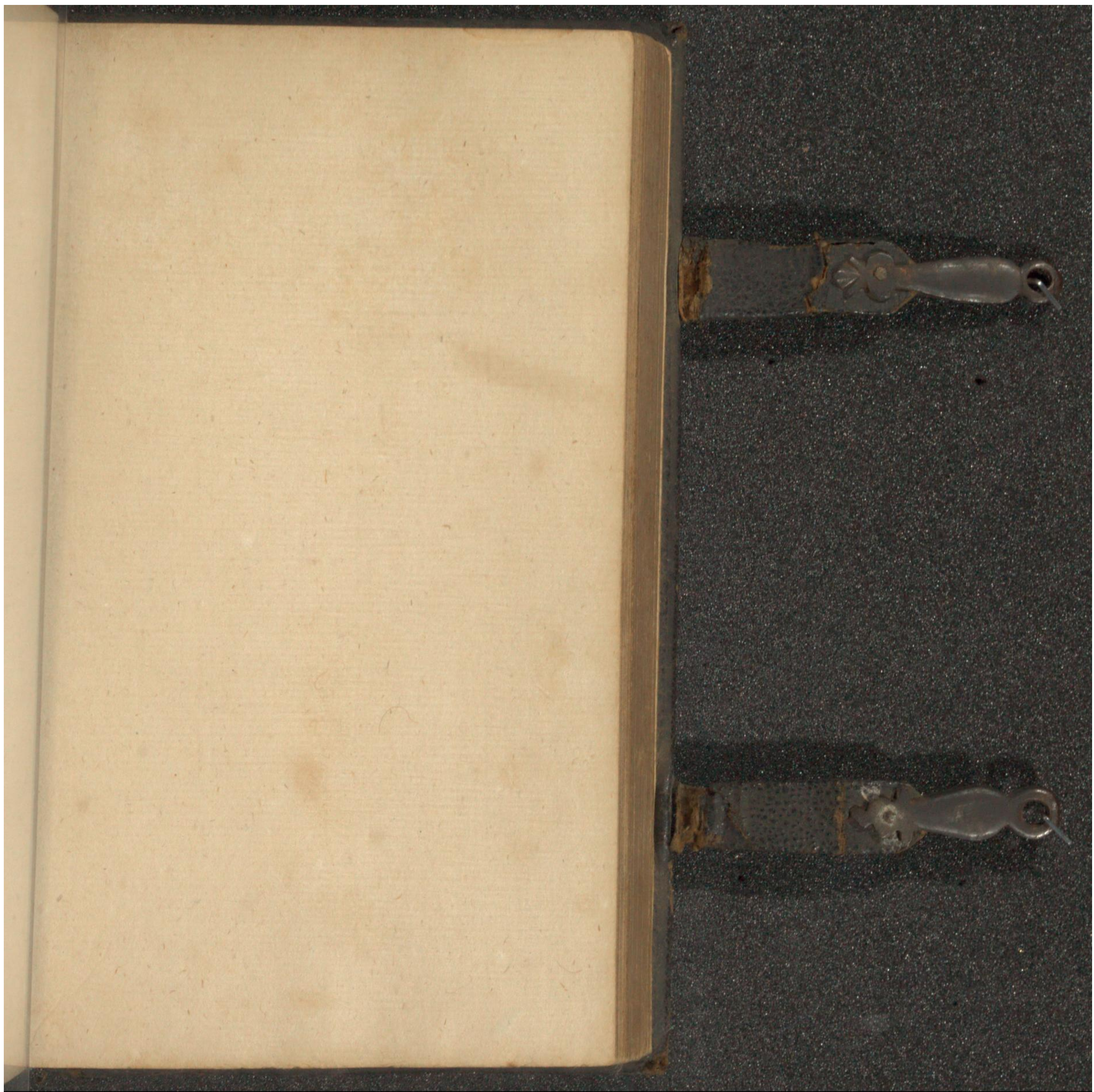

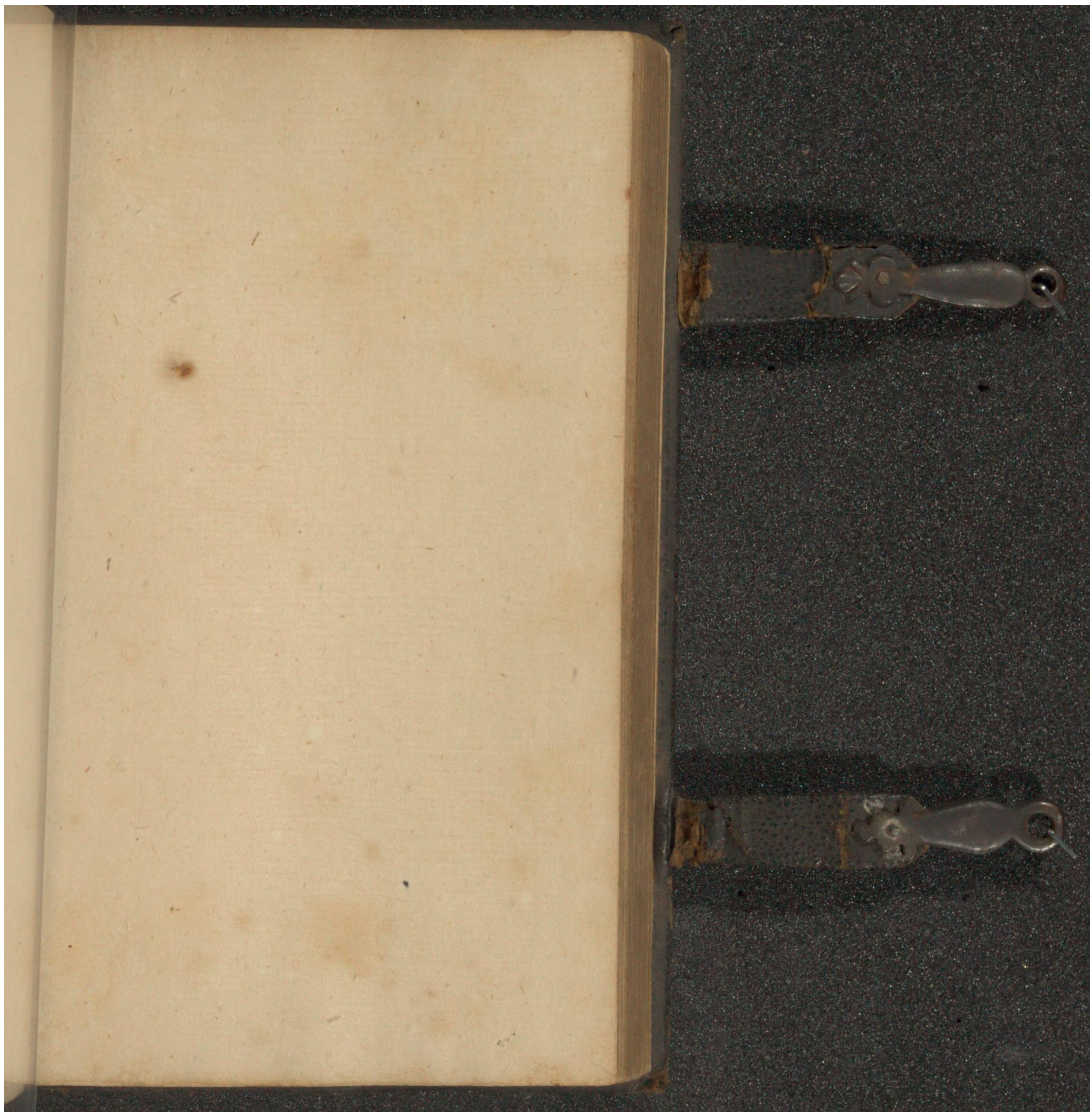

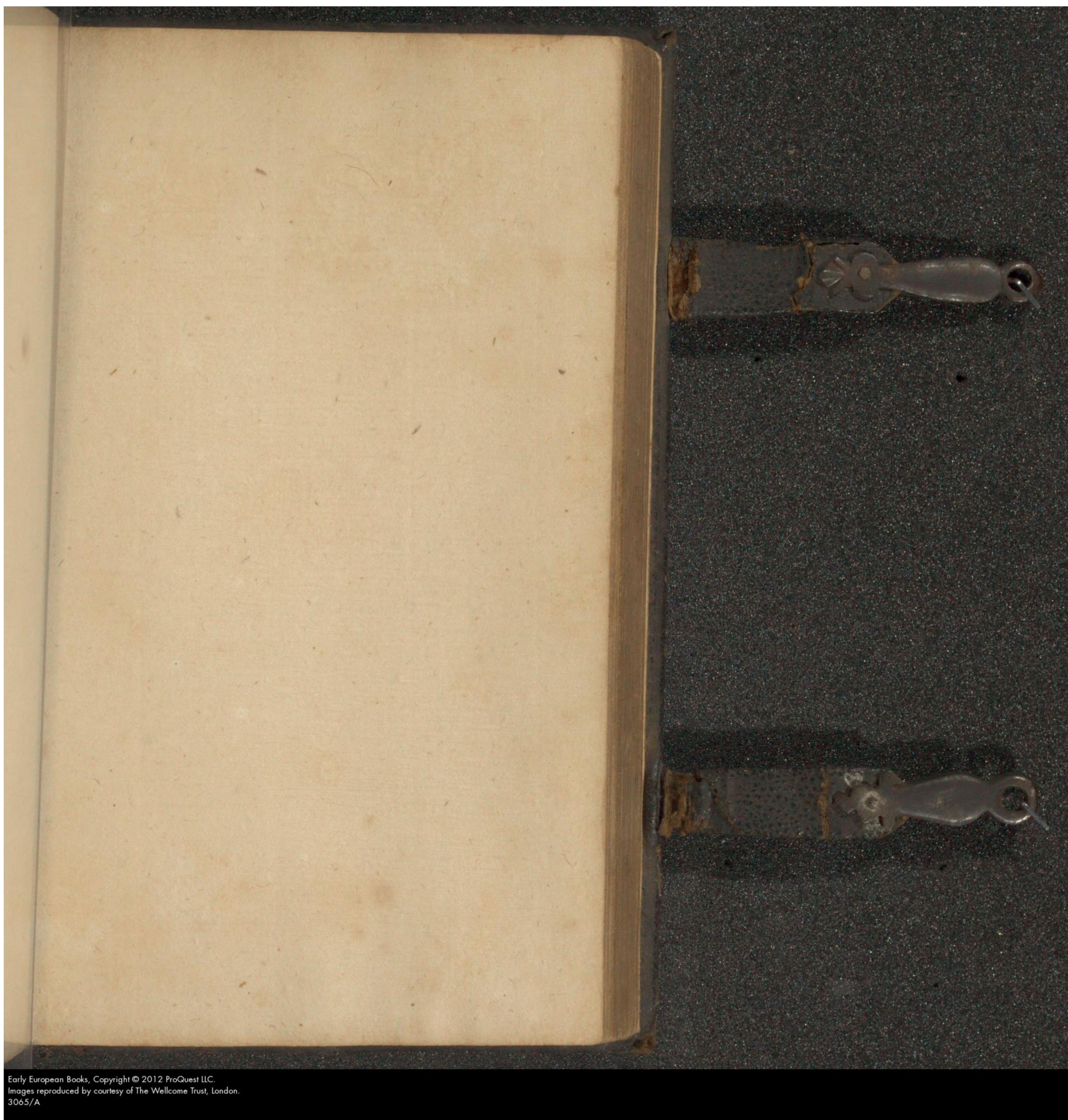

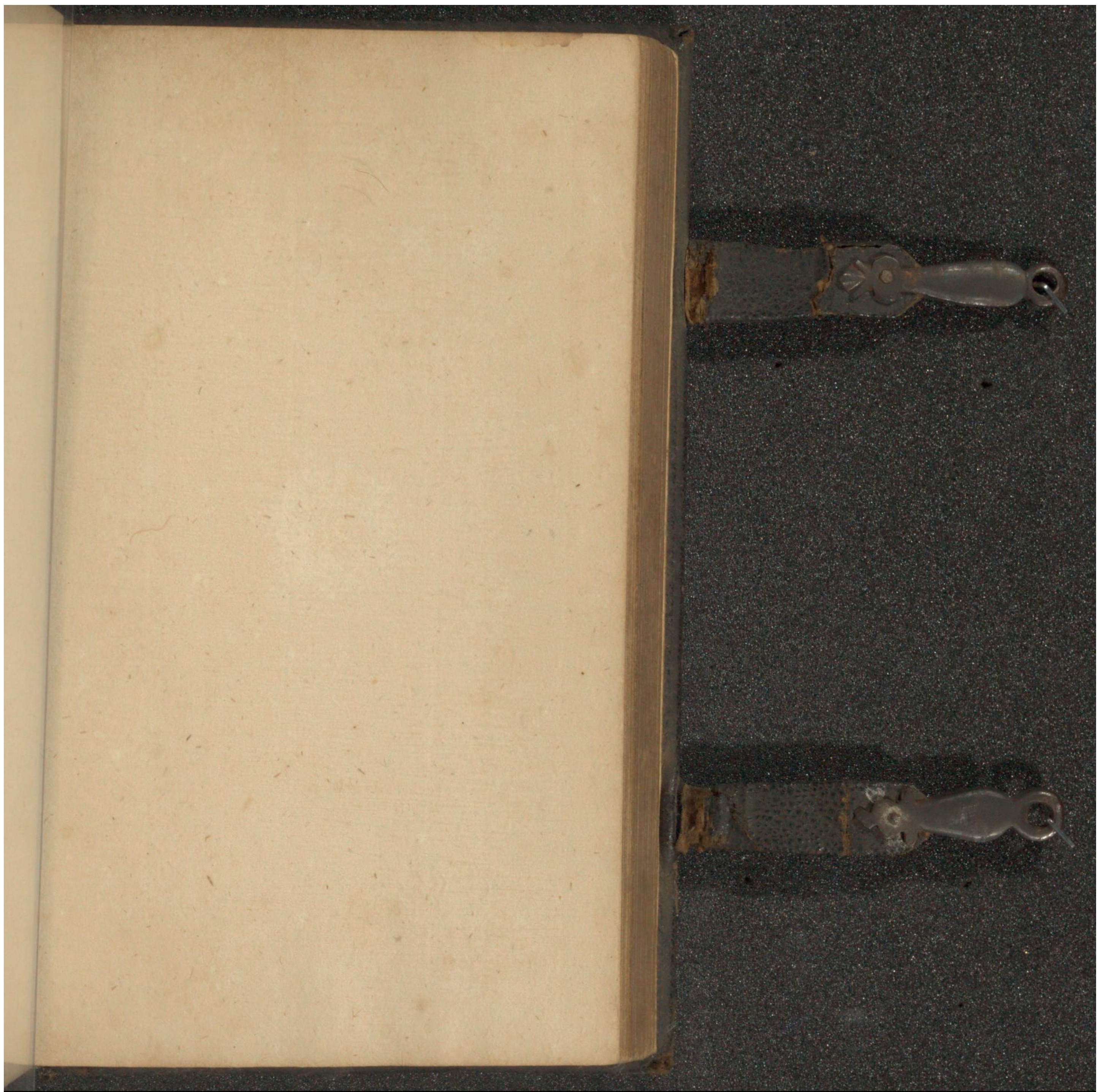

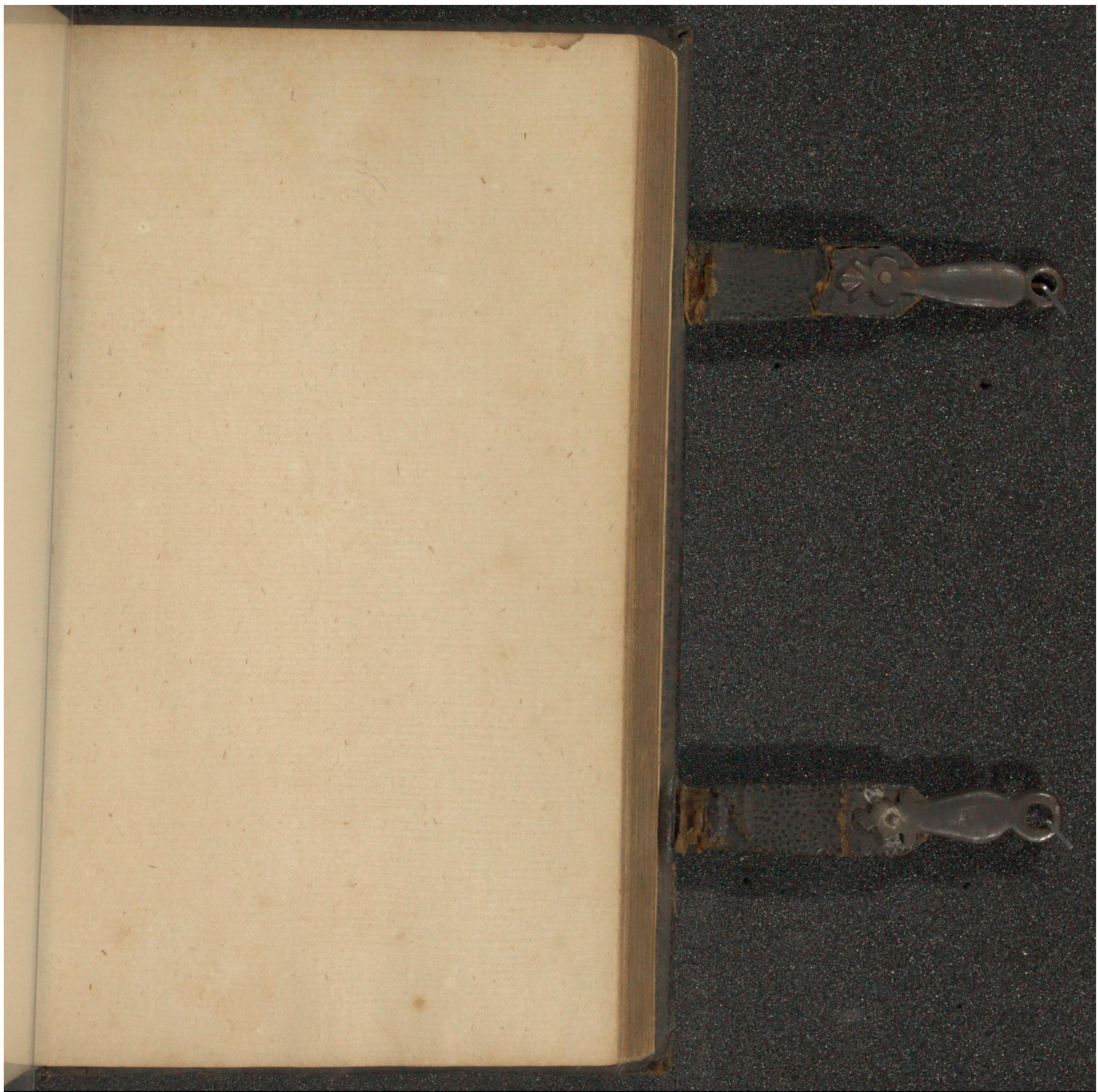

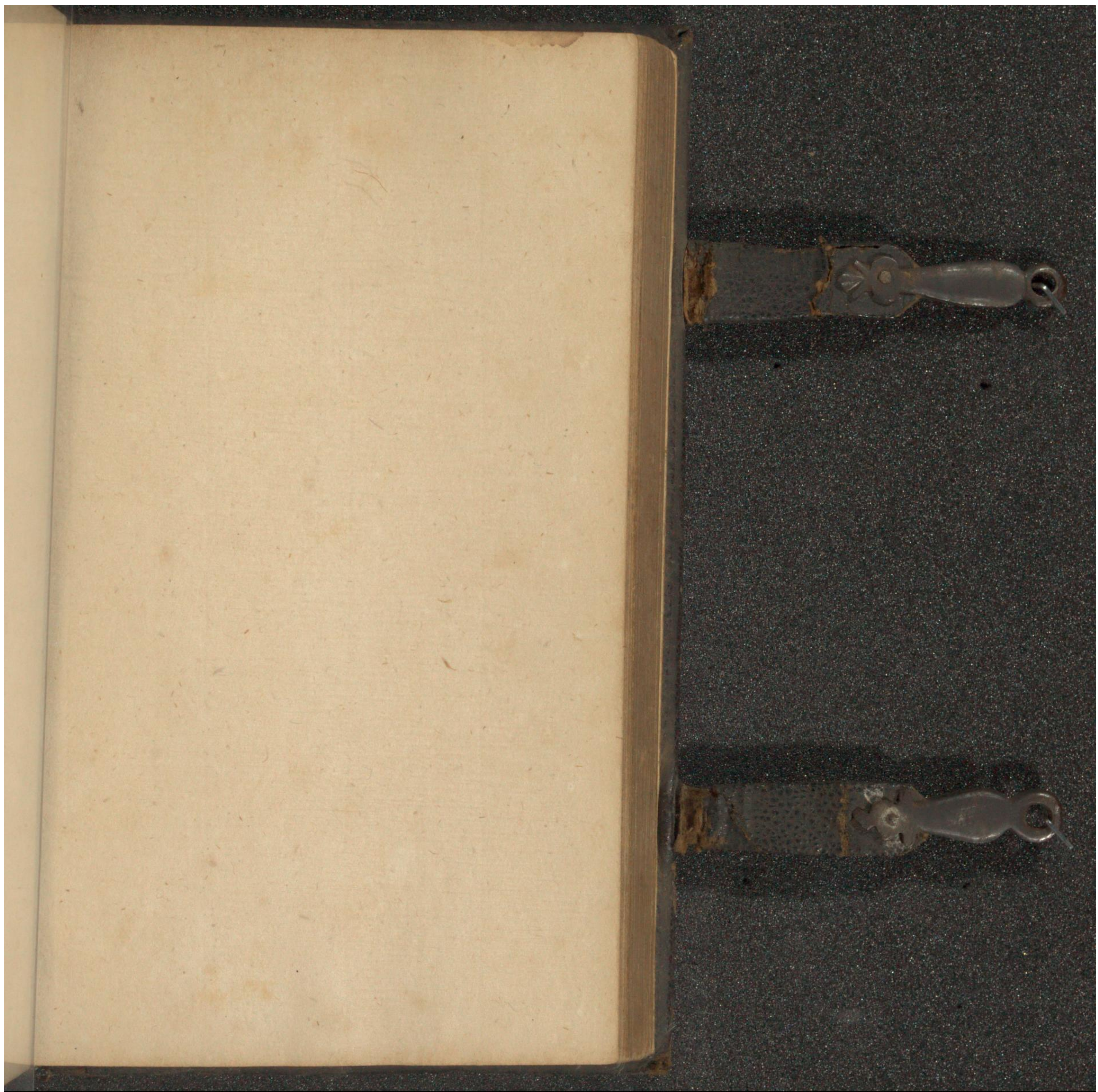

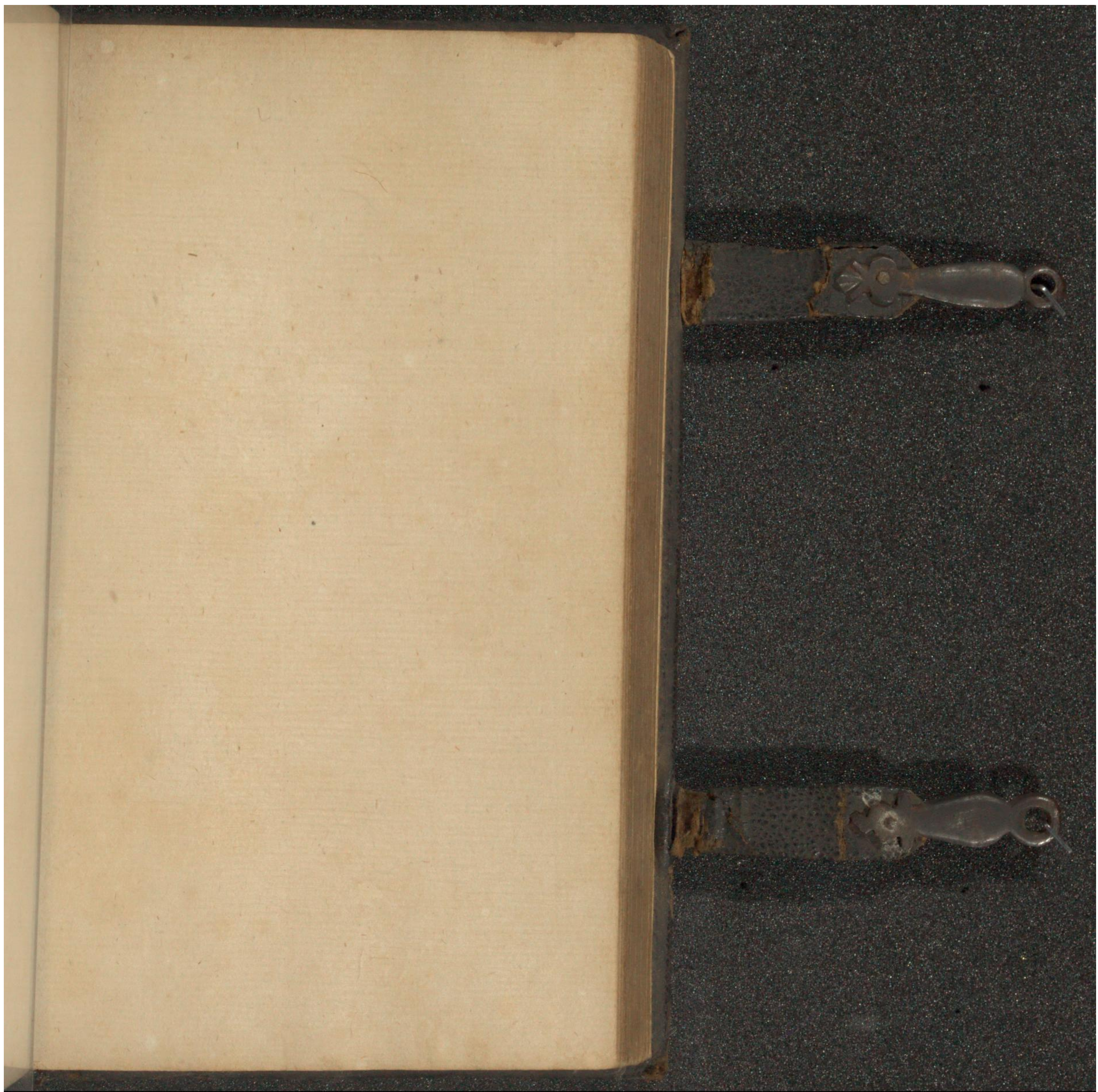

Filum Ariadnes

Autor: Reibehand

(Christoph)

Dies ist die erste Ausgabe

vgl. Ferguson

Bibl. Chemica

S. 248.